Biblica® Нови српски превод, слободна права

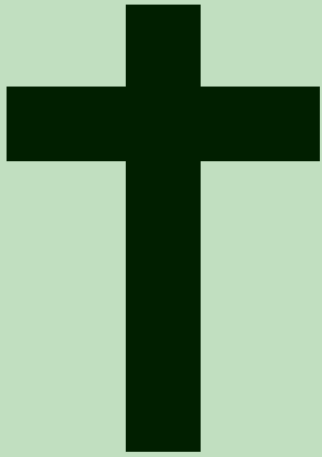

The Holy Bible in the Serbian language, Biblica® Open New Serbian Translation Cyrillic 2017

Biblica® Нови српски превод, слободна права
The Holy Bible in the Serbian language, Biblica® Open New Serbian Translation Cyrillic 2017

copyright © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Нови српски превод, слободна права™
Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Serbian Translation™
Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.
“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
————————

Creative Commons License

Ово Свети писмо или „Дело“ је доступна под међународном лиценцом Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Да бисте видели ову лиценцу, посетите https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 или пошаљите писмо на адресу: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain Viev, CA 94042, USA.
“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc. Сваки пут када користите жиг Biblica® морате да имате писану дозволу од Biblica, Inc. Имате дозволу да копирате и дистрибуирате ово дело, све док га не мењате и задржавате наслов какав јесте, који укључује заштићени знак “Biblica®”. Измене или превођење овог дела ће створити изведено дело, које ће захтевати да уклоните заштићени знак Biblica®. Када објавите ово изведено дело, морате да наведете које сте промене направили тамо где људи могу да их виде, на пример на интернет страници. Такође, морате да покажете одакле је оригинално дело: „Оригинално дело Biblica, Inc. је бесплатно доступно на www.biblica.com и open.bible.“
Без обзира да ли користите ово дело без промена или направите изведено дело, изјава о ауторским правима мора да буде наведена на насловној страни или страни о ауторским правима дела/произведног дела на следећи начин:
Biblica® Нови српски превод, слободна права™
Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Serbian Translation™
Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.
“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
Такође, морате да понудите свој изведени рад користећи исту лиценцу (CC BY-SA) и правила.
Уколико желите да обавестите Biblica, Inc. у вези са вашим преводом овог дела, молимо вас да нас контактирате на https://open.bible/#feedback.
————————

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”
Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:
Biblica® Нови српски превод, слободна права™
Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Serbian Translation™
Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.
“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/#feedback.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025
c1df326b-f9ae-5728-a9ee-0b561c122248

Contents

Матеј 1
Марко 39
Лука 64
Јован 104
Дела апостолска 134
Римљанима 173
1. Коринћанима 189
2. Коринћанима 204
Галатима 214
Ефесцима 220
Филипљанима 225
Колошанима 229
1. Солуњанима 233
2. Солуњанима 237
1. Тимотеју 239
2. Тимотеју 244
Титу 247
Филимону 249
Јеврејима 250
Јаковљева 262
1. Петрова 266
2. Петрова 271
1. Јованова 274
2. Јованова 278
3. Јованова 279
Јудина 280
Откривење 282
Псалм 300

Еванђеље по Матеју

Исусови преци

1 Ово је родословна
књига Исуса Христа –
сина Давидовог, сина
Аврахамовог.
2 Аврахам је имао сина Исака,
Исак Јакова,
Јаков је имао Јуду и његову браћу,
3 Јуда је са Тамаром имао Фареса и
Зару,
Фарес је имао Есрона,
Есрон Арама,
4 Арам Аминадава,
Аминадав Насона,
Насон Салмона.
5 Салмон је са Рахавом имао Воза,
Воз са Рутом Овида,
Овид је имао Јесеја.
6 Јесеј је био отац цара Давида.

Давид је са Уријином женом добио
Соломона.
7 Соломон је имао Ровоама,
Ровоам Авију,
Авија Асафа,
8 Асаф Јосафата,
Јосафат Јорама,
Јорам Озију,
9 Озија Јотама,
Јотам Ахаза,
Ахаз Језекију,
10 Језекија Манасију,
Манасија Амоса,
Амос Јосију.
11 Јосији су се родили Јехонија
и његова браћа за време
вавилонског изгнанства.

12 Јехонија је, после
вавилонског изгнанства,
имао Салатила,
Салатило Зоровавеља,
13 Зоровавељ Авијуда,
Авијуд Елијакима,
Елијаким Азора,
14 Азор Садока,
Садок Ахима,
Ахим Елијуда,
15 Елијуд Елеазара,
Елеазар Матана,
Матан Јакова,
16 Јаков Јосифа, који је био муж
Марије, која је родила Исуса
званог „Христос“.

17 Дакле, од Аврахама
до Давида било је
четрнаест колена, од
Давида до вавилонског
изгнанства четрнаест
колена, и од вавилонског
изгнанства до Христа
такође четрнаест колена.

Исусово рођење

18 А ево како се Исус Христ
родио: његова мајка, Марија, била
је испрошена за Јосифа. Међутим,
пре него што су постали супружници,
испостави се да је она затруднела по
Светоме Духу.
19 Њен муж Јосиф, који је био
праведан човек, не желећи да је јавно
извргне срамоти, науми да потајно
раскине веридбу.
20 Тек што је он то наумио, кад гле,
анђео Господњи указа му се у сну и
рече му: „Јосифе, Сине Давидов, не
бој се да узмеш Марију за жену. Дете
које је у њој зачето, дело је Светога
Духа.
21 Она ће родити сина, а ти ћеш му
дати име 'Исус', јер ће он спасти свој
народ од њихових греха.“
22 Све се ово догодило да се испуни
оно што је Господ рекао по пророку:
23 „Ево, зачеће девица и родиће
сина, и даће му име 'Емануил'.“* (То
у преводу значи „Бог је с нама“.)
24 Када се Јосиф пробудио, учинио
је оно што му је анђео Господњи
заповедио: узео је Марију за жену,
25 али као супружници нису
живели, све док она није родила
сина. Јосиф му даде име „Исус“.

2

Мудраци се клањају Христу

1 У време када се Исус родио у
Витлејему, у Јудеји, у дане цара
Ирода, дођоше у Јерусалим мудраци
са истока,

* **1:23** Иса 7,14.

2 и упиташе: „Где је новорођени
Цар јудејски? Видели смо на истоку
његову звезду, па смо дошли да му се
поклонимо.“
3 Када је то чуо цар Ирод,
узнемирио се и он и сав Јерусалим
са њим.
4 Онда је сазвао све водеће
свештенике и народне зналце Светог
писма и упитао их: „Где треба да се
роди Христос?“
5 Они му одговорише: „У
Витлејему Јудином, јер је овако
написао пророк:
6 ’А ти, Витлејеме *у* земљи Јудиној,
ни по чему ниси мање важан
од владалачких *градова* јудејских,
јер из тебе ће изаћи Владар,
који ће као Пастир водити мој народ
Израиљ.’“
7 Ирод је тада тајно позвао мудраце
к себи, па се подробно распитивао
код њих за време када се појавила
звезда.
8 Затим их је послао у Витлејем
рекавши им: „Идите и помно се
распитајте о детету, па када га
нађете, јавите ми да бих и ја дошао
и поклонио му се.“
9 Када су чули шта им је цар рекао,
одоше. А на путу, ето звезде коју су
видели на истоку. Она је ишла испред
њих све док се није зауставила над
местом где се налазило дете.
10 Када су видели тамо звезду,
обузела их је силна радост.
11 Ушли су, затим, у кућу и видели
дете и његову мајку Марију, те су
пали ничице и поклонили му се.
Онда су извадили своје драгоцености
и принели му дарове: злато, тамјан и
смирну.
12 Након тога су у сну били
упозорени да се не враћају Ироду, па
су се другим путем вратили у своју
земљу.

Бекство у Египат

13 Када су мудраци отишли, анђео
Господњи се указа Јосифу у сну и рече
му: „Спреми се, узми дете са мајком
његовом и бежи у Египат. Буди тамо
док ти не кажем, јер ће Ирод тражити
дете да га убије.“
14 Јосиф се спреми, узме дете са
његовом мајком и по ноћи оде у
Египат.
15 Тамо је боравио све док Ирод
није умро, да би се испунило што је
Господ рекао преко пророка:
„Из Египта позвах Сина свога.“

Покољ невине деце

16 Кад је Ирод видео да су га
мудраци надмудрили, жестоко
се разбеснео и наредио да се у
Витлејему и околини побију сва деца
од две године и ниже, према времену
које је дознао од мудраца.
17 Тада се испунило оно што је
рекао пророк Јеремија:
18 „У Рами се глас чује,
јецај и лелек гласни:
то Рахиља за децом својом нариче,
и неће да се утеши,
јер њих више нема.“

Повратак из Египта

19 Кад је Ирод умро, анђео
Господњи указа се Јосифу у сну у
Египту,
20 рекавши му: „Спреми се,
узми дете и његову мајку и пођи у
израиљску земљу, јер су помрли они
који су тражили да се дете убије.“
21 Јосиф се спреми, узме дете
и његову мајку, па се врати у
израиљску земљу.
22 Међутим, када је чуо да Јудејом
влада Архелај уместо свог оца,
уплашио се да иде тамо, али је у
сну био упућен да иде у галилејску
област.
23 Отишао је тамо и настанио се у
граду који се зове Назарет. Тако се
испунило оно што су пророци рекли:
„Назваће га Назарећанином.“

3

Послање Јована Крститеља

1 У оне дане појавио се Јован
Крститељ проповедајући у Јудејској
пустињи.
2 Говорио је: „Покајте се, јер се
приближило Царство небеско!“
3 То је оно што је рекао пророк
Исаија:
„Глас једног пустињом одзвања:
’Пут Господњи приправите;

друмове за њега поравнајте.’“

4 Сâм Јован је био одевен у одећу од
камиље длаке, а око струка је имао
кожни појас. Хранио се скакавцима и
дивљим медом.

5 Људи из Јерусалима, из целе
Јудеје и из целе јорданске области
долазили су тада к њему,

6 а он их је крштавао у реци
Јордану, при чему су они исповедали
своје грехе.

7 Када је Јован видео да фарисеји
и садукеји долазе да се крсте, он им
је рекао: „Породе змијски, ко вам је
рекао да бежите пред надолазећим
гневом *Божијим*?

8 Него, донесите плод који доказује
покајање.

9 И не обмањујте себе говорећи у
себи: ’Аврахам је наш отац!’, јер вам
кажем да Бог може и од овог камења
да подигне децу Аврахаму.

10 Већ је секира спремна да у
корену посече дрвета, јер свако дрво
које не рађа добар род, одсеца се и
баца у ватру.

11 Ја вас крштавам водом ради
покајања, али после мене долази
неко ко је моћнији од мене, коме
ја нисам достојан ни сандале да
понесем. Он ће вас крстити Светим
Духом и огњем.

12 У његовој руци је лопата да
овеје своје гумно и да сабере жито
у своју житницу, а плеву ће спалити
неугасивим огњем.“

Исусово крштење

13 Тада Исус оде из Галилеје на
Јордан да га Јован крсти.

14 А Јован га је одвраћао од тога,
говорећи: „Ти треба мене да крстиш,
а ти долазиш к мени?“

15 А Исус му одговори: „Пусти сада,
јер овако нам ваља испунити све *што
је у складу с Божијом* праведношћу.“
Тада му Јован допусти.

16 Одмах након што је Исус био
крштен, изашао је из воде. Уто се
отворе небеса, и Исус угледа Божијег
Духа како као голуб силази и спушта
се на њега.

17 Тада се зачуо глас с неба: „Ово
је Син мој вољени, који ми је сва
радост!“

4

Ђаво искушава Исуса

1 Тада је Дух одвео Исуса у
пустињу, да га ђаво куша.

2 Пошто је Исус постио четрдесет
дана и четрдесет ноћи, напокон
огладне.

3 Кушач му тада приђе и рече му:
„Ако си Син Божији, реци нека ови
каменови постану хлебови.“

4 Исус му одговори:
„Неће човек живети само од хлеба,
већ од сваке речи која излази из
Божијих уста.“

5 Онда га је ђаво одвео у Свети град,
поставио га на врх храма

6 и рекао му: „Ако си Син Божији,
баци се доле јер је *у Светом писму*
написано:
’Он ће заповедити својим анђелима
за тебе,
да те својим рукама понесу,
да ногом не би о камен запео.’“

7 Исус му одговори: „Написано је
и ово: ’Не искушавај Господа, Бога
свога.’“

8 Тада је ђаво опет одвео Исуса на
једну веома високу гору, показао му
сва светска царства и њихову славу,

9 и рекао му: „Све ћу ти ово дати
ако паднеш преда мном и поклониш
ми се.“

10 Тада му Исус одврати: „Одлази
од мене, Сатано! Јер *у Писму* пише:
’Господу Богу своме клањај се,
и њему једином служи.’“

11 Ђаво је након овога отишао од
Исуса, а анђели су му приступили и
служили му.

Почетак Исусовог јавног деловања

12 Када је Исус чуо да је Јован
одведен *у тамницу*, повукао се у
Галилеју.

13 Напустио је Назарет и
настанио се у Кафарнауму, крај
мора, на подручју Завулоновог и
Нефталимовог племена,

14 да би се испунило оно што је *Бог*
рекао преко пророка Исаије:

15 „Земља завулоновска и земља
нефталимска,
на путу *што води* ка мору,
с друге стране Јордана,
Галилеја многобожачка;
16 народ што у тами седи,
велику је светлост угледао,
онима што у крају смрти живе,
и под њеном сенком седе,
светлост јарка осване.“

17 Од тада је Исус почео да проповеда и говори: „Покајте се, јер се приближило Царство небеско!“

Исус изабире себи ученике

18 А када је ишао поред Галилејског језера, *Исус* виде два брата, Симона, званог Петар, и његовог брата Андрију, како бацају мреже у море. Они су, наиме, били рибари.

19 *Исус* им рече: „Пођите за мном и ја ћу вас учинити рибарима људи.“

20 Они су одмах оставили мреже и кренули за њим.

21 Пошавши одатле даље, видео је браћу Јакова и Јована, Заведејеве синове, како у бродићу са својим оцем Заведејем, крпе рибарске мреже, па их позва.

22 И они су одмах оставили бродић и свог оца и кренули за њим.

Исус – учитељ и исцелитељ

23 *Исус* је обилазио сву Галилеју. Поучавао је народ у њиховим синагогама, објављивао Радосну вест о Царству и лечио сваку болест и сваку немоћ у народу.

24 Глас о њему раширио се по свој Сирији. Људи су му доносили све болеснике који су патили од различитих болести и мука, опседнуте злим духовима, оболеле од падавице и непокретне, и он их је излечио.

25 За њим је ишло мноштво света из Галилеје, Декапоља, Јерусалима, Јудеје, и с оне стране Јордана.

Исусова Проповед на гори

5

Блаженства

1 Када је Исус видео мноштво света, попео се на гору, и пошто је сео, приступише му његови ученици.

2 Исус поче да их поучава, говорећи:

3 „Блажени су сиромашни духом,
јер је њихово Царство небеско.
4 Блажени су жалосни,
јер ће примити утеху.
5 Блажени су кротки,
јер ће им се дати земља у наследство.
6 Блажени су гладни и жедни праведности,
јер ће се наситити.
7 Блажени су милостиви,
јер ће им се *Бог* смиловати.
8 Блажени су чисти срцем,
јер ће они Бога гледати.
9 Блажени су миротворци,
јер ће их Бог назвати својим синовима.
10 Блажени су прогнани због праведности,
јер је њихово Царство небеско.

11 Блажени сте кад вас буду вређали и прогонили и када вас због мене лажно оптуже приписујући вам свако зло.

12 Радујте се и кличите, велика је награда ваша на небесима; тако су прогонили и пророке пре вас.

Со земље и светлост света

13 Ви сте со земље. Али ако со обљутави, чиме ће повратити слановћу? Неће више ваљати ни за шта, осим да се избаци и да је људи изгазе.

14 Ви сте светлост свету. Не може се сакрити град који стоји на брду.

15 И нико не пали светиљку и ставља је под мерицу, него на свећњак, па светли свима у кући.

16 Тако нека засветли ваша светлост пред људима, да би они, видећи ваша добра дела, прославили Оца вашег који је на небесима.

Исус тумачи Мојсијев Закон

17 Немојте мислити да сам дошао да укинем Закон или Пророке. Нисам дошао да укинем, него да испуним.

18 Заиста вам кажем: све док трају небо и земља, ни најмање слово, ни

једна цртица неће нестати из Закона
док се све не испуни.
19 Али, ако неко прогласи неважећом једну од ових најмањих
заповеди, и тако научи друге људе,
најмањим ће се назвати у Царству
небеском. А ко изврши и томе научи
друге људе, великим ће се назвати у
Царству небеском.
20 Јер вам кажем: ако ваша
праведност не буде већа од
праведности зналаца Светог писма
и фарисеја, нећете ући у Царство
небеско.

Исус поучава о гневу

21 Чули сте да је речено старима:
'Не убиј! Свако ко убије, одговараће
за то пред судом.'
22 А ја вам кажем да ће свако ко
се гневи на свог брата, одговарати
пред судом. А ко каже свом брату
'шупљоглавче', одговараће за то пред
Великим већем, а ко каже брату
'будало', одговараће за то у огњу
пакленом.
23 Ако донесеш жртвени дар на
жртвеник и тамо се сетиш да твој
брат има нешто против тебе,
24 остави свој дар пред жртвеником,
те иди и измири се прво са својим
братом, па онда дођи и принеси свој
жртвени дар.
25 Гледај да се брзо нагодиш са
својим зајмодавцем који те води на
суд. Учини то док си још с њим на
путу, да те зајмодавац не би предао
судији, а судија службенику, па ћеш
бити бачен у тамницу.
26 Заиста ти кажем: нећеш изаћи
оданде док не исплатиш и последњи
динар.

Прељуба

27 Чули сте да је речено: 'Не чини
прељубе!'
28 А ја вам кажем да свако ко
гледа жену са пожудом, већ је учинио
прељубу с њом у своме срцу.
29 Ако те твоје око наводи на грех,
ископај га и баци од себе, јер боље је
да један уд буде мртав за тебе, него да
са целим телом будеш бачен у пакао.
30 И ако те твоја десна рука наводи
на грех, одсеци је и баци од себе, јер
боље је да један уд буде мртав за тебе,
него да са целим телом будеш бачен у
пакао.

О разводу брака

31 Такође је речено и ово: 'Ако
се неко разведе од жене, нека јој да
потврду о разводу.'
32 А ја вам кажем: сваки ко се
разведе од своје жене, осим у случају
да је затечена у блуду, наводи је да
чини прељубу, и сваки ко се ожени
разведеном, чини прељубу.

О заклињању

33 И ово сте чули да је речено
вашим прецима: 'Не куни се криво,
него изврши оно што си се Господу
заклео.'
34 А ја вам кажем: не куните
се никако, ни небом, јер је престо
Божији,
35 ни земљом, јер је она подножје
његовим ногама, ни Јерусалимом, јер
је то град великог Цара.
36 Не куни се ни својом сопственом
главом, јер не можеш ни једну длаку
на глави учинити белом или црном.
37 Само реците 'да' када нешто
тврдите, и 'не' када нешто поричете.
Што је више од овога, од Злога је.

О освети

38 Чули сте да је речено: 'Око за око
и зуб за зуб.'
39 А ја вам кажем: не
супротстављајте се злом човеку,
него, ако те неко удари по десном
образу, окрени му и други.
40 Ако неко хоће да иде на суд с
тобом да би ти узео кошуљу, дај му и
огртач.
41 Ако те неко натера да идеш једну
миљу с њим, иди с њиме и две.
42 Дај ономе који тражи од тебе, и
не окрећи се од онога који хоће да
позајми од тебе.

Љубав према непријатељима

43 Чули сте да је речено: 'Воли
ближњега свога, а мрзи непријатеља
свога.'

44 А ја вам кажем: волите своје
непријатеље, и молите се за оне који
вас прогоне.
45 Тако ће се показати да сте деца
Оца вашега који је на небесима, јер
он даје да његово сунце обасјава и зле
и добре, и даје кишу и праведнима и
неправеднима.
46 Јер ако волите оне који вас воле,
какву ћете награду примити *од Бога*?
Не чине ли то исто и порезници?
47 Ако поздрављате само своје
сународнике, чините ли нешто
посебно? Зар то исто не чине и
многобошци?
48 Будите, дакле, савршени као што
је савршен Отац ваш небески.

6

Давање милостиње

1 Пазите да своја дела праведности
не чините пред људима да би вас
приметили; иначе нећете добити
награду од Оца вашега који је на
небесима.
2 Стога, кад дајеш милостињу,
не труби пред собом, као што то
лицемери чине по синагогама и по
улицама, да би их људи величали.
Заиста вам кажем: већ су примили
своју награду.
3 А ти кад дајеш милостињу, нека
твоја левица не зна шта чини твоја
десница,
4 да твоја милостиња буде у
тајности. И Отац твој који види оно
што је тајно, узвратиће ти јавно.

О молитви

5 Када се молите, не будите
као лицемери који воле да се
моле стојећи по синагогама и по
раскршћима улица да би их људи
видели. Заиста вам кажем, већ су
примили своју награду.
6 А ти када се молиш, уђи у своју
собу, затвори врата за собом и
помоли се своме Оцу који види што
је тајно. Твој Отац који види што је
тајно, узвратиће ти јавно.
7 И када се молите, не будите
као незнабошци који гомилају речи,
мислећи да ће због многих речи бити
услишени.
8 Не будите као они! Наиме, ваш
Отац зна које су ваше потребе и пре
него што затражите нешто од њега.
9 Ви се, дакле, молите овако:
'Оче наш, који си на небесима,
нека се слави име твоје свето,
10 нека дође Царство твоје,
нека буде твоја воља,
како на небу, тако и на земљи.
11 Хлеб наш насушни дај нам данас
12 и опрости нам дугове наше
како смо и ми опростили
дужницима својим.
13 Не дај да подлегнемо искушењу,
него нас избави од Злога.'*
14 Јер, ако опраштате људима њихове
преступе, опростиће и вама ваш Отац
небески.
15 А ако не опраштате људима, ни
вама неће опростити Отац ваш ваше
преступе.

О посту

16 А када постите, не будите
снуждени као лицемери, који
изобличују своје лице да би их
људи видели како посте. Заиста
вам кажем: већ су примили своју
награду.
17 А ти када постиш, умиј се и уреди
своју косу мажући је уљем,
18 да не примете људи да постиш,
него Отац твој који види што је тајно.
И Отац твој који види што је тајно,
узвратиће ти јавно.

Право благо

19 Не прикупљајте себи благо на
земљи, где га мољци и рђа нагризају
и где лопови поткопавају и краду.
20 Него прикупљајте себи благо
на небу, где ни мољац ни рђа
не нагризају и где лопови не
поткопавају и не краду.
21 Јер, где је твоје благо, тамо ће
бити и твоје срце.

---

* **6:13** Реч у грчком може да значи и *зло* (као у старијим преводима) и *Зли*, при чему се мисли на ђавола.
† **6:23** Дословно: *око здраво... око лоше.*

22 Око је светиљка телу. Ако је
твоје око великодушно, цело твоје
тело биће осветљено.
23 Али ако је твоје око завидно†,
цело твоје тело биће у тами. Дакле,
ако оно што те осветљава постане
тамно, каква ли ће тек тама настати
у теби!

Не може се служити Богу и богатству

24 Нико не може служити два
господара. Јер, или ће једнога
мрзети, а другога волети; или ће
једноме бити привржен, а другога
презирати. Не можете служити Богу
и богатству!
25 Зато вам кажем: не брините се
за свој живот, шта ћете јести или шта
ћете пити, нити за тело, чиме ћете се
оденути. Није ли живот вреднији од
хране и тело од одеће?
26 Погледајте птице на небу! Нити
сеју, нити жању, нити сабиру у
житнице, а ваш Отац небески их
храни. Зар ви не вредите много више
од њих?
27 Ко од вас може бринући се
продужити себи живот, макар само
за један час?‡
28 А зашто се бринете за одећу?
Погледајте пољске љиљане! Не труде
се нити преду.
29 А ја вам кажем да ни Соломон у
свој својој раскоши није био одевен
као и један од њих.
30 Па ако Бог тако одева биље које
је данас у пољу, а већ сутра се баца у
пећ, колико ли ће пре оденути вас, о,
маловерни!
31 Не говорите забринуто: 'Шта
ћемо јести?' или: 'Шта ћемо пити?'
или: 'Шта ћемо обући?'
32 Све то траже и многобошци. Јер,
зна ваш небески Отац да вам је све то
потребно.
33 Тражите прво Царство Божије и
његову праведност, а све ово ће вам
се додати.
34 Према томе, не бринте се
за сутрашњи дан, јер ће се сутра
бринути о себи. Сваком дану је доста
зла свога.

7

О осуђивању других

1 Не осуђујте, да сами не бисте
били осуђени.
2 Јер како ви судите *друге*, тако ће
и вама бити суђено. Каквом мером
мерите, таквом мером ће вама бити
мерено.
3 Зашто видиш трун у оку брата
свога, а не примећујеш балван у
своме оку?
4 Или, како можеш да кажеш своме
брату: 'Дај да ти извадим трун из
ока', а у своме оку имаш балван?
5 Лицемере! Најпре извади балван
из свога ока, а онда гледај како да
извадиш трун из ока свога брата.
6 Не дајте светиње псима, јер ће
се окренути против вас и растргнути
вас, нити бацајте своје бисере пред
свиње, јер ће изгазити бисере.

Бог одговара на молитву

7 Молите и даће вам се, тражите и
наћи ћете, куцајте и отвориће вам се.
8 Јер, ко год моли, добија, ко год
тражи, налази, и ко год куца, томе се
отвара.
9 Ко би од вас своме сину дао камен,
кад овај затражи хлеб,
10 или му дао змију, кад син
затражи рибу?
11 Дакле, када ви, будући зли,
умете да дајете добре дарове својој
деци, колико ће више ваш Отац који
је на небесима дати добра онима који
затраже од њега?

Златно правило

12 Све што хоћете да људи чине
вама, чините и ви њима. О томе су
Закон и Пророци.

Широка и уска врата

13 Уђите на уска врата, јер су
широка врата и пространи пут који
води у пропаст, и много је оних који
ступају на њега.

‡ **6:27** Дословно: *макар само за педаљ.*

14 Како ли су само уска врата и
тесан пут који воде у живот и мало је
оних који га налазе.

Чувајте се лажних пророка!

15 Чувајте се лажних пророка који
вам долазе у овчијем руху, а изнутра
су грабљиви вуци.
16 Препознаћете их по њиховим
плодовима. Бере ли се грожђе с трња,
или смокве с чичка?
17 Тако свако добро дрво рађа добре
плодове, а свако лоше дрво рађа лоше
плодове.
18 Не може добро дрво рађати
лоше плодове, нити може лоше дрво
рађати добре плодове.
19 Свако дрво које не рађа добре
плодове, сече се и баца у ватру.
20 Тако ћете и *лажне пророке*
препознати по њиховим плодовима*.

Истинити и лажни ученици

21 Неће ући у Царство небеско
свако ко ми говори: 'Господе,
Господе!', него онај који извршава
вољу Оца мојега који је на небесима.
22 Многи ће ми говорити у онај
дан: 'Господе, Господе! Нисмо ли
пророковали у твоје име, у твоје име
изгонили зле духове, и у твоје име
чинили многа чуда?'
23 Онда ћу им ја рећи: 'Никада вас
нисам познавао. Одлазите од мене
ви, који чините безакоње!'

Мудри и неразумни градитељи

24 Према томе, свако ко слуша ове
моје речи и извршује их, сличан је
мудром човеку који је сазидао своју
кућу на стени.
25 Сручи се киша, реке се излију,
дуну ветрови и оборе се на ону
кућу, али кућа се не сруши, јер је
утемељена на стени.
26 А свако ко слуша ове моје
речи и не извршује их, сличан је
неразумном човеку који је сазидао
своју кућу на песку.
27 Сручи се киша, реке се излију,
дуну ветрови и оборе се на ону кућу,
и она се сруши до темеља.“

28 Кад је Исус завршио ове речи,
народ се дивио његовом учењу,
29 јер их је учио као неко ко
има власт, а не као њихови зналци
Светога писма.

Исус чини многа чуда

8

Исус лечи губавца

1 Кад је *Исус* сишао са горе, крене за
њим много народа.
2 Уто му приступи неки губавац,
паде пред њим и рече му: „Господе,
ако хоћеш, можеш да ме очистиш.“
3 Исус испружи руку и дотакну га,
рекавши: „Да, хоћу, буди чист!“ *Човек*
је истог тренутка био исцељен од
губе.
4 Исус му рече: „Гледај да ником не
говориш о овоме, него иди и покажи
се свештенику и принеси жртву коју
је Мојсије прописао, да се пред њима
потврди *да си здрав*.“

Вера римског капетана

5 Кад је дошао у Кафарнаум,
приступи му један римски капетан
6 и замоли га: „Господе, мој слуга
лежи у кући одузет и много се мучи.“
7 *Исус* му рече: „Доћи ћу и
излечићу га.“
8 Капетан му одговори: „Господе,
ја нисам достојан да дођеш под мој
кров. Него ти само реци реч и
оздравиће мој слуга.
9 Ја, наиме, имам војнике који су
ми потчињени, па кад кажем једном:
'Иди тамо!', он оде; и другоме:
'Дођи!', он дође. И слузи кад кажем:
'Уради ово!', он уради.“
10 Кад је Исус чуо ово, задивио се
и рекао онима који су га следили:
„Заиста вам кажем да ни међу
Израиљцима нисам нашао овакву
веру!
11 А ја вам кажем да ће многи
доћи с истока и запада и сести за сто
са Аврахамом, Исаком и Јаковом у
Царству небеском.
12 А поданици Царства биће
избачени у таму најкрајњу. Тамо ће
бити плач и шкргут зуба.“

* **7:20** Плодови се овде односе на дела.

13 Исус рече капетану: „Иди! Нека
ти буде како си веровао.“ Тог истог
часа је слуга оздравио.

Исус исцељује многе болеснике

14 Исус је дошао у Петрову кућу.
Тамо је затекао Петрову таштu како
лежи у грозници.
15 *Исус* је дотакао њену руку и
грозница је престала. Онда је устала
и почела да га послужује.
16 А када се спустило вече,
довели су Исусу многе који су били
опседнути злим духовима. Духове је
истерао речју, а болесне излечио,
17 да би се испунило оно што је
рекао пророк Исаија:
„Он је наше слабости узео,
и наше болести понео.“

Исус поучава о цени следбеништва

18 Кад је Исус видео да се око њега
окупило много света, заповедио је
својим ученицима да се пређе на другу
обалу *језера*.
19 Тада му је приступио неки
зналац Светог писма и рекао му:
„Учитељу, следићу те куд год ти
будеш пошао!“
20 Исус му одговори: „Лисице
имају јазбине, птице гнезда, а Син
Човечији нема где да наслони главу.“
21 Неки, опет, други ученик му
рече: „Господе, дозволи ми прво да
одем и сахраним оца.“*
22 А Исус му одговори: „Крени
ти за мном, а мртвима препусти да
сахрањују своје мртве.“

Исус стишава буру

23 Када се *Исус* укрцао на бродић, за
њим су пошли и његови ученици.
24 Изненада, подигла се велика
бура на језеру, тако да су таласи
преплављивали бродић. А *Исус* је
спавао.
25 Ученици су му приступили и
пробудили га говорећи: „Господе,
спаси нас, пропадамо!“
26 А *Исус* им рече: „Зашто сте се
уплашили, маловерни?“ Онда устаде,
те заповеди ветровима и језеру да се
смире, и настаде велика тишина.
27 Људи су зачуђени говорили: „Ко
је овај да му се и ветрови и језеро
покоравају?“

Опседнути Гадаринци

28 Кад је Исус приспео на другу
страну *језера* у гадаримски крај,
из гробница су изашла два човека
опседнута злим духовима и пошла
му у сусрет. Били су веома опасни,
па се нико није усуђивао да прође
оним путем.
29 Они повикаше: „Шта хоћеш од
нас, Сине Божији? Јеси ли дошао да
нас мучиш пре *одређеног* времена?“
30 Подаље одатле налазило се
велико крдо свиња.
31 Зли духови из двојице
опседнутих замолише Исуса: „Ако
нас већ изгониш, пошаљи нас у оно
крдо свиња.“
32 Исус им рече: „Одлазите!“ *Зли*
духови су изашли и ушли у свиње.
Крдо се истог часа сјурило низ
обронак у море и подавило се у води.
33 А свињари су се разбежали, па су
дошли у град и све разгласили, као и
оно што се догодило са опседнутима.
34 Сав град је изашао и пошао у
сусрет Исусу. Кад су га видели,
замолили су га да оде из њиховог
краја.

9

Исус исцељује одузетог

1 Исус је затим, ушао у бродић,
отпловио на другу страну и дошао у
свој град.
2 Тамо су му довели једног
одузетог човека који је лежао на
носилима. Исус, видевши њихову
веру, рече одузетоме: „Храбро,
синко, опраштају ти се твоји греси!“
3 А неки зналци Светог писма
рекоше у себи: „Овај вређа *Бога*.“
4 Проникавши њихове мисли, Исус
рече: „Зашто имате тако зле мисли у
своме срцу?

* **8:21** По јудејском обичају из првог века наше ере, сахрањивање се обављало непосредно по смрти преминулог. Међутим, након годину дана, када би тело иструлило, најстарији син би скупио очеве кости и ставио их у посебну кутију. Кутија би се затим стављала у отвор у зиду гроба. То је било потпуно сахрањивање.

5 Шта је лакше рећи: 'Твоји греси су
опроштени', или: 'Устани и ходај?'
6 Али да знате: Син Човечији има
власт да опрашта грехе на земљи."
Онда рече одузетоме: „Устани, узми
своја носила и иди својој кући!"
7 Одузети устане и оде својој кући.
8 Када је народ то видео,
запрепастио се, па је дао славу Богу
који је дао такву власт људима.

Исус позива Матеја

9 Како је одлазио оданде, Исус је
приметио једног човека како седи на
месту за прикупљање пореза. Звао се
Матеј. *Исус* му рече: „Пођи за мном!"
Он устаде и пође за Исусом.
10 Док је *Исус* обедовао у *Матејевој*
кући, много порезника и других
грешника је дошло и обедовало са
Исусом и његовим ученицима.
11 А фарисеји, видевши то, упиташе
његове ученике: „Зашто ваш учитељ
једе са порезницима и *другим*
грешницима?"
12 *Исус* је то чуо, па им је одговорио:
„Лекар не треба здравима, него
болеснима.
13 Идите и научите шта значи ово:
'Милосрђе хоћу, а не жртву.' Јер ја
нисам дошао да позовем праведнике,
већ грешнике."

Расправа о посту

14 *Исусу* су тада приступили
Јованови ученици. Питали су га:
„Зашто ми и фарисеји често постимо,
а твоји ученици не посте?"
15 Исус им одговори: „Зар могу
сватови туговати док је младожења
са њима? Ипак, доћи ће дани када
ће им отети младожењу, и тада ће
постити.
16 Нико не пришива закрпу од
новог платна на стару одећу; јер
закрпа, кад се у прању скупи,
дере стару одећу, те настаје већа
подеротина.
17 Нити се ново вино сипа у старе
мехове, јер ће се стари мехови
распући од *врења* новог вина, па ће
вино истећи, а мехови пропасти.
Него, ново вино се сипа у нове
мехове, па се тако обоје сачувају."

Васкрсење Јаирове ћерке и излечење болесне жене

18 Док им је Исус то говорио,
приступи му неки старешина, паде
пред њим ничице и рече: „Моја ћерка
је управо умрла. Но, ти дођи, стави
своју руку на њу и она ће оживети."
19 Исус устаде те пође за њим
заједно са својим ученицима.
20 Уто, нека жена која је дванаест
година патила од крварења, приђе му
с леђа и дотаче руб његове одеће.
21 Говорила је у себи: „Ако
дотакнем само његову одећу,
оздравићу."
22 Исус се окрете и угледавши је,
рече: „Храбро, ћерко, твоја те је
вера исцелила." Жена је тог часа била
излечена.
23 Када је Исус дошао у кућу
оног старешине, угледао је погребне
свираче и људе како наричу.
24 Рекао им је: „Склоните се!
Девојка није умрла, него спава." А
они су му се подсмевали.
25 Када је народ био истеран, *Исус*
уђе унутра, узе девојку за руку и она
устаде жива.
26 То се прочуло по целом оном
крају.

Исцељење двојице слепих

27 Кад је Исус одлазио оданде,
крену за њим два слепца. Викали су и
говорили: „Сине Давидов, смилуј се
на нас!"
28 Кад је ушао у кућу, слепци му
приступе. Исус их упита: „Верујете
ли да вас могу исцелити?"
„Да, Господе!" – одговорише они.
29 Онда је Исус дотакао њихове очи
и рекао: „Нека вам буде по вашој
вери."
30 Тог часа су прогледали, а Исус
им строго напомену: „Гледајте да
нико не дозна за ово!"
31 А они, изашавши из куће,
пронеше глас о њему по целом оном
крају.

Исцељење немог и опседнутог човека

32 Тек што су ова двојица изашла,
кад ето, доведоше му човека који није

могао да говори јер је био опседнут злим духом.

33 Пошто је *Исус* истерао злог духа, неми човек је проговорио. Народ је остао у чуду говорећи: „Никада се тако нешто није догодило у Израиљу.“

34 Ипак, фарисеји рекоше: „Он уз помоћ главара злих духова истерује зле духове!“

Много посла, а мало радника

35 Исус је пролазио кроз све градове и села. Поучавао је народ у њиховим синагогама, објављивао Радосну вест о Царству и лечио сваку болест и сваку немоћ.

36 Кад је видео толики народ, сажалио се над њим, јер су били изнурени и ојађени као овце без пастира.

37 Тада *Исус* рече својим ученицима: „Жетве је много, а мало радника.

38 Стога се молите Господару жетве да пошаље раднике на своју жетву.“

10

Мисија дванаесторице апостола

1 Исус је позвао својих дванаест ученика и дао им власт да истерују нечисте духове и да лече сваку болест и сваку немоћ.

2 А ово су имена дванаест апостола: први Симон, прозвани Петар, и његов брат Андрија, Јаков Заведејев и његов брат Јован,

3 Филип и Вартоломеј, Тома и Матеј порезник, Јаков Алфејев и Тадеј,

4 Симон Хананејац и Јуда Искариот, који је издао Исуса.

5 Ову Дванаесторицу је Исус послао и наложио им: „Не идите к незнабошцима и не улазите у самарјанске градове.

6 Идите радије изгубљеним овцама дома Израиљевог.

7 Кад путујете проповедајте ово: ’Приближило се Царство небеско.’

8 Болесне лечите, мртве васкрсавајте, губаве чистите, зле духове изгоните! Бесплатно сте примили, бесплатно и дајте.

9 Не опремајте своје појасеве ни златним, ни сребрним, ни бакреним новцем.

10 Ни торбу на пут не носите, ни два пара одеће, ни обуће, ни штап, јер радник заслужује своју храну.

11 А када улазите у неко село, распитајте се ко у њему хоће да вас прими. Ту останите све док не дође време да одете.

12 Улазећи у ту кућу, поздравите укућане.

13 И ако та кућа хоће да вас прими, нека ваш мир буде над њом. Ако ли кућа неће да вас прими, нека се ваш мир врати к вама.

14 А ако вас неко не прими или не послуша ваших речи, изађите из те куће или из тог града и отресите прашину са својих ногу.

15 Заиста вам кажем да ће земљи содомској и гоморској бити лакше на Судњи дан него оном граду.

Чекају вас прогонства!

16 Ево, ја вас шаљем као овце међу вукове. Стога, будите мудри као змије и безазлени као голубови.

17 Чувајте се људи, јер ће вас предавати судовима и бичевати вас по својим синагогама.

18 И пред владаре и цареве ће вас водити због мене, да посведочите њима и многобошцима.

19 А када вас буду предали, не бришите се шта ћете говорити, јер ће вам у тај час бити дано шта да кажете.

20 Нећете, наиме, ви говорити, него ће Дух Оца вашега говорити из вас.

21 Брат ће брата предати да се погуби и отац своје дете, устаће деца на своје родитеље и убијаће их.

22 Сви ће вас мрзети ради мог имена, али ко истраје до краја, биће спасен.

23 Када вас буду прогонили у једном граду, ви бежите у други. Заиста вам кажем: Син Човечији ће доћи пре но што ви довршите своје послање по Израиљевим градовима.

24 Ученик није изнад свога учитеља, нити је слуга изнад свога господара.

25 Ученику је довољно да буде као
његов учитељ и слузи да буде као
његов господар. Ако су домаћина
назвали Веелзевулом, колико ће
погрднијим именима назвати његове
укућане.

Не треба се плашити

26 Зато се не бојте људи, јер нема
ничег што је скривено, да се неће
открити, нити тајног, да се неће
дознати.
27 Што вам кажем у тами, реците на
светлу и што вам се тихо каже на ухо,
објавите гласно с кровова.

28 Не бојте се оних који убијају
тело; они душу не могу убити. Више
се бојте онога који може и душу и
тело да погуби у паклу.

29 Зар се не продају два врапца за
један новчић? Ипак, ни један од њих
не пада на земљу а да то дозволи ваш
Отац.
30 А вама су и све власи на глави
пребројане.
31 Зато се не бојте: ви вредите
много више од јата врабаца.

32 Ко год мене призна пред
људима, признаћу и ја њега пред
Оцем својим који је на небесима.
33 А ко год се одрекне мене пред
људима, одрећи ћу се и ја њега пред
мојим Оцем који је на небесима.

34 Не мислите да сам дошао да
донесем мир на земљу. Нисам дошао
да донесем мир, него мач.
35 Ја сам, наиме, дошао
'да раздвојим човека од његовог оца,
и ћерку од њене мајке,
и снаху од свекрве.
36 Човеку ће његови укућани
постати непријатељи.'

37 Ко своју мајку више воли од
мене, није достојан да буде мој
следбеник, и ко своју ћерку више
воли од мене, није достојан мене.

38 Ко не узима свој крст и не следи
ме, није достојан мене.

39 Ко хоће да нађе свој живот,
изгубиће га, а ко изгуби свој живот
ради мене, наћи ће га.

40 Ко вас прихвата, мене прихвата,
а ко мене прихвата, прихвата онога
који ме је послао.

41 Ко прихвата пророка зато што
је пророк, тај ће примити пророчку
плату. Ко прихвата праведника зато
што је праведник, тај ће примити
праведничку плату.

42 Ко напоји једног од ових
незнатних само чашом хладне *воде*
зато што је мој ученик, заиста вам
кажем: тај човек неће бити лишен
своје награде.“

Исус поучава о Царству

11

Исус и Јован Крститељ

1 Кад је Исус завршио да упућује
дванаесторицу својих ученика,
отишао је одатле да поучава и
проповеда по градовима *Галилеје*.

2 А Јован, који је био у тамници,
чувши о Христовим делима, посла
своје ученике

3 да питају Исуса: „Јеси ли ти онај
који треба да дође или да чекамо
другога?“

4 Онда им Исус одговори: „Идите и
јавите Јовану шта чујете и видите:

5 слепи гледају, хроми ходају,
губави се чисте, глуви чују, мртви
се враћају у живот, сиромашнима се
проповеда Радосна вест.

6 Блажен је онај ко се не поколеба
због мене.“

7 Кад су *Јованови ученици* отишли,
Исус је почео да говори народу
о Јовану: „Зашто сте изашли у
пустињу? Да видите како ветар љуља
трску?

8 Шта сте, дакле, изашли да
видите? Човека обученог у раскошну
одећу? Ево, ти што носе раскошну
одећу живе на царским дворовима.

9 Према томе, шта сте очекивали да
видите? Пророка? Да, кажем вам, он
је и више него пророк.

10 То је онај о коме је писано:
'Ево, шаљем посланика свога
испред твога лица,
који ће ти пут приправити.'
11 Заиста вам кажем: међу људима
рођенима од жена није се појавио

славнији од Јована Крститеља, али и најнезнатнији међу народом Царства небеског славнији је од њега.
12 Од времена Јована Крститеља до сада, у Царство небеско се проваљује,
и силовити га освајају.
13 Јер, сви су Пророци и Закон *Мојсијев*
пророковали до Јована.
14 И ако хоћете да прихватите, он је
Илија који треба да дође.
15 Ко има уши, нека слуша!

Исусов суд о савременицима

16 С ким ћу упоредити овај нараштај? Он је сличан деци која седе
по трговима и довикују другој деци:
17 'Свирали смо вам,
а ви нисте играли.
Јадиковали смо,
а ви нисте нарицали!'
18 Јер, дошао је Јован који пости и не
пије *вино*, а они кажу: 'Опседнут је
злим духом.'
19 Дошао је Син Човечији, који једе
и пије, а они кажу: 'Гледај изјелице
и пијанице, пријатеља порезника и
грешника!' Ипак, мудрост се делима
доказује."

Тешко непокајаним градовима!

20 Тада је *Исус* почео да кори
градове у којима су се догодила
већина његових чуда, али се
становници нису покајали:
21 „Јао теби, Хоразине! Јао теби,
Витсаидо! Јер, да су се у Тиру и
Сидону догодила чуда која су била
учињена у вама, одавно би се већ
покајали, седећи у кострети и пепелу.
22 Али ја вам кажем да ће Тиру
и Сидону бити лакше на Судњи дан
него вама.
23 А ти, Кафарнауме, хоћеш ли се до
неба уздићи? До Света мртвих ћеш
се срушити! Јер да су се у Содоми
догодила чуда која су се догодила
у теби, тог града би било све до
данашњега дана.
24 Али ја вам кажем да ће земљи
содомској бити лакше на Судњи дан
него теби."

Спаситељ позива

25 У то време Исус рече: „Хвалим
те, Оче, Господару неба и земље, што
си ово сакрио од мудрих и умних, а
открио онима *што су као* мала деца.
26 Да, Оче, јер ти је тако било по
вољи.
27 Отац ми је све предао, и нико не
познаје Сина осим Оца, нити ко зна
Оца осим Сина, и оног коме Син хоће
да открије.
28 Дођите к мени, сви који сте
уморни и под теретом, и ја ћу вам
дати одмора.
29 Узмите мој јарам на себе, и
научите од мене, јер ја сам кротка
и понизна срца, те ћете наћи спокој
својим душама.
30 Јер мој је јарам благ, и бреме је
моје лако."

12

Исус – Господар суботе

1 Тих дана је Исус пролазио кроз
житна поља. Била је субота. Његови
ученици су били гладни, па су
почели да тргају класје и да једу
зрневље.
2 Када су фарисеји то видели, рекли
су Исусу: „Погледај! Твоји ученици
чине што не сме да се чини суботом."
3 Исус им одговори: „Зар нисте
читали шта је Давид учинио када је
огладнео, он и његови пратиоци?
4 Он је ушао у Дом Божији и заједно
са њима јео постављене хлебове које,
по Закону, нису смели да једу ни
он ни његови пратиоци, него само
свештеници.
5 Или, зар нисте читали у Закону да
свештеници у храму крше суботу, а
ипак нису криви?
6 А ја вам кажем да се овде збива
нешто важније од храма.
7 Када бисте знали шта значи:
'Милосрђе хоћу, а не жртву', не бисте
осудили невине.
8 Јер, Син Човечији је Господар
суботе."

Човек са усахлом руком исцељен у суботу

9 Исус је отишао оданде и ушао у
њихову синагогу.
10 Тамо се нашао неки човек
са усахлом руком. Фарисеји су
упитали Исуса: „Да ли је допуштено

лечити у суботу?“ То су га питали, намеравајући да га оптуже.

11 Исус им одговори: „Има ли таквог међу вама, који не би своју једину овцу прихватио и извадио ако би ова у суботу упала у јаму?

12 А колико је само човек вреднији од овце! Према томе, дозвољено је да се суботом чини добро.“

13 Онда рече човеку са усахлом руком: „Испружи своју руку!“ Човек испружи руку и она постаде здрава као и друга рука.

14 Тада фарисеји изађоше и већајући сковаше заверу како да убију Исуса.

Исус – слуга Божији

15 Када је Исус то дознао, напустио је то место. Мноштво људи га је следило и он их је све исцелио.

16 Исус им је напоменуо да не откривају ко је он,

17 да би се испунило оно што је *Бог* рекао по пророку Исаији:

18 „Ево Слуге мога, кога сам изабрао,
вољеног мог, миљеника душе моје.
На њега ћу Духа свога излити,
да објави правду народима.
19 Неће се препирати, нити викати,
нити ће се глас његов чути по улицама.
20 Он неће сломити трску напукнуту,
нити ће угасити фитиљ који тиња,
док не доведе право до победе.
21 Име његово нада народима биће.“

Каквом силом Исус лечи?

22 Након тога су Исусу довели човека опседнутог злим духом, који је због тога био слеп и нем. *Исус* га је исцелио, па је човек проговорио и прогледао.

23 Сав народ се дивио и говорио: „Није ли ово Син Давидов?“

24 Кад су фарисеји то чули, рекли су: „Овај не истерује зле духове осим уз помоћ Веелзевула, главара злих духова!“

25 А *Исус*, знајући шта мисле, рече им: „Свако царство у коме дође до поделе и рата – опустеће, и сваки град или дом где се људи окрену једни против других, неће опстати.

26 Ако Сатана изгони Сатану, он се окренуо против себе самог. Како ће, дакле, опстати његово царство?

27 Ако ја уз помоћ Веелзевула изгоним зле духове, уз чију *помоћ* их ваши ученици* изгоне? Зато ће вам они судити.

28 Али, ако ја Божијим Духом изгоним зле духове, онда је к вама дошло Царство Божије.

29 Или, зар може неко да уђе у кућу снажног човека и да опљачка његово покућство, ако га прво не свеже? Тек онда ће опљачкати његову кућу.

30 Ко није са мном, против мене је, и ко са мном не сакупља, тај расипа.

31 Зато вам кажем: људима се може опростити сваки грех и свако богохулство, али богохулство против Духа му се неће опростити.

32 И ако ко каже нешто против Сина Човечијег, то му се може опростити; али ако каже нешто против Духа Светога, то му се неће опростити ни на овом свету, ни у будућем.

Добро дрво рађа добре плодове

33 Стога се одлучите: или је дрво добро, па му је и плод добар, или је дрво лоше, па му је и плод лош. Дрво се, наиме, по своме плоду познаје.

34 Породе змијски! Како можете рећи шта је добро, кад сте сами зли? Уста говоре оно чиме је срце испуњено.

35 Добар човек из ризнице *свога срца* износи добро, а зао човек из зле ризнице *свога срца* износи зло.

36 Али ја вам кажем да ће људи на Судњи дан одговарати за сваку реч коју неодговорно изговоре.

37 Јер, твоје ће те речи или оправдати или окривити.“

Захтев за чудом

38 Тада му рекоше неки од зналаца Светог писма и од фарисеја: „Учитељу, хоћемо да видимо знак од тебе.“

* **12:27** Дословно: *синови.*

39 Исус им је одговорио: „Зли и прељубнички нараштај тражи знак,
али му се неће дати други знак, осим
знака пророка Јоне.
40 Јер, као што је Јона провео три
дана и три ноћи у утроби кита, тако
ће и Син Човечији бити три дана и
три ноћи у срцу земље.
41 Нинивљани ће се подићи из
мртвих на Судњи *дан* са овим
нараштајем и оптужити га, јер су се
они покајали на Јонину проповед,
а ево, овде се збива нешто што
превазилази Јону.
42 Царица са југа ће се подићи
из мртвих на Судњи дан са овим
нараштајем и оптужиће га, јер је
из далека дошла да чује Соломонову
мудрост, а ево, овде се збива нешто
што превазилази Соломона.

43 А када нечисти дух изађе из
човека, он тумара по безводним
местима тражећи себи покоја. И
пошто га не налази,
44 каже: 'Вратићу се у свој
дом, одакле сам изашао.' Када се
врати, налази кућу ненастањену,
почишћену и уређену.
45 Онда одлази и доводи са собом
седам других духова, горих од себе,
па уђу и настане се тамо. Човеку онда
то потоње стање бива горе но што му
је било пређашње. Тако ће бити и са
овим злим нараштајем."

Права Исусова родбина

46 Док је *Исус* говорио народу, дођу
његова мајка и браћа. Стајали су
напољу желећи да говоре са њим.
47 Неко му рече: „Ево, ту напољу
су твоја мајка и твоја браћа и хоће да
говоре са тобом."
48 Исус му одговори: „Ко је моја
мајка и ко су моја браћа?"
49 Онда је пружио своју руку према
ученицима и рекао: „Ево моје мајке и
моје браће!
50 Јер онај ко врши вољу мога Оца
који је на небесима, тај ми је брат и
сестра и мајка."

13

Приче о Царству Божијем

1 Онога дана Исус је изашао из куће
и сео уз језеро.
2 Око њега се окупило много света,
па је морао да седне у једну лађицу,
док је сав народ стајао на обали.
3 Много им је говорио служећи се
причама:

Прича о сејачу

„Гле, изађе сејач да сеје.
4 И како је сејао, нека зрна су пала
крај пута. Но, дошле су птице и
позобале их.
5 Друга зрна су пала на каменито
тле, где нису имала много земље.
Брзо су изникла, јер земља није била
дубока.
6 Али када је сунце синуло,
спржило је биљке, и пошто нису
имале корен, посушиле су се.
7 Нека зрна су пала међу трње.
Трње нарасте и погуши биљке.
8 Ипак, нека зрна су пала на
добру земљу и донела род: нека
стоструко, нека шездесетоструко, а
нека тридесетоструко.
9 Ко има уши, нека слуша!"

Зашто Исус говори у причама?

10 Тада му приступе његови
ученици и упитају га: „Зашто им
говориш кроз приче?"
11 *Исус* им одговори: „Вама је дано
да сазнате тајне Царства небеског, а
њима није дано.
12 Јер ко има, њему ће се додати
и изобиловаће, а ономе који нема,
одузеће се и то што има.
13 Зато им говорим кроз приче,
зато што гледају, а не виде, слушају,
а не чују и не разумеју.
14 На њима се испуњава Исаијино
пророштво које гласи:
'Слушаћете и нећете разумети,
гледаћете и нећете видети.
15 Јер је отврднуло срце овога народа,
уши су своје зачепили,
очи су своје затворили,
да очима не виде,
да ушима не чују,
да срцем не разумеју и обрате се,
да их ја исцелим.'

16 А ваше очи су блажене што гледају,
и ваше уши што слушају.
17 Јер заиста вам кажем: многи
пророци и праведници су желели да
виде оно што ви гледате, али нису
видели, и да чују што ви слушате, али
нису чули.

Тумачење приче о сејачу

18 Ви послушајте, дакле, шта значи
прича о сејачу.
19 Свакоме ко слуша реч о Царству,
а не разуме, долази Зли и отима што
му је посејано у срцу. То је оно *семе*
што је уз пут посејано.
20 А *семе* посејано на каменито тле,
то је онај који кад чује Божију реч,
одмах је са радошћу прихвата,
21 али пошто реч није ухватила
корена у њему, бива непостојан. Кад
настане невоља или прогонство због
речи, он одмах отпада.
22 Оно *семе* што је посејано у трње,
то је онај који чује реч, али брига
за овоземаљске *ствари* и заводљивост
богатства угуше реч, те остаје без
плода.
23 А *семе* посејано на добро
тле, то је онај који реч слуша
и разуме, те онда заиста даје
плод: стоструко, шездесетоструко и
тридесетоструко.“

Прича о кукољу

24 *Исус* им је испричао другу причу:
„Царство небеско је слично човеку
који је посејао добро семе на својој
њиви.
25 Али док су *његови* људи спавали,
дође његов непријатељ, посеје кукољ
међу жито и оде.
26 Када је усев израстао и донео
плод, показао се и кукољ.
27 Слуге приступише своме
домаћину, па му рекоше: ’Господару,
нисли ли ти посејао добро семе на
својој њиви? Одакле онда кукољ?’
28 ’То је урадио непријатељ’,
одговори им домаћин. Слуге га онда
упиташе: ’Хоћеш ли, онда, да одемо
и да га покупимо?’
29 *Домаћин* им одговори: ’Не, да не
бисте са кукољем ишчупали и жито.
30 Оставите нека обоје расту до
жетве. А у време жетве ћу рећи
жетеоцима: скупите прво кукољ и
свежите га у снопове да се спали, а
жито однесите у моју житницу.’“

Прича о горушичином зрну

31 *Исус* им је изложио другу
причу: „Царство небеско је слично
горушичином зрну које човек узме и
посеје на својој њиви.
32 Оно је додуше мање од свег
семења, али када израсте, надвисује
остало растиње и постаје дрво на које
долазе птице небеске и гнезде се по
његовим гранама.“

Прича о квасцу

33 Испричао им је још једну причу:
„Царство небеско је слично квасцу
који жена узме и умеси са три мере
брашна, док све тесто не ускисне.“

Чему служе приче?

34 Све ово је Исус испричао народу
кроз приче, и без прича им ништа
није говорио,
35 да би се испунило оно што је *Бог*
рекао по пророку:
„Мој говор биће у причама,
објавићу што је сакривено од
постанка света.“

Исус објашњава причу о кукољу

36 *Исус* је онда распустио народ и
ушао у кућу. Његови ученици су
дошли к њему и рекли му: „Разјасни
нам причу о кукољу на њиви.“
37 Он им одговори: „Сејач доброг
семена је Син Човечији.
38 Њива представља свет. Добро
семе су поданици* Царства, а кукољ
су поданици Злога.
39 Непријатељ који је посејао кукољ
– то је ђаво. Жетва је свршетак света,
а жетеоци анђели.
40 И као што се кукољ сакупља и
спаљује, тако ће бити на свршетку
света.
41 Син Човечији ће послати своје
анђеле да сакупе из његовог Царства
све оне што наводе на грех и оне који
чине безакоње,

* **13:38** Дословно: *синови.*

42 па ће их бацити у пећ огњену.
Тамо ће бити плач и шкргут зуба.
43 Тада ће праведници засјати као
сунце у Царству Оца својега. Ко има
уши, нека слуша!

Прича о сакривеном благу

44 Царство небеско је слично и
благу сакривеном у пољу, које човек
нађе. Он га тада сакрије и сав
радостан оде да прода све што има, па
купи оно поље.
45 Надаље, Царство небеско је
слично трговцу који трага за лепим
бисерима.
46 А када нађе један скупоцени
бисер, он оде да распрода све што има
и купи га.

Прича о рибарској мрежи

47 Царство небеско је слично и
рибарској мрежи баченој у море која
захвати разне врсте *риба*.
48 Када се мрежа напуни и извуку је
на обалу, онда рибари седну, па добре
рибе ставе у судове, а лоше избаце.
49 Тако ће бити и на свршетку
света: изаћи ће анђели па ће
издвојити зле од праведних
50 и бацити их у пећ огњену. Тамо
ће бити плач и шкргут зуба.
51 Разумете ли све ово?“ Они
одговорише: „Да!“
52 Он им онда рече: „Зато је
сваки зналац Светог писма, поучен о
Царству небеском, сличан домаћину
који из своје ризнице износи ново и
старо.“

Исусова служба изазива различите реакције

Невероваље Назаређана

53 Када је Исус завршио са овим
причама, отишао је оданде.
54 Дошао је у свој завичај и учио
мештане у њиховој синагоги. Они су
се дивили и говорили: „Одакле овоме
оваква мудрост и чуда?
55 Није ли ово дрводељин син? Не
зове ли се његова мајка Марија, а
његова браћа Јаков, Јосиф, Симон и
Јуда?
56 Нису ли и његове сестре овде
међу нама? Одакле му онда све то?“
57 Зато га нису прихватили. Исус
им рече: „Пророк је без части само у
свом завичају и у свом дому.“
58 Ту није учинио много чуда због
њиховог неверовања.

14

Смрт Јована Крститеља

1 У то време је Ирод четверовласник
чуо за Исуса,
2 па је рекао својим дворанима: „То
је Јован Крститељ. Он је устао из
мртвих, те зато чудне силе делују у
њему.“
3 Ирод, наиме, беше ухватио
Јована, свезао га и бацио у тамницу.
То је било због Иродијаде, жене
Иродовог брата Филипа.
4 Јован је говорио Ироду: „Ти
немаш права да је имаш *за жену*!“
5 Због тога је Ирод хтео да га убије,
али се бојао народа, јер су Јована
сматрали пророком.
6 Ипак, на Иродов рођендан
Иродијадина ћерка је пред гостима
одиграла плес. Ироду се толико
допала,
7 да се заклео да ће јој дати што год
затражи.
8 А она, наговорена од своје мајке,
затражи: „Дај ми овде на тањиру
главу Јована Крститеља.“
9 Цар се ражалостио, али је због
заклетве и због окупљених наредио
да јој се да.
10 Тако је послао да се Јовану
одруби глава у тамници.
11 Јованову главу су донели на
тањиру и дали девојци, а она је
однела својој мајци.
12 А Јованови ученици дођу, однесу
Јованово тело и сахране га. Потом оду
и јаве Исусу.

Исус храни пет хиљада људи

13 Када је Исус то чуо, повукао се
оданде бродићем на пусто место, да
буде насамо. Ипак, народ је то чуо, па
је пешице кренуо из градова за њим.

14 Изашавши *из бродића*, Исус угледа много народа, сажали се на њих, те излечи болесне у народу.

15 Када је пало вече, приступише му *његови* ученици и рекоше *му*: „Већ је доста касно, а место је пусто. Зато распусти народ нека оде до околних села да купи себи нешто за јело.“

16 А Исус им рече: „Не треба да иду. Дајте им ви да једу.“

17 Они му рекоше: „Ми немамо овде ништа друго осим пет хлебова и две рибе.“

18 Он им рече: „Донесите ми их овамо.“

19 И пошто је наредио народу да поседа по трави, узео је оних пет хлебова и две рибе, погледао према небу и изрекао благослов. Потом је разломио хлеб и давао ученицима, а ученици народу.

20 Сви су јели и наситили се. А ученици су покупили још дванаест котарица преосталих комада.

21 Оних који су јели било је око пет хиљада мушкараца, не рачунајући жене и децу.

Исус хода по води

22 Исус је одмах затим потерао ученике да се укрцају у бродић и да пре њега отплове на другу обалу, док он не распусти народ.

23 Опростивши се од народа, отишао је у брда да се насамо моли. Спустило се и вече, а он је још увек тамо био сам.

24 А бродић *са ученицима* је већ био на великој удаљености од обале, шибан таласима услед противног ветра.

25 Негде између три и шест сати ујутро, дошао је к њима ходајући по језеру.

26 Угледавши га како хода по језеру, ученици су преплашени говорили: „То је утвара!“, и од страха повикаше.

27 Исус им одмах рече: „Будите храбри! То сам ја, не бојте се!“

28 А Петар рече: „Господе, ако си то ти, заповеди ми да дођем до тебе по води.“

29 *Исус* му рече: „Дођи!“ Петар изађе из бродића те, ходајући по води, крене према Исусу.

30 Али, видевши јачину ветра, уплаши се, те поче да тоне. Он повика: „Господе, спаси ме!“

31 Исус одмах пружи руку, дохвати га и рече му: „О, маловерни, зашто си посумњао?“

32 Када су ушли у бродић, ветар се умирио.

33 Они у бродићу поклонише му се и рекоше: „Ти си заиста Син Божији!“

Излечења у генисаретском крају

34 Када су препловили на другу обалу, пристали су у Генисарету.

35 Пошто су тамошњи људи препознали Исуса, разгласили су то по целом оном крају, па су му донели све болеснике.

36 Молили су га да само дотакну ресе његове одеће. И ко год би дотакао, оздрављао би.

15

Исус поучава о унутрашњој чистоћи

1 Тада неки фарисеји и зналци Светог писма из Јерусалима приступе Исусу, па га упитају:

2 „Зашто твоји ученици крше предање *наших* старих? Они, наиме, не перу руке пре јела!“

3 Исус им узврати: „А зашто ви кршите Божију заповест због својих уредаба?

4 Јер Бог је рекао: ’Поштуј *свога* оца и *своју* мајку’ и: ’Ко наружи оца или мајку, нека се погуби.’

5 А ви кажете: ’Ако неко каже своме оцу или мајци: „Све што ја могу да ти учиним је *жртвени* принос *Богу*“’ –

6 тај онда не треба да се стара о своме оцу. Тако сте укинули Божију реч ради вашег предања.

7 Лицемери! Добро је пророковао Исаија о вама, рекавши:

8 ’Овај народ ме поштује уснама,
 али му је срце далеко од мене.
9 Узалуд је њихова побожност;
 њихово учење научене су
 заповести људске.’“

10 Затим је позвао народ и рекао:
„Слушајте и разумите!
11 Човека не чини нечистим оно
што улази у уста, већ оно што излази
из уста. То га чини нечистим!“
12 Тада су му приступили *његови*
ученици и рекли му: „Знаш ли да су
се фарисеји увредили када су чули
оно што си рекао?“
13 А *Исус* им одговори: „Свака
садница коју није посадио Отац мој
небески биће искорењена.
14 Пустите их. Они су слепци
који воде слепе. А ако слепац води
слепога, обојица ће пасти у јаму.“
15 Петар му рече „Објасни нам ову
причу.“
16 А *Исус* рече: „Зар и ви још увек не
разумете?
17 Не схватате ли да све што улази
у човекова уста одлази у стомак и
потом се избацује напоље?
18 А оно што излази из уста, то
извире из срца. То чини човека
нечистим.
19 Јер из срца излазе зле помисли,
убиства, прељубе, блуд, крађе, лажна
сведочења, погрдне речи.
20 То чини човека нечистим, а јести
неопраним рукама – то човека не
чини нечистим.“

Вера једне Хананејке

21 Исус је затим отишао оданде
и повукао се у тирске и сидонске
области.
22 Кад, гле, нека жена Хананејка из
тих крајева дође и завапи: „Господе,
Сине Давидов, смилуј ми се! Моја
ћерка се страшно мучи, јер је
опседнута злим духом.“
23 *Исус* јој није одговорио ни речи.
Тада му приступише његови ученици
молећи га: „Реци јој да оде, јер иде за
нама и виче.“
24 Исус јој одговори: „Ја сам
послан само изгубљеним овцама
дома Израиљева.“
25 Жена дође, паде ничице пред
њим те рече: „Господе, помози ми!“
26 Он јој одговори: „Није добро
узети хлеб деци и бацити га
кучићима.“
27 А жена рече: „Да, Господе, али и
кучићи једу од мрвица које падају са
стола њихових господара.“
28 Тада јој Исус одговори: „О, жено,
велика је твоја вера! Нека ти буде
по твојој жељи.“ Тог истог часа је
оздравила њена ћерка.

Исус исцељује многе

29 Исус је отишао оданде и дошао до
Галилејског језера. Попео се на једно
брдо и тамо сео.
30 Тада је много народа дошло к
њему, а међу њима много хромих,
слепих, богаља, немих и много
других. Положили су их до његових
ногу, а он их је излечио.
31 Народ се дивио, па је, гледајући
да неми говоре, да су богаљи
исцељени, да хроми ходају и да слепи
гледају, дао хвалу Богу Израиљеву.

Исус храни четири хиљаде људи

32 Исус позва к себи своје ученике,
и рече им: „Жао ми је овог народа,
јер, ево, има већ три дана од како су
са мном, а немају шта да једу. Ја, пак,
нећу да их отпремим гладне, да не
малакшу на путу.“
33 А ученици му одговоре: „Одакле
нам у овој пустари толико хлеба да се
нахрани оволико мноштво?“
34 Исус их упита: „Колико хлебова
имате?“ Они *му* рекоше: „Седам
хлебова и нешто рибица.“
35 Тада је *Исус* заповедио народу да
поседа по земљи.
36 Онда је узео седам хлебова и оне
рибице, захвалио Богу, те разломио
хлебове и додавао их ученицима, а
ученици народу.
37 Сви су јели и наситили се и још
су покупили седам пуних котарица
преосталих комада.
38 А оних који су јели било
је четири хиљаде мушкараца, не
рачунајући жене и децу.
39 Потом је послао народ кући,
ушао у бродић и отишао у крајеве
магаданске.

16

Захтев за знаком

1 Неком приликом приступе *Исусу*
фарисеји и садукеји. Искушавали су
га тако што су од њега тражили да им
да знак с неба.
2 *Исус* им је одговорио: „Кад падне
вече, ви говорите: 'Биће ведро, јер је
небо црвено.'
3 А ујутро: 'Данас ће бити невреме,
јер је небо црвено и мутно.' Ви
по изгледу неба знате да процените
какво ће бити време, а нисте у стању
да препознате знаке овога времена.
4 Зли и прељубнички нараштај
тражи знак, али му се неће дати
други знак, осим знака Јоне.“ Тада
их је напустио и отишао.

Фарисејски и садукејски квасац

5 Ученици су отпловили на другу
страну, али су заборавили да понесу
хлеб.
6 Исус им рече: „Пазите и чувајте се
фарисејског и садукејског квасца!“
7 А они су расправљали међу собом
говорећи: „*Ово је рекао*, јер нисмо
понели хлеб.“
8 Исус, схвативши то, рече им:
„Маловерни, шта расправљате међу
собом како немате хлеба?
9 Зар још увек не разумете и не
сећате се оних пет хлебова на пет
хиљада људи? Колико сте кошара
преосталог хлеба сакупили?
10 А оних седам хлебова на четири
хиљаде људи? Колико сте кошара
преосталог хлеба сакупили?
11 Па, како онда не разумете? Ја
вам нисам говорио о хлебу него:
'Чувајте се фарисејског и садукејског
квасца.'“
12 Тада су схватили да им није
рекао да се чувају хлебног квасца,
него учења фарисеја и садукеја.

Петар изјављује да Исус јесте Христос

13 Кад је Исус дошао у крајеве око
Кесарије Филипове, упитао је своје
ученике: „Шта говоре људи о Сину
Човечијем? За кога га држе?“
14 Они му одговорише: „Једни кажу
да је Јован Крститељ, други да је
Илија; трећи кажу да је то Јеремија
или један од пророка.“
15 Исус их упита: „А шта ви кажете:
ко сам ја?“
16 Тада Симон Петар одговори: „Ти
си Христос, Син Бога живога.“
17 А Исус му рече: „Благо теби,
Симоне, сине Јонин, јер ти ово не
откри твоје људско умовање, него
Отац мој који је на небесима.
18 А ја ти кажем: ти си Петар,
а на овој стени саградићу своју
Цркву и врата Света мртвих неће је
надвладати.
19 Теби ћу дати кључеве Царства
небеског, па што пресудиш на земљи,
биће пресуђено на небесима, и што
разрешиш на земљи, биће разрешено
на небесима.“
20 Тада је *Исус* заповедио својим
ученицима да никоме не говоре да је
Христос.

Исус наговештава своју смрт и васкрсење

21 Од тада је Исус почео да
обзнањује својим ученицима да
треба да иде у Јерусалим и много
да пропати. Њега ће одбацити
старешине, водећи свештеници и
зналци Светог писма. Биће убијен,
али ће васкрснути трећег дана.
22 Тада му је пришао Петар и
почео да га прекорева: „*Боже* сачувај,
Господе! То се теби неће догодити!“
23 *Исус* се окрете и рече Петру:
„Одлази од мене, Сатано! Ти си ми
замка на путу, јер твоје умовање није
Божије, већ људско.“

Цена следбеништва

24 Онда Исус рече својим
ученицима: „Ко хоће да иде за мном,
нека се одрекне себе самог и нека
узме свој крст, па нека ме следи.
25 Јер, ко хоће да спасе свој живот,
изгубиће га, а ко изгуби свој живот
ради мене, наћи ће га.
26 Шта вреди човеку да задобије и
сав свет, а животу свом науди? Или,
шта човек може дати у замену за свој
живот?
27 Уистину, доћи ће Син Човечији
у слави свога Оца и са анђелима
његовим, те ће сваком узвратити по
његовим делима.

28 Заиста вам кажем: међу онима који стоје овде има неких који неће искусити смрт док не виде Сина Човечијег да долази са својим Царством.“

17

Исусово преображење

1 После шест дана Исус поведе са собом Петра, Јакова и његовог брата Јована и одведе их на високу гору, где су били сами,

2 те се преобрази пред њима: лице му је засијало као сунце, а одећа му постаде блиставо бела као светлост.

3 Уто се пред њима појаве Мојсије и Илија, те су разговарали са њим.

4 Петар рече Исусу: „Господе, добро је за нас да смо овде! Ако хоћеш, направићу овде три сенице: једну теби, једну Мојсију и једну Илији.“

5 Док је *Петар* још говорио, један светли облак их заклони и из облака се зачу глас: „Ово је Син мој вољени, који ми је по вољи! Њега слушајте!“

6 Када су чули ово, ученици полегаше лицем окренути према земљи и силно се уплашише.

7 Исус им приђе, дотаче их и рече им: „Устаните, не бојте се!“

8 Када су подигли поглед, нису видели никог другог осим самога Исуса.

9 Док су силазили са горе, Исус им заповеди: „Никоме не говорите о овом виђењу док Син Човечији не васкрсне из мртвих.“

10 Тада га запиташе ученици: „Зашто, дакле, зналци Светог писма кажу да прво Илија треба да дође?“

11 Он им одговори: „Илија ће заиста доћи и све обновити.

12 Али ја вам кажем да је Илија већ дошао, али га нису препознали, него су учинили са њим шта су хтели. Тако исто и Син Човечији треба да претрпи од њих.“

13 Тада су ученици разумели да им је то рекао о Јовану Крститељу.

Исус исцељује опседнутог дечака

14 Кад су дошли к народу, приступи му један човек и паде пред њим на колена.

15 Рече: „Господе, смилуј се на мога сина јер је месечар и страшно се мучи. Често пада у ватру и у воду.

16 Довео сам га твојим ученицима, али они нису могли да га излече.“

17 Исус им одговори: „О, неверни и изопачени роде, докле ћу још бити са вама?! Докле ћу вас још подносити? Доведите ми дечака овамо!“

18 Исус запрети злом духу, те он изађе из дечака. Дечак оздрави истог часа.

19 Нешто касније, ученици насамо приступе Исусу и упитају га: „Зашто ми нисмо могли да истерамо злог духа?“

20 А он им рече: „Зато што имате мало вере. Заиста вам кажем, ако имате вере као зрно горушице, можете рећи овој гори: ’Премести се одавде онамо!’, она ће се заиста преместити и ништа вам неће бити немогуће.

21 А овај род истерује се само постом и молитвом.“*

Исус поново говори о својој смрти

22 Враћајући се у Галилеју, Исус рече својим *ученицима*: „Син Човечији ће бити предат људима у руке

23 и они ће га убити, али ће он васкрснути трећег дана.“ То их је дубоко ожалостило.

О давању храмског пореза

24 Када су дошли у Кафарнаум, приступе Петру убирачи *храмског* пореза који је износио две драхме, па га упитају: „Зар ваш учитељ не плаћа две драхме?“

25 Петар одговори: „Плаћа.“ А кад је ушао у кућу, Исус га претекне: „Шта мислиш, Симоне? Од кога цареви убиру намет или порез? Од својих синова, или од туђих?“

26 „Од туђих“ – одговори *Петар*. Исус му онда рече: „Дакле, синови су изузети.

* **17:21** Овај стих се налази само у већинском, византијском тексту.

27 Ипак, да их не бисмо збуњивали,
иди до мора, баци удицу и узми
прву рибу која се упеца, па јој отвори
уста. Ту ћеш наћи новчић од четири
драхме. Узећеш га и дати им за мене
и за себе.“

18

Ко је највећи?

1 Нешто касније, ученици
приступише Исусу и упиташе га:
„Ко је, дакле, највећи у Царству
небеском?“
2 *Исус* дозва једно дете, постави га
између њих
3 и рече: „Заиста вам кажем,
ако се не промените изнутра и не
постанете као деца, нећете ући у
Царство небеско.
4 Ко се понизи као ово дете, тај је
највећи у Царству небеском.
5 Ко прихвати једно такво дете у
моје име, тај мене прихвата.

Исус упозорава на долазак искушења

6 А ко год наведе на грех једнога
од таквих малих који верују у мене,
боље би му било да о свој врат обеси
велики воденични камен и да се
утопи у дубини морској.
7 Тешко свету због искушења које
наводе на грех. Наиме, искушења
која наводе на грех морају доћи,
али тешко човеку по коме таква
искушења долазе.
8 Ако те твоја рука или нога наводи
на грех, одсеци је и баци од себе, јер
боље је да уђеш у живот обогаљен или
хром, него да са обе руке или обе ноге
будеш бачен у огањ вечни.
9 И ако те твоје око наводи на грех,
извади га и баци од себе, јер је боље
да уђеш у живот с једним оком, него
да са оба ока будеш бачен у пакао
огњени.
10 Пазите да не гледате презриво
ни на једнога од ових малих, јер,
кажем вам, њихови анђели на небу
увек гледају лице Оца мојега који је
на небесима.
11 Јер је Син Човечији дошао да
спасе што је изгубљено.
12 Шта мислите? Ако неки човек
има стотину оваца, а једна од њих
залута, неће ли он оставити оних
деведесет девет у брдима и поћи да
тражи ону једну која је залутала?
13 И ако се деси да је нађе, заиста
вам кажем, он ће се због ње радовати
више него због оних деведесет девет
које нису залутале.
14 Тако ни Отац ваш који је на
небесима не жели да пропадне ни
један од ових малих.

Шта са братом који греши?

15 Ако твој брат сагреши против
тебе, иди к њему и укажи му на његов
грех док си насамо са њим. Ако те
послуша, задобио си брата.
16 А ако те не послуша, поведи са
собом још једног или двојицу. ’Свака
оптужба мора да се потврди само на
основу изјаве два или три сведока.’
17 А ако не послуша њих, реци
цркви. А ако не послуша ни цркву,
нека ти буде као многобожац и
порезник.
18 Заиста вам кажем, ако шта
пресудите на земљи, биће пресуђено
на небу; а што разрешите на земљи,
биће разрешено на небу.
19 Поново вам кажем, да ако се
двојица од вас на земљи удруже у
молитви и затраже било шта, даће им
Отац мој који је на небесима.
20 Јер где су двојица или тројица
сабрана у моје име, и ја сам тамо
међу њима.“

Прича о немилосрдном слузи

21 Тада му приступи Петар и упита
га: „Колико пута треба да опростим
своме брату који сагреши против
мене? До седам пута?“
22 Исус му рече: „Кажем ти, не
седам пута, него седамдесет пута
седам.
23 Зато је Царство небеско слично
цару који је одлучио да сведе рачуне
са својим слугама.
24 Кад је почео да обрачунава,
доведоше му једног човека који му
је дуговао десет хиљада таланата.
25 Будући да није могао да му
плати, господар нареди да се продају
у робље он, његова жена и деца и све
што поседује, те да се дуг наплати.

26 Слуга на то паде ничице на
земљу и рече му: 'Имај стрпљења са
мном и све ћу ти вратити.'
27 Господар се смилује на слугу,
пусти га и опрости му дуг.
28 Кад је тај исти слуга изашао,
нашао је једног од својих пријатеља
који је такође био слуга. Тај му је
дуговао стотину сребрњака. Он га
ухвати и поче да га дави, говорећи:
'Враћај што си дужан!'
29 Његов друг падне пред њим,
преклињући га: 'Буди стрпљив са
мном и ја ћу ти вратити!'
30 Али овај не хтеде, него оде и баци
га у тамницу док не врати дуг.
31 Међутим, то су видели његови
другови, слуге, који су се на то веома
ожалостили. Отишли су и јавили
господару све што се догодило.
32 Тада је господар поново позвао
к себи тог слугу. Рекао му је: 'Зли
слуго! Опростио сам ти сав онај дуг
јер си ме молио.
33 Није ли требало да се и ти
смилујеш своме другу, као што сам се
ја смиловао теби?'
34 Господар се разгневи, те га
предаде мучитељима док му не врати
сав дуг.
35 Исто тако ће Отац мој који је
на небесима, учинити с вама, ако
сваки од вас од срца не опрости своме
брату."

Исус долази у сукоб са верским вођама

19

О разводу

1 Када је Исус завршио ове беседе,
напустио је Галилеју и дошао у област
Јудеје, с друге стране Јордана.
2 Пратило га је велико мноштво
народа. Он је онда излечио болесне у
народу.
3 Тада му приступише неки
фарисеји с намером да га искушају.
Рекоше му: „Да ли је допуштено
човеку да се разведе од своје жене
из било каквог разлога?"
4 Исус одговори: „Зар нисте читали
да је Створитељ у почетку створио
мушко и женско?"
5 Уз то је рекао: „Стога ће човек
оставити свога оца и своју мајку, те се
приљубити уз своју жену, па ће двоје
бити једно тело.
6 Тако нису више двоје, него једно
тело. Дакле, што је Бог саставио,
човек да не раставља!"
7 А они му рекоше: „Зашто је онда
Мојсије заповедио да *муж* да *својој*
жени потврду о разводу брака када се
од ње разводи?"
8 Исус им одговори: „Мојсије вам је
због тврдоће вашег срца допустио да
се разводите од својих жена. Ипак, у
почетку није било овако.
9 А ја вам кажем: ко се разведе од
своје жене, осим због њеног блуда, и
ожени се другом, тај чини прељубу."
10 Тада му рекоше његови ученици:
„Ако тако стоје ствари између мужа и
жене, онда је боље не женити се."
11 Исус им одговори: „Не могу то
сви разумети, него само они којима
је дано.
12 Има, наиме, неспособних за
брак, јер су рођени са телесном
маном. Има, опет, и таквих који су
неспособни за брак, јер су их људи
осакатили. А има и таквих који су
сами себе лишили брачног живота,
због Царства небеског. Ко може да
прихвати, нека прихвати."

Исус благосиља децу

13 Тада су му довели децу да би
положио руке на њих и помолио се за
њих, али су им ученици бранили.
14 Исус рече: „Пустите децу и не
спречавајте их да долазе к мени, јер
таквима припада Царство небеско!"
15 *Исус* положи руке на њих па оде
оданде.

Богати младић

16 Уто му приступи неки човек и
рече: „Учитељу, какво добро треба да
чиним да бих имао вечни живот?"
17 *Исус* му одговори: „Зашто ме
питаш шта је добро? Само је Један

добар. Ако хоћеш да уђеш у живот,
држи заповести.“
18 Човек га упита: „А које?“ Исус му
одговори: „Не убиј, не чини прељубе,
не кради, не сведочи лажно,
19 поштуј свога оца и мајку, и воли
ближњега свога као самога себе.“
20 Младић му рече: „Све сам то
извршавао. Шта ми још недостаје?“
21 Исус му одговори: „Ако хоћеш да
будеш савршен, онда иди и продај све
што имаш, па раздели то сиромасима
и имаћеш благо на небесима. Онда
дођи и следи ме.“
22 Када је то младић чуо, отишао је
жалостан, јер је имао велики иметак.
23 Исус рече својим ученицима:
„Заиста вам кажем да је богаташу
тешко ући у Царство небеско!
24 Још вам кажем да је лакше
камили да прође кроз иглене уши,
него богаташу да уђе у Царство
Божије.“
25 Када су ученици чули ово,
запањише се и рекоше: „Ко се онда
може спасти?“
26 Исус их погледа па им рече: „За
људе је ово немогуће, али је за Бога
све могуће.“
27 Тада му Петар рече: „Ево, ми
смо све оставили и кренули за тобом.
Шта ћемо, дакле, добити за то?“
28 А Исус им рече: „Заиста вам
кажем: долази дан свеопште обнове
када ће Син Човечији сести на престо
своје славе. Тада ћете ви који ме
следите и сами сести на дванаест
престола и судити над дванаест
племена Израиљевих.
29 И свако ко због мене остави куће,
или браћу, или сестре, или оца, или
мајку, или жену, или децу, или њиве,
примиће стоструко и баштиниће
вечни живот.
30 Али ће многи први бити
последњи, и последњи – први.

20

Исус приповеда параболу о једнако плаћеним радницима

1 Царство небеско је слично
домаћину који је у рану зору отишао
да унајми раднике за свој виноград.
2 Погодио се са њима да раде за
један сребрњак на дан и послао их у
свој виноград.
3 Око девет сати ујутро је поново
отишао и видео друге како стоје на
тргу беспослени,
4 па и њима рече: ’Идите и ви
у виноград, па ћу вам платити што
буде право.’
5 Они одоше. Отишао је поново око
подне и око три по подне и учинио
исто тако.
6 Изашавши око пет по подне,
нашао је неке друге како стоје на тргу,
па их је упитао: ’Зашто стојите овде
цели дан беспослени?’
7 Они му одговорише: ’Нико нас
није унајмио.’ Домаћин и њима рече:
’Идите и ви у мој виноград.’
8 Кад је пало вече, господар
винограда рече своме управитељу:
’Позови раднике и плати им,
почевши од оних који су дошли
последњи, па до оних који су дошли
први.’
9 Кад су дошли они који су радили
од пет сати по подне, добили су по
један сребрњак.
10 Када су дошли они који су први
почели да раде, помислили су да
ће примити више. Али и они су
примили по један сребрњак.
11 Примивши своје, почели су да
гунђају против домаћина.
12 Говорили су: ’Ови који су дошли
последњи радили су само један сат, а
ти си их изједначио са нама који смо
подносили тежину дневног посла и
жегу.’
13 А господар одговори једном од
њих: ’Пријатељу, ја ти не чиним
неправду. Ниси ли се погодио са
мном за сребрњак?
14 Узми своје па иди. А ја хоћу да
дам овом последњем као и теби.
15 Зар ја немам право да
располажем својим новцем како
хоћу? Или ти је око завидно зато што
сам ја добар?’
16 Тако ће последњи бити први, и
први – последњи.“

Исус трећи пут предсказује своју смрт и васкрсење

17 Док се Исус успињао према
Јерусалиму, узео је Дванаесторицу
ученика насамо, и путем им рекао:
18 „Ево, пењемо се према
Јерусалиму и Син Човечији ће бити
предан водећим свештеницима и
зналцима Светог писма, и они ће га
осудити на смрт.
19 Затим ће га изручити
незнабошцима да му се ругају, и да га
избичују и разапну, али ће он трећег
дана васкрснути.“

Молба Јаковљеве и Јованове мајке

20 Тада му приступи мајка синова
Заведејевих са синовима и паде
ничице да затражи нешто од њега.
21 Исус је упита: „Шта желиш?“ Она
му рече: „Одреди да ова моја два сина
у твоме Царству седну поред тебе,
један здесна, а други слева.“
22 Исус одговори: „Не знате шта
тражите. Можете ли пити чашу
коју ћу ја испити?“ „Можемо!“ –
одговорише му они.
23 Исус им узврати: „Чашу ћете
испити, али ко ће седети мени здесна
и слева, то ја нисам овлаштен да дам.
То је за оне којима је то мој Отац
наменио.“
24 Када су то чула остала
десеторица, разљутише се на два
брата.
25 Исус их онда све дозва и рече
им: „Ви знате да владари владају
народима и да их њихови великаши
држе под влашћу.
26 Тако нешто неће бити међу вама!
Него, ко хоће међу вама да буде
велик, нека вам буде слуга,
27 и ко хоће међу вама да буде први,
нека вам буде слуга.
28 Тако ни Син Човечији није дошао
да му служе, него да служи и да свој
живот да као откупнину за многе.“

Два јерихонска слепца

29 Кад су излазили из Јерихона,
пође за њим силан народ.
30 Уто, два слепца која су седела
крај пута, чувши да Исус пролази,
повикаше: „Смилуј се на нас,
Господе, Сине Давидов!“
31 Народ их је уњуткивао, али они
још јаче повикаше: „Смилуј се на нас,
Господе, Сине Давидов!“
32 Исус стаде, позва их и рече: „Шта
желите да вам учиним?“
33 Они му рекоше: „Господе, дај да
прогледамо!“
34 Исус се сажали на њих, дотаче
њихове очи и они одмах прогледаше.
Потом су кренули за њим.

21

Исус улази у Јерусалим

1 А када су се приближили
Јерусалиму и дошли у Витфагу на
Маслинској гори, Исус је послао
двојицу ученика,
2 рекавши им: „Идите у село које
је пред вама и одмах ћете наћи
привезану магарицу и магаре с њом.
Одвежите их и доведите к мени.
3 А ако вам ко што каже, ви реците
да су потребни Господу. Одмах ће их
послати.“
4 Ово се догодило да би се испунило
што је било речено преко пророка:
5 „Реците ћерки сионској:
’Ево, Цар твој к теби долази!
Он је кротак и јаше на магарцу
и на магарету, младунцу
магарице.’“
6 Ученици одоше и учинише како
им је Исус наложио.
7 Довели су магарицу и магаре и
ставили на њих одећу, па је *Исус*
узјахао.
8 Многи је народ простро своју
одећу по путу, док су други резали
гране са дрвећа и простирали их по
путу.
9 Људи који су ишли испред Исуса
узвикивали су:
„Осана* Сину Давидову!

Благословен онај који долази у име
Господње!

Осана на висини!“
10 Кад је *Исус* ушао у Јерусалим, сав
град се ускомешао, говорећи: „Ко је
овај?“

* **21:9** Реч *Осана* је усклик слављења, који на јеврејском значи: *Спаси, молим те!*

11 А народ је одговарао: „То
је пророк Исус из Назарета
галилејског.“

Исус истерује трговце из храма

12 Исус је потом ушао у храм и
истерао све оне који су продавали
и куповали у храму, и испревртао
столове мењачима новца и тезге
продавцима голубова.
13 *Исус* им је рекао: „Написано
је: ’Мој Дом ће се звати „Дом за
молитву“’, а ви од њега правите
разбојничку пећину!“
14 Тада су му у храму приступили
слепи и хроми и Исус их је излечио.
15 А кад су водећи свештеници и
зналци Светог писма видели чуда
која је учинио, те децу у храму где
узвикују: „Осана Сину Давидову“,
разљутили су се.
16 И рекоше: „Чујеш ли шта они
говоре?“ Исус им одговори: „Да. Зар
нисте читали:
’Са усана деце и дојенчади,
хвалу си себи испевао’?“
17 Он их је онда оставио и отишао
ван града у Витанију, где је провео
ноћ.

Неплодна смоква

18 Ујутро, док се враћао у град, Исус
је огладнео.
19 Видео је једну смокву крај пута
па је дошао до ње, а како ништа
није нашао на њој осим лишћа, рече:
„Никада више да не буде плода на
теби!“ И смоква се одмах осуши.
20 Када су то ученици видели,
зачудили су се и рекли: „Како се
смоква одмах осушила?“
21 Исус им одговори: „Заиста
вам кажем, ако имате вере и не
посумњате, чинићете ово не само са
смоквом, него ако и овој гори кажете:
’Дигни се и баци се у море!’, то ће се
и догодити.
22 Ако верујете, примићете што год
затражите у молитви.“

Одакле Исусу власт?

23 *Исус* је ушао у храм и док је
поучавао народ, приступише му
водећи свештеници и старешине, па
га упиташе: „У чије име чиниш ово?
Ко те је овластио за то?“
24 Исус им одговори: „Поставићу
и ја вама једно питање и ако ми
одговорите, одговорићу и ја вама
одакле ми власт да чиним ова *дела*.
25 Одакле је Јован добио право да
крштава? С неба или од људи?“ Они
су умовали међу собом и говорили:
„Ако кажемо ’од Бога’, рећи ће нам:
’Зашто му онда нисте веровали?’
26 А ако кажемо ’од човека’, страх
нас је људи, јер сви сматрају да је
Јован пророк.“
27 Они одговорише Исусу: „Не
знамо.“ Исус им одговори: „Ни ја
вама нећу рећи у чије име чиним
ово.“

Прича о два сина

28 „Шта мислите? Неки човек је
имао два сина. Он приђе првом и
рече му: ’Дете, иди данас и ради у
винограду!’
29 Он одговори: ’Нећу!’, али се
касније предомисли и оде.
30 Отац приђе и другом сину и рече
му исто. Овај одговори: ’Свакако,
господару!’, и не оде.
31 Који је од ове двојице поступио
по очевој вољи?“
Они рекоше: „Први.“
Исус им онда рече: „Заиста вам
кажем да ће порезници и блудници
ући у Царство Божије пре него ви!
32 Јер Јован је дошао к вама *да
вам покаже* пут праведности, али му
нисте поверовали. А порезници и
блудници су му поверовали. Ви
сте то видели, али нисте променили
мишљење да му поверујете.

Прича о злим виноградарима

33 Послушајте другу причу. Био
неки домаћин који је посадио
виноград, оградио га оградом,
ископао у њему јаму за муљање
грожђа, и саградио кулу. Онда је
виноград изнајмио виноградарима
и отпутовао.
34 Када се приближило време да
виноград роди, домаћин пошаље
слуге да узму његов део рода од
виноградара.

35 Али, виноградари ухвате његове
слуге, те једног претуку, другог
убију, а трећег каменују.
36 Домаћин пошаље друге слуге,
више него први пут, али *виноградари*
и са овима поступе једнако.
37 Напослетку, домаћин пошаље
виноградарима свога сина мислећи:
'Мог сина ће поштовати.'
38 Али виноградари, када видеше
сина, рекоше међу собом: 'Ово је
наследник. Хајде да га убијемо па
ћемо имати његово наследство!'
39 Затим га ухватише, избацише из
винограда и убише.
40 Када, дакле, дође власник
винограда, шта ће учинити оним
виноградарима?“
41 Они му одговорише: „Злочинце
ће побити без милости, а виноград
ће изнајмити другим виноградарима
који ће му давати урод у време када
дозри.“
42 Исус им рече: „Зар никада нисте
читали у Писму:

'Камен што су зидари одбацили,
постаде камен угаони.
Од Господа ово беше
и то је дивно у нашим очима'?

43 Зато вам кажем да ће вам се
одузети Царство Божије и даће се
народу који доноси род.
44 И ко падне на овај камен,
разбиће се, а на кога он падне,
здробиће га.“
45 Када су водећи свештеници и
фарисеји чули ову причу, схватили
су да то он о њима говори.
46 И гледали су да га ухвате, али
су се бојали народа који га је сматрао
пророком.

22

Прича о свадбеној гозби

1 Исус им је поново говорио у
причама. Рекао је:
2 „Царство небеско је слично неком
цару који је приредио свадбу за свога
сина.
3 Онда је послао своје слуге да
позову званице на свадбу, али нико
није хтео да дође.
4 Цар је изнова послао своје слуге,
рекавши: 'Реците званицама: „Ево,
приправио сам трпезу. Заклао сам
своје волове, товљене јунце и све је
приправљено. Дођите на свадбу!“'
5 Али званице не марећи одоше:
један на своју њиву, други за својом
трговином.
6 Остали су ухватили цареве слуге,
злостављали их и побили.
7 Цар се на то разбеснео, послао
своју војску, те побио оне убице, а
њихов град спалио.
8 Затим је цар рекао својим
слугама: 'Свадба је, ево, приређена,
али званице нису биле достојне.
9 Стога, идите на раскршћа, и кога
год нађете, позовите на свадбу!'
10 Слуге изађоше на путеве и
сакупише све које су нашли, зле и
добре, тако да је свадбена дворана
била пуна гостију.
11 Кад је цар ушао да види званице,
угледао је једног човека који није био
свечано одевен за свадбу.
12 Цар му рече: 'Пријатељу, како
си ушао овамо а ниси одевен како
приличи за свадбу?' Човек занеми.
13 Тада цар рече својим слугама:
'Свежите му ноге и руке па га
избаците у таму најкрајњу.' Онде ће
бити плач и шкргут зуба.
14 Много је званих, али је мало
изабраних.“

Порез цару

15 Тада су фарисеји отишли и на
свом Већу сковали план како да *Исуса*
ухвате у речи.
16 Потом су послали своје ученике
и иродовце који му рекоше:
„Учитељу, знамо да говориш истину
и да по истини учиш о путу Божијем,
да никоме не угађаш, јер не правиш
разлике међу људима.
17 Реци нам шта мислиш: да ли
је допуштено давати порез цару или
не?“
18 Исус је прозрео њихову опакост,
па је рекао: „Зашто ме искушавате,
лицемери?
19 Покажите ми новац за плаћање
пореза!“ Дали су му сребрњак.

20 *Исус* их упита: „Чији је ово лик и
натпис?“
21 Они одговоре: „Царев*.“ „Онда,
дајте цару царево, а Богу Божије.“
22 Када су чули ово, задивили су се,
па су га оставили и отишли.

О васкрсу мртвих

23 Истог дана приступе му и
садукеји, који говоре да нема
васкрсења,
24 и упитају га: „Учитељу, Мојсије
је рекао: ’Ако неки човек умре и иза
себе остави жену, а нема деце, онда
нека се његов брат ожени удовицом
и подигне потомство своме брату.’
25 Било тако у нас седморо браће.
Први се оженио и умро, па како није
имао потомства, његова жена остане
његовом брату.
26 Исто је било и са другим и
трећим, и тако све до седмога.
27 На крају умре и жена.
28 Кад приликом васкрсења буду
васкрсли, коме ће, дакле, припасти
жена, будући да су сва седморица
била њоме ожењена?“
29 Исус им одговори: „У заблуди
сте, јер не познајете ни Писмо ни
силу Божију.
30 Јер кад наступи васкрсење, људи
се неће ни женити ни удавати, него
ће бити као анђели на небу.
31 А што се тиче васкрса из мртвих,
зар нисте читали шта је рекао Бог?
32 ’Ја сам Бог Аврахамов, Бог Исаков
и Бог Јаковљев.’ Он није Бог мртвих,
него живих.“
33 Када је мноштво то чуло, било је
задивљено његовим учењем.

Највећа заповест

34 Када су фарисеји видели да је
Исус ућуткао садукеје, окупише се,
35 а један од њих, зналац Светог
писма, упита га, с намером да га
искуша:
36 „Учитељу, која је заповест
највећа у Закону?“
37 Исус му одговори: „Воли
Господа, Бога свога, свим срцем
својим, свом душом својом и свим
умом својим.’
38 Ово је највећа и најважнија
заповест.
39 Друга је једнако важна: ’Воли
ближњега свога као самога себе.
40 На овим двема заповестима
почива сав Закон и Пророци.“

Христ – Давидов Син и Господ

41 Када су се фарисеји окупили,
Исус их упита:
42 „Шта мислите о Христу? Чији је
он син?“
Они му одговоре: „Давидов.“
43 Он их упита: „Како га онда
Давид, посредством Духа, назива
Господом кад говори:
44 ’Рече Господ Господу моме:
„Седи мени с моје десне стране,
док душмане не положим твоје,
за твоје ноге подножје да буду“’?
45 Дакле, ако га Давид назива
Господом, како онда може да буде
његов син?“
46 Нико није могао да му одговори
ни речи, и нико се од тада није усудио
да га пита било шта.

23

*Против лицемерства фарисеја и
зналаца Светога писма*

1 Тада Исус рече народу и својим
ученицима:
2 „Зналци Светог писма и фарисеји
су засели на Мојсијеву столицу.
3 Све што вам кажу, ви то чините и
следите, али се не поводите за оним
што раде, јер они једно говоре, а
друго раде.
4 Они везују и товаре тешка
бремена људима на плећа, а сами
неће ни прстом да мрдну да би их
покренули.
5 Сва своја дела чине да би их људи
видели: проширују своје молитвене
записе и продужују ресе на одећи.
6 Воле прочеља на гозбама и
предња места у синагогама,
7 да их људи поздрављају на
трговима и да их ословљавају са
’Учитељу!’
8 А ви се немојте ословљавати са
’учитељу!’, јер само је један ваш
Учитељ, а ви сте сви браћа.

* **22:21** Мисли се на *цезара* то јест, римског цара.

9 И никога на земљи не ословљавајте са 'Оче!', јер само је
један ваш Отац – онај који је на небу.
10 Нити зовите кога вођом, јер само
је један ваш вођа – Христос.
11 Највећи међу вама нека вам буде
слуга.
12 Ко самог себе узвисује, биће
понижен, а ко себе унизи, биће
узвишен.
13 Јао вама, зналци Светог писма
и фарисеји! Лицемери! Ви
закључавате Царство Божије пред
људима; сами не улазите, нити
дајете да уђу они који би хтели*.
14 Јао вама, зналци Светога писма
и фарисеји! Лицемери! Удовице
лишавате имовине, а молите се дуго
да бисте оставили добар утисак на
људе. Зато ћете бити строже осуђени.
15 Јао вама, зналци Светога писма
и фарисеји! Лицемери! Путујете
морем и копном да учините некога
својим следбеником. А када он то
постане, онда га начините сином
пакленим двапут горим од себе.
16 Јао вама, слепе вође! Ви кажете:
'Ко се закуне храмом, то га не
обавезује ни на шта, а ко се закуне
златом које припада храму, обавезан
је *да одржи заклетву*.'
17 Будале и слепци! Па шта је веће:
злато или храм који посвећује злато?
18 Такође кажете: 'Ко се закуне
жртвеником, то га не обавезује ни
на шта, а ко се закуне даром који је
на жртвенику, обавезан је да одржи
заклетву.'
19 Слепци! Па шта је веће? Дар или
жртвеник који посвећује дар?
20 Ко се, дакле, закуне жртвеником,
куне се њиме и свиме што је на њему.
21 И ко се закуне храмом, куне се
њиме и оним који пребива у њему.
22 И ко се закуне небом, куне се
Божијим престолом и оним који седи
на њему.
23 Јао вама, зналци Светога писма
и фарисеји! Лицемери! Дајете
десетак од нане, копра и кима, а
пропуштате оно што је претежније у
Закону – правду, милосрђе и веру.
Ово је требало чинити, а оно не
пропуштати.
24 Слепе вође, ви процеђујете *пиће
кад вам* комарац *упадне у чашу*, а
камилу гутате!
25 Јао вама, зналци Светога писма
и фарисеји! Лицемери! Чистите
чашу и зделу споља, а изнутра су пуне
грабежи и раскалашности.
26 Фарисеју слепи! Очисти
најпре чашу изнутра, да би и њена
спољашњост била чиста.
27 Јао вама, зналци Светога
писма и фарисеји! Лицемери! Ви
сте као гробови окречени у бело.
Споља изгледају лепи, а изнутра су
пуни мртвачких костију и свакакве
нечистоће.
28 Тако и ви наоко изгледате
људима праведни, а изнутра сте пуни
лицемерја и безакоња.
29 Јао вама, зналци Светога писма
и фарисеји! Лицемери! Ви подижете
споменике пророцима и украшавате
гробове праведника
30 и говорите: 'Да смо ми живели
у време наших предака, ми не
бисмо учествовали у проливању крви
пророчке.'
31 Тако сами сведочите против себе
да сте потомци оних који су побили
пророке.
32 Довршите само оно што ваши
преци започеше!
33 Змије! Породе отровни! Како
ћете побећи од казне *којом сте
осуђени* на пакао?
34 Стога, ево, ја вам шаљем
пророке, мудраце и зналце Светога
писма. Неке од њих ћете побити и
разапети, а неке ћете бичевати по
вашим синагогама и терати из ваших
градова.
35 Тако ће на вас доћи казна за
сву праведничку крв проливену на
земљи, од крви Авеља праведника до
Захарије сина Варахијина, кога сте
убили између храма и жртвеника.
36 Заиста вам кажем, све ће ово
доћи на овај нараштај.

Тужбалица над Јерусалимом

* **23:13** Стих се налази само у већинском, византијском тексту.

37 Јерусалиме, Јерусалиме, ти што
убијаш пророке и каменујеш оне
који су послани к теби, колико пута
сам хтео да скупим твоју децу, као
што квочка скупља своје пилиће под
крила, али ви нисте хтели.
38 Ево, кућа вам се оставља пустом.
39 А ја вам кажем да ме нећете
видети док не кажете: 'Благословен
онај који долази у име Господње!'"

Исус поучава на Маслинској гори

24

Исус говори о рушењу храма

1 Исус је изашао из храма, и док
је одлазио, приступе му његови
ученици да му покажу храмске
зграде.
2 Исус им одговори: „Видите ли све
ово? Заиста вам кажем да неће овде
остати ни камен на камену, који се
неће порушити."
3 Касније, док је Исус седео на
Маслинској гори, приступише му
његови ученици насамо и упиташе
га: „Реци нам, када ће се ово
догодити и шта ће бити знак твога
доласка и свршетка света?"
4 Исус им одговори: „Пазите да вас
ко не заведе!
5 Многи ће доћи у моје име
говорећи: 'Ја сам Христос!', те ће
многе завести.
6 Чућете за ратове и за гласине о
ратовима. Не плашите се, јер све то
мора да се догоди, али то још није
крај.
7 Подићи ће се народ на народ и
царство на царство; биће глади и
земљотреса по разним местима.
8 Све ово је тек почетак невоља.
9 Тада ће вас предавати на муке
и убијати вас. Сви народи ће вас
омрзнути ради мог имена.
10 И многи ће тада одступити
од вере: издаваће један другога и
мрзети се међу собом.
11 Појавиће се и многи лажни
пророци и завешће многе.
12 Безакоње ће узети маха и услед
тога ће охладнети љубав многих.
13 А ко истраје до краја, биће
спасен.
14 И Радосна вест о Царству ће
се проповедати по целом свету за
сведочанство свим народима. Тада
ће доћи крај.
15 А кад видите да 'страшно
богохулство' о коме говори пророк
Данило, стоји на светом месту – ко
чита нека разуме! –
16 тада становници Јудеје нека
беже у брда.
17 Ко се нађе на крову нека не
силази да узме што из куће,
18 и ко се нађе у пољу нека се не
враћа да узме свој огртач.
19 Јао трудницама и дојиљама у те
дане!
20 Молите се да се ваше бежање не
догоди у зиму или у суботу.
21 Јер ће тада настати велика
невоља какве није било од почетка
света, па до данас, нити ће је више
бити.
22 И ако се број тих дана не би
скратио, нико се не би спасао;
али због изабраних ти ће се дани
скратити.

Исус говори о свом повратку

23 Ако вам тада неко каже: 'Ево,
Христос је овде!' или: 'Онде је!', не
верујте!
24 Јер ће се појавити лажни
Христоси и лажни пророци и
учиниће велике знакове и чуда, да
заведу, ако је могуће, и изабране.
25 Ево, казао сам вам унапред.
26 Дакле, ако вам кажу: 'Ено га у
пустињи!', не излазите. Или: 'Ево га
у тајним одајама!', не верујте.
27 Јер као што муња севне с истока
и засветли све до запада, тако ће бити
и са доласком Сина Човечијег.
28 Где буде лешине, тамо ће се и
лешинари окупљати.
29 А одмах након невоље тих дана
'сунце ће потамнети,
а месец неће више светлети;
звезде ће са неба падати,
и силе се небеске уздрмати.'
30 И тада ће се на небу појавити
знак Сина Човечијег, и сва ће

племена на земљи закукати и угледати Сина Човечијег како долази на облацима небеским са силом и великом славом.
31 А на глас велике трубе, он ће послати своје анђеле да саберу његове изабране са четири стране света, с краја на крај неба.

Поука о смокви

32 Поучите се на примеру смокве. Када њена грана омекша и лишће потера, тада знате да је лето на прагу.
33 Тако и ви, кад видите све ово, знајте да је *он* близу, пред вратима.
34 Заиста вам кажем да овај нараштај неће проћи док се све ово не догоди.
35 Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи.

Незнани дан и час

36 А који је то дан и час, то нико не зна, ни анђели на небу, па ни сам Син, већ само Отац.
37 Јер, као што је било у време Нојево, тако ће бити и са доласком Сина Човечијег.
38 Наиме, као што су у оне дане, пре потопа, људи јели и пили, женили се и удавали, до дана када је Ноје ушао у пловило,
39 и нису увидели све док није дошао потоп и све их однео, тако ће бити и са доласком Сина Човечијег.
40 Тада ће двојица бити на њиви; један ће бити узет, а други остављен.
41 И две ће млети жито на жрвњу; једна ће бити узета, а друга остављена.
42 Бдите, стога, јер не знате у који дан ваш Господ долази.
43 Ово знајте: ако би домаћин знао у који ноћни час ће лопов доћи, бдео би и не би дозволио да му провали у кућу.
44 Зато и ви будите спремни, јер ће Син Човечији доћи у час када не мислите.
45 Ко је, дакле, верни и мудри слуга, кога је Господар поставио над својим домаћинством да сваком даје храну на време?
46 Блажен је онај слуга кога Господар, када дође, затекне да овако ради.
47 Заиста вам кажем да ће му поверити управу над целим својим имањем.
48 Али ако неваљали слуга каже: 'Мој Господар се задржао на путу',
49 па почне да туче своје другове у служби, да једе и опија се са пијаницама,
50 доћи ће Господар ових слугу у дан у који га не очекује,
51 те ће га посећи и одредити му место међу лицемерима. Тамо ће бити плач и шкргут зуба.

25

Прича о десет девојака

1 Тада ће Царство небеско бити као десет девојака, које узеше своје светиљке и изађоше у сусрет младожењи.
2 Пет од њих било је неразумно, а пет мудро.
3 Неразумне, наиме, узевши своје светиљке нису понеле са собом уље;
4 мудре су, пак, у својим светиљкама понеле уље.
5 Како је младожења окаснио, оне су све задремале и заспале.
6 О поноћи наста вика: 'Ево младожење! Изађите му у сусрет!'
7 Тада оне девојке устадоше и уредише своје светиљке.
8 Неразумне рекоше мудрима: 'Дајте нам од свога уља, јер нам се светиљке гасе.'
9 Мудре девојке им одговорише: 'Да не би мањкало и нама и вама, боље идите трговцима и купите себи.'
10 Кад су неразумне отишле да купе уље, стиже младожења и ове које су биле спремне уђу са младожењом на свадбу, а врата се затворе.
11 Касније дођу и неразумне девојке, говорећи: 'Господару, господару, отвори нам!'
12 Младожења им одговори: 'Заиста вам кажем, не познајем вас.'
13 Бдите стога, јер не знате ни дана ни часа када ће Син Човечији доћи.

Прича о талантима

14 То је као кад је човек, полазећи
на пут, позвао своје слуге и предао им
своје имање.
15 Тако је једном дао пет таланата,
другом два, а трећем један; свакоме
према његовој способности, па
отпутовао.
16 Онај што је примио пет таланата
одмах оде, послова с њима, те заради
других пет.
17 Исто тако је и онај са два
таланата зарадио друга два.
18 А онај који је добио један
таланат, оде, ископа јаму у земљи,
те сакрије новац свога господара.
19 После дужег времена, врати се
господар оних слугу и почне да своди
рачуне са њима.
20 Тада приступи онај слуга који је
добио пет таланата и донесе других
пет, говорећи: 'Господару, дао си ми
пет таланата, и ја сам, ево, зарадио и
других пет.'
21 Господар му рече: 'Одлично,
добри и верни слуго! Пошто си био
веран у малим стварима, поверићу
ти много више. Уђи и провесели се са
својим господарем!'
22 Приступи други слуга, па рече:
'Господару, дао си ми два таланта, а
ја сам, ево, зарадио друга два.'
23 Господар му рече: 'Врло добро,
ваљани и верни слуго! Пошто си био
веран у малим стварима, поверићу
ти много више. Уђи и провесели се са
својим господарем!'
24 Приступи и онај који је добио
један таланат и рече: 'Господару,
знао сам да си строг човек, жањеш
где ниси посејао и скупљаш где ниси
вејао.
25 Уплашио сам се, па сам отишао
и сакрио твој таланат у земљу. Ево ти
твоје.'
26 Господар му рече: 'Зли и лењи
слуго! Ти си знао да жањем где нисам
посејао и да скупљам где нисам
вејао?
27 Зато је требало да уложиш
мој новац код оних који послују са
новцем, и ја бих по повратку узео свој
новац са каматом.
28 Зато узмите од њега тај таланат и
дајте ономе који има десет таланата.
29 Јер, свакоме ко има, још ће се
и додати, и изобиловаће, а од онога
који нема, одузеће се и оно што има.
30 А некорисног слугу избаците у
таму најкрајњу. Тамо ће бити плач и
шкргут зуба.'

Судњи дан

31 А када Син Човечији дође у својој
слави и сви анђели с њим, онда ће он
сести на свој славни престо.
32 И сабраће се пред њим сви
народи, а он ће их одвојити једне од
других, као што пастир одваја овце од
јараца.
33 Овце ће поставити себи с десне
стране, а јарце с леве.
34 Тада ће Цар рећи онима са десне
стране: 'Ходите ви, благословени од
мога Оца, примите Царство које је
било приправљено за вас од постанка
света.
35 Јер, био сам гладан и ви сте ме
нахранили; био сам жедан и ви сте ме
напојили; био сам странац и ви сте ме
угостили;
36 био сам го и ви сте ме обукли;
био сам болестан и ви сте ме
посетили; био сам у тамници и ви
сте ме обишли.'
37 Тада ће га упитати они
праведници: 'Господе, када смо те
видели гладног и нахранили те, или
жедног и напојили те?
38 Када смо те видели као странца и
угостили те, или голог и обукли те?
39 Када смо те видели болесног,
или у тамници и посетили те?'
40 А Цар ће им одговорити: 'Заиста
вам кажем, уколико сте учинили
једном од ове моје најнезнатније
браће, мени сте учинили.'
41 Потом ће рећи онима с леве
стране: 'Одлазите од мене, проклети,
у огањ вечити приправљен за ђавола
и за његове анђеле!
42 Јер, био сам гладан, а ви ме нисте
нахранили; био сам жедан, а ви ме
нисте напојили;
43 био сам странац, а ви ме нисте
угостили; био сам го, а ви ме нисте

оденули; био сам болестан и у тамници, а ви ме нисте посетили.'

44 Тада ће га они упитати: 'Господе, када смо те видели гладног, или жедног, или као странца, или голог, или болесног, или у тамници, а да се нисмо побринули за тебе?'

45 А он ће им одговорити: 'Заиста вам кажем, уколико то нисте учинили једном од ових најнезнатнијих, нисте учинили ни мени.'

46 Стога ће они отићи у вечну казну, а праведници у живот вечни."

26

Завера против Исуса

1 Кад је Исус изрекао све ово, рекао је својим ученицима:

2 „Знате да је за два дана Пасха, и тада ће Сина Човечијег предати да га разапну."

3 Тада се сабраше водећи свештеници и старешине народа у двору Првосвештеника по имену Кајафа.

4 Договорили су се да ухвате Исуса на превару и да га убију.

5 Али говорили су: „Само не за време празника, да се народ не би побунио."

Помазање у Витанији

6 А када је Исус био у Витанији, у кући Симона губавца,

7 пришла му је нека жена с посудом од алабастра, пуном скупоценог мирисног уља, и излила је на његову главу док је он обедовао.

8 Када су то видели његови ученици, наљутише се и рекоше: „Чему ово расипање?

9 Ово је могло да се прода за велики износ и да се да сиромасима."

10 Али Исус је разумео, па им је рекао: „Зашто јој стварате непријатности? Она ми је учинила добро дело.

11 Јер сиромахе ћете увек имати са собом, а мене нећете имати увек.

12 Она је излила ово мирисно уље на моје тело ради мог погреба.

13 Заиста вам кажем, где год се широм света буде проповедала ова Радосна вест, рећи ће се и ово што је она учинила, за сећање на њу."

Јудина издаја

14 Тада један од Дванаесторице, по имену Јуда Искариот, оде водећим свештеницима,

15 и рече: „Колико ћете ми платити ако вам га предам?" Они одредише износ од тридесет сребрњака.

16 Отада је он тражио прилику да га изда.

Последња вечера

17 А на први дан празника Бесквасних хлебова приступе ученици Исусу питајући га: „Где желиш да ти припремимо пасхалну вечеру?"

18 Он рече: „Идите у град до тога и тога и реците му: 'Учитељ пита: „Моје време се примакло; код тебе ћу славити пасхалну вечеру са својим ученицима."'"

19 Ученици учине како им је Исус наложио, те припреме за Пасху.

20 Увече је Исус са Дванаесторицом био за столом.

21 И док су вечерали, Исус рече: „Заиста вам кажем да ће ме издати један од вас."

22 Ученици су се веома ожалостили, па су почели да питају један за другим: „Да нисам ја, Господе?"

23 А он им одговори: „Издаће ме онај који је са мном умакао хлеб у зделу.

24 Додуше, Син Човечији одлази у смрт као што је у Светом писму написано за њега, али тешко оном човеку који га издаје! Том човеку би било боље да се није ни родио."

25 А Јуда, издајник, упита: „Да нисам ја, учитељу?" Исус му одговори: „Сâм си рекао."

Вечера Господња (причест)

26 Док су јели, Исус узе хлеб, изрече благослов, разломи га и даде ученицима и рече: „Узмите и једите, ово је моје тело."

27 Затим је узео чашу, захвалио
Богу, пружио им је и рекао: „Пијте из
ње сви.
28 Ово је крв моја, крв Новог
савеза, која се пролива за многе ради
опроштења греха.
29 А ја вам кажем: нећу више пити
вина од рода лозе, до онога дана када
ћу пити са вама ново вино у Царству
мога Оца.“
30 Затим су отпевали хвалоспеве и
запутили се ка Маслинској гори.

Пророштво о Петровом одрицању

31 Тада им Исус рече: „Сви ћете се
ви окренути од мене још ове ноћи, јер
је написано:
’Ударићу пастира,
и овце ће се разбежати од стада.’
32 Али када васкрснем, отићи ћу пре
вас у Галилеју.“
33 Петар му рече: „Ако се и сви
окрену од тебе, ја те никада нећу
напустити.“
34 А Исус му рече: „Заиста ти
кажем да ћеш ме се три пута одрећи
ове ноћи пре но што се петао огласи.“
35 Петар му рече: „Ако треба и да
умрем са тобом, нећу те се одрећи!“
Тако су рекли и сви ученици.

Молитва у Гетсиманији

36 Тада Исус оде са њима на место
које се зове Гетсиманија и рече
ученицима: „Седите овде док ја одем
онамо да се помолим.“
37 Повео је са собом Петра и двојицу
Заведејевих синова. Уто га обузе
жалост и тескоба.
38 Тада им рече: „Душа ми је
насмрт тужна. Останите овде и бдите
са мном.“
39 Онда оде мало даље и паде
ничице молећи се: „Оче мој, ако је
могуће, нека ме мимоиђе ова чаша.
Али нека не буде како ја хоћу, него
како ти хоћеш.“
40 Када се вратио к ученицима,
нашао их је како спавају. Зато је рекао
Петру: „Зар ни један сат нисте могли
пробдети са мном?
41 Бдите и молите се да не паднете
у искушење; дух је, наиме, вољан,
али је тело слабо.“
42 Исус по други пут оде да се моли
и рече: „Оче мој, ако није могуће
да ме мимоиђе ова чаша, да је не
испијем, онда нека буде твоја воља.“
43 Кад се вратио, поново их је
затекао како спавају, јер су им се очи
склапале.
44 Онда их је оставио, па је по
трећи пут отишао да се помоли,
изговарајући исте речи.
45 Тада се вратио к ученицима и
рекао: „Стално спавате и почивате.
Дошао је час! Ево, Син Човечији ће
бити предат у руке грешницима.
46 Устаните! Хајдемо! Ево,
приближио се мој издајник.“

Исуса хватају

47 Док је Исус још говорио, дошао
је Јуда, један од Дванаесторице, и
са њим велика руља са мачевима и
тољагама. Њих су послали водећи
свештеници и народне старешине.
48 Исусов издајник им је дао знак:
„Кога пољубим, тај је. Ухватите га!“
49 Он одмах приђе Исусу и рече:
„Здраво, учитељу!“ И пољуби га.
50 А Исус му рече: „Пријатељу,
уради оно због чега си дошао.“ Тада
они људи приступе и ухвате Исуса.
51 Уто, један од оних који су били
са Исусом, трже свој мач и удари
Првосвештениковог слугу, те му
одсече ухо.
52 Исус му тада рече: „Врати свој
мач у корице, јер сви који се лате
мача – од мача ће и погинути.
53 Или, зар не мислиш да могу да
замолим свога Оца, и он ће ми одмах
послати више од дванаест легија
анђела?
54 Јер, како би се иначе испунило
Писмо које каже да тако мора да
буде?“
55 У тај час Исус рече мноштву:
„Зар сам ја одметник, па сте са
мачевима и тољагама изашли да ме
ухватите? Сваки дан сам седео
у храму и поучавао, и нисте ме
ухватили.
56 Све се то догодило да се испуне
Пророци.“ Тада су га сви ученици
оставили и побегли.

Исус пред Великим већем

57 Кад су они људи ухватили Исуса,
одвели су га пред Првосвештеника Кајафу. Тамо су већ били окупљени
зналци Светога писма и старешине.
58 Петар га је пратио издалека до
Првосвештениковог двора. Затим је
ушао унутра и сео са стражарима да
види како ће се то завршити.
59 А водећи свештеници и цело
Велико веће тражили су какво лажно
сведочанство против Исуса, да би
могли да га погубе.
60 И нису могли да нађу, иако су
приступили многи лажни сведоци.
Најзад приступише двојица
61 и рекоше: „Овај је рекао: 'Ја могу
да срушим храм Божији и да га за три
дана поново саградим.'“
62 Тада уста Првосвештеник и рече:
„Зар ништа не одговараш на то што
ови сведоче против тебе?“
63 Исус је ћутао. Тада му
Првосвештеник рече: „Живим те
Богом заклињем: реци нам јеси ли
ти Христос, Син Божији?“
64 Исус му одговори: „Сâм си то
рекао. Шта више, кажем вам да ћете
од сада видети Сина Човечијег како
седи с десне стране Свесилнога и
долази на облацима небеским.“
65 Тада Првосвештеник раздера
своју одећу и рече: „Вређао је *Бога*!
Зар су нам потребни други сведоци?
Ево, сад сте чули богохуљење!
66 Како вам се то чини?“ Они
одговорише: „Заслужио је смрт!“
67 Тада су му пљували у лице и
ударали га песницама, а други су га
шамарали,
68 говорећи: „Прореци, Христе, ко
те је ударио?“

Петар се одриче Исуса

69 А Петар је седео напољу, у
дворишту. Нека слушкиња му
приступи и рече му: „И ти си био
са Исусом Галилејцем!“
70 А он пореч пред свима,
говорећи: „Не знам о чему говориш!“
71 Кад је изашао у предворје,
видела га је друга *слушкиња*, те
је рекла онима који су били
тамо: „И овај је био са Исусом
Назарећанином!“
72 *Петар* поново пореч заклињући
се: „Не познајем тог човека!“
73 Мало касније, прију му неки
који су ту стајали, па му и они
рекоше: „Заиста, и ти си један од
њих! Чак те и твој нагласак одаје!“
74 Тада Петар стаде да се проклиње
и куне: „Не познајем тог човека!“ У
исти час се огласи петао.
75 Онда се Петар сетио речи које је
Исус изрекао: „Пре него што се петао
огласи, три пута ћеш ме се одрећи.“
Изашао је и горко заплакао.

27

Савет верских вођа доноси пресуду против Исуса

1 А када је свануло, договоре се сви
водећи свештеници и старешине да
убију Исуса.
2 Свезали су га, одвели и предали
намеснику Пилату.
3 А Јуда, који га је издао,
кад је видео да су га осудили,
покајао се и вратио оних тридесет
сребрњака водећим свештеницима и
старешинама,
4 рекавши: „Сагрешио сам издавши
невиног човека.“
А они му рекоше: „Шта се то нас
тиче? То је твоја брига.“
5 Јуда баци сребрњаке у храм, оде и
обеси се.
6 А водећи свештеници узеше
сребрњаке и рекоше: „Није
дозвољено да се такав новац стави
у храмску благајну, јер је плата за
убиство човека.“
7 Стога су одлучили да за тај новац
купе Грнчареву њиву за гробље
странцима.
8 Зато се та њива до данас зове
„Крвна њива“.
9 Тада се испунило оно што је рекао
пророк Јеремија:

„И узеше тридесет сребрњака,
цену за процењенога,
коју одредише неки од рода
Израиљевог,
10 и за њих купише Грнчареву њиву.
Овако ми Господ нареди.“

Пред Пилатом

11 Исуса су затим довели пред
намесника, који га упита: „Јеси ли
ти Цар јудејски?“ „Ти то кажеш“ –
одговори Исус.
12 Онда су га водећи свештеници
и старешине оптуживали, а он није
ништа одговарао.
13 Тада му Пилат рече: „Зар не
чујеш за шта те све оптужују?“
14 Исус није одговорио ни речи,
чему се заповедник веома чудио.

Пилат удовољава захтеву да Исус буде разапет

15 А заповедник је обичавао да за
празник пусти једног затвореника по
избору народа.
16 Баш тада су у тамници држали
познатог сужња по имену Исус
Варава.
17 Када се народ окупио, Пилат
им се обрати: „Кога желите да вам
пустим: Исуса Вараву или Исуса
прозваног ’Христос’?“
18 Знао је, наиме, да су Исуса
предали из зависти.
19 Док је седео на судијској
столици, његова жена му пошаље
поруку: „Окани се тог праведника,
јер сам данас у сну много пропатила
због њега.“
20 Међутим, водећи свештеници
и старешине наговоре народ да
затраже Вараву, а да се Исус погуби.
21 Заповедник их упита: „Којега од
ове двојице хоћете да вам пустим?“
Они одговорише: „Вараву!“
22 Пилат их упита: „Шта онда
да радим са Исусом прозваним
’Христос’?“ Они одговорише: „Нека
буде разапет!“
23 Он их упита: „Какво је зло
учинио?“ Али они су још гласније
повикали: „Нека буде разапет!“
24 Када је Пилат видео да ништа
не користи, него да настаје још већи
метеж, узео је воду и опрао руке пред
народом, рекавши: „Ја немам ништа
са смрћу овог праведника; ви ћете
одговарати за то.“
25 А сав народ рече: „Нека његова
крв падне на нас и на нашу децу!“
26 Тада им је ослободио Вараву,
а Исуса је предао да га избичују и
разапну на крст.

Војници се ругају Исусу

27 Након тога су заповедникови
војници повели Исуса у преторијум.
Око њега се окупила цела чета.
28 Свукли су Исуса и огрнули га
скерлетним плаштом.
29 Онда су исплели венац од трња,
те му ставили на главу и трску у
његову десну руку. И клањали су се
пред њим, говорећи: „Здраво, Царе
јудејски!“
30 Пљували су на њега, а онда су
узели трску и ударали га по глави.
31 Када су му се наругали, скинули
су са њега огртач и обукли му његову
одећу, па су га одвели да га разапну.

Исуса спроводе до места погубљења

Распеће

32 Када су изашли, нашли су неког
човека из Кирине, по имену Симон, и
натерали га да му понесе крст.
33 Када су дошли на место звано
Голгота, што значи „Место лобање“,
34 дали су му да пије вино
помешано са жучи. Али пошто је
окусио, није хтео да пије.
35 Када су га разапели, поделили су
његову одећу бацајући коцку.
36 Седели су тамо и чували га.
37 Онда су изнад његове главе
ставили натпис на коме је била
написана његова кривица: „Ово је
Исус, ЦАР ЈУДЕЈСКИ.“
38 Са њим су разапели и два
одметника, једног с десне стране, а
другог с леве стране.
39 А пролазници су га вређали и
климали својим главама,
40 говорећи: „Де сад, ти што рушиш
храм и за три дана га подижеш, спаси
самога себе! Ако си Син Божији, сиђи
с крста!“
41 Слично су му се ругали и водећи
свештеници са зналцима Светог
писма и старешинама:
42 „Друге је спасао, а не може да
спасе самог себе! Па, он је израиљски

Цар! Нека сиђе сад с крста па ћемо поверовати у њега!

43 Уздао се у Бога, нека га сад
избави ако му је по вољи! Сâм је
рекао: 'Син сам Божији.'"

44 Тако су га вређали и одметници
разапети са њим.

Исусова смрт

45 А од подне па до три сата наста
тама по свој земљи.

46 Око три сата пополдне, Исус
завапи веома гласно: „*Ели, Ели, лема
савахтани?!*" То значи: „Боже мој,
Боже мој, зашто си ме оставио?!"

47 А неки који су ту стајали, чули су
ово, па су рекли: „Овај дозива Илију!"

48 Један од војника одмах отрча, узе
сунђер, натопи га киселим вином,
натаче на штап, те је тако појио Исуса.

49 Остали су говорили: „Пусти да
видимо хоће ли доћи Илија да га
спасе!"

50 Исус још једном снажно узвикну
и издахну.

51 Уто се храмска завеса расцепи
на двоје од горе до доле, а земља се
потресе, те се стене распукоше.

52 Гробови се отворише, па
устадоше из мртвих многи свети који
су уснули*,

53 и изађоше из својих гробова.
Ови су касније, након Исусовог
васкрсења, дошли у Свети град† и
показали се многима.

54 А *римски* капетан и они који су
са њим чували Исуса, кад су видели
потрес и све што се догодило, силно
су се уплашили и рекли: „Овај је
заиста био Божији Син!"

55 Тамо су биле и многе жене које
су посматрале издалека. Оне су
пратиле Исуса из Галилеје и служиле
му.

56 Међу њима су биле Марија
Магдалена, Марија, мајка Јаковљева и
Јосифова, и мајка Заведејевих синова.

Исусова сахрана

57 Кад се спустило вече, дође неки
богати човек из Ариматеје, по имену
Јосиф, који је и сам био Исусов
следбеник.

58 Овај дође к Пилату и затражи
од њега Исусово тело. Тада Пилат
нареди да му се тело преда.

59 Јосиф узе *Исусово* тело, увије га у
чисто платно,

60 те га положи у нови гроб који
је издубио у стени за себе. Онда
је навалио велики камен на улаз у
гробницу и отишао.

61 Марија Магдалена и друга
Марија седеле су тамо наспрам гроба.

62 Следећег дана, после Припреме,
окупе се водећи свештеници и
фарисеји код Пилата.

63 Рекли су: „Господару, сетили
смо се да је она варалица, још док је
био жив, рекао да ће након три дана
васкрснути.

64 Зато нареди да се гроб обезбеди
до трећег дана, да не би дошли
његови ученици и украли га. Они ће
онда рећи народу да је он васкрсао из
мртвих, па ће тако последња превара
бити већа него прва."

65 Пилат им одговори: „Ево вам
стража; идите и обезбедите гроб како
знате."

66 Они оду и обезбеде гроб:
запечате гробни камен и поставе
стражу.

28

Васкрсење

1 А после суботе, у свануће
првога дана недеље, дођоше Марија
Магдалена и друга Марија да
погледају гроб.

2 У тај час наста велики потрес,
јер је анђео Господњи сишао са неба,
приступио, откотрљао гробни камен
и сео на њега.

3 Лик му је био као муња, а одећа
бела као снег.

4 Од страха пред њим, стражари су
уздрхтали и постали као мртви.

5 Анђео рече женама: „Не бојте се!
Знам да тражите разапетог Исуса.

6 Он није овде. Васкрсао је онако
како је рекао. Дођите и видите место
где је лежао.

* **27:52** Еуфемизам за *умрети, преминути.* † **27:53** Јерусалим.

7 Стога идите и реците његовим
ученицима да је васкрсао из мртвих.
Он ево иде пред вама у Галилеју, онде
ћете га видети. Ето, рекао сам вам.“
8 Оне у журби одоше са гроба, те са
страхом, али и са великом радошћу,
отрчаше да јаве његовим ученицима.
9 Уто их сретне Исус, те им рече:
„Здраво!“ Оне му приђу, обујме
његове ноге и падну ничице пред њим.
10 Исус им тада рече: „Не бојте се!
Идите и јавите мојој браћи да иду у
Галилеју; тамо ће ме видети.“
11 Док су оне одлазиле, неки од
стражара оду у град и јаве водећим
свештеницима све што се догодило.
12 Они су се онда састали
са старешинама и одлучили да
војницима дају много новца.
13 Рекли су им: „Реците да су
његови ученици дошли ноћу и
украли тело док смо ми спавали.
14 А ако заповедник дочује за ово,
ми ћемо га уверити и решити вас
бриге.“
15 Стражари узму новац и учине
како су их упутили. Ова прича
се раширила међу Јеврејима све до
данашњега дана.

Велико послање

16 А једанаесторица ученика одоше
у Галилеју, на гору на коју им Исус
наредио да иду.
17 Када су га угледали, пали су
ничице, а неки су посумњали.
18 Исус им приђе и рече им: „Дата
ми је сва власт на небу и на земљи.
19 Зато идите и начините све
народе мојим ученицима, крстећи
их у име Оца, Сина и Светога Духа.
20 Учите их да држе све што сам вам
заповедио. Ево, ја сам с вама у све
дане до свршетка света.“

Еванђеље по Марку

Јован Крститељ припрема пут за Исуса

1 Овако почиње Радосна вест о
Исусу Христу, Божијем Сину.
2 У Књизи пророка Исаије записано
је овако:
„Ево, шаљем посланика свога испред
твога лица,
који ће ти пут приправити.“
3 „Глас једног пустињом одзвања:
’Пут Господњи приправите;
друмове за њега поравнајте.’“
4 И тако се појавио Јован крстећи у
пустињи и проповедајући покајање и
крштење ради опроштења греха.
5 Људи из целе Јудеје и сви из
Јерусалима долазили су к њему, а он
их је крштавао у реци Јордану, при
чему су они исповедали своје грехе.
6 Јован је био одевен у одећу од
камиље длаке, а око струка је имао
кожни појас. Хранио се скакавцима и
дивљим медом.
7 Јован је најављивао: „После мене
долази неко ко је моћнији од мене,
пред ким нисам достојан да се сагнем
и одрешим ремење на његовој обући.
8 Ја вас крштавам водом, а он ће вас
крстити Светим Духом.“

Исусово крштење и искушење

9 Тих дана је Исус дошао из
Назарета у Галилеји и Јован га је
крстио у Јордану.
10 Док је Исус излазио из воде,
угледао је отворено небо и Духа како
се у виду голуба спушта на њега.
11 Уто се зачује глас са неба: „Ти си
Син мој вољени, ти си ми сва радост!“

Сатана куша Исуса у пустињи

12 А Дух одмах одведе Исуса у
пустињу.
13 Тамо је провео четрдесет дана, и
био кушан од Сатане. Био је окружен
дивљим животињама и анђели су му
служили.

Исусова служба у Галилеји

Исус проповеда у Галилеји

14 А пошто је Јован био утамничен,
Исус је дошао у Галилеју и
проповедао Радосну вест Божију.
15 Говорио је: „Наступило је право
време! Приближило се Царство
Божије! Покајте се и верујте у
Радосну вест!“

Четири рибара следе Исуса

16 Када је Исус једном пролазио
покрај Галилејског језера, видео је
два рибара; браћу Симона и Андрију,
како бацају рибарску мрежу у језеро.
17 Исус им рече: „Пођите за мном и
ја ћу вас учинити рибарима људи.“
18 Они су одмах оставили мреже и
кренули за њим.
19 Пошавши мало даље, видео је
браћу Јакова и Јована, Заведејеве
синове. Били су у својој лађици и
крпили мреже.
20 Исус их је одмах позвао и они
оставише свога оца Заведеја у лађици
са најамницима и кренуше за њим.

Исус научава са великим ауторитетом

21 Исус је са својим ученицима
дошао у Кафарнаум. Одмах у суботу
је ушао у синагогу и почео да поучава.
22 Људи су били задивљени
његовим учењем, јер их је учио као
неко ко има власт, а не као зналци
Светога писма.
23 У синагоги је био неки човек
опседнут нечистим духом. Он
викну:
24 „Шта ти имаш са нама, Исусе
Назарећанине?! Ја знам ко си ти:
свети Божији *посланик*!“
25 Исус му припрети и заповеди:
„Ућути и изађи из човека!“
26 Нечисти дух спопаде човека
силним трзајима и уз врисак га
напусти.
27 Задивљени тиме, људи су
почели да говоре једни другима:
„Шта је ово? Је ли то неко ново учење,
будући да има власт да заповеда
нечистим духовима, те му се они
покоравају?“
28 Глас о Исусу се брзо проширио по
целом подручју Галилеје.

Исус исцељује Симонову ташту и многе друге

29 Када су изашли из синагоге,
отишли су у Симонову и Андријину
кућу, заједно са Јаковом и Јованом.
30 Симонова ташта је лежала сва у
грозници. Чим су стигли, рекли су
Исусу за њу.
31 Исус јој приђе, узе је за руку и
придиже. Грозница је престала, те је
она почела да их послужује.
32 Увече, по заласку сунца, народ је
доносио пред Исуса све који су били
болесни и оне који су били опседнути
злим духовима.
33 Сав град се сјатио пред врата те
куће.
34 Исус је исцелио много болесних
од свакојаких болести и истерао
многе зле духове. Злим духовима је
бранио да говоре, јер су они знали *ко
је* он.

Исус проповеда по Галилеји

35 Следећег јутра, док још није
свануло, Исус је устао, изашао *изван
града*, те отишао на једно пусто место,
да се моли.
36 Али Симон и они који су били са
њим кренули су да га траже.
37 Када су га нашли, рекли су му:
„Сви те траже!“
38 Али он им је одговорио:
„Пођимо и у друга места у околини,
да и њима проповедам, јер сам зато
дошао.“
39 И тако је прошао целом
Галилејом: проповедао је по
тамошњим синагогама и изгонио зле
духове.

Исус исцељује губавца

40 Једном приликом, пришао му је
неки губавац и клекнуо пред њим
молећи га: „Ако хоћеш, можеш да ме
очистиш.“
41 Исус се сажали над човеком,
испружи руку, дотакну га и рече му:
„Хоћу, буди чист!“
42 Губа је истог трена нестала са
њега и човек је био чист од губе.
43 Исус га тада отпусти уз строгу
напомену:
44 „Гледај да ником не говориш
о овоме, него иди и покажи се
свештенику, па затим принеси
жртву за очишћење коју је прописао
Мојсије, да се пред њима потврди *да
си здрав*.“
45 Али овај чим оде, поче свима
говорити и разглашавати о ономе
што му се догодило, тако да Исус
није више могао да уђе непримећен
у место. Зато је боравио на пустим
местима, а народ је са свих страна
хрлио к њему.

2

Исус исцељује одузетог човека

1 После неколико дана, Исус се
вратио у Кафарнаум. Људи су то
дочули,
2 па су се у толиком броју сјатили
у кућу где је Исус био, да ни пред
вратима више није било места. Исус
им је онда објављивао своје учење.
3 Уто дођу четворица људи носећи
једног одузетог човека.
4 Пошто због мноштва нису могли
да га донесу пред Исуса, направили
су отвор на крову изнад места где
је био Исус, кроз који су спустили
носила на којима је лежао одузети.
5 Исус, видевши њихову веру, рече
одузетоме: „Синко, опраштају ти се
греси!“
6 Ту су седели и неки од зналаца
Светог писма и размишљали у себи:
7 „Шта то овај прича? Он вређа
Бога! Ко може опраштати грехе осим
самога Бога?“
8 Исус је својим духом одмах
прозрео њихово умовање, па их је
упитао: „Зашто овако размишљате
у срцу?
9 Шта је лакше рећи одузетоме:
’Твоји греси су опроштени’ или:
’Устани, узми своја носила и ходај?’
10 Али, да знате: Син Човечији има
власт да опрашта грехе на земљи.“
Онда рече одузетоме:
11 „Теби кажем: устани, узми своја
носила и иди својој кући!“
12 Одузети се истог тренутка
подиже и на очиглед свег народа узе
своја носила и оде. Задивљени тиме,
људи су славили Бога и говорили:
„Ово још никада нисмо видели!“

Исус једе са грешницима у Левијевој кући

13 Исус је поново отишао до обале
Галилејског језера. Велико мноштво
људи је кренуло за њим и он их је
тада поучавао.
14 Једном је у пролазу опазио
Левија, Алфејевог сина, порезника,
како седи на месту за прикупљање
пореза. Исус му рече: „Пођи за
мном!“ Он устаде и пође за Исусом.
15 Касније је Исус обедовао у
Левијевој кући. Ту је било и много
порезника и *других* грешника који
су обедовали заједно са Исусом и
његовим ученицима. Наиме, било
је много оних који су га следили.
16 Неки од зналаца Светог
писма који су били фарисеји,
видевши да *Исус* обедује са
грешницима и порезницима,
упиташе његове ученике: „Зар
он једе са порезницима и *другим*
грешницима?“
17 Исус је то чуо, па им је
одговорио: „Лекар не треба
здравима, него болеснима. Ја нисам
дошао да позовем праведнике, већ
грешнике.“

Религиозне вође питају Исуса о посту

18 Једном приликом су Јованови
ученици и фарисеји постили. Неки
људи дођу *к Исусу* и упитају га:
„Зашто Јованови ученици и ученици
фарисеја посте, а твоји ученици не
посте?“
19 Исус им одговори: „Зар могу
сватови постити, док је младожења са
њима? Све док је он са њима, они
неће постити.
20 Ипак, дођи ће дани када ће
им отети младожењу. Тог дана ће
постити.
21 Нико не крпи стару одећу
закрпом од нове, *прањем још*
нескупљене тканине. У том случају
нова закрпа дере стару тканину и
настаје већа подеротина.
22 Такође, нико не улива ново вино
у старе мехове, јер ће стари мехови
попуцати од *врења* новога вина, па ће
тако пропасти и мехови и вино. Зато,
ново вино *иде* у нове мехове.“

Тргање класја у суботу

23 Једне суботе је Исус пролазио
кроз житна поља. Његови ученици су
идући тргали класје.
24 Фарисеји упиташе Исуса:
„Погледај! Зашто *твоји ученици* чине
оно што не сме да се чини суботом?“
25 Исус узврати: „Зар никада нисте
читали шта је Давид учинио када се
нашао у оскудици и када је огладнео,
он и његови пратиоци?
26 Он је за време Првосвештеника
Авијатара ушао у Дом Божији и
јео постављене хлебове. *По Закону*,
нико не сме да једе овај хлеб осим
свештеникâ, а Давид га је дао чак и
својим пратиоцима.
27 Човек није створен да би служио
суботи, већ је субота установљена да
би служила човеку.
28 Дакле, Син Човечији је Господар
и суботе.“

3

Исус лечи у суботу

1 Исус је поново дошао у синагогу.
Ту је био и неки човек са усахлом
руком.
2 Било је ту и оних који су пажљиво
мотрили на Исуса, да би га оптужили
уколико би излечио човека у суботу.
3 Исус рече човеку са усахлом
руком: „Стани овде у средину!“
4 Онда је упитао народ: „Да ли
је суботом дозвољено чинити добро
или зло? Спасити некоме живот или
га одузети?“ Нико није рекао ни реч.
5 Исус их погледа с љутњом,
ожалошћен због окорелости њихових
срца. Онда рече човеку: „Испружи
своју руку!“ Човек испружи руку и
рука му поново постаде здрава.
6 Тада фарисеји изађоше из
синагоге и одмах са иродовцима
сковаше заверу како да убију Исуса.

Народ следи Исуса

7 Исус се са својим ученицима
повукао на *Галилејско* језеро. Пратило

га је велико мноштво људи из Галилеје, Јудеје,
8 Јерусалима, Идумеје и с друге
стране Јордана, те из околине Тира и
Сидона. Долазили су к њему кад су
чули какве ствари чини.
9 Исус је рекао ученицима да
припреме неки чамац за њега, да га
народ не би стеснио.
10 Будући да је многе већ исцелио,
сви који су патили од разних болести
су се пробијали до њега желећи да га
дотакну.
11 Када би опседнути нечистим
духовима угледали Исуса, падали
би пред њим, вичући: „Ти си Син
Божији!“
12 *Исус* им је строго напоменуо да
не откривају ко је он.

Исус поставља Дванаесторицу

13 Затим се Исус попео на гору и
позвао оне које је хтео. Они су дошли
к њему.
14 Издвојио је Дванаесторицу, које
је назвао апостолима, да буду с њим.
Њих је послао да проповедају
15 и дао им моћ да истерују зле
духове.
16 Ово су имена изабране
Дванаесторице: Симон, кога је *Исус*
прозвао Петар,
17 Заведејеви синови Јаков и његов
брат Јован, које је Исус прозвао
Воанергес, што значи „синови
грома“,
18 Андрија, Филип, Вартоломеј,
Матеј, Тома, Јаков Алфејев, Тадеј,
Симон Хананејац,
19 и Јуда Искариот који је издао
Исуса.

Верске вође оптужују Исуса да је под влашћу Сатане

20 Исус се вратио кући. Опет се
слегло толико света, да он и његови
ученици ни залогај хлеба нису могли
да поједу.
21 Када је то чула његова породица,
дошли су да га одвуку, јер су
говорили да није при чистој свести.
22 А зналци Светог писма, који
су дошли из Јерусалима, говорили
су: „Он је опседнут Веелзевулом!“
и: „Он уз помоћ главара злих духова
истерује зле духове!“
23 *Исус* их је онда позвао к себи
и говорио им служећи се причама:
„Како Сатана може да изгони Сатану?
24 Ако се неко царство разједини,
то царство се неће одржати.
25 И ако у породици дође до поделе,
та породица неће опстати.
26 Ако се Сатана окренуо против
себе самог, па се разделио, онда му
нема опстанка, него му је дошао крај.
27 Јер, нико не може ући у кућу
снажног човека и опљачкати његово
покућство, ако га прво не свеже. Тек
онда ће опљачкати његову кућу.
28 Заиста вам кажем: људима
се могу опростити сви греси и сва
богохулства која изговоре,
29 али ко изговори богохулство
против Духа Светога, то му се никада
неће опростити, него ће му се овај
грех рачунати довека.“
30 *Исус је то рекао* јер су говорили за
њега да има нечистог духа.

Исус описује своју праву породицу

31 Онда је дошла Исусова мајка са
његовом браћом. Послали су некога
да позове Исуса, а сами су остали да
стоје напољу.
32 Исус је седео окружен мноштвом
народа. Рекли су му: „Ево, ту напољу
су твоја мајка и твоја браћа, и траже
те.“
33 Исус им одговори: „Ко је моја
мајка и ко су моја браћа?“
34 И осврнувши се на оне који су
седели око њега, рече: „Ево моје
мајке и моје браће!
35 Јер онај ко врши вољу Божију, тај
ми је брат и сестра и мајка.“

4

Прича о сејачу

1 Исус је поново почео да поучава
поред језера. Око њега се окупило
толико света, да је морао да уђе у
једну лађицу седећи на језеру, док је
сав онај свет био на обали, уз језеро.
2 Он их је онда поучавао многим
стварима служећи се причама. Овако
им је излагао своје учење:

3 „Слушајте! Изађе сејач да сеје.
4 Али, како је сејао, нека зрна су
пала крај пута. Но, дошле су птице и
позобале их.
5 Друга зрна су пала на каменито
тле, где нису имала много земље.
Брзо су изникла, јер земља није била
дубока.
6 Али када је сунце синуло,
спржило је биљке, и пошто нису
имале корен, посушиле су се.
7 Нека зрна су, опет, пала међу
трње. Трње нарасте и погуши биљке,
те оне нису донеле род.
8 Ипак, нека зрна су пала на
добру земљу, па су исклијала,
узрасла и донела род: нека
зрна тридесетоструко, нека
шездесетоструко, а нека стоструко.“
9 Онда Исус рече: „Ко има уши,
нека слуша!“

Исус тумачи причу о сејачу

10 Када је Исус остао сам,
Дванаесторица и они око њега, су
затражили од њега да им протумачи
приче.
11 Он им рече: „Вама је дано
да сазнате тајну Царства Божијег, а
осталима се све говори у причама:
12 ’Да гледајући не виде,
да слушајући не разумеју,
да се не обрате
да би им *Бог* опростио.’“
13 Исус их затим упита: „Зар не
разумете ову причу? Како ћете
разумети све *остале* приче?“
14 Сејач сеје *Божију* реч.
15 Неки људи су као зрневље
посејано крај пута; тек што чују реч,
истог трена долази Сатана и односи
реч која је посејана у њима.
16 Други су опет као зрневље
посејано на каменитом тлу. Они,
када чују реч, одмах је са радошћу
прихватају,
17 али пошто реч није ухватила
корена у њима, бивају непостојани.
Кад настане невоља или прогонство
због речи, они одмах отпадају.
18 Неки су као зрневље посејано у
трње. То су они који слушају реч,
19 али бриге за овоземаљске
ствари, заводљивост богатства и
жудње за другим стварима долазе и
угуше реч, те остаје без плода.
20 А зрневље које је посејано
на добро тле, то су они који
слушају реч, прихватају је и доносе
плод: једни тридесетоструко, други
шездесетоструко, а неки стоструко.

Исуса одбацују у Назарету

21 *Исус* настави: „Ко би од вас донео
светиљку и ставио је под мерицу или
испод кревета? Зар се светиљка не
ставља на свећњак?
22 Што је скривено, то ће се
открити, и обелоданиће се оно што
је тајно.
23 Ко има уши, нека слуша!“
24 *Исус* им затим рече: „Пазите како
слушате. *Јер* каквом мером мерите,
таквом мером ће вама бити мерено.
25 Јер ко има, њему ће се додати, а
ономе који нема, одузеће се и то што
има.“

Прича о семену које расте

26 Исус је такође рекао: „Царство
Божије је слично човеку који је
посејао семе на својој њиви.
27 Он леже ноћу и устаје дању, а
семе ниче и расте ни сам не зна како.
28 Земља сама по себи чини да
доноси род. Прво се појави стабљика,
затим клас, онда клас пун жита.
29 А када усев сасвим дозри, човек
брже-боље узима срп у руке, јер је
жетва приспела.“

Прича о горушичином зрну

30 *Исус* поново прозбори: „С чим
ћемо упоредити Царство Божије?
Каквом причом да га објаснимо?
31 Оно је слично горушичином
зрну, најмањем од свих која се сеју
у земљу.
32 Али када се посеје, израста и
постаје веће од свег осталог растиња,
па развија толико велике гране да
се под његовом сенком гнезде птице
небеске.“
33 Исус је народу приповедао много
оваквих прича, онолико колико су
могли да разумеју.
34 Без прича им ништа није
говорио. Ипак, својим ученицима је
све објашњавао када су били сами.

Исус стишава буру

35 Истог дана увече, Исус им рече:
„Пређимо на другу страну *језера*.“
36 Распустивши народ, *ученици* су
га повели бродићем у коме је он већ
био. Пратили су га и други бродићи.
37 Међутим, подиже се велика
бура, тако да су таласи плавили
лађицу, те је била скоро под водом.
38 А *Исус* је спавао на крми,
на узглављу. Они га пробудише
говорећи: „Учитељу, зар не мариш
што пропадамо?!“
39 Исус устаде и запрети ветру:
„Престани!“ Онда рече таласима:
„Умирите се!“ Ветар престаде и наста
велика тишина.
40 Онда им *Исус* рече: „Зашто сте се
уплашили? Зар немате вере?“
41 Обузети силним страхом,
ученици су почели да питају једни
друге: „Па ко је, онда, овај да му се и
ветар и језеро покоравају?“

5

Исус шаље нечисте духове у крдо свиња

1 Затим су стигли на супротну
обалу језера у гедаринску област.
2 Чим је Исус изашао из лађице, из
гробља истрча пред њега човек који је
био опседнут нечистим духом.
3 Он је живео по гробовима. Њега
чак ни ланцима нико више није
могао да држи свезаног.
4 Много пута је био везан оковима
и ланцима, али би он покидао ланце
и поломио окове. Нико није могао да
га обузда.
5 Дању и ноћу је тумарао по
гробовима и брдима, урлајући и
ударајући се камењем.
6 Када је издалека угледао Исуса,
потрчао је и пао ничице пред њим.
7 Онда је крикнуо и рекао:
„Шта хоћеш од мене, Исусе, Сине
најузвишенијег Бога? Заклињем те
Богом, немој ме мучити!“
8 (Исус му је, наиме, већ рекао:
„Нечисти душе, излази из овог
човека!“)
9 *Исус* га упита: „Како ти је име?“
Нечисти дух му одговори: „Име ми
је Легија, јер нас је много.“
10 Он је преклињао Исуса да их не
истера из тог краја.
11 А тамо је, под брдом, пасло
велико крдо свиња.
12 „Пошаљи нас да уђемо у те
свиње“ – замолише га.
13 Исус им је то дозволио. Нечисти
дуси изађоше из човека и уђоше у
свиње. Истог часа, крдо свиња, око
две хиљаде, сјури се низ обронак у
море и подави се.
14 На то су се свињари разбежали
и јавили то људима у граду и по
селима. Народ је дошао да види шта
се догодило.
15 Кад су дошли к Исусу, угледали
су човека који је био опседнут
мноштвом злих духова како седи,
одевен и при здравој памети. То их је
уплашило.
16 Очевици су испричали другима
шта се збило са опседнутим човеком
и свињама.
17 Тада су почели да моле Исуса да
оде из њиховог краја.
18 А када је *Исус* улазио у лађицу,
замоли га човек који је био опседнут
злим духовима да пође са њим.
19 Међутим, *Исус* му то није
дозволио. Рекао му је: „Врати се
својој кући, к својима, и реци шта
ти је Господ учинио и како ти се
смиловао.“
20 Човек је отишао и почео да
говори по Декапољу шта му је Исус
учинио. Сви су били задивљени.

Јаирова ћерка и исцељење болесне жене

21 Исус се вратио лађицом на другу
обалу *језера*. Поново се око њега
окупило велико мноштво људи. Док
је стајао уз језеро,
22 приђе му човек по имену Јаир,
старешина тамошње синагоге, и паде
пред његове ноге.
23 Салетао га је молбама: „Моја
ћерка је на самрти. Дођи и положи
руке на њу, да би оздравила и
живела.“
24 *Исус* пође за њим.
Много народа је ишло за њим
гурајући га.

25 Ту је била и нека жена која је
дванаест година боловала од излива
крви.
26 Она је много пропатила од
многих лекара и потрошила све
што је имала. Ипак, ништа јој није
помогло. У ствари, бивало јој је све
горе.
27 Када је чула за Исуса, пришла му
је с леђа и дотакла његову одећу.
28 Говорила је у себи: „Ако
дотакнем само његову одећу,
оздравићу.“
29 Истог часа је крварење престало,
и она је осетила у телу да се решила
своје муке.
30 Исус је одмах осетио да је из њега
изашла сила, па се окренуо мноштву
и упитао: „Ко је дотакао моју одећу?“
31 Његови ученици му одговорише:
„Видиш и сам колико се народа гура
око тебе. Зашто онда питаш: ’Ко ме је
дотакао?’“
32 Али Исус је и даље гледао око
себе да види ону која је то учинила.
33 Уплашена и уздрхтала жена је
знала шта се догодило. Иступила је
напред, пала ничице пред Исуса, и
рекла му целу истину.
34 Исус јој онда рече: „Ћерко, твоја
те је вера исцелила; иди с миром и
буди здрава од своје болести.“
35 Док је он још говорио, дођу
гласници из куће Јаира, старешине
синагоге, говорећи Јаиру: „Твоја
ћерка је умрла. Зашто да и даље
замараш учитеља?“
36 Исус се није обазрео на њихове
речи, већ је рекао старешини: „Не бој
се, само веруј!“
37 Никоме није дозволио да пође
са њим, осим Петру, Јакову, Јовану,
брату Јаковљевом.
38 Затим су дошли у кућу
старешине Јаира. Исус је видео
пометњу и чуо плач и нарицање.
39 Он уђе у кућу и упита окупљене:
„Зашто сте узнемирени? Зашто
плачете? Дете није умрло, него
спава.“
40 Они су му се, пак, подсмевали.

Исус је затим удаљио присутне, па
је повео са собом оца и мајку детета
и своје пратиоце, и ушао тамо где је
било дете.
41 Онда ју је узео за руку и рекао јој:
„Талита, кум!“ (што у преводу значи:
„Девојчице, теби говорим, устани!“)
42 Она је истог тренутка устала и
почела да хода (било јој је дванаест
година). Присутни су били веома
зачуђени и запањени.
43 Исус им је онда строго заповедио
да не причају другима о овоме и
рекао им да дају девојчици да једе.

6

Исус у Назарету

1 Исус је отишао одатле и вратио
се у своје завичајно место у пратњи
својих ученика.
2 Када је дошла субота, почео
је да поучава у синагоги. Многи
слушатељи су били изненађени.
Говорили су: „Откуд овај то зна? Где
ли је стекао такву мудрост? На који
начин он чини чуда?
3 Зар он није дрводеља, син
Маријин? Нису ли његова браћа:
Јаков, Јосија, Јуда и Симон? Зар
његове сестре не живе овде?“ Зато
га нису прихватили.
4 Исус им је онда рекао: „Пророк је
без части само у свом завичају, међу
својом родбином и у свом дому.“
5 Зато тамо није могао да учини
ниједно чудо, осим што је исцелио
неколико болесника полажући руке
на њих.
6 Био је зачуђен њиховим
неверовањем.

Исус шаље Дванаесторицу

Онда је отишао одатле и поучавао
по околним селима.
7 Исус је затим сазвао Дванаесторицу
и слао их двојицу по двојицу, дајући
им моћ над нечистим духовима.
8 Заповедио им је да не узимају са
собом ни хлеба, ни торбе, ни новца у
појасу, осим једнога штапа:
9 „Обујте само сандале, и не носите
са собом два пара одеће.“
10 Рекао им је још: „У коју кућу
ућете, у њој и останите, све док не
одете из тог места.

11 А ако вас неко место не прими,
нити жели да вас саслуша, удаљите се
оданде и отресите прашину са својих
ногу. То ће бити доказ против њих.“
12 *Ученици* су отишли и
проповедали људима да се покају *за*
своје грехе.
13 Изагнали су многе зле духове,
помазивали уљем многе болеснике и
оздрављали их.

Смрт Јована Крститеља

14 И цар Ирод је чуо *за Исуса*, јер
је његово име постало добро познато.
Једни су говорили: „То је Јован
Крститељ устао из мртвих, те зато
чудне силе делују у њему.“
15 Други су говорили: „То је пророк
Илија.“ Неки су, опет, говорили да је
то један од пророка.
16 Када је то Ирод чуо, рекао је: „То
је Јован коме сам ја одрубио главу. Он
је устао *из мртвих*.“
17 Наиме, сам Ирод је наредио да
ухвате Јована, да га свежу и баце у
тамницу. То је било због Иродијаде,
жене Иродовог брата Филипа, којом
се Ирод оженио.
18 Јован је, наиме, говорио Ироду:
„Ти немаш права на жену свога
брата!“
19 Иродијада се зато гневила на
Јована и хтела да га убије, али није
могла.
20 Наиме, Ирод се плашио Јована,
знајући да је праведан и свет човек
и зато га је штитио. Кад год би га
слушао, Ирод би се веома узнемирио.
Ипак, радо је слушао Јована.
21 Али, Иродијади се указала
прилика. Било је то на Иродов
рођендан, када је Ирод приредио
гозбу за своје великаше, војне
заповеднике и водеће људе у
Галилеји.
22 Тада је ушла Иродијадина ћерка
и заплесала, те угодила Ироду и
његовим званицама.
Цар рече девојци: „Затражи од
мене што год хоћеш и ја ћу ти то
дати.“
23 Он јој је уз заклетву рекао: „Што
год да затражиш, даћу ти, па и
половину мога царства.“
24 Она изађе из одаје и рече својој
мајци: „Шта да тражим?“
Она јој одговори: „Главу Јована
Крститеља.“
25 Девојка се одмах хитро вратила
пред цара и затражила: „Хоћу да ми
одмах даш главу Јована Крститеља на
тањиру.“
26 Цар се веома ражалостио, али
због заклетве и због окупљених, није
хтео да је одбије.
27 Цар одмах посла џелата и нареди
му да донесе Јованову главу. *Џелат*
оде и одруби главу Јовану у тамници,
28 те је донесе на тањиру и даде је
девојци, а она је даде својој мајци.
29 Када су то чули Јованови
ученици, дошли су, узели његово
тело и положили га у гроб.

Исус храни више од пет хиљада људи

30 А апостоли су се окупили око
Исуса и испричали му све што су
радили и поучавали.
31 Онда им он рече: „Идите на неко
пусто место и мало се одморите.“
Било је, наиме, много људи који су
долазили и одлазили, па нису имали
кад да једу.
32 Онда су отпловили на неко пусто
место *да буду* насамо.
33 Ипак, многи су их видели како
одлазе и препознали их, па су људи
из свих градова пешице журили за
њима и стигли тамо пре њих.
34 Изашавши *из бродића*, *Исус* угледа
много народа, и сажали се на њих, јер
су били као стадо без пастира. Тада је
почео да их учи многим стварима.
35 Како је већ било доста касно,
ученици дођоше к Исусу и рекоше му:
„Већ је доста касно, а место је пусто.
36 Зато распусти народ, нека оду до
оближњих имања и села да купе себи
нешто за јело.“
37 „Дајте им ви да једу“ – рече им
Исус.
„Хоћеш ли да купимо хлеба за две
стотине сребрњака и дамо им да
једу?“ – упиташе га.
38 *Исус* им рече: „Колико хлебова
имате? Идите и погледајте.“
Када су сазнали, рекли су: „Пет
хлебова и две рибе.“

39 *Исус* им је онда наредио да
посаде народ у групе по зеленој
трави.
40 Народ је поседао у групама од
стотину и од педесет људи.
41 Исус је узео пет хлебова и две
рибе, погледао према небу и изрекао
благослов. Потом је разломио хлеб
и давао ученицима да их поделе
народу. Тако је свима поделио и две
рибе.
42 Сви су јели и наситили се.
43 Ученици су, пак, покупили
дванаест пуних котарица преосталих
комада *хлеба* и рибе.
44 Било је пет хиљада мушкараца
који су јели хлебове.

Исус хода по води

45 Исус је одмах затим потерао
ученике да се укрцају у бродић и да
пре њега отплове на другу обалу, у
Витсаиду, док он не распусти народ.
46 Опростивши се од народа,
отишао је у брда да се моли.
47 Кад се спустило вече, лађица је
била насред језера, док је Исус био
сам на копну.
48 Видео је да се његови ученици
муче веслајући, јер им је дувао
противан ветар. Негде између три
и шест сати ујутро, дошао је к њима
ходајући по језеру. Хтео је да их
мимоиђе.
49 Угледавши га како хода по
језеру, ученици су помислили да је
утвара, па су почели да вичу.
50 Сви су се препали када су га
угледали. *Исус* им се одмах обратио
и рекао им: „Будите храбри! То сам
ја, не бојте се!“
51 Онда се попео к њима у бродић,
и ветар се умирио. Ученици су били
потпуно сметени,
52 јер нису разумели чудо са
хлебовима; срце им је још било
тврдо.

Исус исцељује све који га дотакну

53 Када су препловили на другу
обалу, пристали су у Генисарету.
54 Док је *Исус* излазио из лађице,
људи су га одмах препознали.
55 Када су чули где се налази,
растрчали су се по свој околини и
почели да доносе к њему болеснике
на носилима.
56 По свим селима, градовима или
засеоцима у које је долазио, људи
су износили болеснике на тргове,
молећи га да болесни дотакну макар
ресе његове одеће. Ко год га је
дотакао, био је излечен.

7

Чисто и нечисто

1 Једном приликом, дођу фарисеји
и неки зналци Светог писма из
Јерусалима и окупе се око Исуса.
2 Они су видели да неки од његових
ученика једу неопраним рукама,
односно, да их нису опрали по
обреду.
3 Наиме, фарисеји, као и сви
Јевреји, не почињу да једу пре него
што брижљиво оперу руке, држећи
се тако предања старих.
4 Они, такође, не једу оно што су
купили на пијаци док то не оперу.
Они држе и много другог што им је
предано, као прање чаша, лонаца, и
бакарног посуђа.
5 Фарисеји и зналци Светог писма
упиташе Исуса: „Зашто твоји
ученици не следе предање старих,
него једу неопраним рукама?“
6 *Исус* им одговори: „Добро
је пророковао Исаија о вама
лицемерима, јер је написано:

’Овај народ ме поштује уснама,
али му је срце далеко од мене.
7 Узалуд је њихова побожност;
њихово учење научене су
заповести људске.’

8 Ви сте напустили заповест Божију
и држите се од људи *установљених*
предања.“
9 *Исус* настави: „Вама одговара да
укидате Божију заповест да бисте се
држали својих уредаба.
10 Јер Мојсије је рекао: ’Поштуј
свога оца и своју мајку’ и: ’Ко наружи
свога оца или мајку, нека се погуби.’
11 А ви кажете: ’Ако неко каже
своме оцу или мајци: „Све што ја
могу да ти учиним јесте да принесем

корван за тебе“’ (то јест, *жртвени* принос *Богу*);
12 онда му више не дозвољавате да
се стара о својим родитељима.
13 Ви, тако, укидате реч Божију
ради вашег предања које сте пренели,
а радите и много других сличних
ствари.“
14 Затим је поново позвао народ и
рекао: „Чујте ме сви и разумите!
15 Човека не може учинити
нечистим ништа што улази у њега,
већ оно што излази из њега самог.
16 Ко има уши, нека слуша!“
17 Кад је отишао од народа и дошао
у кућу, његови ученици га упиташе о
значењу приче.
18 А он им рече: „Па зар и ви још
увек не разумете? Зар не схватате
да човека не може учинити нечистим
храна која у њега улази,
19 јер не улази у његово срце, већ у
трбух, а одатле одлази у нужник?“
(Тако је *Исус* прогласио сва јела
„чистим“.)
20 *Исус* настави: „Човека чини
нечистим оно што из њега самог
излази.
21 Јер из човекове нутрине, из
његовог срца излазе зле помисли,
блуд, крађе, убиства,
22 прељубе, лакомства, злобе,
преваре, разузданост, завист,
погрдне речи, охолост и безумље.
23 Сва ова зла долазе из човекове
нутрине и чине га нечистим.“

Исусова служба ван Галилеје

Вера Сирофеничанке

24 *Исус* је затим напустио то место
и отишао у тирски крај. Дошао је у
једну кућу гледајући да се не дозна за
то, али није могао да остане скривен.
25 Нека жена, чија је ћерка била
опседнута нечистим духом, чим је
чула за њега, дошла је к њему и пала
ничице пред његове ноге.
26 Ова жена је била Гркиња*, родом
Сирофеничанка. Молила је Исуса да
истера злог духа из њене ћерке.
27 *Исус* јој рече: „Пусти да се прво
насите деца, јер није добро узети хлеб
деци и бацити га кучићима.“
28 А она му одговори: „*Тако је*,
Господе, али и кучићи под столом
једу од мрвица што падну деци.“
29 *Исус* јој затим рече: „Због тога
што си рекла ово, иди кући; зли дух
је изашао из твоје ћерке.“
30 Када се вратила кући, нашла је
девојчицу како лежи у кревету; зли
дух је већ био изашао из ње.

Исцељење глувонемог човека

31 Исус је затим напустио тирску
област и преко Сидона дошао
до Галилејског језера у област
Декапоља.
32 Тамо су му неки људи довели
једног глувог човека који је с тешком
муком говорио. Молили су Исуса да
положи своју руку на њега.
33 *Исус* га је повео са собом мало
даље од народа, да би био насамо са
њим. Затим је ставио своје прсте у
његове уши, пљунуо, и дотакао његов
језик.
34 Онда је погледао на небо,
уздахнуо и рекао човеку: „*Ефата!*“,
што значи: „Отвори се!“
35 Човеку се тада врати слух,
развеза му се језик и он поче
правилно говорити.
36 Потом је *Исус* забранио народу
да разглашава ово. Међутим, што им
је он више бранио, то су они више
разглашавали овај догађај.
37 Људи су били зачуђени преко
сваке мере. Говорили су: „Све што
је урадио било је добро: он чини да
глуви чују и неми да говоре.“

8

Исус храни преко четири хиљаде људи

1 Тих дана поново се окупило
велико мноштво људи. Како народ
није имао шта да једе, *Исус* позва к
себи своје ученике, и рече им:
2 „Жао ми је овог народа, јер, ево,
има већ три дана од како су са мном,
а немају шта да једу.

* **7:26** Или: *незнабошкиња.*

3 Ако их пошаљем гладне кући,
малаксаће уз пут, јер неки од њих су
дошли издалека.“
4 Ученици му рекоше: „Може ли
неко у овој пустињи да нађе довољно
хране за сав овај народ?“
5 Исус их упита: „Колико хлебова
имате?“
Они му рекоше: „Седам.“
6 *Исус* тада заповеди народу да
поседа по земљи. Затим је узео
седам хлебова и захвалио *Богу*. Онда
је разломио хлебове и додавао их
својим ученицима, а они су их
делили народу.
7 А имали су и нешто риба.
Онда је изрекао благослов и рекао
ученицима да их поделе.
8 Народ је јео и наситио се,
а ученици су покупили седам
котарица преосталих комада.
9 Било је ту око четири хиљаде
мушкараца. Онда их је отпремио.
10 Потом је *Исус* ушао у бродић са
својим ученицима и отишао у крајеве
око Далмануте.

Фарисеји траже доказ

11 Неки фарисеји приступише
Исусу и почеше да расправљају са
њим. Искушавали су га, тражећи од
њега знак с неба.
12 *Исус* уздахну из дубине душе и
рече: „Зашто овај нараштај тражи
знак? Заиста вам кажем: овај
нараштај неће добити такав знак.“
13 Он оде од њих и поново се укрца
у лађицу, те оде на другу обалу *језера*.

Квасац фарисејски и иродовски

14 Ученици су заборавили да
понесу хлеб, осим једног комада који
су имали са собом на лађици.
15 *Исус* их упозори: „Чувајте
се квасца фарисејског и квасца
иродовског!“
16 А они су расправљали међу
собом: „*Ово је рекао* јер нисмо понели
хлеб.“
17 А он, знајући *шта мисле*, рече им:
„Шта расправљате међу собом како
немате хлеба? Зар још не разумете?
Зар још увек не схватате? Зар вам је
окорело срце?
18 Очи имате, а не видите, уши
имате, а не чујете. Зар се не сећате?
19 Колико пуних котарица
преосталог хлеба сте сакупили када
сам пет хлебова разделио на пет
хиљада?“
„Дванаест“ – одговорише му.
20 „А колико сте пуних кошара
преосталог хлеба сакупили када сам
пет хлебова разделио на четири
хиљаде?“ – упита их Исус.
„Седам“ – одговорише му.
21 Онда им *Исус* рече: „Зар још увек
не разумете?“

Исцељење слепог човека у Витсаиди

22 Дошли су у Витсаиду. Неки људи
су пред Исуса довели једног слепог
човека. Молили су га да га дотакне.
23 *Исус* узе слепог човека за руку и
изведе га изван села, пљуну му у очи,
стави своје руке на њега и упита га:
„Видиш ли нешто?“
24 Он погледа и рече: „Видим
људе. Изгледају ми као дрвеће које се
креће.“
25 *Исус* поново стави своје руке
на његове очи. Човек је прогледао,
вратио му се вид, и све је видео јасно.
26 Исус га затим посла његовој кући
рекавши му: „У село никако да ниси
ушао!“

Петрова изјава о Исусу

27 Исус и његови ученици одоше у
села око Кесарије Филипове. На путу
је упитао своје ученике: „Шта говоре
људи: ко сам ја?“
28 Они му одговорише: „Једни кажу
да си Јован Крститељ, други да си
Илија, а трећи, опет, да си један од
пророка.“
29 Исус их упита: „А шта ви кажете:
ко сам ја?“ Петар одговори: „Ти си
Христос.“
30 Исус их је опоменуо да никоме
не говоре о њему.

Исус говори о својој патњи и смрти

31 Тада је почео да их учи: „Син
Човечији мора много да пропати.
Њега ће одбацити старешине, водећи
свештеници и зналци Светог писма.
Биће убијен, али ће васкрснути после
три дана.“

32 Отворено им је говорио о томе.
Тада му је пришао Петар и почео да
га прекорева.
33 Исус се окрену и, погледавши
своје ученике, укори Петра: „Одлази
од мене, Сатано, јер твоје умовање
није Божије, већ људско.“

Цена следбеништва

34 *Исус* је тада окупио народ и своје
ученике и рекао им: „Ко хоће да иде
за мном, нека се одрекне себе самог и
нека узме свој крст, па нека ме следи.
35 Јер, ко хоће да спасе свој живот,
изгубиће га, а ко изгуби свој живот
ради мене и Радосне вести, спасиће
га.
36 Шта вреди човеку да задобије и
сав свет, а животу свом науди?
37 Шта може човек дати у замену за
свој живот?
38 А ко се застиди мене и мојих
речи пред овим прељубничким и
грешним нараштајем, и Син Човечији
ће се постидети њега када буде
дошао у слави свога Оца и са светим
анђелима.“

9

1 *Исус* додаде: „Заиста вам кажем:
међу онима који стоје овде има
неких који неће искусити смрт док
не виде да је Царство Божије дошло
са силом.“

Преображење

2 После шест дана Исус поведе са
собом Петра, Јакова и Јована и одведе
их на високу гору, где су били сами,
те се преобрази пред њима.
3 Његова одећа постаде блистава,
толико бела да је нико на земљи не би
могао тако избелити.
4 Уто се пред њима појаве Илија и
Мојсије, па су разговарали са Исусом.
5 Петар рече: „Учитељу, добро је за
нас да смо овде! Да начинимо три
сенице: једну теби, једну Мојсију и
једну Илији.“
6 *Петар* није знао шта говори, јер су
сва тројица била преплашена.
7 Тада се појавио један облак који
их је заклонио, и зачуо се глас из
облака: „Ово је Син мој вољени. Њега
слушајте!“
8 У трену су се осврнули, али нису
више видели никога, осим самога
Исуса.
9 Док су силазили са горе, Исус
им је заповедио да никоме не говоре
шта су видели док Син Човечији не
васкрсне из мртвих.
10 Они су га послушали, али су
се међу собом питали шта значи
„васкрснути из мртвих.“
11 Тада они запиташе Исуса:
„Зашто зналци Светог писма кажу да
прво Илија треба да дође?“
12 Он им одговори: „Заиста, прво
ће доћи Илија и све обновити. Ипак,
зашто пише у Писму да ће Син
Човечији много пострадати и бити
одбачен?
13 Али ја вам кажем да је Илија
већ дошао, а они су учинили са њим
шта су хтели, као што је написано за
њега.“

Исус исцељује опседнутог дечака

14 Када су дошли к осталим
ученицима, видели су много народа
око њих и зналце Светог писма како
расправљају с њима.
15 Чим је народ угледао Исуса,
изненади се, па похрли к њему да га
поздрави.
16 Исус упита ученике: „О чему то
расправљате са њима?“
17 Неко из гомиле му одговори:
„Учитељу, довео сам ти свога сина
који не може да говори, јер је
опседнут духом због кога је онемео.
18 Где год га дух зграби, обара га,
те овај пени, шкргуће зубима и кочи
се. Рекао сам твојим ученицима да га
изгнају, али они нису могли.“
19 *Исус* им одговори: „О, неверни
роде, докле ћу још бити са вама?
Докле ћу вас још подносити?
Доведите ми дечака!“
20 Доведоше дечака пред њега. Кад
је дух угледао Исуса, одмах је спопао
дечака грчевима. *Дечак* је пао на
земљу и почео да се ваља, а пена му
је ударила на уста.

21 *Исус* упита дечаковог оца:
„Колико има времена како му се ово догађа?“
„Још од његовог детињства – одговори *отац*.
22 *Зли дух* га често баца у ватру и у воду да би га убио. Стога, смилуј се на нас и помози нам ако можеш.“
23 Исус му одговори на то: „Ако можеш? Све је могуће за онога који верује!“
24 Дечаков отац брже повика: „Верујем, *али* помози ми да надвладам своју неверу!“
25 Кад је Исус видео да се народ све брже окупља, заповеди нечистом духу: „Душе немости и глувила, заповедам ти: изађи из дечака и не улази више у њега!“
26 На то *зли дух* врисну, спопаде дечака силним трзајима и изађе из њега. Изгледало је као да је дечак мртав, те су многи рекли да је умро.
27 Међутим, Исус ухвати дечака за руку, подиже га и дечак устаде.
28 Касније, када је Исус ушао у кућу, његови ученици га упиташе насамо:
„Зашто ми нисмо могли да истерамо *злог духа*?“
29 *Исус* им одговори: „Ова врста се не може изагнати ничим другим до молитвом.“

Исус поново наговештава своју смрт

30 Отишавши одатле пролазили су кроз Галилеју. *Исус* није хтео да ико сазна за то,
31 јер је поучавао своје ученике говорећи им: „Син Човечији ће бити предат људима у руке и они ће га убити, али ће он након три дана васкрснути.“
32 Но, они нису разумели те речи, али бојали су се да га питају *о томе*.

Ко је највећи?

33 Дошли су у Кафарнаум. Када су били у кући, упита *Исус* своје ученике: „О чему сте то путем расправљали?“
34 *Ученици* су ћутали, јер су путем расправљали ко је највећи међу њима.
35 *Исус* је затим сео и позвао Дванаесторицу. Рекао им је: „Ко хоће да буде први, нека себе сматра последњим и нека свима служи.“
36 Затим је узео једно дете и поставио га између њих, загрлио га и рекао им:
37 „Ко једно овакво дете прихвата у моје име, мене прихвата; а ко мене прихвата, не прихвата *само* мене, већ и онога који ме је послао.“

Ко није против нас, са нама је

38 Јован му рече: „Учитељу, видели смо једног човека како у твоје име истерује зле духове. Ми смо му то забранили, зато што не иде са нама.“
39 Исус им рече: „Немојте му бранити, јер нико ко чини чуда у моје име неће одмах говорити лоше о мени.
40 Јер, ко није против нас, за нас је.
41 Ко вас напоји чашом хладне воде зато што припадате Христу, заиста вам кажем: тај човек неће бити лишен своје награде.

Навођење на грех

42 А ко год наведе на грех једнога од *таквих* малих који верују у мене, томе би било боље да веже себи о врат тешки воденични камен и да се баци у море.
43 Ако те твоја рука наводи на грех, одсеци је. Боље ти је да си обогаљен, те да уђеш у живот, него да са обе руке одеш у пакао, у неугасиви огањ.
44 Црв њихов тамо не умире и огањ се не гаси.
45 И ако те твоја нога наводи на грех, одсеци је. Боље ти је да си хром, те да уђеш у живот, него да са обе ноге будеш бачен у пакао.
46 Црв њихов тамо не умире и огањ се не гаси.
47 И ако те твоје око наводи на грех, ископај га. Боље ти је да уђеш у Царство Божије с једним оком, него да са оба ока будеш бачен у пакао.
48 Црв њихов тамо не умире и огањ се не гаси.
49 Јер ће свако *од ових* бити огњем посољен.
50 Со је добра; али ако со изгуби сланост, чиме ће јој се повратити сланост? Имајте соли у себи и мир међу собом.“

10

Неразрешивост брака

1 *Исус* оде оданде и дође у област Јудеје, с друге стране Јордана. Народ је поново нагрнуо к њему, а он их је, по свом обичају, поучавао.

2 Тада му приступише неки фарисеји и упиташе га с намером да га искушају: „Да ли је допуштено човеку да се разведе од своје жене?“

3 *Исус* им на то одговори: „Шта вам је заповедио Мојсије?“

4 Они рекоше: „Мојсије је дозволио да човек напише потврду о разводу брака и да се разведе *од жене*.“

5 Исус им одговори: „*Мојсије* вам је написао ову заповест због тврдоће вашег срца.

6 Међутим, на почетку стварања *света*, *Бог* је створио мушко и женско.

7 ’Стога ће човек оставити свога оца и своју мајку, те се приљубити уз своју жену,

8 па ће двоје бити једно тело.’ Тако нису више двоје, него једно тело.

9 Дакле, што је Бог саставио, човек да не раставља!“

10 Када су се поново нашли у кући, ученици су поново упитали Исуса о овоме.

11 Он им одговори: „Свако ко се разведе од своје жене и ожени другом, чини прељубу према својој жени.

12 И ако се жена разведе од свога мужа, па се уда за другог, такође чини прељубу.“

Исус и деца

13 Неки људи су доносили Исусу малу децу да стави своје руке на њих, али су им ученици бранили.

14 Када је Исус то видео, наљутио се и рекао ученицима: „Пустите децу да долазе к мени; немојте их спречавати, јер таквима припада Царство Божије!

15 Заиста вам кажем, ко не прихвати Царство Божије као дете, никако не може ући у њега!“

16 Тада је загрлио децу и благосиљао их, полажући руке на њих.

Богати човек

17 Када се *Исус* поново нашао на путу, притрча један човек, паде пред њим на колена и упита га: „Добри учитељу, шта треба да чиним да бих баштинио вечни живот?“

18 Исус му одговори: „Зашто ме називаш добрим*? Нико није добар осим самога Бога.

19 Заповести познајеш: ’Не убиј, не чини прељубе, не кради, не сведочи лажно, не закидај, поштуј оца свог и мајку своју.’“

20 Човек му на то одговори: „Учитељу, све сам то извршавао још од своје младости.“

21 Исус га је погледа са много љубави и рече му: „Још ти једно недостаје: иди и продај све што имаш, па раздели то сиромасима и имаћеш благо на небесима. Онда дођи и следи ме.“

22 *Човек* се снужди на ове речи и оде жалостан, јер је имао велики иметак.

23 Исус се окрену и рече својим ученицима: „Како ли је тешко имућнима да уђу у Царство Божије!“

24 Ученици се запрепасте на ове његове речи. Но, Исус поново рече: „Децо, како је тешко ући у Царство Божије!

25 Лакше је камили да прође кроз иглене уши, него богаташу да уђе у Царство Божије.“

26 *Ученици* су, сада већ потпуно збуњени, питали један другога: „Па ко се онда може спасти?“

27 Исус их погледа и рече: „За људе је то немогуће, али не за Бога; за Бога је све могуће.“

28 Тада му Петар рече: „Ево, ми смо све оставили и кренули за тобом.“

29 Исус одговори: „Заиста вам кажем, нема тога ко је оставио кућу, или браћу, или сестре, или мајку,

* **10:18** Епитет *добар* користио се само за Бога. Исус поставља питање да би видео да ли човек има правилно разумевање Исусовог идентитета, односно, да је Исус Бог. Уколико га човек прихвата као Бога, он ће онда прихватити Исусов позив да распрода све што има и следи га.

или оца, или децу, или њиве ради
мене и Радосне вести,
30 који неће стоструко примити.
Тај ће сада, у ово време, с
прогонствима примити: куће, браћу,
сестре, мајку, децу, и њиве, а у
времену које долази *примиће* вечни
живот.
31 Али ће многи први бити
последњи, и последњи – први.“

Исус трећи пут најављује своју смрт

32 Исус и његови ученици су
се, потом, успињали путем за
Јерусалим. Док је Исус ишао испред
њих, ученици су били збуњени, а
они који су ишли за њима били су
уплашени. Онда *Исус* поново поведе
Дванаесторицу на страну и поче да
им говори о ономе што треба да му се
догоди:
33 „Ево, пењемо се према
Јерусалиму и Син Човечији ће бити
предан водећим свештеницима и
зналцима Светог писма, и они ће
га осудити на смрт и изручити га
незнабошцима,
34 који ће му се наругати,
испљувати га, ишибати и затим га
погубити, али ће он трећег дана
васкрснути.“

Неразумни захтев Јакова и Јована

35 Тада су Јаков и Јован, синови
Заведејеви, приступили Исусу
рекавши му: „Учитељу, хтели бисмо
да учиниш нешто за нас што те
замолимо.“
36 „Шта желите да учиним за вас?“
– упита их *Исус*.
37 Они му рекоше: „Постави нас да
седимо један здесна, а други слева,
када будеш био у својој *небеској* слави.“
38 Исус им одговори: „Не знате шта
тражите. Можете ли пити чашу коју
ћу ја испити? Можете ли примити
крштење којим ћу се ја крстити?“
39 „Можемо!“ – одговорише му они.
Исус им узврати: „Чашу коју ћу ја
испити, испићете и ви; крштење које
ћу ја примити, примићете и ви.
40 Али, ко ће седети мени здесна и
слева, то ја нисам овлаштен да дам.
То је за оне којима је то *Бог* наменио.“
41 Када су то чула остала
десеторица, разљутише се на Јакова
и Јована.
42 Исус их онда све дозва и рече им:
„Ви знате да они који важе за владаре,
господаре народима и да их њихови
великаши држе под влашћу.
43 Али међу вама није тако! Него,
ко хоће међу вама да буде велик, нека
вам буде слуга,
44 и ко хоће да буде први међу вама,
нека свима буде слуга.
45 Јер, Син Човечији није дошао да
му служе, него да служи и да свој
живот да као откупнину за многе.“

Исцељење слепог Вартимеја

46 Дошли су у Јерихон. Кад су
Исус и његови ученици излазили
из Јерихона, пратило их је велико
мноштво. Ту крај пута је седео и
просио један слепи човек по имену
Вартимеј, син неког Тимеја.
47 Кад је чуо да пролази Исус из
Назарета, почео је да виче: „Исусе,
Сине Давидов, смилуј ми се!“
48 Многи су га опомињали да
престане, али је он још гласније
запомагао: „Сине Давидов, смилуј
ми се!“
49 Исус се заустави и рече:
„Позовите га *овамо*!“
Позвали су слепог човека бодрећи
га: „Храбро, устани! Он те зове!“
50 Он збаци огртач са себе па скочи
на ноге и ступи пред Исуса.
51 Исус га упита: „Шта хоћеш да ти
учиним?“
Слепи човек одговори: „Учитељу,
хоћу да прогледам.“
52 „Иди! – рече му Исус. Твоја вера
те је исцелила.“ Човек је истог часа
прогледао и кренуо путем за Исусом.

Исусова служба у Јерусалиму

11

Исус улази у Јерусалим на магарцу

1 А када су се приближили
Јерусалиму, код Витфаге и Витаније
према Маслинској гори, *Исус* посла
двојицу својих ученика.

2 Рекао им је: „Идите у село које је
пред вама. Чим уђете у њега, наћи
ћете привезано магаре које још нико
није јахао. Одвежите га и доведите.
3 А ако вам ко што каже: 'Зашто то
радите?', ви му реците: 'Господу је
потребно. Одмах ће га вратити.'“
4 Они оду и нађу магаре привезано
код врата напољу на улици, и одвежу
га.
5 Неки људи који су ту стајали
упитали су их: „Зашто одвезујете
магаре?“
6 Они су им одговорили онако
како им је Исус рекао, па су их ови
пустили.
7 Затим су довели Исусу магаре.
Пребацили су своје огртаче преко
животиње, па је *Исус* сео на њу.
8 Многи су простирали своје
огртаче по путу, а други зелено грање
које су насекли по пољима.
9 Људи који су ишли испред *Исуса*
узвикивали су:
„Осана! Благословен онај
који долази у име Господње!

10 Благословено било наступајуће
царство нашега оца Давида!

Осана на висини!“
11 По уласку у Јерусалим, *Исус* је
дошао у храм и тамо све разгледао.
Како је било већ доста касно, отишао
је са Дванаесторицом до Витаније.

Исус проклиње смокву

12 Следећег дана, када су одлазили
из Витаније, *Исус* је огладнео.
13 Издалека је спазио једну лиснату
смокву, па је дошао до ње не би ли
пронашао неки плод на њој. Али када
је пришао, није нашао ништа осим
лишћа, јер још није било време када
смокве рађају.
14 Исус рече смокви: „Нека нико
више не једе од твога плода за сва
времена!“ Његови ученици су то
слушали.

Исус чисти храм

15 Дошли су у Јерусалим. А *Исус* уђе
у храм и поче да истерује оне који
су продавали и куповали у храму.
Испревртао је столове мењачима
новца и тезге продавцима голубова.
16 Никоме није допуштао да
пронесе нешто кроз храм.
17 Учио их је: „Није ли написано:
'Мој Дом ће се звати „Дом за молитву
свим народима“'? А ви сте од њега
направили разбојничку пећину!“
18 Кад су водећи свештеници и
зналци Светог писма чули за то,
гледали су како да убију Исуса.
Наиме, бојали су га се, јер је народ
био задивљен његовим учењем.
19 Увече су *Исус и његови ученици*
изашли из града.

Поука о смокви

20 Кад су следећег јутра пролазили
поред оне смокве, опазили су да се
она из корена сасушила.
21 Петар се тада присетио и рекао:
„Види, учитељу, осушила се она
смоква коју си проклео.“
22 Исус им одговори: „Поуздајте се
у Бога!
23 Заиста вам кажем, ко год каже
овој гори: 'Дигни се и баци се у море!'
и не посумња у срцу, него верује да ће
се то што је рекао заиста догодити –
тако ће и бити.
24 Због тога вам кажем: све што
у молитви затражите, верујте да сте
примили, и добићете.
25 А кад стојите и молите се,
праштајте ако шта имате против кога,
да би и Отац ваш који је на небесима
опростио вама ваше преступе.
26 Ако ви не опраштате другима,
ни Отац ваш небески неће опростити
вама ваше преступе.“*

Исусова власт

27 Поново су дошли у Јерусалим.
Док је ходао храмом, прићоше му
водећи свештеници, зналци Светог
писма и старешине,
28 па га упиташе: „У чије име
чиниш ово? Ко те је овластио да
чиниш овакве ствари?“
29 Исус им одговори: „Поставићу
и ја вама једно питање и ако ми
одговорите, одговорићу и ја вама
одакле ми власт да чиним ова дела.

* **11:26** Овај стих се не налази у најстаријим манускриптима.

30 Одакле је Јован добио право да
крштава? С неба или од људи?
Одговорите ми!“
31 Они су умовали међу собом и
говорили: „Ако кажемо ’од Бога’,
рећи ће нам: ’Зашто му онда нисте
веровали?’
32 А шта ако кажемо да је од
човека?“ Ипак, бојали су се народа,
јер су сви били убеђени да је Јован
заиста био пророк.
33 Они одговорише Исусу: „Не
знамо.“
Исус им одговори: „Ни ја вама нећу
рећи у чије име чиним ово.“

12

Прича о злим виноградарима

1 Исус поче да им говори у
причама: „Био неки човек који
је посадио виноград, оградио га
оградом, ископао у њему јаму
за муљање грожђа, и саградио
кулу. Онда је виноград изнајмио
виноградарима и отпутовао.
2 У време бербе је послао једног
слугу виноградарима да узме од њих
део виноградског рода.
3 Но, виногради ухвате слугу,
претуку га и празних руку га врате.
4 Власник пошаље виноградарима
другог слугу, али они овоме разбију
главу и наругају му се.
5 Власник посла и трећег слугу, али
овога убише. Тако би и са многим
другима: једне претукоше, а друге
побише.
6 Власник је имао још и вољеног
сина. На крају је послао и њега
говорећи: ’Мог сина ће поштовати.’
7 Али виногради рекоше један
другоме: ’Ово је наследник. Хајде
да га убијемо, па ће наследство бити
наше!’
8 Виногради га ухвате и убију, и
мртвог га избаце изван винограда.
9 Шта ће предузети власник
винограда? Доћи ће и погубити
те виноградаре, а виноград ће дати
другима.
10 Зар не читате у Писму:
’Камен што су зидари одбацили,
постаде камен угаони;
11 од Господа ово беше
и то је дивно у нашим очима’?“
12 Они су онда гледали да га ухвате,
али су се бојали народа, јер су знали
да је *Исус* испричао причу због њих.
Стога су га оставили и отишли.

Плаћање пореза

13 Затим су ови послали Исусу неке
од фарисеја и иродовце да га ухвате у
речи.
14 Дошли су и рекли му: „Учитељу,
знамо да говориш истину и да по
истини учиш о путу Божијем, да
никоме не угађаш, јер не правиш
разлике међу људима, него по
истини учиш Божијем путу. Да ли
је допуштено давати порез цару или
не? Треба ли да дајемо или не?“
15 Али *Исус* је прозрео њихову
дволичност, па им је рекао: „Зашто
ме искушавате? Донесите ми један
сребрњак да га погледам.“
16 Они донесоше. Исус их упита:
„Чији је ово лик и натпис?“
Они одговоре: „Царев.“*
17 Исус им рече: „Онда дајте цару
царево, а Богу Божије.“
И дивили су му се.

О васкрсењу мртвих

18 Тада су садукеји, који говоре да
нема васкрсења, приступили Исусу
са питањем:
19 „Учитељу, Мојсије нам је
написао: ’Ако неки човек умре и иза
себе остави жену, а нема деце, онда
нека се његов брат ожени удовицом
и подигне потомство своме брату.’
20 Било тако седморо браће. Први
се ожени, али умре не оставивши за
собом потомства.
21 Онда други брат ожени удовицу,
али и он умре не оставивши
потомства за собом. Исто је било и
са трећим братом.
22 Углавном, ниједан од ове
седморице није оставио потомство
за собом. На крају умре и жена.
23 Кад приликом васкрсења буду
васкрсли, коме ће припасти жена,

* **12:16** Мисли се на *цезара*, то јест римског цара.

будући да су седморица била њоме ожењена?“

24 Исус им рече: „Нисте ли у заблуди, због тога што не познајете ни Писмо ни силу Божију?

25 Јер, кад мртви буду васкрсли, неће се ни женити ни удавати, него ће бити као анђели на небесима.

26 А што се тиче васкрсења мртвих, зар нисте читали у Мојсијевој књизи, где се говори о грму *који не сагорева*? Ту је Бог рекао Мојсију: ’Ја сам Бог Аврахамов, Бог Исаков и Бог Јаковљев.’

27 Он није Бог мртвих, него живих. Ви се грдно варате!“

Највећа заповест

28 Тада је пришао један од зналаца Светога писма који је слушао како расправљају. Видевши да им је Исус добро одговорио, упитао га је: „Која Божија заповест је важнија од свих *других*?“

29 Исус му одговори: „Најважнија је:

’Чуј, Израиљу! Господ, Бог наш, једини је Господ.

30 Зато, воли Господа, Бога свога, свим срцем својим,
свом душом својом, свим умом својим и свом снагом својом.’

31 А друга заповест је:

’Воли ближњега свога као самога себе.’

Ниједна друга заповест није важнија од ових двеју.“

32 Рече му зналац Светог писма: „Тако је, учитељу. Истина је то што си рекао да је он једини *Бог* и да осим њега нема другог *Бога*,

33 те да *Бога* треба волети свим својим срцем, свим својим разумом и свом својом снагом, као и да треба волети ближњега свога као самога себе. То је важније од свих жртава свеспалница и *других* жртава.“

34 Исус је видео да је човек разумно одговорио, па му је рекао: „Ниси далеко од Царства Божијег.“ После овога се нико више није усуђивао да га запита штогод.

Христос – Давидов Син и Господ

35 Кад је једном приликом Исус поучавао у храму, запитао је присутне: „Како то да зналци Светог писма говоре да ће Христос бити Давидов Син?

36 Наиме, сам Давид је, посредством Светога Духа, рекао:

’Рече Господ Господу моме:
„Седи мени с моје десне стране,
док душмане не положим твоје,
за твоје ноге подножје да буду.“’

37 Ако га сам Давид назива Господом, како онда може да буде његов син?“

Многи народ га је радо слушао.

Упозорење против зналаца Светог писма

38 Излажући своје учење, рекао је: „Чувајте се зналаца Светог писма. Они воле да иду у дугачким одорама, и да их народ са уважавањем поздравља по трговима.

39 Бирају прва седишта у синагогама и прочеља на гозбама.

40 Они осиромашују удовичке куће, и то под изговором дугих молитава. Зато ће бити строже осуђени.“

Удовичин прилог

41 Исус је сео у храму код ковчега за прилоге и посматрао народ како убацује новац у храмску благајну. Многи богати људи су стављали много новца.

42 Онда дође једна сиромашна удовица и убаци два мала бакарна новчића,† што је око један динар.

43 Исус позва своје ученике и рече им: „Заиста вам кажем да је ова сиромашна удовица ставила у ковчег више од свих других,

44 јер су сви дали прилоге од свог изобиља, а она је од своје неимаштине ставила све што је имала, сав свој иметак.“

13

Пророштво о разорењу храма

1 Док је *Исус* излазио из храма, рече му један од његових ученика: „Учитељу, погледај ово дивно

† **12:42** У изворном тексту *две лепте*, то јест два новчића веома мале вредности.

камење! Како су предивне ове грађевине!“

2 Исус му одговори: „Видиш ли ове
велике грађевине? Неће овде остати
ни камен на камену, који се неће
порушити.“

3 Када је Исус седео на Маслинској
гори, насупрот храму, упитају га
насамо Петар, Јаков, Јован и Андрија:
4 „Реци нам, када ће се ово
догодити и шта ће бити знак да је
дошао крај свему овоме?“

5 Исус поче да им говори: „Пазите
да вас ко не заведе!
6 Многи ће доћи у моје име
говорећи: ’Ја сам тај!’ те ће многе
завести.
7 А када чујете да се воде ратови
и да се шире гласине о предстојећим
ратовима, не плашите се, јер све то
мора да се догоди, али то још није
крај.
8 Подићи ће се народ на народ и
царство на царство; биће земљотреса
по разним местима и глади. Ово је
тек почетак невоља.
9 Али ви пазите: предаваће вас
судовима и тући по синагогама.
Изводиће вас пред намеснике и
цареве ради мене, да сведочите.
10 Прво треба да се Радосна вест
објави свим народима.
11 А кад вас одведу и предају на суд,
немојте се унапред бринути шта ћете
рећи, него говорите оно што ће вам се
тог часа дати, јер нећете ви говорити
него Свети Дух *кроз вас*.
12 Брат ће брата предати да се
погуби и отац своје дете, устаће деца
на своје родитеље и убијаће их.
13 Сви ће вас мрзети ради мог
имена, али ко истраје до краја, биће
спасен.
14 А кад видите да ’страшно
богохулство’ стоји где не треба – ко
чита нека разуме! – тада становници
Јудеје нека беже у брда.
15 Ко се нађе на крову нека не
силази и не улази у кућу да узме што
из куће,
16 и ко се нађе у пољу нека се не
враћа да узме свој огртач.
17 Јао трудницама и дојиљама у те
дане!
18 Молите се да се то не догоди у
зиму,
19 јер ће у те дане настати таква
невоља какве није било од почетка
створења, које је Бог створио, па до
данас, нити ће је више бити.
20 И да Господ није одлучио да
скрати број тих дана, нико се не би
спасао; али због изабраних, оних које
је изабрао, он ће скратити број тих
дана.
21 Ако вам тада неко каже: ’Ево,
Христос је овде!’ или ’Ено га тамо!’,
не верујте!
22 Јер ће се појавити лажни
Христоси и лажни пророци и
учиниће знакове и чуда, да заведу,
ако је могуће, и изабране.
23 Али ви пазите; све сам вам
унапред казао.

Долазак Сина Човечијег

24 Али у те дане после те невоље:
’сунце ће потамнети,
а месец неће више светлети;
25 звезде ће са неба падати,
и силе се небеске уздрмати.’
26 Тада ће угледати Сина Човечијег
како долази на облацима са великом
силом и славом.
27 Он ће онда послати анђеле и
сабраће изабране са четири стране
света, са краја земље до накрај неба.

Поука о смокви

28 Поучите се на примеру смокве.
Када њена грана омекша и лишће
потера, тада знате да је лето на прагу.
29 Тако и ви, кад видите да се то
дешава, знајте да је *он* близу, пред
вратима.
30 Заиста вам кажем да овај
нараштај неће проћи док се све ово
не догоди.
31 Небо и земља ће проћи, али моје
речи неће проћи.

Незнани дан и час

32 А који је то дан и час, то нико не
зна, ни анђели на небу, па ни сам Син,
већ само Отац.
33 Пазите и бдите, јер не знате када
је то време.

34 То је као када неки човек крене
на пут, а кућу преда на управу
слугама. Затим свакоме одреди
његово задужење, а вратару заповеди
да чува стражу.
35 Бдите, стога, јер не знате када
Господар куће долази: да ли увече
или у поноћ; да ли кад први петлови
закукуричу или ујутро,
36 да вас, ако изненада дође, не
затекне да спавате.
37 А што вама говорим, свима
говорим: бдите!“

14

Верске вође планирају да убију Исуса

1 Било је још два дана до *празника*
Пасхе и Бесквасних хлебова. Водећи
свештеници и зналци Светог писма
гледали су како да Исуса на превару
ухвате и убију.
2 Али рекоше: „Само да не буде на
празник, да се народ не би побунио.“

Жена помазује Исуса миришљавим уљем

3 Кад је боравио у Витанији и
седео за столом у кући Симона
губавца, дође нека жена с посудом од
алабастра са скупоценим мирисним
уљем од правог нарда. Разбила је
посуду и излила уље на Исусову
главу.
4 Неки од ученика су негодовали,
говорећи међу собом: „Зашто се ово
мирисно уље тако немилице расипа?
5 То уље је могло да се прода за
више од три стотине сребрњака и
да се да сиромасима.“ Зато су је
прекорили.
6 Али Исус рече: „Оставите је!
Зашто јој стварате непријатности?
Она ми је учинила добро дело.
7 Јер сиромахе ћете увек имати
са собом, те им можете исказивати
добра дела кад год хоћете, а мене
нећете имати увек.
8 Она је учинила што је могла;
изливши мирисно уље на мене,
унапред је припремила моје тело за
погреб.
9 Заиста вам кажем, где год се
широм света буде проповедала
Радосна вест, рећи ће се и ово што
је она учинила, за сећање на њу.“

Јудина издаја

10 Јуда Искариот, један од
Дванаесторице, оде водећим
свештеницима да им изда Исуса.
11 Они су се обрадовали када су то
чули, па су му обећали да ће му дати
новац. Јуда је од тада тражио згодну
прилику да изда Исуса.

Пасхална вечера

12 А на први дан празника
Бесквасних хлебова, када се клало
пасхално јагње, ученици рекоше
Исусу: „Где желиш да одемо, да ти
припремимо и да једеш пасхалну
вечеру?“
13 Исус посла два своја ученика и
рече им: „Идите у град. Тамо ће вас
срести човек који носи крчаг с водом.
Ви пођите за њим,
14 па у коју кућу уђе, ви реците
власнику куће: ’Учитељ пита: „Где
је гостинска соба у којој ћу са својим
ученицима јести пасхалну вечеру?“’
15 Он ће вам показати велику собу
на спрату, опремљену и уређену.
Тамо нам припремите *вечеру*.“
16 Ученици крену и дођу у град.
Тамо су нашли све онако како им је
Исус рекао, те припреме за Пасху.

Вечера Господња

17 Увече је Исус дошао са
Дванаесторицом.
18 Док су вечерали, Исус рече:
„Заиста вам кажем да ће ме издати
један од вас који једете са мном.“
19 Они почеше да се жалосте и да га
питају: „Да нисам ја тај?“
20 А *Исус* им одговори: „То је
један од Дванаесторице, који умаче
са мном хлеб у зделу.
21 Додуше, Син Човечији одлази
у смрт као што је у Светом писму
написано за њега, али тешко оном
човеку који га издаје! Том човеку би
било боље да се није ни родио.“
22 Док су јели, *Исус* узе хлеб, изрече
благослов, разломи га и даде им.
Рекао је: „Узмите, ово је моје тело.“

23 Затим је узео чашу, захвалио
Богу, пружио им је, па су сви пили из
ње.
24 Рекао им је: „Ово је крв моја, крв
савеза, која се пролива за многе.
25 Заиста вам кажем: нећу више
пити вина од рода лозе, до онога дана
када ћу пити ново *вино* у Царству
Божијем.“
26 Затим су отпевали хвалоспеве и
запутили се ка Маслинској гори.

Наговештај Петровог одрицања

27 Исус им рече: „Сви ћете се ви
окренути од мене, јер је написано:
’Ударићу пастира,
и овце ће се разбежати.’
28 Али када васкрснем, отићи ћу пре
вас у Галилеју.“
29 Петар му рече: „Ако се и сви
окрену од тебе, ја нећу.“
30 А Исус му рече: „Заиста ти
кажем да ћеш ме се ти три пута
одрећи данас, још ове ноћи, и то пре
но што се петао два пута огласи.“
31 Но Петар је још упорније тврдио:
„Нећу те се одрећи, чак и ако треба да
умрем са тобом!“ Тако су рекли и сви
ученици.

Молитва у Гетсиманији

32 Дошли су на место које се
зове Гетсиманија. *Исус* рече својим
ученицима: „Седите овде док се
помолим.“
33 Са собом је повео Петра, Јакова
и Јована и тада су га обузели дубоки
немир и тескоба.
34 Тада им рече: „Душа ми је
насмрт тужна. Останите овде и
бдите.“
35 Онда је отишао мало даље, па је
пао на земљу и молио се да га, ако је
могуће, мимоиђе час *страдања*.
36 Говорио је: „Ава, Оче, теби је све
могуће. Уклони ову чашу *страдања*
од мене! Али нека не буде како ја
хоћу, него како ти хоћеш.“
37 Када се вратио к ученицима,
нашао их је како спавају. Зато је рекао
Петру: „Симоне, спаваш? Зар ниси
ни један сат могао да пробдиш?
38 Бдите и молите се да не паднете
у искушење; дух је, наиме, вољан,
али је тело слабо.“
39 Затим је поново отишао и
помолио се истим речима.
40 Кад се вратио, поново их је
затекао како спавају, јер су им се
очи склапале. Нису знали шта да му
одговоре.
41 Кад је *Исус* дошао трећи пут,
рекао им је: „Стално спавате и
почивате. Доста! Дошао је час! Ево,
Син Човечији ће бити предат у руке
грешницима.
42 Устаните! Хајдемо! Ево,
приближио се мој издајник.“

Исуса хватају

43 Док је *Исус* још говорио, дође
Јуда, један од Дванаесторице, и са
њим руља са мачевима и тољагама.
Њих су послали водећи свештеници,
зналци Светог писма и старешине.
44 *Исусов* издајник им је дао знак:
„Кога пољубим, тај је. Ухватите га и
одведите под стражом!“
45 Он одмах приђе и рече:
„Учитељу!“ И пољуби га.
46 Тада навалише на Исуса и
ухватише га.
47 Један од Исусових ученика, који
је ту стајао, потегао је мач, ударио
Првосвештениковог слугу и одсекао
му ухо.
48 Исус им рече: „Зар сам ја
одметник, па сте са мачевима и
тољагама изашли да ме ухватите?
49 Сваки дан сам проводио са вама
у храму и поучавао, и нисте ме
ухватили. Али тако треба да се
испуне *речи* Писма.“
50 Тада су га сви ученици оставили
и побегли.
51 Ту је био и неки младић, Исусов
следбеник, који је био огрнут само
платном.
52 Њега су ухватили, али је он
оставио платно и побегао го.

Пред Великим већем

53 Исуса су одвели Првосвештенику,
а тамо су се окупили и сви водећи
свештеници, старешине и зналци
Светог писма.

54 Петар га је пратио издалека до
Првосвештениковог двора, где је сео
са стражарима и грејао се код ватре.
55 Тада су водећи свештеници и
цело Велико веће тражили доказ
против Исуса да би га погубили, али
нису нашли ништа.
56 Наиме, многи су лажно
сведочили против њега, али се
сведочења нису подударала.
57 Онда су устали неки и лажно
сведочили против Исуса, говорећи:
58 „Чули смо да је он рекао:
'Срушићу овај храм сагрђен
људском руком и за три дана подићи
други који неће бити сагрђен
људском руком.'“
59 Али ни овде се њихова
сведочења нису подударала.
60 Тада је Првосвештеник устао
пред свима и упитао Исуса: „Зар
ништа не одговараш на то што ови
сведоче против тебе?“
61 Али *Исус* је ћутао и није ништа
одговорио.
Првосвештеник га поново упита:
„Јеси ли ти Христос, Син *Бога*
благословенога?“
62 „Јесам – одговори Исус. А ви
ћете видети Сина Човечијег како седи
с десне стране Свесилнога и долази
на облацима небеским.“
63 На то Првосвештеник раздера
своју одећу и рече: „Зар су нам
потребни други сведоци?
64 Чули сте богохуљење! Како вам
се то чини?“
Сви су пресудили да је заслужио
смрт.
65 Тада су неки почели да пљују
на њега и да му покривају лице, да
га ударају песницама и говоре му:
„Прореци!“ Стражари су га такође
шамарали.

Петар се одриче Исуса Христа

66 Док је Петар био у дворишту,
дошла је једна од Првосвештеникових
слушкиња.
67 Када је спазила Петра како се
греје, погледала га је и рекла:
„И ти си био са Исусом из
Назарета!“
68 Но, он то пореч е: „Нити знам,
нити разумем о чему говориш!“
Рекавши то изађе у предворје. Уто
се огласи петао.
69 Међутим, слушкиња је и тамо
опазила Петра, па је опет почела да
говори онима што су ту стајали: „И
овај је један од њих!“
70 Али Петар је и даље то порицао.
Мало касније су му и други рекли:
„Заиста, и ти си један од њих, јер си
Галилејац!“
71 Петар стаде да се проклиње и
заклиње: „Не познајем тог човека о
коме говорите!“
72 Уто се огласи петао по други
пут. Петар се тада сетио Исусових
речи: „Пре него што се петао два пута
огласи, трипут ћеш ме се одрећи.“ И
он стаде да плаче.

15

Јудејско веће осуђује Исуса

1 А чим је свануло, донесоше
одлуку водећи свештеници са
старешинама, зналцима Светог
писма и целим Великим већем.
Свезали су Исуса и изручили га
Пилату.

Исус пред Пилатом

2 Пилат га упита: „Јеси ли ти Цар
јудејски?“ Исус му одговори:
„Ти то кажеш.“
3 Водећи свештеници оптуживали
су га за многе ствари.
4 Пилат поново запита Исуса: „Зар
немаш ништа да одговориш? Гледај
за шта те све оптужују!“
5 Исус није ништа одговорио, тако
да се Пилат чудио.

Исуса осуђују на смрт

6 *Пилат* је за сваки празник
ослобађао једног затвореника кога је
народ тражио.
7 У оковима је тада био неки
Варава, заједно са побуњеницима
који су у буни починили убиство.
8 Народ је дошао и тражио од
Пилата да им учини оно што је
обичавао да чини.
9 Он их је упитао: „Хоћете ли да
вам ослободим Цара јудејског?“

10 Знао је, наиме, да су му
водећи свештеници предали Исуса
из зависти.
11 Међутим, водећи свештеници
подговорише народ да траже да им
радије ослободи Вараву.
12 Пилат их је поново упитао: „Шта
да учиним са оним кога називате
Царем јудејским?“
13 А они повикаше: „Разапни га!“
14 Међутим, Пилат им рече: „А
какво је зло учинио?“ Но они су још
гласније повикали: „Разапни га!“
15 Желећи да удовољи народу,
Пилат је ослободио Вараву, а Исуса је
предао да га избичују и да га разапну
на крст.

Војници се ругају Исусу

16 Војници су га, потом, одвели у
унутрашње двориште палате, то јест
у преторијум, и окупили целу чету.
17 Заогрнули су Исуса скерлетним
огртачем, оплели трнов венац и
ставили му *на главу*.
18 Онда су почели да га
поздрављају: „Здраво, Царе
јудејски!“
19 Ударали су га трском по
глави, пљували га и клањали му се
пригибајући колена.
20 Када су му се наругали, скинули
су са њега скерлетни огртач, обукли
му његову одећу, и одвели га да га
разапну.

Исуса одводе

21 Неки човек по имену Симон из
Кирине, отац Александров и Руфов,
пролазио је туда враћајући се са
поља. Њега су натерали да му понесе
крст.
22 Исуса су одвели на место које
се зове *Голгота*, што у преводу значи
„Место лобање“.
23 Нудили су му вино помешано са
смирном, али је он то одбио.
24 Затим су га разапели, а његову
одећу су поделили међу собом
бацајући коцку за њу, да се види ко
ће шта узети.

Исус је разапет на крсту

25 Било је девет сати ујутро када су
га разапели.
26 Ту је био и натпис на којем
је писала његова кривица: „Цар
јудејски“.
27 Са њим су разапели и два
одметника, једног с његове десне
стране, а другог с леве стране.
28 Тиме се испунило оно што
је записано у Светом писму: „У
злочинце га убројише.“*
29 Пролазници су га вређали и
климали својим главама, говорећи:
„Уа, ти што рушиш храм и за три дана
га подижеш,
30 спаси самога себе, па сиђи с
крста!“
31 Слично су му се ругали и водећи
свештеници са зналцима Светог
писма. Говорили су међу собом:
„Друге је спасао, а не може да спасе
самог себе!
32 Христос, израиљски Цар! Нека
сиђе сад с крста, да видимо и
поверујемо!“ Тако су га вређали и они
који су били разапети са њим.

Исусова смрт

33 У подне наста тама по свој
земљи, све до три сата.
34 Око три сата пополдне, Исус врло
гласно повика: „*Елои, Елои, лема
савахтани?!*“, што у преводу значи:
„Боже мој, Боже мој, зашто си ме
оставио?!“
35 А неки који су ту стајали, чули
су ово, па су рекли: „Види, дозива
Илију!“
36 Један човек је отрчао и натопио
сунђер киселим вином, па га је
натакао на трску и нудио Исусу да
пије, говорећи: „Чекајте да видимо
хоће ли доћи Илија да га скине *са
крста*!“
37 А Исус врло гласно повика и
издахну.
38 Храмска завеса се расцепи на
двоје од горе до доле.
39 А *римски* капетан који је стајао
насупрот њега, видевши како је *Исус*
издахнуо, рече: „Овај човек је заиста
био Божији Син!“

* **15:28** Овај стих не постоји у најстаријим рукописима. Иса 53,12 (Лк 22,37).

40 Ту су биле и неке жене које су
посматрале издалека. Међу њима
су биле Марија Магдалена и Марија,
мајка Јакова Млађег и Јосије, и
Салома.
41 Оне су га пратиле и бринуле се
о њему док је био у Галилеји. Ту су
биле и многе друге жене које су с
њим дошле у Јерусалим.

Исусова сахрана

42 Дошло је вече. Пошто је био дан
Припреме, то јест, дан уочи суботе,
43 Јосиф из Ариматеје, угледни
члан *Великог* већа, који је очекивао
Царство Божије, одважи се, дође пред
Пилата и затражи од њега Исусово
тело.
44 Пилату је било чудно да је *Исус*
већ умро, па је позвао капетана и
упитао га колико дуго је Исус мртав.
45 Када га је капетан упознао са
стањем, Пилат је дао мртво тело
Јосифу.
46 Јосиф је купио ланено платно,
скинуо тело *са крста*, умотао га у
платно и положио у гробницу која је
била усечена у стени. Онда је навалио
камен на улаз у гробницу.
47 Марија Магдалена и Марија,
мајка Јосијина, су виделе место где
је *Исус* био сахрањен.

16

Исусово васкрсење

1 Кад је прошла субота, Марија
Магдалена, и Марија, мајка
Јаковљева, и Салома, купише мирисе
да би отишле и помазале Исусово
тело.
2 А у недељу, рано ујутро, чим је
изашло сунце, дођоше до гроба,
3 па рекоше једна другој: „Ко
ће нам откотрљати камен с врата
гроба?“
4 Када су погледале, виделе су да је
камен већ откотрљан. А камен је био
веома велики.
5 Ушавши у гроб, угледале су неког
младића обученог у белу одећу,
како седи с десне стране. Жене
претрнуше.
6 Али он им рече: „Не бојте се! Ви
тражите Исуса Назарећанина кога су
разапели. Он није овде, васкрсао је.
Ево, ово је место где је био положен.
7 Него, идите и реците његовим
ученицима и Петру да он иде пред
вама у Галилеју; онде ћете га видети,
баш као што вам је рекао.“
8 Оне изађоше из гроба и побегоше,
јер су биле ван себе од страха.
Никоме нису ништа рекле, јер су биле
уплашене.

Исус се јавља Марији из Магдале

9 Рано у недељу, када је Исус
васкрсао, јавио се прво Марији из
Магдале, из које је био истерао седам
злих духова.
10 Она је отишла и рекла то онима
који су некад били са њим, а сада су
туговали и оплакивали га.
11 Кад су чули да је жив и да га је
она видела, нису поверовали.

*Исус се јавља двојици ученика на
путу*

12 После тога, Исус се јави у другом
обличју двојици ученика на путу
према селу.
13 Они оду, те јаве осталима, али ни
њима нису веровали.

*Исус се јавља ученицима међу којима
је и Тома*

14 Касније се јавио и Једанаесторици,
док су били на обеду. Укорио
их је због њиховог неверовања
и тврдоглавости, зато што нису
поверовали онима који су га видели
васкрслог.

Велико послање

15 Онда им рече: „Идите по свему
свету и објавите Радосну вест свим
људима.
16 Ко поверује и крсти се, биће
спасен, а ко не поверује, биће осуђен.
17 Ово су знаци који ће пратити оне
који верују: у моје име изгониће зле
духове; говориће новим језицима;
18 змије ће подизати рукама, а
ако попију што смртоносно, неће
им нашкодити; полагаће руке на
болеснике и они ће оздрављати.“

Исусово вазнесење

19 Кад је све то изрекао, Господ Исус
је био вазнет на небо, где је сео Богу с
десне стране.
20 А они су отишли и проповедали
свуда. Господ им је помагао и преко
њих потврђивао своју реч знацима
који су је пратили.

Еванђеље по Луки

Сврха Лукиног писања

1 Пошто су већ многи предузели да
опишу догађаје који су се испунили
међу нама,
2 онако како су нам пренели они
који су од почетка били очевици и
слуге *Божије* речи,
3 стога сам и ја сматрао за сходно,
пошто сам све подробно од почетка
испитао, да ти то напишем по реду,
уважени Теофиле,
4 да се увериш у веродостојност
онога чему си поучен.

Рођење Јована Крститеља

5 У време када је цар Ирод
владао над Јудејом, био је један
свештеник по имену Захарија. Он је
припадао Авијином реду. Жена му
је водила порекло од Арона. Звала се
Јелисавета.
6 Обоје су били праведни
пред Богом, беспрекорно живећи
по заповестима и захтевима
Господњим.
7 Деце нису имали, јер је Јелисавета
била нероткиња, а обоје су већ били у
поодмаклим годинама.
8 Једном је Захарија, по редоследу
свог реда, вршио службу у храму пред
Богом.
9 Он је, по свештеничком обичају,
коцком био изабран да уђе у храм
Господњи и принесе кад.
10 Док се кад приносио, много
народа се молило у предворју.
11 Тада се појави анђео Господњи
и стаде с десне стране кадионог
жртвеника.
12 Захарија се узнемири и силно се
препадне угледавши *анђела*.
13 Анђео му рече: „Не бој се,
Захарија! Твоја молитва је услишена.
Твоја жена Јелисавета ће ти родити
сина, и ти ћеш му дати име 'Јован'.
14 Он ће ти бити на радост и весеље
и многи ће се радовати његовом
рођењу.
15 Јер, он ће бити велики пред
Господом. Он неће пити ни вина, ни
жестока пића, а Духом Светим биће
испуњен још у мајчиној утроби.
16 Многе ће Израиљце окренути
Господу, њиховом Богу.
17 Ступаће као весник пред
Господом, у Илијином духу и
сили; да измири очеве са синовима
и да врати непослушне на пут
разборитости праведничке, те да
припреми народ за Господа.“
18 Захарија рече анђелу: „По чему
ћу то знати? Ја сам, ево, стар човек, а
и моја жена је већ зашла у године.“
19 Анђео му одговори: „Ја сам
Гаврило који стојим у Божијем
присуству. Бог ме је послао да
говорим с тобом и да ти саопштим
ову радосну вест.
20 Будући да ниси поверовао мојим
речима, занемећеш и нећеш моћи да
говориш све до дана када ће се ово
догодити. Ово ће се испунити у право
време.“
21 А народ који је чекао Захарију,
чудио се што се он тако дуго задржао
у храму.
22 Када је Захарија изашао из
храма, није могао да им говори. Они
су онда схватили да је имао виђење
у храму. Давао им је знакове; није
могао да говори.
23 Кад је истекло време његове
службе, Захарија се вратио кући.
24 Нешто након тога, његова жена
Јелисавета затрудни. Крила се пет
месеци, говорећи:
25 „Ово је Господ учинио за мене у
време када му се свидело да уклони
моју срамоту пред људима.“

Наговештај Исусовог рођења

26 А шестог месеца, Бог пошаље
анђела Гаврила у галилејски град
Назарет
27 девојци по имену Марија. Она је
била испрошена за човека који се звао
Јосиф, пореклом из лозе *цара* Давида.
28 Дошавши к њој, рекао је: „Радуј
се, ти којој је исказана милост!
Господ је с тобом!“
29 Марија се смете на те речи и поче
да размишља: какав је ово поздрав?

30 Анђео настави: „Не бој се,
Марија, јер си нашла милост пред
Богом.
31 И ево, затруднећеш и родићеш
сина, па ћеш му дати име 'Исус'.
32 Он ће бити силан и зваће га 'Син
Свевишњега'. Њему ће Господ Бог
предати престо његовога оца Давида.
33 Он ће довека владати над
потомством Јаковљевим и његовом
Царству неће бити краја."
34 Марија упита анђела: „По чему
ћу то знати, кад још нисам удата?"
35 Анђео јој одговори: „Дух Свети
ће сићи на тебе и сила Свевишњег ће
те осенити. Зато ће то дете бити свето
и зваће се 'Син Божији'.
36 А ево и твоја рођака Јелисавета
носи сина у својој старости. Она је већ
у шестом месецу, а њу су називали
нероткињом.
37 Богу ништа није немогуће."
38 Марија рече: „Ево служитељке
Господње, нека ми буде како си
рекао." Анђео тада оде од ње.

Сусрет Марије и Јелисавете

39 Тих дана, Марија се спреми и
журно оде у град Јудин.
40 Ушла је у Захаријину кућу и
поздравила Јелисавету.
41 Кад је Јелисавета чула Маријин
поздрав, заигра дете у њеној утроби
и Свети Дух је испуни,
42 те она ускликну: „О,
најблагословенија међу женама,
благословен је плод утробе твоје!
43 Чиме сам то заслужила да мајка
мога Господа дође к мени?
44 Јер, чим сам чула твој поздрав,
од радости заигра дете у мојој
утроби.
45 Блажена је она која је поверовала
да ће се испунити што јој Господ
рече."
46 Онда Марија рече:
„Велича душа моја Господа,
47 весели се дух мој Богу, моме
Спаситељу,
48 јер погледа на понизност своје
слушкиње.
Ево, од сада ће ме сви нараштаји
звати блаженом;
49 јер велика је дела Свесилни учинио
по мени,
свето је име његово!
50 Милост је његова над онима што га
поштују,
од колена до колена.
51 Моћна дела учини мишицом
својом,
растера узносите што су пуни
себе,
52 збаци владаре са престола
и узвиси понижене,
53 гладне насити добрима,
а богате без ичега отпусти.
54 Придиже Израиља, слугу свога,
сетивши се свога милосрђа,
55 како рече прецима нашим,
Аврахаму и његовом потомству
довека."
56 Марија остаде са Јелисаветом
око три месеца, па се врати својој
кући.

Рођење Јована Крститеља

57 Дође време да Јелисавета роди, и
она роди сина.
58 Њени суседи и рођаци су чули да
јој је Господ био веома милостив, па
су се радовали са њом.
59 Осмога дана дођу да обрежу дете.
Хтели су да му дају очево име –
Захарија,
60 али мајка рече: „Никако, име ће
му бити Јован!"
61 Они јој рекоше: „Али, у твојој
родбини нико не носи то име."
62 Онда знаковима упитају оца да
каже како би он хтео да се дете зове.
63 Захарија затражи таблицу и
напише: „Његово име је Јован." Сви
су се томе чудили.
64 Одједном, Захарија поче да
говори и да прославља Бога.
65 Страх је обузео све њихове
суседе, тако да се ово прочуло по
целом горском крају Јудеје.
66 Сви који су ово чули,
размишљали су о томе питајући се:
„Шта ће бити са овим дететом?" Јер
је рука Господња била са њим.
67 А Захарија, отац Јованов,
испуњен Светим Духом, поче да
пророкује:

68 „Благословен да је Господ, Бог Израиљев,
што дође међу свој народ и откупи га.
69 Подиже нам силнога Спаситеља,
од рода Давидова, слуге свога,
70 како обећа давно
преко својих светих пророка:
71 да нас спасе од наших душмана
и од руку оних који нас мрзе;
72 да ће исказати милост прецима нашим
и сетити се свога светог савеза,
73 по заклетви датој праоцу нашем Аврахаму,
да ће нам дати:
74 да му без страха служимо,
од душманске руке избављени,
75 живећи свето и праведно
пред њим у све дане наше.

76 А ти, дете моје, зваћеш се 'пророк Свевишњега',
јер ћеш ићи пред Господом
да припремиш путеве за њега.
77 Ти ћеш довести до спознаје његов народ
да је спасење у опроштењу њихових греха,
78 по милостивом срцу Бога нашега,
од којег ће нам доћи* светлост зоре са висине,
79 да обасја оне што живе у тами
и под сенком смрти бораве,
и да наше стопе на пут мира усмери."

80 Када је дечак одрастао и духовно ојачао, отишао је да живи у пустињи, све до дана када се појавио у јавности израиљског народа.

2

Исусово рођење

1 У оно време цар Август је издао уредбу да се изврши попис у целом *Римском* царству.

2 То је био први попис извршен за време Квиринијеве управе у Сирији.

3 Свако је отишао да се пријави у место свог породичног порекла.

4 Тако и Јосиф, пошто је потицао из рода и лозе Давидове, оде из града Назарета у Галилеји, у Јудеју, у Витлејем, град Давидов,

5 да се упише заједно са својом испрошеном женом Маријом која је била трудна.

6 Док су били тамо, дође време да се *Марија* породи.

7 Родивши свога сина првенца, повила га је и положила у јасле, јер за њих није било места у гостионици.

Пастири и анђели

8 А у том истом крају су неки пастири ноћу, под ведрим небом, чували стражу код својих стада.

9 Анђео Господњи им приступи и слава Господња их обасја. Њих обузе велики страх.

10 Анђео их ослови: „Не бојте се, јер, ево, јављам вам вест о великој радости за сав народ.

11 Данас вам се у Давидовом граду родио Спаситељ! Он је Христос Господ!

12 А ово ће бити знак за вас: наћи ћете новорођенче повијено у пелене како лежи у јаслама."

13 Изненада се уз анђела нађе велика војска *анђела* са неба, славећи Бога и говорећи:

14 „Нек је слава Богу на висини,
а на земљи *да је* мир
међу људима који су му угодни."

15 Кад су анђели отишли од њих на небо, пастири рекоше један другом: „Хајдемо у Витлејем да видимо о каквом догађају нас је Господ обавестио!"

16 Они пожуре и нађу Марију, Јосифа и новорођенче где лежи у јаслама.

17 Кад су то видели, пренели су им што им је било речено за ово дете.

18 Сви који су то чули, дивили су се ономе што су пастири рекли.

19 А Марија је запамтила све ове речи и у себи размишљала о њима.

* **1:78** Дословно: *излазак звезде* и *изданак биљке*. Септуагинта преводи ову реч са *излазак*, што може да се односи и на једно и на друго. Могуће је да Лука има на уму обе слике, и *излазак звезде* и *изданак биљке*. Слика пророчки говори о доласку Давидовог изданка, то јест, Христа. (Зах 3,8; 6,12; Јер 23,5; 4. Мој 24,17; Мал 3,2.)

20 Пастири се врате славећи и
хвалећи Бога за све што су чули и
видели. Било је баш онако како им
је било речено.

Исусово обрезање и посвећење

21 Навршило се осам дана од
рођења и дете је требало обрезати.
Тада су му дали име Исус, које му је
наденуо анђео пре његовог зачећа.

22 А када је, по Мојсијевом
Закону, требало да се изврши
обред очишћења, Марија и Јосиф
том приликом дођу са дететом у
Јерусалим да га посвете Господу,

23 јер у Закону Господњем пише:
„Нека се свако прворођено мушко
дете посвети Господу“ –

24 и да по Закону Господњем
принесу жртву за очишћење: две
грлице или два голубића.

25 У Јерусалиму је тада живео неки
човек по имену Симеун. Он је био
праведан и побожан човек, који је
очекивао да наступи време утехе за
израиљски народ. Дух Свети је био са
њим

26 и он му је објавио да неће умрети
пре но што види Христа Господњег.

27 Вођен Духом, дошао је у храм.
Када су родитељи унели дете Исуса
у храм да учине са њим што Закон
налаже,

28 *Симеун* га узе у наручје и поче да
слави Бога:

29 „Сада пушташ, *мој* Господару,
свога слугу да у миру оде;
твоја реч је тако испуњена,

30 јер ја сам твоје видео спасење

31 што приправи пред свим
народима:

32 светлост твоју да просветли
народе,
славу твоме народу Израиљу.“

33 Исусови отац и мајка су били
задивљени оним што је било речено
за њега.

34 Тада је Симеун благословио и
њих двоје и рекао његовој мајци
Марији: „Ево, *Бог* је поставио ово дете
да многи од Израиља падну и да се
многи подигну, и да буде знак коме
ће се супротстављати.

35 А теби самој ће мач пробости
душу, да би се откриле мисли многих
срца.“

36 А била је ту и једна веома стара
пророчица, *по имену* Ана, Фануилова
ћерка, из Асировог племена. Била је
у браку седам година,

37 а сада је као удовица имала
осамдесет четири године. Она никад
није напуштала храм. Даноноћно је
служила *Богу* уз пост и молитву.

38 И она је дошла у исти час и
почела да слави Бога и да говори о
Исусу свима који су очекивали да *Бог*
откупи Јерусалим.

39 Када су Јосиф и Марија обавили
све што Закон Господњи налаже,
вратили су се у Галилеју, у свој град
Назарет.

40 А дечак је растао, јачао и пунио
се мудрошћу, а Божија милост је била
над њиме.

Исус као дечак у храму

41 Исусови родитељи су сваке
године одлазили горе у Јерусалим за
празник Пасхе.

42 Кад му је било дванаест година,
они су по свом обичају отишли тамо
за празник.

43 По завршетку празничних дана,
док су се они враћали кући, дечак
Исус се задржао у Јерусалиму.
Његови родитељи нису знали где је.

44 Мислећи да је међу сапутницима,
путовали су цео дан, а онда су
почели да га траже међу родбином
и познаницима.

45 Пошто га нису нашли, вратили су
се у Јерусалим да га потраже.

46 После три дана, нашли су га у
храму како седи међу учитељима,
слуша их и пита.

47 Сви који су га слушали дивили
су се његовој разумности и његовим
одговорима.

48 Кад су га родитељи угледали,
запањили су се. Мајка му рече: „Дете,
шта нам то учини?! Ево, ја и твој отац
свиснусмо од јада тражећи те!“

49 Он им одговори: „Зашто сте ме
тражили? Зар нисте знали да треба
да будем у послу свога Оца?*“

* **2:49** Исус им овде даје наговештај о храму, али га не спомиње директно.

50 Но, они нису разумели оно што
им је рекао.
51 Онда је сишао с њима и дошао
у Назарет, где им је био послушан.
Марија је слагала у себи све ове речи.
52 А Исус је бивао све мудрији
и зрелији, те све милији и Богу и
људима.

3

Проповедање Јована Крститеља

1 Била је петнаеста година
владавине цара Тиверија. Тада је
Понтије Пилат управљао Јудејом,
Ирод је владао Галилејом, а
његов брат Филип Итурејом и
Трахонитидом, док је Лисанија
управљао Авилином.
2 Првосвештеници су били Ана и
Кајафа. У то време је Бог позвао
Јована, Захаријиног сина, који је био
у пустињи.
3 Јован је прошао целу област око
реке Јордан проповедајући покајање
и крштење ради опроштења греха.
4 Овако је, наиме, написано у
Књизи пророка Исаије:
„Глас једног пустињом одзвања:
'Пут Господњи приправите;
друмове за њега поравнајте.
5 Свака ће се долина испунити,
спустиће се свака гора и
брежуљак;
што је стрмо, постаће равно,
што је неравно, постаће глатко,
6 и сваки човек ће видети спасење
Божије.'“
7 Много народа је долазило к Јовану
да их крсти, али он им је говорио:
„Породе змијски, ко вам је рекао
да бежите пред надолазећим гневом
Божијим?
8 Него, донесите плодове који
доказују покајање. И не говорите у
себи: 'Аврахам је наш отац!', јер вам
кажем да Бог може и од овог камења
да подигне децу Аврахаму.
9 Већ је секира спремна да у корену
посече дрвета, јер свако дрво које не
рађа добар род, одсеца се и баца у
ватру.“
10 Народ га је питао: „Шта онда да
чинимо?“
11 Јован им одговори: „Ко има две
кошуље, нека да једну ономе ко нема
и ко има храну нека чини слично.“
12 Дошли су и порезници да се
крсте, па су и они упитали Јована:
„Учитељу, шта ми да чинимо?“
13 Јован им рече: „Не узимајте
више од онога што је прописано.“
14 И војници га упитају: „А шта да
чинимо ми?“ Јован им одговори: „Не
изнуђујте новац ни од кога и никога
лажно не оптужујте, него будите
задовољни својом платом.“
15 У народу се пробудила нада, па
су се сви питали о Јовану: „Да није он
Христос?“
16 Јован им свима одговори: „Ја
вас крштавам водом, али после мене
долази неко ко је моћнији од мене. Ја
нисам достојан да одрешим ремење
на његовој обући. Он ће вас крстити
Светим Духом и огњем.
17 У његовој руци је лопата да
овеје своје гумно и да сабере жито
у своју житницу, а плеву ће спалити
неугасивим огњем.“
18 Јован је и на много других
начина подстицао народ и
навештавао Радосну вест.
19 А Јован је јавно прекоревао и
тетрарха Ирода, због тога што је овај
живео са Иродијадом, женом свога
брата, и због свих злодела која је
починио.
20 На све то, Ирод је додао још једно
злодело: бацио је Јована у тамницу.

Исусово крштење

21 Пошто се крстио сав народ,
крстио се и Исус. Док се молио,
отворе се небеса,
22 те Дух Свети сиђе на њега у
облику голуба. Тада се зачуо глас са
неба: „Ти си Син мој вољени, ти си ми
сва радост!“

Исусови преци

23 Исус је имао око тридесет година
када је почео да делује. Свет је
мислио да је он био Јосифов син,
а потомак: Илијев,
24 Мататов,
Левијев,
Мелхијев,
Јанејев,

Јосифов,
25 Мататијин,
Амосов,
Наумов,
Еслијев,
Нангејев,
26 Мâтов,
Мататијин,
Симеинов,
Јосихов,
Јодин,
27 Јохананов,
Рисин,
Зоровавељов,
Салатилов,
Ниријев,
28 Мелхијев,
Адијев,
Косамов,
Елмадамов,
Иров,
29 Исусов,
Елиезеров,
Јоримов,
Мататов,
Левијев,
30 Симеунов,
Јудин,
Јосифов,
Јонамов,
Елиакимов,
31 Мелејин,
Менин,
Мататин,
Натанов,
Давидов,
32 Јесејев,
Овидов,
Возов,
Салин,
Насонов,
33 Аминадавов,
Админов,
Арнијев,
Есронов,
Фаресов,
Јудин,
34 Јаковљев,
Исаков,
Аврахамов,
Тарин,
Нахоров,
35 Серухов,
Рагавов,
Фалеков,
Еверов,
Салин,
36 Каинамов,
Арфаксадов,
Симов,
Нојев,
Ламехов,
37 Матусалин,
Енохов,
Јаредов,
Малалеилов,
Каинамов,
38 Еносов,
Ситов,
Адамов,
Божији.

4

Ђаво искушава Исуса

1 Исус се, испуњен Светим Духом,
вратио са Јордана и Дух га је водио по
пустињи.
2 Тамо га је ђаво искушавао
четрдесет дана. Пошто за то време
није ништа јео, на крају је огладнео.
3 Тада му ђаво рече: „Ако си Син
Божији, реци овом камену да постане
хлеб.“
4 Исус му рече: „*У Писму* је
написано: ’Неће човек живети само
од хлеба.’“
5 *Ђаво* га одведе на неко високо
место и у трену му показа сва светска
царства,
6 рекавши му: „Даћу ти власт над
свим овим царствима и сву њихову
славу, јер је то мени предато и ја га
дајем коме хоћу.
7 Све ће ово бити твоје, само ако се
поклониш преда мном.“
8 Исус му одговори: „*У Писму* је
написано:
’Господу Богу своме клањај се,
и њему једином служи.’“
9 Онда га је *ђаво* одвео у Јерусалим,
поставио га на врх храма и рекао му:
„Ако си Син Божији, баци се са овога
места доле
10 јер је написано:
’Он ће заповедити својим анђелима
да те чувају.’
11 И: ’Они ће те понети на својим
рукама,
да ногом не би о камен запео.’“
12 Исус му одговори: „И ово пише:
’Не искушавај Господа, Бога свога.’“

13 Кад је завршио са сваким
искушењем, ђаво га је оставио за неко
време.

Исусова служба у Галилеји

Исусов повратак у Галилеју

14 Исус се вратио у Галилеју у сили
Духа, и глас о њему се раширио по
целом оном крају.
15 А *Исус* је поучавао по њиховим
синагогама, и сви су га хвалили.

Исуса одбацују у Назарету

16 Дошао је и у Назарет, где је
одрастао. У суботу, по свом обичају,
оде у синагогу. Устао је да чита *из
Светог писма*.
17 Дали су му Књигу пророка
Исаије. Он развије свитак и нађе
место где пише:
18 „Дух је Господњи нада мном;
он ме је помазао
да јавим Радосну вест понизнима.
Он ме посла да навестим
сужњима ослобођење,
а слепима повратак вида,
да ослободим потлачене
19 и да најавим годину помиловања
Господњег.“
20 Онда је замотао свитак књиге,
вратио је послужитељу и сео. Очи
свију у синагоги биле су упрте у њега.
21 Затим рече пред свима: „Данас
су се, на ваше уши, испуниле ове *речи*
Писма.“
22 Сви су потврђивали и дивили се
умилним речима које су силазиле са
његових усана. Говорили су: „Није
ли он Јосифов син?“
23 А Исус им рече: „Ви ћете ми
свакако рећи ову пословицу: ’Лекару,
излечи самога себе. Учини и овде у
свом завичају чуда за која смо чули да
си их учинио у Кафарнауму.’“
24 Исус настави: „Заиста вам
кажем: ниједан пророк се није
прославио у свом завичају.
25 Будите уверени да је било много
удовица у време *пророка* Илије у
Израиљу, кад небо није давало кишу
три године и шест месеци и кад је
настала глад у целој земљи.
26 Ипак, Бог је послао Илију само
удовици у Сарепти сидонској.
27 А у време пророка Јелисеја било
је у Израиљу много губаваца, али
ниједан није био излечен од губе,
осим Намана Сирца.“
28 Сви у синагоги ускипеше од беса
на ове речи.
29 Онда се подигну и одведу га
изван града до руба брда на коме је
њихов град сазидан, с намером да га
баце доле.
30 Али Исус прође између њих и
оде.

Исус истерује злог духа

31 Затим је сишао у Кафарнаум,
град у Галилеји. Тамо је суботом
поучавао народ.
32 Људи су били задивљени
његовим учењем, јер је његова
порука имала силу.
33 У синагоги је био неки човек
опседнут нечистим духом. Он
крикну веома гласно:
34 „Хеј, шта ти имаш са нама, Исусе
Назарећанине?! Ја знам ко си ти:
свети Божији *посланик*!“
35 Исус му припрети и заповеди:
„Ућути и изађи из човека!“ Зли дух
обори човека на земљу пред свима, те
изађе из њега не наудивши му.
36 Људи су се нашли у чуду,
говорећи један другом: „Какво је ово
учење? Он влашћу и силом заповеда
нечистим духовима и они излазе!“
37 Глас о Исусу раширио се по
целом том крају.

Исус лечи многе болеснике

38 Отишавши из синагоге, дошао је
у Симонову кућу. Пошто је Симонову
ташту свладала јака грозница, замоле
Исуса да јој помогне.
39 Исус се наднео над њом и
наредио да грозница престане.
Грозница је престала а ташта је затим
устала и послуживала их.
40 Када је сунце било на заласку,
народ је пред њега довео своје
немоћне, који су боловали од разних
болести. Исус је положио своје руке
на свакога од њих и излечио их.

41 И зли духови су из многих
излазили, вичући „Ти си Син
Божији!“ Он им је онда строго бранио
да ником не говоре, јер су знали да је
он Христос.

Исус проповеда по Галилеји

42 Када је свануло, *Исус* оде на
неко пусто место. Међутим, народ
га је тражио. Дошли су к њему и
задржавали га да не оде од њих.
43 *Исус* им рече: „Треба и другим
градовима да проповедам Радосну
вест о Царству Божијем, јер сам због
тога послат.“
44 И тако је проповедао по
јудејским синагогама.

5

Исус позива прве ученике

1 Једном је Исус стајао крај
Генисаретског језера. Народ се око
њега гурао да чује реч Божију.
2 Тада је *Исус* спазио две лађице које
су стајале уз обалу. Рибари нису били
у њима, него су испирали мреже.
3 Ушао је у једну од њих која је
припадала Симону и замолио га да
отисне мало лађицу од обале. Онда је
сео у лађицу и поучавао народ.
4 Кад је престао да говори, рекао
је Симону: „Отисни се на пучину, па
тамо баците мреже за лов.“
5 Симон му одговори: „Учитељу,
целу ноћ смо се трудили и ништа
нисмо уловили. Али кад ти кажеш,
бацићу мреже.“
6 Када су то учинили, извукли су
толико риба, да су мреже почеле да се
цепају.
7 Још су махнули и друговима у
другој лађици да дођу и помогну им.
Напунили су обе лађице толико да
умало не потонуше.
8 Кад то виде Симон Петар, паде на
колена пред Исусом и рече: „Господе,
иди од мене јер сам грешан човек!“
9 Страх је, наиме, обузео и њега
и оне који су били са њим, због
количине риба које уловише.
10 Исто је било и са Заведејевим
синовима, Јаковом и Јованом,
Симоновим друговима.

Исус рече Симону: „Не плаши се!
Од сада ћеш ловити људе.“
11 Кад су извукли чамце на обалу,
оставили су све и кренули за њим.

Исус лечи губавца

12 Једном, док је *Исус* био у неком
граду, дошао је један човек сав у губи.
Кад је видео Исуса, пао је пред њим
ничице и замолио га: „Господе, ако
хоћеш, можеш да ме очистиш.“
13 *Исус* испружи руку и дотаче га,
рекавши: „Хоћу, буди чист!“ Губа са
њега нестаде истог тренутка.
14 *Исус* му онда нареди: „Не говори
никоме о овоме, него иди и покажи
се свештенику, па принеси жртву за
очишћење, коју је Мојсије прописао,
да се њима пружи доказ.“
15 Ипак, глас о Исусу се пронео
још више, тако да је много народа
долазило к њему да га слуша и да их
он излечи од болести.
16 Али, *Исус* се повлачио на
усамљена места и молио се.

Исус лечи одузетог човека

17 Једнога дана је *Исус* поучавао.
Тамо су седели и неки фарисеји и
учитељи Закона који су дошли из
свих места у Галилеји, Јудеји и из
Јерусалима. А Господња сила је била
тамо да би он лечио.
18 Уто неки људи на носилима
донеше једног одузетог човека.
Хтели су да га унесу и положе пред
Исуса,
19 али то нису могли због мноштва.
Међутим, они се попну на кров,
уклоне црепове, па га са постељом
спусте насред собе, право пред њега.
20 Исус, видевши њихову веру,
рече: „Пријатељу, опраштају ти се
твоји греси!“
21 Зналци Светог писма и фарисеји
почеше да умују у себи, говорећи:
„Ко је овај богохулник? Ко може да
опрашта грехе осим самог Бога?“
22 Исус је знао о чему они умују,
па им је рекао: „Зашто овако
размишљате у срцу?
23 Шта је лакше рећи: ’Твоји греси
су опроштени’, или: ’Устани и ходај?’

24 Али да знате: Син Човечији има
власт да на земљи опрашта грехе.“
Онда рече одузетоме: „Теби кажем:
устани, узми своја носила и иди
својој кући!“
25 Човек одмах устаде са своје
постеље и оде кући славећи Бога.
26 Сви су били усхићени, славили
су Бога и пуни страха говорили:
„Данас смо видели невероватне
ствари!“

Исус позива Левија

27 Касније, када је изашао, видео је
порезника по имену Левије како седи
на месту за прикупљање пореза. Исус
му рече: „Пођи за мном!“
28 Он остави све, устане и пође за
њим.
29 Левије је, затим, у својој кући
приредио велику гозбу у његову
част. Тамо је заједно са њима за
трпезом било много порезника и
других људи.
30 А фарисеји и зналци Светог
писма су приговарали његовим
ученицима, говорећи: „Зашто једете
и пијете с порезницима и *другим*
грешницима?“
31 Исус им одговори: „Лекар не
треба здравима него болеснима.
32 Ја нисам дошао да позовем
праведнике на покајање, већ
грешнике.“

О посту

33 Они му рекоше: „Јованови
ученици често посте и моле се, а исто
чине и фарисејски; ипак, твоји једу и
пију.“
34 Исус им рече: „Зар можете
силити сватове да посте док је
младожења са њима?
35 Ипак, доћи ће дани када ће
им отети младожењу, па ће тада
постити.“
36 Исус им још исприча причу:
„Нико не прави закрпу од нове одеће
да би је ставио на стару, јер тиме
цепа нову одећу, а ни старој одећи не
пристаје закрпа од нове.
37 Такође, нико не улива ново
вино у старе мехове, јер ће мехови
попуцати од врења новога вина, па ће
вино истећи, а мехови пропасти.
38 Зато се ново вино мора сипати у
нове мехове.
39 Али, нико ко је пио старо *вино*, не
жели ново, јер каже: ’Старо је боље.’“

6

Господар суботе

1 Једне суботе је *Исус* пролазио кроз
житна поља. Његови ученици су
тргали класје, трли га рукама и јели.
2 Тада неки фарисеји рекоше:
„Зашто чините оно што не сме да се
чини суботом?“
3 Исус им одговори: „Нисте ли
читали шта је Давид учинио када је
огладнео, он и његови пратиоци?
4 Он је ушао у Дом Божији, узео
посвећене хлебове и јео их, а онда
их је дао својим пратиоцима. Те
хлебове нико не сме да једе осим
свештеникâ.“
5 Онда рече: „Син Човечији је
Господар суботе.“

Исус исцељује у суботу

6 Једне суботе је ушао у синагогу
и поучавао. Тамо је био неки човек
коме је усахла десна рука.
7 А зналци Светог писма и фарисеји
су мотрили на њега хоће ли лечити
у суботу, да би нашли разлог да га
оптуже.
8 Но, како је знао шта они мисле,
рекао је човеку с усахлом руком:
„Устани и стани на средину!“ Човек
устане и стане.
9 Исус их онда упита: „Питам вас:
да ли је суботом дозвољено чинити
добро или зло? Спасити живот или га
уништити?“
10 Погледавши их све наоколо, рече
човеку: „Испружи своју руку!“ Он
учини тако и рука му поново постаде
здрава.
11 А они, ван себе од гнева, почеше
да се договарају шта би могли да
учине Исусу.

Исус изабире Дванаесторицу

12 У оне дане *Исус* се успео на једну
гору да се моли и тамо провео целу
ноћ молећи се Богу.

13 Кад је свануло, позвао је
своје ученике и од њих изабрао
дванаесторицу, које је назвао
апостолима:
14 Симона, коме је дао име Петар,
и његовог брата Андрију, Јакова и
Јована, Филипа и Вартоломеја,
15 Матеја и Тому, Јакова Алфејева и
Симона прозваног Зилот,
16 Јуду Јаковљевог и Јуду
Искариота, који је постао издајник.

Проповед на висоравни

17 Онда је сишао са њима и
зауставио се на једној висоравни.
Ту се окупило мноштво његових
ученика и много света из целе
Јудеје, из Јерусалима и из тирског и
сидонског приморја,
18 који су дошли да га чују и
да се излече од својих болести.
Исцељивали су се и они који су били
опседнути нечистим духовима.
19 Сав народ је покушавао да га
дотакне, јер је сила излазила из њега
и све лечила.
20 Тада је погледао своје ученике и
рекао:
„Блажени сте ви сиромашни,
јер је ваше Царство Божије.
21 Блажени сте ви који сада гладујете,
јер ћете се наситити.
Блажени сте ви који сада плачете,
јер ћете се смејати.
22 Блажени сте када вас људи омрзну,
када вас вређају
и прогласе вас злима,
ради Сина Човечијег.
23 Радујте се тада и ликујте, јер,
ево, велика вас награда чека на
небу. Њихови преци су исто тако
поступали с пророцима.
24 Али, јао вама богатима,
јер сте примили своју утеху!
25 Јао вама који сте сад сити,
јер ћете гладовати!
Јао вама који се сад смејете,
јер ћете жалити и плакати!
26 Јао вама ако људи о вама лепо
говоре,
јер су тако њихови преци
говорили о лажним пророцима!

Исус поучава о љубави према непријатељима

27 А вама који слушате, говорим:
волите своје непријатеље и исказујте
доброчинство онима који вас мрзе.
28 Благосиљајте оне који вас
проклињу и молите се за оне који вас
вређају.
29 Ако те неко удари по једном
образу, окрени му и други, а ономе
који ти узима огртач, дај и кошуљу.
30 Дај свакоме који тражи од тебе, и
не тражи од онога који узима од тебе
да ти врати.
31 Како хоћете да људи чине вама,
чините тако и ви њима.
32 Јер ако волите оне који вас
воле, какав благослов примате? И
грешници воле оне који њих воле.
33 И ако чините добро само
онима који вама чине добро, какав
благослов примате? То исто чине и
грешници.
34 Ако позајмљујете само онима од
којих се надате да ће вам вратити,
какав благослов примате?
35 Дакле, волите своје непријатеље,
чините им добро, и дајте на зајам
не очекујући ништа. Тада ће ваша
награда бити велика и бићете синови
Свевишњега, јер он је благ према
незахвалнима и злима.
36 Будите милосрдни, јер је и Отац
ваш милосрдан.
37 И не осуђујте, па нећете бити
осуђени. Опраштајте и биће вам
опроштено.
38 Дајте и биће вам дано. Пуна
мера, набијена, стресена, препуна,
даће вам се у наручје. Јер каквом
мером мерите, онаквом мером ће се
одмерити и вама.“
39 Тада им *Исус* исприча ову причу:
„Може ли слепац да води слепца?
Неће ли обојица упасти у јаму?
40 Ученик није изнад свога
учитеља. Сваки ученик, наиме, када
се изучи биће исти као и његов
учитељ.
41 Зашто видиш трун у оку брата
свога, а не примећујеш балван у
своме оку?
42 Како можеш да кажеш своме
брату: ’Брате, дај да ти извадим
трун из ока’, а не видиш балван у

властитом оку? Лицемере! Најпре извади балван из свога ока, а онда гледај како да извадиш трун из ока свога брата.

43 Ниједно добро дрво не рађа лош род, нити лоше дрво рађа добар род.

44 Свако се дрво, наиме, познаје по свом плоду. Смокве се не беру с трња, нити се грожђе бере с купине.

45 Добар човек износи добро из ризнице свога доброг срца, а зао човек износи зло из *ризнице* свога злог *срца*, јер његова уста говоре оно чиме је срце испуњено.

Прича о мудром и неразумном градитељу

46 Зашто ме зовете 'Господе, Господе!', а не чините оно што говорим?

47 Показаћу вам какав је сваки човек који долази к мени, слуша моје речи и извршава их.

48 Он је као онај који гради своју кућу, па копа дубоко и постави темељ на камену. Кад дође поплава и навали бујица на ту кућу, не може да је пољуља, јер је добро сграђена.

49 А ко је чуо, а није извршио, тај је као човек који је саградио кућу на земљи, а није поставио темељ. Бујица је навалила на њу и она се одмах срушила. Та кућа се срушила до темеља."

7

Исус исцељује капетановог слугу

1 Кад је завршио своје беседе пред народом, оде у Кафарнаум.

2 Тамо је један *римски* капетан имао неког слугу кога је веома ценио. Тај слуга је био болестан и на умору.

3 Када је чуо за Исуса, послао је к њему јудејске старешине да га замоле да дође и исцели његовог слугу.

4 Кад су они дошли к њему, усрдно су га молили: „Он заслужује да му то учиниш,

5 јер воли наш народ и саградио нам је синагогу."

6 Исус пође са њима. Када је већ био надомак куће, капетан посла пријатеље са поруком: „Господе, не труди се, јер нисам достојан да дођеш под мој кров.

7 Зато нисам сматрао себе достојним да дођем пред тебе. Али, ти само реци реч, па ће оздравити мој слуга.

8 Ја, наиме, имам војнике који су ми потчињени, па кад кажем једном: 'Иди тамо!', он оде; и другоме: 'Дођи!', он дође. И слузи кад кажем: 'Уради ово!', он уради."

9 Кад је Исус чуо ово, задивио се, па се окренуо према народу који је ишао за њим, и рекао: „Кажем вам да ни међу Израиљцима нисам нашао овакву веру!"

10 Кад су се изасланици вратили кући, нашли су слугу здравог.

Исус подиже из мртвих младића из Наина

11 Исус затим оде у град који се звао Наин. С њим су ишли његови ученици и много света.

12 Кад је стигао пред градска врата, баш тада су износили мртваца, сина јединца у мајке која је била удовица. Са њом је било и много људи из града.

13 Кад ју је Господ видео, сажалио се на њу и рекао јој: „Не плачи."

14 Онда је пришао мртвачком сандуку и дотакао га. Носиоци стадоше. Тада *Исус* рече: „Младићу, теби говорим, устани!"

15 Мртвац устане и почне да говори. *Исус* га предаде његовој мајци.

16 Страх је обузео све присутне, те су дали хвалу Богу, говорећи: „Велики пророк се појавио међу нама!" и: „Бог је походио свој народ!"

17 Глас о овоме што је *Исус* учинио раширио се по целој Јудеји и околним крајевима.

Исус и Јован Крститељ

18 Јована су његови ученици обавестили о свему овоме. Тада Јован позва двојицу својих ученика

19 и посла их Господу, да га питају: „Јеси ли ти онај који треба да дође или да чекамо другога?"

20 Дошавши к Исусу, рекоше: „Јован Крститељ нас је послао теби,

и пита: 'Јеси ли ти онај који треба да дође или да чекамо другога?'“

21 *Исус* је баш тада излечио многе
од болести, мука и злих духова, и
вратио вид многим слепима.
22 Онда им је одговорио: „Идите и
јавите Јовану шта сте видели и чули:
слепи гледају, хроми ходају, губави
се чисте, глуви чују, мртви се враћају
у живот, сиромашнима се проповеда
Радосна вест.
23 Блажен је онај ко се не поколеба
због мене.“

24 Кад су Јованови гласници
отишли, Исус је почео да говори
народу о Јовану: „Зашто сте изашли у
пустињу? Да видите како ветар љуља
трску?
25 Шта сте, дакле, изашли да
видите? Човека обученог у раскошну
одећу? Ево, ти који носе скупоцену
одећу, живе у раскоши на царским
дворовима.
26 Према томе, шта сте очекивали
да видите? Пророка? Да, кажем вам,
он је и више него пророк.
27 То је онај о коме је писано:

'Ево, шаљем посланика свога
испред твога лица,
који ће ти пут приправити.'

28 Кажем вам да међу људима
рођенима од жена није нико славнији
од Јована, али и најнезнатнији међу
народом Царства Божијег, славнији је
од њега.“

29 Сви људи и порезници који
су слушали Исуса прихватили су
захтеве Божије праведности, тиме
што су дали да их Јован крсти.
30 Али фарисеји и зналци Светог
писма одбацише што је Бог наумио за
њих, и нису дали да их Јован крсти.

31 *Исус настави*: „С ким ћу
упоредити људе овог нараштаја?
Коме ли су слични?
32 Они су слични деци која седе на
тргу и довикују једна другој:

'Свирали смо вам,
а ви нисте играли,
јадиковали смо,
а ви нисте плакали!'

33 Дошао је, наиме, Јован Крститељ,
који пости и не пије вино, а ви
кажете: 'Опседнут је злим духом.'
34 Дошао је Син Човечији, који једе
и пије, а ви кажете: 'Гледај изјелице
и пијанице, пријатеља порезника и
грешника!'
35 Ипак, мудрост доказују сви они
који је прихватају.“*

Исус у кући Симона фарисеја

36 Једном приликом неки фарисеј
замоли Исуса да обедује са њим. *Исус*
је дошао у кућу и заузео место за
столом.
37 А нека жена, позната у граду по
својој грешности, сазна да је *Исус* у
фарисејевој кући. Она донесе посуду
од алабастра с мирисним уљем,
38 па се плачући саже до Исусових
ногу. Сузама је квасила његове
ноге и онда их косом брисала.
Љубила је његова стопала и мазала
их мирисним уљем.
39 А фарисеј који га је позвао, када
је то видео, рече у себи: „Да је он
пророк, знао би да је жена што га се
дотиче грешница.“
40 Исус му се обрати: „Симоне,
хоћу да ти кажем нешто.“

„Кажи, учитељу“ – одговори он.
Исус рече:

41 „Два човека су дуговала истом
зајмодавцу. Један је дуговао пет
стотина сребрњака, а други педесет.
42 Пошто нису имали да врате,
зајмодавац им обојици отпише дуг.
Који ће га, дакле, од њих више
волети?“
43 Симон одговори: „Рекао бих,
онај коме је отписао већи дуг.“ Исус
му рече: „Добро си просудио.“
44 Онда се окренуо према жени и
рекао Симону: „Видиш ли ову жену?
Када сам дошао у твоју кућу, ти ми
ниси дао воде да оперем ноге, а она је
сузама наквасила моје ноге и својом
косом их обрисала.
45 Ниси ме поздравио пољупцем; а
она, откако сам дошао, не престаје да
ми љуби ноге.

* **7:35** Дословно: *Мудрост доказују сва њена деца.*

46 Ни главу ми ниси намазао уљем,
а она је мирисним уљем намазала моје ноге.
47 Зато ти кажем: она је показала
много љубави зато што су јој
опроштени многи греси. А коме је
мало опроштено, тај мало воли.“
48 А жени рече: „Опраштам ти
грехе.“
49 Они који су били окупљени за
столом, почеше да говоре у себи: „Ко
је овај да опрашта грехе?“
50 Исус рече жени: „Спасла те је
твоја вера. Иди с миром.“

8

Исусове следбенице

1 После овога, *Исус* је обишао
градове и села објављујући и
проповедајући Радосну вест о
Царству Божијем. С њим су била и
Дванаесторица,
2 и неке жене које су биле излечене
од злих духова и болести: Марија
Магдалена, из које је изашло седам
злих духова,
3 Јована, жена Хузе, Иродовог
управитеља двора, Сузана, и многе
друге које су им помагале од своје
имовине.

Прича о сејачу

4 Народ је и даље долазио Исусу
из свакога града. Када се окупило
мноштво света, *Исус* им исприча
причу:
5 „Изађе сејач да сеје своје семе. И
како је сејао, нека зрна су пала крај
пута, те га људи изгазе и птице га
позобају.
6 Друго је пало на камен. Оно
је никло, али се осушило, јер није
имало влаге.
7 Треће је пало међу трње. Али
трње је израсло заједно са њим и
угушило га.
8 Четврто је пало на добру земљу.
Оно је никло и родило стоструко.“
Исус је завршио речима: „Ко има
уши, нека слуша!“

Зашто Исус говори у причама

9 Његови ученици су га питали за
значење приче.
10 Он им рече: „Вама је дано
да сазнате тајне Царства Божијег, а
осталима се говори у причама, да
’гледајући не виде
и слушајући не разумеју.’
11 А ево шта прича значи: семе је
Божија реч.
12 Семе које је пало крај пута – то су
они који су реч чули, али долази ђаво
и односи реч из њиховог срца, да не
би поверовали и били спасени.
13 Семе које је пало на камен – то
су они који чим чују реч, с радошћу
је примају. Али *пошто реч* није
ухватила корена у њима, неко време
верују, па кад наступи час искушења,
они отпадају.
14 Семе које је пало међу трње – то
су они који слушају *реч*, али их бриге,
богатство и животна задовољства
постепено гуше, те не доносе зрео
род.
15 А семе које је пало на добро
тле – то су они који слушају реч и
задржавају је у добром и племенитом
срцу, те постојано доносе род.

Прича о лампи

16 Нико не пали светиљку да би је
покрио посудом, нити да би је ставио
под кревет, него је ставља на свећњак
да би они који улазе видели светлост.
17 Јер нема тога што је тајно, а да
се неће открити, нити има чега што
је прикривено, а да се неће сазнати и
обелоданити.
18 Зато, пазите како слушате, јер
онај ко има, њему ће се додати, а од
онога који нема, узеће се и оно што
мисли да има.“

Исусова мајка и браћа

19 Дошли су и Исусова мајка и
браћа да га виде, али нису могли да
дођу до њега од много народа.
20 Јавили су му: „Ту напољу су твоја
мајка и твоја браћа и хоће да те виде.“
21 *Исус* им одговори: „Моја мајка
и моја браћа су они који слушају
Божију реч и извршују је.“

Исус смирује буру

22 Једног дана је *Исус* ушао у бродић
са својим ученицима и рекао им:

„Хајдемо на другу страну језера!“ Они оду.

23 Док су пловили, *Исус* заспа. Подиже се бура на језеру, тако да се чамац пунио водом, те су били у опасности.

24 Његови ученици му приђу и пробуде га, говорећи: „Учитељу, учитељу, пропадамо!“ *Исус* се подиже, па заповеди ветру и таласима, те се они смирише и настаде тишина.

25 Онда им рече: „Где вам је вера?“

А они су, уплашени и зачуђени, говорили један другом: „Ко је овај што заповеда ветровима и води, те му се покоравају?“

Исус исцељује опседнутог

26 Допловили су до гедаринске области, који се налази насупрот Галилеји.

27 Када се искрцао на суво, срео га је неки човек из града, који је био опседнут злим духовима. Он се дуго није облачио и није живео у кући, него по гробовима.

28 Када је видео Исуса, повикао је, пао пред њега, и рекао веома гласно: „Шта хоћеш од мене, Исусе, Сине најузвишенијег Бога? Молим те, немој да ме мучиш!“

29 *Исус* је, наиме, заповедио нечистом духу да изађе из човека, јер га је одавно обузео. Њега су морали да везују ланцима и оковима и да га чувају, али би он покидао окове, и зли дух га је терао на пуста места.

30 Исус га упита: „Како ти је име?“ Он одговори: „Легија!“, јер је много злих духова ушло у њега.

31 Они су преклињали Исуса да им не заповеди да оду у бездан.

32 А ту у близини, на једној падини, пасло је велико крдо свиња. *Зли духови* замоле Исуса да им дозволи да иду у свиње. *Исус* им је то дозволио.

33 Тада су зли духови изашли из човека, ушли у свиње, па се крдо сјурило низ обронак у језеро и подавило се.

34 Кад су свињари видели шта се догодило, разбежали су и јавили то људима у граду и по селима.

35 Људи изађу да виде шта се десило. Кад су дошли к Исусу, нашли су човека који је био опседнут злим духовима, како седи до Исусових ногу, одевен и при здравој памети. То их је уплашило.

36 Очевици су испричали другима како је *Исус* исцелио опседнутог.

37 Становници из читавог гедаринског краја су га молили да оде, јер су се веома уплашили. *Исус* уђе у бродић и врати се.

38 А човек, из кога су изашли зли духови, замолио га је да остане са њим, али га је *Исус* отпремио, рекавши:

39 „Врати се својој кући и испричај шта ти је Бог учинио.“ Он оде, те је по целом граду говорио шта му је Исус учинио.

Исус враћа Јаирову ћерку у живот

40 Када се Исус вратио на другу обалу језера, народ га је срдачно дочекао, јер су га сви очекивали.

41 Дође и неки човек који се звао Јаир, старешина синагоге. Он клекну пред Исуса и замоли га да дође у његов дом.

42 Он је, наиме, имао ћерку јединицу од дванаест година, која је била на самрти.

Док је *Исус* ишао, народ се гурао око њега.

43 Ту је била и нека жена која је дванаест година боловала од крварења. Она је сав свој иметак потрошила на лекаре, али ниједан није могао да је излечи.

44 Она му приђе с леђа и дотаче руб његове одеће. Крварење одмах престаде.

45 Исус упита: „Ко ме је дотакао?“

Како су сви порицали, Петар одговори: „Учитељу, то се народ око тебе гура!“

46 Али Исус рече: „Неко ме је дотакао, јер сам осетио да је сила изашла из мене.“

47 Видевши да није остала непримећена, жена иступи дрхтећи, те паде ничице пред њега, и рече пред свим народом зашто га је дотакла и како је одмах оздравила.

48 *Исус* јој онда рече: „Ћерко, твоја
те је вера исцелила; иди с миром.“
49 Док је он још говорио, неко дође
из куће Јаира, старешине синагоге, и
рече Јаиру: „Твоја ћерка је умрла, не
мучи више учитеља.“
50 Исус је то чуо, па је рекао
Јаиру: „Не бој се, само веруј, и биће
исцељена.“
51 Када је дошао у кућу, никоме
није дозволио да уђе унутра с њим, осим Петра, Јована, Јакова и
девојчициних родитеља.
52 Сви су плакали и нарицали за
њом. *Исус* рече: „Не плачите, није
умрла, него спава.“
53 Сви су му се смејали, јер су знали
да је умрла.
54 *Исус* узе њену руку и повика:
„Девојчице, устани!“
55 Њен дух се врати, те она одмах
устаде, а *Исус* заповеди да јој дају
нешто да једе.
56 Њени родитељи су били
запањени, али им *Исус* заповеди да
ником не говоре шта се догодило.

9

Исус шаље Дванаесторицу

1 *Исус* сазва Дванаесторицу и даде
им силу и власт над свим злим
духовима и да исцељују болести.
2 Послао их је да навешћују Царство
Божије и да лече.
3 *Исус* им рече: „Не носите ништа са
собом на пут: ни штап, ни врећу, ни
хлеб, ни новац, нити треба да имате
два пара одеће.
4 У коју кућу уђете, у њој и
останите, све док не одете из тог
места.
5 А ако вас људи не приме, изиђите
из тог града, отресите прашину са
својих ногу. То ће бити доказ против
њих.“
6 Они су затим отишли, па су
проповедали Радосну вест по селима
и лечили посвуда.
7 Кад је Ирод четверовласник чуо о
свему што се догађа, био је потпуно
збуњен, јер су неки говорили да је то
Јован Крститељ устао из мртвих.
8 Други су, опет, говорили да се
то пророк Илија појавио, а трећи да
се неки од древних пророка вратио у
живот.
9 Ирод је на то рекао: „Јовану сам
ја одрубио главу; али ко је тај о коме
чујем такве ствари?“ И настојао је да
види Исуса.

Исус храни пет хиљада људи

10 Кад су се апостоли вратили,
испричали су Исусу какве су ствари
учинили. *Исус* их је онда повео и
повукао се у осаму према граду по
имену Витсаида.
11 Међутим, народ је то сазнао, па је
кренуо за њим. *Исус* их је прихватио
и говорио им о Царству Божијем и
излечио оне којима је било потребно
излечење.
12 Када је дан био на измаку,
пришла су му Дванаесторица и рекла
му: „Отправи народ, да би могли да
оду до оближњих села и засеока да
нађу преноћиште и храну, јер смо
овде на пустом месту.“
13 *Исус* им рече: „Дајте им ви да
једу.“
Они одговоре: „Ми имамо само пет
хлебова и две рибе. Да одемо да
купимо храну за сав овај народ?“
14 (Било је око пет хиљада
мушкараца.)
Онда *Исус* рече својим ученицима:
„Сврстајте народ у групе од по
педесет, па нека поседају.“
15 Они тако учинише, те сви
поседаше.
16 *Исус* је узео пет хлебова и две
рибе, погледао према небу и изрекао
благослов. Потом је разломио хлеб
и давао ученицима да изнесу пред
народ.
17 Сви су јели и наситили се, а
ученици су покупили још дванаест
котарица преосталог *хлеба*.

Петрово исповедање

18 Једном приликом, када се *Исус*
сам молио, са њиме су били и његови
ученици. Питао их је: „Шта се у
народу говори: ко сам ја?“
19 Они одговорише: „Једни кажу да
си Јован Крститељ, други да си Илија,

а трећи да је то неки од пророка из прошлости устао из мртвих.“

20 Исус их упита: „А шта ви кажете: ко сам ја?“ Петар одговори: „*Ти си* Христос Божији.“

21 Исус им строго заповеди да то никоме не говоре.

22 Још им је рекао: „Син Човечији мора много да пропати. Њега ће одбацити старешине, водећи свештеници и зналци Светог писма. Биће убијен, али ће васкрснути трећег дана.“

Цена следбеништва

23 Онда је свима рекао: „Ко хоће да иде за мном, нека се одрекне себе самог и нека узме свој крст свакога дана, па нека ме следи.

24 Јер, ко хоће да спасе свој живот, изгубиће га, а ко ради мене изгуби свој живот, тај ће га спасти.

25 Шта вреди човеку да задобије и сав свет, а самога себе изгуби или себи науди?

26 А ко се застиди мене и мојих речи, и Син Човечији ће се постидети њега када буде дошао у својој слави, и у слави свога Оца и са светим анђелима.

27 Заиста вам кажем: међу онима који стоје овде има неких који неће искусити смрт док не виде Царство Божије.“

Преображење

28 А око осам дана након што је рекао ово, повео је Петра, Јована и Јакова и попео се на гору да се моли.

29 Док се молио, његово лице се изменило, а његова одећа постала бела и сјајна.

30 Уто се појавише два човека, па су разговарали са њим. То су били Мојсије и Илија,

31 који су се указали у *небеској* слави. Говорили су о Исусовој смрти*, коју је требало да поднесе у Јерусалиму.

32 Али, Петра и његове пријатеље савлада сан. Кад су се пробудили, угледали су *Исуса у* његовој слави и два човека како стоје са њим.

33 Када су они одлазили од њега, Петар рече: „Учитељу, добро је да смо овде! Да начинимо три сенице: једну теби, једну Мојсију и једну Илији.“ Он, наиме, није знао шта говори.

34 Док је Петар још говорио, дође облак и заклони их. Ученици су били уплашени кад их је облак наткрио.

35 Тада дође глас из облака, говорећи: „Ово је мој изабрани Син. Њега слушајте!“

36 Када је глас утихнуо, Исус је поново био сам. А ученици су ћутали и тих дана никоме нису јављали ништа од онога што су видели.

Исус исцељује опседнутог младића

37 Следећег дана, када су сишли са горе, много света му је кренуло у сусрет.

38 Један човек из народа повика: „Учитељу, обазри се на мога сина; то ми је јединац.

39 Ево, спопада га *зао* дух, те одједном виче, тресе га и детету пена пође на уста. Не пушта га док га не исцрпи.

40 Молио сам твоје ученике да га изгнају, али они нису могли.“

41 Исус одговори: „О, неверни и изопачени роде, докле ћу још бити са вама и подносити вас? Доведи свога сина овамо!“

42 Док је дечак долазио, зли дух га обори на земљу тресући га. Исус заповеди нечистом духу, исцели дечака и предаде га његовом оцу.

43 Сви су били задивљени Божијим величанством.

Исус поново говори о својој смрти

Док су се сви још дивили свему што је учинио, *Исус* рече својим ученицима:

* **9:31** Реч која је овде преведена са *смрт*, на грчком је *излазак*, што упућује на значај Исусове смрти. У Старом завету *излазак* се односи на Божије ослобођење израиљског народа од египатског ропства. Христова смрт на крсту јесте *излазак*, то јест, дело откупљења, којим Бог изводи људе из ропства греха.

44 „Добро слушајте што вам кажем:
Син Човечији ће бити предат људима
у руке.“
45 Но, они нису разумели те речи,
јер је било сакривено од њих, те нису
могли да схвате, а бојали су се да га
питају о томе.

Ко је највећи?
46 Међу ученицима се поведе
расправа о томе ко је највећи међу
њима.
47 Но Исус, знајући о чему они
размишљају у себи, узе једно дете,
постави га поред себе,
48 па им рече: „Ко прихвата ово
дете у моје име, мене прихвата, а ко
мене прихвата, прихвата онога који
ме је послао. Ко је најмањи међу
вама, тај је највећи.“
49 Јован му рече: „Учитељу, видели
смо једног човека како у твоје име
истерује зле духове. Ми смо му то
забранили, зато што не иде са нама.“
50 Исус му рече: „Немојте му
бранити, јер ко није против вас, за вас
је.“

Исусова служба на путу за Јерусалим

Самарјанско село не прихвата Исуса
51 Када је дошло време да буде
вазнет *на небо*, *Исус* одлучи да оде у
Јерусалим.
52 Зато је послао гласнике пред
собом. Они оду и дођу у једно
самарјанско село да припреме што
му је потребно.
53 Међутим, мештани га нису
примили, зато што је ишао у
Јерусалим.
54 Када су ученици Јаков и Јован
видели ово, рекли су: „Господе,
хоћеш ли да кажемо да огањ сиђе са
неба и уништи их?“
55 *Исус* се окрену, па их прекори *због*
тога: „Не знате каквог сте духа!
56 Син Човечији није дошао да
уништи људске душе, него да их
спасе.“ Затим су отишли у друго село.

Захтеви следбеништва
57 Идући путем, неко рече Исусу:
„Следићу те куд год ти будеш пошао!“
58 Исус му одговори: „Лисице
имају јазбине, птице гнезда, а Син
Човечији нема где да наслони главу.“
59 Затим је рекао једном другом:
„Пођи за мном.“ Но, он рече:
„Господе, дозволи ми прво да одем
и сахраним оца.“†
60 „Пусти нека мртви сахрањују
своје мртве – рече му *Исус* – а ти иди
и објављуј Царство Божије.“
61 Трећи рече: „Господе, ја ћу те
следити, али ми дозволи да се најпре
поздравим са својим укућанима.“
62 А Исус му рече: „Нико ко се
прими плуга, па се окреће натраг,
није прикладан за Царство Божије.“

10

Послање седамдесет двојице ученика
1 После овога је Господ одредио
другу седамдесет двојицу ученика и
послао их по двојицу пред собом у
сваки град и свако место у које је
намеравао да дође.
2 Рекао им је: „Жетве је много,
а мало радника. Стога се молите
Господару жетве да пошаље раднике
на своју жетву.
3 Идите! Ја вас шаљем као јагањце
међу вукове.
4 Не узимајте са собом ни
новчаника, ни торбе, ни обуће. На
путу се ни са ким не поздрављајте.
5 Кад улазите у неку кућу, прво
реците: 'Мир овој кући!'
6 Ако човек мира живи тамо, ваш
мир ће остати на тој кући; а ако не,
ваш мир ће се вратити к вама.
7 У тој кући останите и једите
и пијте шта год вам дају, јер
радник заслужује своју плату. И не
прелазите из куће у кућу.
8 Ако се нађете у неком граду и
приме вас, једите оно што поставе
пред вас.

† **9:59** По јудејском обичају из првог века наше ере, сахрањивање се обављало непосредно по смрти преминулог. Међутим, након годину дана, када би тело иструлило, најстарији син би скупио очеве кости и ставио их у посебну кутију. Кутија би се затим стављала у отвор у зиду гроба. То је било потпуно сахрањивање.

9 У том месту исцељујте болесне
и говорите им: 'Приближило се
Царство Божије!'
10 А ако дођете у неки град, па вас
не приме, онда идите по његовим
улицама и говорите:
11 'Отресамо и прашину која је у
вашем граду прионула за наше стопе.
Али да знате: приближило се Царство
Божије!'
12 Кажем вам да ће Содоми бити
лакше на Судњи дан него оном граду.
13 Јао теби, Хоразине! Јао теби,
Витсаидо! Јер да су се у Тиру и
Сидону догодила чуда која су била
учињена у вама, одавно би се већ
покајали, седећи у кострети и пепелу.
14 Зато ће Тиру и Сидону бити
лакше на Судњи *дан* него вама.
15 А ти, Кафарнауме, хоћеш ли се до
неба уздићи? До Света мртвих ћеш се
срушити!
16 Ко вас слуша – мене слуша, и
ко вас одбацује – мене одбацује, а ко
одбацује мене – одбацује онога који
ме је послао."
17 А седамдесет двојица се вратише
и са радошћу рекоше: „Господе, и
зли духови нам се покоравају у твоје
име!"
18 Исус им рече: „Гледао сам
Сатану како пада с неба као муња.
19 Ево, дао сам вам власт да
газите змије и шкорпије и сваку
непријатељску силу. Они вам никако
неће наудити.
20 Нека вас не радује то што вам се
зли дуси покоравају, него што су ваша
имена записана на небу."
21 Тада се Исус испуни радошћу по
Светом Духу и рече: „Хвалим те, Оче,
Господару неба и земље, што си ово
сакрио од мудрих и умних, а открио
онима *што су као* мала деца. Да, Оче,
јер ти је тако било по вољи.
22 Отац ми је све предао; и нико не
зна ко је Син осим Оца, и нико не зна
ко је Отац осим Сина, и оног коме Син
хоће да открије."
23 Онда се окренуо према
ученицима и само њима рекао:
„Блажене су очи, које гледају оно што
ви гледате.
24 Кажем вам да су многи пророци
и цареви желели да виде оно што ви
гледате, али нису видели, и да чују
оно што ви слушате, али нису чули."

Прича о милосрдном Самарјанину

25 Неки зналац Светог писма
устаде и упита Исуса, с намером
да га искуша: „Учитељу, шта треба
да чиним да бих баштинио вечни
живот?"
26 *Исус* му одговори: „Шта је
записано у Закону? Како то тамо
читаш?"
27 Овај му одговори: „Воли
Господа, Бога свога, свим срцем
својим, свом душом својом, свом
снагом својом и свим умом својим,
и ближњега свога као самога себе."
28 Исус му рече: „Добро си
одговорио. Чини тако и живећеш."
29 Али овај, желећи да се оправда,
упита Исуса: „Ко је мој ближњи?"
30 Исус на то рече: „Силазио неки
човек из Јерусалима у Јерихон и
допао у руке разбојницима. Они га
свуку, претуку, па оду, остављајући
га полумртва.
31 Десило се да је тим путем
силазио неки свештеник. Када је
видео унесређеног, наставио је даље.
32 И неки Левит је пролазио тим
путем. Видео је унесређеног и
наставио даље.
33 Тако је и неки Самарјанин
путовао туда. Када је дошао до
унесређеног, погледао га је и
сажалио се над њим.
34 Затим му је пришао, прелио
његове ране уљем и вином и превио
их. Онда га је ставио на своје магаре,
одвео до гостионице и побринуо се за
њега.
35 Сутрадан је извадио два
сребрњака, дао их гостионичару, и
рекао: 'Постарај се за њега, па ако
потрошиш више, доплатићу ти када
се будем враћао.'
36 Шта мислиш: ко је од ове
тројице био ближњи ономе што је пао
разбојницима у руке?" – *упита Исус*.
37 Овај одговори: „Онај који је
показао милосрђе према њему."
Исус му онда рече. „Иди и ти и
чини тако."

У дому Марте и Марије

38 Док су путовали, *Исус* сврати у
неко село. Тамо га је угостила нека
жена по имену Марта.
39 Она је имала сестру која се
звала Марија. Ова друга је села до
Господових ногу и слушала његово
учење.
40 А Марта се сва растрчала да га
што боље послужи. Она приђе и рече:
„Господе, зар не мариш што ме је моја
сестра оставила да сама послужујем?
Реци јој, стога, да ми помогне!“
41 Исус јој одговори: „Марта,
Марта, исувише се бринеш и
узнемираваш,
42 а само је једно потребно. Марија
је изабрала бољи део који јој нико
неће одузети.“

11

Поука о молитви

1 Једном приликом се *Исус*
молио на неком месту. Кад је
завршио, његови ученици му рекоше:
„Господе, научи нас да се молимо,
као што је и Јован научио своје
ученике.“
2 *Исус* им рече: „Када се молите,
говорите:
’Оче, нека се слави име твоје свето,
нека дође Царство твоје,
3 хлеб наш насушни дај нам сваког
дана,
4 и опрости нам грехе наше,
јер и ми опраштамо сваком свом
дужнику.
И не дај да подлегнемо
искушењу.’“
5 Онда им рече: „Зар ко од вас има
таквог пријатеља, код кога би отишао
у по ноћи и рекао му: ’Пријатељу,
позајми ми три хлеба,
6 јер ми је дошао пријатељ с пута, а
немам шта да изнесем пред њега’,
7 а пријатељ му одговорио из
куће: ’Не узнемиравај ме! Врата су
закључана и ја сам са својом децом
у постељи; не могу да устанем да ти
дам.’?
8 Кажем вам, ако и не устане да
му да хлеб зато што му је пријатељ,
устаће и даће му што му треба да би
сачувао себи образ.
9 Тако и ја вама кажем: молите и
даће вам се, тражите и наћи ћете,
куцајте и отвориће вам се.
10 Јер, ко год моли, добија, ко год
тражи, налази, и ко год куца, томе се
отвара.
11 Ко је од вас такав отац да сину
пружи змију кад му овај затражи
рибу?
12 Или шкорпију, кад затражи јаје?
13 Дакле, када ви, будући зли,
умете да дајете добре дарове својој
деци, колико више ће Отац на
небесима дати Светога Духа онима
који затраже од њега?“

Исус и Веелзевул

14 Једном је *Исус* истеривао злог
духа, узрочника занемелости. Када
је зли дух изашао, глуви човек је
проговорио, а народ се задивио.
15 Ипак, неки од њих рекоше: „Он
уз помоћ Веелзевула, главара злих
духова, истерује зле духове!“
16 Други су га, опет, искушавали,
тражећи од њега да им да знак с неба.
17 *Исус* је знао шта они мисле, па
им је рекао: „Свако царство које се
подели унутар себе, опустеће, и ако
се породица разједини, распашће се.
18 Ако је Сатана устао против
себе самог, како ће опстати његово
царство? Ви, наиме, тврдите да ја
уз помоћ Веелзевула изгоним зле
духове.
19 Ако ја уз помоћ Веелзевула
изгоним зле духове, уз чију помоћ
их ваши ученици* изгоне? Зато ће
вам они судити.
20 Али, ако ја Божијим прстом
изгоним зле духове, онда је к вама
дошло Царство Божије.
21 Када јаки човек оружјем чува
свој дом, његова добра су безбедна.
22 Али када неко јачи дође и
савлада га, он му узима оружје у које
се поуздао и дели што је покрао од
њега.
23 Ко није са мном, против мене је,
и ко са мном не сакупља, тај расипа.

* **11:19** Дословно: *синови.*

24 Када нечисти дух изађе из
човека, он тумара по безводним
местима тражећи себи покоја. И
пошто га не налази, каже: 'Вратићу
се у свој дом, одакле сам изашао.'
25 Када се врати, налази кућу
почишћену и уређену.
26 Онда одлази и доводи седам
других духова, горих од себе, па уђу
и настане се тамо. Човеку онда то
потоње стање бива горе но што му је
било пређашње."
27 Док је Исус говорио, нека жена из
народа узвикне: „Блажена мајка која
те је родила и дојила!"
28 А Исус рече: „Блаженији су они
који слушају реч Божију и држе је."

Знак пророка Јоне

29 Како се народ стицао, *Исус* поче
да говори: „Овај нараштај је зао
нараштај; он тражи знак, али му се
неће дати други знак, осим знака
Јоне.
30 И као што је Јона био знак за
Нинивљане, тако ће и Син Човечији
бити знак за људе овога нараштаја.
31 Царица са југа ће се подићи
из мртвих на Судњи дан са овим
нараштајем и оптужиће га, јер је
из далека дошла да чује Соломонову
мудрост, а ево, овде се збива нешто
што превазилази Соломона.
32 Нинивљани ће се подићи из
мртвих на Судњи *дан* са овим
нараштајем и оптужити га, јер су се
они покајали на Јонину проповед,
а ево, овде *се збива* нешто што
превазилази Јону.

Око – огледало душе

33 Нико не пали светиљку да би је
ставио на скривено место или под
мерицу, већ је ставља на свећњак,
тако да виде светлост сви који улазе.
34 Твоје око је светиљка твоме телу.
Ако је твоје око безазлено, цело твоје
тело је осветљено; ако је твоје око
злобно, цело твоје тело је у тами.
35 Зато гледај да светлост која је у
теби не постане тама.
36 Дакле, ако је светлост у целом
твом телу, тако да нема ниједног
мрачног дела, онда ћеш у потпуности
бити осветљен, као кад те светиљка
осветљава својим сјајем."

Седмоструко „јао" зналцима Светог писма и фарисејима

37 Док је Исус још говорио, један
фарисеј га позва да обедује са њим.
Исус уђе и заузме место за столом.
38 Фарисеји се зачудише видевши
да Исус није прво опрао руке пре
обеда.
39 Господ им рече: „Да, ви фарисеји
споља чистите чашу и посуђе, а
изнутра сте пуни похлепе и злоће.
40 Безумници! Није ли *Бог* који је
створио *човекову* спољашњост, такође
створио и *његову* нутрину?
41 Него, дајте оно што је изнутра
као милостињу, па ће вам све бити
чисто.
42 Јао вама, фарисеји, јер дајете
десетак од нане и руте и од сваког
поврћа, а занемарујете правду и
љубав Божију! Ово је требало
чинити, а оно не изостављати.
43 Јао вама, фарисеји, јер волите
истакнута места у синагогама и да
вас са уважавањем поздрављају по
трговима!
44 Јао вама, јер сте као необележени
гробови по којима људи незнајући
иду!"
45 Тада му зналци Светог писма
рекоше: „Учитељу, кад говориш ове
ствари, ти и нас вређаш!"
46 *Исус* одговори: „Јао и вама,
зналцима Светог писма, јер
теретите људе једва подношљивим
бременима, а сами не мрдате ни
прстом *да им помогнете*!
47 Јао вама, јер подижете
споменике пророцима, а ваши су их
преци побили!
48 Тиме сведочите да одобравате
дела својих предака: они су их
побили, а ви им дижете споменике.
49 Зато Бог по својој мудрости рече:
'Послаћу им пророке и апостоле;
неке ће убити, а неке прогнати.'
50 Стога ће ваш нараштај бити
сматран кривим за крв свих пророка
која се пролила од почетка света до
сада,

51 од крви Авеља, па до крви
Захарије кога су убили између
жртвеника и Дома *Господњег*. Да,
кажем вам, ваш нараштај ће се
сматрати кривим.
52 Јао вама, зналци Светог писма,
јер сте узели кључ знања. Сами нисте
ушли, а спречили сте оне који су
хтели да уђу!“
53 Кад је Исус отишао оданде,
зналци Светог писма и фарисеји су се
жестоко окомили на њега, салећући
га питањима
54 и вребајући да улове неку реч
која би га оптужила.

12

Упозорење против лицемерја

1 У међувремену се окупило на
хиљаде људи, тако да су газили
једни друге. Тада *Исус* прво поче да
говори својим ученицима: „Чувајте
се фарисејског квасца, који је
лицемерје.
2 Нема ничег што је скривено, да се
неће открити, нити тајног, да се неће
дознати.
3 Јер, што сте рекли у тами, чуће се
на светлости дана, и што сте рекли
иза затворених врата, разгласиће се
са кровова.

Кога се треба бојати?

4 Пријатељи моји, кажем вам, не
бојте се оних који убијају тело, јер
после тога не могу више ништа да
учине.
5 Рећи ћу вам кога да се бојите:
бојте се *Бога*, који, пошто убије, има
власт да баци у пакао. Да, кажем вам,
њега се бојте.
6 Зар се не продају пет врабаца за
два новчића? Ипак, ни један од њих
није заборављен од Бога.
7 А вама су и све власи на глави
пребројане. Зато се не бојте: ви
вредите много више од јата врабаца.
8 Кажем вам: свако ко ме призна
пред људима, признаћу и ја њега
пред анђелима Божијим.
9 А ко се мене одрекне пред
људима, одрећи ћу се и ја њега пред
анђелима Божијим.
10 Свако ко каже реч против Сина
Човечијег, биће му опроштено, али
ко изговори хулу против Светога
Духа, томе се неће опростити.
11 Када вас буду изводили у
синагоге да вам суде, или пред
намеснике и владаре, не брините се
како ћете се бранити, или шта ћете
говорити,
12 јер ће вас Свети Дух поучити шта
да кажете у тај час.“
13 Неко из народа рече: „Учитељу,
реци мом брату да подели са мном
наследство!“
14 *Исус* му рече: „Човече, ко је
мене поставио да судим или делим
имовину међу вама?“
15 Онда се обратио свима: „Пазите
и чувајте се сваке похлепе, јер ничији
живот не зависи од обиља његових
добара, колико год да их има.“
16 Онда им исприча једну причу:
„Неком богатом човеку обилно
родила њива.
17 *Човек* је размишљао у себи: ’Шта
да урадим? Немам где да сакупим
летину.’
18 Онда рече: ’Овако ћу учинити:
срушићу своје житнице и саградићу
веће, па ћу тамо сместити све жито и
остала добра.
19 Онда ћу рећи себи: „Душо моја,
имаш многа добра смештена за дуго
година. Одмарај, једи, пиј и уживај!“’
20 Али Бог му рече: ’Безумниче!
Још ноћас ћу узети твоју душу. Коме
ли ће остати оно што си стекао?’
21 Тако бива са сваким који згрће
себи богатство, а пред Богом је
сиромашан.“

Поуздање у Бога

22 Исус рече својим ученицима:
„Стога вам кажем: не брините се за
живот, шта ћете јести, или за тело,
шта ћете обући,
23 јер је живот вреднији од хране и
тело од одеће.
24 Погледајте гавране! Они
нити сеју, нити жању, немају ни
складишта ни житнице, а Бог их
храни. Ви вредите много више од
птица.

25 Ко од вас може бринући се
продужити себи живот, макар само и
за кратко време?
26 Дакле, ако не можете да учините
ни то што је најмање, зашто се
бринете за остало?
27 Погледајте љиљане како расту!
Не труде се, нити преду, а ја вам
кажем да ни Соломон у свој својој
раскоши није био одевен као и један
од њих.
28 Па ако Бог тако одева биље које
је данас у пољу, а већ сутра се баца у
пећ, колико ли ће пре оденути вас, о,
маловерни!
29 Зато се не оптерећујте тиме шта
ћете јести или пити и не брините се
око тога,
30 јер све то траже и многобошци у
овоме свету. Ваш Отац зна да вам је
све то потребно.
31 Него, тражите Царство његово, а
Бог ће вам ово додати.
32 Не бој се, мало стадо, јер је Оцу
било по вољи да вам да Царство.
33 Продајте своју имовину и
дајте је као милостињу. Опремите
се торбама које неће дотрајати
и неисцрпним благом са неба,
које лопов не краде нити мољац
уништава.
34 Јер, где је ваше благо, тамо ће
бити и ваше срце.

Спремност и будност

35 Опашите своје бокове, а ваше
светиљке нека горе.
36 Будите као слуге које очекују
свога господара да се врати са свадбе,
да му одмах отворе врата кад он дође
и покуца.
37 Благо оним слугама које
господар, кад се врати, нађе будне.
Заиста вам кажем да ће се сам
господар опасати, посадити их за
трпезу и послуживати их.
38 Благо оним слугама које
господар, када дође, нађе будне
и приправне у поноћ или пред
свитање.
39 Ово знајте: ако би домаћин знао
у које доба ће лопов доћи, не би
дозволио да му провали у кућу.
40 Тако и ви будите спремни, јер
ће Син Човечији доћи у час када не
мислите.“
41 Петар упита: „Господе, говориш
ли ову причу само нама или и свима
осталима?“
42 Господ одговори: „Ко је, дакле,
верни и мудри управитељ? То је онај
кога Господар постави да се стара о
осталим слугама да добијају оброке
на време.
43 Блажен је онај слуга кога
Господар, када дође, затекне да овако
ради.
44 Заиста вам кажем да ће му
поверити управу над целим својим
имањем.
45 Али ако тај слуга каже: ’Мој
Господар се задржао на путу’, па
почне да туче слуге и слушкиње, да
једе, пије и опија се,
46 доћи ће Господар ових слугу у
дан у који га не очекује, те ће га
посећи и одредити му место међу
неверницима.
47 Слуга који зна господареву вољу,
а не извршује је и није приправан,
биће ишибан јако.
48 А слуга који не зна, а учини
оно што заслужује казну, биће мало
шибан. Од свакога коме је много
дано, много ће се и захтевати. Коме је
више поверено, од тога ће се још више
захтевати.

Исус – узрок поделе

49 Дошао сам да бацим огањ на
земљу. О, како бих волео да већ
пламти!
50 Треба и крштење да примим, и
како ми је тешко док се то не сврши!
51 Мислите ли да сам дошао да
донесем мир на земљу? Не, кажем
вам, него раздор.
52 Наиме, од сада ће се петоро у
кући поделити: троје против двоје и
двоје против троје,
53 отац против сина и син против
оца, мајка против ћерке и ћерка
против мајке, свекрва против снахе и
снаха против свекрве.“

Знаци времена

54 А мноштву је рекао: „Када
видите да се облак појављује на

западу, одмах кажете да ће бити невреме, и буде невреме.

55 А кад дуне ветар с југа, ви кажете
да ће бити врућина, и тако и буде.

56 Лицемери! Изглед земље и неба
знате да протумачите; како онда не
знате да протумачите ово време?

57 Зар сами не увиђате шта је
праведно?

58 Ако те зајмодавац потера на суд,
настој колико можеш да изгладиш
ствар са њим док сте још на путу. У
противном, одвешће те пред судију
и судија ће те предати судском
службенику, па ће те овај бацити у
тамницу.

59 Кажем ти да нећеш изаћи
оданде док не исплатиш и последњи
новчић.“

13

Покајање или пропаст

1 У то време дођу неки и известе
Исуса о Галилејцима које је Пилат
побио док су приносили жртве *Богу*.

2 *Исус* им рече: „Мислите ли да
су ови Галилејци били грешнији од
осталих Галилејаца, зато што су тако
настрадали?

3 Нимало! Кажем вам: ако се не
покајете, сви ћете тако изгинути.

4 Или, зар мислите да су оних
осамнаест на које се срушила кула
у Силоаму и побила их, били
кривљи од осталих јерусалимских
становника?

5 Нимало! Кажем вам: ако се не
покајете сви ћете тако изгинути.“

6 Онда им је испричао ову причу:
„Један човек имао смокву посађену у
свом винограду. Дође он да види има
ли рода, али не нађе.

7 Тада рече виноградару: ’Ево, већ
три године долазим и тражим род
на овој смокви, али га не налазим.
Посеци је! Зашто да исцрпљује
земљу?’

8 Али *виноградар* одговори:
’Господару, остави је још ову годину.
Окопаћу је и нађубрити,

9 па ће можда родити. Ако не роди,
посеци је.’“

Исус исцељује згрбљену жену у суботу

10 Једне суботе је поучавао у
синагоги.

11 Тамо се нашла и нека жена коју
је нечисти дух, узрочник болести,
осамнаест година држао згрбљену, те
није могла да се исправи.

12 Видевши је, Исус је позва к себи,
и рече јој: „Жено, ослобађам те твоје
болести!“

13 Исус положи своје руке на њу
и жена се одмах исправи и поче да
слави Бога.

14 Старешина синагоге, љут што је
Исус исцелио у суботу, рече: „Има
шест радних дана у недељи. У те дане
долазите да се лечите, а не у суботу!“

15 Господ му одговори: „Лицемери!
Не одвезује ли свако свога вола или
магарца од јасала и не води ли га на
појило суботом?

16 Није ли требало ослободити ову
Аврахамову ћерку, коју је Сатана
осамнаест година држао свезану, од
веза баш у суботу?“

17 Сви његови противници били су
постиђени оним што је рекао, али
се народ радовао свим изванредним
делима које је учинио.

Прича о горушичином зрну и квасцу

18 Онда *Исус* рече: „Чему је слично
Царство Божије? С чиме да га
упоредим?

19 Оно је слично горушичином зрну
које човек узме и посеје у својој
башти. Семе онда израста и постаје
дрво и птице небеске гнезде се по
његовим гранама.“

20 *Исус* поново рече: „С чиме да
упоредим Царство Божије?

21 Оно је слично квасцу који жена
узме и умеси са три мере брашна, док
све тесто не ускисне.“

Уска врата

22 *Исус* је затим пролазио
кроз градове и села и поучавао,
настављајући своје путовање према
Јерусалиму.

23 Неко му рече: „Господе, има ли
мало оних који ће бити спасени?“

Исус одговори:

24 „Борите се да уђете на уска врата,
јер вам кажем да ће многи настојати
да уђу, али неће моћи.
25 Кад домаћин устане и затвори
врата, ви ћете остати пред вратима и
молити: 'Господе, отвори нам!'
Онда ће вам он одговорити: 'Не
знам ни ко сте ни одакле сте.'
26 Тада ћете рећи: 'Ми смо јели
и пили са тобом; ти си поучавао по
нашим улицама!'
27 А он ће вам одговорити: 'Не знам
ни ко сте ни одакле сте. Одлазите од
мене сви, који чините безакоње!'
28 Тамо ћете плакати и шкргутати
зубима када видите Аврахама, Исака
и Јакова и све пророке у Царству
Божијем, а ви избачени.
29 Доћи ће народи с истока и
запада, севера и југа, и поседати на
гозбу Царства Божијег.
30 И гле, тамо ће последњи бити
први, и први – последњи.“

Исус тугује над Јерусалимом

31 У тај час приступише му неки
фарисеји и рекоше му: „Иди одавде
на неко друго место, јер Ирод хоће да
те убије.“
32 *Исус* им рече: „Реците тој
лисици: 'Ево, изгоним зле духове и
лечим болесне данас и сутра, а трећи
дан завршавам.'
33 Али данас, сутра и прекосутра
морам да путујем, јер не иде да
пророк погине изван Јерусалима.
34 Јерусалиме, Јерусалиме, ти што
убијаш пророке и каменујеш оне
који су послани к теби, колико пута
сам хтео да скупим твоју децу, као
што квочка скупља своје пилиће под
крила, али ви нисте хтели.
35 Ево, опустеће ваша кућа. А ја
вам кажем да ме нећете видети док
не кажете: 'Благословен онај који
долази у име Господње!'“

14

Исус исцељује болесника у суботу

1 Једне суботе је *Исус* дошао у кућу
једног од водећих фарисеја на обед.
Окупљени су пажљиво мотрили на
њега.
2 Ето неки човек који је патио од
водене болести стаде пред Исуса.
3 Исус упита зналце Светог писма
и фарисеје: „Да ли је допуштено
лечити суботом или не?“
4 Они су ћутали. *Исус* прихвати
човека, исцели га и пусти га да иде.
5 А њима рече: „Ако некоме од вас
син или во упадне у бунар, зар га неће
одмах извадити и у суботу?“
6 На то нису могли да му одговоре.

Тражи се понизност

7 *Исус* је приметио да су неки
гости бирали почасна места, па им је
испричао причу:
8 „Кад те неко позове на свадбу,
немој да седнеш у прочеље, јер
домаћин може да позове неког ко је
угледнији од тебе.
9 Тада ће он, који је позвао и тебе и
њега, доћи и рећи: 'Уступи му место.'
Онда ћеш постиђен заузети последње
место.
10 Него, ако те позову, иди и заузми
последње место. Тада ће онај који те
је позвао, доћи и рећи: 'Пријатељу,
помакни се на више.' Тако ћеш бити
почашћен пред свима који с тобом
седе за столом.
11 Јер, свако ко се узноси, биће
понижен, а ко се понизи, биће
узвишен.“
12 А домаћину рече: „Кад
приређујеш ручак или вечеру, не
позивај пријатеље, ни браћу, ни
родбину, ни богате суседе, јер би
они могли да позову тебе и тако ти
узврате.
13 Него, кад приређујеш гозбу,
позови сиромахе, богаље, хроме,
слепе.
14 Тада ћеш бити блажен, јер
не могу да ти узврате, а *Бог* ће
ти узвратити приликом васкрсења
праведних.“

Велика гозба

15 А један од гостију, када је то чуо,
рече му: „Блажени су они који ће
бити за трпезом у Царству Божијем!“
16 *Исус* му рече: „Неки човек је
приредио велику гозбу и позвао
много људи.

17 Кад је било време да гозба
почне, послао је свога слугу да
каже званицама: 'Дођите, све је већ
приправљено.'
18 Али, сви од реда почну да се
изговарају. Први му рече: 'Купио сам
њиву, па морам да идем да је видим.
Молим те, прими моје извињење.'
19 Други рече: 'Купио сам пет
јармова волова, па идем да видим
ваљају ли. Молим те, прими моје
извињење.'
20 Трећи рече: 'Оженио сам се, те
зато не могу да дођем.'
21 Слуга се врати и јави то своме
господару. Господар се на то
разгневи и рече своме слузи: 'Брзо
иди на градске улице и пролазе
и доведи овамо сиромахе, богаље,
слепе и хроме.'
22 Слуга се ускоро врати и
рече: 'Господару, твоја наредба је
извршена, али још увек има места.'
23 Тада господар рече слузи: 'Изађи
на путеве и међе, па натерај људе да
дођу, да ми се напуни кућа.
24 Кажем вам да ниједан од оних
људи који су били позвани неће
окусити моје вечере.'"

Цена следбеништва

25 Једном, док је велико мноштво
народа путовало с Исусом, он се
окрену према њима и рече им:
26 „Ко долази к мени, а није му
омрзао његов отац и мајка, жена и
деца, браћа и сестре, па и сопствени
живот, не може да буде мој ученик.
27 Ко не носи свој крст и не следи
ме, не може да буде мој ученик.
28 Ако неко од вас хоће да зида
кулу, он прво седне и прорачуна
колики ће бити трошак, да види има
ли довољно да заврши.
29 У противном, поставиће темељ,
а неће моћи да доврши градњу. Сви
који то виде, ругаће му се
30 и говорити: 'Овај човек је почео
да зида, а није могао да заврши!'
31 Или који цар иде у рат против
другог цара, а да прво не седне и
размотри може ли да се са десет
хиљада војника одупре ономе који
иде на њега са двадесет хиљада?
32 Ако не може, послаће
изасланике *моћнијем цару* док је овај
још далеко, да разговарају о миру.
33 Према томе, сваки од вас ко се
не одрекне свега што има, не може да
буде мој ученик.
34 Со је добра, али ако изгуби
сланоћу, чиме ли ће је повратити?
35 Није ни за земљу, ни за ђубриво,
него је избацују напоље.
Ко има уши, нека слуша!"

15

Прича о изгубљеној овци

1 Сви порезници и грешници су се
окупљали око Исуса да га слушају.
2 Фарисеји и зналци Светог писма
су гунђали и говорили: „Овај
прихвата грешнике и једе са њима."
3 *Исус* им онда исприча ову причу:
4 „Ко од вас, ако има стотину оваца,
па му се изгуби једна, неће оставити
деведесет девет у пустињи, док не
нађе ту једну?
5 Кад је нађе, ставља је на своја
рамена са радошћу.
6 А када дође кући, позива
пријатеље и суседе, и каже им:
'Радујте се са мном, јер сам нашао
своју овцу која се изгубила.'
7 Кажем вам да ће тако и на
небу бити већа радост због једног
грешника који се покаје, него због
деведесет девет праведника којима
није потребно покајање."

Прича о изгубљеном новчићу

8 „Или, замислите неку жену која
има десет сребрних новчића, па
изгуби један. Неће ли она упалити
светиљку и помести кућу, те помно
тражити док га не нађе?
9 А када га нађе, позива пријатеље и
суседе, говорећи: 'Радујте се са мном,
јер сам пронашла сребрни новчић
који сам изгубила!'
10 Кажем вам да се анђели радују
пред Богом због једног грешника који
се покаје."

Прича о изгубљеном сину

11 *Исус* настави: „Неки човек имао
два сина.
12 *Једном*, млађи син рече оцу: 'Оче,
дај ми мој део имовине.' Тако *отац*
подели имовину између њих.
13 Неколико дана касније, млађи
син покупи све што има и оде у
далеку земљу. Тамо је протрашио
своју имовину на развратан живот.
14 А када је потрошио све, настане
велика глад у тој земљи, и он почне
да оскудева.
15 Онда је отишао и прибио се уз
једног становника те земље, који га је
послао на своја поља да чува свиње.
16 Жудео је да напуни стомак
рошчићима које су свиње јеле, али
му нико није давао.
17 Но, дошавши к себи, рече:
'Колико је слугу код мог оца који
имају хлеба у изобиљу, а ја овде
скапавам од глади!
18 Устаћу и поћи к моме оцу, па ћу
му рећи: „Оче, згрешио сам и Богу* и
теби;
19 нисам више достојан да се зовем
твојим сином. Прими ме као једног
од твојих слугу.“'
20 Тако је устао и кренуо своме оцу.
Али, док је још био далеко, угледа
га његов отац и сажали се, па потрча,
загрли га и изљуби.
21 Син му рече: 'Оче, згрешио сам и
Богу† и теби. Нисам више достојан да
се зовем твојим сином.'
22 Али отац нареди својим слугама:
'Брзо донесите најбољу одећу и
обуците му је. Ставите му прстен на
руку и обујте му сандале на ноге
23 И ухватите угојено теле и
закољите га, да једемо и да се
радујемо!
24 Јер је овај мој син био мртав,
али је оживео. Био је изгубљен,
али је сада нађен.' Онда почеше да
прослављају.
25 Његов старији син је био на њиви. Кад је дошао близу куће, чуо
је да се свира и игра.
26 Позвао је једног слугу и упитао га
шта се то дешава.
27 Слуга му рече: 'Дошао је твој
брат, па је твој отац заклао угојено
теле, јер му се вратио кући жив и
здрав.'
28 Он се расрдио и није хтео да уђе
у кућу. Отац изађе из куће, па га је
молио да уђе.
29 Али он одговори оцу: 'Ево,
толико година ти служим и никада
нисам прекршио ниједну твоју
заповест, а никад ми ниси дао
јаре да се провеселим са својим
пријатељима.
30 Али када је дошао овај твој син
који је проћердао твоје имање са
блудницама, заклао си угојено теле
за њега.'
31 'Сине мој – рече му *отац* – ти си
увек са мном, и све што је моје, то је
и твоје.
32 Али треба да будемо весели и
да се радујемо, јер је овај твој брат
био мртав, али је оживео; био је
изгубљен, али је нађен.'“

16

Прича о сналажљивом управитељу

1 *Исус* рече својим ученицима:
„Неки богат човек имао управитеља
кога су оптужили да му расипа
имање.
2 Зато га је позвао и рекао му: 'Шта
то чујем о теби? Поднеси извештај о
свом управљању, јер не можеш више
да будеш мој управитељ.'
3 Управитељ рече у себи: 'Мој
господар узима од мене управу. Шта
да радим? За копање немам снаге, а
стидим се да просим.
4 Знам шта ћу да урадим, да би ме,
кад изгубим службу, људи примили
у своје куће.'
5 Онда је позвао к себи дужнике
свога господара, једног по једног.
Питао је првог: 'Колико дугујеш моме
господару?'
6 Он одговори: 'Стотину бачвица
уља.' Онда му рече:
'Узми своју признаницу и брзо
напиши педесет.'

* **15:18** Дословно: *небу.* † **15:21** Дословно: *небу.*

7 Онда упита другог: ’А колико ти
дугујеш?’
Дужник рече: ’Стотину џакова
пшенице.’
Он му рече: ’Узми своју
признаницу и напиши осамдесет.’
8 Господар похвали непоштеног
управитеља што је био сналажљив.
Јер се људи овога света боље
сналазе са својим родом, него народ
светлости са својим.
9 Ја вам кажем: земаљско богатство
је неправедно; али ви га употребите
да стекнете себи пријатеље. Када оно
нестане, бићете примљени у вечне
станове.
10 Ко је веран у најмањем, биће
веран и у највећем, а ко је непоштен
у најмањем, биће непоштен и у
великом.
11 Дакле, ако нисте били поуздани
у земаљском богатству које је
неправедно, ко ће вам поверити
право богатство?
12 И ако се нисте показали
поузданима у оном што није ваше,
како ће вам *Бог* дати оно што је ваше?
13 Ниједан слуга не може служити
два господара. Јер, или ће једнога
мрзети, а другога волети; или ће
једноме бити привржен, а другога
презирати. Не можете служити Богу
и богатству!“
14 Кад су фарисеји чули све ово,
подсмевали су му се, јер су волели
новац.
15 *Исус* им рече: „Ви се пред
људима правите да сте праведни, али
Бог познаје ваша срца. Јер што се
међу људима сматра за изузетно, то
је Богу гадно.

Мојсијев Закон и Царство Божије

16 Закон и Пророци су се
навештавали до доласка Јована
Крститеља. Од тада се проповеда
Радосна вест о Царству Божијем и
свако навађује да уђе у њега.
17 Али је лакше да небо и земља
ишчезну, него да се и једна цртица у
Закону испусти.
18 Свако ко се разведе од своје жене
и ожени се другом, чини прељубу.
Исто тако и онај који се ожени
разведеном чини прељубу.

Прича о богаташу и сиромашном Лазару

19 Био једном неки богаташ.
Облачио се у одећу од скерлета и
финог лана, и раскошно се гостио
сваки дан.
20 Пред његовим вратима је лежао
један сиромах који се звао Лазар, сав
у чиревима,
21 жељан да се наједе мрвица које
су падале са богаташевог стола. Пси
су долазили и лизали његове ране.
22 Када је сиромах умро, анђели
га однеше к Аврахаму. И богаташ је
умро и био сахрањен.
23 Док се мучио у Свету мртвих,
подигао је поглед и издалека видео
Аврахама и Лазара са њим.
24 Онда повика: ’Оче Аврахаме,
смилуј ми се и пошаљи Лазара да
умочи само врх свога прста у воду
и расхлади ми језик, јер се веома
мучим у овој ватри!’
25 Аврахам му одговори: ’Синко,
сети се да си током свога животног
века примао добре ствари, док је
Лазар примао лоше. Сада се он овде
теши, а ти се мучиш.
26 Осим тога, између нас и вас
постављена је велика провалија, тако
да они који би хтели одавде к вама не
могу да пређу, нити ико оданде може
да пређе к нама.’
27 Богаташ настави: ’Онда те
молим, оче, да пошаљеш Лазара у
дом мога оца,
28 где имам петоро браће. Нека иде
и упозори их да не би дошли на ово
место мучења.’
29 Аврахам рече: ’Они имају
Мојсија и Пророке, па нека их
слушају!’
30 Али *богаташ* рече: ’Не, оче
Аврахаме, они ће се покајати ако неко
дође из мртвих.’
31 Аврахам му рече: ’Ако не
слушају Мојсија и Пророке, неће
их убедити ни ако неко устане из
мртвих.’“

17

Грех и опроштење

1 *Исус* рече својим ученицима:
„Искушења која наводе на грех
морају да дођу, али тешко ономе који
је узрок тим искушењима.
2 Томе би било боље да му обесе о
врат воденични камен и да га баце у
море, него да наведе на грех једног од
ових малених.
3 Зато пазите на себе.
Ако твој брат згреши, опомени га и
ако се покаје, опрости му.
4 Ако седам пута на дан згреши
против тебе и седам пута дневно дође
к теби и каже ти: 'Кајем се', ти му
опрости."
5 Апостоли рекоше Господу:
„Увећај нам веру!"
6 Господ рече: „Ако бисте имали
вере као зрно горушице, могли бисте
да кажете овом дуду: 'Ишчупај се из
корена и посади у море!' и он би вас
послушао.

Дужност слуге

7 Рецимо да неко од вас има слугу
који оре или чува стадо. Када се он
врати са њиве, ко ће му од вас рећи:
'Дођи одмах и седи па једи!'
8 Напротив! Рећи ће му: 'Спреми
ми вечеру, пресвуци се и послужуј ме
док једем и пијем, а после тога ћеш ти
да једеш и да пијеш.'
9 Треба ли *господар* да захвали слузи
што је извршио наређење?
10 Тако и ви говорите кад учините
што вам је било наређено: 'Ми смо
само бескорисне слуге; учинили смо
само оно што смо били дужни да
учинимо.'"

Исус исцељује десет губаваца

11 Путујући према Јерусалиму, *Исус*
је пролазио границом Самарије и
Галилеје.
12 Док је улазио у једно село, пошло
му је у сусрет десет губавих људи.
Стали су подаље
13 и повикали: „Исусе! Учитељу!
Смилуј се на нас!"
14 Када их *Исус* виде, рече
им: „Идите и покажите се
свештеницима!" Били су излечени
још док су ишли.
15 Један од њих, када је приметио
да је излечен, вратио се славећи Бога
из свег гласа.
16 Пао је ничице пред Исусове ноге
захваљујући му. Тај човек је био
Самарјанин.
17 Исус рече: „Било је десет
исцељених; где су остала деветорица?
18 Зар се нико од њих није
вратио да захвали Богу, осим овога
странца?"
19 *Исус* му рече: „Устани и иди;
твоја вера те је оздравила."

Долазак Царства Божијег

20 Једном су га фарисеји питали
када ће доћи Царство Божије. Он
им је одговорио: „Царство Божије не
долази на такав начин да се може
опазити.
21 Нико не може рећи: 'Ево, ту је!'
или: 'Ено, тамо је!', јер је Царство
Божије међу вама."
22 А ученицима рече: „Доћи
ће времена када ћете пожелети
да видите само један дан Сина
Човечијег, али га нећете видети.
23 И биће оних који ће вам
говорити: 'Ено га тамо!' и: 'Ево га
овде!' Не идите тамо и не поводите
се за њима.
24 Кад Син Човечији дође у свој дан,
то ће бити као кад муња севне, па
осветли небо с једног краја на други.
25 Али он прво треба да пропати и
да га овај нараштај одбаци.
26 Кад дођу дани да се Син Човечији
врати, то ће бити као у Нојево време:
27 јело се и пило, женило се и
удавало, до дана када је Ноје ушао у
пловило. Онда је дошао потоп и сви
су се подавили.
28 Слично је било и у Лотово време:
јело се и пило, продавало и куповало,
садило и градило.
29 А на дан кад је Лот изашао из
Содоме, с неба је почео да сипа огањ
и сумпор и све их побио.
30 Тако ће бити и у дан кад се објави
Син Човечији.

31 У те дане, ко је на крову нека не
силази да узме ствари из куће. И ко се
нађе у пољу нека се не враћа натраг.
32 Сетите се Лотове жене!
33 Ко хоће да сачува свој живот,
изгубиће га; а ко га изгуби, остаће у
животу.
34 Кажем вам: те ноћи ће двојица
бити у постељи; један ће бити узет, а
други ће остати.
35 Две жене ће заједно млети; једна
ће бити узета, а друга ће остати.
36 Двојица ће бити у пољу; један ће
бити узет, други ће остати.“
37 Тада га упиташе: „А где *ће
то бити*, Господе?“ Он им одговори:
„Где буде лешине, тамо ће се и
лешинари окупљати.“

18

Прича о истрајној удовици

1 Онда им је *Исус* испричао причу о
томе како увек треба да се моле и да
не посустају.
2 Рекао је: „У једном граду живео
неки судија. Бога се није бојао, нити
је за људе марио.
3 У истом граду живела је и
нека удовица. Она је дошла к
њему и рекла: ’Одбрани ме од мог
тужитеља!’
4 Он дуго није хтео да то учини, али
напокон рече: ’Иако се не бојим Бога,
нити марим за људе,
5 ипак ћу одбранити ову удовицу,
јер ми додијава. Иначе ће ме
излудети ако настави да долази.’“
6 Господ рече: „Слушајте шта каже
неправедни судија!
7 Неће ли Бог одбранити своје
изабране који му вапе дању и ноћу?
Хоће ли оклевати?
8 Кажем вам да ће их одбранити
брзо. Али кад Син Човечији дође,
хоће ли наћи веру на земљи?“

Прича о фарисеју и порезнику

9 А онима који су се поуздавали
у своју праведност и ниподаштавали
остале, *Исус* је испричао ову причу:
10 „Два човека су дошла у храм да
се моле. Један је био фарисеј, а други
порезник.
11 Фарисеј је устао и молио се у
себи овако: ’Боже, хвала ти што
нисам као остали људи, разбојници,
неправедници, прељубници, или као
овај порезник.
12 Постим два пута недељно и дајем
десетак од свега што зарадим.’
13 Порезник је стао подаље и није
се усуђивао да подигне поглед према
небу. Ударао се у прса и говорио:
’Боже, смилуј се мени грешнику!’
14 Кажем вам, овај је отишао
оправдан *пред Богом*, а не први. Јер,
свако ко се узноси, биће понижен, а
ко се понизи, биће узвишен.“

Исус и мала деца

15 Народ је доносио Исусу малу
децу да их дотакне. Ученици су то
видели, па су им бранили.
16 Али Исус их је позвао, рекавши:
„Пустите децу да долазе к мени;
немојте их спречавати, јер таквима
припада Царство Божије!
17 Заиста вам кажем, ко не
прихвати Царство Божије као дете,
никако не може ући у њега!“

Богаташ и Царство Божије

18 Један главар га упита: „Добри
учитељу, шта треба да чиним да бих
баштинио вечни живот?“
19 Исус му одговори: „Зашто ме
називаш добрим?* Нико није добар
осим самога Бога.
20 Заповести познајеш: ’Не чини
прељубе, не убиј, не кради, не
сведочи лажно, поштуј свога оца и
своју мајку.’“
21 Овај одговори: „Све сам то
извршавао још од своје младости.“
22 Када је Исус то чуо, рекао му је:
„Још ти једно недостаје: продај све
што имаш, па раздели то сиромасима

* **18:19** Епитет *добар* употребљавао се само за Бога. Исус поставља питање да би видео да ли човек има правилно разумевање Исусовог идентитета, односно, да је Исус Бог. Уколико га човек прихвата као Бога, он ће онда прихватити Исусов позив да распрода све што има и следи га.

и имаћеш благо на небесима. Онда дођи и следи ме.“

23 Када је главар то чуо, веома се ражалостио, јер је био веома богат.

24 Исус га је погледао, и рекао:
„Како ли је тешко имућнима да уђу у
Царство Божије!

25 Јер, лакше је камили да прође
кроз иглене уши, него богаташу да
уђе у Царство Божије.“

26 А они који су слушали, упиташе:
„Па ко се онда може спасти?“

27 *Исус* одговори: „Што је немогуће
људима, могуће је Богу.“

28 Петар рече: „Ево, ми смо
оставили што смо имали и кренули
за тобом.“

29 *Исус* одговори: „Заиста вам
кажем, нема тога ко је оставио кућу,
или жену, или браћу, или родитеље,
или децу, ради Царства Божијег,

30 који неће примити много пута
више у ово време, а у времену које
долази примиће вечни живот.“

Исус поново наговештава своју смрт

31 Онда је повео Дванаесторицу и
рекао им: „Ево, пењемо се према
Јерусалиму. Тамо ће се испунити
све што су пророци написали о Сину
Човечијем.

32 Предаће га незнабошцима који
ће му се ругати, вређати га и
пљувати.

33 Пошто га ишибају, убиће га, али
ће он трећег дана васкрснути.“

34 Али ученици нису разумели
ништа од овога. Те речи су им биле
непојмљиве, те нису знали о чему
говори.

Исус враћа вид слепом просјаку

35 Кад је *Исус* дошао надомак
Јерихона, неки слепац је седео крај
пута и просио.

36 Чувши да много народа пролази
туда, упита о чему се ради.

37 Рекли су му да то пролази Исус
из Назарета.

38 Он тада повика: „Исусе, Сине
Давидов, смилуј ми се!“

39 Они што су ишли напред корили
су га и уђуткивали. Али он је још јаче
викао: „Сине Давидов, смилуј ми се!“

40 Исус се заустави и заповеди да га
доведу к њему. Кад је слепац дошао
пред њега, *Исус* га упита:

41 „Шта хоћеш да ти учиним?“

Он одговори: „Господе, хоћу да
прогледам.“

42 Тада Исус рече: „Прогледај!
Твоја вера те је оздравила.“

43 Он прогледа истог трена. Онда
је пошао за Исусом славећи Бога.
Видевши ово, сав је народ славио
Бога.

19

Закхеј порезник

1 *Исус* је ушао у Јерихон и пролазио
градом.

2 Ту је живео неки човек по имену
Закхеј. Он је био главар порезнички
и уз то веома богат.

3 Трудио се да види ко је Исус, али
није могао од народа, јер је био низак
растом.

4 Он зато потрчи напред и попне
се на дивљу смокву да га види, јер је
требало да *Исус* прође тим путем.

5 Кад је Исус дошао до тог места,
погледао је горе и рекао му: „Закхеју,
брзо сиђи! Данас треба да останем у
твојој кући.“

6 Закхеј брзо сиђе, па га радосно
прими к себи.

7 Сви који су то видели, почели су
да негодују: „Дошао је у госте једном
грешнику!“

8 Но, Закхеј устаде и рече Господу:
„Ево, Господе, половину своје
имовине поклањам сиромасима. А
ако сам некога у чему преварио,
вратићу четвероструко.“

9 Исус рече: „Данас је дошло
спасење овој кући, јер је и овај човек
потомак Аврахамов.

10 Наиме, Син Човечији је дошао да
тражи и спасе изгубљене.“

Прича о повереном благу

11 Онима који су слушали ово, *Исус*
је испричао још једну причу. Био
је, наиме, близу Јерусалима и народ
је мислио да ће се Царство Божије
појавити одмах.

12 *Исус* рече: „Неки човек
племићког порекла отпутује у далеку
земљу да прими у наследство
царство и да се врати.
13 Позвао је својих десет слугу,
дао им десет златника, и рекао им:
'Тргујте док се не вратим.'
14 Али његови сугрђани су га
мрзели, па су за њим послали
изасланике да поруче: 'Нећемо да тај
човек влада над нама!'
15 Кад је примио у наследство
царство, човек се вратио. Одмах је
послао по оне слуге којима је дао
новац, да види шта је који зарадио.
16 Први дође и рече: 'Господару,
твој златник је зарадио још десет
златника.'
17 Господар рече: 'Одлично, добри
слуго! Пошто си био веран у
најмањем, ево ти власт над десет
градова.'
18 Дође и други и рече: 'Господару,
твој златник је зарадио још пет
златника.'
19 Господар и овоме рече: 'Ти
владај над пет градова.'
20 Дође и трећи и рече: 'Господару,
ево твога златника који сам сачувао у
марами.
21 Плашио сам те се, јер си тежак
човек. Узимаш што нисси оставио и
жањеш где нисси посејао.'
22 *Господар* му рече: 'Зли слуго,
судићу ти по твојим речима! Ти си
знао да сам тежак човек, да узимам
што нисам оставио и жањем где
нисам посејао?
23 Зашто нисси дао мој новац у
мењачницу? Ја бих га по повратку
подигао с каматом.'
24 Онда рече присутнима: 'Узмите
му златник и дајте ономе што има
десет златника.'
25 Они му рекоше: 'Господару, он
већ има десет златника!'
26 *Господар одговори*: 'Кажем вам да
ће се дати свакоме који има, а узеће
се од онога који нема.
27 А оне моје непријатеље, који
нису хтели да ја владам над њима,
доведите овамо и погубите их преда
мном.'"

Исусова служба у Јерусалиму

Исус славно улази у Јерусалим

28 Кад је ово испричао, *Исус* је
кренуо даље, настављајући према
Јерусалиму.
29 Када је био близу Витфаге
и Витаније, код горе што се зове
Маслинска, послао је двојицу
ученика,
30 рекавши им: „Идите у село које
је пред вама. Кад уђете у њега, наћи
ћете привезано магаре, које нико
никад није јахао. Одвежите га и
доведите.
31 Ако вас неко упита: 'Зашто га
одвезујете?', ви му реците: 'Господу
је потребно.'"
32 Послани оду и нађу онако како
им је било речено.
33 Док су одвезивали магаре,
упиташе их власници: „Зашто
одвезујете магаре?"
34 Они одговорише: „Господу
треба."
35 Довели су магаре, пребацили
своје огртаче преко њега и посадили
Исуса на њ.
36 Док је улазио у Јерусалим, народ
је простирао своје огртаче по путу.
37 Кад су дошли близу обронка
Маслинске горе, са кога се силази
у Јерусалим, све мноштво Исусових
ученика поче да хвали Бога за сва
чуда које су видели. Радовали су се и
гласно узвикивали:
38 „Благословен Цар
који долази у име Господње!

Мир на небу и слава на висини!"
39 А неки фарисеји из гомиле
рекоше: „Учитељу, забрани својим
ученицима *да то чине*!"
40 *Исус* им одговори: „Кажем вам:
ако они ућуте, камење ће викати."
41 Када је дошао још ближе, угледао
је град и заплакао над њим,
42 говорећи: „*О, граде*, када би бар у
овај дан схватио шта ти доноси мир!
Ипак, ти то сада не можеш да видиш.

43 Јер доћи ће дани, када ће твоји
непријатељи подићи опкопе око
тебе, опколиће те и навалити на тебе.
44 Сравниће са земљом и тебе и
твоје становништво, и неће оставити
ни камен на камену, јер ниси спознао
време када је *Бог* дошао к теби.“

Исус истерује трговце из храма

45 Када је ушао у храм, почео је да
истерује оне који су продавали.
46 Рекао им је: „Написано је: ’Мој
Дом биће Дом за молитву’, а ви
сте од њега направили разбојничку
пећину!“
47 Сваког дана је поучавао у храму.
Међутим, водећи свештеници и
зналци Светог писма, заједно са
народним главарима, гледали су да
га убију.
48 Ипак, нису могли да нађу начина
како да то учине, јер га је сав народ с
великом пажњом слушао.

20

Порекло Исусове власти

1 Док је *Исус* једном поучавао народ
у храму и проповедао Радосну вест,
дођу к њему водећи свештеници и
зналци Светог писма и старешине.
2 Рекли су му: „Кажи нам у чије
име чиниш ово? Ко те је овластио за
то?“
3 *Исус* им рече: „Поставићу и ја
вама једно питање. Реците ми:
4 Одакле је Јован добио право да
крштава? С неба или од људи?“
5 Они су умовали међу собом и
говорили:
„Ако кажемо ’од Бога’, рећи ће нам:
’Зашто му онда нисте веровали?’
6 А ако кажемо ’од човека’, сав
народ ће нас каменовати, јер су
уверени да је Јован био пророк.“
7 Тако су одговорили *Исусу* да не
знају одакле је.
8 Исус им одговори: „Ни ја вама
нећу рећи у чије име чиним ово.“

Прича о злим виноградарима

9 *Исус* је затим наставио са овом
причом: „Неки човек је посадио
виноград, изнајмио виноградарима и
отпутовао на дуже време.
10 Кад је дошло време бербе, он
пошаље слугу виноградарима да му
дају део његовог рода. Међутим,
виногради ga премлате и пошаљу
ga празних руку.
11 *Власник* пошаље другог слугу,
али *виногради* и њега премлате,
наругају му се и пошаљу га празних
руку.
12 *Власник* пошаље и трећег слугу,
али *виногради* га израњаве и
истерају.
13 Онда власник винограда рече:
’Послаћу свог вољеног сина; можда
ће њега поштовати.’
14 Али, када га виногради видеше, рекоше један другом: ’Ово
је наследник. Хајде да га убијемо, па
ће наследство бити наше!’
15 Тако га избацише изван
винограда и убише.
Шта ће, дакле, власник винограда
учинити са њима?
16 Доћи ће и побиће те
виноградаре, а виноград дати
другима.“
Када је *народ* то чуо, рекао је:
„Никако!“
17 *Исус* их је погледао и рекао им:
„Шта онда значи оно што је написано:
’Камен што су зидари одбацили,
постаде камен угаони’?
18 Ко год падне на тај камен, разбиће
се, а на кога он падне, здробиће га.“
19 Тада су зналци Светог писма
и водећи свештеници гледали да га
ухвате, али су се бојали народа, јер су
знали да је *Исус* испричао причу због
њих.

Плаћање пореза цару

20 Тада су почели да мотре на
Исуса, па су послали уходе. Ови су
се правили да су поштени, како би га
навели да каже нешто због чега би га
предали намесниковој власти и сили.
21 Они га упиташе: „Учитељу,
знамо да говориш и учиш по правди.
Ти не гледаш ко је ко, него поучаваш
људе истини о Божијем путу.
22 Да ли је допуштено давати порез
цару или не?“
23 *Исус* је прозрео њихово
лукавство, па им је рекао:

24 „Покажите ми сребрњак. Чији
је лик и натпис?“ Они одговоре:
„Царев.“*
25 *Исус* им рече: „Онда дајте цару
царево, а Богу Божије.“
26 Пошто нису могли да га ухвате
у речи пред народом, зачудили су
задивљени његовим одговором.

О васкрсењу мртвих

27 Приступе му и неки садукеји,
који говоре да нема васкрсења, и
упитају га:
28 „Учитељу, Мојсије нам је
написао: ’Ако неки човек умре и иза
себе остави жену, а нема деце, онда
нека се његов брат ожени удовицом
и подигне потомство своме брату.’
29 Било тако седморо браће. Први
се ожени и умре без деце.
30 Тако и други.
31 И трећи се ожени истом женом и
умре. И тако сва седморица помреше
не остављајући порода.
32 На крају умре и жена.
33 Кад приликом васкрсења буду
васкрсли, коме ће, дакле, припасти
жена, будући да су седморица била
њоме ожењена?“
34 Исус им одговори: „Људи се на
овом свету жене и удају.
35 Али они које *Бог* удостоји
васкрсења из мртвих и будућег света,
неће се ни женити ни удавати.
36 Они су као анђели, јер не могу
више умрети. Они су деца Божија, јер
су устали из мртвих.
37 Па и Мојсије је показао да мртви
васкрсавају у одломку о грму *који не
сагорева*. Ту он Господа назива Богом
Аврахамовим, Богом Исаковим и
Богом Јаковљевим.
38 Дакле, Бог није *Бог* мртвих, него
живих, јер су за њега сви живи.“
39 Неки од зналаца Светог писма
му рекоше: „Учитељу, добро си
одговорио.“
40 Нико се више није усуђивао да га
о чему запита.

Христос – Давидов Син и Господ

41 Исус их упита: „Како то да
се говори да је обећани Христос
Давидов Син?
42 Наиме, сам Давид каже у књизи
Псалама:
’Рече Господ Господу моме:
„Седи мени с моје десне стране,
43 док душмане не положим твоје,
за твоје ноге постоље да буду.“’
44 Дакле, ако га Давид назива
Господом, како онда може да буде
његов син?“
45 Док је сав народ слушао, *Исус*
рече својим ученицима:
46 „Чувајте се зналаца Светог
писма. Они воле да иду у
дугачким одорама, и да их народ са
уважавањем поздрављa по трговима.
Бирају прва седишта у синагогама и
прочеља на гозбама.
47 Они осиромашују удовичке куће,
и то под изговором дугих молитава.
Зато ће бити строже осуђени.“

21

Удовичин дар

1 *Исус* је погледао око себе и
видео како богати убацују у храмску
благајну своје новчане прилоге.
2 Видео је и неку сиромашну
удовицу како убацује онамо два мала
бакарна новчића,
3 па је рекао: „Заиста вам кажем
да је ова сиромашна удовица
приложила више него сви други.
4 Јер су сви дали прилоге од
свог изобиља, а она је од своје
неимаштине ставила све што је
имала за живот.“

Пророштво о разорењу храма

5 Неки *Исусови ученици* су
разговарали о храму, како га краси
дивно камење и заветни дарови. *Исус
на то* рече:
6 „Доћи ће дани када неће остати
ни камен на камену, који се неће
порушити.“

Невоље и прогонство

7 Они упиташе: „Учитељу, када ће
се, онда, ово догодити и шта ће бити
знак да ће се то догодити?“

* **20:24** Мисли се на *цезара*, то јест, римског цара.

8 *Исус* одговори: „Пазите да вас ко
не заведе! Многи ће доћи у моје име
говорећи: 'Ја сам тај!' и: 'Наступило
је време!' Не идите за њима!
9 А када чујете о ратовима и
бунама, не плашите се, јер то мора
прво да се догоди. Ипак, неће одмах
доћи крај."
10 *Исус* настави: „Подићи ће се
народ на народ и царство на царство;
11 биће великих земљотреса, и
глади и пошасти по различитим
местима. Биће и застрашујућих
виђења, те великих знакова с неба.
12 Али, пре свега тога, затвараће вас
и гонити, и предавати у синагоге и
тамнице. Одводиће вас пред цареве и
намеснике због мог имена.
13 То ће вам бити прилика да
сведочите.
14 А ви добро упамтите: не
припремајте се унапред како ћете се
бранити!
15 Јер ја ћу вам дати речи и мудрост
којој ваши противници неће моћи да
се супротставе нити да противрече.
16 Предаваће вас родитељи и браћа,
рођаци и пријатељи, а неке од вас ће
убити.
17 Сви ће вас мрзети ради мог
имена.
18 Ипак, нећете изгубити ни длаку
с главе.
19 Истрајте, па ћете тако стећи
живот.

Разорење Јерусалима

20 Када видите да је војска
опколила Јерусалим, знајте да се
примакао час његовог опустошења.
21 Тада становници Јудеје нека
беже у брда. Они који буду у граду
нека га напусте, а који се нађу изван
града нека се не враћају у њега.
22 Јер ово су дани *Божије* казне, када
ће се испунити све што је записано *у
Светом писму*.
23 Јао трудницама и дојиљама у
те дане! Наступиће велика невоља
на земљи и гнев *Божији* над овим
народом.
24 Побиће их мачем и одвести
у ропство по свим народима.
Многобошци ће газити Јерусалим док
се не наврши њихово време.

Долазак Сина Човечијег

25 Појавиће се знаци на сунцу,
месецу и звездама. Народи на
земљи биће схрвани бригом и
неизвесношћу због буке мора и хука
таласа.
26 Људи ће премирати од страха и
ишчекивања због оног што ће снаћи
свет, јер ће се силе небеске уздрмати.
27 Тада ће угледати Сина Човечијег
како долази на облаку са силом и
великом славом.
28 Кад ово почне да се догађа,
устаните и подигните своје главе;
ближи се час вашег избављења."

Поука о смокви

29 *Исус* им исприча једну причу:
„Посматрајте смокву и остала дрвета.
30 Чим приметите да пупе, знате да
је лето на прагу.
31 Тако и ви, кад видите да се то
дешава, знајте да је Царство Божије
близу.
32 Заиста вам кажем да овај
нараштај неће проћи док се све ово
не догоди.
33 Небо и земља ће проћи, али моје
речи неће проћи.

Будите на опрезу!

34 Пазите да вам срца не отупе од
банчења, пијанства и брига за живот.
Иначе ће онај дан доћи изненада и
затећи вас неспремне,
35 као замка. Тај дан ће доћи на све
житеље земаљске.
36 Будите на опрезу и увек се
молите, да бисте могли да избегнете
све ово што ће се догодити, и станете
пред Сина Човечијег."
37 *Исус* је дању поучавао у храму, а
ноћу одлазио на Маслинску гору да
преноћи.
38 Сав народ је од раног јутра
долазио к њему у храм да га слуша.

22

Завера против Исуса – Јуда одлучује да изда Исуса

1 Ближио се празник Бесквасних
хлебова, звани „Пасха".

2 Водећи свештеници и зналци
Светог писма су тражили прилику да
убију Исуса, али су се бојали народа.
3 Тада Сатана уђе у Јуду званог
Искариот, који је био један од
Дванаесторице.
4 Он оде к водећим свештеницима
и заповедницима и договори се с
њима како да им изда Исуса.
5 Они су се обрадовали томе и
сложили се да ће му дати новац.
6 Он пристане, и отада је тражио
згодну прилику да им га изда, али да
народ не сазна.

Ученици врше припреме за Пасху

7 Дошао је дан Бесквасних хлебова
када је требало да се жртвује јагње за
Пасху.
8 *Исус* је послао Петра и Јована,
рекавши им: „Идите и припремите
све за Пасху, да вечерамо.“
9 Они га упиташе: „Где хоћеш да
припремимо?“
10 Он одговори: „Кад уђете у град
срешће вас човек који носи крчаг с
водом. Пођите за њим и уђите у кућу
у коју он буде ушао,
11 па реците власнику куће:
’Учитељ пита: „Где је гостинска соба
у којој ћу са својим ученицима јести
пасхалну вечеру?“’
12 Он ће вам показати велику собу
на спрату, опремљену и уређену.
Тамо ћете припремити.“
13 *Ученици* оду и нађу све како им је
рекао, те припреме за Пасху.

Исус и ученици на последњој вечери

14 Кад је дошло време, *Исус* заузе
своје место за столом, а тако и
апостоли.
15 Тада им је рекао: „Силно сам
желео да једем са вама ову пасхалну
вечеру пре мог страдања.
16 Кажем вам да је нећу више
јести док се не оствари у Царству
Божијем.“
17 Затим је узео чашу, захвалио
Богу, и рекао: „Узмите је и пијте из ње
редом.
18 Кажем вам да од сада нећу више
пити вина од рода лозе, док не дође
Царство Божије.“
19 Потом је узео хлеб, захвалио
Богу, преломио га, те дао ученицима,
рекавши: „Ово је моје тело које се даје
за вас. Ово чините мени на спомен.“
20 Тако је узео и чашу после вечере
и рекао: „Ова чаша је Нови савез по
мојој крви која се пролива за вас.
21 Али, гле, рука мог издајника са
мном је за трпезом.
22 Наиме, Син Човечији иде *у смрт*
како је *Бог* одредио, али тешко оном
човеку који га издаје!“
23 Тада ученици почеше да питају
један другог ко би од њих могао да
учини тако нешто.

Ко је највећи?

24 Једном дође до препирке међу
њима око тога ко је од њих највећи.
25 *Исус* им рече: „Цареви господаре
народима и властодршци називају
себе добротворима.
26 Ви немојте тако, него највећи
међу вама нека буде као најмањи, и
вођа нека буде као слуга.
27 Ко је већи? Онај што седи за
трпезом, или онај који послужује?
Зар није онај који седи за трпезом?
А ја сам међу вама као онај што
послужује.
28 Ви сте постојано били уз мене у
мојим искушењима.
29 Зато вам ја предајем Царство, као
што је мени предао мој Отац.
30 Ви ћете јести и пити за мојим
столом у моме Царству, и седети
на престолима судећи над дванаест
племена Израиљевих.

Исус прориче Петрово одрицање

31 Симоне, Симоне, Сатана је
затражио да вас искуша као пшеницу
на решету.
32 Али ја сам се молио да не клонеш
вером. А ти, кад *ми* се вратиш,
учврсти своју браћу.“
33 *Петар* му рече: „Господе,
спреман сам с тобом да идем и у
тамницу и у смрт.“
34 Исус му рече: „Кажем ти, Петре,
петао се још неће ни огласити данас,
а ти ћеш ме се три пута одрећи.“
35 Онда рече и осталима: „Кад
сам вас послао без новчаника, без

торбе и без обуће, да ли вам је нешто недостајало?“

„Ништа“ – одговорише они.

36 *Исус* им рече: „Али сада ко има новчаник, нека га понесе, а исто тако и торбу. А ко нема, нека прода свој огртач и нека купи мач.

37 Зато вам кажем: на мени се мора испунити оно што је записано у Светом писму: ’Убројише га у грешнике.’ Јер оно што је писано о мени долази до испуњења.“

38 Они рекоше: „Учитељу, ево овде су два мача.“ Он одговори: „Довољно је.“

Исус се моли на Маслинској гори

39 Онда је изашао и по свом обичају отишао на Маслинску гору. Са њим су пошли и његови ученици.

40 Када је стигао онамо, рекао им је: „Молите се да не паднете у искушење.“

41 Онда се удаљио од њих колико би каменом могло да се добаци, клекнуо и молио се,

42 говорећи: „Оче, ако је по твојој вољи, нека ме мимоиђе ова чаша *страдања*. Али да не буде како ја хоћу, него нека буде твоја воља.“

43 Тада се појавио анђео са неба и крепио га.

44 Запавши у смртну муку, молио се још преданије, а зној му се сливао на земљу као капи крви.

45 Кад је завршио са молитвом, *Исус* се вратио к ученицима. Затекао их је како спавају, схрвани жалошћу.

46 Рекао им је: „Зашто спавате? Устаните и молите се да не паднете у искушење.“

Исуса хватају

47 Док је он још говорио, наишла је руља. Испред њих је ишао један од Дванаесторице, по имену Јуда. Он приступи Исусу да га пољуби,

48 али му Исус рече: „Јудо, зар пољупцем издајеш Сина Човечијег?“

49 Кад су ученици око Исуса видели шта се спрема, рекоше: „Господе, да потегнемо мачеве?“

50 Један од њих удари мачем Првосвештениковог слугу и одсече му десно ухо.

51 Исус рече: „Доста с тим!“ Затим му је дотакао ухо и излечио га.

52 Тада Исус рече водећим свештеницима, храмској стражи и старешинама који су дошли да га ухвате: „Зар сам ја одметник, па сте изашли с мачевима и тољагама?

53 Сваки дан сам проводио с вама у храму, али ме нисте ухватили. Но, сада је ваш час, када владају силе таме.“

Петар се одриче Исуса

54 Затим су Исуса ухватили и одвели у Првосвештеникову кућу. Петар га је пратио издалека.

55 Кад је ватра била наложена насред дворишта, Петар је сео са онима који су ту седели.

56 Док је тако седео код ватре, примети га нека слушкиња. Погледала га је и рекла: „И он је био са Исусом!“

57 Али *Петар* порече то, рекавши: „Жено, ја га не познајем!“

58 Нешто касније, примети га неко други, па рече: „И ти си један од њих!“

А Петар рече: „Човече, нисам ја тај!“

59 Око сат времена касније, један други је тврдио: „Овај је стварно био са њим, јер је Галилејац!“

60 Петар рече: „Човече, не знам о чему говориш!“ Истог тренутка, док је још говорио, се огласи петао.

61 Уто се Господ осврне и погледа Петра, а Петар се сети да му је Господ био рекао: „Данас, пре него што се петао огласи, три пута ћеш ме се одрећи.“

62 Изашао је и горко заплакао.

Војници се ругају Исусу

63 Људи који су чували Исуса, ругали су му се и тукли га.

64 Повезали су му очи и питали га: „Прореци, ко те је ударио?“

65 Вређали су га још и многим другим погрдним речима.

Исуса доводе пред Велико веће

66 Када је свануло, окупе се старешине народа, водећи

свештеници и зналци Светог писма, и одведу Исуса пред своје Велико веће.
67 Говорили су му: „Ако си ти
Христос, реци нам.“
Исус одговори: „И да вам кажем,
нећете ми веровати;
68 ако вас упитам, нећете ми
одговорити.
69 Али од сада ће Син Човечији
седети с десне стране Божије силе.“
70 Они упиташе: „Значи, ти си Син
Божији?“ *Исус* рече: „Ви кажете да
сам ја.“
71 Они онда рекоше: „Зар су нам
потребни други сведоци? Сами смо
чули из његових уста!“

23

Исус пред Пилатом

1 Затим су сви устали и одвели
Исуса пред Пилата.
2 Тада су почели да га оптужују,
говорећи: „Ухватили смо овога да
заводи наш народ. Он нам забрањује
да дајемо порез цару, и тврди за себе
да је Христос, Цар.“
3 Пилат га упита: „Јеси ли ти Цар
јудејски?“
Исус му одговори: „Ти то кажеш.“
4 Пилат рече водећим свештеницима
и мноштву: „Не налазим никакву
кривицу на овом човеку.“
5 Али они су наваљивали говорећи:
„Он својим учењем диже на буну наш
народ по свој Јудеји. Почео је у
Галилеји, а сада је дошао и овде!“

Исус пред Иродом

6 Када је Пилат то чуо, упитао је:
„Да ли је овај човек Галилејац?“
7 Када је сазнао да је Исус из
подручја Иродове управе, послао га је
к њему, јер је Ирод у то време био у
Јерусалиму.
8 Ирод се веома обрадовао кад је
видео Исуса, јер је слушао о њему.
Већ дуже време је желео да га види,
надајући се да ће *Исус* начинити неки
знак.
9 Постављао му је многа питања,
али *Исус* није одговарао.
10 Водећи свештеници и зналци
Светог писма су стајали тамо и
жестоко га оптуживали.
11 Ирод и његови војници су се
ругали Исусу и понашали се према
њему с презиром. Затим су му
обукли свечану одећу и послали га
натраг Пилату.
12 Тог дана су се Пилат и Ирод
спријатељили; пре тога су били
непријатељи.

Исуса осуђују на смрт

13 Пилат је онда сазвао водеће
свештенике, главаре и народ,
14 па рекао: „Довели сте ми овог
човека и рекли да заводи народ. А
ево, ја сам га у вашем присуству
испитао и нисам нашао ниједну
кривицу за коју га ви оптужујете.
15 Па ни Ирод није ништа нашао,
него га је послао натраг к нама. Он
није учинио ништа што заслужује
смрт.
16 Даћу га на шибање, а онда ћу га
ослободити.“
17 Наиме, сваког празника је
требало да им Пилат ослободи једног
заробљеника.
18 Они сви сложно повикаше:
„Узми овог, а ослободи нам Вараву!“
19 Варава је био утамничен због
некакве буне у граду и због убиства.
20 Пилат се поново обрати народу,
желећи да ослободи Исуса.
21 Али народ је викао: „Разапни га,
разапни га!“
22 Он им по трећи пут рече: „Какво
је зло учинио? Нисам нашао ништа
што заслужује смрт. Даћу га на
шибање, а затим ћу га ослободити.“
23 Међутим, светина је галамила
и наваљивала, тражећи да се *Исус*
разапне. Њихова вика је постајала све
јача.
24 Тако Пилат одлучи да удовољи
њиховом захтеву.
25 Ослободио је човека којег су
тражили, онога што је био утамничен
због буне и убиства, а Исуса је предао
њима да чине с њим што им је по
вољи.

Исуса спроводе до места погубљења

26 Тако су Исуса одвели. Успут су
ухватили неког Симона из Кирине
који се враћао са поља и натоварили
му крст да га носи за Исусом.
27 За њим је ишло много народа и
жене које су га жалиле и оплакивале.
28 Исус се окренуо према њима
и рекао: „Ћерке јерусалимске, не
плачите нада мном, већ плачите над
собом и над својом децом.
29 Јер, ево, долазе дани када ће се
говорити: 'Благо нероткињама, које
никад нису рађале, и које никад нису
дојиле.'
30 Тада
ће почети да говоре горама: 'Падните
на нас',
и бреговима: 'Прекријте нас.'
31 Јер кад овако раде са зеленим
дрветом, шта ће тек радити када дрво
постане суво?“
32 Уз њега су водили и два
злочинца да их погубе са њим.
33 Када су дошли на место које
се зове „Лобања“, разапели су њега
и злочинце, једног с његове десне,
другог с леве стране.
34 Исус је говорио: „Оче, опрости
им, јер не знају шта чине.“ Затим су
војници бацали коцку за његову одећу
да би је поделили међу собом.
35 А народ је стајао и посматрао.
Главари су му се ругали и говорили:
„Ако је он Христос Божији,
Изабраник, нека спасе себе као што
је спасао друге!“
36 Подсмевали су му се и војници,
који су му прилазили и нудили му
кисело вино.
37 Говорили су: „Ако си ти Цар
јудејски, спаси самога себе!“
38 Изнад његове главе било је
написано: „Ово је Цар јудејски.“
39 Један од злочинаца који су
висили на крсту, вређао га је и
говорио: „Ниси ли ти Христос?
Спаси себе и нас!“
40 Други му одговори корећи га:
„Зар се не бојиш Бога, будући да си
примио исту казну као и он?
41 Ми смо праведно осуђени и
добијамо што смо заслужили, али он
није учинио ништа недолично.“
42 Онда рече *Исусу*: „Исусе, сети ме
се кад дођеш у своје царство!“
43 *Исус* му рече: „Заиста ти кажем,
још данас ћеш бити са мном у рају.“

Исусова смрт

44 Око подне наста тама по свој
земљи све до три сата.
45 Сунце је престало да сија, а
завеса у храму расцепала се напола.
46 Исус веома гласно повика и рече:
„Оче, у твоје руке предајем свој дух!“
– те издахну.
47 Када је *римски* капетан видео шта
се догодило, славио је Бога, говорећи:
„Овај човек је заиста био праведник!“
48 Када је сав окупљени народ
видео шта се догодило, почео је да
одлази одатле, ударајући се у прса.
49 Сви они који су га познавали, као
и жене из Галилеје које су га следиле,
стајали су издалека и гледали.

Исусова сахрана

50 А један човек по имену Јосиф,
члан Великог већа, добар и праведан
човек,
51 није се слагао са одлуком
Великог већа и са оним што су
учинили. Он је био из Ариматеје,
Јудиног града, и очекивао је Царство
Божије.
52 Он дође к Пилату и затражи
Исусово тело.
53 Скинувши га *с крста*, повио га
је у платно и положио у гробницу
усечену у стену, у коју још нико није
био сахрањен.
54 Било је то дан Припреме*, баш
уочи суботе.
55 Жене које су пратиле Исуса од
Галилеје, отишле су са Јосифом и
виделе где је гроб у који је било
положено његово тело.
56 Затим су се вратиле и
припремиле мирисно биље и уље
да помажу његово тело. У суботу су
мировале по заповести.

* **23:54** Дан пре суботе.

24

Васкрсење

1 У недељу, пре свитања, жене
понеше мирисе које су припремиле и
одоше на гроб.
2 Тамо су нашле камен откотрљан с
гроба.
3 Ушле су унутра, али нису нашле
тело Господа Исуса.
4 Док су оне још биле у недоумици
због овога, изненада два човека у
сјајним одорама стадоше пред њих.
5 Жене су се уплашиле и оборише
поглед ка земљи, а они им
рекоше: „Зашто тражите живог међу
мртвима?
6 Он није овде; васкрсао је. Сетите
се како вам је говорио док је још био
у Галилеји:
7 ’Син Човечији треба да буде
предат у руке грешника, да буде
разапет, али ће трећег дана
васкрснути.’“
8 Оне су се тада сетиле његових
речи.
9 Вратиле су се са гроба и јавиле све
то Једанаесторици и свима осталима.
10 То су биле: Марија Магдалена,
Јована и Марија, мајка Јаковљева и
друге, које су то јавиле апостолима.
11 А њима су се ове речи учиниле
као бесмислица, те им нису
поверовали.
12 Међутим, Петар устаде и отрча
до гроба. Погледао је унутра, али је
видео само завоје. Затим је отишао
чудећи се ономе што се догодило.

Исус се указује двојици ученика

13 Истог дана, двојица ученика
су ишла у село по имену Емаус,
удаљеном од Јерусалима око
шездесет стадија*.
14 Разговарали су о свим овим
догађајима.
15 Док су они тако разговарали и
расправљали, Исус им се приближио
и пошао са њима.
16 Али њиховим очима није било
дано да га препознају.
17 *Исус* их упита: „О чему то путем
расправљате?“
Они застадоше снуждени.
18 Одговори онај који се звао
Клеопа: „Зар си ти једини странац
у Јерусалиму који не зна шта се тамо
догодило ових дана?“
19 А он рече: „Шта то?“ Они
одговорише: „Оно са Исусом из
Назарета. Он је био пророк силан
на делу и у речи пред Богом и свим
народом.
20 Наши водећи свештеници и
главари су га предали да буде осуђен
на смрт и разапели га.
21 А ми смо се понадали да је
он онај који ће откупити израиљски
народ. Осим тога, данас је већ трећи
дан од како се то догодило.
22 Уз све то, збунише нас неке наше
жене које су у рано јутро биле на
гробу,
23 али нису нашле његово тело. Још
су рекле да су им се указали анђели и
рекли им да је жив.
24 Неки од наших су отишли на гроб
и нашли онако како су жене рекле.
Њега нису видели.“
25 *Исус* им рече: „О, како ли сте
неразумни и спори да верујете
свему што су пророци рекли!
26 Није ли требало да Христос све
то претрпи и уђе у своју славу?“
27 Тада им је растумачио оно што
је написано о њему у целом Писму,
почевши од Мојсија и свих Пророка.
28 Тако дођоше до села у које су
пошли, а он је као хтео да пође даље.
29 Они га салетеше говорећи:
„Остани с нама, јер је вече близу, а
дан је већ на измаку!“
30 Док је био са њима за столом,
узео је хлеб, благословио га,
преломио га и дао им.
31 Тада су им се отвориле очи, те
су га препознали, али је он ишчезнуо
пред њима.
32 Они рекоше један другом: „Није
ли пламтило у нама, док нам је путем
говорио и излагао нам Писмо?“
33 Они тада устану и истог часа се
врате у Јерусалим. Тамо су нашли
окупљену Једанаесторицу и оне што
су били с њима.

* **24:13** Око 11 km.

34 И ови су говорили: „Господ је стварно устао из мртвих и јавио се Симону!“
35 А и двојица ученика су им испричала шта се збило на путу и како су га препознали док је ломио хлеб.

Исус се указује апостолима

36 Док су они још ово говорили, Исус стаде међу њих и рече им: „Мир вам!“
37 Они претрнуше од страха, јер су мислили да виде духа.
38 *Исус* им рече: „Што сте се тако смели и зашто вас сумње подилазе?
39 Погледајте моје руке и моје ноге! То сам ја! Опипајте ме и видите, јер дух нема меса и костију, као што видите да ја имам.“
40 Рекавши то, показао им је руке и ноге.
41 Како они још нису могли да поверују од радости, него су се чудили, он им рече: „Имате ли овде нешто за јело?“
42 Они му дадоше комад печене рибе.
43 Узео га је и појео пред њима.
44 Онда им рече: „Ово су речи које сам вам говорио док сам био са вама: треба да се испуни све што је написано за мене у Мојсијевом Закону, Пророцима и Псалмима.“
45 Тада им је отворио ум да разумеју Писмо.
46 Затим им је рекао: „Записано је и то да ће Христос страдати и устати из мртвих трећег дана.
47 У његово име ће се проповедати покајање и опроштење греха свим народима, почевши од Јерусалима.
48 Ви сте очевици овога.
49 Ево, ја ћу послати оно што је мој Отац обећао. Ви будите у граду док на вас не сиђе сила са висине.“

Вазнесење

50 Тада их је одвео до Витаније, подигао своје руке и благословио их.
51 Благосиљајући их, почео је да се удаљава од њих узносећи се на небо.
52 Они су му се ничице поклонили и вратили се у Јерусалим веома се радујући.
53 Стално су били у храму и прослављали Бога.

Еванђеље по Јовану

Исус – утеловљена реч

1 У почетку је био Он – Реч, и Он – Реч је био са Богом. Он – Реч био је Бог.
2 Он је у почетку био са Богом.
3 Све је његовим посредством постало и ништа што је постало није постало без њега.
4 У Речи је био живот и тај живот је био светлост људима.
5 Светлост светли у тами, и тама је не надвлада.
6 Бог је послао човека по имену Јован.
7 Он је дошао да сведочи за светлост, да сви у њу поверују.
8 *Јован* није био светлост, него је сведочио за светлост.
9 Истинита светлост, која обасјава сваког човека, дошла је на свет.
10 На свету је био, и свет је његовим посредством настао, али га свет није препознао.
11 Својима је дошао, али су га његови одбацили.
12 А онима који су га прихватили, дао је право да постану деца Божија, онима који верују у његово име.
13 Они нису рођени ни од крви, ни од жеље тела, ни од воље мужа; њих је Бог родио.
14 Реч је постала тело и настанила се међу нама. Видели смо његову славу, славу коју има од Оца као јединорођени *Син* пун милости и истине.
15 Јован је сведочио за њега кличући: „За мном долази онај који је изнад мене, јер је постојао пре мене.“
16 Из пунине његове милости сви смо примили милост на милост,
17 јер је Закон дат преко Мојсија, а милост и истина наступише посредством Исуса Христа.
18 Бога нико никад није видео, јединорођени Бог, који је у Очевом крилу, он га је објавио.

Сведочанство Јована Крститеља

19 Ово је Јованово сведочанство. Јевреји из Јерусалима су послали к њему свештенике и Левите да га питају: „Ко си ти?“
20 Јован је признао, и није порекао, него је отворено рекао: „Ја нисам Христос.“
21 Онда су га упитали: „Па ко си онда? Јеси ли ти пророк Илија?“
„Нисам“ – одговори *Јован*.
„Јеси ли Пророк?“ – питали су га.
„Нисам“ – одговорио је *Јован*.
22 Они му онда рекоше: „Реци нам ко си, да можемо да одговоримо нешто онима који су нас послали. Шта ти кажеш о себи?“
23 Он им одговори речима пророка Исаије: „Ја сам онај чији глас пустињом одзвања: ’Поравнајте пут Господњи!’“
24 Тада су га фарисејски посланици
25 упитали: „Па, зашто онда крштаваш кад ниси ни Христос, ни Илија, ни Пророк?“
26 Јован им одговори: „Ја крштавам водом, али међу вама стоји један кога не познајете.
27 Он долази после мене, а ја нисам достојан да одрешим ремење на његовој обући.“
28 То се догодило у Витанији, с друге стране Јордана, где је Јован крштавао.

Исус – Јагње Божије

29 Следећег јутра је Јован видео Исуса како долази к њему, па је рекао: „Ево Јагњета Божијег које уклања грех света.
30 Ово је онај о коме сам рекао: ’За мном долази човек који је изнад мене, јер је постојао пре мене.’
31 Ја нисам знао *ко је* то, али сам дошао да крштавам водом, да би се он објавио Израиљу.“
32 Јован је посведочио ово: „Посматрао сам како Дух силази са неба у обличју голуба и остаје на њему.
33 Ја нисам знао *ко је* то, али онај који ме је послао да крштавам водом, рекао ми је: ’Када будеш видео да Дух силази и остаје на некоме, знаћеш

да је то онај који крштава Духом Светим.'
34 И пошто сам видео, изјављујем
да је он Син Божији."

Исусови први ученици

35 Следећег јутра је Јован опет био
тамо са двојицом својих ученика.
36 Видевши Исуса како пролази
онуда, рекао је: „Ево Јагњета
Божијег!"
37 Када су она два *Јованова* ученика
то чула, кренуше за Исусом.
38 Исус се осврнуо и опазио да она
двојица иду за њим. Упитао их је:
„Шта тражите?"
Они одговорише: „*Рави* (што значи:
'Учитељу'), где станујеш?"
39 *Исус* им рече: „Дођите и видите."
Дошли су и видели где станује, те
су остатак дана провели с њим. Било
је око четири после подне*.
40 Андрија, брат Симона Петра, био
је један од оне двојице који су пошли
за Исусом након што су чули шта је
Јован рекао.
41 Он је прво нашао свога брата
Симона и рекао му: „Нашли смо
Месију" (што значи: „Христа").
42 Онда га је одвео к Исусу. Када
га је видео, Исус је рекао: „Ти си
Симон, син Јованов, али зваћеш се
'Кифа' (што значи: 'Петар'†)."

Исус позива Филипа и Натанаила

43 Следећег јутра Исус је одлучио
да иде у Галилеју. Нашао је Филипа
и рекао му: „Пођи за мном!"
44 Филип је био из Витсаиде.
Андрија и Петар су били из истог
места.
45 Филип је нашао Натанаила и
рекао му: „Нашли смо онога о коме
је Мојсије писао у Закону и о коме
су писали Пророци. То је Исус, син
Јосифов из Назарета."
46 Натанаил рече: „Може ли ишта
добро да дође из Назарета?"
Филип му одговори: „Дођи и
види."
47 Исус је видео Натанаила како му
иде у сусрет, па је рекао за њега:
„Ево правог Израиљца у коме нема
преваре."
48 Натанаил га упита: „Одакле ме
познајеш?"
Исус му одговори: „Пре него што
те је Филип позвао, видео сам те под
смоквом."
49 Натанаил му одговори: „Рави‡,
ти си Син Божији, ти си Цар
Израиљев!"
50 Исус му рече: „Верујеш зато што
сам ти рекао да сам те видео под
смоквом. Видећеш и веће ствари од
овог."
51 Још рече: „Заиста, заиста вам
кажем: видећете отворено небо и
анђеле Божије како узлазе и силазе ка
Сину Човечијем."

2

Свадба у Кани галилејској

1 Трећег дана је била свадба у Кани
галилејској. Тамо је била и Исусова
мајка.
2 Исус и његови ученици су такође
били позвани на свадбу.
3 Када је понестало вина, рече
Исусу његова мајка: „Немају више
вина."
4 „Није твоје да ми говориш шта да
чиним – рече јој Исус. Мој час још
није дошао."
5 Исусова мајка рече слугама:
„Радите све што вам каже."
6 Тамо је било шест камених
посуда за воду, које су по јудејским
прописима служиле за обредно
прање. У сваку је могло да стане око
два или три метрита*.
7 Исус рече слугама: „Напуните
посуде водом." Они их напунише до
врха.
8 Затим им рече: „Захватите сад и
однесите трпезару *да окуси*."
Они му однесоше.
9 Трпезар је окусио вино које
је постало од воде, али није знао
одакле је. То су знале слуге које
су захватиле воду. Трпезар је онда
позвао младожењу

* **1:39** Дословно: *око шестог часа.* † **1:42** Име *Петар* долази од грчке речи *петрос* што значи *стена.*
‡ **1:49** На арамејском и јеврејском *Учитељу.* * **2:6** Око 100 l воде.

10 и рекао му: „Сваки домаћин
прво износи добро вино, а кад се
гости опију, онда слабије. А ти си
чувао добро вино све до сада.“
11 У Кани галилејској је Исус
учинио свој први знак и тако показао
своју славу. Ту су његови ученици
поверовали у њега.
12 После овога је *Исус* са својом
мајком, браћом и ученицима отишао
у Кафарнаум. Остао је тамо неколико
дана.

Исус наилази на веру и неверу код људи

Исус истерује трговце из храма

13 Пошто се ближио јудејски
празник Пасха, Исус је отишао горе
у Јерусалим.
14 У храму је затекао продавце
волова, оваца и голубова и мењаче
новца како седе за својим тезгама.
15 *Исус* је начинио бич од узица и
истерао из храма све продавце, овце
и волове, а мењачима новца расуо
новац и испревртао тезге.
16 Продавцима голубова је рекао:
„Носите ово одавде! Не правите
тржницу од Дома мога Оца!“
17 Његови ученици се тада сетише
да је у *Светом писму* написано:
„Изједа ме ревност за твој Дом.“
18 Неки *од водећих* Јевреја су га
питали: „Каквим ћеш нам знаком
доказати да можеш да чиниш ово?“
19 Исус им одговори: „Срушите
овај храм и ја ћу га за три дана
подићи.“
20 Јевреји му рекоше: „Требало је
четрдесет шест година да се сагради
овај храм†, а ти ћеш за три дана да га
саградиш?“
21 Међутим, *Исус* је говорио о
храму, који је његово тело.
22 Тек кад је васкрсао из мртвих,
његови ученици су се сетили да им је
о томе говорио. Тада су поверовали
Писму и речима које је Исус изрекао.
23 Док је *Исус* био у Јерусалиму
за време празника Пасхе, многи су
поверовали у њега, јер су видели
знаке које је учинио.
24 Сам Исус се никоме није
поверавао, јер их је све познавао.
25 Њему нико није морао да говори
о било коме, јер је знао људе у душу.

3

Разговор с Никодимом

1 Био неки човек, фарисеј, по
имену Никодим, један од водећих
људи међу Јеврејима.
2 Он је дошао к Исусу по ноћи и
рекао му: „Учитељу, знамо да си ти
учитељ кога је Бог послао. Нико,
наиме, не може чинити ове знаке која
ти чиниш ако Бог није са њим.“
3 Исус му одговори: „Заиста,
заиста ти кажем: нико не може
видети Царство Божије ако се
наново* не роди.“
4 Никодим га упита: „Како
одрастао човек може да се наново
роди? Може ли да уђе у утробу своје
мајке и да се поново роди?“
5 Исус му одговори: „Заиста,
заиста ти кажем: нико не можеући у
Царство Божије ако се не роди водом
и Духом.
6 Тело рађа тело, а од Духа се рађа
дух.
7 Не чуди се што ти кажем: треба да
се наново родите.
8 Ветар дува где хоће. Његов хук
чујеш, али не знаш откуд долази и
куда одлази. Тако је са сваким који је
рођен од Духа.“
9 Никодим упита Исуса: „Како то
може да се догоди?“
10 Исус му одговори: „Ти си учитељ
израиљског народа, а не знаш то?
11 Заиста, заиста ти кажем: ми
говоримо оно што знамо и сведочимо
о ономе што смо видели, али ви не
прихватате наше сведочанство.
12 Не верујете ми кад вам говорим
о земаљским стварима, како ћете
веровати ако вам будем говорио о
небеским?

† **2:20** Мисли се на време од почетка градње, од 19. године пре нове ере до 26–27. године нове ере, што чини споменутих 46 година. Истини за вољу, храм никада није био сасвим завршен, па ни до кобне 66. године.
* **3:3** Или: *од горе.*

13 Нико никада није узашао на
небо, осим Сина Човечијег који је
сишао са неба.
14 Као што је Мојсије подигао *на*
штап змију *од бронзе*, тако и Син
Човечији треба да буде подигнут,
15 да свако ко верује у њега има
вечни живот.
16 Јер Бог је тако заволео свет, да
је свог јединорођеног Сина дао, да
ко год верује у њега, не пропадне,
него да има вечни живот.
17 Бог, наиме, није послао Сина
да суди свету, него да се свет спасе
његовим посредством.
18 Ко верује у њега, томе се не суди;
а ко не верује, већ је осуђен, јер није
поверовао у име јединороднога Сина
Божијег.
19 Бог суди овако: светлост је
дошла на свет, али људи више
заволеше таму него светлост, јер су
њихова дела зла.
20 Ко чини што не ваља, мрзи
светлост и не излази на светлост, да
се не открију његова дела.
21 Ко чини што је по истини, долази
на светлост, да се покаже да су његова
дела учињена *у послушности* према
Богу.†“

Сведочанство Јована Крститеља

22 После овога је Исус са својим
ученицима отишао у Јудеју. Тамо је
боравио са њима и крштавао.
23 И Јован Крститељ је крштавао у
Енону код Салима, јер је тамо било
много воде, те су људи долазили и
крштавали се.
24 Јован тада још није био бачен у
тамницу.
25 Између Јованових ученика и
неког Јеврејина дође до расправе око
обредног прања.
26 Ученици дођу к Јовану и обрате
му се: „Учитељу, онај што је био с
тобом с оне стране Јордана, о коме
си говорио, ено га крштава и народ
одлази к њему.“
27 Јован им одговори: „Нико не
може присвојити себи нешто ако му
то није дано с неба.
28 Сами сте ми сведоци да сам
рекао: ’Ја нисам Христос, него сам
послат пред њим.’
29 Младожења је онај коме млада
припада, а кум стоји са стране и
слуша, радујући се кад чује глас
младожењин. Према томе, моја
радост је потпуна.
30 Он треба да расте, а ја да се
умањујем.“
31 Ко долази од горе, над свима је;
а ко је са земље, припада земљи и
говори о земаљским стварима. Али
онај који је са неба, над свима је.
32 Он говори оно што је видео и чуо,
али његову поруку нико не прихвата.
33 Ко прихвата његову поруку,
потврђује да је Бог истинит.
34 Онај кога је Бог послао, Божију
поруку преноси, јер *Бог свога* Духа у
изобиљу даје.
35 Отац воли Сина и све је предао у
његове руке.
36 Ко верује у Сина, има вечни
живот; а ко је непокоран Сину, неће
искусити живот, него ће гнев Божији
остати на њему.

4

Исус и Самарјанка

1 Међутим, Исус је сазнао да су
фарисеји чули да он задобија и
крштава више ученика него Јован.
2 (Уствари, сам Исус није крштавао,
него његови ученици.)
3 *Тада* је напустио Јудеју и отишао у
Галилеју.
4 Успут је морао да прође кроз
Самарију.
5 Тако је дошао у самаријски
град по имену Сихар, недалеко од
земљишта које је Јаков дао своме
сину Јосифу.
6 Тамо се налазио Јаковљев бунар.
Исус, уморан од пута, седе на бунар.
Било је око подне*.
7 Нека жена Самарјанка дође да
захвати воде. Исус јој рече: „Дај ми,
молим те, да пијем.“

† **3:21** Неки сматрају да стихови 16-21 представљају глас наратора.
* **4:6** Дословно: *Око шестог часа.*

8 (Његови ученици су, у међувремену, отишли до града да
купе нешто хране.)
9 Тада му Самарјанка рече: „Како
можеш ти, као Јеврејин, да тражиш
од мене, Самарјанке, да пијеш?“
(Јевреји се, иначе, не мешају† са
Самарјанима.)
10 Исус јој одговори: „Кад би ти
знала какав дар Бог има за тебе, и ко
је тај што од тебе тражи да му даш да
пије, ти би од њега тражила и он би
ти дао живу воду.“
11 Жена му рече: „Господе, бунар је
дубок, а ти немаш чиме да захватиш.
Одакле ћеш извући живу воду?
12 Зар си ти већи од нашег оца
Јакова који нам је дао овај бунар? Он
сам је пио са њега, његови синови и
његова стока.“
13 Исус јој одговори: „Свако ко пије
од ове воде, поново ће ожеднети.
14 А ко пије од воде коју ћу му ја
дати, тај никада неће ожеднети, него
ће вода коју ћу му ја дати постати у
њему извор воде живота и донети му
вечни живот.“
15 Жена му рече. „Господе, дај ми
ту воду да не жедним више и да не
долазим више овамо да захватам.“
16 *Исус* јој рече: „Иди и позови свога
мужа, па се врати.“
17 Жена му рече: „Немам мужа.“
Исус рече: „У праву си кад кажеш
да немаш мужа.
18 Имала си, наиме, пет мужева,
а онај са којим сада живиш није ти
муж. Добро си рекла.“
19 Жена му рече: „Господе, видим
да си пророк.
20 Наши преци су се клањали на
овој гори, а ви кажете да је Јерусалим
место где се треба клањати.“
21 Исус јој рече: „Веруј ми, жено,
да ће доћи час кад се нећете клањати
Оцу ни на овој гори ни у Јерусалиму.
22 Ви, *Самарјани*, не знате коме се
клањате. Ми, Јевреји, знамо коме
се клањамо, јер од Јевреја долази
спасење.
23 Али долази час, и већ је дошао,
када ће се прави клањаоци клањати
Оцу у Духу и истини. Отац, наиме,
хоће овакве молиоце.
24 Бог је Дух, те они који му се
клањају треба да се клањају у Духу и
истини.“
25 Жена му рече: „Знам да ће доћи
Месија, кога зову Христос. Кад он
дође, све ће нам објавити.“
26 Исус јој рече: „То сам ја, који
говорим с тобом.“
27 Кад су се његови ученици
вратили, зачудили су се да Исус
разговара са женом. Ипак, нико није
рекао: „Шта ти треба?“ или: „Зашто
разговараш са њом?“
28 Жена тада остави свој крчаг, па
оде у град и рече људима:
29 „Дођите да видите човека који
ми је рекао све што сам учинила. Да
није он Христос?“
30 Људи изађу из града и дођу к
Исусу.
31 У међувремену, његови ученици
му рекоше: „Учитељу, поједи
нешто!“
32 *Исус* им рече: „Ја имам једно јело
да једем, које ви не познајете.“
33 Његови ученици почеше да се
питају међу собом: „Да му неко није
донео да једе?“
34 Исус им рече. „Моје јело је да
вршим вољу онога који ме је послао
и да довршим његово дело.
35 Зар не кажете: ’Још четири
месеца, па долази жетва?’ А ја вам,
ево, кажем: осмотрите поља – жито
је већ дозрело за жетву!
36 Жетелац већ прима плату и
жање урод за вечни живот. Тако се и
сејач и жетелац радују заједно.
37 Овако се испуњује изрека: ’један
сеје, други жање.’
38 Ја сам вас послао да жањете оно
око чега се нисте трудили; други су се
трудили, а ви убирете плод њиховог
труда.“
39 Многи Самарјани из тог града су
поверовали у Исуса због речи које је

† **4:9** Реч у грчком, у овом контексту, највероватније значи *не служити се истом посудом*. Јевреји су веровали да ће постати ритуално нечисти ако буду јели или пили из исте посуде са Самарјанима.

она жена рекла: „Он ми је рекао све што сам учинила.“

40 Самарјани су онда дошли к њему и молили га да остане са њима. Тако је остао тамо два дана,

41 па је још више Самарјана поверовало у њега због његове речи.

42 Онда су рекли жени: „Сада више не верујемо због оног што си ти говорила, него зато што смо сами чули, па знамо да је он истински Спаситељ света.“

Исус лечи сина царског чиновника

43 Два дана касније, Исус оде оданде у Галилеју.

44 Сам Исус је, наиме, говорио да је пророк без части у свом завичају.

45 Када је, дакле, дошао у Галилеју, Галилејци су га лепо дочекали, јер су били у Јерусалиму током празника *Пасхе* и видели све што је *Исус* тамо учинио.

46 *Исус* је поново дошао у Кану у Галилеји, где је претворио воду у вино. Тамо је био неки царски чиновник који је имао болесног сина у Кафарнауму.

47 Када је чуо да је Исус дошао из Јудеје у Галилеју, оде к њему и замоли га да дође и исцели његовог сина, јер је био на умору.

48 Исус му рече: „Ако не видите знаке и чуда, ви нећете да верујете!“

49 Чиновник му рече: „Господе, сиђи, док није умрло моје дете!“

50 Исус му рече. „Врати се, твој син живи.“

Човек поверује речи коју му је Исус рекао и оде.

51 Док се враћао, похрле му у сусрет његове слуге и јаве му да му је дете живо.

52 *Чиновник* се онда распитивао за час када је детету кренуло на боље. Рекли су му да је грозница престала јуче око један сат пополдне.‡

53 Отац је тада схватио да се то догодило оног часа када је Исус рекао: „Твој син живи.“ Тада је поверовао он и сви његови укућани.

54 Ово је био други знак који је Исус учинио, након што је из Јудеје дошао у Галилеју.

5

Исцељење у бањи Витезди

1 Након овога, Исус оде горе у Јерусалим на један јудејски празник.

2 У Јерусалиму, код Овчијих врата, налазила се бања која се на јеврејском звала „Витезда“. Имала је пет тремова.

3 Ту је лежало много болесних: слепих, хромих, и одузетих. Чекали су да се вода заталаса,

4 јер је анђео силазио у одређено време таласајући воду. Први који би ушао кад се вода заталаса, оздрављао би, ма од какве болести да је боловао.

5 Тамо је био један човек који је тридесет осам година патио од своје болести.

6 Исус га је видео да лежи тамо, те знајући да је већ дуго болестан, упита га: „Хоћеш ли да оздравиш?“

7 Болесник му одговори: „Господе, немам никога ко би ме спустио у бању кад се вода заталаса. Док ја дођем до тамо, други пре мене сиђе.“

8 Исус му рече: „Устани, узми своја носила и ходај!“

9 Човек одмах устане, подигне своја носила и почне да хода.

Тај дан је био субота.

10 *Водећи* Јевреји рекоше исцељеном човеку: „*Данас* је субота, и није дозвољено да носиш своја носила!“

11 Он одговори: „Онај који ме је исцелио рекао ми је: ’Узми своја носила и ходај!’“

12 Они га упиташе: „Ко је тај човек што ти је рекао: ’Узми своја носила и ходај!’?“

13 Исцељени није знао ко *га је исцелио*, јер је Исус нестао у мноштву света које је било тамо.

14 Касније је Исус нашао исцељеног човека у храму и рекао му: „Ето, оздравио си. Не греши више да те не снађе нешто горе.“

‡ **4:52** У грчком *У седмом часу.*

15 Човек оде и јави водећим
Јеврејима да је Исус онај који га је
исцелио.
16 Ти Јевреји су почели да
прогањају Исуса, јер је то учинио у
суботу.
17 Исус им рече: „Мој Отац све до
сада ради, па и ја радим.“
18 Због овога су Јевреји још више
били решени да га убију; не само зато
што је прекршио *Закон о* суботи, већ и
стога што је Бога назвао својим Оцем,
те изједначио себе са Богом.
19 Исус им рече: „Заиста, заиста
вам кажем: Син ништа не може да
чини сам од себе; он чини само оно
што је видео да Отац чини. Што Отац
чини, то исто чини и Син.
20 Наиме, Отац воли Сина и зато му
открива све што сам чини. Откриће
му и веће ствари, а ви ћете им се
дивити.
21 Као што Отац подиже мртве и
даје им живот, тако и Син даје живот
онима којима хоће.
22 Отац, наиме, не суди никоме,
него је сав суд предао Сину,
23 да сви поштују Сина, као што
поштују Оца. Ко не поштује Сина, не
поштује ни Оца који га је послао.
24 Заиста, заиста вам кажем: ко
слуша моју реч и верује ономе који
ме је послао, има вечни живот, те не
иде на суд, него прелази из смрти у
живот.
25 Заиста, заиста вам кажем:
долази час, и већ је дошао, када ће
мртви чути глас Сина Божијег. Који
га чују, ти ће живети.
26 Јер, као што Отац има живот у
себи, тако је и Сину дао да има живот
у себи.
27 Дао му је и власт да суди, јер је он
Син Човечији.
28 Не чудите се томе, јер долази час
када ће сви који су у гробовима чути
његов глас,
29 па ће изаћи *из њих*. Тада ће
они који су чинили добро васкрснути
за живот, а они који су чинили зло
васкрснуће да приме осуду.
30 Ја сам ништа не могу да чиним
по своме; ја судим на основу онога
што чујем. Мој суд је праведан, јер ја
не тражим да чиним своју вољу, него
вољу онога који ме је послао.

Христови сведоци

31 Ако ја сведочим сам за себе, моје
сведочанство није истинито.
32 Неко други сведочи за мене и ја
знам да је оно што он сведочи о мени
истинито.
33 Ви сте послали Јовану *гласнике*, а
он вам је потврдио истину.
34 Мени не треба сведочанство
човека, него вам говорим *о Јовану* да
бисте се ви спасли.
35 Јован је био светиљка која је
горела и светлела, а ви сте хтели
накратко да уживате у његовој
светлости.
36 Ја имам већег сведока од Јована.
То су дела која ми је Отац наложио да
чиним. Дела која чиним сведоче да
ме је Отац послао.
37 И Отац који ме је послао сведочи
за мене. Његов глас никад нисте
чули, нити сте икада видели лик
његов.
38 Његова реч не борави у вама, јер
не верујете *Оцу* који га је послао.
39 Ви истражујете Писма, јер
мислите да по њима имате вечни
живот, а она сведоче о мени.
40 Ипак, ви нећете да дођете к мени
да имате живот.
41 Ја не прихватам славу од људи.
42 Али ја вас познајем и знам да
немате у себи љубави према Богу.
43 Ја сам дошао у име свога Оца, али
ви ме не прихватате. Ако неко дође у
своје име, таквога прихватате.
44 Ви величате један другога, а
не трудите се да задобијете славу
од јединога Бога. Како ћете онда
веровати *мени*?
45 Не мислите да ћу вас ја оптужити
пред Оцем. Мојсије, у кога се уздате,
је онај који вас оптужује.
46 Јер да сте веровали Мојсију,
веровали бисте и мени, јер је он о
мени писао.
47 Ако не верујете оном што је он
написао, како ћете веровати мојим
речима?“

6

Исус храни пет хиљада људи

1 После овога је Исус отишао на другу страну Галилејског језера (то јест, Тиверијадског *језера*).
2 Следило га је много народа, јер су посматрали знаке које је чинио на болеснима.
3 Исус је отишао на једну гору и сео тамо са својим ученицима.
4 Била је близу Пасха, јудејски празник.
5 Исус подиже поглед и опази да пристиже много света. Упитао је Филипа: „Где да купимо хлеба да нахранимо оволико света?“
6 Ово је рекао искушавајући Филипа, а у ствари је знао шта ће учинити.
7 Филип му одговори: „Да купимо хлеба и за две стотине сребрњака не би било довољно да сваки добије нешто мало!“
8 Један од ученика, Андрија, брат Симона Петра, рече му:
9 „Ту је један момчић који има пет јечмених хлебова и две рибе. Ипак, то није довољно да се нахрани толики народ.“
10 Исус им рече: „Нека народ поседа!“ Било је ту доста траве. Људи тако поседаше, њих око пет хиљада.
11 Онда је Исус узео хлебове, захвалио *Богу*, па их је дао онима који су седели. Тако је учинио и са рибама, те *је свако јео* колико је хтео.
12 Када су се сви наситили, *Исус* рече својим ученицима: „Покупите преостале комаде да не пропадну.“
13 *Ученици* сакупише дванаест котарица преосталог хлеба од оних пет јечмених хлебова које је народ јео.
14 Када су људи видели какав је знак Исус учинио, рекли су: „Ово је заиста Пророк који треба да дође на свет!“
15 Међутим, Исус је знао да они хоће да га зацаре на силу, па је зато отишао на једну гору да буде сам.
16 Када се спустило вече, његови ученици су сишли до језера.
17 Укрцали су се на бродић и упутили се према Кафарнауму. Било се већ смрачило, а Исус никако да дође.
18 Почео је да дува јак ветар и море се узбуркало.
19 Ученици су веслали неких двадесет пет до тридесет стадија* када су опазили Исуса како хода по мору. Када се приближио чамцу, ученици се уплашише.
20 Исус им рече: „То сам ја, не бојте се!“
21 Тада су хтели да га укрцају у бродић, али бродић се одједном нашао на месту према ком су се упутили.

Исус – хлеб живота

22 Сутрадан су људи који су остали с друге стране језера, опазили да је тамо остао само један бродић. Знали су, наиме, да Исус није ушао у бродић са својим ученицима, него су ученици отишли сами.
23 А из Тиверијаде приспеше други бродићи, близу места где је народ јео хлеб за који је Господ био захвалио *Богу*.
24 Када је, дакле, народ видео да тамо нема ни Исуса ни његових ученика, ушли су у бродиће и отишли у Кафарнаум да га траже.
25 Нашли су га с друге стране језера и рекли му: „Учитељу, када си дошао овамо?“
26 Исус им рече: „Заиста, заиста вам кажем: не тражите ме ви зато што сте видели знаке, него зато што сте јели хлебове и наситили се.
27 Не радите за храну која пропада, него за храну која остаје за вечни живот. Такву храну ће вам дати Син Човечији, јер је на њега Бог Отац утиснуо свој печат.“
28 Они га упиташе: „Шта треба да радимо да бисмо чинили дела која Бог тражи?“
29 Исус им одговори: „Ово је дело које Бог тражи: да верујете у онога кога је он послао.“
30 Они га онда упиташе: „Какав ћеш знак учинити, да бисмо веровали у тебе кад га видимо? Шта ћеш, дакле, да учиниш?

* **6:19** 5 до 6 km.

31 Наши преци су јели ману у
пустињи, као што је написано *у*
Писму: 'Даде им хлеб са неба да једу.'"
32 Исус им рече: „Заиста, заиста
вам кажем: није вам Мојсије дао
хлеб са неба, него вам мој Отац даје
истински хлеб.
33 Хлеб који Бог даје јесте онај који
силази са неба и даје живот свету."
34 Тада му рекоше: „Господе, дај
нам заувек тај хлеб!"
35 Исус им рече: „Ја сам хлеб
живота; ко долази к мени неће
огладнети и ко верује у мене никада
неће ожеднети.
36 Али ја сам вам рекао да, иако ме
видите, нећете да верујете.
37 Свако кога ми даје Отац долази
к мени, а онога који долази к мени
нећу одбацити.
38 Јер ја нисам сишао са неба да
чиним своју вољу, него вољу *Бога* који
ме је послао.
39 Ово је воља *Бога* који ме је послао:
да не изгубим ниједнога од оних које
ми је Он дао, него да их васкрснем у
Последњи дан.
40 Воља мога Оца је да ко год
ме види и поверује у мене, има
вечни живот, а ја ћу га васкрснути у
Последњи дан."
41 На то су Јевреји почели да
гунђају, зато што је рекао: „Ја сам
хлеб који је сишао са неба."
42 Рекоше: „Зар није то Исус,
Јосифов син? Зар му не знамо оца и
мајку? Како то сад каже да је сишао
са неба?"
43 Исус им рече: „Не гунђајте међу
собом!
44 Нико не може да дође к мени, ако
га не привуче Отац који ме је послао,
а ја ћу га васкрснути у Последњи дан.
45 У Пророцима је записано: 'Сви ће
бити од Бога учени.' Свако ко слуша
Оца и прихвати његово учење, долази
к мени.
46 Ипак, Оца нико није видео, осим
оног који је дошао од Бога; он је видео
Оца.
47 Заиста, заиста вам кажем: ко
верује у мене, има вечни живот.
48 Ја сам хлеб живота.
49 Ваши преци су јели ману у
пустињи, а *ипак* су помрли.
50 Али хлеб који долази са неба је
такав да ко једе од њега не умире.
51 Ја сам хлеб живота који је сишао
са неба. Ко буде јео од овог хлеба,
живеће заувек. Хлеб који ћу ја дати
је моје тело које дајем да би свет
живео."
52 На ово Јевреји почеше жестоко да
негодују. Питали су се: „Како овај
може да нам да своје тело да једемо?"
53 Исус им рече: „Заиста, заиста
вам кажем: ако не једете тело Сина
Човечијег и не пијете крв његову,
нећете имати живота у себи.
54 Ко једе моје тело и пије моју
крв, има вечни живот и ја ћу га
васкрснути у Последњи дан.
55 Јер је моје тело истинска храна и
моја крв је истинско пиће.
56 Ко једе моје тело и пије моју крв,
остаје у мени и ја у њему.
57 Као што је мене послао живи
Отац, те ја живим због Оца, тако ће и
онај који мене једе живети због мене.
58 Ово је тај хлеб који је сишао са
неба. Он није као онај што су јели
ваши преци, јер су они, *ипак*, помрли.
Ко једе овај хлеб, живеће заувек."
59 Ово је *Исус* изрекао у
Кафарнауму, док је поучавао у
синагоги.
60 Кад су то чули, многи од његових
ученика рекоше: „Тешко је *усвојити*
ово учење. Ко може да га прихвати?"
61 Исус је у себи знао да његови
ученици гунђају због његове беседе,
те им је рекао: „Зар вас ово наводи да
одустанете?
62 А шта *ћете рећи* када будете
гледали Сина Човечијег да се враћа
тамо где је пре био?
63 Дух *Божији* је тај који даје живот.
Човек то не може. Речи које сам вам
рекао Дух су и живот су.
64 Али, има међу вама оних који
не верују." Наиме, Исус је од почетка
знао да неки неће веровати у њега и
ко ће га издати.

65 Тада рече: „Зато сам вам рекао:
'Нико не може доћи к мени, ако му то
Отац не омогући.'"

66 Тада су га многи ученици
напустили и нису више ишли за њим.

67 Зато је Исус упитао Дванаесторицу:
„Да нећете и ви да одете?"

68 Одговори му Симон Петар:
„Господе, коме да одемо? Ти имаш
речи вечног живота.

69 Ми смо уверени и знамо да си ти
свети Божији *посланик*."

70 Исус им рече: „Нисам ли баш ја
изабрао вас Дванаесторицу? А ипак,
један од вас је ђаво."

71 *Исус* је ово рекао мислећи на
Јуду, сина Симона Искариота, јер је
он био тај који ће га издати, *иако* је
био један од Дванаесторице.

Исус долази у сукоб са религиозним вођама

7

Исус на празнику Сеница

1 Након овога је Исус ишао по
Галилеји. Није хтео да се креће по
Јудеји, јер су јудејске *вође* тражиле
прилику да га убију.

2 Ближио се јудејски Празник
Сеница.

3 Тада рекоше Исусу његова браћа:
„Отпутуј одавде и иди у Јудеју, да
би твоји ученици видели дела која
чиниш.

4 Нико не крије шта ради ако жели
да буде познат у јавности."

5 Ипак, ни његова браћа нису
веровала у њега.

6 Исус им рече: „Моје време још
није дошло, а за вас је свако време
погодно.

7 Свет не може да мрзи вас, али
мене мрзи, јер му ја износим пред
очи његова зла дела.

8 Ви идите на празник. Ја нећу ићи
на овај празник, јер моје време још
није дошло."

9 То им је рекао и остао у Галилеји.

10 Пошто су његова браћа отишла
на празник, онда је и сам Исус
отишао, али не јавно, него тајно.

11 Јудејске *вође* су га тражиле на
празник и распитивале се о њему:
„Где је онај?"

12 У народу се много причало о
њему. Једни су говорили: „Добар је!"
Други су, опет, говорили: „Није,
него заводи народ!"

13 Нико о њему није говорио јавно
због страха од јудејских *вођа*.

14 Усред празника, Исус је отишао у
храм и почео да поучава *народ*.

15 Тада су се Јевреји зачудили и
рекли: „Откуд се овај разуме у свете
списе кад се није школовао за то?"

16 Исус им је тада одговорио: „Ово
учење не потиче од мене, него од *Бога*
који ме је послао.

17 Ко хоће да чини оно што *Бог* хоће,
знаће да ли ово учење долази од Бога
или ја говорим у своје име.

18 Ко говори у своје име, тај тражи
славу за себе. А ко тражи славу за
оног који га је послао, тај је поштен и
у њему нема неправде.

19 Није ли вам Мојсије дао Закон?
А ипак никo од вас не поступа по
Закону. Зашто хоћете да ме убијете?"

20 Народ му одговори: „Зао дух је
ушао у тебе! Ко хоће да те убије?"

21 Исус им одговори: „Учинио сам
једно чудо и сви се дивите томе.

22 Ви обрезујете *мушку децу*, јер
вам је Мојсије тако наложио, а ипак
то чините и суботом. У ствари,
обрезање сте примили од својих
предака, а не од Мојсија.

23 Дакле, ако дечака обрезујете
суботом, да се Мојсијев Закон не би
нарушио, зашто се онда љутите на
мене што сам целог човека исцелио у
суботу?

24 Не судите по спољашњости, него
судите по правди!"

Да ли је Исус Христос?

25 Неки Јерусалимљани рекоше:
„Зар није то онај кога траже да убију?

26 А ево, он слободно говори и
нико му се не супротставља. Да нису
можда наши главари схватили да је
он Христос?

27 Међутим, ми знамо одакле је овај. Када Христос дође, нико неће
знати одакле је.“
28 Док је поучавао у храму, Исус је
повикао: „Ви *мислите да* знате ко сам
и одакле сам! Ипак, ја нисам дошао у
своје име; *Бог* истинити ме је послао.
Ви га не познајете,
29 а ја га познајем, јер сам од њега
дошао и он ме је послао.“
30 Тада су гледали да ухвате Исуса,
али нико није подигао руке на њега,
јер још није био дошао његов час.
31 Ипак, много људи је поверовало
у њега и говорило: „Када дође
Христос, хоће ли чинити веће знаке
него што их је овај учинио?“
32 Фарисеји су чули да се ово
шапуће у народу, па су водећи
свештеници и фарисеји послали
храмску стражу да ухвате Исуса.
33 Тада Исус рече: „Још мало
времена сам са вама, а онда одлазим
оном који ме је послао.
34 Тражићете ме, али ме нећете
наћи и где ћу ја бити ви не можете
доћи.“
35 Јевреји су тада говорили међу
собом: „Где он то мисли да иде, а да
га ми нећемо наћи? Да неће можда
да иде *Јеврејима* расејаним међу Грке
и да учи Грке?
36 Шта је мислио под тим кад је
рекао: ’Тражићете ме, али ме нећете
наћи и где ћу ја бити ви не можете
доћи?‘“
37 Последњег, највећег дана
празника, Исус стаде пред народ и
повика: „Ако је ко жедан, нека дође к
мени и нека пије!
38 Ко верује у мене, као што каже
Писмо: ’Из његове нутрине ће потећи
реке живе воде.‘“
39 Ово је рекао мислећи на Духа
кога су имали да приме они који
верују у Исуса. Дух тада још није био
сишао, зато што Исус још није био
вазнет у славу.
40 Када су неки људи из мноштва
чули ове *Исусове* речи, рекли су: „Ово
је заиста прави Пророк!“
41 Други су говорили: „Ово је
Христос!“ Трећи су говорили: „Зар ће
Христос доћи из Галилеје?
42 Не каже ли Писмо да ће Христос
бити из Давидовог потомства, и да ће
доћи из Витлејема, места одакле је
био Давид?“
43 Тада је међу народом дошло до
поделе због Исуса.
44 Неки од њих су желели да га
ухвате, али нико није ставио руку на
њега.

Неверовање јудејских вођа

45 *Храмски* стражари се врате
водећим свештеницима и фарисејима.
Ови им рекоше: „Зашто га нисте
довели?“
46 Стражари одговорише: „Нико
никада није говорио као овај човек.“
47 Фарисеји им рекоше: „Зар је и
вас завео?
48 Да није неко од главара или од
фарисеја поверовао у њега?
49 А ова светина која не познаје
Закон *Мојсијев* – проклета је!“
50 Један од њих, Никодим, који је
раније отишао к Исусу, им рече:
51 „Зар се по нашем Закону суди
човеку који није био претходно
испитан да би се утврдило шта је
учинио?“
52 Они му одговоре: „Да ниси
и ти из Галилеје? Проучи *Писмо*
и видећеш да пророк не долази из
Галилеје.“

53 Тада сваки оде својој кући.*

8

Жена ухваћена у прељуби

1 Исус, пак, оде на Маслинску гору.
2 Ујутро је *Исус* поново дошао у
храм. Сав народ се окупио око њега.
Он је сео и почео да их учи.
3 А фарисеји и зналци Светог
писма доведу неку жену ухваћену у
прељуби и поставе је у средину.
4 Затим су рекли Исусу: „Учитељу,
ова жена је ухваћена у самом чину
прељубе.

* **7:53** У најранијим манускриптима не постоји део од 7,53 до 8,11.

5 Мојсије нам је у Закону заповедио
да такве жене каменујемо. Шта ти
кажеш на то?“
6 То су рекли да би га навели
да изусти нешто због чега би га
оптужили.
Али Исус се сагнуо и почео да пише
нешто прстом по тлу.
7 Како су га они непрестано
салетали питањима, Исус се исправи
и рече им: „Ко је од вас без греха,
нека први баци камен на њу.“
8 Онда се поново сагнуо и писао по
тлу.
9 Кад су ови то чули, почеше
један по један да одлазе, почевши
од најстаријих до последњих. *Исус*
је тако остао сам са оном женом која
је стајала у средини.
10 Исус се затим усправи и упита
је: „Жено, где су они? Зар те нико од
њих није осудио?“
11 „Нико, Господе!“ – одговори
жена. Исус јој рече: „Ни ја те не
осуђујем. Иди и од сада не греши
више!“

Исус – светлост свету

12 Исус се затим поново обратио
народу: „Ја сам светлост свету. Ко
мене следи, неће ходати по тами,
него ће имати светлост живота.“
13 Рекоше му фарисеји: „Ти
сведочиш сам за себе и зато твоје
сведочанство не вреди.“
14 Исус им одговори: „Ако ја и
сведочим сам за себе, то је зато што
знам одакле долазим и куда одлазим.
А ви не знате одакле долазим и куда
одлазим.
15 Ви судите по људским *мерилима*;
ја не судим никоме.
16 Ако и судим, мој суд је истинит,
јер ја не судим сам; са мном је Отац
који ме је послао.
17 Па и у вашем Закону пише да је
сведочење истинито ако два сведока
дају исти исказ.
18 Ја сведочим сам за себе, али и
Отац који ме је послао сведочи за
мене.“
19 Тада су му рекли: „Где је твој
отац?“
Исус им одговори: „Ви не
познајете ни мене, ни мога Оца. Када
бисте познавали мене, познавали
бисте и мога Оца.“
20 Ове речи је Исус изговорио док
је поучавао народ у делу храма где су
се скупљали прилози. Нико га није
ухватио, јер још није био дошао његов
час.

Ко је Исус?

21 *Исус* им поново рече: „Ја
одлазим; ви ћете ме тражити, али
ћете умрети у свом греху. А тамо где
ја идем, ви не можете доћи.“
22 Тада Јевреји рекоше: „Да неће да
се убије, јер каже: ’Тамо где ја идем,
ви не можете доћи’?“
23 *Исус* им рече: „Ви сте одоздо, а ја
сам одозго. Ви сте од овог света, а ја
нисам од овог света.
24 Зато сам вам рекао да ћете
умрети у својим гресима. Ако не
верујете да Ја Јесам, помрећете у
својим гресима.“
25 „Ко си ти?“ – питали су га тада.
Исус им одговори: „Не говорим ли
вам баш то од самог почетка?
26 Много тога имам да кажем о
вама и да судим. Ипак, ја говорим
свету само оно што сам чуо од онога
који је истинит. Он ме је послао.“
27 Али они нису разумели да им
Исус говори о Оцу.
28 Исус им тада рече: „Када
подигнете Сина Човечијег, тада ћете
схватити да Ја Јесам. Ја ништа не
чиним сам од себе, него говорим како
ме је научио Отац.
29 Онај који ме је послао, са мном је;
он ме није оставио самог, јер ја увек
чиним оно што је њему угодно.“
30 Након ових његових речи, много
људи је поверовало у њега.

Шта чини Аврахамово потомство?

31 Тада је Исус рекао Јеврејима који
су поверовали у њега: „Ако држите
моје учење, заиста сте моји ученици.
32 Упознаћете истину и истина ће
вас ослободити.“
33 Они му одговорише: „Ми смо
Аврахамово потомство. Никада
никоме нисмо робовали. Како то
мислиш: ’Постаћете слободни?’“

34 Исус им рече: „Заиста, заиста
вам кажем, свако ко чини грех, роб је
греху.
35 Роб не припада породици заувек,
а син припада породици заувек.
36 Стога, ако вас Син ослободи, тада
ћете бити стварно слободни.
37 Знам да сте Аврахамово
потомство. Ипак, гледате да ме
убијете, јер не прихватате моју реч.
38 Ја говорим оно што сам видео
код *свог* Оца, а ви чините оно што сте
чули од *свог* оца.“
39 Они му одговорише: „Наш отац
је Аврахам.“
Исус им рече: „Да сте Аврахамова
деца, ви бисте чинили Аврахамова
дела.
40 Ви сада гледате да ме убијете,
мене који сам вам рекао истину коју
ми је Бог рекао. Аврахам тако шта
није чинио.
41 Ви чините оно што ваш отац
чини.“
Они му рекоше: „Ми нисмо
ванбрачна деца. Бог је наш једини
Отац.“
42 Исус им рече: „Када би Бог био
ваш Отац, ви бисте ме волели, јер ја
сам дошао од Бога и сад сам овде.
Нисам дошао по својој вољи, него ме
је он послао.
43 Зашто не разумете оно што
говорим? Зато што не можете
поднети да слушате моју реч.
44 Ђаво је ваш отац и ви хоћете да
удовољавате његовим жељама. Он је
одувек убица људи и у истини се није
задржао, јер у њему нема истине. Кад
говори лаж, он показује своје право
лице, јер је лажљивац и отац *свих*
лажи.
45 Ја вам говорим истину и зато ми
не верујете.
46 Ко од вас може да докаже да
чиним грех? Ако говорим истину,
зашто ми не верујете?
47 Ко је од Бога, тај слуша шта му
Бог говори. Ви не слушате зато што
нисте од Бога.“
48 Јевреји му одговорише: „Нисмо
ли у праву кад кажемо да си
Самарјанин и да је зли дух у теби?“
49 Исус одговори: „Није зли дух у
мени, него ја поштујем свога Оца, а ви
мене не поштујете.
50 Ја не тражим славу за себе. Али
постоји један који тражи и он суди.
51 Заиста, заиста вам кажем: ко
држи моју реч неће никада искусити
смрти.“
52 Рекоше му Јевреји: „Сада знамо
да је зли дух у теби. Аврахам је умро,
а тако и пророци, а ти кажеш: ’Ко
држи моју реч неће никада умрети.’
53 Зар си ти већи од оца нашег
Аврахама који је умро? Па и пророци
су помрли. За кога се ти то издајеш?“
54 Исус одговори: „Кад бих ја сам
себи давао част, моја част не би
вредела ништа. Мој Отац је онај који
ми даје част, за кога ви говорите да је
ваш Бог.
55 Ви га не познајете, а ја га
познајем. Кад бих рекао да га не
познајем, био бих лажљивац као и
ви. Међутим, ја га познајем и држим
његову реч.
56 Аврахам, ваш отац, радовао се
што ће видети мој долазак. Видео га
је и радовао се.“
57 Рекоше му Јевреји: „Немаш још
ни педесет година. Како си ти то
видео Аврахама?“
58 Исус им одговори: „Заиста,
заиста вам кажем: пре него што се
Аврахам родио, Ја Јесам.“
59 На то сви дохватише камење да
га каменују, али Исус се уклони од
њих и оде из храма.

9

Исцељење слепог од рођења

1 Када је изашао из храма видео је
човека слепог од рођења.
2 Његови ученици га упиташе:
„Учитељу, зашто се овај човек родио
слеп? Да ли је згрешио он или његови
родитељи?“
3 Исус одговори: „Није он слеп
зато што је згрешио он или његови
родитељи, већ да би Бог на њему
показао деловање своје силе.
4 Док је дан, треба да чинимо дело
онога који ме је послао. Јер долази
ноћ када нико неће моћи да ради.

5 Док сам на свету, ја сам светлост свету.“

6 Рекавши ово, пљунуо је на земљу
и од пљувачке начинио блато, па је
тим блатом намазао човекове очи.
7 Онда му је рекао: „Иди и умиј
се у Силоамској бањи!“ (Силоам у
преводу значи „послан“.) Човек оде,
уми се и врати се са здравим видом.

8 Његови суседи и они који су га
видели како проси, рекли су: „Није
ли то онај који је ту седео и просио?“

9 Једни су говорили: „Да, то је тај!“
– а други опет: „Не, није, него само
личи на њега!“

Он тада рече: „Ја сам тај!“

10 Онда га упиташе: „Како си
прогледао?“

11 Он одговори: „Човек који се зове
Исус је направио блато, намазао моје
очи и рекао ми: ’Иди у Силоамску
бању и умиј се!’ Отишао сам, умио се
и прогледао.“

12 Они га упиташе: „Где је он?“

„То не знам“ – одговори он.

13 Затим су некадашњег слепца
одвели фарисејима.

14 А дан када је Исус направио
блато и вратио вид слепоме био је
субота.

15 Фарисеји га поново упиташе како
је прогледао. Он им рече: „Намазао
ми је очи блатом, ја сам се умио и
сада видим.“

16 Тада рекоше неки фарисеји: „Тај
човек није од Бога, јер не поштује
закон о суботи.“

Други рекоше: „Како грешан човек
може учинити овакве знаке?“ Тако је
дошло до поделе међу њима.

17 Поново су питали некадашњег
слепца: „Шта ти мислиш о њему,
пошто ти је вратио вид?“

Човек рече: „Он је пророк.“

18 Ипак, јудејске *вође* нису хтеле
да поверују да је човек био слеп и
да поново види, док нису позвали
његове родитеље.

19 Онда су и њих питали: „Да ли
је ово ваш син за кога тврдите да се
родио слеп? Како то да сада види?“

20 Његови родитељи одговорише:
„Знамо да је ово наш син и да се родио
слеп,

21 али не знамо како сада види и
ко му је вратио вид. Питајте њега.
Пунолетан је, па нека говори сам за
себе.“

22 Његови родитељи су рекли
ово, јер су се плашили јудејских
вођа. Наиме, јудејске *вође* су се већ
биле договориле да се из синагоге
искључи свако ко би *Исуса* признао за
Христа.

23 Због тога су његови родитељи
рекли: „Пунолетан је, питајте њега.“

24 Тада су по други пут позвали
човека који је био слеп и рекли му:
„Признај на славу Богу! Ми знамо да
је тај човек грешник.“

25 Човек одговори: „Ја не знам да
ли је он грешник. Једино знам да сам
био слеп, а сада видим!“

26 Они га упиташе: „Шта ти је
учинио? Како ти је вратио вид?“

27 Он им одговори: „То сам вам већ
рекао, а ви нисте слушали. Зашто
хоћете да то поново чујете? Да нећете
да постанете његови ученици?“

28 Они га извређаше и рекоше му:
„Ти си његов ученик, а ми смо
Мојсијеви ученици!

29 Знамо да је Бог говорио Мојсију,
а за овога не знамо ни одакле је!“

30 Човек им рече: „Баш то је и
чудно што ми је исцелио вид, а ви не
знате одакле је.

31 Знамо, наиме, да Бог не
услишава грешнике, него само онога
ко је побожан и ко чини оно што је
Богу по вољи.

32 Никада се није чуло да је неко
вратио вид слепоме од рођења.

33 Да он није дошао од Бога, не би
могао ништа да учини.“

34 Они му одговорише: „Ти ћеш
да нас учиш, а сав си рођен као
грешник!“ Затим су га избацили
напоље.

35 Када је Исус чуо да су га
истерали, нашао га је и рекао му:
„Верујеш ли у Сина Човечијег?“

36 Човек му одговори: „Реци ми
ко је он, Господе, да бих могао да
верујем у њега!“
37 Исус му рече: „Већ си га видео.
То је онај који говори с тобом.“
38 Човек одговори: „Верујем,
Господе“, и поклони му се.
39 Исус рече: „Ја сам дошао на овај
свет да судим, да прогледају они који
не виде и да постану слепи они што
виде.“
40 Неки фарисеји који су били са
њим чули су то, па су питали: „Да
нисмо и ми слепи?“
41 Исус им рече: „Кад бисте били
слепи, не бисте били криви за
грех. Али, пошто кажете да видите,
кривица је и даље на вама.

10

Добри Пастир

1 Заиста, заиста вам кажем: ко не
улази у овчији тор на врата, него
прескаче на другом месту, тај је
лопов и разбојник.
2 Пастир овцама је онај који улази
на врата.
3 Њему вратар отвара, а овце
слушају његов глас. Своје овце зове
по имену и изводи их.
4 Када изведе своје овце, он сам иде
пред њима и овце иду за њим, јер
познају његов глас.
5 Оне неће следити странца, јер не
препознају глас странца.“
6 Исус им је испричао ову причу,
али они нису разумели о чему им је
говорио.
7 Исус им је тада поново рекао:
„Заиста, заиста вам кажем: ја сам
врата за овце.
8 Сви који су пре мене дошли,
лопови су и разбојници, али их овце
нису послушале.
9 Ја сам врата. Ко уђе кроз мене,
биће спасен; улазиће и излазиће и
пашу ће налазити.
10 Лопов долази само да украде,
закоље и уништи. Ја сам дошао да
имају живот и да га имају у изобиљу.
11 Ја сам добри Пастир. Добри
Пастир полаже свој живот за овце.
12 Најамник, коме овце не
припадају, није пастир. Када види да
долази вук, он оставља овце и бежи,
а вук их граби и разгони.
13 Пошто је најамник, њега није
брига за овце.
14 Ја сам добри Пастир и познајем
своје овце, а моје овце познају мене.
15 Тако и Отац познаје мене и ја Оца.
Ја полажем свој живот за овце.
16 Ипак, имам и друге овце које
нису из овог тора. И њих треба
да доведем, па ће слушати мој глас.
Онда ће бити једно стадо са једним
Пастирем.
17 Мој Отац ме воли, зато што хоћу
да положим свој живот. Ја га дајем да
бих га поново узео.
18 Нико га не узима од мене; ја
га сам полажем. Имам власт да га
положим као и да га поново узмем.
Ову заповест сам примио од свога
Оца.“
19 Због ових речи је поново настала
подела међу Јеврејима.
20 Многи рекоше: „У њему је зли
дух, па бунца. Што га слушате?“
21 Други рекоше: „То нису речи
опседнутог злим духом. Зар зли дух
може да врати вид слепоме?“
22 У Јерусалиму се тада славио
празник Посвећења храма. Била је
зима.
23 Исус је ходао у храму
Соломоновим тремом.
24 Тада га окружише Јевреји и
рекоше му: „Докле ћеш нас држати
у неизвесности? Реци нам отворено
ако си ти Христос!“
25 Исус им одговори: „Ја сам вам
рекао, али ви не верујете. Дела која
чиним у име свога Оца говоре ми у
прилог.
26 Ви, ипак, не верујете, јер не
припадате мојим овцама.
27 Моје овце слушају мој глас. Ја их
познајем и оне иду за мном.
28 Ја им дајем вечни живот, те неће
никада пропасти, нити ће их ико
отети из моје руке.
29 Отац мој, који ми их је дао, већи
је од свега и нико не може да их отме
из руке *мога* Оца.

30 Ја и Отац једно смо.“
31 Јевреји поново дограбише
камење да га каменују.
32 Исус им рече: „Учинио сам пред
вама многа добра дела која ми је
Отац наложио. За које од њих ме
каменујете?“
33 Јевреји му одговорише: „Не
каменујемо те ми за добро дело, него
због богохулства. Ти си човек, а
проглашаваш се Богом.“
34 Исус им рече: „Зар у вашем
Закону не пише: ’Ја рекох: „Богови
сте“’?
35 Ако је Закон назвао ’боговима’
оне којима је Божија реч упућена – а
Писмо се не може укинути –
36 како онда кажете за онога, кога
је Бог посветио и послао у свет:
’Ти вређаш Бога!’, због тога што сам
рекао: ’Ја сам Син Божији’?!
37 Ако ја не чиним дела свог Оца,
немојте ми веровати.
38 Уколико чиним његова дела,
онда верујте макар тим делима, ако
већ не верујете мени. Тада ћете знати
да је Отац у мени и ја у Оцу.“
39 Тада су поново хтели да га
ухвате, али је он измакао њиховим
рукама.
40 *Исус* је поново прешао на другу
страну Јордана, код места где је Јован
некада крштавао. Тамо је остао.
41 Тада су многи дошли к њему и
рекли: „Јован није учинио ниједан
знак, али све што је рекао за овог
човека било је истинито.“
42 Многи су тамо поверовали у
Исуса.

Исус иде у сусрет пресудним догађајима у Јерусалиму

11

Лазарева смрт

1 Једном се Лазар из *места*
Витанија разболео. У том месту су
живеле и његове сестре, Марија и
Марта.
2 Марија је била она жена која је
излила мирисно уље на Господове
ноге и обрисала их својом косом.
Лазар, који је оболео, био је њен брат.
3 Оне су Исусу послале поруку:
„Господе, болестан је онај кога ти
волиш.“
4 Чувши ово, Исус је рекао: „Ова
се болест неће завршити смрћу. То
је ради Божије славе, да се кроз њу
прослави Син Божији.“
5 Исус је волео Марту, њену сестру
и Лазара.
6 Ипак, када је чуо да је Лазар
болестан, остао је у том месту још два
дана.
7 Онда је рекао својим ученицима:
„Хајдемо опет у Јудеју!“
8 Ученици рекоше: „Учитељу,
још недавно су Јевреји хтели да те
каменују, а ти опет хоћеш да идеш
онамо?“
9 Исус одговори: „Нема ли дан
дванаест часова? Ко хода дању, тај
се не спотиче, јер види светлост *која
обасјава* свет.
10 Ко хода ноћу, тај се спотиче, јер
нема светлости у њему.“
11 Рекавши ово, *Исус* је додао: „Наш
пријатељ Лазар је заспао, али ја ћу
отићи да га пробудим.“
12 Ученици рекоше на то: „Господе,
ако је заспао, опоравиће се.“
13 У ствари, Исус је говорио о
његовој смрти, а они су мислили да
он говори о обичном сну.
14 Онда им је Исус отворено рекао:
„Лазар је умро,
15 и због вас се радујем што нисам
био тамо, да бисте ви могли да
верујете. Али, хајдемо к њему!“
16 Тома, звани „Близанац“, рече
осталим ученицима: „Хајдемо и ми
да умремо са њим!“

Исус – васкрсење и живот

17 Кад је Исус дошао тамо, сазнао је
да је Лазар већ четири дана у гробу.
18 Пошто је Витанија била око
петнаест стадија* удаљена од
Јерусалима,
19 многи Јевреји су дошли к Марти
и Марији да их утеше за братом.

* **11:18** Око 3 km.

20 Када је Марта чула да Исус
долази, пошла му је у сусрет, док је
Марија остала кући.
21 Марта рече Исусу: „Господе, да
си ти био овде, мој брат не би умро.
22 Ипак, сада знам да ће ти Бог дати
што год затражиш од њега.“
23 Исус јој рече: „Васкрснуће твој
брат.“
24 Марта му одговори: „Знам да ће
васкрснути у Последњи дан.“
25 Исус јој одговори: „Ја сам
васкрсење и живот. Ко верује у мене,
живеће ако и умре.
26 И ко год живи и верује у мене,
неће довека умрети. Верујеш ли у
то?“
27 Она одговори: „Да, Господе,
верујем да си ти Христос, Син
Божији, који треба да дође на свет.“
28 Рекавши ово, отишла је, позвала
у страну своју сестру Марију и рекла
јој: „Учитељ је овде и зове те.“
29 Када је Марија то чула, брзо је
устала и отишла к њему.
30 Исус још није био ушао у село,
него је остао на месту на коме га је
Марта сусрела.
31 А Јевреји који су били са Маријом
у кући и тешили је, када су видели
да је у журби устала и изашла, пођу
за њом, мислећи да иде на гроб да
плаче.
32 Марија је онда дошла до места
где је био Исус. Када га је видела,
пала је ничице пред њега и рекла му:
„Господе, да си ти био овде, мој брат
не би умро!“
33 Видевши Марију и Јевреје који
су дошли за њом како плачу, Исус се
силно потресе и узбуди.
34 Онда *их* је упитао: „Где сте га
положили?“
Они му рекоше: „Господе, дођи да
видиш.“
35 Исусу навреше сузе.
36 Јевреји рекоше: „Ето, колико га
је волео!“
37 Али неки од њих рекоше: „Зар
он, који је вратио вид слепоме, није
могао да учини да Лазар не умре?“

Исус подиже Лазара из мртвих

38 Тада је Исус, изнова потресен,
отишао на гроб. То је била пећина на
чијем улазу је био наваљен камен.
39 Исус рече: „Одгурните тај
камен!“
Рече му Марта, покојникова сестра:
„Господе, већ заудара, јер је већ
четврти дан у гробу!“
40 Исус јој на то рече: „Зар ти нисам
рекао да ћеш видети славу Божију ако
верујеш?“
41 Одгурнули су камен. Исус је
онда подигао поглед горе и рекао:
„Оче, хвала ти што си ме услишио.
42 Ја знам да ме ти увек услишаваш,
али то сам рекао због овог народа
овде, да би поверовали да си ме
послао.“
43 Након што је ово рекао, Исус
снажно повика: „Лазаре, изађи
напоље!“
44 Мртвац изађе. Руке и ноге су
му биле увијене у погребне повоје, а
лице обмотано убрусом.
Исус им рече: „Размотајте га и
пустите да иде!“

Завера против Исуса

45 Тада су многи Јевреји, који су
дошли код Марије и видели шта је
Исус учинио, поверовали у њега.
46 Међутим, неки од њих су
отишли к фарисејима и рекли им шта
је Исус учинио.
47 Тада су водећи свештеници
и фарисеји сазвали Велико веће и
рекли:
„Шта да радимо? Овај човек чини
многе знаке!
48 Ако га пустимо да настави овако,
сви ће поверовати у њега. Тада
ће доћи Римљани и уништити нам
храм, а народ побити.“
49 Један од њих, Кајафа, који је те
године био Првосвештеник, рече им:
„Ништа ви не знате!
50 Зар не схватате да је за вас боље
да један човек умре за народ, него да
сав народ изгине?“
51 Међутим, он то није рекао сам
од себе. Пошто је био Првосвештеник
за ту годину, он је прорекао да Исус
мора да умре за *јудејски* народ,

52 и не само за тај народ, него *и за*
друге народе, како би сву расејану децу
Божију окупио у једно.
53 Стога су тог дана одлучили да га
убију.
54 Зато се Исус није више јавно
појављивао међу Јеврејима, него је
отишао одатле у крај близу пустиње,
у град који се зове Јефрем. Тамо је
боравио са ученицима.
55 Ближио се јудејски празник
Пасха, па су многи људи из својих
крајева дошли у Јерусалим, да би
се подвргли обреду очишћења пре
Пасхе.
56 Тада су тражили Исуса и, стојећи
у храму, говорили једни другима:
„Шта мислите? Хоће ли доћи на
празник?“
57 Наиме, водећи свештеници и
фарисеји су издали наредбу да ко год
дозна где је Исус, дојави да га ухвате.

12

Исусово помазање у Витанији

1 Шест дана пре Пасхе, Исус је
отишао у Витанију, место где је
живео Лазар кога је Исус био подигао
из мртвих.
2 Тамо су му припремили вечеру.
Марта је послуживала, а Лазар је био
један од оних који су са Исусом били
за столом.
3 Затим је Марија узела око пола
литра правог, скупоценог, мирисног
уља од нарда, излила га на Исусове
ноге и обрисала их својом косом.
Мирис нардовог уља испунио је целу
кућу.
4 Један од Исусових ученика, Јуда
Искариот, који је требало да га изда,
рече:
5 „Зашто се то мирисно уље није
продало за три стотине сребрњака и
дало се сиромасима?“
6 Ово није рекао зато што је
бринуо за сиромахе, него зато што
је био лопов. Он је носио врећу са
заједничким новцем *и користио га за*
себе.
7 Тада Исус рече: „Остави је! Нека
учини то за дан мог погреба.
8 Јер сиромахе ћете увек имати са
собом, а мене нећете имати увек.“
9 Јевреји су сазнали да је Исус тамо,
па су у великом броју дошли, не само
због Исуса, него и да виде Лазара,
кога је Исус био подигао из мртвих.
10 Тада су водећи свештеници
наумили да убију и Лазара,
11 јер су их због њега многи Јевреји
одбацивали и веровали у Исуса.

Свечани улазак у Јерусалим

12 Следећег дана је много народа
дошло на празник, јер су чули да Исус
долази у Јерусалим.
13 Узели су гране од палми и
изашли му у сусрет, кличући:
„Осана! Благословен онај
који долази у име Господње!

Нека је благословен Цар израиљски!“
14 Исус је нашао једно магаре и
узјахао га, као што је *у Светом писму*
написано:
15 „Не бој се, ћерко сионска!
Ево, долази ти Цар твој
јашући на магарету.“
16 Исусови ученици нису тада
разумели ово, али када се Исус узнео
у славу, сетили су се да је *у Светом*
писму написано о њему управо оно
што су том приликом учинили за
њега.
17 Народ који је био с Исусом када
је позвао Лазара из гроба и подигао га
из мртвих, преносио је ову вест.
18 Зато му је толики народ изашао у
сусрет. Прочуло се, наиме, да је *Исус*
учинио тај знак.
19 А фарисеји су говорили један
другом: „Видите да ништа не вреди!
Ево, сав свет је отишао за њим!“
20 Били су ту и неки Грци који су
дошли у Јерусалим да се на празник
поклоне *Богу*.
21 Они су пришли Филипу из
Витсаиде у Галилеји и замолили
га: „Господине, желимо да видимо
Исуса.“
22 Филип је отишао и рекао то
Андрији. Онда су заједно отишли к
Исусу и рекли му то.
23 Исус им одговори. „Дошао је час
да се Син Човечији прослави.

24 Заиста, заиста вам кажем: ако
пшенично зрно не падне у земљу и не
умре, оно не може донети род, него
остаје сâмо. А ако умре, онда доноси
много рода.
25 Ко год воли свој живот, изгубиће
га. А ко мрзи свој живот на овом
свету, сачуваће га за вечни живот.
26 Ко хоће да ми служи, нека ме
следи. Где сам ја, тамо ће бити и мој
слуга. Ко хоће да ми служи, имаће
част код мога Оца.

Исус говори о својој смрти

27 Сада ми је душа узнемирена.
Шта да кажем? *Да кажем*: 'Оче,
избави ме од часа *страдања*'? Па због
тог часа сам и дошао!
28 Оче, прослави своје име!“
Тада се зачује глас са неба:
„Прославио сам и опет ћу
прославити!“
29 Народ који је ту стајао, када је
то чуо, рече: „Загрмело је нешто!“
Други рекоше: „То му је анђео
говорио!“
30 Исус рече: „Овај глас се није чуо
због мене, него због вас.
31 Сада је време да се суди овом
свету. Сада ће владар овог света бити
збачен.
32 А кад ја будем подигнут са
земље, све људе ћу привући к себи.“
33 *Исус* је, рекавши ово, показао
каква га смрт чека.
34 Тада му народ одговори: „Из
Закона смо чули да ће Христос
живети довека. Како ти, онда, кажеш
да ће Син Човечији бити подигнут?
Ко је тај Син Човечији?“
35 Исус им одговори: „Још мало
времена је светлост међу вама.
Ходајте док имате светлости, да вас
тама не обузме. Ко хода по тами, не
зна куда иде.
36 Верујте у светлост док је
имате, да будете синови светлости.“
Рекавши ово, Исус је отишао и сакрио
се од њих.

Неверовање народа

37 Иако је *Исус* учинио толике знаке
пред њима, они нису веровали у
њега.
38 Тако се испунило оно што је
рекао пророк Исаија:
„Господе, ко је поверовао нашој
поруци,
и мишица Господња коме се
открила?“
39 Због овог нису могли да верују,
јер Исаија поново каже:
40 „Бог им је очи ослепео
и срца им отврднуо;
да очима не виде
и да срцем не схвате,
да се не обрате
да их ја исцелим.“
41 Исаија је ово рекао, јер је видео
Исусову славу, те је говорио о њему.
42 Чак су и многи свештеници
веровали у њега, али нису смели да
се јавно изјасне због фарисеја, да не
би били искључени из синагоге.
43 Наиме, више су волели људску
славу него Божију славу.
44 Исус повика: „Свако ко верује у
мене, не верује *само* у мене, него *и* у
онога који ме је послао.
45 Ко мене види, види онога који ме
је послао.
46 Ја сам светлост која је дошла на
свет, да свако ко верује у мене не
остане у тами.
47 Ко слуша моје речи, а не
извршава их, томе не судим ја. Јер,
ја нисам дошао да судим свету, него
да се свет спасе мојим посредством.
48 Ко мене одбацује и не прихвата
моје речи, има једног за судију. То
је реч коју сам говорио; она ће му
судити у Последњи дан.
49 Ја нисам говорио што је мени
по вољи. Сам Отац ме је послао и
заповедио ми шта да кажем и шта да
говорим.
50 А ово знам: у његовој заповести
јесте вечни живот. Ја говорим само
оно што ми је Отац рекао да говорим.“

13

Исус пере ноге ученицима

1 Било је то пред празник Пасхе.
Исус је знао да је дошао час да
оде са овог света к Оцу. Тада је
показао колико воли оне који су му
припадали на овом свету, а волео их
је до краја.

2 Исус и његови ученици су били
за вечером. Ђаво је Јуди Искариоту,
сину Симоновом, већ био убацио у
срце намисао да изда Исуса.
3 *Исус* је знао да му је Отац предао
потпуну власт; знао је да од Бога
долази и да ће к Богу отићи.
4 Тада је устао од вечере, скинуо са
себе горњи део одеће, и опасао убрус
око бедара.
5 Онда је налио воду у лавор, па је
почео да пере ноге ученицима и да их
брише убрусом којим је био опасан.
6 Када је дошао до Симона Петра,
овај му рече: „Господе, зар ти да
пореш моје ноге?“
7 Исус му одговори: „Ти сад не
знаш шта ја радим, али ћеш разумети
после.“
8 Петар му рече: „Никада ти нећеш
прати моје ноге!“
Исус му рече: „Ако ти не оперем
ноге, немаш удела са мном.“
9 Симон Петар му рече: „Господе,
опери ми не само ноге, него и руке и
главу!“
10 Исус му рече: „Ономе који је
окупан треба опрати само ноге, јер је
већ сав чист. Ви сте чисти, али не
сви.“
11 *Исус* је знао ко је његов издајник,
па је зато рекао: „Нисте сви чисти.“
12 Након што је опрао ноге
ученицима, *Исус* је обукао своју
горњу одећу и вратио се на своје
место за столом. Онда их је упитао:
„Да ли разумете шта сам вам учинио?
13 Ви ме називате учитељем и
Господом, и с правом то кажете, јер
ја то и јесам.
14 Дакле, ако сам ја, Господ и
учитељ, опрао вама ноге, онда сте
и ви дужни да перете ноге једни
другима.
15 Дао сам вам пример: чините
онако како сам ја учинио вама.
16 Заиста, заиста вам кажем: слуга
није већи од свог господара, нити
је апостол већи од онога који га је
послао.
17 Пошто знате ово, бићете
блажени ако то и чините.

Исусов издајник

18 Не говорим о свима вама. Ја знам
које сам изабрао. Али Писмо мора
да се испуни, *кад каже*: ’Онај који са
мном једе, окрену се против мене.’
19 Кажем вам пре него што се то
догоди, да бисте, када се то збуде,
веровали да сам ја *онај који јесте*.
20 Заиста, заиста вам кажем:
ко прихвата онога кога ја шаљем,
мене прихвата, а ко прихвата мене,
прихвата онога који је мене послао.“
21 Након што је ово изрекао, Исус
се дубоко узнемирио и отворено
изјавио: „Заиста, заиста вам кажем
да ће ме издати један од вас.“
22 Ученици су се згледали међу
собом питајући се о коме он то
говори.
23 Један од ученика који је био
Исусов миљеник, лежао је за столом
до Исусовог крила.
24 Симон Петар му је дао знак и
рекао: „Питај о коме то говори.“
25 Тако се тај ученик наслонио на
Исусове груди и упитао: „Господе, ко
је тај?“
26 Исус одговори: „То је онај коме
дам умочен залогај хлеба.“ Умочио
је залогај хлеба и дао га Јуди, сину
Симона Искариота.
27 Чим је Јуда појео залогај, уђе
Сатана у њега. Исус му рече: „Што
хоћеш да учиниш, учини брзо.“
28 Нико од ученика за столом није
разумео зашто му је то рекао.
29 Пошто је Јуда код себе држао
заједнички новац, неки су мислили
да му је Исус рекао да оде да купи
нешто хране за празник или да се да
сиромашнима.
30 Јуда је узео залогај и одмах
изашао. Била је ноћ.

Нова заповест

31 Када је Јуда изашао, Исус рече:
„Сада ће Бог открити славу Сина
Човечијег, а по њему ће се открити
слава Божија.
32 Ако ће се по Сину Човечијем
открити слава Божија, онда ће и Бог
открити славу његову. То ће се
десити брзо.
33 Децо, још мало времена сам са
вама. Ви ћете ме тражити, али што

сам рекао јудејским *вођама*, то сада и вама кажем: 'Тамо где ја идем, ви не можете доћи.'

34 Дајем вам нову заповест: волите једни друге. Како сам ја вас волео, тако и ви да волите једни друге.

35 Ако будете имали љубави један за другог, сви ће знати да сте моји ученици."

Исус предсказује Петрово одрицање

36 Рече му Симон Петар: „Господе, куда идеш?" Исус му одговори: „Сада не можеш ићи за мном тамо где ја идем, али ћеш ме касније следити."

37 Петар му рече: „Господе, зашто не могу да те следим? Спреман сам да умрем за тебе!"

38 Исус му одговори: „Да ли си заиста спреман да умреш за мене? Заиста, заиста ти кажем: пре него што се петао огласи, три пута ћеш ме се одрећи.

14

1 Нека се не узнемирава ваше срце. Верујте у Бога и верујте у мене.

2 У дому мога Оца има много станова. Иначе, зар бих вам рекао: 'Идем да вам припремим место'?

3 А кад одем и припремим вам место, вратићу се и повести вас са собом, да и ви будете где сам ја.

4 А ви знате пут куда ја идем."

5 Тома му рече: „Господе, не знамо где идеш. Како можемо да знамо пут?"

6 Исус му рече: „Ја сам Пут и Истина и Живот. Нико не долази к Оцу осим по мени.

7 Стога, ако сте упознали мене, упознаћете и мог Оца. Ви га познајете већ сада и видели сте га."

8 Филип рече: „Господе, покажи нам Оца и биће нам довољно."

9 Исус му рече: „Толико сам времена са вама и ниси ме упознао, Филипе? Ко је видео мене, видео је и Оца. Зашто онда кажеш: 'Покажи нам Оца'?

10 Зар не верујеш да сам ја у Оцу и да је Отац у мени? Речи које вам говорим не долазе од мене; Отац који је у мени чини своја дела.

11 Верујте да сам ја у Оцу и Отац у мени. Ако не због другог, верујте макар због дела која чиним.

12 Заиста, заиста вам кажем: ко верује у мене, чиниће дела која ја чиним. Чиниће и већа дела, јер ја одлазим к Оцу.

13 Што год затражите у моје име, ја ћу то учинити, да би се слава Очева открила у Сину.

14 Што год затражите у моје име, ја ћу то учинити.

Исус обећава Духа Светога

15 Ако ме волите, извршаваћете моје заповести,

16 а ја ћу измолити од Оца да вам да другог Помагача-Утешитеља да буде са вама довека.

17 *Он је* Дух истине. Њега свет не може да прими, јер га не види и не познаје. Ви га познајете, јер са вама борави и биће у вама.

18 Нећу вас оставити као сирочад. Вратићу се к вама.

19 Још мало и свет ме неће видети. Ви ћете ме видети и живећете, јер ја живим.

20 У тај дан ћете сазнати да сам ја у свом Оцу, а да сте ви у мени и ја у вама.

21 Ко прихвата моје заповести и извршава их, тај ме воли. А ко воли мене, њега ће волети мој Отац. И ја ћу га волети и себе му открити."

22 Јуда (не Искариот) рече: „Господе, како то да ћеш се открити нама, а не свету?"

23 Исус му одговори: „Ако ме неко воли, држаће се мога учења, па ће га и мој Отац волети. Мој Отац и ја ћемо доћи к њему и настанићемо се код њега.

24 А ко ме не воли, тај се не држи мог учења. Учење које слушате није моје, већ потиче од Оца који ме је послао.

25 Ово вам кажем док сам још са вама.

26 А Помагач-Утешитељ, Дух Свети, кога Отац шаље у моје име, поучиће

вас свему и подсетиће вас на све што
сам вам рекао.
27 Мир свој вам остављам, мир свој
дајем вам. Не дајем вам онакав мир
какав свет даје. Не дајте да вам
узнемиреност и страх обузму срце.
28 Чули сте да сам вам рекао:
'Одлазим, али се враћам к вама.' Да
ме волите, ви бисте се радовали што
одлазим к Оцу, јер је Отац већи од
мене.
29 То сам вам сада рекао, пре него
што се догоди, да верујете кад се то
догоди.
30 Нећу још дуго говорити с вама,
јер долази владар овога света. Он
нема власти нада мном,
31 али свет треба да зна да ја волим
Оца и да чиним онако како ми је
заповедио мој Отац.
Устаните, идемо одавде!

15

Исус – прави чокот

1 Ја сам прави чокот, а мој Отац је
виноградар.
2 Он уклања сваку лозу на мени која
не рађа род, а чисти сваку која рађа,
да би више рода донела.
3 А вас је већ очистила реч коју сам
вам говорио.
4 Останите у мени и ја *ћу остати*
у вама. Као што лоза, сама од себе,
не може да доноси род ако не остане
на чокоту, тако ни ви не можете
да доносите плод ако не останете у
мени.
5 Ја сам чокот, а ви сте лозе. Ко
остане у мени и ја у њему, тај доноси
много плода, јер без мене не можете
ништа чинити.
6 Ако неко не остане у мени, тај
се избацује као одсечена лоза, те се
суши, а као такву је скупљају и бацају
у ватру, па је спаљују.
7 Ако останете у мени и ако моје
речи остану у вама, тражите што
хоћете и добићете.
8 Ово је на славу мога Оца: да
доносите многоструки род и да
будете моји ученици.
9 Као што је Отац волео мене, тако
сам и ја волео вас; останите у мојој
љубави.
10 Ако извршавате моје заповести,
остаћете у мојој љубави, као што сам
и ја извршио заповести свога Оца, те
остајем у његовој љубави.
11 Ово сам вам рекао да би моја
радост била у вама и да би ваша
радост била потпуна.
12 Ово је моја заповест: волите
једни друге, као што сам ја волео вас.
13 Нема веће љубави него кад неко
да свој живот за своје пријатеље.
14 А ви сте моји пријатељи ако
чините што вам заповедам.
15 Не називам вас више слугама,
јер слуга ништа не зна о пословима
свога господара. Ја вас називам
пријатељима, јер сам вам обзнанио
све што сам чуо од свога Оца.
16 Нисте ви мене изабрали, него
сам ја изабрао вас и поставио вас да
идете и доносите род и да ваш род
остане, те да вам Отац да све што
затражите у моје име.
17 Ово вам заповедам: волите једни
друге.
18 Ако вас свет мрзи, знајте да је
мене мрзео пре вас.
19 Да припадате овом свету, свет би
волео своје. Али, пошто не припадате
свету, него сам вас ја издвојио из овог
света, свет вас због тога мрзи.
20 Сећајте се речи коју сам вам
рекао: 'Слуга није већи од свог
господара.' Дакле, ако су мене
прогонили, прогониће и вас; ако су
послушали моје речи, послушаће и
ваше.
21 Они ће све то чинити ради мене,
јер не познају онога који је послао
мене.
22 Да нисам дошао и да им нисам
говорио, то им се не би урачунало у
грех. Овако немају изговора за свој
грех.
23 Ко мрзи мене, мрзи и мога Оца.
24 Да нисам међу њима чинио дела,
која нико други није учинио, грех им
се не би урачунао. Сад су видели, па
су омрзли и мене и мога Оца.
25 Ипак, то је због тога да би се
испунила реч, записана у њиховом
Закону: 'Омрзли су ме без разлога.'
26 А када дође Помагач-Утешитељ,
кога ћу вам послати од Оца, Духа

истине, Дух који од Оца исходи – он ће сведочити за мене.
27 И ви ћете сведочити *за мене*, јер сте од почетка са мном.

16

1 Ово сам вам рекао да не одустанете.
2 Искључиваће вас из синагога, а доћи ће час када ће, ко год вас убије, мислити да тиме служи Богу.
3 Ово ће чинити, јер нису упознали ни Оца ни мене.
4 Међутим, ово сам вам рекао да се, када дође тај час, сетите мојих речи. Ово вам нисам говорио на почетку, јер сам био са вама.
5 Сада одлазим к ономе који ме је послао, а нико од вас ме не пита: 'Куда одлазиш?'
6 Напротив, вама је жалост обузела срце зато што сам вам то рекао.
7 Ја вам говорим истину: за вас је боље да одем, јер ако ја не одем, Помагач-Утешитељ неће доћи к вама. Али ако одем, послаћу га к вама.
8 А кад он дође, показаће свету шта је грех, шта је правда и шта је суд.
9 Грех је то што не верује у мене.
10 Правда је то што одлазим к Оцу и што ме нећете више видети.
11 Суд је то што је владар овога света осуђен.
12 Имам још много шта да вам кажем, али сада би то било превише за вас.
13 А када дође он, Дух истине, упутиће вас у сву истину, јер неће говорити по своме, него ће говорити оно што чује, и најављиваће вам будуће догађаје.
14 Он ће ме прославити, јер ће од мене примити и вама најављивати.
15 Све што има Отац, припада и мени. Зато сам вам рекао да ће од мене узети и вама најављивати.
16 Још мало па ме нећете више видети, а затим још мало, па ћете ме видети.“

Жалост и радост

17 Тада Исусови ученици рекоше једни другима: „Шта значи то што нам је рекао: 'Још мало, па ме нећете више видети, а затим још мало, па ћете ме видети' и 'зато што одлазим к Оцу'?
18 Шта мисли под тим: 'Још мало'? Не знамо о чему то говори.“
19 Исус је знао да хоће да га питају, па им је рекао: „Питате се међу собом шта значи оно што сам рекао: 'Још мало, па ме нећете више видети, а затим још мало, па ћете ме видети'?
20 Заиста, заиста вам кажем да ћете плакати и нарицати, а свет ће се радовати. Бићете у жалости, али ће се ваша жалост преокренути у радост.
21 Жена је у тескоби кад рађа, јер је дошао час порођајних болова, али кад роди дете, она више не спомиње своју муку, јер је новорођенче дошло на свет.
22 И ви сте сада жалосни, али ја ћу вас поново видети, те ће ваша срца бити испуњена радошћу. Ту радост нико неће моћи да вам одузме.
23 У онај дан ме нећете више питати ни о чему. Заиста, заиста вам кажем: Отац ће вам дати што год затражите у моје име.
24 Ви још нисте ништа затражили у моје име. Тражите и добићете, да ваша радост буде потпуна.
25 Ово сам вам рекао сликовито, али доћи ће час када вам више нећу говорити сликовито, него ћу вам отворено говорити о Оцу.
26 У тај дан ви ћете тражити од Оца у моје име. Не кажем вам да ћу ја молити Оца за вас.
27 Наиме, вас сам Отац воли, зато што сте ви заволели мене и зато што сте поверовали да сам дошао од Бога.
28 Од Оца сам изашао и дошао на свет; сада одлазим са света и идем к Оцу.“
29 Његови ученици му рекоше: „Ево, сад нам отворено говориш и не служиш се сликовитим говором.
30 Сада знамо да све знаш и да није потребно да ти неко постави питање, јер ти то унапред знаш. Зато верујемо да си дошао од Бога.“
31 „Сада верујете? – упита их Исус.
32 Ево, тек што није наступио час, када ћете се сви разбежати свако на своју страну, а мене оставити самог.

Ипак, ја нисам сам, јер је Отац са мном.
33 Ово сам вам рекао да имате мир у мени. У свету ћете имати невољу, али ви будите храбри; ја сам победио свет.“

17

Исусова првосвештеничка молитва

1 Рекавши ово, Исус је подигао своје очи ка небу, и рекао:
„Оче, дошао је час. Прослави свога Сина, да би Син прославио тебе.
2 Јер ти си му дао власт над сваким човеком да подари вечни живот свима које си му дао.
3 А вечни живот је ово: да упознају тебе, јединог и правог Бога, и Исуса Христа, кога си ти послао.
4 Ја сам показао твоју славу на земљи: извршио сам дело које си ми поверио.
5 Сада, Оче, подај ми славу у твоме присуству, славу коју сам имао са тобом пре постања света.
6 Објавио сам твоје име онима које си ми дао из света. Они су били твоји, а ти си их дао мени и они су послушали твоју реч.
7 Сад знају да све што си ми дао долази од тебе,
8 јер сам им рекао оно што си ти рекао мени. То су прихватили, те знају да је истина да сам од тебе дошао и верују да си ме ти послао.
9 За њих се молим. Не молим се за свет, него за оне које си ми ти дао, јер су твоји.
10 Све што припада мени припада и теби, и све што припада теби припада и мени, а моја слава се открила по њима.
11 Ја нисам више на свету, али су они на свету. *Сада* идем к теби. Оче свети, сачувај их у свом имену, које си ми дао, да и они буду једно као што смо ми *једно*.
12 Док сам био с њима, чувао сам их у твом имену, које си ми дао. Ја сам их сачувао и ниједан од њих није изгубљен, осим човека предвиђеног за пропаст*, да се испуни што је написано у Писму.
13 Сада идем к теби, а ово говорим док сам на свету, да би и њих испунила радост коју ја имам.
14 Дао сам им твоју реч, а свет их је омрзао зато што не припадају свету, као што ни ја не припадам свету.
15 Не молим те да их узмеш са света, већ да их сачуваш од Злога.
16 Они не припадају свету, као што ни ја нисам од света.
17 Посвети их *себи* истином; твоја реч је истина.
18 Ја их шаљем у свет, као што си ти мене послао на свет.
19 Ја себе посвећујем ради њих, да и они буду посвећени истином.

Исус моли за све вернике

20 Не молим се само за њих, него и за све који ће, преко њихове поруке, поверовати у мене,
21 да би сви били једно. Као што си ти, Оче, у мени и ја у теби, тако нека и они буду једно у нама, да свет поверује да си ме ти послао.
22 Ја сам им предао славу, коју си ти предао мени, да буду једно као што смо ми једно:
23 ја у њима и ти у мени, да буду у потпуном јединству, да би свет знао да си ме ти послао и да си их волео онако како си волео мене.
24 Оче, хоћу да они које си ми ти дао буду са мном и да гледају моју славу, славу коју си ми дао, јер си ме волео пре постања света.
25 Оче праведни, свет те не познаје, али ја те познајем, а и они знају да си ме ти послао.
26 Ја сам им објавио твоје име, а објављиваћу га и даље, да љубав којом си ме волео буде у њима, и ја у њима.“

* **17:12** Дословно: *Сина пропасти*. Израз може да се тумачи двојако. *Син пропасти* може да се преведе као *човек предвиђен*, или *одређен за пропаст*, чиме се наглашава дословно испуњење пророштва, или *син пропасти*, то јест, човек чије понашање води у пропаст, чиме се наглашава Јудина морална особина. Израз *син пропасти* такође има есхатолошко значење (2. Сол 2,3; 1. Јн 2,18.22; 4,3).

18

Исуса хапсе

1 Када је ово изрекао, Исус је
са својим ученицима прешао преко
потока Кидрона где је био врт. Тамо
је отишао са својим ученицима.
2 А Јуда, издајник, је знао за ово
место, јер се Исус тамо често налазио
са својим ученицима.
3 Дошао је тамо, водећи са собом
чету војника и *храмске* стражаре, које
су послали водећи свештеници и
фарисеји. Са собом су носили бакље,
светиљке и оружје.
4 Исус, знајући шта ће му се све
догодити, изађе и упита их: „Кога
тражите?“
5 Они му одговорише: „Исуса
Назарећанина.“
Исус одговори: „Ја сам.“ Јуда,
издајник, стајао је међу њима.
6 Када је *Исус* рекао: „Ја сам“ – они
устукнуше и попадаше на земљу.
7 *Исус* их поново упита: „Кога
тражите?“
Они одговоре: „Исуса Назарећанина.“
8 Исус им одговори: „Нисам ли вам
рекао да сам то ја? Али, ако мене
тражите, пустите онда ове *што су са
мном* да иду.“
9 То се догодило да се испуне речи
које је Исус изрекао: „Ниједног од
оних које си ми дао нисам изгубио.“
10 Тада Симон Петар извуче мач
који је имао са собом, па удари
Првосвештениковог слугу и одсече
му десно ухо. Слуга се звао Малхо.
11 Исус рече Петру: „Врати мач у
корице! Зар да не испијем чашу коју
ми је Отац дао?“
12 Тада војници са заповедником и
јудејским старешинама ухвате Исуса
и свежу га.
13 Прво су га одвели Ани, јер је
он био Кајафин таст, а Кајафа је те
године био Првосвештеник.
14 Кајафа је био онај што је
саветовао Јевреје да је боље да један
човек умре за народ.
15 А Симон Петар и један други
ученик следили су Исуса. Тај ученик
је познавао Првосвештеника, па је
ушао са Исусом у Првосвештениково
двориште.
16 Петар је остао да стоји пред
вратима. Онај други ученик, који
је познао Првосвештеника, изашао је
тада, разговарао са вратарком и увео
Петра у двориште.
17 Тада слушкиња вратарка рече
Петру: „Да ниси и ти један од
ученика оног човека?“
„Нисам“ – одговори *Петар*.
18 Пошто је било хладно, слуге и
стражари су заложили ватру, па су
стајали око ње и грејали се. И Петар
је тамо стајао са њима и грејао се.

Првосвештеник испитује Исуса

19 У међувремену, Првосвештеник
је испитивао Исуса о његовим
ученицима и о његовом учењу.
20 Исус му одговори: „Говорио
сам јавно пред народом. Увек сам
поучавао у синагоги и у храму где се
сви Јевреји окупљају. Ништа нисам
говорио тајно.
21 Зашто питаш мене? Питај оне
који су слушали шта сам им говорио.
Они знају шта сам рекао.“
22 Кад је *Исус* рекао ово, један од
стражара који је ту стајао ошамари
га и рече: „Зар се тако одговара
Првосвештенику?!“
23 Исус му одговори: „Ако сам
рекао нешто што не ваља, докажи да
то не ваља. Али, ако сам у праву, због
чега ме удараш?“
24 Тада га је Ана свезаног послао
Првосвештенику Кајафи.

Петар се поново одриче Исуса

25 Симон Петар је *у међувремену*
стајао око ватре и грејао се. Тада му
је *неко* рекао: „Зар ниси и ти један од
његових ученика?“
Петар то пореч е, говорећи: „Не,
нисам!“
26 Један од Првосвештеникових
слугу, рођак оног слуге коме је Петар
одсекао ухо, такође му рече: „Зар те
нисам видео с њим у врту?“
27 Петар поново пореч е и уто се
огласи петао.

Исус пред Пилатом

28 Рано ујутро су Исуса одвели
од Кајафе у преторијум. Јудејске

вође нису ушле у преторијум, да не би постали *обредно* нечисти уочи пасхалне вечере.

29 Пилат изађе пред њих и упита:
„За шта оптужујете овог човека?“
30 „Зар бисмо га довели пред тебе да није починио злочин?“ – одговорише му они.
31 Пилат им рече: „Узмите га, па му судите по вашем Закону!“

Јудејске вође му одговорише: „Ми никог не смемо да погубимо.“
32 Ово се догодило да се испуне Исусове речи, које је изрекао да би наговестио каквом ће смрћу умрети.
33 Пилат се онда вратио у преторијум и позвао Исуса. Питао га је: „Јеси ли ти Цар јудејски?“
34 Исус одговори: „Питаш ли то тек тако или су ти други говорили о мени?“
35 Пилат одговори: „Зар сам ја Јевреј ин? Твој народ и водећи свештеници су те предали мени. Шта си учинио?“
36 Исус одговори: „Моје Царство не припада овом свету. Када би моје Царство припадало овом свету, моји поданици би се борили да не будем предан Јевреј има. Међутим, моје Царство није одавде.“
37 Тада га Пилат упита: „Шта, дакле? Јеси ли цар?“

„Ти кажеш да сам Цар – одговори му Исус. Ја сам се родио и дошао на свет да бих сведочио за истину. Свако ко је од истине, слуша мој глас.“
38 Пилат упита: „Шта је истина?“ Рекавши ово, Пилат је поново изашао пред јудејске *вође* и рекао им: „Ја не налазим никакву кривицу на њему!
39 Код вас је обичај да вам за Пасху ослободим једног *затвореника*. Хоћете ли да вам ослободим Цара јудејског?“
40 Они поново повикаше: „Не њега, него Вараву!“ (Тај Варава је био одметник.)

19

Исус осуђен на смрт

1 Тада је Пилат предао Исуса да га ишибају.
2 Војници, пак, оплетоше венац од трња и ставише му га на главу. Огрнули су му и кабаницу од порфире,
3 па су му прилазили и говорили: „Здраво, Царе јудејски!“ Уз то су га шамарали.
4 Пилат је поново изашао и рекао народу: „Ево, изводим вам га, али да знате: ја не налазим никакву кривицу на њему.“
5 Исус изађе напоље са трновом круном на глави и скерлетном кабаницом на себи.

Онда им је *Пилат* рекао: „Ево човека!“
6 Када су га водећи свештеници и стражари видели, повикали су:

„Разапни *га*, разапни!“

Пилат им рече: „Узмите га ви, па га разапните. Ја не налазим никакву кривицу на њему.“
7 Јевреји му одговорише: „Ми имамо Закон и по том Закону он мора да умре, јер је тврдио да је Син Божији.“
8 Када је Пилат то чуо, још више се уплашио.
9 Ушао је у преторијум и поново упитао Исуса: „Одакле си ти?“ Исус му није ништа одговорио.
10 Пилат му онда рече: „Зар са мном нећеш да говориш? Зар не знаш да имам власт да те ослободим, као и власт да те разапнем?“
11 Исус му одговори: „Не би ти имао никакву власт нада мном, да ти није дана од горе. Зато је већи грех на ономе који ме је теби предао.“
12 Од тог часа је Пилат још више настојао да ослободи Исуса. А Јевреји су и даље викали, говорећи: „Ако ослободиш овог, ниси пријатељ *римском* цару! Ко себе проглашава за цара, противи се *римском* цару!“
13 Када је Пилат чуо те речи, извео је Исуса и сео на судијску столицу, на месту које се зове *Литостротос* (јеврејски: *Гавата*).

* **19:14** У грчком *око шестог часа.*

14 То је био дан Припреме уочи
празника Пасхе, негде око подне*.
Пилат рече Јеврејима: „Ево вашег
Цара!“
15 *Јевреји* повикаше: „Смакни га!
Смакни! Разапни га!“
Пилат им рече: „Зар да вашег Цара
разапнем?“
Водећи свештеници одговорише:
„Ми немамо другог цара осим
римског цара.“
16 Тада им је *Пилат* предао Исуса да
га разапну.

Распеће

Војници су тада преузели Исуса.
17 Носећи свој крст, дошао је на
место које се зове „Место лобање“
(јеврејски: *Голгота*).
18 Ту су га разапели на крст, а
са њим другу двојицу, њему с обе
стране, тако да је Исус био у средини.
19 Пилат је написао натпис и дао
да се постави на крст. На њему је
било написано: „Исус Назарећанин,
ЦАР ЈУДЕЈСКИ“.
20 Овај натпис су многи Јевреји
прочитали, јер је место где је Исус
био разапет било близу града.
Натпис је био написан на јеврејском,
латинском и грчком.
21 Тада су јудејски водећи
свештеници рекли Пилату: „Немој
да напишеш: ’Цар јудејски’, него:
’Тај је за себе тврдио: „Ја сам Цар
јудејски.“’“
22 Пилат одговори: „Написао сам
што сам написао.“
23 Када су војници разапели Исуса,
узели су његову одећу и поделили је
међу собом на четири дела, сваком
по део. Узели су и доњу хаљину, која
није била шивена, него сва изаткана.
24 Зато су рекли један другом:
„Боље да је не цепамо, него да бацамо
коцку за њу, па ко добије.“
То се догодило да би се испунило
што *је написано у* Писму:
„Моје хаљине поделише међу собом,
коцку бацише за моју одећу.“
Војници тако и учине.
25 Код крста су стајале Исусова
мајка, сестра његове мајке, Марија
Клопина, и Марија Магдалена.
26 Када је Исус спазио мајку и крај
ње ученика који му је био миљеник,
рекао је мајци: „Жено, ево ти сина.“
27 Затим је рекао ученику: „Ево ти
мајке.“ Од тог часа ју је ученик узео у
своју породицу.
28 Након овога, Исус је знао да се
све свршило. А да би се Писмо сасвим
испунило, рекао је: „Жедан сам.“
29 Ту, у близини, стајала је
посуда пуна киселог вина. Тада
су на штап исопа натакли сунђер
натопљен киселим вином и принели
га његовим устима.

Исус умире

30 Када је Исус окусио вино, рекао
је: „Свршено је.“ Глава му тада клону
и он издахну.
31 Пошто је тај дан био Припрема,
јудејске вође замоле Пилата да се
разапетима сломе ноге, да њихова
тела не би остала на крсту преко
суботе. Наиме, те суботе је био
велики празник.
32 Војници су тада дошли до првог
разапетог и сломили му ноге, а потом
су и другом разапетом сломили ноге.
33 Када су дошли до Исуса и видели
да је већ мртав, нису му сломили
ноге.
34 Уместо тога, један војник му је
копљем пробо ребра. Отуда је одмах
потекла крв и вода.
35 То сведочи онај који је то видео
и његово сведочење је истинито. Он
зна да говори истину и сведочи да
бисте ви поверовали.
36 Ово се догодило да би се
испунило што је записано у Писму:
„Кост се његова неће поломити.“
37 Писмо опет каже: „Гледаће
онога кога су проболи.“

Исусов погреб

38 После тога је Јосиф из Ариматеје
затражио од Пилата да однесе
Исусово тело. Јосиф је био Исусов
ученик, али не јавно, јер се плашио
јудејских *власти*. Тада је Јосиф
дошао, и са Пилатовим одобрењем,
однео Исусово тело.

39 Са њим је дошао и Никодим,
онај који је једном по ноћи дошао
Исусу. Са собом је понео око тридесет
килограма мирисног биља, смесе
измирне и алоје.
40 Тако они узму Исусово тело и
обавију га платном са мирисним
биљем, по јудејском обичају
сахрањивања.
41 А близу места где је Исус био
разапет, био је један врт. У том врту
се налазила једна нова гробница у
којој нико није био сахрањен.
42 Пошто је био јудејски дан
Припреме, и пошто је оно место било
близу, положили су Исусово *тело* у
тај гроб.

20

Празан гроб

1 У недељу, пре свитања, дође
Марија Магдалена на гроб и примети
да је камен са гроба откотрљан.
2 Стога отрчи и дође к Симону
Петру и другом ученику, Исусовом
миљенику, па им рече: „Узели су
Господа из гроба и не знамо где су га
склонили!“
3 Петар и други ученик су тада
изашли и дошли на гроб.
4 Обојица су трчала, али је онај
други ученик био бржи од Петра, те
је први дошао на гроб.
5 Завирио је унутра и опазио
положене завоје, али није ушао у
гроб.
6 Затим је и Симон Петар дошао
за њим. Ушао је у гроб и видео
положене завоје
7 и убрус који је био на Исусовој
глави. *Убрус* није био са завојима,
него је био сложен на једном месту.
8 Затим је ушао и други ученик који
је први дошао на гроб. Видео је и
поверовао.
9 Они тада још нису знали да у
Писму пише да *Исус* треба да васкрсне
из мртвих.
10 Тада су се ученици вратили
кући.

Исус се јавља Марији из Магдале

11 А Марија је стајала испред гроба
и плакала. Сва у сузама, завирила је у
гроб
12 и угледала два анђела у белој
одећи како седе на месту где је
почивало Исусово тело. Један код
места где је била *Исусова* глава, а
други код места где су му биле ноге.
13 *Анђели* је упиташе: „Жено, зашто
плачеш?“
Она им одговори: „Узели су мог
Господа, а ја не знам где су га
склонили.“
14 Рекавши ово, окренула се натраг
и видела Исуса како стоји, али није
знала да је то био Исус.
15 Исус јој рече: „Жено, зашто
плачеш? Кога тражиш?“
Мислећи да је то вртлар, *Марија*
рече: „Господине, ако си га ти однео,
реци ми где си га положио и ја ћу га
однети.“
16 Исус јој рече: „Марија!“ Она
се окрену и рече на јеврејском:
„*Равуни*!“ (што значи: „Учитељу!“)
17 Исус јој рече: „Не дотичи ме, јер
још нисам узашао своме Оцу. Него,
иди мојој браћи и реци им: ’Узлазим
своме Оцу и вашем Оцу, своме Богу и
вашем Богу!’“
18 Марија Магдалена оде и јави
ученицима: „Видела сам Господа!“
Онда им је пренела оно што јој је
рекао.

Исус се јавља својим ученицима

19 Те недеље увече, ученици
су били заједно. Врата су била
закључана, јер су се плашили
јудејских *власти*. Тада дође Исус,
стаде међу њих и рече им: „Мир
вам!“
20 Рекавши то, показао им је руке и
ребра. Ученици су били радосни што
виде Господа.
21 Исус им поново рече: „Мир вам!
Као што је мене послао Отац, тако ја
шаљем вас.“
22 Рекавши ово, дунуо је и рекао
им: „Примите Духа Светога.
23 Коме опростите грехе,
опраштају му се, а коме не опростите
грехе, томе се не опраштају.“

Исус се јавља Томи

24 Један од Дванаесторице, Тома
звани „Близанац“, није био са
осталима када је Исус дошао.
25 Њему су други ученици рекли:
„Видели смо Господа!“ Он им рече:
„Док не видим траг од клинова
на његовим рукама и не ставим
свој прст у ране од клинова и у
рану између његових ребара, нећу
веровати.“
26 Осам дана касније, ученици су
се поново окупили; са њима је био и
Тома. *Иако* су врата била закључана,
Исус уђе унутра, стаде међу њих и
рече: „Мир вам!“
27 Онда рече Томи: „Стави свој прст
овде и погледај моје руке. Пружи
своју руку и стави је међу моја ребра,
те више не сумњај, него веруј!“
28 Тома му рече: „Господ мој и Бог
мој!“
29 Исус му рече: „Верујеш ли зато
што си ме видео? Блажени су они
који верују, а нису ме видели.“
30 Исус је пред својим ученицима
учинио и многе друге знаке који нису
записани у овој књизи.
31 А ови су записани да бисте
поверовали да Исус јесте Христос,
Син Божији, и да бисте, верујући,
имали живот у његово име.

21

1 После овога се Исус поново указао
ученицима на Тиверијадском језеру.
Овако се указао:
2 Били су заједно Симон Петар,
Тома звани „Близанац“, Натанаило
из Кане Галилејске, два сина
Заведејева и још друга два ученика.
3 Симон Петар им рече: „Идем да
ловим рибу.“ Они рекоше: „Идемо и
ми с тобом.“ Отишли су и укрцали се
у бродић, али те ноћи нису уловили
ништа.
4 У освит зоре, Исус је стао на обалу,
али ученици нису знали да је то Исус.
5 Тада им Исус рече: „Децо, јесте ли
шта уловили?“
Они му одговорише: „Нисмо.“
6 *Исус* им рече: „Баците мреже с
десне стране бродића. Тамо ћете
наћи рибу.“ Они баце мреже и улове
толико рибе да нису могли да их
извуку.
7 Онај ученик који је био Исусов
миљеник рече Петру: „То је Господ.“
Када је Симон Петар чуо да је то
Господ, огрнуо се, јер је био лагано
обучен и скочио у језеро.
8 Остали ученици су допловили
и извукли мрежу с рибама. Они,
наиме, нису били далеко од обале,
свега стотинак метара*.
9 Кад су се искрцали на копно,
видели су наложену ватру и на њој
рибу и хлеб.
10 Исус им рече: „Донесите и од
риба које сте сад уловили.“
11 Симон Петар уђе у чамац и
извуче на обалу мрежу пуну великих
риба. Било их је стотину педесет три.
Ипак, иако их је било толико, мрежа
се није покидала.
12 Исус им рече: „Дођите да
доручкујете.“ Ниједан ученик није се
усудио да га пита: „Ко си ти?“, јер су
знали да је то Господ.
13 Исус је затим узео хлеб и дао им
га, а тако и рибу.
14 То је било већ трећи пут како
се Исус показао својим ученицима од
како је устао из мртвих.

Исус и Петар

15 После доручка, Исус упита
Симона Петра: „Симоне, сине
Јованов, да ли ме стварно волиш више
него ови?“
Петар одговори: „Да, Господе, ти
знаш да те волим.“
Исус му рече: „Напасај моје
јагањце!“
16 Исус га је и по други пут питао:
„Симоне, *сине* Јованов, да ли ме
стварно волиш?“
Петар одговори: „Да, Господе, ти
знаш да те волим.“
Исус му рече: „Чувај моје овце!“
17 Исус га упита и по трећи пут:
„Симоне, *сине* Јованов, волиш ли ме?“
Петар се растужи што га већ трећи
пут пита: „Волиш ли ме?“ Он му рече:

* **21:8** У изворном тексту, *две стотине лаката.*

„Господе, ти све знаш и знаш да те волим.“

Исус му рече: „Напасај моје овце!

18 Заиста, заиста ти кажем: кад си
био млађи, сам си се опасивао и ишао
куда си хтео, али кад остариш, ти
ћеш испружити своје руке, па ће те
неко други свезати и водити куда не
желиш да идеш.“

19 Исус је ово рекао, назначавајући
каквом ће смрћу Петар прославити
Бога. Затим му је рекао: „Хајде за
мном!“

20 Уто се Петар окренуо и опазио
да за њима иде онај ученик који
је био Исусов миљеник, исти онај
који се приликом Последње вечере
наслонио на Исусове груди и питао
га: „Господе, ко је твој издајник?“

21 Када га је Петар опазио, рекао је
Исусу: „Господе, а шта са њим?“

22 Исус му одговори: „Ако ја хоћу
да он остане *жив* док се ја не вратим,
зар је то твоја брига? Ти само следи
мене.“

23 Од тада је међу браћом почело да
се прича да тај ученик неће умрети.
Међутим, Исус му није рекао да неће
умрети, него: „Ако ја хоћу да он
остане жив док се не вратим, зар је то
твоја брига?“

24 Тај ученик је сведок овим
догађајима. Он је написао све ово
и знамо да је његово сведочанство
истинито.

25 Има још много тога што је Исус
учинио. Када би се све то редом
записало, мислим да написане књиге
не би стале ни у цео свет.

Дела апостолска
Оснивање Цркве

1 Уважени Теофиле! У свом првом
писму сам ти говорио о свему; о
томе како је Исус почео да делује и
поучава,
2 до дана када се узнео на небо,
пошто је Духом Светим дао налог
својим изабраним апостолима.
3 Након своје патње, *Исус* је дао
много доказа да је жив: указивао им
се четрдесет дана и говорио им о
Царству Божијем.

Последње Исусове речи

4 Једном приликом, док је још био
са њима, *Исус* им је заповедио: „Не
удаљавајте се из Јерусалима, него
чекајте испуњење Очевог обећања о
коме сте раније слушали од мене:
5 Јован је крштавао водом, али ви
ћете за неколико дана бити крштени
Светим Духом.“
6 Окупивши се око њега, питали су
га: „Господе, хоћеш ли у ово време да
обновиш израиљско царство?“
7 Он је одговорио: „Вама није дано
да сазнате времена или час који је
Отац одредио својом влашћу.
8 Међутим, када Свети Дух сиђе на
вас, примићете силу да сведочите за
мене у Јерусалиму и по свој Јудеји и
Самарији, и до на крај света.“

Исусово вазнесење

9 Рекавши ово, *Исус* се узнео на
небо, а један облак га је сакрио од
њихових погледа.
10 Док су им још очи биле упрте
ка небу где је *Исус* отишао, одједном
су се пред њима појавила два човека
обучена у беле хаљине.
11 Рекли су им: „Галилејци, зашто
стојите ту и гледате у небо? Овај
исти Исус који се од вас узнео на небо,
вратиће се на исти начин како сте га
видели да одлази на небо.“
12 Затим су се вратили у Јерусалим
с горе, зване „Маслинска“, која је
близу Јерусалима, удаљена један
суботњи дан хода*.
13 Кад су стигли, попели су се у
горњу собу где су обично боравили
Петар, Јован, Јаков, Андрија, Филип,
Тома, Вартоломеј, Матеј, Јаков
(Алфејев син), Симон (кога су звали
„Зилот“) и Јуда (Јаковљев син).
14 Ту су се једнодушно и постојано
молили. Са њима је било и неколико
жена, Исусова мајка Марија и Исусова
браћа.

Избор Јудиног наследника

15 Тих дана, када је било окупљено
око стотину двадесет особа, апостол
Петар је устао и обратио се
верујућима:
16 „Браћо, треба да се испуни
Писмо у коме је Дух Свети
посредством Давида пророковао о
Јуди, који је предводио оне што су
ухватили Исуса.
17 Јуда је био изабран да, као и ми,
буде учесник у апостолској служби.“
18 (Он је стекао себи њиву новцем
који је примио за своје неправедно
дело. Ту је пао наглавце, распукао се
по средини, тако да му се просула сва
утроба.
19 Сви становници Јерусалима су
сазнали за овај догађај, па су ову њиву
на свом језику прозвали *Акелдамах* –
„Крвна њива“.)
20 „О овоме је записано у књизи
Псалама, где пише:

’Кућа његова нека буде пуста;
не живео нико у њој.’

Исто тако, *стоји написано*:

’Нека се његова служба да другоме.’

21 Сада, дакле, морамо одабрати
некога ко је са нама био све време од
како је Господ Исус дошао међу нас,
па све до дана када је отишао од нас,
22 почевши са крштењем које је Јован
проповедао, до дана када је био
вазнет на небо. Тај треба да буде
сведок његовог васкрсења заједно са
нама.“
23 Предложена су двојица: Јосиф
Јуст (звани „Варсава“) и Матија.

* **1:12** Око 1 km.

24 Затим су се помолили *овим речима*: „О, Господе, ти што познајеш
срца свих људи, покажи нам кога си
од ове двојице изабрао
25 да заузме место у овој служби
и међу апостолима, од којих је Јуда
отпао и отишао на место које му и
припада.“
26 Затим су бацили коцку и коцка
је пала на Матију, који је тиме био
придодат једанаесторици апостола.

2

Долазак Светог Духа

1 На празник Педесетнице, сви су
били окупљени на истом месту.
2 Изненада се зачуо звук, сличан
хучању снажног ветра, и испунио
целу кућу у којој су седели.
3 Тада им се појавило нешто налик
на раздељене огњене језике, те је на
сваког од њих сишао по један.
4 Сви су били испуњени Светим
Духом, па су почели да говоре другим
језицима, како им је већ Дух давао да
говоре.
5 Тада је много побожних Јудеја,
који су дошли из сваке земље под
небом, боравило у Јерусалиму.
6 Кад се зачуо онај звук, много
људи се окупило тамо. Били су
збуњени, јер је свако од њих чуо како
се говори на његовом језику.
7 Питали су се у чуду: „Зар нису сви
ови што говоре Галилејци?
8 Па како онда говоре језиком
земље у којој смо рођени?
9 Овде су Парћани, Међани,
Еламити, људи из Месопотамије,
Јудеје, Кападокије, Понта, *Мале* Азије,
10 Фригије, Памфилије, Египта,
из либијских предела код Кирине,
посетиоци из Рима
11 – заједно Јевреји и обраћеници
на јудејску веру – Крићани и Арапи.
Сви ми слушамо ове људе како
нашим језиком говоре о великим
Божијим делима!“
12 Сви су били изван себе, па су,
збуњени, питали једни друге:
„Шта све ово значи?“
13 Други су, опет, терали шегу на
њихов рачун говорећи:
„Ма, напили су се они слаткога
вина!“

Петров говор

14 Тада Петар са осталих једанаест
апостола стаде пред њих и гласно
им се обрати: „Слушајте ме сви
ви – Јевреји и сви који живите у
Јерусалиму, знајте ово и саслушајте
моје речи.
15 Нису ови људи пијани – као што
ви мислите, јер је тек девет сати
ујутро*.
16 Ради се о ономе што је рекао
пророк Јоил:
17 ’У последње време – каже Бог –
излићу на све људе свога Духа,
па ће ваши синови и ћерке
пророковати,
млади људи имати виђења,
а старци сањати снове.
18 Такође ћу у оне дане излити свога
Духа
на моје слуге и слушкиње,
те ће пророковати.
19 Учинићу да се покажу чудне појаве
горе на небу
и знаци доле на земљи
– крв, ватра и облаци дима.
20 Сунце ће потамнети,
а месец *поцрвенети* као крв
пре него што дође велики и
славни дан Господњи.
21 Свако ко зазове име Господње, биће
спасен.’
22 Зато, народе израиљски,
послушај ове речи: Исус Назарећанин
је био човек чије је посланство Бог
потврдио пред вама моћним делима,
чудима и знацима које је учинио
преко њега, док је био међу вама. Ви
то и сами знате.
23 Ипак, Бог је у складу са својом
унапред одређеном намером и
предзнањем, допустио да буде
предан вама, а ви сте га, посредством
безаконика, приковали на крст и
убили.
24 Али Бог га је васкрсао из мртвих
ослободивши га од власти смрти, јер
смрт није могла да овлада њиме.

* **2:15** На грчком *јер је тек трећи час.*

25 Давид је за Исуса рекао следеће:
’Господ ми је увек пред очима.
Пошто ми је он са десне стране,
ништа мене уздрмати неће.
26 Зато ми је срце усхићено,
а мој језик томе се радује;
цело моје тело почива у нади,
27 што ми душу нећеш препустити
Свету мртвих,
нити дати да твој Светац трули.
28 Путеве живота ти си ми открио,
пун радости пред тобом ћу
бити.’
29 Драга браћо, с пуним поуздањем тврдим да је родоначелник Давид умро и био сахрањен, а његов гроб је ту, међу нама, до дана данашњега.
30 Но, како је Давид био пророк, знао је да се обећање које му је Бог уз заклетву дао односи на једног од његових потомака који ће наследити његов престо.
31 Он је то унапред видео, те је навестио Христово васкрсење: ’Није био препуштен Свету мртвих, нити му је тело иструнуло.’
32 И баш тог Исуса је Бог подигао из мртвих, чему смо сви ми сведоци.
33 И пошто је подигнут с десне стране Бога, он је од Оца примио обећаног Светог Духа и излио ово што видите и чујете.
34 Давид се, наиме, није узнео на небо, а ипак је рекао:
’Рече Господ Господу моме:
„Седи мени с моје десне стране,
35 док душмане не положим твоје,
за твоје ноге постоље да буду.“’
36 Стога, нека сав дом Израиљев поуздано зна да је оног Исуса, кога сте ви разапели, Бог учинио Господом и Христом.“
37 Ове Петрове речи су дубоко ожалостиле срца окупљених, те су упитали апостоле: „Браћо, шта треба да радимо?“
38 Петар им је одговорио: „Покајте се, па нека се свако од вас крсти у име Исуса Христа за опроштење греха; онда ћете примити дар – Духа Светог.
39 Њега је Христос обећао вама, вашем потомству и онима који живе далеко одавде, свима које позове Господ Бог наш.“
40 Петар их је још дуго уверавао и опомињао: „Избавите се од овог изопаченог нараштаја.“
41 Они који су прихватили његову поруку су били крштени. Тог дана се око три хиљаде људи придружило *Цркви*.

Живот првих хришћана

42 Сви ученици су били истрајни у слушању апостолског учења, у заједништву, у ломљењу хлеба и молитвама.
43 Сви су били испуњени страхопоштовањем, јер су апостоли чинили многа чуда и знаке.
44 Они који су поверовали били су стално заједно и све им је било заједничко.
45 Продавали су своја имања и остале вредности и делили сваком према његовој потреби.
46 Сваког дана су се једнодушно окупљали у храму, састајали се ломећи хлеб по кућама и примали храну искрена и радосна срца
47 хвалећи Бога. Зато су уживали благонаклоност целог народа, а Господ је сваког дана умножавао број спасених.

3

Исцељење хромога

1 Једном су Петар и Јован улазили у храм у време молитве. Било је око три сата поподне.
2 Баш тада су уносили неког човека хромог од рођења. Њега су људи свакога дана доносили до храмских врата званих „Дивна“, да проси милостињу од оних који долазе у храм.
3 Кад је видео да су Петар и Јован хтели да уђу у храм, затражио је од њих милостињу.
4 Петар и Јован су упрли поглед у њега, а онда Петар рече: „Погледај нас.“
5 *Хроми човек* их је пажљиво гледао, очекујући да ће му уделити неку *милостињу*.
6 Петар му, међутим, рече: „Немам ни сребра ни злата, али оно што имам

– то ти дајем: у име Исуса Христа из
Назарета, устани и ходај!“
7 Петар затим прихвати хромог за
десну руку и подиже га. Истог трена
су му очврснули стопала и глежњи,
8 па је скочио на своје ноге и почео
да хода. Затим је са апостолима ушао
у храм скачући и хвалећи Бога.
9 Сви људи који су га видели како
хода и хвали Бога,
10 препознали су оног истог човека
кога су виђали како седи крај Дивних
врата и проси. Зато су били преко
сваке мере зачуђени и задивљени
због онога што се догодило са њим.

Петар говори народу

11 Сав народ који се тамо
налазио похрлио је ка месту
званом „Соломонов трем“, где су се
налазили Петар, Јован и исцељени,
који се није одвајао од њих.
12 Када је то Петар видео, обратио
се народу: „Израиљци, зашто сте тако
изненађени овим што се догодило
и зашто гледате у нас као да смо
ми својом сопственом снагом или
побожношћу учинили да овај човек
прохода?
13 Бог Аврахамов, Бог Исаков
и Бог Јаковљев, Бог наших отаца,
прославио је свог слугу Исуса, кога
сте ви предали и одрекли га се пред
Пилатом, када је овај решио да га
ослободи.
14 Ви сте одбацили Светога и
Праведнога, а измолили сте да вам
у замену ослободе убицу.
15 Ви сте убили Створитеља
живота, али га је Бог васкрсао из
мртвих, чему смо ми сведоци.
16 Вером у Исусово име је овај
човек, кога познајете и гледате, био
ојачан. Вера у Исуса је учинила овог
човека потпуно здравим, као што сте
и сами могли да видите.
17 Браћо, знам да сте ви, као и ваше
вође, урадили то из незнања.
18 Међутим, Бог је на овај начин
испунио оно што је преко свих својих
пророка унапред најавио, рекавши
да ће његов Христос претрпети
страдање.
19 Стога, браћо, покајте се и
окрените се *Богу* да би вам се
избрисали греси,
20 како би вам Господ дао времена
починка, и послао вам Христа Исуса,
кога је вама унапред наменио.
21 Њега небо треба да задржи све до
времена свеопште обнове коју је Бог
одавно најавио преко својих светих
пророка.
22 Мојсије је, на пример, рекао:
’Господ, Бог ваш, подићи ће вам
пророка од ваше браће,
као што сам ја.
Њега слушајте у свему
што вам буде говорио,
23 јер ко не послуша тог пророка
биће истребљен из народа.’
24 Тако су и сви остали пророци, који
су *вам* од Самуила редом говорили,
најављивали ове дане.
25 Ви сте наследници обећања које је
Бог дао преко пророка и учесници у
савезу који је *Бог* склопио са вашим
прецима, јер је *Бог* рекао Аврахаму:
’Преко твог потомства
биће благословени сви народи
на земљи.’
26 Бог је најпре вама подигао свога
слугу и послао га да сваког од вас
благослови и одврати од ваших злих
дела.“

4

Петар и Јован пред судом

1 Док су они још говорили народу,
прићоше им свештеници, заповедник
храмске страже и садукеји.
2 Били су веома узнемирени што
су учили народ и објављивали да је у
Исусу васкрсао мртвих.
3 Ухватили су Петра и Јована и
бацили их у затвор до наредног дана,
јер је већ било вече.
4 Ипак, многи од оних који су чули
Петрову поруку су узверовали, тако
да је број верника порастао на пет
хиљада.
5 Следећег дана су се у Јерусалиму
окупили поглавари, старешине и
зналци Светог писма,
6 затим Првосвештеник Ана,
Кајафа, Јован, Александар и други из
првосвештеничке лозе.

7 Извели су апостоле пред себе и
упитали их: „Каквом силом и у чије
име сте то учинили?“
8 Тада Петар, испуњен Светим
Духом, одговори: „Поглавари и
старешине народа!
9 Ако смо данас изведени на
саслушање због доброг дела које смо
учинили болесном човеку и због
начина његовог исцелења,
10 онда знајте и ви и читав
израиљски народ: то је учињено
у име Исуса Христа из Назарета,
кога сте ви разапели, а кога је Бог
васкрсао. Његова сила је учинила да
овај човек стоји пред вама здрав.
11 *Исус* је 'камен што сте ви,
градитељи, одбацили, а који је постао
камен угаони.'
12 Спасења нема ни у једном
другом, јер под небом нема другог
имена међу људима, које нас може
спасти.“
13 Када су присутни видели
Петрову и Јованову одважност и
дознали да су необразовани и обични
људи, били су запањени. Препознали
су у њима оне који су били са Исусом.
14 Но, гледајући исцељеног човека
како стоји са њима, остали су без
речи.
15 Тада су наредили Петру и Јовану
да напусте Велико веће, а они су
почели да се саветују међу собом:
16 „Шта да радимо са овим
људима? Не можемо порећи да
су учинили овај знак, јер се то
одиграло наочиглед свих становника
Јерусалима.
17 Ипак, да се ово учење не би
још више проширило у народу,
запретићемо им да никоме не
проповедају у Исусово име.“
18 Тада су дозвали апостоле и
наредили им да нипошто не говоре
нити уче у Исусово име.
19 Али, Петар и Јован им
одговоре: „Просудите сами да
ли је право пред Богом да се више
покоравамо вама или Богу,
20 јер не можемо престати да
говоримо о ономе што смо чули и
видели.“
21 Чланови Већа су им још једном
запретили, па су их пустили на
слободу. Нису могли да се одлуче
како да их казне, јер је сав народ
славио Бога за оно што се догодило.
22 Наиме, човек који је био чудесно
исцељен имао је више од четрдесет
година.

Молитва за храброст апостола

23 Чим су *Петар и Јован* били
ослобођени, отишли су к својима
и известили их о ономе што су им
водећи свештеници и старешине
рекли.
24 Када су чули ово, једнодушно
су се помолили Богу речима: „О,
Господару, Створитељу неба и земље,
мора и свега што је у њима.
25 Ти си Духом Светим, преко
нашег праоца, Давида, твога слуге
рекао:
'Зашто ли се буне народи,
шта то људи узалуд смишљају?
26 Цареви се света прикупљају,
кнезови се с њима саветују,
да навале сложно на Господа
и на његовог Помазаника*.'
27 Да, заиста су се удружили у
овом граду Ирод, Понтије Пилат,
незнабошци и израиљски народ
против твога светог слуге Исуса, кога
си помазао.
28 Они су учинили оно што си ти по
својој вољи и сили унапред одредио.
29 А сада, Господе, погледај на њихове
претње и дозволи својим слугама да с
пуном слободом навешћују твоју реч.
30 Испружи своју руку да се догађају
исцељења, знаци и чуда – именом
твога светог слуге Исуса.“
31 Када су се помолили, потресла
се кућа у којој су били окупљени, те
су се сви испунили Духом Светим.
Затим су одважно навештавали
Божију реч.

Јединство прве Цркве

32 А сви који су поверовали били
су једнодушни и истомислени.
Нико сопствену имовину није
називао својом, него им је све било
заједничко.

* **4:26** На грчком *Христос.*

33 Апостоли су са великом силом
сведочили о Исусовом васкрсењу, а
Бог је изливао своју велику милост на
њих.
34 Међу њима нико није оскудевао,
јер су сви они који су поседовали
земљу или куће то продавали,
35 а новац доносили апостолима.
Од тога се делило свакоме према
његовим потребама.
36 Тако је и неки Левит по имену
Јосиф, родом с Кипра, кога су
апостоли прозвали Варнава (што
значи „син утехе“),
37 продао њиву коју је поседовао, а
новац предао апостолима.

5

Ананија и Сафира

1 И неки Ананија је са својом женом
Сафиром такође продао своје имање.
2 Међутим, он је у договору са
својом женом задржао део новца, а
остало предао апостолима.
3 Тада му је Петар рекао: „Ананија,
зашто је Сатана обузео твоје срце, те
си слагао Духу Светоме и задржао за
себе део новца који си добио за своје
имање?
4 Зар имање не би остало твоје да
га ниси продао? А кад си га већ
продао, зар новцем ниси могао да
располажеш како си хтео? Зашто си
у свом срцу одлучио да учиниш ово?
Ти ниси слагао људима, већ Богу.“
5 Чим је Ананија чуо ове речи,
срушио се и умро. Велики страх је
обузео све који су то чули.
6 Тада су младићи устали, умотали
његово тело, изнели га и сахранили.
7 Око три сата касније дође
Ананијина жена Сафира, не знајући
ништа о ономе што се десило.
8 Петар је упита: „Да ли сте
за толико новаца продали ваше
имање?“ „Да, управо за толико“ –
одговори она.
9 Тада јој Петар рече: „Зашто сте
се договорили да ставите на кушњу
Духа Господњег? Ево, пред вратима
су они што су сахранили твога мужа.
И тебе ће изнети.“
10 Она истог трена паде до његових
ногу и издахну. Када су младићи
ушли, затекли су је мртву, па су и њу
изнели и сахранили је поред њеног
мужа.
11 Велики страх је обузео целу
Цркву и све оне који су чули о овоме.

Раст Цркве

12 Преко апостола се догађало
много знакова и чуда у народу. А
верујући су се једнодушно окупљали
у Соломоновом трему.
13 Нико се од осталих није усуђивао
да им се придружи, али их је народ
веома хвалио.
14 Ипак, све је више било
мушкараца и жена који су веровали у
Господа.
15 Тако су људи стављали
болеснике на постеље и носила и
износили их на улице, не би ли како
Петрова сенка осенила кога од њих –
док он пролази.
16 Чак су и житељи из околине
Јерусалима доносили оне који су
били болесни и опседнути нечистим
духовима, и сви су били излечени.

Поновно прогонство апостола

17 Тада су се дигли Првосвештеник
и све његове присталице из
садукејске странке, и ван себе од
зависти,
18 ухватили апостоле и бацили их у
јавну тамницу.
19 Међутим, анђео Господњи је у
току ноћи отворио врата тамнице,
извео их и рекао им:
20 „Идите у храм и проповедајте све
о овом *новом* животу.“
21 Када су они то чули, ушли су у
храм у рану зору и поучавали народ.
У међувремену су дошли
Првосвештеник и његове присталице,
сазвали састанак Великог већа са
свим старешинама израиљског
народа, и наредили да се апостоли
доведу из тамнице.
22 Али, када су стражари отишли у
тамницу, нису их тамо затекли, па су
се вратили и рекли:
23 „Врата ћелије су била добро
закључана, а стражари су стајали
пред вратима. Ипак, кад смо
отворили врата, нисмо нашли
никога.“
24 Кад су заповедник храмске
страже и водећи свештеници чули

овај извештај, били су у недоумици, питајући се шта је то могло да се догоди са њима.

25 Тада је неко дошао и јавио им: „Ено, они људи које сте јуче бацили у тамницу стоје у храму и поучавају народ!“

Пред Великим већем

26 Тада је заповедник храмске страже лично отишао са стражарима и одвео апостоле, али не присилно, јер су се плашили да их људи не каменују.

27 Када су их довели, извели су их пред Велико веће. Тада их је Првосвештеник упитао:

28 „Зар вам нисмо строго забранили да поучавате у Исусово име? А ви сте пак читав Јерусалим напунили вашим учењем и хоћете да свалите на нас кривицу за смрт тог човека.“

29 Петар и апостоли су им одговорили: „Богу се треба више покоравати него људима.

30 Бог наших отаца је васкрсао из мртвих Исуса, кога сте ви убили приковавши га на дрво.

31 Али, Бог га је узвисио и поставио себи с десне стране као Кнеза и Спаситеља, да би Израиљу омогућио покајање и опроштење греха.

32 Ми смо сведоци свега тога, заједно са Духом Светим кога је Бог дао онима који су му послушни.“

Гамалилова мудрост

33 Када су *чланови Великог већа* чули ово, толико су се разбеснели, да су наумили да их убију.

34 Али тада је у Великом већу устао неки учитељ Закона по имену Гамалило, фарисеј кога је сав народ поштовао, и заповедио да се апостоли на кратко изведу.

35 Затим им се обратио: „Израиљци, добро размислите шта ћете учинити с овим људима.

36 Пре неког времена појавио се Тевда који је тврдио за себе да је неко и нешто. Њему се придружило четири стотине људи, али је он био убијен, а сви његови следбеници су се разбежали, те је цела ствар пропала.

37 После овога, у време пописа, појавио се Јуда Галилејац и подигао народ на буну. Али и он је погинуо, а сви његови следбеници су се разбежали.

38 Зато вам сада саветујем да се оканете ових људи и пустите их да иду. Јер, ако њихов наум или њихово деловање потиче од људи, то ће пропасти.

39 Но, ако то потиче од Бога, онда нећете моћи да их уништите, јер бисте се тако показали као они који се боре против Бога.“

Они су се сложили с њим,

40 и кад су позвали апостоле наредили су да их ишибају. Затим су им запретили да више не проповедају у Исусово име, па су их пустили.

41 Апостоли су напустили Велико веће радујући се што су били удостојени да поднесу срамоту ради *његовог* имена.

42 Ипак, нису престали да сваког дана у храму и по кућама поучавају и навешћују Радосну вест о Христу Исусу.

6

Избор седморице ђакона

1 Тих дана, када је број ученика растао, *Јевреји који су говорили* грчки почели су да се жале на *домаће* Јевреје, јер су њихове удовице биле занемариване приликом свакодневне поделе хране.

2 Зато су Дванаесторица сазвала сабор ученика и рекла: „Не би било у реду да ми занемаримо службу проповедања речи Божије, да бисмо се бавили расподелом хране.

3 Зато, браћо, одаберите међу собом седморицу осведочених људи, пуних Духа и мудрости. Њих ћемо поставити да врше ову службу,

4 а ми ћемо се посветити молитви и служби проповедања.“

5 Овај предлог се свидео свима окупљенима, па су изабрали Стефана, човека пуног вере и Духа Светога, затим Филипа, Прохора, Никанора, Тимона, Пармена и

Николу из Антиохије, који се био обратио на јудејску веру.

6 Ове су довели пред апостоле који су се помолили и положили на њих руке.

7 Божија реч се ширила, а број ученика у Јерусалиму се веома умножио. Међу њима је био и знатан број јудејских свештеника који су прихватили веру.

Стефан пред Већем

8 А Стефан је, испуњен *Божијом* милошћу и силом, чинио велика чуда и знаке међу народом.

9 Међутим, дошли су неки из такозване Синагоге либертинаца – Јевреји из Кирине, Александрије, те неки из Киликије и *Мале* Азије, и упустили се у расправу са Стефаном.

10 Ипак, нису могли да се супротставе његовој мудрости, јер га је Дух потицао да говори.

11 Због тога су подговорили неке људе да изјаве: „Чули смо да је *Стефан* погрдно говорио против Мојсија и Бога.“

12 Побунили су и народ, старешине и зналце Светог писма, па су му пришли, ухватили га и извели пред Велико веће.

13 Ту су довели лажне сведоке који су говорили: „Овај човек не престаје да говори против храма и Закона.

14 Чули смо, наиме, да је рекао да ће Исус Назарећанин разорити овај храм и изменити обичаје које нам је Мојсије предао.“

15 Сви који су седели у Великом већу су упрли поглед у Стефана и приметили да му је лице као лице анђела.

7

Стефанов говор

1 Тада је Првосвештеник упитао Стефана: „Јесу ли ове *оптужбе* истините?“

2 *Стефан* је на ово одговорио: „Браћо и оци, слушајте ме. Славни Бог објавио се нашем оцу Аврахаму у Месопотамији, пре него што се настанио у Харану,

3 и наложио му: ’Иди из своје земље и од своје родбине, па пођи у земљу коју ћу ти показати.’

4 *Аврахам* је напустио Халдејску земљу и настанио се у Харану. После смрти његовог оца, *Бог* га је преселио у ову земљу у којој ви сада живите.

5 У њој му ни стопу није дао у посед, али му је обећао да ће је дати у посед њему и његовом потомству после њега, иако још није имао деце.

6 Бог му је *такође* рекао да ће његови потомци бити дошљаци у туђој земљи. Тамо ће робовати и бити тлачени четири стотине година:

7 ’Народу коме буду робовали ја ћу судити, а на крају ће изаћи оданде и служити ми на овом месту.’

8 Бог је онда са Аврахамом склопио савез, чији је знак обрезање. Њему се родио Исак кога је обрезао осмога дана. Исак је обрезао Јакова, а Јаков дванаест родоначелника.

9 Родоначелници су били љубоморни на свог брата Јосифа, па су га продали као роба у Египат. Ипак, Бог је био са њим

10 и избавио га од свих његових невоља. Пошто га је Бог обдарио мудрошћу, стекао је наклоност фараона, египатског цара, који га је поставио да управља Египтом и целим својим двором.

11 Тада је у Египту и Ханану настала глад и велика беда, тако да наши преци нису могли да набаве храну.

12 Кад је Јаков чуо да у Египту има жита, послао је тамо наше очеве први пут.

13 Када су се тамо нашли по други пут, Јосиф је обзнанио својој браћи ко је он. Тако је фараон сазнао за Јосифову породицу.

14 Јосиф је онда послао по свога оца Јакова и сву своју родбину – укупно седамдесет пет особа.

15 Тако је Јаков отишао у Египат где је умро он и наши очеви.

16 Њихова тела су била пренесена у Сихем и положена у гроб који

је Аврахам био купио од Еморових
синова за одређену своту.
17 Приближавало се време да Бог
испуни обећање које је уз заклетву
дао Аврахаму. Народ је растао и
множио се у Египту,
18 све док Египтом није завладао
нови цар који није познавао Јосифа.
19 Он је лукаво поступио са
нашим народом: злостављао је наше
претке и присиљавао их да своју
новорођенчад остављају напољу да
умру.
20 У то време, родио се Мојсије. Био
је прелепо дете. Три месеца је био
одгајан у очевој кући.
21 Када су га оставили напољу,
фараонова ћерка га је узела и
одгојила га себи за сина.
22 Мојсије је, одгојен у свој
мудрости Египта, био чувен по
својим речима и делима.
23 Када му је било четрдесет
година, дође му на памет да посети
своју браћу Израиљце.
24 Кад је видео како један од њих
бива злостављан, он му прискочи
у помоћ и освети га – убивши
Египћанина.
25 Мислио је да ће његови
сународници схватити да им Бог
преко њега шаље избављење, али они
то нису разумели.
26 Следећег дана је затекао два
Израиљца како се туку. Покушао је
да их помири говорећи: 'Људи, ви
сте браћа! Зашто злостављате један
другога?'
27 Но, онај што је злостављао свога
ближњег, одгурну га и рече му: 'Ко је
тебе поставио за главара и судију над
нама?
28 Хоћеш ли и мене да убијеш као
што си јуче убио Египћанина?'
29 На те речи Мојсије побегне из
Египта и настани се као дошљак у
мадијанској земљи. Тамо су му се
родила два сина.
30 После четрдесет година, указао
му се анђео у пламтећем огњу из
једног грма, у пустињи код планине
Синај.
31 Кад је Мојсије то видео, задивио
се призором. Али када је пришао
грму да боље осмотри, чуо је глас
Господњи:
32 'Ја сам Бог твојих отаца; Бог
Аврахамов, Исаков и Јаковљев.'
Дрхтећи од страха, Мојсије се није
више усуђивао да дигне поглед.
33 Бог му је затим рекао: 'Изуј
обућу са својих ногу, јер је место на
коме стојиш свето тло.
34 Уистину сам видео невоље
мога народа у Египту и чуо његово
уздисање и зато сам сишао да их
избавим. А сад пођи, ја те шаљем у
Египат!'
35 Дакле, истог оног Мојсија кога
су одбацили рекавши: 'Ко је тебе
поставио за главара и судију над
нама?', Бог је сада послао као владара
и избавитеља преко анђела који му се
указао у грму.
36 Он их је извео оданде, чинећи
чуда и знаке у египатској земљи, на
Црвеном мору и у пустињи током
четрдесет година.
37 То је онај исти Мојсије који
је рекао Израиљцима: 'Бог ће вам
подићи пророка од ваше браће, као
што сам ја.'
38 Он је био на сабору у пустињи,
а анђео је говорио с њим и с нашим
прецима на гори Синај; он је примио
речи живота и предао их нама.
39 Међутим, наши преци нису
хтели да га послушају, него су га
одбацили и својим се срцем вратили
у Египат.
40 Рекли су Арону: 'Направи нам
богове који ће ићи пред нама, јер
не знамо шта се догодило са оним
Мојсијем који нас је извео из Египта.'
41 Тих дана су направили кип
телета и принели му жртву, веселећи
се ономе што су својим рукама
направили.
42 Тада се Бог окренуо од њих,
и препустио их да служе небеској
војсци, баш као што је записано у
Књизи пророка̂:
'Мени ли сте приносили житне жртве
и приносе
у пустињи четрдесет година,
о, доме Израиљев?!

43 *Не*, него сте носили Молохов шатор
и звезду бога вашег Рефана;
ликове које сте начинили да им се
клањате.
Зато ћу вас изгнати и даље од
Вавилона.’

44 Наши преци су у пустињи имали Шатор сведочанства. Бог је наложио Мојсију, док је разговарао с њим, да Шатор изради према нацрту који је видео.

45 Шатор који су примили, наши преци су унели у земљу, што су под Исусом *Навином* освојили од многобожаца, које је Бог отерао испред њих. Шатор је остао тамо све до времена *цара* Давида.

46 Он је стекао Божију наклоност, па је тражио од Бога да му дозволи да сагради Пребивалиште за Бога Јаковљевог.

47 Ипак, тек је Соломон саградио Дом Богу.

48 Али, Свевишњи не пребива у храмовима направљеним људским рукама, као што и пророк каже:

49 ’Небеса су престо мој,
а земља постоље за ноге моје.
Какву кућу ћете ми саградити?
И где је место мога почивања? –
пита Господ.
50 Није ли све то моја рука начинила?’

51 О, ви тврдоглави и необрезани у срцу и ушима! Ви се увек противите Духу Светом, као што су то чинили и ваши преци

52 Кога од пророка ваши преци нису прогонили? Убили су чак и оне што су најављивали долазак Праведника, кога сте ви сада издали и убили.

53 Ви сте на заповест анђела примили Закон, али га нисте послушали.“

Стефанова смрт

54 Када су они то чули, ускипео је бес у њима, па су почели да шкргућу зубима на њега.

55 Тада је Стефан, испуњен Духом Светим, упро поглед у небо и угледао Божију славу и Исуса како стоји с десне стране Бога.

56 Затим је рекао: „Гле, видим отворено небо и Сина Човечијег како стоји с десне стране Богу.“

57 На то су они подигли велику вику, зачепили своје уши и једнодушно навалили на њега.

58 Одвукли су га изван града где су га каменовали. Сведоци су своје огртаче дали на чување младићу који се звао Савле.

59 Док су га каменовали, Стефан је зазивао *Бога* и говорио: „Господе Исусе, прими мој дух!“

60 Затим је пао на колена и гласно повикао: „Господе, не урачунај им овај грех!“ Након што је ово изговорио, уснуо је.

Ширење Цркве

8

1 А Савле је одобравао Стефаново убиство. Тог дана је настао велики прогон цркве у Јерусалиму, па су се сви, изузев апостола, расејали по Јудеји и Самарији.

2 Стефана су, пак, сахранили побожни људи и уз велику жалост га оплакали.

3 А Савле је пустошио Цркву; залазио је од куће до куће и одвлачио мушкарце и жене у тамницу.

Филип у Самарији

4 Они који су били расејани, навештавали су Радосну вест где год су пролазили.

5 Тако је Филип отишао у један град у Самарији и објављивао им Христа.

6 Сав народ је пажљиво слушао његове речи и гледао знаке које је чинио.

7 Наиме, нечисти духови су уз гласне крике излазили из људи који су били њима опседнути, а и много одузетих и хромих је било исцељено.

8 Тада је настала велика радост у граду.

Симон врачар

9 У том граду је дуже времена живео неки човек по имену Симон, који је својим врачањем задивљавао народ у Самарији. Говорио је за себе да је он нешто посебно,

10 те су га уважавали и угледни и
неугледни, изјављујући: „Овај човек
је заиста сила Божија, за коју се каже
да је велика.“
11 Приклањали су му се, јер их
је дуже времена задивљавао својим
врачањем.
12 Али када су поверовали Филипу,
који је проповедао о Радосној вести
Царства Божијег и о имену Исуса
Христа, крштавали су се и мушкарци
и жене.
13 Чак је и сам Симон узверовао.
Након што је био крштен, стално
је био уз Филипа; био је задивљен
гледајући знаке и велика чуда која су
се догађала.
14 Када су апостоли у Јерусалиму
чули да су Самарјани прихватили
Божију реч, послали су тамо Петра и
Јована.
15 Када су ови стигли, помолили су
се за Самарјане да приме Светог Духа.
16 Наиме, ни на кога од њих још
није био сишао Свети Дух, већ су
били крштени само у име Господа
Исуса.
17 Апостоли су положили руке на
њих, те су примили Духа Светога.
18 Кад је Симон видео да се Дух даје
полагањем руку апостола, понудио
им је новац
19 рекавши: „Дајте и мени ту власт
да свако на кога положим руке прими
Духа Светога.“
20 Петар му је одговорио: „Нека
твој новац пропадне заједно с тобом
кад си мислио да новцем можеш да
стекнеш Божији дар.
21 Ти немаш ни дела ни удела у
овој служби, јер твоје срце није право
пред Богом.
22 Покај се за то зло и моли се
Господу, не би ли ти опростио што си
то наумио у свом срцу.
23 Видим, наиме, да си пун горког
отрова и у оковима неправде.“
24 „Молите се Господу за мене
– молио их је Симон – да ми се
не догоди ништа од овога што сте
рекли.“
25 Након што су им сведочили и
објавили им реч Господњу, *Петар
и Јован* су се вратили у Јерусалим,
проповедајући успут Радосну вест у
многим самарјанским селима.

Обраћење Етиопљанина

26 Тада је анђео Господњи рекао
Филипу: „Спреми се и крени на југ,
према путу што се од Јерусалима
спушта према Гази; тај пут је пуст.“
27 Филип се спремио и отишао. Баш
тада наиђе неки Етиопљанин, евнух,
великодостојник етиопске царице
Кандаке, и надгледник целе њене
ризнице. Он је дошао у Јерусалим
да се поклони *Богу*.
28 Враћајући се кући седео је
у својим кочијама и читао *Књигу*
пророка Исаије.
29 Тада Дух рече Филипу: „Иди и
држи се тих кочија.“
30 Филип је притрчао кочијама, па
кад је чуо да Етиопљанин чита из
пророка Исаије, упита га: „Да ли
разумеш то што читаш?“
31 „Како да разумем – одговори
Етиопљанин – када нема никога да
ми објасни?“ Затим је позвао Филипа
да седне с њим.
32 У одељку из Писма који
је Етиопљанин читао, писало је
следеће:

„Као овца на клање је вођен,
и као јагње немо пред онима који
га стрижу,
тако није отворио уста своја.
33 Био је понижен и правде лишен.
Ко ће причати о његовом
потомству
пошто му се живот са земље
узима?“

34 Евнух је упитао Филипа: „Реци
ми, молим те, о коме то пророк
говори? О себи или о неком другом?“
35 Тада му је Филип, полазећи од
истог одељка Писма, објавио Радосну
вест о Исусу.
36 Путујући тако, дошли су до неке
воде. Евнух рече: „Ево воде! Шта ми
брани да будем крштен?“
37 „Може – одговори Филип –
ако верујеш свим својим срцем.“
„Верујем – рече евнух – да је Исус
Христос Син Божији.“

38 Наредио је да се кочија заустави. Затим су обојица, Филип и евнух, сишли у воду, па га је Филип крстио.
39 Када су изашли из воде, Дух Божији изненада узе Филипа, и евнух га више није видео. Ипак, наставио је својим путем радујући се.
40 Филип се, међутим, нашао у Азоту, па је путујући проповедао Радосну вест по свим градовима све док није дошао у Кесарију.

9

Савлово обраћење

1 Савле је, у међувремену, и даље љутито претио да ће побити ученике Господње. Зато је отишао код Првосвештеника
2 и од њега затражио писмено одобрење за синагоге у Дамаску, да ако нађе следбенике Пута *Господњег*, било мушкарце или жене, може да их свезане спроведе у Јерусалим.
3 Када се приближио Дамаску, одједном га је обасјало јако светло са неба.
4 Тада је пао на земљу и зачуо глас који му рече: „Савле! Савле! Зашто ме прогониш?“
5 „Ко си ти, Господе?“ – упитао је *Савле*. „Ја сам Исус кога ти прогониш“ – одговори глас.
6 „А сад устани и уђи у град и тамо ће ти се рећи шта треба да радиш.“
7 Савлови пратиоци су занемели; чули су глас, али нису видели никога.
8 Када је Савле устао са земље, отворио је очи, али ништа није могао да види, тако да су га узели за руку и довели у Дамаск.
9 Три дана није могао да види, а за то време није ни јео ни пио.
10 У Дамаску је живео неки ученик по имену Ананија. Њему је Господ у виђењу рекао: „Ананија!“ „Ево ме, Господе“ – одговорио је Ананија.
11 „Иди у Јудину кућу – рече Господ – у улицу која се зове 'Права', и потражи Таршанина по имену Савле. Он се управо сада моли.
12 Савле је у виђењу видео човека по имену Ананија како улази и ставља руке на њега да би прогледао.“
13 Ананија му одговори: „Господе, чуо сам од многих да је овај човек нанео много зла твом светом народу у Јерусалиму.
14 Чак и овде има овлашћење од Првосвештеника да свеже све који призивају твоје име.“
15 Господ му рече: „Иди, јер је он оруђе које сам изабрао да објави моје име народима, царевима, и народу израиљском.
16 Ја ћу му, наиме, показати колико мора да претрпи за моје име.“
17 Ананија је отишао, ушао у кућу и положио своје руке на њега, те рекао: „Брате Савле! Господ Исус, који ти се указао на путу којим си ишао, послао ме је да прогледаш и да се напуниш Светог Духа.“
18 Истог тренутка са његових очију спаде нешто као крљушт, те је прогледао. Тада је устао и био крштен.
19 Потом је појео нешто хране, па се окрепио. Неколико дана је провео са ученицима из Дамаска,
20 и одмах почео да проповеда по синагогама да је Исус Син Божији.

Савле се враћа у Јерусалим

21 Сви који су га слушали, чудили су се: „Није ли ово онај – питали су се – што је у Јерусалиму истребљивао оне који зазивају то име? Зар није дошао овде да их свезане доведе пред водеће свештенике?“
22 Савлово проповедање бивало је све силније, па је Јевреје из Дамаска остављао без речи, доказујући да је Исус Христос.
23 Након дуже времена, Јевреји скују заверу да га убију.
24 Савле је, међутим, сазнао за њихову намеру. Јевреји су, пак, и дању и ноћу будно мотрили на градска врата да би га убили.
25 Но, ученици су га ноћу спустили у кошари преко градских зидина.
26 Кад је Савле дошао у Јерусалим, покушао је да се придружи ученицима. Ипак, сви су га се

плашили, јер нису веровали да је заиста ученик.

27 Тада га је Варнава прихватио и одвео га апостолима. Испричао је апостолима како је Савле видео Господа који му је говорио и како је у Дамаску храбро проповедао у Исусово име.

28 Тако је Савле остао са њима, па је ишао по Јерусалиму и храбро проповедао у Исусово име.

29 Говорио је и расправљао са *Јеврејима који су говорили* грчки, али су и они настојали да га убију.

30 Када су то браћа сазнала, одвели су га у Кесарију и оданде га послали у Тарс.

31 И тако је Црква уживала мир у целој Јудеји, Галилеји и Самарији. Подизала се и живела у страхопоштовању према Господу, растући бројчано потпором Светога Духа.

Енејино оздрављење

32 Једном је Петар обилазио све цркве, па је свратио к светима који су живели у Лиди.

33 Тамо је нашао човека по имену Енеја који је осам година одузет лежао на постељи.

34 Петар му рече: „Енеја, Исус Христос те исцељује; устани и намести свој кревет!“ *Енеја* устаде истог трена.

35 Када су видели Енеју, сви становници Лиде и Сарона су се окренули Господу.

Васкрсење Тавите

36 У Јопи је, опет, живела нека ученица по имену Тавита (што у преводу значи „Кошута“), која је увек чинила добра дела и помагала сиромашнима.

37 Баш у то време се разболела и умрла. Окупали су је и положили у собу на спрату.

38 Пошто је Лида била близу Јопе, ученици, чувши да је Петар тамо, послаше му два човека са молбом: „Дођи к нама без оклевања!“

39 Петар је устао и отишао са њима. Чим је стигао, одвели су га у горњу собу. Све удовице су стајале око њега; плакале су и показивале хаљине и огртаче које је Тавита израдила док је била са њима.

40 Тада је Петар све њих послао напоље, па је клекнуо и помолио се. Затим се окренуо према мртвом телу и рекао: „Тавита, устани!“ Она отвори очи, угледа Петра и седе.

41 Он је прихвати за руку и подиже је. Затим је позвао верујуће и удовице, и показао им је живу.

42 За ово су сазнали сви становници Јопе, те су многи од њих поверовали у Господа.

43 Петар је, пак, остао извесно време у Јопи код неког Симона кожара.

10

Петар и Корнелије

1 У Кесарији је живео неки човек по имену Корнелије који је био капетан такозване Италијанске чете.

2 Био је побожан и богобојазан човек, а тако и цели његов дом. Давао је много милостиње народу и стално се молио Богу.

3 Он је у виђењу, око три сата пополдне*, јасно видео Божијег анђела који је дошао к њему и ословио га: „Корнелије!“

4 Корнелије се загледао у њега и сав уплашен упитао: „Шта је, Господе?“ Анђео му одговори: „Твоје су молитве и милостиње узашле к Богу као жртва споменица.

5 А сад, пошаљи некога у Јопу да доведе Симона који се зове Петар.

6 Он је одсео код неког Симона кожара, чија кућа се налази покрај мора.“

7 Кад је анђео који му је говорио отишао, Корнелије је позвао двојицу својих слугу и једног побожног војника из његове пратње.

8 Након што им је све испричао, послао их је у Јопу.

Петрово виђење

9 Сутрадан, око подне, док су се путујући приближавали граду, Петар се попео на кров да се помоли.

* **10:3** На грчком *девети час.*

10 Уто је огладнео, па је хтео да поједе нешто. Док су му припремали
јело, пао је у занос.
11 Угледао је отворено небо и
нешто као велико платно завезано
на четири краја како се спушта на
земљу.
12 У њему су биле све врсте
четвороножних животиња, гмизаваца
и птица.
13 Тада му рече неки глас: „Устани,
Петре, закољи и једи!“
14 „Нипошто, Господе – одговори
Петар – јер никада нисам окусио
ништа опогањено или *обредно*
нечисто.“
15 Глас му се по други пут обратио:
„Не називај нечистим оно што је Бог
прогласио чистим!“
16 Ово се поновило три пута, а онда
се платно вратило на небо.

Корнелијеви људи код Петра

17 Док је Петар био у недоумици
питајући се шта би могло да значи
виђење које је имао, стигли су људи
које је послао Корнелије. Пошто су се
распитали за Симонову кућу, стали
су пред врата,
18 па су позвали и упитали да ли је
ту одсео Симон звани „Петар“.
19 Док је Петар још увек размишљао
о виђењу, рече му Дух: „Ево, траже те
три човека.
20 Устани, сиђи доле и пођи с њима
без оклевања, јер сам их ја послао.“
21 Петар је сишао к људима и рекао
им: „Ја сам онај кога тражите. Због
чега сте дошли?“
22 Они су му одговорили: „Послао
нас је капетан Корнелије, праведан и
богобојазан човек, кога сав јудејски
народ поштује. Њему је свети анђео
наложио да те позове у његов дом, да
чује шта имаш да кажеш.“
23 Петар их је, затим, позвао унутра
и угостио.

Петар у кући римског заповедника

Сутрадан се Петар спреми и крене
са гласницима. Са њим је пошло и
неколико браће из Јопе.
24 Следећег дана је стигао у
Кесарију. Ту их је чекао Корнелије
који је позвао своју родбину и
најближе пријатеље.
25 Кад је Петар ушао у кућу,
Корнелије му изађе у сусрет, паде
пред његове ноге и поклони му се.
26 Но, Петар га подиже говорећи:
„Устани, ја сам само човек.“
27 Разговарајући с њим, *Петар* је
ушао у кућу где је затекао много
окупљених.
28 Онда им се Петар обратио: „Ви
знате да Јеврејину није допуштено да
се дружи са странцем или да долази
код њега. Ипак, Бог ми је показао да
ниједног човека не називам поганим
или нечистим.
29 Зато сам дошао без поговора кад
сте ме позвали. Питам се, стога,
зашто сте ме позвали?“
30 Корнелије одговори: „Пре три
дана, баш у ово време, око три сата
поподне†, молио сам се у својој кући.
Изненада, неки човек у сјајној одећи
стаде преда ме
31 и рече ми: ’Корнелије, Бог је
услишио твоју молитву и сећа се
твојих милостиња.
32 Пошаљи некога у Јопу и позови
Симона који се зове Петар. Он је гост
у кући Симона кожара која се налази
покрај мора.’
33 Зато сам сместа послао по тебе.
Добро си урадио што си дошао. Сада
смо сви ми овде пред Богом да чујемо
све што ти је Господ заповедио.“
34 Петар поче да говори: „Сада
јасно видим да Бог није пристран,
35 него да из сваког народа
прихвата оног који га се боји и чини
правду.
36 Бог је послао поруку израиљском
народу, објављујући Радосну вест о
миру посредством Исуса Христа, који
је Господ свима.
37 Ви знате шта се догодило у
целој Јудеји, почевши од Галилеје,
после крштења које је Јован Крститељ
проповедао.
38 Знате и за Исуса из Назарета,
кога је Бог помазао Светим Духом и
силом. Он је ишао около и чинио
добро, лечећи све оне који су били

† **10:30** *Девети час.*

под влашћу ђавола, јер је Бог био са њим.
39 Ми смо сведоци свега што је учинио по целој јудејској земљи и у Јерусалиму. Њега су убили обесивши га на дрво,
40 али га је Бог васкрсао трећег дана и омогућио му да се појави.
41 Не свему народу, већ само сведоцима које је Бог унапред изабрао. То смо ми који смо јели и пили са њим после његовог васкрсења из мртвих.
42 Он нам је наложио да проповедамо народу и сведочимо да га је Бог одредио за судију живима и мртвима.
43 За њега сведоче сви пророци да његовим именом прима опроштење греха свако ко верује у њега.“
44 Док је Петар још говорио, Свети Дух је сишао на све који су слушали поруку.
45 Верујући Јевреји који су дошли са Петром били су запањени да је Бог и на незнабошце излио дар Духа Светога.
46 Чули су их, наиме, како говоре *другим* језицима и величају Бога. Тада је Петар упитао:
47 „Може ли ко да забрани овима да буду крштени? И они су примили Светога Духа баш као и ми.“
48 Тада је заповедио да се крсте у име Исуса Христа. Петра су, потом, замолили да проведе неколико дана са њима.

11

Петров извештај јерусалимској цркви

1 Апостоли и браћа широм Јудеје чули су да су незнабошци прихватили реч Божију.
2 Када се Петар вратио у Јерусалим, неки од обрезаних верника су му приговарали:
3 „Ушао си у кућу необрезаних људи и јео са њима.“
4 Петар је тада почео да им редом објашњава шта се збило:
5 „Док сам био у Јопи и молио се, у заносу сам имао виђење: са неба се спуштало нешто као велико платно завезано на сва четири краја, и дошло до мене.
6 Пажљиво га осмотривши, запазио сам у њему четвороножне животиње, дивље звери, гмизавце и птице.
7 Уто зачух глас који ми је рекао: ’Устани, Петре, закољи и једи!’
8 Ја одговорих: ’Нипошто, Господе! Никада нешто погано или нечисто није ушло у моја уста.’
9 Глас ми је по други пут проговорио: ’Не називај нечистим оно што је Бог прогласио чистим!’
10 Ово се поновило три пута, а онда је све то било одвучено на небо.
11 Баш у том часу су дошла три човека и зауставила се пред кућом у којој смо били; били су послани из Кесарије по мене.
12 Дух ми је рекао да пођем с њима без оклевања. Са мном су пошла и ова шесторица браће, па смо отишли у кућу онога човека.
13 Он нам је испричао како је у својој кући видео анђела који је стао пред њега и рекао: ’Пошаљи *неког* у Јопу и позови Симона прозваног Петра.
14 Он ће ти саопштити речи преко којих ћеш се спасти и ти и твоји укућани.’
15 Ја сам тек почео да говорим, кад ли на њих сиђе Свети Дух, баш као што је сишао на нас у почетку.
16 Сетих се тада речи Господње: ’Јован је крштавао водом, а ви ћете бити крштени Светим Духом.’
17 Ако је, дакле, Бог њима дао исти дар као и нама када смо поверовали у Господа Исуса Христа, ко сам ја да спречим Бога у томе?“
18 Када су то чули, умирили су се и почели да славе Бога говорећи: „Бог је, дакле, и незнабошцима омогућио покајање које води у живот!“

Црква у Антиохији

19 А они што су се расејали због прогонства које је настало кад је Стефан страдао, дошли су све до Феникије, Кипра и Антиохије. Реч нису проповедали ником другом осим Јеврејима.

20 Ипак, међу њима је било неких
Кипрана и Киринејаца. Стигавши
у Антиохију, они су говорили и
Грцима објављујући им Радосну вест
о Господу Исусу.
21 Рука Господња је била са
њима, па је велико мноштво људи
поверовало обративши се Господу.
22 Вест о њима је дошла и до ушију
цркве у Јерусалиму, па су послали
Варнаву у Антиохију.
23 Када је стигао и видео шта
је Бог учинио по својој милости,
веома се обрадовао, па их је храбрио
да, одлучни у срцу, остану верни
Господу.
24 Варнава је био честит човек,
испуњен Светим Духом и вером.
Много народа је тада пришло
Господу.
25 Варнава је затим отишао у Тарс
да нађе Савла.
26 Када га је нашао, довео га је у
Антиохију. Ту су се годину дана
састајали са црквом и поучавали
велики број људи. У Антиохији
су ученици први пут названи
„хришћанима.“
27 Тих дана су у Антиохију дошли
пророци из Јерусалима.
28 Један од њих, по имену Агав,
устао је, и надахнут Духом прорекао
да ће велика глад задесити читав
свет. То се и догодило за време
Клаудијеве *владавине*.
29 Ученици су одлучили да пошаљу
помоћ браћи у Јудеји – свако према
својим могућностима.
30 Тако су и учинили пославши дар
старешинама преко Варнаве и Савла.

12

Петар у затвору

1 У то време је цар Ирод почео да
злоставља неке чланове цркве.
2 Тако је погубио мачем Јакова,
Јовановог брата.
3 Када је *цар* видео да је то по вољи
Јеврејима, наредио је да ухапсе и
Петра. То се догодило током *празника*
Бесквасних хлебова.
4 Пошто га је ухапсио, бацио га
је у тамницу и предао на чување
стражи подељеној у четири групе од
по четири војника. Намеравао је да га
после Пасхе изведе пред народ.
5 Док су Петра чували у тамници,
црква се жарко молила Богу за њега.
6 Ноћ пре него што је Ирод
намеравао да га изведе, Петар
је спавао између двојице војника
двоструко окован, док су стражари
пред вратима чували тамницу.

Чудесно ослобођење

7 Изненада се појави анђео
Господњи и светлост обасја ћелију.
Анђео куцну Петра у ребра и пробуди
га говорећи: „Хајде, устани брзо!“
Окови спадоше са Петрових руку.
8 Анђео настави: „Опаши се и обуј
своје сандале!“ Петар уради тако.
Онда му *анђео* рече: „Заогрни се
огртачем и пођи за мном.“
9 Петар је изашао и кренуо за њим.
Није знао да је то, што је анђео
урадио, стварност, него је мислио да
има виђење.
10 Прошли су поред прве и друге
страже, те дошли до гвоздених врата
која воде у град. Сама су се отворила
пред њима, те су изашли. Када су
прошли једну улицу, анђео одједном
оде од њега.
11 Тада Петар, дошавши к себи,
рече: „Сада заиста знам да је Господ
послао свога анђела, те ме избавио
од Иродове руке и од свега што је
јудејски народ очекивао.“
12 Када је то схватио, дошао је
до куће Марије, мајке Јована званог
„Марко“, где су се многи окупили на
молитву.
13 Кад је Петар покуцао на
дворишна врата, дошла је слушкиња
по имену Ружа да ослухне.
14 Препознавши Петров глас, од
силне радости није отворила врата,
него је утрчала унутра и јавила да
Петар стоји пред вратима.
15 „Ти ниси при чистој свести“ –
рекли су јој. Но, како је она и даље
упорно тврдила своје, рекли су: „То
је његов анђео.“
16 Али Петар је упорно куцао.
Када су коначно отворили врата и
угледали Петра, били су запањени.

17 Петар им је дао знак руком да
буду тихи, а затим им је испричао
како га је Господ извео из тамнице.
Још је додао: „Јавите Јакову и осталој
браћи за ово.“ Затим је изашао и
отишао на друго место.
18 У зору је настао велики метеж
међу војницима, шта се десило са
Петром.
19 Ирод је наредио да га нађу, али
га није нашао. Пошто је саслушао
стражаре, наредио је да их погубе.
Потом је из Јудеје отишао у Кесарију,
па је тамо остао.

Иродова смрт

20 Ирод се веома љутио на Тирце
и Сидонце. Ипак, они су са
здруженим посланством дошли пред
њега. Пошто су задобили царевог
коморника Власта, молили су за мир,
јер је њихова земља увозила храну из
царске.
21 Уговореног дана, Ирод је,
одевен у царску одору, сео на
судијску столицу и одржао говор
пред народом.
22 Народ је узвикивао: „Ово је глас
бога, а не човека!“
23 Истог часа анђео Господњи
удари Ирода, јер није дао част Богу;
умро је изједен од црва.
24 Али реч Божија се и даље ширила
и расла.
25 Пошто су Варнава и Савле
извршили своју службу, вратили су
се из Јерусалима и повели са собом
Јована званог „Марко“.

Прво мисијско путовање

13

Прво Павлово мисијско путовање

1 Међу пророцима и учитељима
антиохијске цркве били су: Варнава,
Симеун кога су звали „Нигер“, Лукије
из Кирине, Манаин који је одгојен са
царом Иродом тетрархом и Савле.
2 Док су једном служили Господу
и постили, Свети Дух им је рекао:
„Издвојте ми Савла и Варнаву за дело
на које сам их позвао.“
3 Тада, након што су постили и
молили се, положили су руке на њих,
па су их отпремили.

На Кипру

4 Павле и Варнава су, послани од
Духа Светога, отишли у Селеукију, и
одатле отпловили за Кипар.
5 Стигавши у Саламину, објављивали
су Божију реч по јудејским
синагогама. Са собом су водили и
Јована као помоћника.
6 Путујући по целом острву, стигли
су до Пафа. Тамо су срели неког
врачара, лажног пророка, Јеврејина
који се звао Варисус.
7 Он је био у пратњи проконзула
Сергија Павла, разборитог човека.
Овај је тражио да чује Божију реч, па
је позвао Варнаву и Савла.
8 Међутим, њима се супротставио
Елима, врачар (што је превод његовог
имена), настојећи да одврати
проконзула од вере.
9 Тада је Савле, звани и „Павле“,
надахнут Духом Светим, упро поглед
у њега
10 и рекао му: „Сине ђаволји и
непријатељу свега што је праведно!
Пун си сваке врсте лукавства и
преваре! Зар нећеш престати да
изврћеш праве путеве Господње?!
11 Сад се, ево, Господња рука
подиже против тебе: ослепећеш и
неко време нећеш видети *светлост*
сунца.“
Истог трена густа тама паде на
њега, те је тумарао около и тражио
неког да га води за руку.
12 Када је проконзул видео шта
се догодило, поверовао је, задивљен
учењем о Господу.

У Антиохији Писидијској

13 Након тога су Павле и његови
сапутници отпловили из Пафа и
дошли у Пергу у Памфилији. Ту их
је Јован Марко напустио и вратио се у
Јерусалим.
14 Из Перге су продужили и дошли
у Антиохију Писидијску. У суботу су
ушли у синагогу и сели.
15 После читања из Закона и
Пророка, старешине синагоге им
поручише: „Браћо, ако имате какву
реч утехе за народ, реците.“

16 Павле је устао, дао руком знак и
почео да говори: „Израиљци и остали
који се бојите Бога, чујте:
17 Бог овог народа израиљског
изабрао је наше очеве и подигао овај
народ у туђини, у земљи египатској.
Оданде их је својом великом силом
извео
18 и око четрдесет година их
стрпљиво подносио у пустињи.
19 Кад је уништио седам народа
у земљи хананској, дао им је у
наследство њихову земљу.
20 То је трајало неких четири
стотине педесет година.

Након тога, Бог им је дао судије све
до пророка Самуила.
21 Онда су затражили цара и Бог
им је дао Саула, Кисовог сина, из
Венијаминовог племена, који је
владао четрдесет година.
22 А када га је уклонио, поставио
им је Давида за цара, за кога је
сам посведочио: 'Нашао сам Давида,
Јесејевог сина, човека по моме срцу,
који ће учинити све што је по мојој
вољи.'
23 Из његовог потомства је Бог,
по свом обећању, подигао Израиљу
Спаситеља Исуса.
24 Пре његовог доласка, Јован је
свем израиљском народу проповедао
крштење за покајање *од греха*.
25 Кад је Јован завршавао своју
службу, рекао је: 'За кога ме ви
сматрате? Ја нисам он. Али, ево,
после мене долази онај коме ја нисам
достојан ни сандале на ногама да
одвежем.'
26 Браћо, синови Аврахамовог рода
и сви ви богобојазни, нама је упућена
порука о овом спасењу.
27 Становници Јерусалима и
њихове старешине нису препознали
Исуса, већ су га осудили. Тако су
испунили речи пророка које се сваке
суботе читају.
28 Иако нису нашли никакву
кривицу која заслужује смрт,
тражили су од Пилата да га погуби.
29 А кад су извршили све што је о
њему *у Писму* написано, скинули су га
са дрвета и положили у гроб.
30 Међутим, Бог га је васкрсао из
мртвих,
31 те се много дана јављао онима
који су са њим дошли из Галилеје
у Јерусалим. Они су сада његови
сведоци пред народом.
32 И ми вам објављујемо Радосну
вест: обећање које је Бог дао нашим
прецима,
33 он је испунио на нама, њиховим
потомцима, кад је васкрсао Исуса,
баш као што је записано у другом
псалму:
'Ти си Син мој,
данас си се мени родио.'
34 А о томе да га је Бог подигао из
мртвих, да више никад не подлегне
труљењу, овако је речено:
'Ја ћу вам испунити света и поуздана
обећања
која сам дао Давиду.'
35 А у једном другом псалму пише:
'Ти нећеш дати да твој Светац трули.'
36 А кад је Давид послужио Божијој
намери у своме нараштају, умро је и
био сахрањен поред својих предака,
те је иструнуо.
37 Али онај кога је Бог васкрсао није
подлегао труљењу.
38 Стога знајте, браћо, да вам
се посредством Исуса навешћује
опроштење греха; од свих њих
Мојсијев Закон није могао да вас
оправда.
39 Његовим посредством свако ко
верује бива оправдан.
40 Зато пазите да вам се не догоди
оно што су пророци рекли:
41 'Гледајте, ругачи,
чудите се и пропадните,
јер, ево, учинићу нешто у ваше дане,
у шта не бисте веровали да вам
ко исприча.'"
42 Кад су излазили из синагоге,
замолили су их да им и идуће суботе
говоре о овоме.
43 Кад се скуп разишао, много је
Јевреја и побожних обраћеника на
јудејску веру кренуло за Павлом и
Варнавом. Ови су разговарали са
њима и потстицали их да наставе да
живе по милости Божијој.
44 Следеће суботе окупио се скоро
сав град да чује реч Божију.

45 Међутим, када су Јевреји видели
то мноштво људи, обузела их је
завист, па су се супротставили,
погрдно се изражавајући о ономе што
је Павле говорио.
46 Павле и Варнава су им храбро
одговорили: „Требало је да се реч
Божија проповеда прво вама. Али
пошто је ви одбијате и не сматрате
себе вреднима вечног живота, ми се
окрећемо незнабошцима.
47 Јер, тако нам је сам Господ
заповедио:
'Одредио сам те да будеш светлост
пуцима,
да будеш спасење до краја
земље.'“
48 Кад су то незнабошци чули,
радовали су се и славили реч
Господњу, па су узверовали сви који
су били одређени за вечни живот.
49 А реч Господња се ширила по свој
околини.
50 Међутим, Јевреји су побунили
неке од угледних и богобојазних
жена и водеће људе у граду, те су
покренули прогон против Павла
и Варнаве и изгнали их из својих
крајева.
51 Они, стога, отресоше прашину са
својих ногу* и одоше у Икониум.
52 А ученици су били пуни радости
и Светога Духа.

14

У Икониуму

1 У Икониуму су ушли у јудејску
синагогу и проповедали, тако да је
поверовало мноштво Јудеја и Грка.
2 Међутим, Јевреји који нису
поверовали, побунили су незнабошце
и окренули њихово расположење
против браће.
3 Ипак, Павле и Варнава су остали
тамо још дуго времена и одважно
проповедали за Господа, који је
потврђивао поруку о својој милости
омогућавајући да се преко њих
догађају знаци и чуда.
4 Градско становништво се
поделило: једни су стали уз Јевреје, а
други уз апостоле.
5 Међутим, незнабошци и Јевреји
са својим вођама су се уротили
против њих да их злоставе и
каменују.
6 Кад су Павле и Варнава дознали
за то, побегли су у ликаонске градове
Листру и Дерву, и у њихову околину,
7 где су наставили да проповедају
Радосну вест.

У Листри

8 У Листри су наишли на неког
човека који није могао да хода. Он
никада није ходао, зато што је од
рођења био хром.
9 Овај је слушао док је Павле
проповедао. Павле га је пажљиво
погледао, и пошто је видео да има
веру да буде исцељен,
10 рекао му је снажним гласом:
„Усправи се на своје ноге!“ Човек је
сместа скочио и почео да хода.
11 Када је мноштво видело шта
је Павле учинио, повикали су на
ликаонском језику: „Богови у
људском обличју су сишли к нама!“
12 Варнаву су називали Зевсом, а
Павла Хермесом због тога што је
водио главну реч.
13 Тада је свештеник Зевсов, чији
се храм налазио у предграђу, дотерао
јунце и донео венце пред врата; хтео
је да им заједно са народом принесе
жртву.
14 Када су то апостоли Павле и
Варнава дочули, раздерали су своју
одећу, па су улетели међу народ
вичући:
15 „Људи, шта то радите?! Ми
смо обични људи као и ви! Ми
вам објављујемо Радосну вест, да се
од ових безвредних ствари окренете
живоме Богу, који је створио небо и
земљу, море и све што је у њима.
16 *Бог* је у протеклим временима
пустио народе да следе своје путеве.
17 Ипак, није пропустио да пружи
доказ о себи: исказује доброчинства,
даје вам кишу са неба и родне године,
сити вас храном и пуни вам срца
весељем.“

* **13:51** Отресање прашине је био симболични чин скидања одговорности са себе.

18 Говорећи ово једва су одвратили
народ да им не принесе жртву.
19 Тада су дошли неки Јевреји из
Антиохије и Иконијума и наговорили
народ, те су каменовали Павла. Онда
су га одвукли изван града мислећи да
је мртав.
20 Али када су се ученици окупили
око њега, он је устао и вратио се
у град. Сутрадан је са Варнавом
отпутовао за Дерву.

Повратак у Антиохију (сиријску)

21 Пошто су навестили Радосну
вест у том граду и задобили много
ученика, вратили су се у Листру,
Иконијум и Антиохију.
22 Тамо су утврђивали ученике
и храбрили их да буду постојани
у вери. Говорили су: „У Царство
Божије морамо ући кроз многе
невоље.“
23 У свакој цркви су им поставили
старешине, па их уз пост и молитву
препустили Господу у кога су
поверовали.
24 Затим су прошли кроз Писидију
и дошли у Памфилију.
25 У Перги су објавили реч, па су се
спустили у Аталију.
26 Одатле су отпловили за
сиријску Антиохију, одакле су били
препоручени Божијој милости за
службу коју су обавили.
27 Када су стигли, окупили су
цркву и известили их о ономе што
је Бог учинио преко њих, и како је
незнабошцима отворио врата вере.
28 Тамо су провели дуже време са
ученицима.

Апостолски сабор у Јерусалиму

15

1 Али у Антиохију дођу неки из
Јудеје и почну да уче браћу: „Ако се
не обрежете по Мојсијевом обичају,
не можете се спасти.“
2 Пошто су Павле и Варнава ушли
у спор и велику расправу са њима,
одређено је да Павле и Варнава са
још некима од њих оду у Јерусалим
и изнесу ово спорно питање пред
апостоле и старешине.
3 Тако су, послани од цркве,
пролазили кроз Феникију и Самарију
причајући о обраћењу незнабожаца,
што је причинило велику радост свој
браћи.
4 Када су стигли у Јерусалим,
примила их је црква, апостоли и
старешине. Тада су им Павле и
Варнава испричали о ономе што је
Бог учинио преко њих.
5 Тада су устали неки од верујућих
који су припадали фарисејској
странци и рекли: „Незнабошце треба
обрезати и наредити им да држе
Мојсијев Закон.“

Петров говор

6 Апостоли и старешине су се
окупили да размотре ову ствар.
7 После дуге расправе, устаде Петар
и обрати се присутнима: „Браћо, ви
знате да ме је Бог одавно изабрао да
би незнабошци из мојих уста чули
поруку Радосне вести и поверовали.
8 Бог, који познаје људска срца,
потврдио је да их прихвата тиме што
им је дао Светог Духа као и нама.
9 Он није направио разлику између
њих и нас, јер је и њихова срца
очистио посредством вере.
10 Зашто, дакле, изазивате Бога
тиме што стављате ученицима јарам
на врат који нисмо могли да носимо
ни ми ни наши преци?
11 Ми верујемо да смо спасени
милошћу нашега Господа Исуса на
исти начин као и они.“
12 На то су се сви окупљени
умирили, а Павле и Варнава су им
приповедали о знацима и чудима
које је Бог преко њих учинио међу
незнабошцима.
13 Када су завршили, узе реч Јаков:
„Браћо, саслушајте ме.
14 Симон је рекао да се Бог
од почетка побринуо да између
незнабожаца одвоји народ за себе.
15 То је у складу са речима пророка,
као што је написано:
16 ’Вратићу се након тога
и подићи пали шатор Давидов,
саградићу што је у њему срушено
и обновити га,
17 да и остали људи потраже Господа,

и сви народи који носе моје име
– говори Господ који чини ово
18 знаним од искона.'
19 Зато сматрам да не треба
узнемиравати незнабошце који се
обраћају Богу.
20 Уместо тога, нека им се напише
да се уздржавају од меса које је
окаљано приношењем на жртву
идолима, да се клоне блуда, да не једу
месо удављених животиња, нити крв
животињску.
21 Јер, у свим градовима од
давнина постоје проповедници
Мојсијевог *Закона*, који га сваке
суботе читају по синагогама."

Апостолско писмо

22 Тада су апостоли и старешине
са свом црквом одлучили да изаберу
између себе људе и да их са Павлом и
Варнавом пошаљу у Антиохију: Јуду
званог „Варсава" и Силу, водеће људе
међу браћом.
23 По њима су послали ово писмо:
Ми, апостоли и старешине,
ваша браћа, поздрављамо сву
браћу, некадашње незнабошце, у
Антиохији, Сирији и Киликији.
24 Пошто смо чули да су вас
неки од нас, којима ми нисмо
дали никакав налог, збунили и
узнемирили својим тврдњама,
25 једногласно смо одлучили
да вам пошаљемо одабране људе
заједно са нашим вољеним Варнавом
и Павлом.
26 То су људи који су изложили
опасности своје животе ради нашег
Господа Исуса Христа.
27 Стога вам шаљемо Јуду и Силу
да вам усмено саопште ово исто.
28 Одлучили смо, наиме,
заједно са Светим Духом, да вас не
оптерећујемо ничим другим, осим
ових неопходних ствари:
29 да се уздржавате од меса
жртвованог идолима, од крви, од
меса удављене животиње, и од блуда.
Добро ћете чинити ако се чувате тога.
Будите поздрављени!
30 Пошто су били отпраћени,
отишли су у Антиохију где су
окупили заједницу и предали јој ово
писмо.
31 Када су прочитали писмо,
радовали су се због охрабрења.
32 А Јуда и Сила, који су и сами
били пророци, многим су речима
храбрили и утврђивали браћу.
33 Пошто су тамо провели неко
време, браћа су их у миру испратила
к онима који су их послали.*
35 Павле и Варнава су остали у
Антиохији где су, заједно са многим
другима, поучавали и проповедали
реч Господњу.

Друго мисијско путовање

Павле и Варнава се разилазе

36 После неког времена Павле рече
Варнави: „Хајде да се вратимо и
посетимо браћу по свим градовима
у којима смо објавили реч Господњу,
да видимо како су."
37 Варнава је хтео да са собом
поведу и Јована званог Марко,
38 али је Павле мислио да није
добро да са собом воде човека који их
је био напустио у Памфилији и није
пошао са њима на дело.
39 Пошто је дошло до оштрог
неслагања међу њима, Варнава узме
Марка и отплови за Кипар.
40 Павле је изабрао Силу, па је
отишао пошто су га браћа поверила
Господњој милости.
41 Пролазио је кроз Сирију и
Киликију утврђујући цркве.

16

Тимотеј се придружује Павлу и Сили

1 Затим је дошао у Дерву и Листру.
Тамо је живео неки ученик који се
звао Тимотеј, син верујуће Јеврејке и
оца Грка.
2 Браћа у Листри и Иконијуму су
имала добро мишљење о њему.
3 Павле је хтео да га поведе са
собом на пут, па га је зато обрезао
због Јевреја који су живели у тим
местима; сви су, наиме, знали да му
је отац био Грк.

* **15:33** Стих 34, који се налази у неким манускриптима, је каснији додатак: *Али Сила је одлучио да остане.*

4 Пролазећи кроз градове,
саопштавали су верујућима одредбе
које су установили апостоли и
старешине у Јерусалиму.
5 Тако су цркве јачале у вери и
расле бројчано из дана у дан.

Позив за Македонију

6 А они прођоше кроз Фригију и
Галатију, јер их је Свети Дух био
упозорио да не проповедају реч у
провинцији *Малој* Азији.
7 Кад су стигли на границу Мизије,
покушали су да уђу у Витинију, али
им то Дух Исусов није допустио.
8 Тако су прошли поред Мизије и
дошли у Троаду.
9 Током ноћи је Павле имао
виђење: неки Македонац је стајао
и молио га: „Дођи у Македонију и
помози нам!“
10 Након што је Павле имао
ово виђење, гледали смо да
одмах отпутујемо за Македонију,
закључујући да нас је Бог позвао да
им објавимо Радосну вест.
11 Из Троаде смо отпловили право
у Самотрак, следећег дана у Неапољ,
12 а оданде у Филипе, *римску*
колонију и главни град тог дела
Македоније. У том граду смо провели
неколико дана.

Лидијино обраћење

13 У суботу смо изашли
изван градских капија крај реке
претпостављајући да се тамо налази
богомоља*. Сели смо и почели да
говоримо окупљеним женама.
14 То је слушала и нека побожна
жена која се звала Лидија,
продавачица пурпурне тканине из
града Тијатире. Њој је Господ
отворио срце да помно слуша оно што
је Павле говорио.
15 А када је била крштена заједно
са својим укућанима, молила нас
је: „Ако сматрате да заиста верујем
у Господа, дођите у моју кућу и
останите!“ Тако нас је убедила.

Павле и Сила у затвору

16 Док смо једном ишли у
богомољу, срели смо једну робињу
опседнуту погађачким духом. Она је
прорицањем доносила велику добит
својим господарима.
17 Ишла је за Павлом и за нама
вичући: „Ови људи су слуге Бога
Свевишњега! Они вам објављују пут
спасења!“
18 Ово је чинила данима. Кад је то
Павлу дојадило, окренуо се и рекао
духу: „Наређујем ти у име Исуса
Христа да изађеш из ње!“ Дух је истог
часа изашао из ње.
19 Када су њени господари видели
да им је пропала нада за зараду,
ухватили су Павла и Силу и одвукли
их на градски трг пред власти.
20 Пошто су их извели пред
заповеднике, рекоше: „Ови људи,
Јевреји, буне наш град,
21 и проповедају обичаје, које
ми као Римљани не смемо да
прихватимо нити да вршимо.“
22 На то гомила навали на њих, а
заповедници стргоше одећу са њих и
наредише да се ишибају.
23 Пошто су их ишибали, бацили
су их у тамницу и заповедили
тамничару да их помно чува.
24 Примивши такво наређење, он
их је бацио у најзабаченију ћелију у
тамници, а на ноге им ставио окове.
25 Око поноћи Павле и Сила су
се молили и певали химне Богу, а
затвореници су их слушали.
26 Изненада је настао јак
земљотрес, тако да су се потресли
темељи затвора. Сва су се врата
отворила, а окови спали са свих
затвореника.
27 Тамничар се тргне из сна, па
када виде да су тамничка врата
отворена, потегне мач да се убије
мислећи да су затвореници побегли.
28 Међутим, Павле гласно узвикну:
„Не чини себи никаква зла, јер смо
сви овде!“
29 Тада је тамничар потражио
светло, утрчао и дрхтећи се бацио
пред Павла и Силу.

* **16:13** Дословно: *место молитве*. Не односи се нужно на синагогу.

30 Затим их је извео из ћелије и
упитао их: „Реците ми, господо, шта
треба да урадим да бих се спасао?“
31 „Веруј у Господа Исуса Христа,
па ћеш бити спасен и ти и твоји
укућани“ – одговорили су му.
32 Затим су њему и свим његовим
укућанима навестили реч Господњу.
33 Још истог ноћног часа их је одвео
и опрао им ране. Одмах затим је био
крштен он и сви његови.
34 Онда их је позвао у своју кућу
и послужио их храном радујући
се са целим својим домом што је
поверовао у Бога.

Ослобођење Павла и Силе

35 Када је свануло, заповедници
су послали судске службенике
тамничару и поручили му:
„Ослободи оне људе.“
36 Тамничар је онда рекао Павлу:
„Заповедници су поручили да вас
ослободим. Зато сад изађите и
пођите у миру.“
37 Павле им је одговорио: „Без
судског поступка су нас јавно
ишибали и бацили у тамницу иако
смо римски грађани. Зар сада хоће
да нас потајно избаце? Не долази у
обзир! Нека лично дођу, па нека нас
изведу.“
38 Када су судски службеници
пренели ове речи заповедницима,
ови су се уплашили чувши да су *Павле
и Сила* римски грађани.
39 Дошли су к њима и извинили
им се, па су их извели из ћелије и
замолили их да напусте град.
40 Кад су изашли из тамнице,
отишли су до Лидијине куће где су
видели и охрабрили браћу. Затим су
отишли оданде.

17

У Солуну

1 Прошавши кроз Амфипољ и
Аполонију, дошли су у Солун, где је
била јудејска синагога.
2 Павле је по свом обичају ушао
у синагогу и током три суботе
расправљао с њима на основу
Писама.
3 Објашњавао је и доказивао:
„Требало је да Христос пострада и
васкрсне из мртвих. Исус кога вам
ја проповедам је заиста Христос.“
4 Неки од Јевреја су били уверени
у то, па су се придружили Павлу и
Сили, као и велики број богобојазних
Грка и много угледних жена.
5 Али други Јевреји, пуни зависти,
окупе неке уличне пробисвете,
окупе гомилу и направе гужву у
граду. Дошли су пред Јасонову кућу
тражећи да се Павле и Сила изведу
пред народ.
6 Како их нису нашли тамо,
зграбили су Јасона и још неке од
браће и одвукли их пред градске
старешине вичући: „Ови људи, који
су по целом свету изазивали нереде,
сада су дошли и код нас!
7 Јасон их је примио у своју кућу.
Они раде све што је против царских
одредаба говорећи да постоји неки
други цар који се зове Исус.“
8 Тако су узбунили грађане и
градске старешине који су то чули.
9 Али, када су добили јемство од
Јасона, ослободили су их.

У Верији

10 Браћа су исте ноћи брже-боље
послала Павла и Силу у Верију. Када
су стигли тамо, отишли су у јудејску
синагогу.
11 Овдашњи *Јевреји* су били
племенитији од оних у Солуну,
па су прихватили поруку са
свом преданошћу, свакодневно
истражујући Писма да виде да ли је
то заиста тако.
12 Много *Јевреја* је поверовало, и не
мали број угледних Гркиња и Грка.
13 Када су Јевреји из Солуна
сазнали да је Павле у Верији објавио
Божију реч, дошли су тамо, те
узнемирили и узбунили народ.
14 Тада су браћа послала Павла да
иде у приморје, док су Сила и Тимотеј
остали тамо.
15 Павлови пратиоци су одвели
Павла у Атину, а затим су се вратили
примивши од њега налог за Силу и
Тимотеја да му се што пре придруже.

Павле у Атини

16 Док их је Павле чекао у
Атини, био је силно узнемирен
посматрајући град који је био пун
идола.
17 Стога је отишао у синагогу
и расправљао са Јеврејима и
побожним незнабошцима, и сваки
дан проповедао на главном тргу
свима који би се тамо задесили.
18 Такође су и неки епикурејски
и стоички филозофи расправљали са
Павлом. Неки од њих су рекли:
„Шта овај брбљивац хоће да каже?“
„Чини се да навешћује стране богове“
– говорили су други. Јер је Павле
проповедао Радосну вест о Исусу и
васкрсењу.
19 Повели су га са собом и довели
на Ареопаг, говорећи: „Можемо ли да
знамо какво то ново учење научаваш?
20 Наиме, пуниш нам уши неким
необичним тврдњама, па бисмо
желели да знамо шта је то.“
21 (А сви Атињани и странци који
ту бораве, не проводе време ни на
шта друго осим да саопште и чују
неку нову вест.)

Павлов говор на Ареопагу

22 Тада је Павле стао насред
Ареопага и рекао: „Атињани,
примећујем да сте, по свему судећи,
веома побожни.
23 Пролазећи, наиме, и посматрајући
ваше светиње, открио сам један
жртвеник на коме је било написано:
’Непознатом Богу’. Онога којега и
не знајући поштујете, тога вам ја
навешћујем.
24 Тај Бог је створио свет и све што
је на њему. Он који је Господар неба и
земље, не пребива у храмовима који
су направљени људском руком,
25 нити има потребу да га
послужују људске руке, јер он је тај
који свима даје живот и дах – и све
друго.
26 *Бог* је од једног *човека* створио
све народе да населе целу земљу, и
утврдио одређена времена и границе
њиховог настањивања,
27 да траже Бога не би ли га како
напипали и нашли, иако није далеко
ни од кога од нас.
28 У њему живимо, крећемо се и
битишемо, као што су и неки од
ваших песника рекли: ’И ми смо
његово потомство.’
29 Будући да смо Божије
потомство, не смемо да мислимо да
је Бог сличан лику од злата, сребра
или камена – делу људске уметности
и маште.
30 Бог је прешао преко времена
незнања, али сада налаже људима да
се сви и свуда покају,
31 јер је одредио дан када ће
праведно судити свету преко човека
којега је он одредио. То је потврдио
пред свим људима када га је васкрсао
из мртвих.“
32 Кад су чули за васкрсење из
мртвих, једни су се ругали, док су
други говорили: „Чућемо те други
пут о томе.“
33 Павле се затим удаљио од њих.
34 Ипак, неколико људи је
пристало уз њега и поверовало. Међу
њима су били Дионисије Ареопагит,
жена по имену Дамара и други са
њима.

18

Оснивање цркве у Коринту

1 Након тога је Павле напустио
Атину и отишао у Коринт.
2 Тамо је срео једног Јеврејина,
родом из Понта, по имену Акила.
Овај је недавно био дошао из Италије
са својом женом Прискилом, јер
је Клаудије наредио да сви Јевреји
напусте Рим. Павле је дошао к њима,
3 а пошто су се бавили истим
занатом – израђивали су шаторе –
остао је код њих и радио с њима.
4 Сваке суботе је расправљао у
синагоги, уверавајући Јевреје и Грке.
5 Када су Сила и Тимотеј дошли из
Македоније, Павле се у потпуности
посветио проповедању, сведочећи
Јеврејима да Исус јесте Христос.
6 Међутим, када су Јевреји почели
да му се супротстављају и да му
се обрађају ружним речима, Павле
је отресао *прашину са* своје одеће
и рекао: „Ваша кривица нека се
сручи на ваше главе – ја нисам више

одговоран за то. Од сада идем к незнабошцима.“

7 Отишавши одатле, Павле се преселио у кућу једног побожног човека, Титија Јуста, чија кућа је била одмах до синагоге.

8 А старешина синагоге, Крисп, узверовао је у Господа заједно са целом својом породицом. Такође су и многи Коринћани који су га чули поверовали и крстили се.

9 Једне ноћи је Господ рекао Павлу у виђењу: „Не бој се! Настави да проповедаш, немој да замукнеш!

10 Ја сам с тобом, те се нико неће усудити да ти науди, јер имам много свог народа у овом граду.“

11 Павле је тако остао у Коринту годину и по дана поучавајући их речи Божијој.

12 Када је Галион постао намесник Ахаје, Јевреји се удруже против Павла и изведу га пред суд.

13 Оптуживали су га: „Овај човек наводи људе да служе Богу на незаконит начин.“

14 Кад је Павле заустио да одговори, Галион се обратио Јеврејима: „Да је у питању неки преступ или злодело, имао бих разлога, о, Јевреји, да вас саслушам.

15 Но, будући да се ради о спору око речи и имена и вашег закона, расправите то сами! Ја нећу да будем судија у тим стварима.“

16 Тако их је истерао из суднице.

17 Они онда ухватише Состена, старешину синагоге, и почеше да га туку усред суднице. Галион се на то није обазирао.

Крај другог и почетак трећег мисијског путовања

18 Павле је још дуго остао у Коринту, а затим се поздравио са браћом и отпловио у Сирију заједно са Прискилом и Акилом. У Кенхреји је обријао главу, јер је имао завет.

19 Када су стигли у Ефес, Павле је оставио Прискилу и Акилу, а сам отишао у синагогу где је расправљао са Јеврејима.

20 Када су га замолили да остане дуже време, није пристао.

21 Ипак, када се опраштао од њих, рекао им је: „Вратићу се, ако буде воља Божија.“ Затим је отпловио из Ефеса.

22 Када су допловили у Кесарију, *Павле* је отишао горе *до Јерусалима* и поздравио се са црквом, а затим се спустио до Антиохије.

Треће мисијско путовање

23 Ту је провео извесно време, па је отишао. Онда је ишао од места до места кроз крајеве Галатије и Фригије и утврђивао све ученике.

Аполос

24 Тада је у Ефес стигао неки Јеврејин по имену Аполос, родом из Александрије. Био је речит и добар познавалац Писама.

25 Био је упућен у Пут Господњи, па је са великим жаром исправно проповедао и поучавао о Исусу, иако је знао само за Јованово крштење.

26 Храбро је почео да говори у синагоги. Када су га Прискила и Акила чули, повели су га са собом и још тачније му изложили Пут Божији.

27 Пошто је наумио да иде у Ахају, браћа су му написала препоруку за тамошње ученике да му укажу гостопримство. Када је стигао тамо, био је од велике помоћи онима који су узверовали по милости,

28 јер је надмоћно и јавно побијао Јевреје, доказујући Писмима да Исус јесте Христос.

19

Догађаји у Ефесу

1 Док је Аполос био у Коринту, Павле је прошао кроз горња подручја и дошао у Ефес. Тамо је нашао неке ученике

2 и упитао их: „Да ли сте примили Светог Духа када сте поверовали?“

Они су му одговорили: „Нисмо ни чули да Свети Дух постоји.“

3 „Онда, каквим сте крштењем крштени?“ – упитао их је *Павле*.

„Јовановим крштењем“ – одговорише му.

4 *На то им* Павле рече: „Јован је крстио крштењем покајања,

говорећи народу да верује у онога који ће после њега доћи, то јест у Исуса.“

5 Када су то чули, крстили су се у име Господа Исуса.

6 А када је Павле положио своје руке на њих, Свети Дух је сишао на њих, те су почели да говоре *другим* језицима и да пророкују.

7 Било их је укупно дванаест људи.

8 Павле је током три наредна месеца одлазио у синагогу и одважно проповедао. Расправљао је са њима и убеђивао их о Царству Божијем.

9 Али, како су неки, који су били окорели и непослушни, пред свима ружили овај Пут, Павле је одступио од њих. Онда је одвојио ученике, па је свакодневно водио расправе у школи неког Тирана.

10 Ово је потрајало две године, тако да су сви житељи *Мале* Азије, и Јевреји и Грци, чули реч Господњу.

11 Господ је чинио изванредна чуда преко Павла,

12 тако да су чак и марамице и делове његове одеће стављали на болеснике, те би их болест напуштала, а зли духови излазили из њих.

13 А и неки Јевреји, који су тумарали наоколо и истеривали зле духове, покушали су да призову име Господа Исуса над онима који су били опседнути злим дусима. Говорили су: „У име Исуса кога Павле навешћује, заповедам вам *да изађете*!“

14 То су чинили седам синова неког Скеве, јеврејског водећег свештеника.

15 Зли дух им је одговорио: „Знам Исуса, а и Павла познајем, али ко сте ви?“

16 Човек који је био опседнут злим духом скочи на њих и надвлада их, па су голи и израњавани побегли из те куће.

17 Све становнике Ефеса, и Јевреје и Грке, обузео је страх када су сазнали за ово, те се величало име Господа Исуса.

18 Многи који су узверовали долазили су да исповеде и обзнане своја *зла* дела.

19 Велики број оних који су се бавили врачарством, доносили су своје врачарске књиге и спаљивали их пред свима. Када су прорачунали њихову вредност, утврдили су да вреде педесет хиљада сребрњака.

20 Тако је, снагом Господњом, реч његова јачала и ширила се.

21 Након ових догађања, Павле је одлучио да прође Македонијом и Ахајом и да оде у Јерусалим. „После тога – рекао је Павле – морам да видим и Рим.“

22 Онда је послао у Македонију своја два помоћника, Тимотеја и Ераста, а он је још неко време провео у *Малој* Азији.

Побуна у Ефесу

23 Некако у то време, у Ефесу је избила велика побуна против Пута *Господњег*.

24 Наиме, неки ковач по имену Димитрије, израђивао је сребрне храмиће богиње Артемиде и тиме обезбеђивао велику зараду занатлијама.

25 Сазва он њих, као и све оне који су се бавили истим занатом, па им рече: „Људи, ви знате да наше благостање долази од овог посла,

26 а видите и чујете како је онај Павле убедио и завео многи народ, не само у Ефесу него и у целој *Малој* Азији, говорећи да богови направљени људском руком нису богови.

27 Али, није само углед нашег заната доведен у питање, већ и то да се храм велике богиње Артемиде неће сматрати ни за шта. Тиме би се нанела штета величанству богиње, коју поштује цела *Мала* Азија и сав свет.“

28 Када су то чули, обузео их је гнев, па су почели да узвикују: „Велика је Артемида ефешка!“

29 Сав град се ускомешао. Народ сложно нагрну у позориште вукући Павлове сапутнике, Македонце Гаја и Аристарха.

30 Павле је хтео да изађе пред народ, али му то ученици нису дозволили.

31 Такође су му и неки од провинцијских угледника, који су му били пријатељи, поручили да се не појављује у позоришту.

32 Једни су узвикивали једно, а други друго, јер је окупљени народ био збуњен, тако да већина није знала због чега су се окупили.

33 Неки из народа су подстицали Александра да иступи, јер су га Јевреји гурали напред. Он махну руком желећи да се одбрани пред народом.

34 Међутим, када су људи дознали да је он Јеврејин, почели су сви у један глас да узвикују: „Велика је Артемида ефешка!“ То је трајало читава два сата.

35 Тада је градски службеник умирио народ речима: „Грађани Ефеса! Није ли сваком човеку познато да је град Ефес чувар храма велике Артемиде и њеног кипа који је пао са неба?

36 Пошто су те ствари неоспорне, требало би да се умирите и да ништа не чините брзоплето.

37 Људи које сте довели нису покрали храм, нити су вређали нашу богињу.

38 Зато, ако Димитрије и мајстори с њим имају какву тужбу против некога, судови су отворени, а и намесници су ту, па нека се туже.

39 Ако неко тражи нешто више, то ће се решити у законитој скупштини.

40 Прети нам, наиме, опасност да будемо оптужени за ово што је било данас, јер нема никаквог разлога којим бисмо могли да оправдамо ово комешање.“

41 После ових речи је распустио скуп.

20

Павле у Грчкој

1 Када се буна стишала, Павле је послао по ученике и охрабрио их. Затим се поздравио са њима и отпутовао у Македонију.

2 Пролазећи тим крајевима, охрабривао је ученике многим речима. Тако је стигао у Грчку,

3 где је остао три месеца. Али, баш кад је требало да отплови у Сирију, дознао је да су Јевреји сковали заверу против њега. Зато је одлучио да се врати преко Македоније.

4 Придружили су му се: Пиров син Сопатер из Верије, Аристарх и Секунд из Солуна, Гај из Дерве, Тимотеј, те Тихик и Трофим из *Мале* Азије.

5 Они су отишли пре нас и сачекали нас у Троади.

6 После празника Бесквасних хлебова, отпловили смо из Филипа и за пет дана стигли у Троаду, где смо остали недељу дана.

Евтих оживљен

7 У недељу смо се окупили на причест. Павле је поучавао народ, али како је намеравао да отпутује следећег дана, наставио је да проповеда све до поноћи.

8 У горњој соби, у којој смо се сабрали, било је много светиљки.

9 Како се Павлово научавање одужило, један младић по имену Евтих, који је седео на прозору, утону у дубок сан, те савладан сном, паде с трећег спрата. Када су га подигли, био је мртав.

10 Павле је сишао, наднео се над њим, загрлио га и рекао: „Не узнемиравајте се, још је жив!“

11 Затим се вратио горе, разломио хлеб и јео, па им је још дуго говорио – све до зоре. Након тога је отишао.

12 А младића су довели кући живог, те су се веома утешили.

Павле у Милиту

13 Ми смо се, пак, раније укрцали на брод и отпловили за Ас. Оданде је требало да поведемо Павла. Он је, наиме, тако одредио, намеравајући да сам путује копном.

14 Када се састао са нама у Асу, укрцали смо га у лађу и отишли у Митилину.

15 Сутрадан смо отпловили оданде и дошли надомак Хиоса. Прекосутра смо пристали у Самосу, а следећег дана смо стигли у Милит.

16 Павле је одлучио да заобиђе Ефес да се не би задржавао у *Малој*

Азији; журио се да, ако је могуће, на празник Педесетнице буде у Јерусалиму.

Опроштај с ефеским старешинама

17 Из Милита је послао људе у Ефес
и позвао црквене старешине.
18 Када су дошли к њему, *Павле*
им је рекао: „Ви знате како сам се
све време владао међу вама од првог
дана када сам ступио у *Малу* Азију.
19 Служио сам Господу са свом
понизношћу, уз сузе и невоље које су
ме задесиле због јудејских заседа.
20 Нисам пропустио ништа
корисно да вам навестим и да вас
поучим, како јавно, тако и по кућама.
21 Уверавао сам и Јевреје и Грке да
се морају окренути Богу у покајању и
веровати у нашег Господа Исуса.
22 А сад, ево, по налогу Духа, идем
у Јерусалим и не знам шта ме чека
тамо.
23 Једино што ми Дух Свети
потврђује у сваком граду је да ме
чекају окови и невоље.
24 До свог живота ми нимало није
стало, већ само до тога да истрчим
трку и довршим службу коју сам
добио од Господа Исуса – да објавим
Радосну вест о Божијој милости.
25 Сада знам да ме нико од вас међу
којима сам био, док сам путовао и
проповедао о Царству Божијем, више
неће видети.
26 Зато вам јамчим на данашњи дан
да нисам крив ни за чију пропаст,
27 јер нисам пропустио да вам
објавим сав наум Божији.
28 Пазите на себе и на стадо над
којим вас је Дух Свети поставио
као надгледнике, да напасате цркву
Божију, коју је он стекао својом
крвљу.
29 Знам, наиме, да ће после мог
одласка доћи међу вас крволочни
вуци који неће штедети стада.
30 Чак ће се и међу вама самима
појавити они који ће изврнути учење
како би одвукли ученике за собом.
31 Зато будите на опрезу! Сећајте
се да три године, дан и ноћ, нисам
престајао да са сузама опомињем
свакога од вас.
32 А сада вас поверавам Богу
и његовој милостивој речи која
вас може изградити и дати вам
наследство међу свима који су
посвећени.
33 Ничије сребро, злато или одећу
нисам пожелео.
34 И сами знате да сам се
сопственим рукама постарао за своје
личне потребе, као и за потребе
својих сарадника.
35 У свему сам вам дао пример: да
се тако треба трудити и старати се
за немоћне, сећајући се речи Господа
Исуса: 'Блаженије је давати, него
примати.'"
36 Кад је изрекао ово, клекнуо је, па
се помолио са свима њима.
37 Тада су сви гласно заплакали,
пали у загрљај Павлу и изљубили га.
38 Највише их је ожалостило кад је
рекао да га више неће видети. Затим
су га испратили на лађу.

21

Пут у Јерусалим

1 Пошто смо се растали од њих,
отпловили смо. Пловећи право
дошли смо на Кос, следећег дана на
Родос, а оданде у Патару.
2 Ту смо нашли лађу која је ишла за
Феникију, па смо се укрцали у њу и
отпловили.
3 Када нам је Кипар био на видику,
заобишли смо га с његове леве
стране. Одједрили смо, затим, за
Сирију и приспели у Тир, где је наш
брод требало да искрца терет.
4 Нашавши ученике, остали смо
ту недељу дана. Они су, *примивши
објаву* од Духа *о ономе што предстоји*,
говорили Павлу да не иде горе у
Јерусалим.
5 Кад су истекли дани нашег
боравка, отишли смо оданде и
отпутовали. Испратили су нас сви,
заједно са женама и децом, све до
изван града. Онда смо клекли на
обали и помолили се.
6 Пошто смо се поздравили са
њима, укрцали смо се на лађу, а они
су се вратили својим *кућама*.
7 Довршавајући пловидбу, из Тира
смо стигли у Птолемаиду, где смо

поздравили браћу и остали са њима један дан.

8 Сутрадан смо отишли одатле и
дошли у Кесарију. Тамо смо дошли
у кућу еванђелисте Филипа – једног
од седморице ђакона – и остали код
њега.
9 Он је имао четири неудате ћерке,
које су имале дар пророковања.
10 Пошто смо се ту задржали дуже
време, из Јудеје дође неки пророк по
имену Агав.
11 Дошавши к нама, узео је Павлов
каиш, свезао њиме своје руке и ноге и
рекао: „Ово говори Свети Дух: 'Овако
ће Јевреји у Јерусалиму свезати
човека коме припада овај каиш и
предати га у руке незнабошцима.'“
12 Када смо то чули, молили смо
га и ми и мештани да не иде у
Јерусалим.
13 Павле нам је тада одговорио:
„Зашто плачете и ломите ми срце?
Ја сам спреман не само да ме у
Јерусалиму свежу, већ и да умрем за
име Господа Исуса.“
14 Али како се није дао наговорити,
смирили смо се и рекли: „Нека буде
Господња воља!“
15 Након тога смо се спремили за
пут и отишли горе у Јерусалим.
16 Са нама су пошли и неки
ученици из Кесарије и довели нас
у кућу Мнасона с Кипра, једног од
првих ученика, да будемо његови
гости.

Суђење Павлу

Павле у Јерусалиму

17 Кад смо дошли у Јерусалим,
браћа су нас радосно примила.
18 Следећег дана, Павле је са нама
отишао к Јакову, где су дошле и све
старешине.
19 Пошто их је поздравио, Павле
им је потанко испричао шта је Бог
његовом службом учинио међу
незнабошцима.
20 Када су то чули, почели су да
славе Бога, па су му рекли: „Погледај,
брате, колико је хиљада Јевреја
поверовало и сви ревно следе Закон.
21 Међутим, обавештени су да
поучаваш све Јевреје који живе међу
незнабошцима да одбаце Мојсијев
Закон, да не обрезују своју децу и да
се не држе наших обичаја.
22 Шта сада да радимо? Свакако ће
чути да си дошао.
23 Зато послушај оно што ћемо ти
рећи: имамо овде четири човека која
су се заветовала.
24 Поведи их и подвргни се са њима
обреду очишћења, па им плати да
обрију главе. Тако ће сви знати да
ништа од оног што су чули о теби
није истина, него да се и сам држиш
Закона и живиш по њему.
25 Што се тиче незнабожаца
који су поверовали, ми смо их
писмено известили о ономе што смо
одлучили, а то је: да се клоне меса
жртвованог идолима, крви, меса
удављених животиња и блуда.“

Павле ухваћен

26 Павле је повео са собом ону
четворицу, па се сутрадан заједно
са њима подвргао обреду очишћења.
Затим је отишао у храм и објавио
да ће се дани њиховог очишћења
окончати када се за свакога од њих
принесе жртва.
27 Управо кад се навршавало тих
седам дана, неки Јевреји из *Мале*
Азије опазише Павла у храму, па
узбунише сав народ и ухватише га,
28 вичући: „Израиљци, помагајте!
Овај човек посвуда учи све људе
против нашег народа, Закона и овог
места. Чак је и неке Грке увео у храм,
и тиме обешчастио ово свето место.“
29 (*Јевреји* су, наиме, пре тога
видели Трофима из Ефеса са Павлом,
па су претпоставили да га је Павле
увео у храм.)
30 У целом граду је настала гужва,
а народ се стрчао са свих страна.
Ухватили су Павла и одвукли га из
храма. Врата су се одмах затворила.
31 Док су они настојали да га убију,
дође глас до заповедника *римске* чете
да је сав Јерусалим ускомешан.
32 Он је одмах повео војнике и
капетане и дотрчао до њих. Кад
су *Јевреји* угледали заповедника и
војнике, престали су да туку Павла.
33 Заповедник је приступио Павлу,
ухватио га и наредио да га свежу

двоструким ланцима. Онда је упитао
ко је он и шта је урадио.
34 Из гомиле су једни узвикивали
једно, а други друго. Пошто
заповедник због силне буке није
могао ништа да сазна, наредио је да
Павла одведу у касарну.
35 Кад је Павле ступио на
степенице, народ је толико
наваљивао, да су војници морали да
га носе.
36 Наиме, гомила их је пратила и
узвикивала: „Погуби га!“

Павлова одбрана

37 Када је требало да одведу Павла у
касарну, он се обратио заповеднику:
„Могу ли да ти нешто кажем?“
Заповедник га је упитао: „Зар ти
знаш грчки?
38 Да ниси ти онај Египћанин што
је недавно подигао буну и повео
са собом у пустињу четири хиљаде
људи наоружаних ножевима?“
39 Павле му одговори: „Ја сам
Јеврејин из Тарса киликијског,
грађанин знаменитог града. Дозволи
ми, молим те, да се обратим народу.“
40 Када му је *заповедник* дао
допуштење, Павле је стао на
степенице и махнуо руком народу.
Пошто је настала велика тишина,
Павле им се обратио на јеврејском
језику:

22

Павлов говор

1 „Браћо и оци, послушајте сада
речи моје одбране коју упућујем
вама.“
2 Када су они чули да им се обраћа
на јеврејском језику, још пажљивије
су га слушали.
3 „Ја сам Јеврејин – наставио
је Павле. Рођен сам у Тарсу
киликијском, али сам одгојен у овом
граду, где сам под Гамалиловим
надзором био строго подучен Закону
наших отаца. Био сам реван за Бога,
баш као и ви данас
4 До смрти сам прогањао
следбенике овог Пута; везивао сам
и мушкарце и жене и предавао их у
тамницу.
5 То може да ми потврди
Првосвештеник и цело Веће
старешина. Од њих сам, наиме,
примио писма за њихову сабраћу
у Дамаску, где сам отишао да
спроведем у Јерусалим тамошње
свезане, да буду кажњени.

6 Док сам се путујући приближавао
Дамаску, око подне ме је одједном
забљеснуло јако светло с неба.
7 Пао сам на земљу и чуо глас како
ми говори: ’Савле! Савле! Зашто ме
прогониш?’
8 Упитао сам: ’Ко си ти, Господе?’
Он ми је одговорио: ’Ја сам Исус из
Назарета кога ти прогониш.’
9 Моји пратиоци су видели светло,
али нису разумели глас онога који ми
је говорио.
10 ’Шта да радим, Господе?’ –
упитао сам. Господ ми је одговорио:
’Устани и иди у Дамаск. Тамо ће ти
бити речено све што ти је одређено да
чиниш.’
11 Пошто сам био обневидео од
бљеска оног светла, моји пратиоци су
ме повели за руку, па сам тако дошао
у Дамаск.

12 А извесни Ананија, побожан
човек који је живео по Закону, о коме
су похвално говорили сви тамошњи
Јевреји,
13 дође к мени, приђе ми и рече:
’Брате Савле, прогледај!’ Истог часа
сам прогледао, те сам га видео.
14 *Ананија* је наставио: ’Бог наших
отаца те је изабрао да сазнаш његову
вољу, да видиш Праведника и да
чујеш глас из његових уста.
15 Јер ти ћеш бити његов сведок
пред свим људима, па ћеш говорити
што си видео и чуо.
16 Шта сад још чекаш! Устани,
крсти се, те се очисти од својих греха
призивајући његово име!’

17 Након што сам се вратио у
Јерусалим, док сам се једном молио
у храму, пао сам у занос
18 и видео Господа. Он ми је
рекао: ’Пожури и иди брзо из
Јерусалима, јер неће прихватити
твоје сведочанство о мени!’

19 А ја рекох: 'Господе, знају они
да сам бацао у тамницу и тукао по
синагогама оне који верују у тебе.
20 А када се проливала крв твога
сведока Стефана, ја сам стајао тамо,
одобравао и чувао одећу оних који су
га убијали.'
21 Али он ми је рекао: 'Иди,
јер ћу те послати далеко међу
незнабошце.'"

Павле у затвору

22 Јевреји су га слушали све до ових
речи. Међутим, тада су почели да
вичу: „Истреби таквог са земље! Тај
не заслужује да живи!"
23 Пошто су они викали, витлали
огртачима и дизали прашину у
ваздух,
24 заповедник је наредио да Павла
одведу у касарну и бичевањем га
испитају како би сазнао због чега то
народ диже толику вику против њега.
25 Када су га опружили и свезали
каишевима, Павле рече капетану који
је стајао до њега: „Зар ви смете
да бичујете римског грађанина који
није осуђен?"
26 Кад је то чуо, капетан је пришао
заповеднику и обавестио га о томе.
Рекао је: „Шта то хоћеш да учиниш?
Па, овај човек је римски грађанин!"
27 Заповедник је пришао Павлу и
упитао га: „Реци ми, јеси ли ти
римски грађанин?"
„Јесам" – одговори Павле.
28 Заповедник рече: „Ја
сам великом свотом стекао то
грађанство."
„А ја сам се с њим и родио" – рече
Павле.
29 Војници који су приступили
да бичевањем испитају Павла истог
су тренутка устукнули. И сам
заповедник се уплашио кад је сазнао
да је он римски грађанин, а он га је
свезао.
30 Намеравајући да тачно сазна за
шта га Јевреји оптужују, заповедник
је сутрадан ослободио Павла
и наредио да се окупе водећи
свештеници и цело Велико веће.
Онда је довео Павла и поставио га
пред њих.

23

Павле пред јудејским Већем

1 Павле упре поглед на Велико веће
и рече: „Браћо, ја сам све до овог дана
живео пред Богом с потпуно чистом
савешћу."
2 Тада је Првосвештеник Ананија
наредио онима који су стајали поред
Павла да га ударе по устима.
3 Павле му је одговорио: „Бог ће
тебе ударити, зиде у бело окречени!
Седиш ту и судиш ми по Закону,
а исти тај Закон кршиш тиме што
наређујеш да ме ударају!"
4 „Зар вређаш Божијег Првосвештеника?"
– укорили су га Јевреји који су стајали
до њега.
5 „Браћо, нисам знао – рече Павле
– да је Првосвештеник. Наиме, *у
Писму* је написано: 'Не говори лоше о
главару свога народа.'"
6 Знајући да један део присутних
припада фарисејима, а други
садукејима, Павле узвикну у Великом
већу: „Браћо, ја сам фарисеј,
фарисејски син, а суди ми се зато што
се надам васкрсењу мртвих!"
7 Кад је то рекао, дошло је до
расправе између фарисеја и садукеја,
тако да се збор поделио.
8 Наиме, садукеји говоре да нема
васкрсења, нити да има анђела ни
духова, док фарисеји верују у све то.
9 Вика је постајала све већа.
Неки од зналаца Светог писма
из фарисејске странке жестоко се
успротивише. Говорили су: „Нисмо
нашли никакво зло на овом човеку!
Шта ако му је говорио дух или
анђео?"
10 Свађа је постала толико жестока,
да се заповедник уплашио да не
растргну Павла. Зато је наредио
војницима да га отму од њих и одведу
у касарну.
11 Идуће ноћи је Господ стао пред
Павла и рекао му: „Храбро! Јер како
си сведочио за мене у Јерусалиму,
тако треба да посведочиш и у Риму."

Завера против Павла

12 Следећег јутра су Јевреји сковали
заверу против Павла, заклевши се да
неће ни јести ни пити док га не убију.

13 Оних који су сковали заверу,
било је више од четрдесет.
14 Ови су отишли к водећим
свештеницима и старешинама, и
рекли им: „Заклели смо се да нећемо
ништа окусити док не убијемо Павла.
15 Зато ви сад са Великим већем
поднесите захтев заповеднику да вам
га доведе како бисте, тобоже, тачније
испитали његов случај. Ми смо
спремни да га убијемо пре но што он
дође.“
16 Међутим, Павлов нећак је дочуо
за заседу, па је отишао у касарну и
обавестио Павла о томе.
17 Павле је позвао једног капетана
и рекао му: „Поведи овог младића
заповеднику, јер има да му јави
нешто.“
18 *Официр* је повео младића, довео
га заповеднику и рекао: „Затвореник
по имену Павле ме је позвао и
замолио да овог младића доведем к
теби, јер има нешто да ти каже.“
19 Заповедник га је узео под руку,
одвео у страну и упитао: „Шта то
имаш да ми јавиш?“
20 Он му рече: „Јевреји су се
договорили да затраже од тебе да
сутра доведеш Павла у Велико веће,
да би, тобоже, подробније испитали
његов случај.
21 Не дај да те наговоре, јер га више
од четрдесет људи чека у заседи. Они
су се заклели да неће ни јести ни
пити док га не убију. Сада су спремни
и само чекају твој пристанак.“
22 Тада заповедник отпусти
младића и заповеди му: „Никоме не
говори да си ми ово јавио.“

Павла спроводе у Кесарију

23 Затим је позвао два капетана и
рекао им: „Спремите две стотине
војника, седамдесет коњаника и две
стотине стрелаца, да вечерас у девет
сати* пођу на пут до Кесарије.
24 За Павла нека се опреме коњи за
јахање, како би га безбедно довели
намеснику Феликсу.“
25 *Заповедник* је затим написао
писмо следећег садржаја:
26 Клаудије Лисија поздравља
уваженог намесника Феликса.
27 Јевреји су ухватили овог
човека и хтели да га убију. Но, када
сам дознао да је римски грађанин,
дошао сам с војском и извукао га
из њихових руку.
28 Пошто сам хтео да сазнам због
какве кривице га оптужују, довео сам
га пред њихово Велико веће.
29 Утврдио сам, међутим, да га
они оптужују због спорних питања
која се тичу њиховог закона, те да
нема никакве кривице која заслужује
смртну казну или тамницу.
30 Будући да ми је дојављено да
се спрема завера против њега, одмах
сам га послао к теби. Његовим
тужитељима сам рекао да пред тобом
изнесу своје тужбе против њега.
31 Војници су поступили према
оном што им је било наређено;
узели су Павла и ноћу га одвели у
Антипатриду.
32 Сутрадан су препустили коњици
да продужи са њим, а они су се
вратили у касарну.
33 Кад су стигли у Кесарију,
уручили су писмо намеснику и
извели Павла пред њега.
34 Пошто је прочитао писмо,
намесник је упитао Павла одакле је.
Кад је сазнао да је из Киликије,
35 рекао је: „Саслушаћу те када
стигну твоји тужитељи.“ Онда је
наредио да *Павле* буде под стражом
на Иродовом двору.

24

Павле пред Феликсом

1 Након пет дана у Кесарију је
стигао Првосвештеник Ананија са
неким старешинама и извесним
адвокатом Тертулом, па су поднели
намеснику тужбу против Павла.
2 Када су дозвали Павла, Тертул је
почео да износи оптужбу: „Твојом
заслугом уживамо у великом миру
и напретку који је твојом бригом
настао на добро овог народа;

* **23:23** На грчком *Трећи ноћни час.*

3 то ми, уважени Феликсе, на сваки
начин и на сваком месту признајемо
са дубоком захвалношћу.
4 Но, да ти не бих више досађивао,
молим те да нас по својој доброти
укратко саслушаш.
5 Установили смо, наиме, да је овај
човек бунџија, да по целом свету
замеће сваће међу Јеврејима и да је
вођа назарејске секте.
6 Чак је и наш храм покушао да
оскрнави, али смо га ми ухватили.
(Хтели смо да му судимо по нашем
закону,
7 али је дошао заповедник Лисија са
великом војском и силом га отео од
нас.)*
8 Ако га саслушаш, и сам ћеш моћи
да сазнаш од њега све за шта га ми
оптужујемо.“
9 Јевреји су га подржавали
потврђујући да је то истина.

Павлова одбрана

10 Кад му је намесник дао знак да
узме реч, Павле одговори: „Знајући
да си дуго година судија овом народу,
драге воље излажем своју одбрану.
11 Сâм можеш да дознаш да није
прошло више од дванаест дана од
како сам отишао горе у Јерусалим да
се поклоним *Богу*.
12 Никада ме нису затекли да се
сваћам с ким у храму, нити да буним
народ по синагогама или у граду.
13 Зато они не могу да ти докажу
оно за шта ме сад оптужују.
14 Али једно ти признајем: према
овом Путу, који они називају сектом,
служим Богу наших отаца и верујем
у све оно што је записано у Закону и
Пророцима.
15 Ја имам исту наду, коју и они
имају, да ће васкрснути и праведни и
неправедни.
16 Зато се трудим да увек имам
чисту савест пред Богом и пред
људима.
17 После више година, вратио сам
се *у Јерусалим* да донесем новчану
помоћ за мој народ и да принесем
жртве.
18 Том приликом су ме нашли у
храму и тада сам био *обредно* чист,
али ту није било ни окупљеног
народа ни буке.
19 То су били неки Јевреји из *Мале*
Азије; требало би да они ступе пред
тебе и изнесу оптужбе против мене,
ако имају нешто против мене.
20 Или нека ови ту сами кажу какву
су кривицу нашли на мени кад сам
стајао пред Великим већем,
21 осим ако се не ради о ономе што
сам тада повикао док сам стајао међу
њима: ’Због васкрсења мртвих суди
ми се данас пред вама!‘“

Одлагање суђења

22 Тада је Феликс, будући добро
упознат с овим Путем, одгодио
суђење рекавши: „Када дође
заповедник Лисија, решићу ваш
спор.“
23 Наредио је капетану да се
Павле чува, али да му се да извесна
слобода и да се не брани његовим
пријатељима да му буду на услузи.

Павлово тамновање у Кесарији

24 Неколико дана касније, Феликс
је дошао у посету Павлу са својом
женом Друсилом, која је иначе била
Јеврејка. Послао је да доведу Павла
који им је говорио о вери у Исуса
Христа.
25 Док је Павле излагао о правди,
уздржљивости и долазећем суду
Божијем, Феликса обузе велики страх,
па рече: „Иди сад, а кад нађем нешто
времена, позваћу те.“
26 При том се надао да ће му Павле
дати новаца; зато га је чешће позивао
и разговарао с њим.
27 Након две године, Феликса је
наследио Поркије Фест. Желећи да
задобије наклоност Јевреја, Феликс је
оставио Павла у тамници.

25

Павле пред Фестом

1 Три дана након доласка у ову
провинцију, Фест је из Кесарије
отишао горе у Јерусалим.

* **24:7** Неки манускрипти додају стихове 6б–8а, који су овде стављени у заграде.

2 Тада су водећи свештеници и
јудејске старешине изнели пред њим
оптужбе против Павла.
3 Молили су га да им учини услугу
– да спроведе Павла у Јерусалим, јер
су спремали заседу да га убију на
путу.
4 Међутим, Фест им је одговорио да
је Павле утамничен у Кесарији, где и
сам ускоро намерава да отпутује.
5 Затим је додао: „Нека ваши
представници дођу у Кесарију, па
нека изнесу своје оптужбе против тог
човека ако је нешто скривио.“

Павле се позива на цара

6 Након што је провео неких осам
или десет дана код њих, Фест је сишао
у Кесарију. Већ сутрадан је сео на
судијску столицу и наредио да доведу
Павла.
7 Када се Павле појавио, окружили
су га Јевреји који су дошли из
Јерусалима и почели да износе
против њега многе и тешке оптужбе,
које нису могли да докажу.
8 Павле се бранио: „Нисам учинио
никакав преступ ни против јудејског
Закона, ни против храма, а ни против
цара.“
9 Желећи да угоди Јеврејима, Фест
је упитао Павла: „Хоћеш ли да идеш
у Јерусалим да ти се онде за то преда
мном суди?“
10 Павле је одговорио: „Пред
царским судом стојим и ту треба да
ми се суди. Јеврејима ништа нисам
скривио, као што и сам веома добро
знаш.
11 Ако сам нешто скривио, или
ако сам учинио нешто што заслужује
смрт, не одбијам да умрем; али ако су
њихове оптужбе неосноване, нико ме
не може изручити њима. Позивам се
на цара.“
12 Фест се тада посаветовао са
својим већем, па је рекао: „На цара
си се позвао, к цару ћеш поћи!“

Павле пред царем Агрипом

13 Неколико дана касније дођу
цар Агрипа и Верника у Кесарију да
поздраве Феста.
14 Пошто су остали тамо неколико
дана, Фест изложи цару Павлов
случај: „Ту је један човек кога је
Феликс оставио као затвореника.
15 Кад сам био у Јерусалиму,
водећи свештеници и јудејске
старешине су изнели оптужбе против
њега и захтевали његову осуду.
16 Одговорио сам им да није
римски обичај да се оптуженик
изручи пре но што се суочи са својим
тужитељима и пре но што му се
пружи прилика да се одбрани од
оптужби.
17 Кад сам се вратио са њима,
већ следећег дана сам без икаквог
одлагања сео на судијску столицу и
наредио да доведу тог човека.
18 Када су његови тужитељи устали
да говоре, нису га оптуживали
за никакав злочин, како сам ја
очекивао,
19 него су се спорили с њим око
извесних питања њихове вере и о
неком Исусу који је био мртав, а за
кога Павле тврди да је жив.
20 Пошто сам био у недоумици
како да поступим у вези овог спора,
упитао сам га да ли би хтео да иде
у Јерусалим, да би му се за то тамо
судило.
21 Али како је Павле хтео да
остане у затвору до одлуке царског
величанства – будући да се позвао на
њега – наредио сам да га чувају док га
не пошаљем цару.“
22 Агрипа рече: „И ја сам бих
волео да чујем тог човека.“ „Чућеш га
сутра“ – одговорио је Фест.

Павле пред Фестом и Агрипом

23 Сутрадан су Агрипа, Фест
и Верника дошли са великом
помпом, па су заједно са војним
заповедницима и градским
угледницима ушли у судницу. Пошто
је наредио да доведу Павла,
24 Фест је рекао: „Царе Агрипа и
сви ви који сте присутни, погледајте
овог човека! Због њега су навалили
на мене сви Јевреји из Јерусалима и
одавде, вичући да он више не сме да
живи.
25 Но, ја сам установио да он није
учинио ништа што заслужује смрт.
Али пошто се позвао на цара, одлучио
сам да га пошаљем *у Рим*.

26 Међутим, немам ништа
поуздано о њему да напишем
господару. Зато сам га довео пред
вас, посебно пред тебе, царе Агрипа,
да бих након саслушања имао шта да
напишем.
27 Наиме, чини ми се неразумним
послати затвореника, а не назначити
шта су његове кривице.“

26

Павлов говор

1 Агрипа се онда обратио Павлу:
„Дозвољава ти се да говориш у своју
одбрану.“ Тада је Павле испружио
своју руку и започео своју одбрану:
2 „Сматрам себе срећним, о, царе
Агрипа, што ћу се баш пред тобом
бранити од свега за шта ме Јевреји
оптужују,
3 тим пре што знам да си добро
упућен у јудејске обичаје и спорна
питања. Зато те молим да ме
стрпљиво саслушаш.
4 Сви Јевреји знају какав начин
живота сам проводио од најраније
младости међу својим народом у
Јерусалиму.
5 Они ме знају од раније, па могу,
ако хоће, да потврде да сам као
фарисеј живео по најстрожем правцу
наше вере.
6 А сада ми се суди због моје наде
у испуњење обећања које је Бог дао
нашим прецима.
7 Исто тако се и дванаест наших
племена, која предано служе Богу
дању и ноћу, надају испуњењу истог
обећања. Због те наде ме, о, царе,
Јевреји оптужују.
8 Зар сматрате невероватним да
Бог васкрсава мртве?
9 Па и ја сам био уверен да се морам
свим силама супротставити имену
Исуса Назарећанина,
10 што сам и чинио у Јерусалиму.
Кад сам добио овлашћење од водећих
свештеника, ја сам многе свете
затворио, а када су их убијали, ја сам
давао свој пристанак.
11 По свим синагогама сам их
кажњавањем присиљавао да се
одрекну своје вере. У своме
прекомерном бесу, прогањао сам их
чак и по страним градовима.

Павле говори о свом обраћењу

12 Поводом тога сам се запутио у
Дамаск са овлашћењем и одобрењем
од водећих свештеника.
13 Негде око подне, о, царе, на путу
сам угледао светлост са неба, која је
мене и моје сапутнике обасјала јаче
од сунчевог сјаја.
14 Сви смо попадали на земљу, а
ја сам чуо глас који ми се обратио
на јеврејском језику: ’Савле! Савле!
Зашто ме прогониш? Тешко ти је да
се риташ против бодила*.’
15 ’Ко си ти, Господе?’ – упитао сам.
Господ ми је одговорио: ’Ја сам Исус
кога ти прогониш.
16 Устани и стани на своје ноге!
Објавио сам ти се да бих те поставио
за свог слугу и сведока онога што си
видео и онога што ћу ти објавити.
17 Ја ћу те избављати од твога
народа и од незнабожаца. Њима те
шаљем,
18 да им отвориш очи како би се
одвратили од таме к светлу и од
сатанске власти к Богу, те да би
примили опроштење од греха и део
међу онима који су посвећени вером
у мене.’
19 Отада, царе Агрипа, нисам био
непослушан небеском виђењу.
20 Прво сам проповедао онима у
Дамаску, те у Јерусалиму и у целој
Јудеји, а потом и незнабошцима, да
треба да се покају *од греха* и да
се окрену Богу чинећи дела која
доказују покајање.
21 Зато су ме Јевреји ухватили у
храму и покушали да ме убију.
22 Међутим, Бог ми је помагао
све до данашњега дана, те стојим
ту и сведочим и неугледнима и
угледнима. Ја не говорим ништа
друго осим онога што су Пророци и
Мојсије рекли да ће се догодити:
23 да ће Христос пострадати и
да ће, као први који је васкрсао

* **26:14** Бодило или остан за гоњење стоке, дугачки штап са металним шиљком.

из мртвих, навестити светло народу израиљском и незнабошцима.“

24 Док се Павле бранио овим
речима, Фест гласно узвикну: „Ниси
при здравом разуму, Павле! Велика
ученост ти мути разум!“

25 Павле одговори: „Нисам ја
луд, уважени Фесте, него говорим
истините и разумне речи.

26 Све ове ствари су познате и цару
коме слободно говорим. Уверен сам,
наиме, да му ништа од тога није
непознато, јер се то није догодило у
неком запећку.

27 Царе Агрипа, верујеш ли
Пророцима? Знам да верујеш.“

28 „Још мало, па ћеш ме убедити
да постанем хришћанин“ – рекао је
Агрипа Павлу.

29 „Дај Боже да, пре или касније,
не само ти, већ и сви који ме данас
слушају, постану такви какав сам ја,
осим ових окова.“

30 После овога устадоше цар,
намесник и Верника као и сви који
су са њима седели.

31 Одлазећи, разговарали су међу
собом: „Овај човек не чини ништа
што заслужује смрт или тамницу.“

32 Агрипа рече Фесту: „Овај човек
би могао да буде ослобођен да се није
позвао на цара.“

27

Пут у Рим

1 Када је било одлучено да
отпловимо у Италију, Павла и неке
друге затворенике предали су на
чување капетану царске чете који се
звао Јулије.

2 Укрцали смо се у једну
адрамитску лађу, која је требало да
плови у азијске луке, и отпловили.
Са нама је био Аристарх, Македонац
из Солуна.

3 Сутрадан смо пристали у Сидону.
Капетан Јулије се љубазно опходио
према Павлу и допустио му да посети
своје пријатеље, да би се побринули
за његове потребе.

4 Кад смо отишли оданде, пловили
смо у заветрини Кипра, јер су дували
противни ветрови.

5 Препловивши море дуж обала
Киликије и Памфилије, стигли смо у
Миру ликијску.

6 Ту је капетан нашао лађу из
Александрије која је пловила за
Италију, те се укрцасмо.

7 Неколико дана смо пловили
веома споро и једва смо стигли до
Книда. Пошто нам ветар није дао
да пристанемо, пловили смо поред
Салмоне, у заветрини Крита.

8 Пловећи с муком уз обалу, стигли
смо у место које се звало „Добра
пристаништа“, близу града Ласеје.

9 Будући да је прошло доста
времена, а пловидба постала опасна,
јер се и пост* већ био завршио, Павле
их је опомињао:

10 „Људи – говорио им је – видим да
ће ова пловидба бити опасна и да ће
бити велике штете, не само по товар
и лађу, него и по наше животе.“

11 Међутим, капетан је имао више
поверења у кормилара и власника
брода, него у Павла.

12 Пошто лука није била погодна
да се презими, већина је одлучила
да се отплови даље уз обалу, како би
дошли до Феникса и тамо презимили.
То је била критска лука која је
била отворена према југозападу и
северозападу.

13 Дувао је благ јужни ветар, па
су мислили да ће остварити што
су наумили. Подигли су сидро и
запловили уз саму обалу Крита.

14 Није прошло дуго, кадли *са
Крита* поче да дува јак олујни ветар
звани „Североисточњак“.

15 Захватио је лађу која није могла
да се противи ветру, па смо морали
да се препустимо ветру да нас носи.

16 Пловећи, пак, у заветрини неког
острва по имену Клауда, с тешком
муком смо успели да задржимо
бродски чамац.

17 Када су га подигли, употребили
су помоћна средства да подвежу
лађу. Бојећи се да се не насучу на

* **27:9** То јест, Дан откупљења (*Јом Кипур*), када почиње олујна сезона.

обалу Сирте, спустили су плутајуће сидро препуштајући се ветру.

18 Пошто нас је наредног дана олуја жестоко бацала, почели су да избацују товар.

19 Трећег дана су својим рукама избацили из лађе бродску опрему.

20 Пошто се током много дана ни сунце ни звезде нису појавили, а снажна бура и даље беснела, изгубили смо сваку наду да ћемо се спасти.

21 Како већ дуже време нико није ништа јео, Павле стаде међу њих и рече: „Људи, требало је мене послушати и не отискивати се с Крита, јер бисмо тако избегли ову невољу и штету.

22 Сад вам, пак, саветујем да се ободрите, јер нико од вас неће изгубити живот, осим што ће лађа потонути.

23 Прошле ноћи ми се указао анђео Бога коме припадам и коме служим,

24 па ми је рекао: 'Павле, не бој се, јер мораш доћи пред цара *у Рим*. Бог ће ради тебе сачувати животе свих који плове с тобом.'

25 Зато се разведрите, јер верујем Богу да ће бити онако како ми је речено.

26 Ипак, морамо да се насучемо на неко острво.“

27 У ноћи четрнаестог дана од како нас је олуја носила по Адрији†, негде око поноћи, морнари наслутише да се приближава неко копно.

28 Бацили су висак за мерење дубине и утврдили да дубина мора износи тридесет седам метара‡. Када су га бацили мало даље, утврдили су да има двадесет седам метара.

29 Пошто смо се бојали да не налетимо на подводне гребене, бацили смо четири сидра са стражње стране и молили се да сване.

30 Морнари су покушали да побегну, те су спустили чамац под изговором да треба спустити сидра с предње стране лађе.

31 Тада је Павле рекао капетану и војницима: „Ако ови људи не остану на лађи, ви се не можете спасти.“

32 Нато су војници посекли ужад која су држала чамац и пустили га да падне.

33 Када је почело да свиће, Павле је замолио све да поједу нешто: „Данас је четрнаести дан који проводите у ишчекивању и без хране, а да ништа нисте окусили.

34 Зато вас молим да поједете нешто; то је за ваш опстанак, јер ни једном од вас неће пасти длака с главе.“

35 Пошто је рекао ово, узео је хлеб и пред свима захвалио Богу. Затим је преломио *хлеб* и почео да једе.

36 Тада су се сви охрабрили, па су се прихватили хране.

37 На лађи нас је било укупно две стотине седамдесет шест људи.

38 Када су се наситили, олакшали су брод избацујући жито у море.

Бродолом

39 Када се разданило, нису препознали копно. Ипак, угледали су неки залив са приступачном обалом, где су хтели да уплове бродом, ако то буде могуће.

40 Одвезали су сидра и спустили их у море. Истовремено су олабавили ужад на кормилима, подигли предње једро према ветру и запутили се ка обали.

41 Међутим, наишли су на гребен и насукали се. Предњи део брода је насео и остао непокретан, док се задњи ломио под ударима јаких таласа.

42 Тада су војници наумили да побију затворенике како не би који испливао и побегао.

43 Међутим, капетан је желео да спасе Павла, те им није дозволио да спроведу своју намеру. Наредио је да они који знају да пливају први скоче у воду и домогну се копна,

44 а да га се остали домогну, ко на даскама, ко на остацима лађе. Тако су се сви спасли дошавши до копна.

† **27:27** Море између Италије, Малте, Крита и Грчке. ‡ **27:28** Двадесет хвати.

28

Павле на Малти

1 Пошто смо се спасли, сазнали смо
да се то острво зове Малта.
2 Становници Малте су нам
исказали несвакидашњу љубазност.
Заложили су ватру и све нас позвали
к њој због кише која је падала и због
хладноће.
3 А када је Павле сакупио гомилу
грања и ставио на ватру, изађе змија
од топлоте и ухвати му се за руку.
4 Угледавши змију како му виси
на руци, домороци рекоше један
другоме: „Овај човек је сигурно
убица; умакао је мору, али му
Правда* не дозвољава да живи.“
5 Но, Павле стресе змију у ватру и
ништа му се не догоди.
6 Људи су очекивали да ће отећи
или да ће изненада пасти мртав. Но,
кад су после дугог чекања видели да
му се ништа необично није догодило,
променили су мишљење и рекли да је
бог.
7 Близу тог места се налазило
имање главара тог острва, по имену
Публије. Он нас је примио и три дана
нас љубазно угостио.
8 Публијев отац је тада лежао
свладан грозницом и срдобољом.
Павле му је пришао, помолио се,
положио руке на њега и исцелио га.
9 Након што се ово догодило,
и остали болесници са острва су
долазили и били исцељени.
10 Становници су нам указали
многе почасти, а када смо одлазили,
снабдели су нас са свим што нам је
било потребно.

Од Малте до Рима

11 После три месеца, укрцасмо се
на неку александријску лађу која је
презимила на острву и која је на себи
имала *заштитни* знак близанаца
Кастора и Полукса.
12 Допловили смо у Сиракузу, где
смо остали три дана.
13 Оданде смо пловећи уз обалу
дошли у Региум. Сутрадан је почео
да дува јужни ветар, тако да смо већ
следећег дана стигли у Путеоле.
14 Тамо смо нашли неку браћу која
су нас позвала да проведемо са њима
недељу дана. Тако смо дошли у Рим.
15 Кад су браћа из Рима чула да
долазимо, изашли су нам у сусрет
чак до Апијевог форума и Три крчме.
Видевши их, Павле захвали Богу и
охрабри се.

Павле у Риму

16 Када смо стигли у Рим, Павлу је
било допуштено да станује као самац
са једним војником који га је чувао.
17 После три дана, Павле је сазвао
јудејске вође. Када су се окупили,
Павле им је рекао: „Браћо, иако
нисам учинио ништа против нашег
народа или обичаја наших предака,
ипак су ме оковали у Јерусалиму и
изручили ме Римљанима.
18 Када су ме испитали, хтели су
да ме пусте, јер нису нашли никакву
кривицу због које бих био осуђен на
смрт.
19 Но, будући да су се Јевреји
успротивили томе, био сам принуђен
да се позовем на цара; али не зато да
бих оптужио свој народ.
20 Зато сам вас позвао да вас видим
и да вам кажем да сам окован овим
ланцем због Израиљеве наде.“
21 Они му одговорише: „Нисмо
примили никаква писма из Јудеје у
вези са тобом, нити је ко од браће
дошао оданде и јавио нам или рекао
нешто лоше о теби.
22 Ипак, желимо да чујемо шта су
твоји погледи, јер нам је познато да
се против ове секте свуда говори.“
23 Пошто су му заказали један дан,
дошли су у његов стан у још већем
броју. Павле им је од јутра до
мрака говорио и сведочио о Божијем
Царству, убеђујући их о Исусу на
темељу Мојсијевог Закона и Пророка.
24 Једни су били уверени у оно
што је Павле рекао, док други нису
поверовали.
25 И како нису могли да се сложе,
почели су да се разилазе. Након тога,
Павле је дао свој суд: „Свети Дух је

* **28:4** *Правда* се односи на богињу правде која се поштовала у Грчкој и у области Медитерана.

рекао истину вашим прецима преко
пророка Исаије:
26 ’Иди к овом народу и реци му:
Слушаћете и нећете разумети,
гледаћете и нећете видети.
27 Јер је отврднуло срце овога народа,
уши су своје зачепили,
очи су своје затворили,
да очима не виде,
да ушима не чују,
да срцем не разумеју и обрате се,
да их ја исцелим.’
28 Знајте, стога, да је ово Божије
спасење послано незнабошцима и
они ће га послушати.“
29 А када је ово рекао, Јевреји одоше
жучно се расправљајући међу собом.
30 Павле је у свом изнајмљеном
стану остао пуне две године и примао
све који су долазили к њему.
31 Ту је сасвим слободно и без
сметњи навештавао Царство Божије и
поучавао о Господу Исусу Христу.

Посланица Римљанима

1 Од Павла, слуге Исуса Христа,
позваног да буде апостол, издвојеног
да навести Божију Радосну вест,
2 коју је *Бог* унапред обећао преко
пророка у Писму.
3 *Радосна вест* се односи на његовог
Сина, који је по својој људској
природи потомак Давидов,
4 а по Духу светости постављен
да буде Син Божији у сили, својим
васкрсењем из мртвих. То је наш
Господ, Исус Христос.
5 *Бог* нам се његовим посредством
смиловао и удостојио нас да будемо
апостоли, да у његово име позовемо
све народе на послушност која долази
од вере.
6 Међу овима сте и ви које је позвао
Исус Христос.
7 Свима вама који сте у Риму,
вама које Бог воли, позванима на
посвећење: милост вам и мир од
Бога, Оца нашега, и Господа Исуса
Христа.

Павлова жеља да посети Рим

8 Пре свега, захваљујем своме Богу
по Исусу Христу за све вас, јер се глас
о вашој вери проноси по целом свету.
9 Бог мој, коме целим својим срцем
служим објављивањем Радосне вести
о његовом Сину, сведок ми је да вас се
непрестано сећам
10 у својим молитвама. Стално
се молим да ми Бог по својој вољи
коначно омогући да срећно дођем к
вама.
11 Јер чезнем да вас видим да
бих поделио са вама духовни дар да
ојачате,
12 то јест, да се узајамно охрабримо
обостраном вером.
13 Ипак, желим да знате, браћо,
да сам често намеравао да дођем
к вама како би и у вашој средини
имао род у обраћенима, као међу
другим народима, али сам до сада
био спречен у томе.
14 Дужник сам Грцима и
варварима, умнима и неукима.
15 Тако сам спреман да навестим
Радосну вест и вама у Риму.

Сила Радосне вести

16 Ја се, наиме, не стидим Радосне
вести, јер је она Божија сила која води
к спасењу свакога који у њу верује,
прво Јеврејина, а онда и Грка.
17 Јер у њој се открива праведност
Божија, која се прима вером, и
само вером, као што је написано:
„Праведник ће живети од вере.“

Кривица лежи на свакоме

18 Јер, Божији гнев се открива
против сваке безбожности и
неправедности људи, који својом
неправедношћу потискују истину.
19 Њима је, наиме, познато оно што
се може сазнати о Богу, јер им је Бог
то открио.
20 А Божије невидљиве особине –
његова вечна сила и божанство, могу
се јасно видети од постанка света на
ономе што је створио. Стога нико
нема изговора.
21 Јер, иако су упознали Бога,
нису му као Богу исказали част и
захвалност, него им умовање постаде
безумно, те им тама обузе њихово
неразумно срце.
22 Тврдили су да су мудри, а
постали су неразумни,
23 па су заменили славу
бесмртнога Бога обличјем и
сликом смртног човека, птица,
четвороножаца и гмизаваца.
24 Зато их је Бог препустио жељама
њиховог срца, да буду нечисти, и
да чине бесрамне ствари једни с
другима.
25 Они су заменили Божију истину
за лаж, те поштују и клањају се
творевини уместо Творцу, кога треба
славити довека. Амин.
26 Зато их је Бог препустио
срамним страстима. Тако су њихове
жене замениле природно општење за
неприродно.
27 Исто тако су и мушкарци
оставили природно општење са
женом, те се у својој пожуди
успалили једни на друге. Тако
мушкарци с мушкарцима чине
бестидне ствари и тиме на себе саме

навлаче заслужену казну за своју заблуду.
28 И пошто нису сматрали вредним
да се држе знања о Богу, Бог их је
препустио њиховом изопаченом уму
да чине недоличне ствари.
29 Они су испуњени сваком
врстом неправедности: злобом,
похлепом, неваљалством; пуни су
зависти, убиства, свађе, преваре,
злонамерности; они су сплеткароши,
30 оговарачи, богомрсци,
насилници, охоли, разметљивци;
они измишљају зла, непокорни су
родитељима,
31 неразумни, непоуздани,
безосећајни, немилосрдни.
32 Они знају Божији праведни
захтев да који тако чине заслужују
смрт. Међутим, не само да то сами
чине, него одобравају и другима који
чине исто.

2

1 Зато немаш изговора, о, човече
који судиш, ко год да си. Јер тиме што
судиш другоме, самог себе осуђујеш,
пошто ти, судијо, чиниш исто.
2 Међутим, Бог у складу са истином
суди онима који такво што чине.
3 Мислиш ли, о, човече који судиш
онима који чине такве ствари, а сам
чиниш исто, да ћеш избећи Божији
суд?
4 Или можда презиреш богатство
његове доброте, подношења и
стрпљивости, а не знаш да те његова
доброта води к покајању?
5 Ти својом тврдокорношћу и
непокајаним срцем прикупљаш себи
казну за дан Божијег гнева, када ће се
открити његов праведни суд,
6 па ће сваком узвратити по
његовим делима.
7 Онима што траже славу, част и
бесмртност, устрајно чинећи добра
дела, даће вечни живот.
8 А онима што су частохлепни
и не покоравају се истини, него
се покоравају неправедности, следи
Божији гнев и љутња.
9 Невоља и мука снаћи ће сваког
човека који упорно чини зло, прво
Јевреjина, а онда и Грка.
10 А слава, част и мир следују
свакоме ко чини добро, прво
Јевреjину, а онда и Грку.
11 Бог, наиме, није пристран.
12 Заиста, они који су без *познавања*
Закона сагрешили, без *познавања*
Закона ће и пропасти, а они који су
згрешили познајући Закон, по Закону
ће им се и судити.
13 Јер пред Богом нису праведни
они који само слушају Закон; они
који Закон извршују, ти ће бити
оправдани.
14 Наиме, кад многобошци који
немају *Мојсијев* Закон, по природи
чине оно што Закон налаже, онда су
они, иако немају Закон, сами себи
закон.
15 Они тако показују да је оно што
захтева Закон уписано у њиховим
срцима. То сведочи и њихова савест
и њихове мисли које се међу собом
оптужују или бране.
16 *То ће се показати* на дан када ће,
по Радосној вести коју ја навешћујем,
Бог посредством Исуса Христа
судити скривеним *мислима* људским.

Јевреји и Закон

17 А ти, који се називаш
Јевреjином? Ти се ослањаш на Закон
и хвалиш се својим односом са Богом;
18 знаш шта он захтева и
просуђујеш шта је најбоље, јер си
примио поуку из Закона;
19 уверен си да си вођа слепима,
светло онима који су у тами;
20 васпитач неразумних, учитељ
неуких, јер у Закону имаш оличење
знања и истине.
21 Ти, дакле, који друге учиш,
самога себе не учиш? Проповедаш да
се не краде, а сам крадеш?
22 Говориш да се не чини прељуба,
а сам чиниш прељубу? Гнушаш се
идола, а сам пљачкаш храмове?
23 Хвалиш се што имаш *Божији*
Закон, а кршиш тај исти Закон, и
тиме срамотиш Бога.
24 Јер и записано је: „Због вас се
међу народима вређа име Божије.“
25 Обрезање има вредност ако
извршаваш Закон; ако, пак, не
извршаваш Закон, постајеш као онај
који није обрезан.

26 Ипак, ако необрезани извршава
праведне захтеве Закона, неће ли
Бог његово необрезање сматрати
обрезањем?
27 Зато ће теби, *Јеврејину*, судити
онај који по рођењу није обрезан, али
који извршава Закон, јер ти и поред
слова и обрезања преступаш Закон.
28 Јер, није Јеврејин онај који је
то споља, нити је право обрезање
телесна ствар.
29 Прави Јеврејин је онај који
је Јеврејин изнутра, чије је срце
обрезано, а то чини Дух, а не слово
Закона. Таквога не хвале људи, него
Бог.

3

1 Какву, дакле, предност имају
Јевреји над незнабошцима? Или, има
ли какве користи од обрезања?
2 Велике, у сваком погледу!
Најпре, Јеврејима су поверене Божије
објаве*.
3 А шта ако су неки били неверни?
Хоће ли Бог због тога престати да
буде веран?
4 Никако! Пре ће бити да је Бог
веран, а да је сваки човек лажљивац,
као што у Светом писму пише:

„Тако ћеш се оправдати својим
речима,
и победити када те окриве.“

5 Ако наша неправедност показује
Божију праведност, шта ћемо рећи *на
то*? Да Бог можда није неправедан
кад кажњава? Ово питам с људске
стране.
6 Никако! Како би онда Бог могао
да суди свету?
7 Међутим, ако моја неистина
служи да покаже изобиље Божије
истине ради његове славе, зашто да
ми се суди као грешнику?
8 Зашто да не кажемо: „Хајде да
чинимо зло да би дошло добро?“
Уосталом, неки клеветници нам и
приписују такве речи. Зато ће бити
праведно осуђени.

Сви су грешни

9 Онда, имамо ли ми Јевреји икакву
предност над осталима? Никако!
Наиме, малопре смо рекли да су сви,
и Јевреји и Грци, криви за грех.
10 Јер, овако пише *у Светом писму*:

„Праведнога нема ниједнога,
11 нема разумнога, нити оног
који тражи Бога.
12 *Од Бога* се сви одвратише,
покварени сви постадоше;
нема тога који чини добро,
таквога ниједнога нема.
13 Гроб отворен грло је њихово,
а језик им ласка превртљиво.
Отров им је змијски под уснама,
14 уста су им пуна клетве и
горчине.
15 Крв пролити хитре су им ноге,
16 јад им је и пустош на путима,
17 стазу мира упознали нису,
18 за страх Божији очи им не знају.“

19 Знамо да се све што пише у
Закону односи на оне који живе
под Законом, да нико не би имао
изговора и да би сав свет био крив
пред Богом.
20 Наиме, нико се *пред Богом* не
може оправдати вршењем онога што
Закон захтева, јер Закон само доводи
човека до сазнања да је грешан.

Како Бог оправдава људе

21 Али сада се открила Божија
праведност без Закона, о којој
сведоче и Закон и Пророци.
22 Божија праведност долази вером
у Исуса Христа на све који верују, без
икакве разлике.
23 Јер, сви су сагрешили и лишени
су Божије славе,
24 али се оправдавају даром његове
милости, откупљењем по Христу
Исусу.
25 Њега је Бог одредио за
откупљење његовом крвљу, које
се прима вером. То је учинио
да покаже своју праведност, јер је
стрпљиво опраштао грехе учињене
у прошлости;
26 то је учинио да покаже своју
праведност у садашње време, то јест,
да покаже да је сам праведан и да

* **3:2** Објаве у смислу пророштава записаних у Старом завету.

чини праведним онога који верује у Исуса.
27 Према томе, има ли разлога да се неко хвали собом? То је искључено. Каквим законом? Законом дела? Не, него законом вере.
28 Сматрамо, наиме, да се човек оправдава посредством вере, а не вршењем Закона.
29 Или је Бог само Јеврејима Бог? Зар није *Бог* и незнабошцима? Да, и незнабошцима такође.
30 Пошто је само један Бог, који ће вером оправдати обрезане, он ће посредством *исте* вере оправдати и необрезане.
31 Укидамо ли тако вером Закон? Никако! Напротив, ми подржавамо Закон.

4

1 Шта, онда, да кажемо о нашем праоцу Аврахаму? Шта је он сам по себи постигао?
2 Јер, ако је Аврахам постигао праведност оним што је учинио, он би, према томе, имао разлога да се хвали, али не пред Богом.
3 Шта Писмо говори? „Поверова Аврахам Богу, па му је то урачунато у праведност.“
4 Онај који ради, зарађује своју плату *радом*; не добија је милошћу.
5 А ономе који не ради, а верује у Бога који оправдава безбожника, њему се вера урачунава у праведност.
6 Тако и Давид каже да је блажен човек коме Бог урачунава праведност не узимајући у обзир његова праведна дела:
7 „Благо онима којима су безакоња опроштена,
чији су греси покривени;
8 благо човеку коме Господ не урачунава грех.“
9 Да ли се ово блаженство односи само на обрезане, или и на необрезане? Већ смо рекли да је Аврахаму вера урачуната у праведност.
10 Како му је била урачуната? Када је био обрезан, или када је био необрезан? То није било након обрезања, него пре њега.
11 Он је примио знак обрезања као печат праведности коју је стекао вером, док још није био обрезан. Тиме је Аврахам постао отац свих необрезаних који верују, а којима се то урачунава у праведност.
12 Он је, такође, и духовни праотац оних који нису само обрезани, него следе пример вере нашега оца Аврахама, коју је овај имао док је још био необрезан.

Божије обећање се прима вером

13 Јер, када је *Бог* обећао Аврахаму и његовом потомству да ће му припасти свет у наследство, то није било због *тога што је Аврахам држао* Закон, већ због *тога што је примио* праведност *од Бога посредством своје* вере.
14 Јер, ако су наследници они *који се држе* Закона, онда је вера безначајна, а обећање безвредно,
15 зато што Закон са собом носи *Божији* гнев. А где нема Закона, тамо нема ни греха због кршења истог.
16 Зато се обећање темељи на вери, да би га људи прихватили *као дар Божије* милости, те да би било делотворно за све потомство, не само за оне *који држе* Закон, него и за оне који су *судеоници* у Аврахамовој вери. Он је *духовни* отац свима нама.
17 Јер, овако је написано *у Светом писму*: „Ја сам те учинио оцем многих народа.“ Он је поверовао Богу који оживљава мртве и својом речју чини да ствари настану ни из чега.
18 *Аврахам* је веровао и надао се и онда када није било разлога за наду. Тако је постао оцем многих народа, јер *Свето писмо* овако каже: „Толико ће бити твоје потомство.“
19 *Чак и кад* се обазрео на своје готово обамрло тело, на својих стотину година, као и на Сарину неспособност да рађа, Аврахам се није поколебао у својој вери.
20 Он није довео у питање Божије обећање, него је ојачан својом вером прославио Бога,
21 потпуно уверен да је *Бог* у стању да учини оно што је обећао.

22 Зато му је *вера* урачуната у
праведност.
23 *Речи*: „То му је било урачунато“,
нису биле написане само за њега,
24 него и за нас којима ће бити
урачунато у праведност то што
верујемо у оног који је васкрсао из
мртвих, нашег Господа Исуса.
25 *Бог* га је предао да умре за наше
преступе, а васкрсао га да нас учини
праведнима.

5

1 Пошто смо, дакле, оправдани
вером, у миру смо с Богом
посредством нашег Господа Исуса
Христа.
2 Његовим посредством смо вером
стекли приступ к овој милости у којој
сада живимо, те се хвалимо надом да
ћемо учествовати у Божијој слави.
3 Ипак, не хвалимо се само тиме,
већ и нашим невољама, знајући да
невоља изграђује постојаност,
4 постојаност прекаљеност, а
прекаљеност наду.
5 Ова нада не разочарава, јер је Бог
излио своју љубав у наша срца Духом
Светим који нам је дат.
6 Јер, док смо још били немоћни,
Христос је у право време умро за
безбожне.
7 Наиме, једва да би ко умро за
праведника, премда би се неко и
одважио да умре за доброг човека.
8 Али, Бог је показао своју љубав
према нама тиме што је Христос умро
за нас док смо још били грешници.
9 Колико ћемо се више сада, пошто
смо оправдани његовом крвљу,
избавити од Божијег гнева његовим
посредством.
10 Па, кад смо се измирили с Богом
смрћу његовог Сина док смо још били
Божији непријатељи, колико ћемо
пре бити спасени његовим животом
сад кад смо измирени!
11 И не само то, него се и радујемо
пред Богом због оног што је учинио
кроз нашег Господа Исуса Христа,
чијим смо посредством измирени са
Богом.

12 Према томе, као што је
посредством једног човека грех ушао
у свет, а са грехом и смрт, тако је
смрт прешла на све људе, јер су сви
сагрешили.
13 Грех је, наиме, постојао на свету
и пре него што је дат Закон, али се
грех не урачунава кад нема Закона.
14 Ипак, смрт је царевала од Адама
до Мојсија и над онима који нису
згрешили сличним преступом као
Адам, који је пралик онога који је
требало да дође.
15 Али милост није попут преступа.
Наиме, колико су преступом једног
човека многи умрли, толико се
обилније излила на многе Божија
милост и дар дан милошћу једног
човека, Исуса Христа.
16 Такође, има разлике и између
дара *Божије милости* и греха једног
човека. Осуда једног греха је довела
до пресуде, док је дар милости и
након многих преступа довео до
оправдања.
17 Јер, ако је преступом једног
човека – преко њега – наступила
владавина смрти, колико ће пре
они који примају изобиље *Божије*
милости и *Божији* дар праведности,
владати у животу посредством Исуса
Христа!
18 Дакле, као што је преступ једног
човека довео до осуде све људе, тако
је праведно дело једног човека довело
до праведности која даје живот свим
људима.
19 Као што су непослушношћу
једног човека многи постали грешни,
тако ће послушношћу једнога многи
бити учињени праведнима.
20 Закон је уведен да се преступ
увећа. А тамо где се грех увећао, онде
се милост Божија пребогато излила,
21 да, као што је грех владао путем
смрти, тако милост *Божија* влада
путем праведности, која води у вечни
живот посредством нашег Господа
Исуса Христа.

6

Адам и Христ *Мртви греху, а живи Богу*

1 Шта ћемо, дакле, рећи? Треба ли
да наставимо са животом у греху да
би се милост увећала?
2 Никако! Како ћемо ми, који смо
умрли греху, и даље живети у њему?
3 Или, зар не знате да смо ми, који
смо крштењем *сједињени* с Христом
Исусом, истим крштењем *сједињени и*
с његовом смрћу?
4 Тако смо, дакле, крштењем
сахрањени с Христом у његову смрт,
да бисмо, као што је Христ устао из
мртвих Очевом славном силом, и ми
могли да живимо новим животом.
5 Ако смо се, дакле, саживели са
сликом његове смрти, онда ћемо
се саживети и са сликом његовог
васкрсења.
6 Знамо, наиме, да је наш стари
човек разапет с *Христом*, да се
обеснажи наше тело, те да не будемо
више робови греху.
7 Јер, онај који је мртав, ослобођен
је од греха.
8 Но, ако смо умрли са Христом,
верујемо да ћемо и живети са њим.
9 Знамо, наиме, да је Христос устао
из мртвих и да никада више неће
умрети, јер смрт више не влада над
њим.
10 Јер, кад је *Христос* умро, умро је
греху једном за свагда; а живот који
сада живи, живи за Бога.
11 Тако и ви себе сматрајте
мртвима греху, а живима Богу у
Христу Исусу.
12 Према томе, грех не сме више
царевати у вашим смртним телима;
не покоравајте се његовим жељама.
13 Не предајте своје удове да служе
као оруђе неправде, него предајте
себе Богу као они који су подигнути
из смрти у живот, дајући своје удове
Богу да служе као оруђе праведности.
14 Неће грех владати над вама,
јер нисте под Законом, него под
милошћу.

Робови праведности

15 Да ли то значи да ћемо грешити
зато што нисмо *више* под Законом,
него под милошћу? Никако!
16 Или, зар не знате да када се
предате некоме на ропску покорност,
ви сте у ствари робови ономе коме се
покоравате – било греху који води у
смрт, било послушности која води к
праведности?
17 Али, хвала Богу што сте од
срца послушали оно учење коме
сте поверени, иако сте некад били
робови греха.
18 Пошто сте, дакле, ослобођени
греха, постали сте слуге праведности.
19 Говорим свакодневним језиком
због слабости ваше природе. Као
што сте некад предали своје удове
да служе нечистоти и безакоњу, што
води к све већем безакоњу, тако
сада предајте своје удове да служе
праведности, што води к посвећењу.
20 Јер, када сте робовали греху,
били сте слободни од праведности.
21 И какву сте корист имали од
тога, чега се данас стидите? Исход
тога је смрт.
22 А сада, пошто сте ослобођени
греха, те служите Богу, имате добит
која се огледа у посвећењу Богу, а
крајњи исход је живот вечни.
23 Јер је плата за грех смрт, а
дар Божији је вечни живот у нашем
Господу Христу Исусу.

7

Ослобођење од служења Закону

1 Или, зар не знате, браћо –
говорим онима који познају Закон –
да Закон има власт над човеком *само*
док је жив?
2 Тако је и удата жена везана
Законом. Али, ако јој муж умре,
разрешена је Закона који је везује за
мужа.
3 Зато, уколико живи с другим
човеком за живота свог мужа, биће
названа прељубницом. Али, ако јој
муж премине, разрешује се Закона, те
тако не чини прељубу ако се уда за
другога.
4 Тако сте и ви, браћо моја, умрли
за Закон, тиме што је Христос
положио свој живот за нас, да
припадате њему који је васкрсао из
мртвих, те да будемо плодоносни за
Бога.

5 Јер, док смо живели по захтевима
своје природе, наше грешне жеље,
подстакнуте Законом, деловале су у
нашим удовима, а плод тога је била
смрт.
6 Али, сада смо ослобођени Закона,
пошто смо мртви ономе који нас
је држао у ропству. Тако сад на
нови начин служимо Богу Духом, а
не словом *Закона*, како је било по
старом.

Закон и грех

7 Према томе, шта ћемо рећи? Да
ли је Закон грех? Никако! Ипак,
ја не бих знао шта је грех да нема
Закона. Јер, не бих знао шта је пожуда
да Закон није рекао: „Не пожели!“
8 Грех је по заповести ухватио
прилику и изазвао у мени сваку
пожуду. Наиме, грех је без Закона
мртав.
9 Раније сам живео без Закона, али
кад је заповест дошла, грех је оживео,
10 те сам ја умро. Тако ме је
заповест, која је требало да ме води у
живот, довела до смрти.
11 Грех је, наиме, ухватио прилику
преко заповести, завео ме и путем ње
убио.
12 Закон је свет и заповест је света,
праведна и добра.
13 Значи ли то да ми је добро
донело смрт? Нипошто! Ипак, да
би се грех показао грехом, он ме је
посредством добра довео до смрти,
тако да би се путем заповести грех
показао до крајности грешним.
14 Знамо, наиме, да је Закон
духован, а да сам ја телесан и као
такав у ропству греха.
15 Наиме, ја не разумем своје
поступке, јер не чиним оно што хоћу,
него оно што мрзим.
16 А ако чиним оно што нећу,
слажем се да је Закон добар.
17 Ипак, то сад не чиним више ја,
него грех који станује у мени.
18 Знам, наиме, да никакво добро
не станује у мени, то јест у моме телу.
Наиме, имам жељу да чиним добро,
али нисам у стању да га чиним.
19 Јер, не чиним добро које хоћу,
већ зло које нећу.
20 Ако, дакле, чиним оно што нећу,
онда то не чиним ја сам, већ грех који
станује у мени.
21 Стога, налазим овај закон: кад
хоћу да чиним добро, зло ми се
намеће.
22 Ја се, наиме, у свом унутарњем
бићу веселим Божијем Закону.
23 Ипак, опажам други закон који
делује у мојим удовима, који ратује
против закона мога ума и заробљава
ме законом греха који је у мојим
удовима.
24 Јадан сам ја човек! Ко ће ме
избавити овог смртног тела?
25 Хвала Богу, који то чини кроз
Господа нашег Исуса Христа!
Дакле, ја својим умом служим
Божијем Закону, а грешном
природом закону греха.

8

1 Сад, дакле, нема никакве осуде за
оне који су у Христу.
2 Наиме, закон Духа, који доноси
живот у Христу Исусу, ослободио ме
је закона греха и смрти.
3 Јер, што Закон није могао да
учини због слабости људске природе,
учинио је Бог тако што је послао свог
Сина у обличју својственом грешном
човеку, као жртву за грех, те осудио
грех у телу.
4 Бог је то учинио да би се
испунили праведни захтеви Закона
на онима који не живе по грешној
природи, него по Духу.
5 Јер, они који живе у складу с
грешном природом, смерају на оно
што им та природа налаже. А они
који живе у складу с Духом, смерају
на оно што им Дух налаже.
6 Наиме, ум *вођен* грешном
природом *доноси* смрт, а ум *вођен*
Духом доноси живот и мир.
7 Јер, кад се ум управља по грешној
природи, он се супротставља Богу,
зато што се не покорава Божијем
Закону, нити је у стању да то чини.
8 Тако, они који се управљају по
грешној природи не могу да угоде
Богу.
9 Али, ви се не управљате према
грешној природи, већ по Духу,

уколико Божији Дух пребива у вама. Ко нема Христовог Духа, тај му не припада.

10 Ако је Христос у вама, тело је мртво због греха, али Дух живи *у вама* зато што *вас је Бог* оправдао.

11 Ако, дакле, Дух Божији, који је подигао из мртвих Исуса, пребива у вама, онда ће исти *Бог* који је Христа подигао из мртвих, оживети и ваша смртна тела посредством Духа који живи у вама.

12 Према томе, браћо, нисмо дужници грешној природи да по њој живимо.

13 Јер ако живите по грешној природи, морате да умрете. Али, ако Духом усмртите своја телесна дела, живећете.

14 Они, наиме, које води Дух Божији, синови су Божији.

15 Јер, ви нисте примили духа робовања да опет страхујете, него Духа усиновљења, чијим посредовањем вапимо: „Ава, Оче!“

16 Сâм Дух потврђује са нашим духом да смо деца Божија.

17 А ако смо деца, онда ћемо од Бога примити у посед што је обећао, а с Христом примити што њему припада. А пошто с Христом трпимо, с њиме ћемо учествовати у слави.

Слава Божијег народа

18 Сматрам, наиме, да патње које нас тренутно сналазе нису ништа у поређењу са славом која има да се открије на нама.

19 Јер, читава творевина с чежњом ишчекује да се покаже *слава* Божијих синова.

20 Творевина је потчињена пролазности, и то не својевољно, него по вољи онога који ју је потчинио, у нади

21 да ће и она сама бити ослобођена ропства пропадљивости, ради слободе и славе деце Божије.

22 Знамо, наиме, да читава творевина уздише и мучи се све до сада, као жена на порођају.

23 И не само *творевина*, него и ми који имамо Духа као први од Божијих дарова, такође уздишемо очекујући усиновљење, откупљење свога тела.

24 Надом смо, наиме, спасени. А нада која се види није нада. Јер, онај који види, чему да се нада?

25 Али, ако се надамо ономе што не видимо, то онда стрпљиво очекујемо.

26 Исто тако нам и Дух помаже у нашим слабостима. Ми, наиме, не знамо како треба да молимо, али Дух посредује за нас уздисајима који се речима не могу исказати.

27 Онај који истражује људска срца познаје наум Духа, јер Дух по Божијој вољи посредује за оне који су посвећени.

28 Јер знамо да све иде на добро онима који воле Бога, онима које је он позвао по својој вољи.

29 Наиме, оне које је унапред знао, те је и предодредио да се поистовете с ликом његовога Сина, да би он био првенац међу многом браћом.

30 А оне које је предодредио, те је и позвао. А које је позвао, те је и учинио праведнима пред собом. А које је учинио праведнима, те је прославио.

Божија љубав у Исусу Христу

31 Шта, дакле, да кажемо на све ово? Ако је Бог за нас, ко може против нас?

32 Неће ли нам *Бог*, који није поштедео свог властитог Сина, него га је дао *да умре* за све нас, даровати са њим и све друго?

33 Ко ће окривити Божије изабранике? Бог их оправдава!

34 Ко ће *их* осудити? Христ Исус који је умро, и поврх тога васкрсао – он који је сада с десне стране Богу – баш он се заузима за нас!

35 Према томе, ко ће нас одвојити од Христове љубави? Невоља, или притешњеност, или прогон, или глад, или голотиња, или опасност, или мач?

36 Јер овако пише *у Светом писму*:

„Због тебе нас убијају свагда,
сматрају нас овцама за клање.“

37 Али, упркос свему томе, ми надмоћно побеђујемо посредством онога који нас је заволео.

38 Уверен сам да нас ни смрт, ни живот, ни анђели, ни главарства,

ни садашњост, ни будућност, нити *икакве* силе,
39 ни висина, ни дубина, нити ишта
од онога што је створено, не могу
раставити од Божије љубави коју
имамо посредством Христа Исуса,
нашег Господа.

9

Бог и јудејски народ

1 Говорим истину у Христу. Моја
савест ми по Светом Духу сведочи да
не лажем,
2 *кад кажем* да осећам велику
жалост и да ме срце непрестано боли
3 за своју браћу, моје сроднике
по телесном пореклу. Ради њих
бих желео да сам будем проклет и
одвојен од Христа.
4 Они су Израиљци: њима припада
синовство, слава, савези, њима је дан
Закон, богослужење и обећања.
5 Њихови су и преци, а од њих води
људско порекло и Христос, који је над
свима Бог. Њему *нек је* слава довека!
Амин.
6 Ипак, Божија реч није затајила.
Јер нису сви који су по рођењу
Израиљци, *прави* Израиљци,
7 нити су Аврахамова деца сви
који су његово потомство, него:
„Преко Исака ће се твоје потомство
наставити.“
8 То значи да деца по телесном
пореклу нису Божија деца. Само
се деца рођена на основу обећања
рачунају *у Аврахамово* потомство.
9 Ово је реч обећања: „Доћи ћу у ово
време, и Сара ће имати сина.“
10 И не само она. На исти начин
је и Ревека зачела с нашим праоцем
Исаком.
11 Наиме, синови се тада још нису
били родили, нити су учинили ни
добро ни зло. Тада јој је Бог, да би
учинио трајном одлуку о изабрању,
12 које не зависи од учињених дела,
него од онога који позива, рекао:
„Старији ће млађему служити.“
13 Баш као што је написано:
„Јакова сам заволео,
а Исава замрзео.“
14 Дакле, шта да кажемо? Да ли је
Бог неправедан? Никако!
15 Јер је Мојсију рекао: „Смиловаћу
се коме *хоћу* да се смилујем, и
исказаћу милосрђе коме *хоћу* да
искажем милосрђе.“
16 Према томе, ништа не зависи од
нечије жеље или труда, него од Бога
који се смилује.
17 Писмо, наиме, каже фараону:
„Подигао сам те да на теби покажем
своју силу,
и да се моје име разгласи по
целом свету.“
18 Према томе, смилује се на кога
хоће, и отврдне кога хоће.
19 Али ти ћеш ми рећи: „Зашто
онда *Бог* и даље тражи кривицу
на људима? Јер, ко може да се
супротстави његовој вољи?“
20 Човече, па ко си ти да се
расправљаш с Богом? Хоће ли
глинена посуда рећи ономе који ју
је начинио: „Зашто си ме таквом
начинио?“
21 Коначно, зар грнчар нема право
да од исте глине начини једну посуду
за свечане прилике, а другу за
свакодневну употребу?
22 А шта ако је Бог, желећи да
покаже свој гнев и обзнани своју
моћ, с великим стрпљењем подносио
посуде гнева, оне који су дозрели за
пропаст?
23 *Он је то учинио* како би објавио
богатство своје славе на посудама
његовог милосрђа, које је унапред
припремио за *његову* славу.
24 То смо ми, које је Бог позвао
не само од Јевреја, него и од
незнабожаца.
25 Као што каже *пророк* Осија:
„Народ који није мој народ
назваћу својим народом,
и ону која није вољена, вољеном.“

26 „А на месту где им се рекло:
’Ви нисте народ мој’,
назваће се ’синовима живога Бога.’“
27 А Исаија кличе о Израиљу:
„Ако буде број синова Израиљевих
као песак на морској обали,
само ће се остатак спасти,
28 јер Господ ће испунити своју реч,
остварити је на земљи.“

29 Као што је пророк Исаија прорекао:
„Да нам Господ над војскама
није оставио потомство,
били бисмо као Содома
и налик на Гомору.“

30 Дакле, шта ћемо закључити? Да су незнабошци, који се нису трудили да стекну праведност пред Богом, стекли ту праведност, праведност до које се долази вером.

31 Међутим, народ израиљски, који је тежио за законом који би водио к праведности, није достигао тај закон.

32 Зашто? Зато што нису настојали да до њега дођу вером, него делима. Тако су се спотакли о камен.

33 Као што је *у Писму* написано:
„Ево, постављам на Сиону камен за спотицање
и стену за посртање.
Али, ко у њега поверује,
неће се постидети.“

10

1 Браћо, жеља мога срца и молитва Богу за њих је да се они спасу.

2 Ја, наиме, могу да им посведочим да имају ревности за Бога, али без правог разумевања.

3 Али пошто нису познавали Божију праведност, желели су да успоставе своју сопствену, те се нису потчинили Божијој праведности.

4 Јер, Христ је довршетак Закона, да свако ко верује *у њега* дође до праведности пред Богом.

5 Јер, Мојсије пише о праведности која се темељи на Закону: „Ко их врши, по њима ће стећи живот.“

6 А праведност која се темељи на вери каже: „Немој рећи у своме срцу: ’Ко ће се попети на небо?‘“ (то јест, да спусти Христа)

7 „или: ’Ко ће сићи у бездан?‘“ (то јест, да доведе Христа из мртвих).

8 Оно што каже је ово: „Реч је близу тебе, у твојим устима и у твоме срцу“ – то јест, порука вере коју проповедамо.

9 Јер, ако исповедиш да је Исус Господ и верујеш у своме срцу да га је Бог подигао из мртвих, бићеш спасен.

10 Наиме, веровање срцем доноси праведност *пред Богом*, а исповедање усана спасење.

11 Зато Писмо говори: „Ко год у њега поверује, неће се постидети.“

12 Јер, нема разлике између Јевреја и Грка, будући да је исти Господ над свима; он богато благосиља оне који га призивају.

13 Наиме: „Свако ко зазове име Господње, биће спасен.“

14 Али, како да призову онога у кога не верују? Како да верују у онога за кога нису чули? Како да чују без проповедника?

15 А опет, како да весници проповедају ако нису послани? Јер, овако је написано:
„Како ли су дивне ноге оних
који доносе добре вести.“

16 Ипак, нису сви послушали Радосну вест. Наиме, Исаија каже: „Господе, ко је поверовао нашој поруци?“

17 Дакле, вера долази преко поруке, а порука посредством Христове речи.

18 Али, ја питам: зар нису чули? Наравно да су чули! Јер:
„Глас је целом одјекнуо земљом,
речи су им до накрај света стигле.“

19 А ја питам: зар Израиљ није разумео? Понајпре Мојсије каже:
„Ја ћу вас учинити љубоморним
народом који није народ,
раздражићу вас народом безумним.“

20 Исаија храбро каже:
„Нашли су ме који ме нису тражили,
објавио сам се онима
који нису питали за мене.“

21 А Израиљу вели:
„Руке своје пружао сам ваздан
према народу непослушном и недоказаном.“

11

Бог је милостив према Израиљу

1 Питам дакле: да Бог можда није одбацио свој народ? Никако! Јер и ја сам Израиљац, потомак Аврахамов, из племена Венијаминовог.

2 Није Бог одбацио свој народ, који
је предвидео. Или, зар не знате шта
пише у Писму о Илији – кад се жали
Богу на Израиљце?
3 „Господе, побили су твоје пророке,
срушили су твоје жртвенике,
а ја сам остао сам,
па и мене настоје да убију.“
4 Међутим, шта му *Бог* одговара?
„Оставио сам себи седам хиљада
људи,
који нису пали на колена пред
Валом.“
5 Према томе, и у садашње време
постоји остатак изабран по милости.
6 Дакле, ако се *избор врши* по
милости, онда не *може да се врши* по
делима. Иначе, милост не би више
била милост.
7 Шта онда? *Народ* израиљски није
постигао оно за чим је тежио. То
су достигли изабрани, а остали су
отврднули.
8 Као што је написано:
„Бог им даде дух тврдоглави,
да очима не виде,
и ушима не чују,
све до данашњега дана.“
9 А Давид каже:
„Нек им сто постане замка и клопка,
препрека и одмазда,
10 нек им очи потамне, да не виде,
и леђа им се заувек погрбе.“

Спасење незнабожачких народа

11 Питам, дакле: зар су посрнули
да би сасвим пали? Никако! У
ствари, њиховим преступом спасење
је дошло другим народима, да у њима
изазове љубомору.
12 Ако, дакле, њихов преступ значи
богатство за свет, а њихов пораз
богатство за остале народе, колико
ли ће више значити њихово пуно
укључење?
13 А вама који нисте Јевреји, кажем:
као апостол незнабожаца хвалим
своју службу,
14 не бих ли у њима, мом народу,
побудио љубомору, те спасао неке од
њих.
15 Јер, ако њихово одбацивање
значи помирење за свет, шта ће
њихово поновно прихватање бити
ако не живот из мртвих?
16 Наиме, ако је први хлеб свет,
онда је и *све* тесто *свето*; ако је корен
свет, онда су и *све* гране *свете*.
17 Па ако су неке гране и
одломљене, а ти си се као дивља
маслина накалемио на њих, те делиш
са њима корен и сокове питоме
маслине,
18 не узноси се над гранама. Ако,
пак, хоћеш да се узносиш, знај да не
носиш ти корен, него корен тебе.
19 Но, ти ћеш рећи: „Гране су
одломљене да бих се ја накалемио.“
20 Добро, оне су одломљене због
неверовања, а ти стојиш вером. Зато
не мисли високо о себи, него се бој.
21 Јер, ако Бог није поштедео
природне гране, неће поштедети ни
тебе.
22 Стога, увиди Божију доброту,
као и његову строгост: строгост над
онима који су пали, а доброту Божију
на себи ако останеш у тој доброти –
иначе ћеш и сам бити одсечен.
23 Чак ће и они *Израиљци* који
не остану у неверовању бити
накалемљени, јер је Бог у стању да
их поново накалеми.
24 Ако си ти, по природи грана
дивље маслине, одсечен, те против
природе накалемљен на питому
маслину, колико ли ће лакше
природне гране бити накалемљене
на сопствену маслину?!

Обраћење Израиља

25 Браћо, не желим да останете
у незнању у погледу ове тајне, да
се не бисте ослањали на сопствену
мудрост: један део израиљског
народа је отврднуо док се не
употпуни број незнабожаца који ће
доћи *Богу*.
26 Тако ће се сав Израиљ спасти, као
што је написано:
„Од Сиона ће доћи Избавитељ,
уклониће безбожност од Јакова.
27 Ево, ово је мој савез с њима,
кад уклоним њихове грехе.“
28 С обзиром *да одбијају* Радосну
вест, они су непријатељи ради вас,

али, с обзиром на изабрање, *Бог* их
воли због *њихових* праотаца.
29 Јер, Бог не мења своје мишљење
у погледу свог избора и дарова.
30 Као што сте ви некад били
непослушни Богу, а сада сте услед
њихове непослушности примили
милосрђе *од Бога*,
31 тако су и они сада, постали
непослушни *Богу* ради вас, да би им
Бог исказао милосрђе.
32 Бог је, наиме, све затворио под
непослушност да би свима исказао
своје милосрђе.
33 „О, дубино богатства, мудрости и
знања Божијег!
Како ли су недокучиве његове
одлуке
и неистраживи његови путеви!
34 Јер, ко је упознао ум Господњи?
Ко ли му је био саветник?
35 Зар му је ко икада дао шта,
да би му он то вратио?
36 Јер, све потиче од њега,
и све је створено његовим
посредством, и за њега.
Њему нек је слава довека! Амин.“

12

Живот у служби Богу

1 Зато вас заклињем, браћо,
милосрђем Божијим, да принесете
себе Богу као живу жртву, посвећену
и богоугодну, да то буде ваша
духовна служба Богу.
2 Не прилагођавајте се овоме свету,
него се преображавајте обнављањем
свога ума, да бисте могли да
просудите шта је Божија воља, шта
је добро, угодно и савршено.
3 Наиме, на основу милости која
ми је дана, свакоме од вас кажем: не
прецењујте себе, него мислите о себи
разборито, примерено мери вере коју
је Бог дао сваком *од вас*.
4 Јер, како у једном телу имамо
много удова, тако ниједан од удова не
обавља исту улогу.
5 Једнако смо и ми, иако многи,
једно тело у заједништву с Христом,
а као појединци, удови смо једни
другима.
6 Тако, имамо различите дарове по
милости коју смо примили *од Бога*. Ко
има дар пророштва, *нека га користи* у
складу са својом вером;
7 ко *има дар* служења, нека служи;
ко *има дар* поучавања, нека поучава;
8 ко *има дар* тешења, нека теши; ко
има дар давања, нека буде дарежљив,
ко *има дар* управљања, нека буде
вредан; ко *има дар* исказивања
милосрђа, нека буде радостан.
9 Љубав нека буде искрена. Мрзите
зло, чврсто се држите онога што је
добро.
10 Волите једни друге братском
љубављу, истичите се у међусобном
уважавању.
11 Будите марљиви у ревности,
горљиви у духу, служите Господу.
12 Нада нека вас држи у радости,
будите постојани у невољи, истрајни
у молитви.
13 Делите што имате са
светима у оскудици, упражњавајте
гостопримство.
14 Благосиљајте оне који вас
прогоне, благосиљајте, а не куните.
15 Радујте се са онима који се
радују, плачите са онима који плачу.
16 Будите сложне мисли; не
заносите се мислећи високо о себи,
него се поведите за оним што је
понизно. Не сматрајте себе мудрима.
17 Никоме не враћајте зло за зло;
старајте се да чините оно што је добро
међу свим људима.
18 Ако је могуће, чините све што
је до вас да живите у миру са свим
људима.
19 Не освећујте се, вољени моји,
него дајте места *Божијем* гневу. Јер *у*
Светом писму пише: „Моја је освета!
Ја ћу узвратити“ – говори Господ.
20 Уместо тога:
„Ако је твој непријатељ гладан,
нахрани га,
и ако је жедан, напој га.
Јер ако тако чиниш,
згрнућеш жар угљени на његову
главу.“
21 Не дај да те зло надвлада, него ти
надвладај зло добрим.

13

Дужности према властима

1 Сваки човек нека се покорава
државним властима. Јер ниједна
власт не постоји без Божијег
допуштења; Бог је поставио постојеће
власти.
2 Према томе, ко се супротставља
власти, противи се ономе што је Бог
уредио, а који се томе противе, биће
осуђени.
3 Владари, наиме, не представљају
страх за оне који чине добро, него за
оне који чине зло. Ако не желиш да
се бојиш власти, чини добро, па ће те
власт похвалити.
4 Јер, власт служи Богу за твоје
добро. Ако чиниш зло, бој се, јер
власт не носи мач без разлога. Она
је Божији слуга, извршилац казне над
оним који чини зло.
5 Стога се треба покоравати
властима, не само да би се избегла
казна, него и ради савести.
6 Због тога и плаћате порезе, јер
они који раде на томе, Божије су
слуге.
7 Плаћајте свакоме што дугујете:
порез ономе коме *дугујете* порез,
царину ономе коме *дугујете* царину;
поштовање ономе коме *дугујете*
поштовање, и част ономе коме
дугујете част.
8 Никоме ништа не дугујте, осим да
волите једни друге. Јер онај који воли
другога, испунио је *Божији* Закон.
9 Наиме, заповести: „Не чини
прељубе, не убиј, не укради, не
пожели *туђе*“, и било која друга,
своде се на ову једну: „Воли
ближњега свога као самога себе.“
10 Љубав не наноси зло ближњему.
Према томе, љубав је испуњење
Закона.
11 *Чините ово*, јер знате у каквом
времену *живимо*. Дошао је час да
се пробудите из сна, јер сад нам је
спасење ближе него онда када смо
узверовали.
12 Ноћ је на измаку, а дан се
назире. Стога, одбацимо од себе дела
која припадају тами и опашимо се
оружјем светлости.
13 Живимо како приличи животу
по дану, не у банчењима и пијанкама,
не у разврату и похотама, не у свађи
и зависти,
14 него обуците се у Господа Исуса
Христа. И не удовољавајте пожудама
бринући се за тело.

14

Прихватајте слабога у вери!

1 Прихватајте слабога у вери, не
спорећи се око ставова.
2 Неко верује да сме све да једе,
док слаби верује да сме да једе *само*
поврће.
3 Ко једе *све* нека не омаловажава
онога који не једе *све*, а који не једе *све*
нека не осуђује онога који једе *све*, јер
је Бог прихватио обојицу.
4 Ко си ти да судиш туђем слузи?
Његов Господар одлучује о томе хоће
ли се овај одржати или пропасти.
Ипак, он ће се одржати, јер је Господ
кадар да га одржи.
5 Неко сматра да су неки дани
важнији од других, а за некога су
сви дани једнаки. Само нека је свако
уверен у своје мишљење.
6 Ко придаје значај одређеном
дану, чини то ради Господа; ко једе
све, чини то Господу *на славу*, јер Богу
захваљује. Па и онај који не једе, не
једе ради Господа, те и он захваљује
Богу.
7 Нико од нас не живи за себе и
нико не умире за себе.
8 Ако живимо, за Господа живимо,
и ако умиремо, за Господа умиремо.
Дакле, било да живимо или умиремо,
припадамо Господу.
9 Зато је Христ умро и оживео, да би
био Господ живима и мртвима.
10 Према томе, ко си ти да
судиш своме брату? Или, зашто
омаловажаваш свога брата? Јер, сви
ћемо стати пред Божији суд.
11 Написано је, наиме:
„Живота ми мога – говори Господ –
свако ће се колено савити преда
мном,
и сваки ће језик дати славу
Богу.“

12 Дакле, свако од нас ће за себе дати
одговор Богу.

Не постављајте препреке брату

13 Зато не осуђујмо више једни
друге, него радије одлучите да не
чините ништа што би брата навело да
посрне или да сагреши.
14 Знам и уверен сам у Господу
Исусу да никаква *храна* није нечиста
сама по себи; нечиста је само за оног
који сматра да је нечиста.
15 Ако је твој брат ожалошћен због
нечега што ти једеш, то значи да не
поступаш из љубави. Не упропашћуј
храном онога за кога је Христ умро.
16 Стога, не дозволите да ваше
добро изађе на лош глас.
17 Јер јело и пиће не чине Царство
Божије, него праведност, мир и
радост по Духу Светоме.
18 Јер онај који тако служи Христу,
угодан је Богу и поштован од људи.
19 Зато настојмо да радимо на миру
и узајамном изграђивању.
20 Не дозволи да се због хране
уништава Божије дело! Свака *храна*
је чиста, али није добро ако неко
једе нешто што ће другога навести на
грех.
21 Добро је не јести месо и не пити
вино, и уздржавати се од онога што
би могло узроковати да твој брат
посрне.
22 Оно што верујеш, задржи за себе
пред Богом. Блажен је онај који не
осуђује себе за оно у шта је уверен.
23 Ко једе са сумњом, осуђује себе,
јер то не чини по вери. Наиме, све
што се не чини по вери, грех је.

15

Угађајте другима, не себи

1 Ми јаки дужни смо да помажемо
слабима у њиховим слабостима, а не
да угађамо себи.
2 Свако од нас нека угађа своме
ближњему на његово добро и
изграђивање.
3 Јер, ни Христ није угађао себи,
него како је написано: „Увреде оних
који тебе вређају, пале су на мене.“
4 А све што је унапред написано,
написано је нама за поуку, да бисмо
путем стрпљивости и путем утехе
које даје Писмо, имали наду.
5 А Бог, *извор* стрпљивости и
утехе, дао вам да будете сложни у
мишљењу, следећи пример Христа
Исуса,
6 да сложно у један глас прославите
Бога и Оца нашега Господа Исуса
Христа.
7 Зато прихватајте једни друге, као
што је Христос прихватио вас на
славу Божију.
8 Јер, кажем вам да је Христос
послужио Јеврејима ради Божије
истине, да потврди обећања дана
њиховим прецима,
9 да би и народи прослављали
Бога за његово милосрђе, као што је
написано:
„Зато ћу те хвалити међу пуцима,
твоје ћу име песмом прослављати.“
10 И поново:
„Радујте се, пуци, са народом
његовим.“
11 И опет:
„Сви пуци, славите Господа,
величајте га, сви народи!“
12 А Исаија поново каже:
„Појавиће се Јесејев корен,
он ће доћи да влада народима,
у њега ће положити наду.“
13 Нека вас Бог, *извор* наде, испуни
сваком радошћу и миром по вери у
њега, да обилујете у нади силом Духа
Светога.

Павле у служби Радосне вести

14 Браћо моја, ја сам уверен да сте
ви пуни доброте, испуњени сваким
знањем, способни да поучавате једни
друге.
15 Ипак, ту и тамо сам вам нешто
одлучније писао, да вас подсетим на
милост коју ми је дао Бог,
16 да будем слуга Христа Исуса
међу незнабошцима. Ја служим
као свештеник проповедајући Божију
Радосну вест, да би они били Богу
прихватљив дар који му се на жртву
приноси, и који је посвећен Духом
Светим.

17 Зато могу да се дичим у Христу
Исусу ради своје службе Богу.
18 Ја се, наиме, усуђујем да говорим
само о ономе што је Христ учинио
преко мене, да би довео народе к
послушности Богу. Он је то чинио
речју и делом,
19 силом чудних знакова и чуда,
силом Духа Божијег. Тако сам
од Јерусалима, па све до Илирика
навестио Радосну вест Христову,
20 сматрајући за част да
навешћујем Радосну вест тамо где
Христос није био познат, да не бих
зидао на туђем темељу.
21 Него како је написано:
„Видеће они којима није објављен,
схватиће они који за њега нису
чули.“
22 Због тога сам много пута био
спречен да дођем к вама.
23 Али, сад, пошто за мене нема
више посла у тим крајевима, хтео бих
да дођем к вама, што већ годинама
желим.
24 Надам се да ћу вас посетити на
свом путу за Шпанију и да ћете ме ви
испратити тамо, пошто се, донекле,
науживам вашег друштва.
25 Сад, међутим, идем у Јерусалим
да тамо послужим светима.
26 Јер цркве у Македонији и Ахаји
су одлучиле да дају дар за сиромашне
међу Божијим народом у Јерусалиму.
27 Они су сами одлучили да дају,
али су им и дужници. Јер, ако
су незнабошци постали учесници у
њиховим духовним добрима, дужни
су да им помогну и у њиховим
телесним потребама.
28 Кад, дакле, обавим то и уручим
им што је скупљено, кренућу за
Шпанију и посетити вас успут.
29 А знам, наиме, да ћу том
приликом доћи са пуном мером
Христовог благослова.
30 Заклињем вас, браћо, нашим
Господом Исусом Христом и
љубављу Духа: здружите се са мном
у борби молећи се Богу за мене,
31 да се избавим од неверника у
Јудеји, и да Божији народ прихвати
моју службу у Јерусалиму.
32 Потом бих, Божијом вољом,
дошао к вама с радошћу да се заједно
са вама одморим.
33 Нека Бог, *извор* мира, буде са
свима вама. Амин.

16

Завршни поздрави и упутства

1 Препоручујем вам нашу сестру
Фиву, која служи цркви у Кенхреји.
2 Прихватите је у Господу, онако
како приличи Божијем народу.
Помозите јој у свему што јој од
вас буде затребало, јер је она била
помоћница многима, па и мени
самом.
3 Поздравите Прискилу и Акилу,
моје сараднике у Христу Исусу,
4 који су изложили опасности
своје животе због мене. И не
захваљујем им само ја, већ и све
цркве некадашњих незнабожаца.
5 Поздравите такође и цркву која се
окупља у њиховом дому.
Поздравите мог вољеног Епенета,
који је први из *Мале* Азије поверовао
у Христа.
6 Поздравите Марију, која се много
трудила за вас.
7 Поздравите Андроника и Јунија,
моје сународнике и другове у
сужањству, који су истакнути међу
апостолима; они су и пре мене
поверовали у Христа.
8 Поздравите мога у Господу
вољеног Амплија.
9 Поздравите и Урбана, мог
сарадника у служби за Христа, и мог
вољеног Стахија.
10 Поздравите Апелија, који
је окушан у служби за Христа.
Поздравите и све Аристовулове.
11 Поздравите мога сународника
Иродиона.
Поздравите и Наркисове који *верују*
у Господа.
12 Поздравите Трифену и Трифозу
које се труде у Господу.
Поздравите вољену Персиду, која
се много трудила у Господу.
13 Поздравите Руфа, изабраног у
Господу и мајку његову и моју.

14 Поздравите Асинкрита, Флегонта, Ермија, Патрова, Ерма, и браћу која су са њима.

15 Поздравите још и Филолога и Јулију, Нереја и његову сестру, и Олимпа, и све свете који су са њима.

16 Поздравите једни друге светим пољупцем. Поздрављају вас све Христове цркве.

Завршна упутства

17 Молим вас, браћо, да обратите пажњу на оне који стварају раздоре и дају повод греху, противећи се учењу којим сте поучени. Зато избегавајте такве.
18 Такви људи не служе нашем Господу Христу, него своме трбуху, јер они умилним и ласкавим речима заводе срца безазлених.
19 Уосталом, ваша послушност свима је позната. Зато се радујем због вас, али хоћу да будете мудри за добро, а безазлени за зло.
20 А Бог, *извор* мира, сатрће убрзо Сатану под вашим ногама.

Милост Господа нашега Исуса нека буде са вама!

21 Поздравља вас Тимотеј, мој сарадник, као и Лукије, Јасон и Сосипатар, моји сународници.

22 Поздрављам вас у Господу ја, Тертије, који сам писао ову посланицу.

23 Поздравља вас Гај, мој домаћин, у чијем дому се окупља црква.
Поздравља вас Ераст, градски благајник, и брат Кварт.

24 Милост Господа Исуса Христа нека буде са свима вама!

25 Нека је хваљен онај који може да вас ојача сагласно моме проповедању Радосне вести о Исусу Христу и сагласно са откривењем тајне која је вековима била необјављена.
26 А сада је та тајна по пророчким списима откривена народима по заповести вечнога Бога, да би послушали и поверовали.

27 Једином мудром Богу, по Исусу Христу, нек је слава у све векове! Амин.

Прва посланица Коринћанима

1 *Од* Павла, Божијом вољом
позваног да буде апостол Христа
Исуса, и *од* брата Состена,
2 Божијој цркви у Коринту,
посвећенима који су у Христу,
позванима да буду свети *Божији*
народ, заједно са свима који посвуда
призивају нашега Господа Исуса
Христа, њиховог и нашег.
3 Милост вам и мир од Бога, Оца
нашега, и Господа Исуса Христа.
4 Увек захваљујем своме Богу за вас
због Божије милости која вам је дата
у Христу Исусу.
5 Јер у њему сте се у свему
обогатили, у свакој врсти говора и
знања.
6 Тако се и сведочанство Исуса
Христа утврдило међу вама,
7 те не оскудевате ни у једном
духовном дару, док чекате да Господ
наш, Исус Христос буде откривен.
8 Он ће вас учинити постојанима до
краја, да будете беспрекорни на дан
нашег Господа Исуса Христа.
9 Веран је Бог који вас је позвао
у заједништво са његовим Сином,
Исусом Христом, нашим Господом.

Поделе у цркви

10 Молим вас, браћо, у име нашег
Господа Исуса Христа, да сви исто
говорите и да не буде поделе међу
вама, него будите потпуно сједињени
истим разумом и истим мишљењем.
11 Наиме, обавештен сам о вама,
браћо моја, од Хлојиних, да су свађе
међу вама.
12 Мислим на то што сваки од вас
говори: „Ја сам за Павла“ или „Ја сам
за Аполоса“ или „Ја сам за Кифу“ или
„А ја сам за Христа.“
13 Зар се Христос поделио? Или, да
није Павле разапет за вас? Или, зар
сте у Павлово име крштени?
14 Хвала Богу што никог другог од
вас нисам крстио, осим Криспа и Гаја,
15 иначе бисте могли да кажете да
сте у моје име крштени.
16 Да, крстио сам још и Стефанине
укућане. Поред тога, не знам да ли
сам крстио кога другог.
17 Христос ме, наиме, није послао
да крштавам, него да проповедам
Радосну вест, и то не речима *људске*
мудрости, да Христов крст не би
изгубио своју силу.
18 Јер говор о крсту је лудост за оне
који пропадају, а за нас спасене је
Божија сила.
19 Јер *у Светом писму* пише:

„Уништићу мудрост мудраца
и одбацићу умност умника.“

20 Где је, дакле, мудрац? Где је
зналац? Где је вични расправама
овога света? Није ли Бог показао да
је мудрост овога света лудост?
21 И будући да свет није упознао
Бога по његовој мудрости, Бог је
одлучио да лудошћу проповедања
спасе оне који верују.
22 Тако Јевреји траже знаке, а Грци
траже мудрост.
23 А ми проповедамо Христа
разапетога, камен спотицања за
Јевреје, лудост за многобошце,
24 а за оне које је Бог позвао, како
Јевреје тако и Грке, Христа – силу и
мудрост Божију.
25 Јер је Божија лудост мудрија
од људи, и Божија слабост јача од
људске силе.
26 Погледајте себе, браћо, какви
сте били кад вас је *Бог* позвао. По
људским мерилима, нисте били ни
мудри, ни моћни, ни високог рода.
27 Али Бог је изабрао оне које у
свету сматрају лудима, да посрами
оне које сматрају мудрима, и оне које
држе за немоћне да посрами оне које
држе за надмоћне.
28 Он је изабрао оне који су у свету
безначајни, презрени, и ништавни,
да обезвреди оне на које се гледа с
уважавањем.
29 И то зато да се нико не би хвалио
пред Богом.
30 Он је извор вашег живота у
Христу Исусу, који је нама постао
мудрост од Бога, и праведност, и
посвећење и откупљење.

31 Баш као што је написано: „Ко
хоће да се хвали, нека се хвали
Господом.“

2

Порука о разапетом Христу

1 А када сам дошао к вама, браћо,
нисам наступио са узвишеним
говором или мудрошћу да вам
навестим Божију тајну.
2 Одлучио сам, наиме, да међу вама
не знам ни за шта друго осим за Исуса
Христа, и то разапетога.
3 Тако сам се пред вама појавио
у слабости, са страхом и великом
тремом.
4 Па и мој говор и моја проповед
нису се заснивали на убедљивим
речима људске мудрости, него на
доказивању силе Духа,
5 да се ваша вера не би темељила
на људској мудрости, него на Божијој
сили.

Божија мудрост

6 Али мудрост навешћујемо међу
зрелима, али не мудрост овога света,
нити од владара овога света који
пропадају.
7 Напротив, ми навешћујемо
Божију мудрост, тајну и скривену,
коју је Бог пре свих векова
предодредио за нашу славу.
8 Ту мудрост ниједан од владара
овога света није упознао, јер да су
је упознали, не би разапели Господа
славе.
9 Него, као што је написано:
„Што око није видело,
и ухо није чуло,
и у људско срце није допрло,
то је Бог припремио за оне који
га воле.“
10 А нама је Бог то открио по Духу,
јер Дух све истражује, па и дубине
Божије.
11 Јер ко други познаје човекове
мисли, осим духа који је у њему
самом? Исто тако, нико не познаје
Божије мисли осим Духа Божијег.
12 А ми нисмо примили духа овога
света, него Духа који долази од
Бога, да бисмо знали шта нам је Бог
даровао.
13 Ми говоримо о овим стварима,
али не наученим речима људске
мудрости, него онако како нас
је научио Дух, тумачећи духовне
истине онима који су духовни.
14 Телесни човек, пак, не прихвата
истине које долазе од *Божијег* Духа.
За њега су оне лудост, те их не може
разумети, јер о тим истинама треба
расуђивати уз помоћ *Божијег* Духа.
15 А онај који *је примио Божијег* Духа
расуђује о свему, а сам не подлеже
суду других.
16 „Јер, ко је упознао ум Господњи
да би га саветовао?“ А ми имамо ум
Христов.

3

1 А ја, браћо, нисам могао да вам
говорим као духовнима, него као
телеснима, као нејакима у Христу.
2 Напојио сам вас млеком, не
чврстом храном, јер још нисте били
спремни *за такву храну*. Ви ни сад
нисте спремни,
3 јер сте још увек телесни. Заиста,
док има зависти и свађа међу вама,
зар нисте телесни, будући да се
понашате као људи *у свету*?
4 Јер, кад један каже: „Ја сам за
Павла“, а други: „А ја за Аполоса“, зар
се не понашате *као* људи *у свету*?
5 На крају, шта је Аполос? Шта је
Павле? *Они су само* служитељи преко
којих сте поверовали, примерено
служби коју је Господ поверио
свакоме.
6 Ја сам посадио *семе*, Аполос *га* је
залио, а Бог је дао да израсте.
7 Према томе, није ни до онога који
сади, ни до онога који залива, већ до
Бога који даје да расте.
8 Зато нема разлике између оног
који сади и оног који залива; свако ће
примити плату по свом труду.
9 Ми смо, наиме, Божији
сарадници, а ви сте Божија њива,
Божија грађевина.

10 По милости коју ми је дао Бог,
ја сам као мудри градитељ поставио
темељ, а други зида. Само нека свако
пази како зида.

11 Јер нико не може поставити
други темељ, осим темеља који је већ
постављен, а то је Исус Христос.
12 А ако неко на том темељу
назиђује златом, сребром, драгим
камењем, дрветом, сеном, сламом,
13 врснћа свачијег дела ће се
открити на *Судњи* дан, јер ће бити
прокушано огњем.
14 Ако оно што је неко назидао
остане, тај ће примити награду.
15 А ако нечије дело изгори, тај ће
претрпети штету. Ипак, биће спасен,
али као кроз огањ.
16 Зар не знате да сте храм Божији
и да Дух Божији пребива у вама?
17 А ако неко уништава Божији
храм, Бог ће га уништити. Јер је
Божији храм свет, а тај храм сте ви.
18 Не заваравајте се! Ако неко од
вас мисли да је мудар *по мерилима*
овога света, нека постане луд да би
постао мудар.
19 Јер је мудрост овога света лудост
за Бога. Написано је, наиме:
„Бог надмудрује мудре њиховим
лукавством.“
20 И поново:
„Господ зна да су мисли мудрих
безвредне.“
21 Зато нека се нико не хвали
људима, јер све припада вама;
22 био то Павле, Аполос или Кифа,
било свет, живот, или смрт, било
садашњост или будућност. Све
припада вама!
23 А ви припадате Христу, а
Христос Богу.

4

Апостолска служба

1 Тако нека нас свако сматра
Христовим помоћницима и
управитељима Божијих тајни.
2 А од управитеља се очекује једино
да буду верни.
3 Што се мене тиче, ни мало не
марим за то што ме осуђујете ви или
неки људски суд, јер ни сам себи не
судим.
4 Савест ме, наиме, ни за шта
не осуђује, али то ме још увек не
оправдава. Господ је тај који ми суди.
5 Зато не судите пре него што
наступи време, док не дође Господ,
који ће расветлити што је скривено у
тами и открити намере срдаца. Тада
ће свако примити похвалу од Бога.

6 Себе и Аполоса сам узео за
пример ради вас, да научите да се
строго држите онога што је написано
у Писму, те да не постанете надмени
једни према другима, стајући на
нечију страну.
7 Шта ти даје предност над
другима? И шта то имаш, а да ти то
није дао *Бог*? Зашто се онда хвалиш
нечим што ти је *Бог* дао?

8 Већ сте се наситили, већ сте се
обогатили. Без нас сте се зацарили!
Камо среће да сте се зацарили, па да
и ми царујемо са вама.
9 Јер чини ми се да је Бог нас,
апостоле, поставио као последње у
поворци, као осуђене да умру у арени
наочиглед света, пред анђелима и
људима.
10 Ми смо луди ради Христа, а ви
сте мудри у Христу. Ми смо слаби,
а ви јаки. Ви сте у части, а ми у
срамоти.
11 Све до овога часа ми смо гладни
и жедни, и јадно одевени, туку нас и
живимо као бескућници,
12 напорно радећи својим рукама.
Када нас проклињу, ми благосиљамо,
када нас прогањају, ми трпимо,
13 када нас вређају, ми одговарамо
благо. Постали смо као смеће света,
свима олош до дана данашњег.

14 Не кажем ово да вас постидим,
него да вас као своју вољену децу
опоменем.
15 Јер, да имате и хиљаде учитеља
у Христу, немате много очева.
Навестивши вам Радосну вест, ја сам,
наиме, постао ваш отац у Христу
Исусу.
16 Молим вас, стога, да ме узмете за
пример.
17 Зато сам вам послао Тимотеја,
који је моје вољено и верно дете у
Господу, да вас подсети на моје учење

у Христу Исусу, како свуда, у свакој цркви учим.

18 Неки од вас су се узохолили мислећи да нећу да дођем к вама.

19 Но, ако да Господ, доћи ћу ускоро к вама, а онда хоћу да видим не какви су на речима ти умишљени, него имају ли силе.

20 Јер, Царство Божије се не темељи на речима, него на сили.

21 Шта желите? Да вам дођем са шибом или са љубављу и духом благости?

5

Блуд у цркви

1 Чује се уопште да има блуда међу вама, и то таквог блуда каквог нема ни међу многобошцима; наиме, да неко живи са женом свога оца.

2 А ви сте још поносни, уместо да вас то ожалости, па да одстраните из ваше средине онога који је учинио такво дело.

3 Јер, иако нисам присутан телом, него духом, већ сам осудио онога који је то дело учинио.

4 Када се у име Господа Исуса окупите ви и мој дух, силом нашега Господа Исуса,

5 онда нека се тај преда Сатани на пропаст тела, да би се дух спасао у дан Господњи.

6 Ваше хвалисање није добро. Зар не знате да мало квасца укисели све тесто?

7 Очистите се од старог квасца, да будете ново тесто, као што и јесте бесквасни, јер је Христос, наше пасхално Јагње, већ жртвовано.

8 Зато прослављајмо празник не са старим квасцем, квасцем покварености и злобе, него с бесквасним хлебовима искрености и истине.

9 Писао сам вам у посланици да се не дружите с блудницима;

10 не мислим под тим уопште на блуднике овога света, или лакоме, или разбојнике, или идолопоклонике. У том случају бисте морали да се повучете од света.

11 Оно што сам вам писао је да се не дружите с тобожњим братом, који је у ствари блудник, или лакомац, или идолопоклоник, или псовач, или пијаница, или разбојник. С таквима да и не једете!

12 Шта ја имам да судим оне који су у свету? Нису ли људи унутар Цркве они којима судите?

13 Онима у свету судиће Бог. А ви избаците злога из своје средине.

6

О суђењу пред многобошцима

1 Ко се од вас усуђује, кад има спор с другим, да иде на суд пред неправедне, уместо да спор реши међу светима?

2 Зар не знате да ће свети судити свету? Па када ћете већ судити свету, нисте ли дорасли томе да пресудите у сасвим малим споровима?

3 Зар не знате да ћемо ми судити анђелима? А да не говоримо о световним стварима!

4 А ви када имате световне спорове, постављате за судије оне који су најнезнатнији у цркви!

5 Говорим ово на вашу срамоту. Зар међу вама нема ниједног мудрог који би био у стању да пресуди међу својом браћом?

6 Уместо тога, брат се суди с братом, и то пред невернима.

7 Мана вам је већ и то што се судите међу собом. Зашто радије не претрпите неправду? Зашто радије не прегорите штету?

8 Уместо тога, ви чините неправду и штету, и то браћи.

9 Зар не знате да неправедници неће имати учешћа у Царству Божијем? Не варајте се; ни блудници, ни идолопоклоници, ни прељубници, ни женскасти, ни педерасти*,

* **6:9** *Женскасти и педерасти* је превод грчких речи које означавају активне и пасивне партнере у хомосексуалном односу. У старијим преводима *мекопутници и мушколожници.*

10 ни лопови, ни похлепни, ни
пијанице, ни псовачи, ни разбојници
неће имати учешћа у Царству
Божијем.
11 Неки од вас су били овакви,
али сте се опрали, и посветили, и
оправдали се у име Господа Исуса
Христа и *деловањем* Духа Бога нашега.

О блуду

12 „Све ми је дозвољено!“ Међутим,
није све на корист. „Све ми је
дозвољено!“ Ипак, не желим ничему
да робујем.
13 *Кажете*: „Јела су за трбух,
а трбух је за јела.“ Али, Бог ће
уништити и једно и друго. Али
тело није намењено за блуд, већ за
Господа, а Господ за тело.
14 А Бог који је васкрсао Господа,
васкрснуће и нас својом силом.
15 Зар не знате да су ваша тела
удови Христови? Хоћу ли, дакле,
узети удове Христове и учинити их
удовима блудничиним? Никако!
16 Или, зар не знате да онај који
прионе уз блудницу постаје једно
тело с њом? Као што је написано: „И
двоје ће бити једно тело.“
17 А ко прионе уз Господа, постаје
један дух *с њим*.
18 Бежите од блуда! Наиме, сваки
други грех који човек чини не тиче
се његовог тела, док блудник греши
против свога тела.
19 Или, зар не знате да је ваше тело
храм Духа Светога који је у вама, и
кога имате од Бога? Ви не припадате
сами себи.
20 Наиме, откупљени сте по *високој*
цени; зато прославите Бога својим
телом.

7

О браку и безбрачности

1 А сада о ономе што сте ми писали:
„Добро је за човека да не ступа у
односе са женом.“
2 Ипак, да би се избегао блуд, сваки
човек нека има односе са својом
женом, и свака жена нека има односе
са својим мужем.
3 Нека муж одржава брачне односе
са женом, а тако и жена са својим
мужем.
4 Жена нема власт над својим
телом, него муж, као што ни муж
нема власт над својим телом, него
жена.
5 Не лишавајте се брачних односа,
осим по договору, и то на неко
време, да бисте могли да се посветите
молитви. Након тога се вратите
брачним односима, да вас Сатана не
искуша због ваше неуздржљивости.
6 Ово што кажем није заповест,
него допуштење.
7 Ја бих хтео да сви људи буду као
ја. Ипак, свако има свој дар од Бога,
један овакав, други онакав.
8 А неожењенима и удовицама
кажем: добро је ако остану безбрачни
као ја.
9 Али ако не могу да се уздржавају,
нека ступе у брак, јер је боље ступити
у брак, него изгарати *од страсти*.
10 А онима у браку дајем заповест
која не долази од мене, него од
Господа: жена да се не разводи од
свога мужа.
11 А ако се већ и разведе, нека се
не удаје поново, или нека се врати
своме мужу. Такође ни муж нека се
не разводи од своје жене.
12 А осталима кажем ја, а не Господ.
Ако верујући има жену која не верује,
а пристаје да живи са њим, нека се не
разводи од ње.
13 Исто тако, ако жена има мужа
који не верује, нека се не разводи од
њега.
14 Јер, муж који не верује посвећен
је преко своје жене која верује, а тако
је и жена која не верује посвећена
преко свога мужа који верује. Деца
би, иначе, била као неверничка деца,
а овако су посвећена.
15 А ако неверујући *супружник* хоће
да се разведе, нека се разведе. У том
случају, муж који верује или жена
која верује нису обавезни да остану
у браку. Бог нас је, наиме, позвао да
живимо у миру.
16 Ко зна, жено, нећеш ли спасти
мужа, или ко зна, мужу, нећеш ли
спасти жену?

17 Било како било, нека свако живи
у складу с приликама које му је
Господ доделио, односно на које вас
је он позвао. Ово упутство дајем свим
црквама.
18 Ако је неко био обрезан пре него
што га је Бог позвао, нека не прикрива
трагове обрезања. Тако и човек који
није био обрезан пре него што га је
Бог позвао, нека се не обрезује.
19 Да ли је човек обрезан или
необрезан, не игра никакву улогу.
Важно је само држати се Божијих
заповести.
20 Нека свако остане у приликама у
којима га је Божији позив затекао.
21 Јеси ли роб? Нека те то не
брине. Али, ако можеш да постанеш
слободан, искористи прилику.
22 Јер, кога је Господ позвао када
је био роб, тог је Господ учинио
слободним. А онај кога је Господ
позвао као слободнога, роб је
Христов.
23 *Скупо* сте откупљени; не будите
робови људима.
24 Браћо, нека свако остане пред
Богом у приликама у којима га је
Божији позив затекао.

25 А за неудате девојке немам
никакву заповест од Господа. Ипак,
дајем своје мишљење као човек кога
је Бог, по своме милосрђу, учинио
вредним поверења.
26 Мислим да је због садашње
невоље боље за човека да остане у
приликама у којима се налази.
27 Ако имаш жену, не разводи се од
ње. Ако немаш жену, не тражи је.
28 Но, ако се и ожениш, не чиниш
грех, а тако и девојка ако се уда, не
чини грех. Ипак, они који ступају у
брак искусиће невоље овоземаљског
живота, а ја желим да вас поштедим
тога.
29 Оно што хоћу да кажем, браћо, је
ово: одређено време се примакло; од
сада они који имају жену, нека живе
као да је немају;
30 они који тугују, као да не тугују,
они који се радују, као да се не радују,
и они који купују, као да немају
ништа,
31 и који послују у свету, као да
не послују. Јер пролази облик овога
света.
32 Хтео бих, наиме, да сте лишени
брига. Безбрачни се брине за
Господње ствари, то јест, како да
угоди Господу.
33 А онај који је у браку брине се за
овоземаљске ствари, наиме, како да
угоди својој жени,
34 те је подељен у себи. А
неудата жена или девојка брине се за
Господње ствари, да буде посвећена
и телом и духом. Удата жена, пак,
брине се за овоземаљске ствари,
наиме, како да угоди своме мужу.
35 Говорим ово за ваше добро.
Не желим тиме да вам поставим
ограничења, него да вас упутим
на честиту и несметану преданост
Господу.
36 Ако неко мисли да неприлично
поступа према девојци за коју је
верен, те ако она залази у године,
а и он осећа да треба да се жени,
нека учини по својој вољи; не чини
никакав грех. Нека ступе у брак.
37 Али ко чврсто остане при својој
одлуци и нема потребе, него влада
својом вољом, те је решио у свом срцу
да не жени своју вереницу, добро
чини.
38 Тако, онај који ожени своју
вереницу, чини добро; а онај који је
не ожени, чини боље.
39 Жена је везана док год је њен
муж жив. Ако јој муж умре, слободна
је да се уда за кога хоће, али само за
оног који је у Господу.
40 Ипак, по мом мишљењу,
блаженија је ако се не уда. Уосталом,
мислим да и ја имам Божијега Духа.

8

О храни која се приноси идолима

1 А сада о *храни* која се приноси
идолима. Знамо да сви имамо знање.
Али знање доводи до охолости, док
љубав изграђује.
2 Ако неко мисли да нешто зна, још
увек не зна онако како би требало да
зна.
3 А ко воли Бога, њега *Бог* познаје.
4 А што се тиче хране жртноване
идолима, знамо да идол не

представља ништа и да нема другог Бога осим једнога.

5 Чак и да има такозваних богова,
као што се тврди да има много богова
и господара – било на небу било на земљи,
6 ми имамо једног Бога и Оца
од кога све потиче, и коме и ми припадамо,
и једнога Господа, Исуса Христа,
по коме је све *постало*, и по коме и ми *постојимо*.

7 Међутим, немају сви то знање. Неки су се толико навикли да служе идолима, да када једу такву храну, једу је као да је принесена идолима, па се тако њихова слаба савест каља.
8 Храна нас неће довести ближе Богу, јер нити смо на губитку ако не једемо, нити смо на добитку ако једемо.

9 Гледајте само да ваша слобода не буде камен спотицања за оне који су слаби.
10 Јер ако неко види тебе, који имаш знање, за трпезом у идолском храму, неће ли се, због своје слабе савести, охрабрити да једе *храну* жртвовану идолима?
11 И тако због твог знања пропада тај слаби, твој брат за кога је Христос умро.
12 Јер тиме што грешите против своје браће ударајући по њиховој слабој савести, грешите и против Христа.
13 Стога, ако храна наводи на грех мога брата, радије нећу јести месо довека, да га не бих навео на грех.

9

Каква права имају апостоли?

1 Зар нисам слободан? Зар нисам апостол? Нисам ли видео нашег Господа Исуса? Нисте ли ви моје дело у раду за Господа?
2 Јер, ако другима и нисам апостол, вама јесам. Ви сте, наиме, доказ моје апостолске службе за Господа.

3 То је моја одбрана пред свима који ме испитују.
4 Зар немамо права да једемо и пијемо?
5 Зар немамо права да водимо са собом своје жене, као што то чине остали апостоли, браћа нашега Господа, па и сам Кифа?
6 Или, зар само ја и Варнава морамо да радимо да бисмо се издржавали?
7 Ко служи војску о свом трошку? Или, ко сади виноград, а не једе грожђе из винограда? Или, ко напаса стадо, а не пије млеко од стада?
8 Да можда не говорим по људској *мудрости*, или о овоме говори и Закон?
9 Јер Мојсије је написао у Закону: „Не завезуј уста волу кад врше.“ Зар је Богу стало до волова?
10 Не каже ли то управо ради нас? То је написано баш ради нас, јер орач треба да оре у нади, и онај који врше треба да врше у нади да ће добити свој део од урода.
11 Ако смо ми вама посејали духовна *добра*, зар је много ако жањемо ваша земаљска *добра*?
12 Јер ако други полажу права да их помажете вашим добрима, немамо ли ми више права на то?

Ипак, ми се нисмо користили овим правом, него све подносимо, да не бисмо поставили препреку проповедању Радосне вести о Христу.
13 Зар не знате да они који обављају храмску службу, од храма добијају храну, и да они који служе код жртвеника, од жртвеника добијају свој део?
14 Исто тако је Господ заповедио да они који проповедају Радосну вест треба да добијају плату за то.

15 Ја се, пак, ничим од овога нисам користио. Међутим, нисам ово написао да бисте ме ви плаћали. Радије бих умро, него да ме неко лиши онога чиме се поносим.
16 Ја се, наиме, не поносим проповедањем Радосне вести, јер ми је то стављено у дужност. Наиме, тешко мени ако је не проповедам!
17 Јер, ако то чиним по свом избору, добићу награду; а ако то не чиним по свом избору, то значи да ми је поверена дужност.

18 Шта је, дакле, моја награда? *Моја
награда је* да бесплатно проповедам
Радосну вест, не служећи се својим
правом *на плату*.

19 Јер, иако нисам дужан да
служим никоме, учинио сам себе
слугом свима, да бих придобио
многе.
20 За Јевреје сам био Јевреј ин, да
бих многе од њих придобио; за оне
који живе по Закону, био сам као онај
који живи по Закону, иако не живим
по Закону, да бих придобио њих који
живе по Закону.
21 За оне који не живе по Закону,
био сам као онај који не живи по
Закону, да бих придобио њих који не
живе по Закону, иако не живим без
Божијег Закона. Ја, наиме, живим по
Христовом закону.
22 За слабе сам био слаб, да бих
придобио слабе. Свима сам постао
све, да по сваку цену спасем неке.
23 Све то чиним ради Радосне
вести, да учествујем у њеним
благословима.
24 Зар не знате да на тркалишту
трче сви такмичари, али само један
добија награду? Тако и ви трчите да
је добијете.
25 Сваки такмичар се труди свим
силама да победи. Они то чине
да добију распадљив венац, а ми да
добијемо нераспадљив венац.
26 Зато ја не трчим бесциљно, нити
ударам у празно,
27 него беспоштедно напрежем
своје тело и потчињавам га, да се не
бих ја, који проповедам Радосну вест
другима, показао као недостојан.

10

Упозорење из примера Израиља

1 Нећу да вам остане непознато,
браћо, да су наши преци били
заштићени облаком и да су сви
прошли кроз море,
2 те су сви били у Мојсија крштени
у облаку и мору.
3 Такође су сви јели исту духовну
храну,
4 и сви су пили исто духовно пиће,
јер су пили из духовне стене која их је
пратила, а та стена је била Христос.
5 Међутим, многи нису били
угодни Богу, па их је *Бог* побио у
пустињи.
6 Те ствари су се догодиле нама за
пример, да не пожелимо зло као што
су они пожелели.
7 Не будите идолопоклоници као
неки од њих, јер је написано: „Народ
је поседао да једе и пије, и устао да се
забавља.“
8 И не одајмо се блуду, као неки
од њих, па их је у један дан помрло
двадесет три хиљаде.
9 Такође, не искушавајте Христа,
као што су га неки од њих
искушавали, па су изгинули од змија.
10 И не приговарајте, као што су
неки од њих приговарали, па су
изгинули од Уништитеља.
11 Све ове ствари су се догађале
њима за пример, али су записане
за упозорење нама, којима су се
последња времена приближила.
12 Зато онај који мисли да *чврсто*
стоји, нека пази да не падне.
13 Није вас снашло неко искушење
које не сналази све људе. Али
Бог је веран; он неће дозволити да
будете изложени искушењима више
него што можете да поднесете, него
ће окончати искушења да можете
издржати.

Идолопоклонство и Господња вечера

14 Стога, вољени моји, бежите од
идолопоклонства.
15 Говорим вам као мудрима: сами
просудите шта вам говорим.
16 Зар чаша благослова за коју
захваљујемо Богу, не представља
заједништво које имамо по крви
Христовој? Зар хлеб који ломимо не
представља заједништво које имамо
по телу Христовом?
17 И пошто је један хлеб, ми многи
чинимо једно тело, јер један хлеб
делимо.
18 Обратите пажњу на оне који су
Израиљци по телу: нису ли они који
једу од храмских жртава исти они
који заједно приносе жртву Богу на
жртвенику?

19 Шта тиме хоћу да кажем? Да је
храна која се приноси идолима тек
само храна, или да је идол тек само
идол?
20 *Не*! Оно што *многобошци* жртвују,
злим духовима жртвују, а ја нећу
да имате заједништво са злим
духовима.
21 Не можете пити из Господње
чаше и из чаше злих духова; не
можете јести за Господњом трпезом
и за трпезом злих духова.
22 Или, зар ћемо изазивати
Господа? Да нисмо јачи од њега?
23 *Кажете*: „Све је дозвољено.“
Ипак, није све на корист. „Све је
дозвољено.“ Ипак, све не изграђује.
24 Не гледајте само своју корист,
већ и корист других.
25 Једите све што се продаје на
тржници, ништа не испитујући ради
своје савести.
26 Јер, „Господу припада земља и
све што је на њој.“
27 Ако вас неки неверник позове на
обед, и ви хоћете да идете, једите
све што се изнесе пред вас ништа не
испитујући због савести.
28 Али, ако вам неко каже: „Ова
храна је била жртвована идолима“,
онда не једите због онога који вам је
то дао до знања, а и ради савести;
29 не мислим ради ваше савести,
већ ради његове. Питате се: „Зашто
да нечија савест одређује моју
слободу?
30 Ако ја једем са захваљивањем,
зашто да ме осуђују за оно за шта
захваљујем?“
31 Зато, било да једете, пијете или
чините нешто друго, све чините Богу
на славу.
32 Понашајте се беспрекорно како
према Јеврејима и Грцима, тако и
према Цркви Божијој.
33 Наиме, и ја свима угађам у
свему, не гледајући своју корист,
него корист других, да би многи били
спасени.

11

1 Узмите мене за пример, као што
ја узимам Христа за пример.

Покривање главе на богослужењу

2 Похвално је то што ме се у свему
сећате и што држите предања онако
како сам вам пренео.
3 Али хоћу да знате да је Христос
глава сваком мужу, да је муж глава
жени, а Бог Христу.
4 Сваки муж који се моли или
пророкује покривене главе, срамоти
своју главу.
5 Исто тако и свака жена која
се моли или пророкује непокривене
главе, срамоти своју главу, јер је иста
као и ошишана.
6 Ако жена не покрива главу, нека
се ошиша. Али пошто је срамота
за жену да се шиша и брије, нека
покрива главу.
7 Муж, пак, не треба да покрива
главу, зато што он одражава лик
и славу Божију. А жена одражава
мужевљеву славу.
8 Мушкарац, наиме, није постао од
жене, него жена од мушкарца.
9 И није мушкарац створен ради
жене, него жена ради мушкарца.
10 Због тога, а и због анђела, жена
мора да има знак на својој глави да је
под влашћу.
11 Међутим, у Господу, нити је
жена независна од мужа, нити је муж
независан од жене.
12 Јер, као што је жена постала од
мушкарца, тако се и мушкарац рађа
од жене, а све то долази од Бога.
13 Просудите сами: приличи ли
жени да се моли непокривене главе?
14 Не учи ли вас и сама природа да
је срамота за човека да има дугу косу?
15 А зар жени није на понос да има
дугу косу? Коса јој је, наиме, дата
уместо вела.
16 А ако је некоме до препирке,
ми немамо такав обичај, а ни остале
цркве Божије.

Вечера Господња

17 Ипак, не могу да вас похвалим за
оно што вам сада налажем, јер ваше
састајање не иде на боље, него на
горе.
18 Прво, чујем да међу вама има
поделе када се окупљате као црква,
што делимично и верујем.

19 Најзад, треба да буде подела
међу вама да се покажу они који су
ваљани.
20 Дакле, када се окупљате, не једе
се вечера Господња.
21 Наиме, свако узима своју вечеру,
те један гладује, а други се опија.
22 Зар немате кућу да једете и
пијете? Или, зар презирете Цркву
Божију и посрамљујете оне који
немају? Шта да вам кажем? Треба
ли да вас похвалим? За ово не могу
да вас похвалим.
23 Ја сам, наиме, примио *учење* од
Господа које сам и вама предао: да
је Господ Исус оне ноћи када је био
предат узео хлеб,
24 захвалио *Богу* и преломио га,
рекавши: „Ово је моје тело које *се даје*
за вас. Ово чините мени на спомен.“
25 Тако је узео и чашу после вечере
и рекао: „Ова чаша је Нови савез по
мојој крви. Кад год је пијете, чините
то мени на спомен.“
26 Заиста, кад год једете хлеб
и пијете чашу, навешћујете смрт
Господњу док се он не врати.

27 Зато ко недостојно једе хлеб и
пије чашу, биће крив за грех против
тела и крви Господње.
28 Нека се, дакле, свако прво
преиспита, па тек онда нека једе од
хлеба и пије из чаше.
29 Јер, ко једе и пије, а не разазнаје
у томе тело *Господње*, навлачи на себе
осуду кад једе и пије.
30 Зато има много немоћних и
болесних међу вама, а неки су и
умрли.*
31 Ако бисмо сами себи судили,
Господ нам не би судио.
32 Ипак, кад нас Господ суди, он
нас и одгаја, да не будемо осуђени са
светом.
33 Зато, браћо моја, када се окупите
да једете, причекајте једни друге.
34 Ако је неко гладан, нека једе
кући, да не дођете под Божију осуду
када се састанете.

А што се тиче осталих ствари, даћу
вам упутства кад дођем.

* **11:30** Дословно: *уснули.*

12

О даровима Светога Духа

1 Не желим, браћо, да будете у
незнању по питању духовних *дарова*.
2 Знате да сте, као бивши
многобошци, били заведени, те сте
служили немим идолима.
3 Зато вам обзнањујем: нико ко
је вођен Божијим Духом, не може
да каже: „Проклет био Исус.“ Исто
тако, нико не може да каже: „Исус
је Господ“, ако није *вођен* Светим
Духом.
4 Дарови су различити, али је исти
Дух.
5 Има и различитих служби, али је
исти Господ.
6 Има разлике и у деловањима, али
је исти Бог који кроз њих делује у
свакоме.
7 А Дух на свакоме показује своје
дејство ради заједничке користи.
8 Једноме Дух даје дар мудрог
саветовања, док другоме исти Дух
даје дар саопштавања посебног
знања.
9 Једноме Дух даје дар вере,
док другоме исти Дух даје дар
исцељивања.
10 Једноме *Дух* даје дар да чини
чуда, а другоме дар пророштва.
Некоме даје дар разликовања духова,
некоме да говори *другим* језицима, а
некоме да тумачи те језике.
11 Све ово чини један те исти Дух,
који по својој вољи додељује дар
сваком појединцу.

Једно тело – многи удови

12 Наиме, као што у телу има много
удова, а сви ти удови, иако их је
много, чине једно тело, тако је и са
Христом.
13 Јер, по Духу смо сви ми крштени
у једно тело. Било Јевреји или Грци,
било робови или слободни, сви смо
напојени једним Духом.
14 Јер један уд не чини тело, него
многи.
15 Ако нога каже: „Пошто нисам
рука, не припадам телу“, зар ипак не
припада телу?

16 И ако ухо каже: „Пошто нисам
око, не припадам телу“, зар ипак не
припада телу?
17 Ако би цело тело било око, где би
био слух? *Или* ако би цело *тело* било
ухо, где би било чуло мириса?
18 А Бог је поставио сваки део тела
онако како је он хтео.
19 Где би било тело да су сви они
само један део *тела*?
20 Но, *ствари стоје овако*: има много
делова *тела*, али је тело једно.
21 Око не може да каже руци: „Не
требаш ми!“, нити глава ногама: „Не
требате ми!“
22 Шта више, и наизглед слаби
делови тела су неопходни.
23 Па чак и са деловима *тела*
који нам се чине мање вредним
поступамо с пуним уважавањем. И
са стидним *деловима тела* поступамо
с већом пристојношћу,
24 која није потребна другим
деловима тела. Бог је, наиме, тако
саставио тело, да је неугледнијим
деловима тела дао посебну част,
25 да не буде поделе у телу, него да
се делови *тела* једнако брину једни за
друге.
26 Ако један део *тела* пати, пате и
сви остали; ако се једном делу *тела*
указује част, са њим се радују и сви
остали.
27 Дакле, ви сте тело Христово и
делови *тела* појединачно.
28 А Бог је у Цркви поставио
прво апостоле, друго пророке,
треће учитеље; затим чудотворце,
исцелитеље, помагаче, оне са даром
управљања, *те оне са даром говорења*
других језика.
29 Јесу ли сви апостоли? Јесу ли сви
пророци? Јесу ли сви учитељи? Јесу
ли сви чудотворци?
30 Зар сви поседују дар исцељивања?
Зар сви говоре *другим* језицима? Зар
сви тумаче језике?
31 Ревносно тежите за вишим
даровима!

Ја ћу вам, пак, показати најбољи
пут.

13

Химна љубави

1 Ако говорим људским и
анђеоским језицима, а немам
љубави, онда сам као метал што
одјекује и чинеле што звече.
2 И ако имам и дар пророштва,
и да знам све тајне и сва знања, и
поврх тога да имам сву веру планине
да премештам, а љубави да немам –
ништа сам.
3 Па да и разделим све што имам,
да и тело своје предам, да бих се
хвалио, а љубави немам – ништа ми
не користи.
4 Љубав је стрпљива, љубазна, не
завиди, не хвали се, није охола,
5 не понаша се непристојно, не
тражи своје, не жести се, не памти
зло,
6 не радује се неправди, а радује се
истини,
7 све подноси, никада не престаје
да верује, свему се нада, све
издржава;
8 љубав никад не престаје.
Пророштва ће се угасити, језици ће
престати, знање ће се окончати.
9 Јер непотпуно знамо и непотпуно
пророкујемо.
10 А кад дође оно потпуно,
окончаће се оно непотпуно.
11 Кад сам био дете, говорио сам
као дете, мислио сам и размишљао
као дете. А кад сам одрастао, завршио
сам са детињством.
12 Сада видимо нејасно, као у
огледалу*, а онда ћемо видети лицем
у лице. Сада знам непотпуно, а онда
ћу знати потпуно, као што сам и сам
себи познат.
13 А сада остаје ово троје: вера, нада
и љубав; а највећа од њих је љубав.

14

Језици и пророштво

* **13:12** Огледала у древна времена се нису правила од истог материјала као данас, већ од фино обрађеног и изглачаног метала. Одраз који је такво огледало давало није био јасан као у модерним огледалима.

1 Тежите за љубављу, покажите
ревност за духовне *дарове*, а посебно
да проркујете.
2 Наиме, ко говори *другим* језиком,
не говори људима, већ Богу, јер га
нико не разуме, пошто он говори
тајне.
3 А ко проркује, говори људима на
изградњу, охрабрење и утеху.
4 Ко говори *другим* језиком,
изграђује само себе, а ко проркује,
изграђује цркву.
5 Хтео бих да сви говорите
другим језицима, али још више да
проркујете, јер је онај који проркује
кориснији од онога што говори
другим језицима, осим ако их тумачи,
да би црква могла да се изграђује.
6 Ако вам ја, браћо, дођем и
говорим *другим* језицима, какву ћете
корист имати од тога, ако вам уз то
не саопштим било откривење или
знање, било пророштво или поуку?
7 Ако неживи *инструменти* који
дају звук, свирала или харфа, не
праве разлику у тоновима, ко ће
знати шта се свира?
8 Или ако труба испусти нејасан
звук, ко ће се спремити за бој?
9 Исто тако, ако говорите *другим*
језиком који није разумљив, ко ће
знати шта је изречено? Говорићете у
ветар.
10 Заиста, на свету има толико
језика, и сваки од њих има значење.
11 Према томе, ако не знам шта
језик значи, бићу странац ономе који
говори, а и он ће мени бити странац.
12 Исто тако и ви, пошто већ
показујете ревност за духовне *дарове*,
настојте да обилујете *у оним даровима*
који изграђују цркву.
13 Зато онај који говори *другим*
језиком, нека се моли да може да га
протумачи.
14 Наиме, ако се ја молим *другим*
језиком, мој дух се моли, али мој ум
остаје без користи.
15 Шта, дакле, *да чиним*? Молићу
се духом, али молићу се и умом,
певаћу хвалоспеве духом, али певаћу
хвалоспеве и умом.
16 Јер ако ти благосиљаш *Бога*
Духом, како ће неупућени рећи
„амин“ на твоје захваљивање, кад не
зна шта говориш?
17 Додуше, ти лепо захваљујеш
Богу, али се други не изграђује.
18 Захвалан сам Богу што говорим
другим језицима више од свих вас.
19 Ипак, у цркви ћу радије рећи
пет разумљивих речи да се сви
поуче, него десет хиљада речи *другим*
језиком.
20 Браћо, не размишљајте
детињасто, али будите као мала деца
која нису вична злу. У мислима, пак,
будите зрели.
21 У Закону је написано:
„Преко оних који говоре другим
језицима,
и усана туђинаца,
говорићу овоме народу,
али ме ни онда неће послушати
– говори Господ.“
22 Тако *други* језици нису знак
за вернике, него за неверНике.
Међутим, пророштво је за верНике,
а не за неверНике.
23 Ако се, дакле, сва црква окупи,
па сви почну да говоре *другим*
језицима, а притом уђу неупућени
или неверни, неће ли рећи да сте
луди?
24 Али, ако неупућени или
неверник наиђе, а сви проркују, све
га кори, све га осуђује,
25 тада се обелодањују тајне
његовог срца. Тако ће пасти ничице и
поклонити се Богу, па ће исповедити
да је Бог заиста у вама.

Ред у цркви

26 Шта, дакле, *да чинимо*, браћо?
Кад се окупљате, свако има нешто:
неко псалам, неко поуку, неко
откривење, неко *други* језик, неко *дар*
тумачења *тог другог језика*. Нека све
буде на изградњу.
27 Ако неко говори *другим* језиком,
нека говоре двојица, највише тројица,
и то редом, а један нека тумачи.
28 Уколико нема тумача, нека ћути
у цркви, па нека говори сам себи и
Богу.

29 Што се тиче пророка, нека говоре
двојица или тројица, а остали нека
просуђују.
30 Ако се другом који ту седи нешто
открије, први нека ћути.
31 Сви, наиме, можете да
пророкујете, један по један, да се сви
поуче и охрабре.
32 Пророчки духови покоравају се
пророцима.
33 Јер Бог није *Бог* нереда, него
мира.
Као што је у свим црквама,
34 жене треба да ћуте у цркви.
Њима није дозвољено да говоре; оне
треба да се покоравају, као што Закон
налаже.
35 А ако желе да науче нешто, нека
кући питају своје мужеве, јер не
приличи жени да говори у цркви.
36 Или да није Божија реч од вас
потекла? Или сте ви једини до којих
је она дошла?
37 Ако неко мисли да је пророк, или
духован, треба да схвати да је ово што
вам пишем заповест од Господа.
38 Ко ово не схвата, остаје у
незнању.
39 Стога, браћо, покажите ревност
за пророковање, и не браните да се
говори *другим* језицима.
40 Нека све буде прикладно и
уредно.

15

Васкрсење мртвих

1 Подсећам вас, браћо, на Радосну
вест коју сам вам навестио, коју сте
прихватили и у којој стојите.
2 Њоме се и спасавате, ако је
чврсто држите онако како сам вам
је навестио, сем ако нисте узалуд
поверовали.
3 Ја сам вам, наиме, на првом месту
предао оно што сам примио: да је
Христос, сагласно Писмима, умро за
наше грехе,
4 и да је, сагласно Писмима,
сахрањен и васкрснут трећег дана.
5 Потом се Христос указао Кифи, а
затим Дванаесторици.
6 Онда се одједном указао пред
више од пет стотина браће, од којих
већина живи и данас, а неки су
умрли.
7 Затим се указао Јакову, те свим
апостолима.
8 На крају се *Христос* указао и мени,
као недоношчету.
9 Наиме, ја сам најмањи међу
апостолима, и нисам достојан да се
назовем апостолом, јер сам прогонио
Цркву Божију.
10 Ипак, милошћу Божијом сам оно
што јесам, и његова милост према
мени није била узалудна. Шта више,
потрудио сам се више од свих њих,
али не ја, него Божија милост са
мном.
11 Свеједно, био ја или они, тако
проповедамо и тако сте поверовали.
12 Ако се проповеда да је Христос
васкрсао из мртвих, како онда неки
од вас тврде да нема васкрсења
мртвих?
13 Ако нема васкрсења мртвих,
онда ни Христос није васкрсао,
14 а ако Христос није васкрсао,
узалудно је наше проповедање,
узалудна је и ваша вера.
15 Ако мртви не васкрсавају, онда
смо се и ми показали као лажни
сведоци Божији, јер смо сведочили
да је Бог васкрсао Христа, кога није
васкрсао.
16 Ако мртви не васкрсавају, онда
ни Христос није васкрсао.
17 А ако Христос није васкрсао,
узалудна је ваша вера, јер сте још увек
у својим гресима.
18 По томе су пропали и они који су
уснули у Христу.
19 Јер, ако само у овом животу
полажемо наду у Христа, јаднији смо
од свих људи.
20 Али Христос је васкрсао из
мртвих, први међу умрлима!
21 Јер, као што је смрт дошла
посредством човека, тако је и
васкрсење из мртвих дошло
посредством човека.
22 Наиме, као што у Адаму сви
умиру, тако ће сви који су у Христу
оживети,
23 свако по свом реду: Христос је
први, а затим, кад он дође, и они који
му припадају.

24 Потом наступа крај, када *Христос*
уништи свако главарство, и сваку
власт и силу, те преда Царство Богу
Оцу.
25 Он, наиме, треба да влада док
не положи све непријатеље под своје
ноге.
26 Смрт ће бити уништена као
последњи непријатељ.
27 Јер, *Бог* је све покорио њему под
ноге. А кад каже да је све покорено,
јасно је да је покорено све осим *Бога*,
који му је све покорио.
28 А кад му све буде покорено, онда
ће се и Син покорити ономе који му је
све покорио, да Бог буде све у свему.
29 Шта онда чине они који се
крштавају за мртве? Ако мртви не
ускрсавају, зашто се крсте за њих?
30 Зашто смо и ми сваки час у
опасности?
31 Ја сваки дан умирем, браћо, тако
ми вас, моје дике по нашем Господу
Исусу Христу.
32 Људски говорећи, какву корист
имам од тога што сам се борио са
„зверима“ у Ефесу? Ако мртви не
васкрсавају, онда,
„Да једемо и пијемо,
јер сутра ћемо да помремо.“
33 Не заваравајте се: „Лоше друштво
квари добре обичаје.“
34 Дођите к себи и не грешите више,
јер неки људи не знају Бога. Ово вам
говорим на срамоту.
35 Ипак, неко може да пита: „Како
мртви васкрсавају? У каквом ће се
телу појавити?“
36 Безумниче! Семе које посејеш не
оживљава ако не умре.
37 Па и када сејеш, не сејеш
израслу биљку, него голо зрно, било
пшенично или какво друго.
38 А Бог сваком семену даје тело
какво хоће, и то сваком семену њему
својствен облик.
39 Јер није свако тело исто: људско
тело је другачије од тела звери, тело
звери је другачије од тела птица, а
тело птица је другачије од *тела* риба.
40 Такође постоје небеска и
земаљска тела; али је сјај небеских
тела другачији од сјаја земаљских
тела.
41 Сунце има свој сјај, месец свој, а
звезде, опет, свој сјај. Па и звезда се
од звезде разликује по сјају.
42 Тако је и са васкрсењем мртвих.
Сеје се пропадљиво *тело*, а васкрсава
непропадљиво;
43 сеје се у срамоти, а васкрсава у
слави; сеје се у слабости, а васкрсава
у сили;
44 сеје се природно тело, а
васкрсава духовно.
Ако, наиме, постоји природно
тело, постоји и оно духовно.
45 Јер, овако је написано: „Адам,
први човек, постаде живо биће.“
Последњи Адам постаде Дух који даје
живот.
46 Али није било прво духовно
тело, него природно, а затим
духовно.
47 Први човек је земљан, начињен
од праха земаљског, други човек је с
неба.
48 Какав је био земљани човек,
такви су и земљани људи; какав
је небески *човек*, такви су и они
небески.
49 И као што у себи носимо
сличност са земљаним човеком, тако
ћемо носити сличност са небеским
човеком.
50 Ово кажем, браћо, јер тело и
крв не могу узети учешћа у Царству
Божијем, нити може распадљиво
добити у посед нераспадљиво.
51 Ево, саопштавам вам тајну:
нећемо сви умрети, али ћемо се сви
изменити,
52 одједном, у трен ока, кад се
зачује последња труба. Тада ће
мртви васкрснути са нераспадљивим
телима, а ми ћемо се изменити.
53 Јер, ово распадљиво *тело* мора
да се промени у нераспадљиво, ово
смртно у бесмртно.
54 А кад се ово распадљиво *тело*
промени у нераспадљиво и ово
смртно у бесмртно, тада ће се
испунити написана реч: „Победа
прождре смрт.“
55 „Где је, смрти, твоја победа?
Где је, смрти, жалац твој?“
56 Жалац смрти је грех, а сила греха
долази од Закона.

57 Али, хвала Богу који нам даје
победу посредством Господа нашега,
Исуса Христа.
58 Стога, вољена моја браћо, будите
чврсти и непоколебљиви. Имајте
вазда пуне руке посла у служби
за Господа, знајући да ваш труд у
служби за Господа није бесплодан.

16

Помоћ за хришћане у Јудеји

1 Што се тиче прилога за свете,
учините онако како сам наредио и
галатијским црквама.
2 Сваког првог дана у недељи нека
свако од вас одваја на страну и штеди
колико може, да се новац не би
сакупљао кад ја дођем.
3 А кад дођем, послаћу с
препорукама оне које ви одаберете
да однесу ваш дар у Јерусалим.
4 Ако се нађе за сходно да ја идем,
они могу да ми се придруже.

Павлови планови

5 Вас ћу, пак, посетити кад прођем
кроз Македонију, будући да путујем
преко Македоније.
6 Могуће је да ћу се и задржати
код вас, па чак и презимити, да ме
отпратите куд год пођем.
7 Не желим, наиме, да вас видим
само у пролазу, него се надам да
ћу неко време провести код вас, ако
Господ допусти.
8 У Ефесу ћу остати до
Педесетнице,
9 јер су ми се отворила велика
врата за успешан рад, иако имам
много противника.
10 Ако Тимотеј дође, гледајте да се
не осећа нелагодно са вама, јер и он
обавља службу за Господа као и ја.
11 Нико, дакле, да га не презре.
Испратите га у миру да дође к мени,
јер га очекујем са браћом.
12 Што се тиче брата Аполоса,
много сам га молио да дође к вама са
другом браћом, али он није био вољан
да дође сад. Ипак, доћи ће кад му се
укаже прилика.
13 Будите будни, стојте у вери,
држите се мушки, будите јаки!
14 Све што чините нека буде у
љубави.
15 Ви знате за Стефанину породицу,
да су они први обраћеници у Ахаји
и да су служили потребама Божијег
народа. Молим вас, браћо,
16 да се ставите под водство таквих
као што су они и сваког ко са њима
сарађује и ради.
17 Радујем се Стефанином,
Фортунатовом и Ахаиковом
повратку, јер су ми они надокнадили
ваше одсуство.
18 Они су, наиме, умирили мој дух
и ваш. Одајте признање таквима.
19 Поздрављају вас цркве у *Малој*
Азији. Много вас поздрављају у
Господу Акила и Прискила са црквом
која се окупља у њиховом дому.
20 Поздрављају вас сва браћа.
Поздравите једни друге светим
пољупцем.
21 Ја, Павле, пишем поздрав својом
руком.
22 Ако ко не воли Господа, нека
буде проклет. *Марана та*!*

23 Милост Господа Исуса *нека је* са
вама.
24 Моја љубав *је* са свима вама у
Христу Исусу. Амин.

* **16:22** Преведено са арамејског, *Дођи, Господе наш!*

Друга посланица Коринћанима

Павле објашњава своје деловање

1 Павле, апостол Исуса Христа
по Божијој вољи, заједно са *нашим*
братом Тимотејем, *поздравља* Божију
цркву у Коринту, заједно са свим
светима широм Ахаје.

2 Милост вам и мир од Бога, Оца
нашега, и Господа Исуса Христа.

Бог даје утеху

3 Благословен да је Бог и Отац
нашега Господа Исуса Христа,
милосрдни Отац и Бог сваке утехе.
4 Он нас теши у свакој нашој
невољи, да бисмо и ми могли да
тешимо оне који су у невољама, оном
утехом којом нас саме Бог теши.
5 Јер, као што изобилно
учествујемо у Христовим патњама,
тако примамо и изобиље утехе
посредством Христа.
6 Ако смо притиснути невољама,
то је за вашу утеху и спасење, ако
примамо утеху од Бога, то је ради
ваше утехе. Та утеха се показује када
стрпљиво подносите исте патње које
и ми подносимо.
7 Чврста је нада коју полажемо у
вас, јер знамо да учествујете како
у нашим патњама, тако и у нашој
утеси.
8 Хоћемо, наиме, да знате, браћо,
да је невоља која нас је снашла у
Малој Азији толико превазилазила
наше снаге, да смо изгубили сваку
наду да ћемо остати у животу.
9 У ствари, у себи смо се већ
помирили са смртном казном, да се
не бисмо поуздали у саме себе, него
у Бога који васкрсава мртве.
10 Он нас је избавио од смртне
опасности и избавиће нас, јер смо се
у њега поуздали да ће нас и даље
избављати.
11 А и ви ћете нам притећи у
помоћ молитвом, да би многи
људи захваљивали Богу на милости
коју нам је даровао посредовањем
многих.

Павле одлаже посету коринтској цркви

12 Ово је наш понос: наша савест
која сведочи да смо у свету живели
у Божијој светости и искрености, не
по људској мудрости, него по Божијој
милости, а нарочито међу вама.
13 Не пишемо вам, наиме, ништа
друго осим онога што можете да
прочитате или да разумете. Надам
се да ћете то једном у потпуности
разумети,
14 уколико нас сада нисте до краја
разумели. Јер, на дан Господа Исуса
ви ћете бити нама на понос, као и ми
вама.
15 С тим уверењем намеравао
сам да дођем прво к вама, на ваше
двоструко задовољство.
16 Хтео сам да вас посетим на свом
путу за Македонију, и да вам поново
дођем по повратку из Македоније, па
да ме ви отпратите до Јудеје.
17 Јесам ли се, дакле, понашао
лакомислено кад сам то намеравао?
Или, можда, намеравам да, попут
људи у свету, најпре кажем „да,
јесте“, а онда „не, није?“
18 Бог је поуздани сведок да порука
коју смо вам навестили није била и
„јесте“ и „није.“
19 Јер Син Божији, Исус Христос,
кога смо вам ја, Силван и Тимотеј
навестили, није био и „јесте“ и
„није“, него је у њему било „јесте.“
20 Јер сва Божија обећања налазе
своју потврду у Христу. Зато и
говоримо „амин“ када славимо Бога
по Исусу Христу.
21 А Бог је тај који нас заједно са
вама чини чврстима по Христу. Он
нас је помазао
22 и ставио свој печат на нас, и дао
свога Духа у наша срца као залог.
23 Позивам Бога за сведока – на
своју душу: у Коринт нисам дошао
само зато да бих вас поштедео.
24 Ми, наиме, не господаримо
вашом вером, него заједно са вама
учествујемо у вашој радости, зато
што сте чврсти у вери.

2

1 Одлучио сам, наиме, да вам мој
долазак не приреди поново жалост.
2 Јер ако ја вас ожалостим, ко ће
мене да обрадује? Да неће онај кога
ја ожалостим?
3 Ово сам вам написао баш зато
да ме не би, приликом мог доласка,
ожалостили они који би требало да
ми причине радост. Уверен сам,
наиме, да је моја радост – радост свих
вас.
4 Писао сам вам ово уз многе сузе,
из велике невоље и са стрепњом у
срцу, не да вас ожалостим, него да
вам дам до знања колико је обилна
љубав коју имам за вас.

Ономе ко је сагрешио треба опростити

5 Ако је неко коме нанео жалост,
није је нанео мени, него донекле, да
не претерам, свима вама.
6 Том човеку је довољан укор
већине.
7 Зато му ви радије опростите и
утешите га, да га не сломи превелика
жалост.
8 Стога вас молим да потврдите
своју љубав за њега.
9 Ово сам вам писао да проверим
какви сте и да ли сте у свему
послушни.
10 Коме, дакле, ви опростите, *томе*
опраштам и ја. Јер ако сам ја нешто
коме опростио, опростио сам ради
вас пред Христом,
11 да нас Сатана не превари. Знамо,
наиме, какве су му намере.

Павле образлаже своју службу

Апостолско служење

12 Када сам дошао у Троаду да
проповедам Радосну вест о Христу,
Господ ми је отворио врата за рад.
13 Но, и поред тога душа ми је била
неспокојна што нисам нашао Тита,
свога брата. Зато сам се опростио са
њима и отишао у Македонију.
14 Али хвала Богу који нас у Христу
увек води у победничкој поворци, те
преко нас свуда шири мирис знања о
себи.
15 Јер ми смо Христов угодни
мирис међу онима који се спасавају
и међу онима који пропадају.
16 Онима *који пропадају*, ми смо
задах смрти који убија, а онима *који*
се спасавају, миомирис који доноси
живот. И ко је за све ово подобан?
17 Заиста, ми нисмо као многи
који тргују речју Божијом, него
као *послани* од Бога, искрено
проповедамо пред Богом, као они
који су у Христу.

3

1 Почињемо ли поново да
препоручујемо сами себе? Или,
зар су нам потребне, као некима,
писмене препоруке за вас или од вас?
2 Ви сте наше писмо, записано у
нашим срцима, које познају и читају
сви људи.
3 Ви, наиме, показујете да сте
Христово писмо, састављено нашом
службом, писмо које није написано
мастилом, него Духом живога Бога,
не на каменим плочама, него на
плочама људских срца.
4 Овакво поуздање имамо пред
Богом посредством Христа.
5 То значи да ми сами нисмо у
стању да припишемо нешто себи;
наша способност долази од Бога.
6 Он нас је оспособио да будемо
службеници Новог савеза, не слова,
него Духа. Јер слово доноси смрт, а
Дух даје живот.
7 Па кад је служба смрти, словима
урезана у камен засјала таквом
славом да Израиљци нису могли
да гледају у Мојсијево лице, због
пролазног сјаја његовог лица,
8 колико ли ће славнија бити
служба коју врши Дух?
9 Јер, ако је служба осуде била
славна, колико је онда славнија
служба *која доноси* праведност?
10 Заиста, оно што је било славно
није славно кад се упореди са славом
која га премашује.
11 Јер, ако је оно што је пролазно
било славно, колико ли је славније
оно што траје *заувек*?
12 Будући да имамо овакву наду,
говоримо сасвим слободно.

13 Ми нисмо као Мојсије који је
ставио покривало преко лица да
Израиљци не би гледали свршетак
пролазне славе.
14 Упркос томе, њихов разум је
отврднуо. И све до данашњега дана,
када се чита Стари завет, покривало
се не уклања, због тога што само у
Христу може да се одстрани.
15 Тако и данас кад се чита
Мојсијево *Петокњижје*, покривало
застире њихово срце.
16 Али ако се *неко* обрати Господу,
покривало спада.
17 Господ је Дух, а где је Дух
Господњи, *ту је* слобода.
18 А сви ми, који откривена лица
одражавамо славу Господњу, Духом
се Господњим преображавамо у
његов лик, из једног *ступња* славе у
други.

4

Благо у земљаним посудама

1 Стога нисмо обесхрабрени, јер
нам је *Бог по свом* милосрђу поверио
ову службу.
2 Ми смо се одрекли срамних,
тајних ствари; не понашамо се
лукаво, нити изврћемо Божију реч,
него отворено објављујући истину,
препоручујемо себе савести сваког
човека пред Богом.
3 А ако је Радосна вест коју
објављујемо застрта, застрта је за оне
који пропадају.
4 Њима је бог овога света заслепио
невернички ум, да им не засветли
светлост Радосне вести о слави
Христовој, који је слика Бога.
5 Ми, наиме, не проповедамо сами
себе, него Исуса Христа као Господа.
А о себи *говоримо као о* вашим слугама
Исуса ради.
6 Наиме, исти Бог који је рекао:
„Нека засветли светлост из таме!“,
засветлио је и у нашим срцима, да
познамо Божију славу на лицу Исуса
Христа.
7 Али ово благо имамо у земљаним
посудама, да буде јасно да ова
изванредна снага потиче од Бога, а
не од нас.
8 Са свих страна нас притискају
невоље, али нас не сламају, у
недоумици смо, али нисмо очајни,
9 прогоњени смо, али нисмо
напуштени, обарају нас, али нас не
уништавају.
10 Ми увек на своме телу носимо
смрт Исусову, да се и живот Исусов
покаже на нашем телу.
11 Јер, док год живимо, изложени
смо смрти ради Исуса, да се и живот
Исусов покаже на нашим смртним
телима.
12 Према томе, смрт делује у нама,
а живот у вама.
13 И пошто имамо истог Духа вере
као онај који је написао: „Поверовао
сам, те зато говорим“, тако и ми
верујемо, па зато говоримо,
14 јер знамо да ће онај који је
васкрсао Господа Исуса, васкрснути
са њим и нас, те нас заједно са вама
поставити уз себе.
15 Све је то ради вас, да се милост
Божија прошири на многе, те да
њихово захваљивање буде изобилно,
Богу на славу.
16 Зато се не предајемо, јер чак и
ако се наш спољашњи човек распада,
онај унутрашњи се из дана у дан
обнавља.
17 Јер, ова лагана невоља, која нас
је тренутно снашла, припрема нас
за изванредно и неизмерно, вечно
изобиље славе.
18 Ми, наиме, не придајемо
важност ономе што се види, него
ономе што се не види, јер видљиво
је привремено, а невидљиво је вечно.

5

Нова тела

1 Знамо, наиме, да ако се земаљски
шатор у коме живимо и разруши,
имамо стан од Бога, вечни дом на
небесима који није сграђен људском
руком.
2 Јер, у овом *шатору* уздишемо и
чезнемо да преко њега обучемо на
себе наше небеско обитавалиште.
3 Заиста, када га обучемо на себе,
нећемо бити неодевени*.
4 Ми, наиме, који живимо у шатору
тела, стењемо под његовим теретом,

* **5:3** Апостол Павле упоређује душу која је отишла к Богу с неодевеношћу.

али не желимо да га се решимо, него да преко њега обучемо *ново тело*, тако да живот прогута оно што је смртно.

5 А Бог нас је за то приправио давши нам свога Духа у залог.

6 Зато смо увек пуни поуздања, иако знамо да док год живимо у кући тела, далеко смо од Господа.

7 Живимо, наиме, по вери, а не по гледању.

8 Испуњени, дакле, овим поуздањем, најрадије бисмо изашли *из тела* и настанили се код Господа.

9 Зато се трудимо да му угодимо, било да смо већ код куће или у туђини.

10 Јер сви ми морамо да се појавимо пред Христовим судом, да свако прими плату за оно што је *за живота* чинио у телу, било добро или зло.

Служба откупљења

11 И пошто знамо за страх Господњи, уверавамо људе. Бог нас потпуно познаје, а надам се да нас познаје и ваша савест.

12 Не препоручујемо вам опет сами себе, него вам дајемо разлог да се поносите нама, и да имате одговор за оне који се размећу пред другима, а у срцу нису такви.

13 Јер ако нисмо присебни, то је ради Бога, а ако смо при себи, то је ради вас.

14 Христова љубав нас обузима, јер смо дошли до уверења да је један умро за све, што значи да су сви умрли.

15 *Христос* је умро за све, да живи не живе више за себе, него за њега који је умро и васкрсао за њих.

16 Тако од сада ни о коме не судимо по људским мерилима. Ако смо и судили о Христу по људским мерилима, сада то више не чинимо.

17 Дакле, ако је ко у Христу, он је ново створење; старо је прошло, а ново је, ево, настало.

18 Све ово долази од Бога који нас је помирио са собом посредством Христа и поверио нам службу помирења.

19 Јер Бог је у Христу помирио свет са собом; он није урачунао људима њихове преступе, а нама је поверио *да проповедамо* реч помирења.

20 Ми смо Христови посланици, тако што Бог опомиње преко нас. Зато вас преклињемо: помирите се с Богом!

21 Њега који није искусио грех, *Бог* је учинио *жртвом за наше* грехе, да у њему постанемо праведни пред Богом.

6

1 Као Христови сарадници, молимо вас да не узимате олако милост Божију.

2 Јер *Бог* говори:

„У време повољно сам те услишио,
и у дан спасења сам ти помогао.“

Ево, сада је право време, сада је дан спасења.

3 Ми никоме не постављамо препреке, да нико не покуди *нашу* службу.

4 Напротив, у свему показујемо да смо слуге Божије: у великој постојаности, невољама, нуждама, тешкоћама,

5 под батинама, у тамницама, пред разјареном светином, у напорима, бдењима, и постовима,

6 у чистоти, знању, стрпљивости, доброти, у Светом Духу, искреној љубави,

7 искреном говору, у Божијој снази, с оружјем праведности с десне и леве стране;

8 у слави и срамоти, са злим и добрим гласом. *Сматрају нас* варалицама, а искрени *смо*.

9 *Ми смо* као незнанци, а ипак нас познају; наизглед умиремо, али, ево, живимо; као кажњени *смо*, али нисмо погубљени;

10 наизглед *смо* жалосни, али *смо* увек радосни; наизглед сиромашни, а ипак обогаћујемо многе; наизглед као они који немају ништа, а ипак имају све.

11 Говоримо вам искрено, Коринћани, срце смо широм отворили *за вас*.

12 Наше срце није тесно за вас, али је ваше срце тесно за нас.

13 Говорим вам као својој деци: проширите, заузврат, и ви *своја срца*.

Не вуците јарам с неверницима

14 Не вуците јарам с неверницима.
Јер, шта има праведност с безакоњем? Или какво заједништво
деле светло и тама?
15 У чему се Христос слаже с Велијаром? Или шта је заједничко
вернику и невернику?
16 Има ли икакве сагласности
између Божијег храма и идола? Ми
смо, наиме, храм живога Бога, јер Бог
је рекао:
„Ја ћу живети у њима и ходити међу њима;
ја ћу бити њихов Бог,
а они ће бити мој народ.“
17 Зато,
„Изађите из њихове средине! Одвојте се!
– говори Господ.
Нечистоте не дотичите,
и ја ћу вас примити.
18 Ја ћу вам бити Отац,
а ви ћете ми бити синови и ћерке
– говори Господ Свемогући.“

7

1 Пошто, дакле, имамо ова
обећања, вољени, очистимо се од
сваке телесне и духовне окаљаности,
те довршавајмо своје посвећење у
страху Божијем.
2 Направите за нас места *у својим срцима*! Никоме нисмо нанели
неправду, никога нисмо оштетили,
никога нисмо закинули.
3 Не кажем ово да бих вас осудио.
Већ сам, наиме, рекао да сте у нашим
срцима, било да с вама умиремо или
живимо.
4 Имам велико поверење у вас,
силно се поносим вама. Испуњен сам
утехом, преплављен сам радошћу и
поред све наше невоље.
5 Јер кад смо дошли у Македонију,
није нам било починка, него су
нас одасвуд снашле невоље: споља
сукоби, а изнутра страх.
6 Али Бог који теши понизне,
утешио нас је Титовим доласком.
7 И не само његовим доласком,
него и утехом коју је он примио због
вас. Он нам је јавио колико чезнете
за мном, колико сте ожалошћени,
колико ме предано волите, тако да
сам се још више обрадовао.
8 Но, иако сам вас ожалостио
својом посланицом, не жалим. Па
ако ми је и жао, видим да вас је
она посланица ожалостила макар на
кратко.
9 Сад се радујем, не зато што сте
се ожалостили, него зато што ваша
жалост води к покајању. Ваша жалост
долази од Бога, те вам ми, стога,
нисмо нанели штету.
10 Јер жалост која долази од Бога,
рађа покајање које води к спасењу –
покајање за којим се не жали – док
светска жалост рађа жалост која води
к смрти.
11 И, ето, колики је род донела
Божија жалост међу вама, колику
горљивост да се оправдате, колико
негодовање, колики страх, колику
чежњу, колику ревност, колику
спремност да се изврши правда. У
свему сте се показали недужнима у
овој ствари.
12 Према томе, нисам вам писао
нити због онога који је скривио, нити
због онога коме се скривило, већ да
се покаже ваша ревност за нас пред
Богом.
13 То нас је утешило.
А поред тога што смо се утешили,
још више смо се порадовали због
Титове радости, јер сте окрепили
његов дух.
14 Уколико сам вас и хвалио пред
њим, нисам се осрамотио, јер као
што је све што смо рекли за вас било
истина, тако је и наше хваљење пред
Титом било истинито.
15 Шта више, он вам је постао
још наклоњенији, сећајући се
послушности свих вас, те како
сте га примили с поштовањем и
устрепталошћу.
16 Радујем се, јер имам потпуно
поуздање у вас.

8

О скупљању прилога

1 Желимо да знате, браћо, о Божијој
милости која је дата црквама у
Македонији.
2 Јер, иако су кушани невољама,
њихова радост је изобилна, а

њихово посвемашње сиромаштво се преточило у богатство великодушности.

3 Сведок сам да су, сходно својим могућностима, па и преко њих, добровољно *давали*,
4 жарко нас молећи да их почаствујемо учешћем у потребама светих.
5 Они су, чак, превазишли и наша очекивања, јер су, себе пре свега, ставили на располагање Господу и нама ради Божије воље.
6 Зато смо замолили Тита да доврши међу вама ово дело милосрђа које је започео.
7 Па, пошто у свему обилујете, у вери, у речи, у знању, у сваковрсној ревности, као и у љубави према нама, обилујте и у овом *делу* милости.
8 Ово вам не заповедам, него проверавам искреност ваше љубави, поредећи је с ревношћу других.
9 Ви, наиме, знате за милост Господа нашега Исуса Христа, да је он, иако богат, постао сиромах ради вас, да би ви његовим сиромаштвом постали богати.
10 Што се тиче ове ствари, мислим да вама и приличи да довршите оно што сте сами започели прошле године. Ви, наиме, не само да сте то учинили, него сте и желели да учините.
11 Сада довршите то дело! Учините онако како сте желели, сходно својим могућностима.
12 Јер, ако је присутна добра воља, онда је и ваш дар добродошао; свакако, не на основу онога што немате, него на основу онога што имате.
13 Ипак, не желим да нечије олакшице постану ваш терет, него да влада једнакост.
14 Ваше садашње изобиље треба да покрије њихову оскудицу, да би њихово изобиље једном покрило вашу оскудицу. Тако ће бити једнакост.
15 Као што је написано:

„Ономе који је *скупио* више није преостало,
а нити је недостајало ономе који је *скупио* мање.“

Павле препоручује Тита и његове сараднике

16 Хвала Богу који је ставио Титу у срце такву ревност за вас.
17 Он не само да је прихватио нашу молбу, него је, будући веома ревностан, драговољно отишао к вама.
18 Са њим шаљемо и брата кога хвале по свим црквама због *проповедања* Радосне вести.
19 Шта више, цркве су га изабрале да путује с нама ради ове службе дарежљивости, коју драговољно вршимо Господу на славу,
20 да бисмо избегли примедбе на наше располагање овим обилним даром.
21 Јер, ми се трудимо да чинимо добро не само пред Господом, већ и пред људима.
22 Са њим шаљемо и нашег брата, чију смо ревност често у многим стварима искусили. Он је сада још ревноснији због великог поуздања у вас.
23 Што се тиче Тита, он је мој друг и сарадник; а што се тиче наше браће, они су апостоли цркава, слава Христова.
24 Стога им пружите доказ ваше љубави, да цркве знају да се с правом поносим вама.

9

1 А о служби скупљања помоћи за свете, нема потребе да вам пишем.
2 Знам, наиме, да имате ревности, због које се поносим вама пред Македонцима. Рекао сам им, наиме, да је Ахаја спремна још од прошле године, тако да је ваша ревност покренула многе од њих.
3 Браћу шаљем да се наше дичење вама поводом овога не покаже испразним, будући да сам им рекао да сте спремни.
4 Јер, ако Македонци дођу са мном, па вас затекну неспремне, осрамотићемо се ми, а да не кажем ви, што смо се поуздали у вас.
5 Сматрао сам, дакле, за неопходно да замолим браћу да оду к вама пре нас, те да унапред припреме прикупљање давно обећаног

прилога, да то буде спремно као дар,
а не као принуда.

Благослов дарежљивости

6 Ово упамтите: ко шкрто
сеје, оскудно ће пожњети, а ко
нештедимице сеје, обилно ће
пожњети.
7 Свако нека да како је одлучио у
срцу; не са жалошћу или уз морање,
јер Бог воли веселог даваоца.
8 А Бог је у стању да вас обдари
изобилним благословом сваке врсте,
те да увек имате свега довољно, и још
да претекне за свако добро дело.
9 Као што је *у Писму* написано:
„Он нештедимице дели, даје
сиротињи,
праведност његова остаје
довека.“
10 Онај који даје сејачу семе и хлеб за
храну, даће и умножиће ваше семе,
те учинити да узрасте плод ваше
праведности.
11 Тако ћете се у свему обогатити
да бисте у сваком погледу били
дарежљиви. Људи ће тако, нашим
посредовањем, захваљивати Богу.
12 Јер, ова служба коју вршите не
подмирује само оскудицу светих, већ
чини да многи изобилно захваљују
Богу.
13 И будући да се ова служба
доказала вредном, они славе Бога
због вашег послушног исповедања
Радосне вести о Христу, као и због
великодушног заједништва које
делите са њима и са свима другима.
14 Они се горљиво моле за вас због
изванредне милости Божије која је
показана на вама.
15 Хвала Богу за његов неописиви
дар.

10

Павле брани своје апостолство

1 Ја, Павле, који сам у вашем
присуству „кротак“, а у одсуству
„строг“, у име кроткости и благости
Христове, лично вас молим
2 и заклињем да ме, када дођем,
не присиљавате да наступим строго.
Намеравам, наиме, да строго
поступим са некима који мисле да
живимо као људи у свету.
3 Али ако и живимо у свету, не
боримо се по светским мерилима.
4 Јер, оружје којим се боримо није
људско, него има божанску силу
да руши утврђења. Ми рушимо
мудровања
5 и сваку узноситост која
се противи богопознању, те
заробљавамо сваку мисао да је
потчинимо Христу.
6 Спремни смо да казнимо сваку
непослушност, чим постанете
потпуно послушни.
7 Ипак, ви судите по спољашњости!
Ако је неко уверен да припада
Христу, нека опет промисли у себи
следеће: како је он Христов, тако смо
и ми.
8 Јер, чак и да се више похвалим
нашом влашћу, коју нам је Господ
дао ради вашег изграђивања, а не
ради вашег уништавања, не бих се
постидео.
9 Не бих желео да изгледа да вас
плашим својим посланицама.
10 Неко, наиме, каже: „Посланице
су му строге и силне, али кад је
присутан, изглед му је неугледан, а
говор никакав.“
11 Томе нека буде јасно: што
говоримо у посланицама кад смо
далеко, то чинимо и кад смо
присутни.
12 Не усуђујемо се, наиме, да се
убројимо или поредимо са онима
који сами себе препоручују. Они
немају право разумевање, будући да
себе вреднују по својим сопственим
мерилима и пореде се сами са собом.
13 Али ми нећемо да се хвалимо
преко мере, него по мери коју нам је
одредио Бог. Та мера се своди на наш
рад међу вама.
14 Ми се држимо те границе, да не
би изгледало као да још нисмо дошли
до вас. У ствари, ми смо први дошли
к вама с Радосном вешћу о Христу.
15 Ми не прелазимо ту границу,
то јест, не хвалимо се туђим радом.
Ипак, надамо се да ће се растом ваше
вере проширити и поље нашег рада
међу вама,
16 те да ћемо објавити Радосну вест
преко ваших граница, не хвалећи се

оним што је већ постигнуто на туђем пољу рада.

17 Него:
„Ко хоће да се хвали,
нека се хвали Господом.“

18 Наиме, није ваљан онај који сам себе препоручује, него онај кога Господ препоручује.

11

Павле и лажни апостоли

1 О, кад бисте поднели мало мога
безумља! Да, поднесите ме!

2 У мени пламти Божија љубомора
због вас, јер сам вас заручио с једним
човеком, да вас као чисту девицу
изведем пред Христа.

3 Плашим се да ће ваше мисли
застранити, те да ћете се удаљити
од искрене и чисте преданости
Христу, баш као што је змија својим
лукавством преварила Еву.

4 Ви, наиме, радо подносите
кад неко дође и проповеда вам
другачијег Исуса, кога вам ми нисмо
проповедали, те примате другачијег
духа од Духа кога сте примили, или
прихватате другачију радосну вест
од оне коју сте једном прихватили.

5 Сматрам, наиме, да ни у чему не
заостајем за вашим „преузвишеним
апостолима.“

6 Јер, ако сам и невешт у говору,
нисам у знању, што смо вам,
уосталом и показали.

7 Јесам ли погрешио што сам се
понизио да бисте ви били узвишени,
или зато што сам вам без наплате
навестио Божију Радосну вест?

8 Од других цркава сам узео плату
да бих служио вама.

9 Кад сам био у оскудици, никоме
нисам био на трошку, јер су ми
браћа из Македоније помогла у мојој
оскудици. Као што сам се до сада
чувао, тако ћу се и од сада чувати да
вам ни у чему не будем на терету.

10 Тако ми Христове истине у мени,
тај понос ми нико неће одузети у
ахајским крајевима.

11 А зашто? Зато што вас не волим?
Бог зна *да вас волим*.

12 Што чиним, чинићу и даље, да
осујетим оне који траже прилику да
се изједначе с нама у оном чиме се
хвале.

13 Такви људи су лажни апостоли,
непоштени радници, који се
прерушавају у Христове апостоле.

14 Ништа чудно; чак се и сам Сатана
прерушава у анђела светлости.

15 Исто тако није необично
да се његове слуге претварају у
службенике праведности. Али на
крају ће добити што су својим делима
заслужили.

Докази Павловог апостолства

16 Понављам: нека нико не мисли
да сам неразуман. Па ако неко и
мисли да сам неразуман, примите ме
макар као таквог, па да се и ја мало
похвалим.

17 А што поводом овог хвалисања
говорим, не говорим како Господ
хоће, него као у безумљу.

18 Па кад се већ многи хвале по
људским мерилима, хвалићу се и ја.

19 Ви, наиме, радо подносите
неразумне – ви који сте мудри.

20 Јер, ви подносите ако вас
неко поробљава, ако вас неко
искориштава, ако вас неко пљачка,
ако неко с висине гледа *на вас*, или
ако вас неко шамара.

21 Себи на срамоту кажем: у томе
смо се показали нејакима!

А ако се неко усуђује да се чиме
хвали, говорим као неразуман,
усуђујем се и ја.

22 Јесу ли Јевреји? И ја сам. Јесу
ли Израиљци? И ја сам. Јесу ли
Аврахамово потомство? И ја сам.

23 Јесу ли Христове слуге? Као
неразуман говорим: ја сам још више.
Више сам радио, више сам био у
тамници, много више су ме тукли, и
често сам био близу смрти.

24 Од Јевреја сам пет пута добио по
тридесет девет удараца,

25 трипут сам био шибан, једанпут
каменован. Трипут сам доживео
бродолом, ноћ и дан сам провео на
отвореном мору.

26 Често сам путовао, био сам у
опасности од поплава и разбојника,
угрожен и од својих сународника и
од многобожаца. Био сам изложен

опасности у граду, у пустињи, на мору, од лажне браће.
27 Напрезао сам се и мучио, много
пута нисам спавао, био сам гладан и
жедан, често сам постио, смрзавао се
и био слабо одевен.
28 А поред свих других ствари,
мучи ме брига за све цркве.
29 Када је неко слаб, и ја се осећам
слабим, кад неко подлегне греху, ја
изгарам за њега.
30 Ако треба да се хвалим, хвалићу
се својим слабостима.
31 А Бог и Отац нашега Господа
Исуса, који је благословен довека, зна
да не лажем.
32 У Дамаску је намесник цара
Арете поставио страже по граду да би
ме ухватили,
33 али су ме кроз прозор спустили у
котарици преко градских зидина, те
сам му умакао.

12

1 Треба ли се хвалити, иако од тога
нема користи, дођи ћу на виђења и
откривења Господња.
2 Знам једног човека у Христу, који
је пре четрнаест година био вазнет на
треће небо. Да ли је то било у телу
или изван тела, то не знам. Једино
Бог то зна.
3 Знам да је тај човек, сам Бог зна да
ли је то било у телу или изван тела,
4 био вазнет у рај и да је чуо тајне
ствари, о којима људске усне не смеју
говорити.
5 Таквим човеком ћу се хвалити, а
не собом, осим својим слабостима.
6 Наиме, ако бих и хтео да се
хвалим, не бих био неразуман, јер
бих говорио истину. Ипак, ја се
клоним тога, да неко не би мислио
више о мени од онога што на мени
види или од мене чује.
7 А да се не бих узохолио због
изванредних откривења, дат ми је
трн у тело, Сатанин посланик, да ме
удара.
8 Три пута сам молио Господа да га
уклони од мене,
9 али ми је *Господ* рекао: „Довољна
ти је моја милост, јер се моја
сила остварује у слабости.“ Зато
ћу се најрадије хвалити својим
слабостима, да сила Христова живи у
мени.
10 Стога, Христа ради, уживам у
слабостима, увредама, невољама,
прогонствима, и тешкоћама. Јер,
када сам слаб, онда сам јак.

Павлова брига за Коринћане

11 Постао сам неразуман! Ви сте
ме на то натерали, уместо да ме
препоручујете. Јер, ако и нисам
ништа, ни у чему не заостајем за
вашим „преузвишеним апостолима.“
12 Знаци који доказују моје
апостолство: чудни знаци, чудеса
и деловање сила, учињени су међу
вама уз много стрпљења.
13 Зар сам лошије поступао према
вама него према осталим црквама,
осим што вам нисам био на трошку?
Опростите ми ову „неправду.“
14 Ево, спреман сам да вам по
трећи пут дођем. Нећу вам бити на
трошку, јер ја не желим ваш *новац*,
него вас. Деца, наиме, не треба да
стичу родитељима, него родитељи
деци.
15 Ја ћу најрадије потрошити све
што имам и сам се истрошити за ваше
душе. Ако ја имам толико љубави
за вас, треба ли да сам будем мање
вољен?
16 Узмимо да су у праву они који
кажу да вам нисам био на трошку
само зато да бих вас као лукав човек
преварио.
17 Јесам ли се како окористио преко
оних које сам вам послао?
18 Замолио сам Тита да дође к вама,
а са њим сам послао још једног брата.
Да ли вас је Тит у нечему закинуо?
Нисмо ли се понашали у истом духу?
Нисмо ли ишли истим стопама?
19 Ви вероватно мислите да се ми
све време бранимо. Пред Богом у
Христу кажем: све је то, вољени, на
вашу изградњу.
20 Бојим се да вас приликом
свог доласка нећу затећи онакве
какве бих желео да вас затекнем,
а бојим се да ни ја нећу бити
онакав каквог бисте ме ви желели,
те да ће избити свађе, зависти,

срџбе, сплеткарења, клеветања, дошаптавања, надмености и нереди.

21 Не бих хтео да ме, приликом мог поновног доласка, мој Бог понизи пред вама, те да ожалостим многе од оних који су пре сагрешили, а нису се покајали за своју нечистоту, блуд и развратност које су били починили.

13

1 Трећи пут долазим к вама – „Свака оптужба мора да се потврди само на основу изјаве два или три сведока.“

2 Као што сам раније рекао пре свог другог доласка, тако и сад, у свом одсуству, унапред упозоравам оне који су раније сагрешили и све остале: дођем ли поново, нећу вас штедети.

3 Ви ионако тражите доказ да Христос говори преко мене. Он међу вама није слаб, него силан.

4 Он је, додуше, био разапет у слабости, али живи силом Божијом. Тако смо и ми слаби у Христу, али ћемо с њим живети за вас.

5 Испитајте сами себе: живите ли по вери. Проверите сами себе. Зар не схватате да је Исус Христос међу вама? Или можда нисте уверени у то?

6 Ипак се надам да ћете разумети да смо ми уверени у то.

7 Молимо се Богу да не учините никакво зло. Не чинимо то да би се показало да смо у праву, него да бисте ви чинили што је добро, макар се чинило да нисмо у праву.

8 Ми, наиме, не можемо ништа против истине, него само за истину.

9 Јер ми се радујемо када смо ми слаби, а ви јаки. Стога се молимо Богу за ваше усавршавање.

10 Пишем вам ово у одсуству, да не бих поступио оштро када дођем, јер ми је Господ дао власт да градим, а не да рушим.

11 Уосталом, браћо, радујте се, усавршавајте се, тешите се, будите сложни, живите у миру, па ће Бог љубави и мира бити са вама.

12 Поздравите једни друге светим пољупцем. Поздрављају вас сви свети.

13 Милост Господа Исуса Христа, и љубав Божија, и заједништво Духа Светог нека буду са свима вама. Амин.

Посланица Галатима

Павлов поздрав црквама у Галатији

1 Павле, апостол, чије послање не
долази од људи, нити преко људи, већ
посредством Исуса Христа и Бога Оца
који га је васкрсао из мртвих,
2 заједно са осталом браћом која су
са мном, поздрављa цркве у Галатији:
3 Милост вам и мир од Бога, Оца
нашега, и Господа Исуса Христа,
4 који је по вољи Бога и Оца нашега
предао себе за наше грехе да нас
избави од садашњег злог света.
5 Њему припада слава од сад и
довека. Амин.

Нема другог еванђеља

6 Чудим се да се тако брзо
одвраћате од онога који вас је позвао
Христовом милошћу, те се окрећете
некој другој радосној вести.
7 У ствари, нема друге Радосне
вести, али има оних који вас збуњују
и хоће да вас одврате од Радосне
вести о Христу.
8 Међутим, ако бисмо вам ми, или
ако би вам анђео с неба проповедао
радосну вест која је у супротности са
оном коју смо вам ми проповедали,
нека буде проклет!
9 Што сам рекао, рећи ћу опет:
ако неко проповеда радосну вест која
је у супротности са оном коју сте
прихватили, нека буде проклет!
10 Да ја можда не уверавам људе
или Бога? Или се можда трудим да
угодим људима? Када бих угађао
људима, не бих био Христов слуга.

Како је Павле постао апостол

11 Дајем вам на знање, браћо, да
Радосна вест коју сам вам проповедао
не потиче од човека.
12 Ја је, наиме, нисам примио од
неког човека, нити ме је неко научио,
већ ми ју је Исус Христос објавио.
13 Ви сте већ чули о мом
некадашњем начину живота у
јудаизму, како сам преко сваке мере
прогонио Цркву Божију и пустошио
је,
14 тако да сам у претераној
оданости отачком предању
превазишао у јудаизму многе
вршњаке међу својим народом.
15 Али када се свидело Богу, који
ме је изабрао још од мајчине утробе
и позвао својом милошћу,
16 да ми открије свога Сина, да бих
га навестио многобошцима, нисам се
ни са ким посаветовао,
17 нити сам отишао горе у
Јерусалим к онима који су пре мене
били апостоли. Уместо тога, отишао
сам у Арабију, па се вратио у Дамаск.
18 Онда сам након три године
отишао горе у Јерусалим да се видим
с Кифом, па сам остао код њега
петнаест дана.
19 Од осталих апостола нисам
видео никог другог осим Јакова,
брата Господњег.
20 Пред Богом кажем: ово што
пишем није лаж.
21 Затим сам дошао у сиријске и
киликијске крајеве.
22 Тада још нисам био лично познат
Христовим црквама у Јудеји.
23 Оне су једино чуле да: „Онај који
нас је прогонио сада проповеда веру
коју је некада уништавао“,
24 па су славили Бога ради мене.

2

Павла признају остали апостоли

1 Онда сам након четрнаест година
поново отишао у Јерусалим са
Варнавом. Са собом сам повео Тита.
2 Отишао сам горе по откривењу, па
сам истакнутијима насамо изложио
Радосну вест коју проповедам
многобошцима, да не испадне да се
трудим, или да сам се трудио узалуд.
3 Па ни Тит, који је био са мном,
иако Грк, није морао да се обреже
4 због лажне браће која су се
тајно увукла међу нас да уходе нашу
слободу коју имамо у Христу Исусу,
желећи да нас учине робовима.
5 Овима се ни за час нисмо
покорили, да бисмо истину Радосне
вести сачували за вас.
6 Што се тиче оних који су важили
за старешине (ко год да су били, није

ми било важно, јер Бог не гледа ко је ко), они нису ништа додали.

7 Напротив, видели су да ме је Бог позвао да проповедам Радосну вест незнабошцима, као што је Петра позвао да проповеда обрезанима.

8 Наиме, Бог који је оспособио Петра да буде апостол Јеврејима, оспособио је и мене да будем апостол незнабошцима.

9 Када су Јаков, Кифа, Јован и старешине које су важиле за стубове *Цркве*, увиделе да ми је *Бог* указао ту милост, пружиле су деснице мени и Варнави у знак заједништва, да ми идемо међу многобошце, а они међу обрезане.

10 Тражили су једино да се сећамо сиромашних, што сам се баш и трудио да чиним.

Павле кори Петра у Антиохији

11 А када је Кифа дошао у Антиохију, јавно сам му се супротставио, јер је заслужио осуду.

12 Наиме, пре него што су дошли Јаковљеви посланици, он је јео са незнабошцима. Али када су они дошли, он се повукао и одвојио од незнабожаца, плашећи се обрезаних.

13 У том лицемерју придружили су му се и остали Јевреји, тако да је и Варнава био заведен тиме.

14 Али, када сам видео да се не понашају у складу са истином Радосне вести, рекао сам Кифи пред свима: „Кад ти, који си Јеврејин, живиш као незнабожац, а не као Јеврејин, како можеш да присиљаваш незнабошце да живе као Јевреји?“

15 Ми смо по рођењу Јевреји, а не „незнабожачки грешници.“

16 Ипак, знамо да човек не постаје праведан *пред Богом* вршењем одредби Закона, него само вером у Исуса Христа. На исти начин смо и ми поверовали у Христа Исуса, да се нађемо праведни *пред Богом* вером у Христа, а не вршењем одредби Закона. Јер вршењем одредби Закона нико неће постати праведан.

17 Ако се, дакле, ми који тражимо да будемо оправдани у Христу нађемо као „грешници“, значи ли то да Христос служи греху? Никако!

18 Јер, ако поново зидам оно што сам срушио, показујем да сам преступник *Закона*.

19 Ја сам, наиме, путем Закона умро за Закон, да бих за Бога живео. С Христом сам разапет.

20 Зато не живим више ја, него Христос живи у мени. А живот који сад живим у телу, живим вером у Сина Божијега, који ме је заволео и дао свој живот за мене.

21 Зато не одбацујем Божију милост. Јер, ако Закон доводи до праведности *пред Богом*, онда је Христос узалуд умро.

3

Човек се не оправдава Законом него вером

1 О, неразумни Галати, ко вас је опчинио? Па пред вашим очима је Исус Христос насликан као разапети!

2 Хтео бих само да знам ово: јесте ли примили Духа вршењем Закона или тиме што сте поверовали у оно што сте чули?

3 Зар сте толико неразумни? Почели сте Духом, а сад завршавате телесношћу.

4 Зар сте узалуд толико тога искусили? Осим ако то није било узалуд.

5 Зар *Бог* који вам даје Духа и чини чудеса међу вама, чини то због *тога што вршите* Закон или *зато што сте* поверовали у оно што сте чули?

6 Исто тако је и Аврахам „поверовао Богу, па му је то урачунато у праведност.“

7 Знајте, дакле, да су они који верују Аврахамово потомство.

8 Писмо је, ево, предвидело да ће Бог вером учинити праведнима незнабошце. Бог је, наиме, унапред објавио Аврахаму: „По теби ће бити благословени сви народи.“

9 И као што је Аврахам поверовао, *те примио благослов*, тако и они који верују примају благослов.

10 Јер, они који се ослањају на вршење одредби Закона – под

клетвом су. *У Писму* је написано: „Проклет био сваки који не буде испуњавао све што је написано у књизи Закона, и вршио их.“

11 Дакле, јасно је да вршењем Закона нико не може постати праведан пред Богом, јер, „Праведник ће живети од вере.“

12 А Закон нема ништа заједничко са вером, јер, „Ко их врши, по њима ће стећи живот.“

13 Међутим, Христос нас је откупио од клетве Закона, узевши на себе клетву ради нас. Написано је, наиме: „Проклет свако ко је обешен о дрво.“

14 То је учинио да би многобошци примили Аврахамов благослов посредством Христа Исуса, те да вером примимо обећање Духа.

Улога Закона

15 Браћо, дајем вам пример из људског искуства; кад неко остави пуноправни тестамент, нико не може да га поништи, нити да му дода нешто.

16 Бог је, дакле, дао обећања Аврахаму и његовом потомству. Не каже „и потомцима“, у множини, него у једнини: „твоме потомству“, а то је Христос.

17 Тиме желим да кажем следеће: Бог је склопио савез са Аврахамом, али Закон који је дошао четири стотине тридесет година након тога не поништава тај савез, нити укида његова обећања.

18 Јер, ако се наследство стиче вршењем Закона, онда више не потиче од обећања. Али Бог је дао наследство Аврахаму на основу обећања.

19 Чему онда служи Закон? Придодан је да покаже шта је преступ, док не дође Аврахамов потомак коме је обећање дано, и уведен посредством анђела преко посредника.

20 Међутим, посредника нема где је само један, а Бог је један.

21 Противи ли се, дакле, Закон Божијим обећањима? Никако! Јер ако је Закон, који је дан, био у стању да донесе живот, онда би праведност долазила од Закона.

22 Али Писмо је прогласило све људе грешницима, да се на основу вере у Исуса Христа да оно што је обећано онима који верују.

23 Пре него што је дошла вера, Закон нас је чувао као затворенике за веру која је имала да се објави.

24 Тако је Закон постао наш одгојитељ за Христа, да бисмо вером стекли праведност *пред Богом*.

25 Али, пошто је наступила вера, нисмо више под стегом одгојитеља.

26 Стога сте сви деца Божија посредством вере у Христа Исуса.

27 Јер, сви ви који сте се у Христа крстили, у Христа сте се обукли.

28 Зато нема више ни Јевреја ни Грка, ни роба ни слободнога, нема више ни мушко ни женско, јер сте сви једно у Христу Исусу.

29 Ако, дакле, припадате Христу, онда сте Аврахамово потомство, наследници по обећању.

4

1 Рецимо то овако: док год је наследник малолетан, уопште се не разликује од роба, иако је власник свега.

2 Он је под старатељима и управитељима све до дана који је одредио његов отац.

3 Тако је и са нама: када смо били малолетни, били смо потчињени силама овога света.

4 А када је наступило право време, послао је Бог свога Сина кога је жена родила. Он је живео под Законом,

5 да би откупио оне који су под Законом, да постанемо деца *Божија*.

6 А пошто сте деца, посла Бог Духа свога Сина у наша срца, који кличе: „Ава, Оче!“

7 Стога ниси више роб, него син; а ако си син, онда си и субаштиник наследства које је Бог припремио.

8 Некада, док још нисте познавали Бога, робовали сте боговима који по својој природи то нису.

9 А сада, када сте упознали Бога, у ствари, кад је Бог упознао вас, како можете да се поново враћате немоћним и јадним силама

овога света, коме поново хоћете да робујете?
10 Ви помно пазите на дане, месеце,
годишња доба и године.
11 Плашим се да сам се узалуд
трудио за вас.
12 Браћо, молим вас, будите као ја,
јер сам и ја као ви. Ништа ми нисте
учинили нажао.
13 Знате да сам био болестан када
сам вам први пут проповедао Радосну
вест.
14 Па иако је моје телесно стање
било искушење за вас, ви ме нисте
ни презрели ни одбацили, него сте
ме примили као Божијег анђела, као
Христа Исуса.
15 Где је, дакле, ваше блаженство?
Уверен сам, наиме, да бисте, када би
то било могуће, извадили своје очи и
дали их мени.
16 Зар сам постао ваш непријатељ
говорећи вам истину?
17 *Ти људи* показују ревност за вас,
али не из добрих *намера*. Наиме, они
желе да вас одвоје *од мене*, да бисте ви
ревновали за њих.
18 Добро је да будете ревносни, али
за добре *ствари*, и то увек, а не само
кад сам ја код вас.
19 О, децо моја! Поново вас с
мукама рађам док се Христос не
убличи у вама.
20 Како бих хтео да сам сад код вас,
па да изменим свој глас, јер не знам
шта да радим с вама.
21 Сада ми реците, ви што хоћете
да се подложите Закону: зар не чујете
шта Закон говори?
22 Написано је да је Аврахам имао
два сина. Једнога је родила робиња, а
другога слободна.
23 Али онај којег је родила робиња,
рођен је на природан начин, а онај
кога је родила слободна, на основу
Божијег обећања.
24 Све је то сликовито речено, а
значи ово: ове две жене представљају
два савеза. Први је са горе Синај и он
рађа за ропство, и то је Агара.
25 Агара представља гору Синај
у Арабији, која одговара данашњем
Јерусалиму, а он је заједно са својом
децом у ропству.
26 Али зато је небески Јерусалим
слободан, и он је наша мајка.
27 Јер је написано:
„Радуј се, нероткињо, која не рађаш,
подврискуј кличући,
ти што муке порођајне не трпиш,
јер више деце има самотна,
него она која има мужа.“
28 Ви сте, браћо, попут Исака, деца
обећања.
29 Но, као што је онај који је рођен
на природни начин гонио онога који
је рођен на основу *обећања* Духа, тако
је и данас.
30 Али, шта Писмо каже:
„Отерај слушкињу и њеног сина,
јер син слушкиње неће делити
наследство
са сином слободне.“
31 Зато, браћо, нисмо деца робиње,
него деца слободне.

5

Права слобода

1 Христос нас је ослободио да
живимо у слободи. Зато чврсто стојте
и не потчињавајте се опет ропском
јарму.
2 Ево ја, Павле, кажем вам: ако
се обрежете, Христос вам није ни од
какве користи.
3 Поново упозоравам сваког човека
који хоће да се обреже: ако се обреже,
дужан је да изврши сав Закон.
4 Одвојили сте се од Христа, ви који
хоћете да постанете праведни *пред*
Богом вршењем Закона; отпали сте од
милости.
5 Јер ми, *вођени* Духом, по вери
жељно ишчекујемо праведност којој
се надамо.
6 Наиме, у Христу Исусу ништа не
вреди ни обрезање, ни необрезање,
него вера која делује кроз љубав.
7 Добро сте трчали; ко вас је
спречио да будете послушни истини?
8 Тај подстицај не долази од *Бога*
који вас позива.
9 Мало квасца укисели све тесто.

10 Поуздајем се у вас у Господу да
ни ви нећете другачије мислити. А
онај који вас збуњује, поднеће казну.
11 Али ако ја, браћо, проповедам да
је обрезање *неопходно*, зашто сам још
увек прогоњен? У том случају говор
о крсту не би представљао никакву
препреку.
12 О, кад би се ушкопили ти што вас
збуњују!
13 Браћо, позвани сте *да живите* у
слободи, али не дозволите да ваша
слобода буде изговор *да удовољавате*
грешној природи, него љубављу
служите једни другима.
14 Јер сав Закон налази своје
испуњење у једној јединој заповести:
„Воли ближњега свога као самога
себе.“
15 Ако се, дакле, међусобно уједате
и изједате, пазите да се не истребите.

Живот по Духу

16 Кажем вам: живите по Духу, па
нећете удовољити ономе што ваша
грешна природа хоће.
17 Јер грешна природа жели оно
што се противи Духу, а Дух жели
оно што се противи грешној природи.
Ово двоје се противе једно другом, те
не чините оно што хоћете.
18 Али, ако вас Дух води, нисте *више*
под Законом.
19 А дела грешне природе су
позната: блуд, нечистота, разврат,
20 идолопоклонство, врачарство,
непријатељства, свађа, пакост, бес,
љубомора, раздори, поделе,
21 завист, пијанке, пировања и
ствари сличне овима. Што сам вам
рекао раније, то вам говорим и сад:
они који чине такве ствари неће
узети учешћа у Царству Божијем.
22 А плод Духа је: љубав,
радост, мир, стрпљивост, честитост,
доброта, вера,
23 кроткост, уздржљивост. Против
ових нема Закона.
24 Они који припадају Христу,
разапели су своју грешну природу са
страстима и пожудама.
25 Ако смо, дакле, добили живот
посредством Духа, онда и живимо по
водству Духа.
26 Не будимо умишљени, не
изазивајмо једни друге, не завидимо
једни другима.

6

1 Браћо, ако се неко затекне
у каквом преступу, ви духовни
исправите таквог у духу кроткости,
пазећи да и сами не подлегнете
искушењу.
2 Носите бремена један другога, па
ћете тако испунити Христов закон.
3 Јер ако неко мисли да је нешто, а
није ништа, самога себе вара.
4 Свако нека преиспита своје
понашање, не поредећи се са
другима. Тада нека се хвали пред
собом.
5 Јер свако треба да носи терет
одговорности за себе.
6 Ко прима поуку из *Божије* речи,
нека сва добра дели са својим
учитељем.
7 Не варајте се; Бог се не да
исмејавати. Јер шта ко сеје, то ће и
жети.
8 Наиме, ко сеје у своју грешну
природу, од грешне природе ће
пожњети пропаст. А ко сеје у Дух,
од Духа ће пожњети вечни живот.
9 Нека вам не дојади да чините
добро, јер ћемо у своје време
пожњети жетву, ако не малакшемо.
10 Стога, дакле, док још имамо
времена, чинимо добро свим
људима, а поготову своме роду по
вери.

Закључак и поздрав

11 Видите коликим вам словима
својеручно пишем.
12 Они који хоће да се хвале сами
собом, терају вас да се обрежете,
само да не би били прогоњени због
Христовог крста.
13 Наиме, чак ни они који су
обрезани, не извршавају Закон, него
само хоће да се хвале тиме што сте се
на њихов наговор обрезали.
14 А од мене далеко било да се
хвалим нечим другим осим крстом
нашега Господа Исуса Христа, чијим
је посредством свет умро за мене, и
ја за свет.

15 Јер, није важно ни обрезање ни
необрезање, него ново створење.
16 А свима који се држе овог
правила, мир и милосрђе, заједно са
свим Божијим Израиљем.
17 Убудуће нека ме нико не
узнемирава, јер ја на свом телу носим
ознаке* Исусове.
18 Браћо, милост Господа нашега
Исуса Христа *нека буде* са вашим
духом! Амин.

* **6:17** *Ознаке* се односе на ране, или ожиљке на телу апостола Павла, које је задобио проповедајући еванђеље.

Посланица Ефесцима

1 *Од* Павла, вољом Божијом
изабраног за апостола Христа Исуса,
светима у Ефесу, вернима у Христу
Исусу:
2 Милост вам и мир од Бога, Оца
нашега, и Господа Исуса Христа.
3 *Нека је* благословен Бог, Отац
Господа нашег Исуса Христа, који
нас је у Христу благословио сваким
духовним благословом на небесима.
4 У њему нас је изабрао пре
постанка света, да будемо свети и без
мане пред њим. Он нас је у љубави
5 предодредио, благонаклоношћу
своје воље, да постанемо његова деца
посредством Исуса Христа,
6 и да хвалимо његову славну
милост коју нам је даровао у
Љубљеноме.
7 У њему имамо откупљење,
опроштење преступа посредством
његове крви, што показује богатство
милости.
8 Њу је Бог изобилно излио на
нас, заједно са свом мудрошћу и
разумевањем.
9 Својом благонаклоношћу нам је
обзнанио тајну своје воље, коју је по
свом науму унапред одредио у њему.
10 Овај наум, који ће се остварити у
право време, ујединиће све што је на
небесима и на земљи с Христом као
главом.
11 У њему смо изабрани, пошто смо
предодређени намером *Бога* који све
чини у складу с одлуком своје воље,
12 да хвалимо његову славу – ми
који смо се претходно поуздали у
Христа.
13 Чувши истиниту поруку –
Радосну вест о вашем спасењу, ви сте
поверовали у Христа, а *Бог* је утиснуо
свој печат на вас, тако што вам је дао
обећаног Духа Светог.
14 Он је залог добара која нас
очекују, јемство да ће *Бог* ослободити
свој народ. Величајмо зато његову
славу!

Павлова молитва

15 Стога, чувши за вашу веру у
Господа Исуса и за вашу љубав према
свим светима,
16 непрестано захваљујем *Богу* за
вас. Сећам вас се у својим молитвама,
молећи се
17 Богу Господа нашег Исуса
Христа, славноме Оцу, да вам да Духа
мудрости и откривења којим ћете га
упознати;
18 да вам *Бог* просветли очи срца
да бисте видели у чему се састоји
нада на коју сте позвани, како је
величанствено богатство добара које
је он припремио светима,
19 и како је неизмерно велика
његова сила према нама који
верујемо. Његова сила одговара
делотворности оне силне моћи
20 коју је показао на Христу, када га
је подигао из мртвих и поставио себи
с десне стране на небесима
21 изнад свих поглаварстава и
власти, сила, господстава, и изнад
сваког имена које се зазива, не само
на овом свету, него и у будућем.
22 Бог је све покорио под његове
ноге и поставио га над свиме, за главу
Цркве.
23 Она је његово тело, пунина онога
који све испуњава у свему.

2

1 И ви сте некада били мртви због
својих преступа и греха.
2 Тада сте живели у складу са духом
овога света, у складу са владаром
ваздушних сила. Он је дух који је
сада на делу међу онима који се не
покоравају *Богу*.
3 Међу овима смо били сви
ми, живећи по нашим природним
жељама и удовољавајући вољи тела и
ума. И ми смо по природи били деца
гнева, као други.
4 Али Бог, који је богат милосрђем,
из своје велике љубави према нама,
5 оживео је с Христом нас који
смо били мртви због својих преступа.
Милошћу сте спасени!
6 С њим нас је васкрсао и с њим нас
посадио на небесима у Христу Исусу.

7 То је учинио да у вековима који
долазе покаже изванредно богатство
своје милости – добротом коју за нас
има у Христу Исусу.
8 Милошћу сте спасени посредством
вере! То не долази од вашег труда –
Божији је дар.
9 Не стиче се делима, да се нико не
би хвалио.
10 Ми смо, наиме, његово дело,
створени посредством Христа Исуса,
да чинимо добра дела која је Бог
унапред припремио за нас.

Једно у Христу

11 Зато се сећајте да сте некада
били многобошци по рођењу.
Јевреји, који себе зову обрезанима
(по обреду учињеном на телу), звали
су вас „необрезани“.
12 Док сте живели без Христа,
били сте отуђени од израиљског
друштва. Били сте без удела у
заветима утемељеним на *Божијим*
обећањима, и живели без наде и без
Бога – у свету.
13 Али сада сте у Христу Исусу
ви, који сте некада били далеко,
доведени близу крвљу Христовом.
14 Он је, наиме, наш мир. Он је
спојио обоје у једно пошто је својим
телом срушио зид непријатељства
који их је раздвајао.
15 Тако је обеснажио Закон с
његовим заповестима и уредбама
да би у самом себи од двојице
створио једног новог човека и тиме
успоставио мир,
16 и да би обе стране помирио с
Богом у једном телу својом смрћу
на крсту, усмртивши непријатељство
међу њима.
17 Он је дошао и проповедао мир
вама који сте били далеко и онима
који су били близу.
18 Јер његовим посредством имамо
приступ Оцу по једном Духу.
19 Стога, дакле, нисте више
странци ни дошљаци, него сугрђани
светих и чланови Божије породице.
20 Назидани сте на темељу који
су положили апостоли и пророци, а
угаони камен је сам Христос Исус.
21 На њему је цела зграда
састављена и израста у свети храм
у Господу.
22 Његовим посредством сте и ви
уграђени у зграду у којој Бог пребива
својим Духом.

3

1 Ради тога сам ја, Павле, сужањ
Исуса Христа за вас многобошце.
2 Ви сте, свакако, чули за службу
која ми је по Божијој милости
поверена за вас.
3 Наиме, Бог ми је откривењем
обзнанио тајну, као што сам вам
укратко написао.
4 Читајући то, можете да разумете
моје поимање Христове тајне,
5 која није била позната ранијим
нараштајима, али је сада преко
Духа откривена његовим светим
апостолима и пророцима.
6 *Тајна се састоји у томе* да су
многобошци постали сунаследници,
припадници истог тела, те да
учествују у обећању које је *Бог*
испунио у Христу Исусу путем
Радосне вести.
7 Овој Радосној вести ја сам постао
слуга по дару Божије милости која ми
је поверена дејством његове силе.
8 А мени, најмањем од свих
светих, указана је ова милост
да проповедам многобошцима
неистраживо богатство Христово,
9 и да свима расветлим остварење
ове тајне, коју је Бог, створитељ
свега, држао сакривеном у минулим
вековима,
10 да би сада, посредством
Цркве, обзнанио своју многострану
мудрост главарствима и властима на
небесима.
11 *Бог* је то остварио на основу свог
вечног наума, посредством нашег
Господа, Исуса Христа.
12 У њему имамо слободу да
приступимо Богу с поуздањем, вером
у њега.
13 Зато вас молим да се не
обесхрабрите овим мојим невољама
које подносим за вас; све је то ради
ваше славе.

Павлова молитва

14 Зато пригибам своја колена пред Оцем,
15 који доводи у постојање сваки
род на небу и на земљи,
16 да вас он, по својој богатој
слави, ојача својим Духом у вашем
унутрашњем човеку;
17 да се Христос вером настани у
вашим срцима, те да у љубави будете
укорењени и утемељени;
18 да разумете са свим светима,
ширину, дужину, висину, и дубину
Божије љубави,
19 и да упознате ту љубав Христову
која надмашује свако знање, да бисте
сасвим били испуњени Богом.

20 А ономе, што силом којом делује
у нама може да учини далеко више од
свега што молимо или мислимо,
21 њему *нека је* слава у Цркви и у
Христу Исусу у свим поколењима од
сад и довека! Амин.

4

Позив на јединство

1 Зато вас молим, ја, сужањ ради
Господа, да живите достојно позива
на који сте позвани.
2 Будите понизни, кротки и
стрпљиви. С љубављу подносите
једни друге.
3 Уложите труд да одржите
духовно јединство које Дух твори
миром који вас повезује.
4 Једно је тело и један је Дух, као
што је једна нада на коју вас је *Бог*
позвао.
5 Један Господ, једна вера, једно
крштење.
6 Један је Бог и Отац свију. Он је над
свима, све прожима, у свему је.
7 А на нама се показује *Божија*
милост, према дару који даје
Христос.
8 Зато *Писмо* каже:

„Попе се на висину,
поведе робље,
те даде дарове људима.“

9 А то „попе се“, шта друго значи
него да је претходно сишао у доње
пределе, то јест, на земљу?
10 Онај који је сишао, исти је онај који
се попео поврх небеса, да све испуни
својим присуством.
11 Он је сам поставио неке за
апостоле, неке за пророке, неке за
проповеднике Радосне вести, а неке
за пастире и учитеље,
12 да припреми свете за службу, за
изградњу тела Христовог.
13 Тако ћемо сви доћи до јединства
у вери и спознаје Сина Божијег, те
сазрети у једног човека, растући до
пуне висине Христове.

14 Тако нећемо више бити незрели
које љуља сваки ветар учења лукавих
људи, који се служе преваром да
обману друге.
15 Зато говоримо истину у љубави,
да на сваки начин израстемо до
Христа, који је глава.
16 Он повезује све тело у једно
и држи га повезано, на тај начин
што сваки зглоб пружа одговарајућу
потпору сваком поједином уду. То
чини да тело расте и изграђује се кроз
љубав.

Разлика између старог и новог живота

17 Опомињем вас у име Господње:
не живите више као многобошци,
чији је ум усмерен на испразност.
18 Њихова мисао је помрачена,
далеко су од живота са Богом због
свога незнања и тврдоглавости.
19 Будући да им је савест отупела,
предали су се разврату, па пожудно
чине сваку врсту прљавих дела.
20 А ви нисте овако научили о
Христу.
21 Свакако сте чули и научили да је
у Исусу истина.
22 У односу на свој некадашњи
живот, треба да свучете са себе старог
човека, кога његове преварне страсти
воде у пропаст,
23 те да уз помоћ Духа обнављате
свој ум.
24 Обуците на себе новог човека,
који је према лику Божијем створен
да живи истински праведним и
светим животом.

Захтеви новог живота

25 Зато одбаците лаж! Говорите
истину један другом, јер смо сви
заједно делови истог тела.
26 „Гневите се, али не грешите.“
Нека ваш гнев не дочека залазак
сунца,
27 и не пружајте прилику ђаволу.
28 Онај који је крао, нека више
не краде, него нека поштено ради
сопственим рукама, тако да може
да подели нешто с онима који су у
оскудици.
29 Не служите се ружним речима,
него ваљаним, које, према потреби,
могу да служе на изградњу и
благослов слушаоцима.
30 И не жалостите Божијег Светог
Духа, којим сте запечаћени; он
је јемство да ће доћи дан *вашег*
откупљења.
31 Уклоните из своје средине сваку
горчину, гнев, срџбе, вику и вређање,
као и свако друго зло.
32 Будите добри једни према
другима, милосрдни, праштајте
један другоме као што је Бог по
Христу опростио вама.

5

1 Угледајте се, дакле, на Бога,
пошто сте *његова* вољена деца.
2 Живите у љубави, као што је
Христос заволео нас, па је себе предао
за нас на жртву и миомирисни
принос Богу.

3 Блуд и свака врста нечистоте, или
похлепа нека се и не помиње међу
вама, као што доликује светима.
4 Ни проста шт во, лудорије,
ни безобразне шале, нити што
неприлично; радије захваљујте.
5 Јер, будите уверени: ниједан
блудник, нечист или похлепан,
који је раван идолопоклонику, неће
узети учешћа у Царству Христовом и
Божијем.

Живот у светлости

6 Не дајте да вас ико заведе
испразним речима. Јер, због оваквих
ствари, доћи ће гнев Божији на
непокорне синове.
7 Не будите њихови саучесници!

8 Некада сте, наиме, били тама, али
сте сада светлост у Господу. Живите,
стога, као деца светлости.
9 Ово је, наиме, плод светлости: све
што је добро, праведно и истинито.
10 Истражујте шта је угодно
Господу.
11 Не будите саучесници оних
који чине јалова дела таме, него их
разоткривајте.
12 Јер, срамота је и говорити о
ономе што они тајно чине.
13 Али све што се изнесе на светло,
постаје видљиво,
14 јер све што се излаже светлости,
постаје светлост. Зато каже:
„Дигни се, ти што спаваш,
устани из мртвих,
и Христос ће те обасјати!“
15 Брижљиво пазите како се
опходите. Не понашајте се као
неразумни, него као мудри!
16 Искористите време јер су дани
зли.
17 Зато не будите неразумни, него
схватите шта је воља Господња.
18 Не опијајте се вином, које води
у разузданост, него се испуњавајте
Духом.
19 Говорите једни другима речима
псалама, химни и духовних песама.
Певајте и славите Господа у свом
срцу.
20 Увек захваљујте за све Богу и Оцу
у име нашег Господа Исуса Христа.

Односи у браку и породици

21 Покоравајте се једни другима у
страху пред Христом.
22 Жене, *покоравајте се* својим
мужевима као Господу.
23 Јер, муж је глава жени, као што
је Христос глава Цркви, исти Христос
који је Спаситељ свога тела – Цркве.
24 Као што се Црква покорава
Христу, тако и жена нека се покорава
мужу у свему.
25 Мужеви, волите своје жене, као
што је Христос волео Цркву, те је дао
свој живот за њу,
26 да је посвети, очистивши је
купањем у води с речју,
27 те да изведе пред себе Цркву
у пуној слави, без мане и боре,

или томе сличног, да буде света и непорочна.
28 Тако су и мужеви дужни да
воле своје жене као своје сопствено
тело. Муж који воли своју жену, воли
самога себе.
29 Јер, нико не мрзи своје тело,
него га храни и негује, као и Христос
Цркву.
30 Ми смо, наиме, делови
Христовог тела.
31 *Као што Писмо каже*:
„Зато ће човек оставити оца и мајку,
те се приљубити уз своју жену,
па ће двоје бити једно тело.“
32 Ово је велика тајна. Ја вам то
говорим о Христу и Цркви.
33 Тако сваки од вас нека воли своју
жену као самога себе, а жена нека
поштује свога мужа.

6

1 Децо, слушајте своје родитеље
због Господа, јер је то праведно.
2 „Поштуј свога оца и своју мајку“,
прва је заповест са обећањем:
3 „да ти буде добро и да дуго
поживиш на земљи.“
4 А ви, очеви, не раздражујте своју
децу, него их одгајајте с Господњом
поуком и опоменом.

Робови и господари

5 Робови, слушајте своје земаљске
господаре са страхом и трепетом.
Чините то искрена срца, као да
служите самом Христу.
6 Не чините то само када сте им
на оку, да бисте задобили њихову
наклоност, већ као Христове слуге
које врше Божију вољу – од срца.
7 Служите предано, као да служите
Господу, а не људима,
8 знајући да ће Господ наградити
сваког ко чини добро, био он роб или
слободњак.
9 Робовласници, тако и ви
поступајте према робовима. Не
претите им, знајући да и једни и
други имате истог Господара на
небесима, који не гледа ко је ко.

Спремност на духовну борбу

10 Уосталом, јачајте у Господу и
његовој моћној сили.
11 Ставите на себе сву борбену
опрему Божију, да бисте могли
одолети ђаволским лукавствима.
12 Ми се, наиме, не боримо против
људи од крви и меса, него против
главарстава и власти, против сила
које владају овим царством мрака,
против злих духова у небеским
просторима.
13 Тога ради, ставите на себе пуну
Божију борбену опрему, да бисте се
могли одупрети у зли дан, те да
овако припремљени, можете чврсто
стајати.
14 Стога, будите спремни! Опашите
бедра опасачем истине, а на себе
навуците оклоп праведности.
15 Ноге обујте спремношћу *која*
долази од Радосне вести мира.
16 Уз све то, узмите штит вере
којим ћете моћи да погасите све
огњене стреле Злога.
17 На главу ставите кацигу спасења,
и прихватите мач Духа, који је реч
Божија.
18 Са сваком молитвом и молбом
молите се у свакој прилици у Духу.
Уз то бдите и истрајно се молите за
све свете.
19 *Молите се* и за мене, да ми *Бог*
да праву реч кад отворим уста, те
да храбро обзнаним тајну Радосне
вести.
20 Ја сам њен посланик, иако у
оковима. *Молите се, дакле,* да је
одважно објавим, како и треба да
говорим.

Завршни поздрави

21 А Тихик, вољени брат и
верни слуга у служби Господњој,
обавестиће вас о мени, да знате како
сам и шта радим.
22 Њега сам послао управо да бисте
сазнали новости о нама, те да вас
ободри.

23 Бог Отац и Господ Исус Христ
нека подаре мир браћи и љубав са
вером.

24 Милост са свима који воле нашег
Господа Исуса Христа непролазном
љубављу.

Посланица Филипљанима

1 Павле и Тимотеј, слуге Христа
Исуса, свим светима у Филипима,
заједно са надгледницима и
служитељима.
2 Милост вам и мир од Бога, Оца
нашега, и Господа Исуса Христа.

Захвалност и молитва

3 Захваљујем своме Богу кад год вас
се сетим.
4 У свакој својој молитви за све вас,
увек се молим с радошћу
5 ради вашег учешћа у ширењу
Радосне вести, од првог дана до
данас.
6 Уверен сам да ће *Бог*, зачетник
доброг дела у вама, довршити то дело
до Дана *у који ће* Исус Христос *доћи*.
7 А и право је да овако мислим о
свима вама, јер вас носим у своме
срцу, све вас који учествујете са мном
у милости, како у мојим оковима,
тако и у одбрани и утврђивању
Радосне вести.
8 Бог ми је сведок да чезнем за
свима вама љубављу Исуса Христа.
9 А ја се молим да ваша љубав све
више напредује у спознаји и пуном
увиду у исправно живљење,
10 да можете просудити шта је
најбоље, како бисте били чисти и
беспрекорни за дан Христов,
11 испуњени праведношћу –
плодом што се посредством Христа
Исуса стиче, на славу и хвалу Божију.

Апостолови окови у служби еванђеља

12 Желим да знате, браћо, да је ово
што се са мном дешава, учинило да
Радосна вест напредује,
13 тако да је свој царској гарди и
свима осталима постало јасно да ја
носим окове ради Христа,
14 па се већина браће у Господу,
охрабрена мојим оковима, све више
усуђује да без страха објављује реч
Божију.
15 Једни, додуше, навешћују Христа
из зависти и надметања, а други то
чине од добре воље.
16 Једни *то чине* из љубави, јер
знају да сам у тамници ради одбране
Радосне вести,
17 а други из супарништва
навешћују Христа, неискрено,
мислећи да ће тако отежати невољу
мога тамновања.
18 И шта онда? Само нека се
на сваки начин, било искрено било
неискрено, Христос навешћује.
Зато се радујем, и радоваћу се,
19 јер знам да ће ово *што се са мном
дешава*, вашом молитвом и помоћу
Духа Исуса Христа, довести до мога
избављења.
20 Жељно очекујем и надам се да се
ни у чему нећу осрамотити, него да
ће се мојом потпуном одважношћу,
сад као и увек, Христос прославити
у мом телу, било животом, било
смрћу.
21 Јер Христос је за мене живот, а
смрт добитак.
22 А ако већ треба да наставим да
живим у телу, за мене је то плодан
рад, те стога не знам шта бих изабрао.
23 Притиснут сам с обе стране;
жеља ми је да умрем и да будем с
Христом, што је кудикамо боље,
24 али наставити са животом у телу
је потребније због вас.
25 Будући уверен у то, знам да ћу
остати и бити уз све вас ради вашег
напретка и радости у вери,
26 да би мојим поновним доласком
међу вас, ваше уздање у Христа Исуса
обиловало.
27 Само се владајте достојно
Радосне вести Христа, да бих – било
да дођем и видим вас, било да у
одсуству слушам о вама – видео да
сте постојани у једном духу, да се
једнодушно борите за веру Радосне
вести,
28 не плашећи се ни у чему
противника; њима је то доказ
пропасти, а вама спасења, и то од
Бога.
29 Јер вама је исказана милост, не
само да верујете у Христа, већ и да
трпите ради њега.
30 И ви подносите исту невољу коју
сте видели да ја подносим, и коју сада
чујете да подносим.

2

1 Ако *сте*, дакле, *примили* икакву
утеху по Христу, икакво љубављу
прожето охрабрење, ако *имате*
икакво заједништво са Духом, ако
сте примили икакво милосрђе и
саосећање,
2 испуните ме, онда, радошћу: свој
ум усмерите на исто, имајте исту
љубав, будите једнодушни, на једно
мислећи.
3 Ништа не чините ради себичног
истицања, нити из безвредног
частољубља, него у понизности
сматрајте једни друге већим од себе.
4 Не гледајте само на властиту
корист, него свако да гледа и на
корист других.
5 У себи носите исту мисао коју је
Христос Исус носио:
6 Он, по обличју Бог,
није сматрао да бити једнак
Богу,
јесте плен који треба отимати,
7 него је лишио себе *части*,
узевши обличје слуге,
поставши сличан људима.
Као човек се појави,
8 те понизи себе самог,
и поста послушан до смрти,
до смрти на крсту.

9 Бог га зато преузвиси,
и дарова му име,
име које је над сваким именом,
10 да се пред именом Исусовим,
свако колено приклони,
оних на небу, на земљи, и под
земљом,
11 и да сваки језик призна да је Исус
Христос Господ,
на славу Бога Оца.

Хришћани – светлост света

12 Сходно томе, вољени моји, ви
који сте увек били послушни, не само
у моме присуству, него још више
сад, у мом одсуству, са страхом и
трепетом спроводите у дело своје
спасење.
13 Бог је, наиме, тај који чини у
вама да желите и чините оно што је
њему угодно.
14 Све чините без гунђања и
расправљања,
15 да будете без мане и чисти,
неокаљана деца Божија усред
искривљеног и изопаченог нараштаја,
међу којима светлите као звезде у
свемиру,
16 чврсто држећи реч живота, да
бих се поносио у дан Христов, да
нисам узалуд трчао, нити се узалуд
трудио.
17 Но, ако се и приносим као жртва
изливница за вас у служби ваше вере,
радостан сам и радујем се са свима
вама.
18 Тако и ви будите радосни и
радујте се са мном.

Тимотеј и Епафродит

19 Надам се у Господу Исусу да ћу
вам ускоро послати Тимотеја, да се и
ја охрабрим када сазнам како сте ви.
20 Немам, наиме, никог толико
блиског себи ко би се тако ваљано
бринуо о вашим потребама.
21 Јер сви траже своје, а не оно што
припада Христу Исусу.
22 Али ви знате за његову
прокушаност, да је, као дете са
оцем, заједно са мном служио у
навештавању Радосне вести.
23 Надам се, дакле, да ћу вам њега
послати чим видим како стоје ствари
са мном.
24 Уверен сам у Господу да ћу
ускоро и ја лично доћи.
25 Ипак, сматрам за потребно да
вам пошаљем Епафродита, мог брата,
сарадника и саборца, који је од вас
послан да ми се нађе у потребама.
26 Јер, он је чезнуо за свима вама
и био узнемирен што сте чули да је
болестан.
27 И заиста је тако оболео да је
скоро умро, али Бог му се смиловао,
и не само њему, него и мени, да ми
не дође жалост на жалост.
28 Утолико више желим да га
пошаљем, да бисте се обрадовали
када га видите, и да бих ја мање
бринуо.
29 Примите га, стога, са свом
радошћу и цените такве.
30 Јер он је ради Христовог дела
скоро умро, изложивши свој живот
погибељи да надопуни оно у чему ми
ви нисте могли послужити.

3

Праведност по вери – не по делима

1 Уосталом, браћо моја, радујте се у
Господу! Мени заиста не пада тешко
да вам исто пишем, а то је и ради ваше
постојаности.

2 Чувајте се паса, чувајте се
неваљалих радника, чувајте се
сакаћења.

3 Ми смо, наиме, право „обрезање“,
ми који Духом *Божијим* служимо *Богу*
и поносимо се Христом Исусом, а не
поуздајемо се у тело,

4 премда сам могу да се поуздам у
тело.

Ако неко мисли да може да се
поузда у тело, ја могу још више.

5 Обрезан сам осмога дана, од рода
сам Израиљева, из Венијаминовог
племена, Јеврејин од Јевреја, у
погледу Закона *био сам* фарисеј,

6 у својој ревности прогонио сам
Цркву, по праведности *прописаној*
Законом био сам беспрекоран.

7 Али оно што ми је некада
било добитак, то сад, Христа ради,
сматрам губитком.

8 Шта више, ја све сматрам
губитком ради спознања мога
Господа Христа Исуса, које све
надилази. Због њега сам све изгубио
и све сматрам за смеће, да бих Христа
добио

9 и са њиме се нашао, немајући
своје праведности од *вршења* Закона,
него праведност која се вером у
Христа стиче, праведност од Бога,
која долази од вере,

10 да бих упознао њега и силу
његовога васкрсења, и суделовао у
његовим патњама, наликујући њему
у његовој смрти,

11 да бих, некако, досегао
васкрсење из мртвих.

12 Ја, наиме, нисам то већ постигао,
нити сам већ дошао до савршенства,
али се упрежем, како бих се домогао
тога ради чега се Христос Исус
домогао мене.

13 Браћо, не мислим да сам се
већ домогао тога, али једно чиним:
заборављам оно што је за мном, и
сежем ка ономе што је преда мном,

14 трчим према циљу, ка награди
на коју нас Бог по Христу Исусу
позива на небесима.

15 Према томе, ми који смо зрели
треба да размишљамо на овај начин.
Па ако и имате у чему различито
мишљење, Бог ће вам то разјаснити.

16 Само се држимо онога до чега
смо стигли.

17 Следите мене као пример, браћо,
и посматрајте оне који живе по узору
на нас.

18 Јер, многи о којима сам вам
често говорио, а сада вам и плачући
говорим, живе као непријатељи
Христовог крста.

19 Њихова судбина је пропаст,
стомак је њихов бог, слава им је у
срамоти, они мисле на земаљске
ствари.

20 А наша отаџбина је на небесима,
одакле очекујемо Спаситеља,
Господа Исуса Христа.

21 Он ће преобразити наше
понижено тело и учинити га онаквим
какво је његово славно тело, дејством
силе којом све може да подложи
себи.

4

1 Зато, браћо моја вољена и
жељена, радости моја и венче мој,
тако чврсто стојте у Господу, вољени.

2 Еводију и Синтиху молим да се
слажу у Господу.

3 Да, молим и тебе, прави друже,
да им помогнеш у томе, јер су
ми оне помагале у објављивању
Радосне вести, заједно са Климентом
и осталим мојим сарадницима.
Њихова имена су записана у Књизи
живота.

4 Увек се радујте у Господу! И
поново ћу рећи: радујте се у Господу!

5 Нека ваша благост буде позната
свим људима. Господ је близу!

6 Не бришите се ни за шта, него
у свему молитвом и искањем са
захвалношћу изнесите своје молбе
Богу,

7 и Божији мир који превазилази
сваки људски разум сачуваће ваша
срца и ваше мисли у Христу Исусу.

8 Уосталом, браћо, мислите о
свему што је истинито, што је

честито, што је праведно, што је чисто, што је љубазно, што је на добром гласу, што је часно, што је хвале вредно.

9 Чините оно што сте од мене научили, примили, чули или видели, и Бог мира биће са вама.

Захвалност за помоћ

10 Веома се радујем у Господу што је ваша брига за мене поново процвала. Ви сте се и иначе бринули за мене, али нисте имали прилике да то покажете.

11 Не кажем ово због оскудице. Ја сам, наиме, научио да будем задовољан у каквим год приликама се нашао.

12 Знам и шта је то оскудевати, а знам и шта је обиловати. Припремљен сам за све; могу да будем сит, а могу и да гладујем, могу да обилујем, као и да оскудевам.

13 Све могу по ономе који ми даје снагу.

14 Ипак, добро сте учинили што сте са мном поделили моју невољу.

15 А и ви, Филипљани, знате: још у почетку кад сте примили Радосну вест, након што сам отишао из Македоније, ниједна црква ми није прискочила у давању и примању, осим вас самих.

16 Заиста, ви сте ми и у Солун, не једном већ двапут, послали помоћ када сам био у потреби.

17 Није да ја тражим дар од вас, него тражим принос који ће вам се вишеструко вратити.

18 Иначе, намирен сам, и имам све што ми треба, па и више од тога. Добро сам опскрбљен од како сам од Епафродита примио што сте ми послали, пријатан мирис, богоугодну и прихватљиву жртву.

19 А мој Бог ће подмирити сваку вашу потребу по свом славном богатству у Христу Исусу.

20 Богу нашем и Оцу *нека је* слава од сад и довека! Амин.

Завршни поздрави

21 Поздравите свакога светог у Христу Исусу. Поздрављају вас браћа која су са мном.

22 Поздрављају вас сви свети, а посебно они из царевог дома.

23 Милост Господа нашег Исуса Христа са вашим духом.

Посланица Колошанима

1 *Од* Павла, апостола Христа Исуса
по Божијој вољи, и брата Тимотеја,
2 светој и верној браћи у Христу у
Колосима: милост вам и мир од Бога,
Оца нашега.

Павле захваљује Богу за Колошане

3 Увек захваљујемо Богу, Оцу
нашега Господа Исуса Христа, кад год
се молимо за вас.
4 Јер чули смо о вашој вери у Христа
Исуса, и о љубави коју имате према
свим светима,
5 због наде која вас очекује на
небесима. О овој *нади* сте чули
раније када вам је објављена порука
о истини, Радосна вест.
6 Та *вест* доноси род и узраста међу
свим људима до којих долази, као
што је дошла и до вас, од дана кад
сте чули и разумели истину о Божијој
милости,
7 коју сте научили од Епафраса,
нашег вољеног сарадника. Он је
верни слуга Христов који ради за
нашу добробит.
8 Он нас је и обавестио о вашој
љубави у Духу.
9 Зато ми, од дана кад смо то
чули, не престајемо да се молимо
за вас, тражећи *од Бога* да вас
испуни познањем његове воље у свој
мудрости и разумевању духовних
ствари.
10 Тада ћете моћи да живите
достојно Господа, и да му у свему
угодите, рађајући сваку врсту добрих
дела и растући у познању Бога.
11 Стога, нека вас Бог оснажи
сваком снагом која долази од његове
славне силе, да би све могли да
издржите стрпљиво. С радошћу
12 захваљујте Оцу који вас је
оспособио да учествујете у ономе што
је *Бог* припремио за свете у *Царству*
светлости.
13 Он нас је избавио из власти
таме и преместио нас у Царство свога
љубљеног Сина,
14 у коме имамо откупљење,
опроштење греха.

15 Он је слика невидљивога Бога,
он је Првенац, Владар *над* свим
створењем.
16 Јер по њему је створено све
што је на небу и на земљи,
било видљиво или невидљиво,
било престоли, или господства,
било главарства или власти;
све је створено његовим
посредством и за њега.
17 Он постоји пре свих ствари
и по њему све има своје
постојање.
18 Он је и глава тела, Цркве;
он је Почетак;
он је Првенац из мртвих *устао*,
да би у свему био први.
19 Јер се *Богу* свидело да у њему
настани
сву *своју* пунину,
20 те да његовим посредством
помири са собом све,
било на земљи, било на небу,
створивши мир његовом крвљу
проливеном на крсту.

21 Некада сте и ви били отуђени
од Бога и у непријатељству *са њим*,
чинећи зло мишљу и делом.
22 Али сада *вас* је *Бог* измирио
смрћу *Христовог* људског тела, да би
вас довео пред себе свете, без мане и
беспрекорне.
23 Само морате остати утемељени
и чврсти у вери, непољуљани у
нади коју сте стекли чувши Радосну
вест. Тој Радосној вести, која
је проповедана свакоме на свету,
постао сам служитељ ја, Павле.

Павлова апостолска служба и порука

24 Сада се радујем што трпим за
вас, јер тиме на свом телу довршавам
страдања која ми још ваља поднети,
као што је и Христос поднео страдања
за своје тело, Цркву.
25 Ја сам постао њен слуга по
Божијој уредби која ми је поверена
ради вас, а то је да у потпуности
објавим његову поруку.
26 Та порука је била тајна
сакривена од пређашњих векова и
поколења, али је сада откривена
његовим светима.

27 Њима је Бог хтео да обзнани
колико је богатство његове славе, то
јест, да обзнани његову тајну за *све*
народе. Та *тајна* је: Христос у вама
је нада *учешћа* у Божијој слави!
28 Њега ми навешћујемо,
опомињући и учећи сваког човека са
свом мудрошћу, да би свакога довели
до зрелости у Христу.
29 За то се трудим и борим,
ослањајући се на његову снагу која
у мени силно делује.

2

1 Хоћу да знате колико се борим за
вас, за оне у Лаодикији и за све који
ме нису лично срели.
2 Желим, наиме, да им се
срца охрабре и уједине у љубави,
да би изобиловали у потпуном
разумевању, у познању тајне Божије,
Христа,
3 у коме су скривена сва богатства
мудрости и знања.
4 Кажем вам ово да вас нико не би
завео убедљивим говором.
5 Јер, иако сам телом одсутан,
духом сам са вама, па се радујем
гледајући ваш ред и чврстину ваше
вере у Христа.

Упозорење против лажних учења

6 Будући да сте прихватили Христа
Исуса као Господа, живите у њему,
7 укорењени и назидани на њему и
учвршћени у вери како сте поучени,
обилно захваљујући.
8 Пазите да вас ко не зароби
филозофијом и испразном заблудом,
која се темељи на људском предању
и учењу о силама овога света, а не на
Христу.
9 Јер, у њему телесно пребива сва
пунина божанства.
10 А ви сте *примили* испуњење
у њему, који је глава над сваким
главарством и власти.
11 У њему сте обрезани, али не
људском руком, *него обрезањем* које је
извршио Христос, а оно се састоји у
уклањању грешне природе.
12 Јер, када сте се крстили, тада сте
са Христом били сахрањени, те сте с
њим и васкрсли вером у делотворну
силу Бога који га је васкрсао из
мртвих.
13 И ви сте некада били мртви због
својих преступа и необрезања тела,
али вас је он оживео са њим, тако што
нам је опростио све преступе,
14 поништивши обвезницу чији су
нас прописи теретили као дужнике.
Њу је он уклонио приковавши је на
крст,
15 којим је разоружао главарства и
власти и јавно их изложио, водећи их
у заробљеничкој поворци.
16 Зато, не дајте никоме да вас
осуђује због онога што једете или
пијете, или због некаквог празника,
младине или суботе.
17 Све то је само сенка онога што
долази, а стварност је Христос.
18 Не дозволите да вас ико лишава
награде, тиме што он сам ужива у
понизности и служењу анђелима, и
упушта се у виђења. Такав се без
разлога прави важан и ослања на
људску памет,
19 не држећи се *Христа* – главе,
из које све тело, повезано и
потпомогнуто зглобовима и жилама,
расте онако како му Бог даје да расте.

Супротставите се људским учењима!

20 Ако сте се, умревши с Христом,
ослободили сила овога света, зашто
живите као да још увек припадате
свету? *Зашто* се покоравате
прописима:
21 „Не дохвати“, „Не окуси“, „Не
додирuј“?
22 Све то се односи на ствари које
употребом пропадају. Ништа друго
него људске заповести и учења!
23 То има привид мудрости, а у
ствари је самовољна побожност и
лажна понизност, те беспоштедна
строгост према телу, али нема
никакву вредност; не може да обузда
жудњу тела.

3

Христос – наш живот

1 Дакле, ако сте васкрсли с
Христом, тражите оно што је горе,

тамо где Христос седи с десне стране Богу.

2 Мислите на оно што је горе, а не на земаљске ствари.

3 Ви сте, наиме, умрли и ваш живот је сакривен с Христом у Богу.

4 А када се појави Христос, ваш живот, тада ћете се и ви с њим појавити у слави.

Нови живот у Христу

5 Зато, усмртите оно што је земаљско у вама: блуд, нечистоћу, страст, злу жељу и похлепу, која је *врста* идолопоклонства.

6 Због таквих ствари долази Божији гнев на оне који су непокорни.

7 Некада сте и ви живели у тим гресима.

8 Али сада се отарасите свега: гнева, срџбе, злобе, вређања, простоте из свог говора!

9 Не лажите један другога, јер сте свукли са себе старог човека са свим његовим делима,

10 и обукли се у новог *човека*, који се обнавља ради правог познања *Бога* према лику свог Творца.

11 И ту нема више ни Грка ни Јевреjина, ни обрезаног ни необрезаног, ни варварина ни Скита, ни роба ни слободњака, него је све Христос и он је у свима.

12 Обуците се, дакле, као свети изабраници Божији, као његов мили народ, у милосрђе, доброту, смерност, кроткост, стрпљивост.

13 Подносите једни друге. Праштајте једни другима када вам неко учини нажао. Како је Господ опростио вама, тако и ви *опраштајте једни другима*.

14 На све то *обуците на себе* љубав, која све то држи у савршеном јединству.

15 Мир Христов нека влада у вашим срцима, на који сте позвани у једном телу. Будите и захвални.

16 Нека Христова реч богато обитава у вама. Поучавајте се и опомињите сваком врстом мудрости. Са захвалношћу у срцима певајте псалме, химне, и духовне песме.

17 И што год чините, било речју или делом, све чините у име Господа Исуса, захваљујући Богу Оцу по њему.

Нови живот – нове дужности

18 Жене, покоравајте се мужевима, како приличи животу са Господом.

19 Мужеви, волите своје жене и не будите груби према њима.

20 Децо, слушајте своје родитеље у свему, јер је то угодно Господу.

21 Очеви, не раздражујте своју децу, да не постану малодушна.

22 Робови, у свему слушајте своје земаљске господаре, не само док вас они посматрају, да бисте задобили њихову наклоност, него искрена срца, из богобојазности према Господу.

23 Све што радите, радите целим срцем, као за Господа, а не за људе,

24 знајући да ћете од Господа примити као награду оно што вам је он припремио. Христу Господу служите!

25 А сваки неправедник ће бити кажњен за неправедне ствари које је учинио, без обзира ко је ко.

4

1 Господари, поступајте према својим робовима праведно и правично, знајући да и ви имате Господара на небу.

2 Будите постојани у молитви, бдите у молитви са захваљивањем.

3 Молите се такође за нас да нам Бог отвори врата за проповедање његове речи о Христовој тајни, због које сам у тамници,

4 да је објавим јасно, проповедајући како ваља.

5 Опходите се мудро према онима који су у свету; искористите време.

6 Ваша реч нека је увек љубазна, сољу зачињена, да свакоме одговорите како ваља.

Завршни поздрави

7 А о мени ће вас обавестити Тихик, драги брат, верни служитељ и слуга који заједно са мном ради за Господа.

8 Њега сам послао управо да бисте
сазнали новости о нама, те да вас
ободри.
9 С њим сам послао и Онисима,
верног и вољеног брата, који је ваш
земљак. Они ће вас обавестити о
свему што се овде догађа.
10 Поздравља вас Аристарх, који је
заједно са мном у тамници, и Марко,
рођак Варнавин. Ако дође к вама,
лепо га примите, по упутствима које
смо вам дали.
11 Поздравља вас и Исус, звани
„Јуст“. Ова *тројица* су једини
Јевреји који заједно са мном *објављују*
Царство Божије. Они су били моја
утеха.
12 Поздравља вас ваш земљак
Епафрас, слуга Христа Исуса, који
се увек бори за вас у молитвама да
вас *Бог* учврсти, да будете зрели и
потпуно уверени у оно што Бог хоће.
13 Ја сам сведок колико се трудио за
вас и за оне у Лаодикији, као и за оне
у Јерапољу.
14 Поздравља вас још и вољени
лекар Лука и Димас.
15 А ви поздравите браћу у
Лаодикији, и Нимфу са црквом која
се окупља у њеној кући.

16 Када се ова посланица прочита
међу вама, постарајте се да се она
прочита и у цркви у Лаодикији, а ви
прочитајте посланицу из Лаодикије.

17 Архипу реците: „Гледај да
довршиш службу коју ти је Господ
поверио.“

18 Ја, Павле, пишем овај поздрав
својом руком. Сећајте се мојих окова!
Милост Божија с вама!

Прва посланица Солуњанима
Верност Господу

Увод

1 *Од* Павла, Силвана и Тимотеја,
цркви у Солуну – вама који сте у Богу
Оцу и Господу Исусу Христу: милост
вам и мир.

Захвалност за веру Солуњана

2 Увек захваљујемо Богу за све вас,
помињући вас у својим молитвама.
Непрестано се,
3 пред Богом, Оцем нашим, сећамо
ваше плодоносне вере, трудом
исказане љубави, и постојаности ваше
наде у Господа нашег Исуса Христа.
4 Знамо, наиме, од Бога, вољена
браћо, да вас је Бог изабрао,
5 јер вам нисмо само речима
навестили Радосну вест, већ силом
и деловањем Духа Светога, и са
потпуним уверењем. Знате и сами
да смо се тако владали међу вама вас
ради.
6 Ви сте се тако угледали на нас
и на Христа, прихватајући поруку са
радошћу Духа Светог, упркос многим
невољама.
7 Тиме сте постали пример свим
верујућима у Македонији и Ахаји.
8 И не само да је реч Божија преко
вас одјекнула по Македонији и Ахаји,
већ се и глас о вашој вери проширио
посвуда. Зато нема потребе да о томе
било шта говоримо,
9 јер они сами причају о томе како
смо вам приступили, и како сте се
окренули Богу од идола, да служите
живом и истинитом Богу,
10 те како очекујете долазак Сина
његовог с небеса, кога је он подигао
из мртвих – Исуса који нас избавља од
долазећег гнева.

2

Павлова служба у Солуну

1 Знате и сами, браћо, да наш
долазак к вама није био узалудан.
2 Него, иако смо претходно
у Филипима претрпели и били
злостављани, што и сами знате,
ипак смо вам, охрабрени од Бога,
навестили Божију Радосну вест,
упркос снажном противљењу.
3 Према томе, ми вас не бодримо из
заблуде, лукавства или из нечистих
намера,
4 већ зато што нас је Бог прокушао и
поверио нам да проповедамо Радосну
вест. Стога ми не удовољавамо
људима, већ Богу који испитује наша
срца.
5 Бог је сведок да вам никада
нисмо приступили ласкањем нити
прикривеном похлепом, а то ви и
сами знате.
6 Од људи нисмо тражили славе, ни
од вас, ни од других.
7 И премда смо могли да се
послужимо својим угледом као
Христови апостоли, међу вама смо
били нежни као мајка која храни и
негује своју децу.
8 Тако пуни љубави за вас,
били смо спремни не само да вам
навестимо Радосну вест Божију, већ
и да дамо своје животе за вас, јер смо
вас заволели.
9 Зато се сећајте, браћо, нашег
труда и напора. Проповедали смо
вам Радосну вест Божију, и радили
дан и ноћ да вам не бисмо били на
терету.
10 Сведоци сте, као и сам Бог, да
смо се свето, праведно и беспрекорно
владали према вама који верујете.
11 Такође знате и то да смо свакога
од вас, као отац своју децу,
12 храбрили, тешили и подстицали
да живите достојно Бога који вас је
позвао у своје Царство и славу.
13 Зато ми без престанка
захваљујемо Богу, јер сте прихватили
поруку Божију коју сте од нас чули,
и то не као људску реч, већ онакву
каква заиста и јесте, реч Божију – што
она доиста и јесте – која делује у вама
верујућима.
14 И ви сте, браћо, постали слика
и прилика Божијих цркава у Христу
Исусу, које су у Јудеји, јер сте и ви
пропатили од свог сопственог народа
као што су они од Јевреја.

15 Они не само да су убили Исуса
и пророке, већ су и нас прогонили.
Они не угађају Богу и противе се свим
људима,
16 бранећи нам да говоримо
незнабошцима о спасењу, да тако
заувек испуне меру својих греха.
Али, сустигао их је најзад *Божији*
гнев.

Павлова жеља да види Солуњане

17 А ми, браћо, пошто смо од
вас били одвојени телом, али не и
срцем, још више смо, обузети жарком
жељом, настојали да вас видимо.
18 Зато смо желели да дођемо –
ја, Павле лично, и то не једном, већ
двапут, али Сатана нас је спречио.
19 Јер: ко је наша нада, радост или
венац славе пред нашим Господом
Исусом приликом његовог доласка?
Нисте ли то баш ви?
20 Јер ви сте наша слава и наша
радост!

3

1 Пошто нисмо могли више да
издржимо, сложили смо се да би
било најбоље да останемо у Атини.
2 К вама смо, пак, послали
Тимотеја, нашег брата и Божијег
сарадника у *проповедању* Радосне
вести Христове, да вас учврсти и
ободри у вашој вери,
3 да се нико не поколеба у овим
невољама. Ви, наиме, сами добро
знате да смо одређени за њих.
4 И заиста, када смо били код вас,
унапред смо вам говорили да ће вас
снаћи невоље, и као што знате, тако
је и било.
5 Зато сам, не могавши више да
издржим, послао Тимотеја да ме
обавести о вашој вери, да вас како
Кушач није навео да подлегнете
искушењу, јер би тада наш труд био
узалудан.

Павлова радост због добрих вести из Солуна

6 А сада нам се Тимотеј вратио од
вас и донео нам добре вести о вашој
вери и љубави, и да нас се увек радо
сећате и чезнете да нас видите, као и
ми вас.
7 Зато смо се, браћо, и поред све
своје муке и невоље, утешили вашом
вером.
8 Ми, у ствари, сада заиста живимо
кад знамо да сте постојани у Господу.
9 Јер, какву захвалност можемо
дати Богу за сву радост коју
доживљавамо због вас пред Богом?
10 Дању и ноћу се најусрдније
молимо Богу да вас поново видимо,
и да усавршимо оно што недостаје
вашој вери.
11 А сам Бог, наш Отац, и наш
Господ Исус, да припреми пут за наш
долазак к вама,
12 и да учини да обилујете
међусобном љубављу, и љубављу
према свима, као што ми вас *волимо*.
13 Нека он оснажи ваше унутрашње
биће, да будете беспрекорни у
светости пред Богом, Оцем нашим,
при доласку Господа нашега Исуса,
са свим светима његовим.

4

Живот угодан Богу

1 Најзад, браћо, молимо вас и
заклињемо Господом Исусом да се
држите онога што смо вам предали:
да треба живети тако да све више
напредујете угађајући Богу – као што
уосталом и живите.
2 Ви, наиме, знате каква смо вам
упутства дали у *име* Господа Исуса.
3 Јер је Божија воља да будете свети
– да се клоните ванбрачних односа,
4 те да сваки од вас зна владати
својим телом на частан и свет начин*
–
5 а не са пожудом и страшћу као
што то раде незнабошци који не
познају Бога.
6 Не преступајте у овоме, и не
наносите штету своме брату, јер
Господ кажњава за све то, као што
смо вам већ рекли и упозорили вас.
7 Бог нас, наиме, није позвао на
нечистоту, већ на посвећење.
8 Стога, ко одбацује *ово упутство*,
не одбацује човека, већ Бога који вам
је дао свог Светог Духа.

* **4:4** Неки преводе: *да знате себи стећи жену на частан и свет начин.*

9 А што се тиче братске љубави,
нема потребе да вам о томе пишем,
јер вас је сам Бог научио да волите једни друге.
10 Ви, у ствари, и волите сву браћу
по целој Македонији.
Ипак вас молимо да у томе напредујете у све већој мери.
11 Ревносно се трудите да мирно живите,
да гледате своја посла, и радите својим рукама,
баш као што смо вам већ рекли,
12 да би ваш живот био за пример неверујућима
и да ни од кога не зависите.

Христов долазак

13 Не желим да будете у незнању, браћо,
у погледу оних који су уснули†,
да не тугујете као остали који немају наде.
14 Јер, ако верујемо да је Исус умро и васкрсао,
тако ће Бог, Исусовим посредством,
повести са собом оне који су уснули верујући у Исуса.
15 У сагласности са оним што је сам Господ рекао,
саопштавам вам да ми живи, преостали за долазак Господњи,
нећемо бити испред оних који су уснули.
16 Сâм Господ ће сићи с неба,
па ће на његову заповест, на повик арханђела,
на звук Божије трубе, васкрснути најпре они који су умрли *верујући* у Христа.
17 Онда ћемо и ми живи, преостали,
бити заједно са њима однесени на облацима увис,
у сусрет Господу, те ћемо заувек бити са њим.
18 Овим речима тешите једни друге.

5

Будите спремни за Господњи долазак

1 А што се тиче времена и часа,
о томе нема потребе да вам се пише.
2 Ви, наиме, врло добро знате
да ће дан Господњи доћи као што лопов *долази* ноћу.
3 Кад људи буду говорили: „Мир и сигурност“,
тада ће их изненада задесити пропаст,
као трудови трудницу, и неће моћи да побегну.
4 Али ви, браћо, нисте у тами да би вас овај дан затекао као лопов,
5 јер ви сте сви синови светла и синови дана.
Ми не припадамо тами и ноћи.
6 Зато не спавајмо као други, већ бдијмо и будимо трезни.
7 Јер, они који спавају, ноћу спавају,
и који се опијају, ноћу се опијају.
8 Али, пошто припадамо дану,
будимо трезни, обучени у оклоп вере и љубави
и с кацигом наде на спасење.
9 Бог нас, наиме, није одредио да искусимо гнев,
већ да добијемо спасење посредством нашег Господа Исуса Христа.
10 Он је умро за нас да бисмо ми са њим живели,
било да смо још живи или смо већ умрли.
11 Зато, бодрите једни друге и изграђујте се међусобно,
као што то већ и чините.

Последња упутства и поздрави

12 Молимо вас, браћо, да поштујете оне који се труде међу вама,
оне који вас, по Господњој *вољи*, воде и опомињу.
13 Цените их изнад свега и волите због службе коју обављају.
Живите међу собом у миру.
14 Заклињемо вас, браћо, опомињите неуредне,
бодрите малодушне, помажите слабима,
будите стрпљиви са сваким.
15 Гледајте да нико никоме не враћа зло за зло,
него се увек трудите да чините добро једни другима и свима.
16 Увек се радујте!
17 Молите се без престанка!
18 Захваљујте на свему,
јер је то Божија воља за вас у Христу Исусу.
19 Не спутавајте Духа.
20 Не презирите пророштва,
21 него све проверавајте, па што је добро, задржите.
22 Клоните се сваког зла.

† **4:13** Еуфемизам за *умрети.*

23 А Бог мира нека доврши ваше
посвећење, те да се цело ваше
биће – дух, душа и тело – сачувају
беспрекорним за долазак Господа
нашег Исуса Христа.
24 Веран је Бог који вас позива, он
ће то и учинити.

25 Браћо, молите се за нас.

26 Поздравите сву браћу светим
пољупцем.

27 Заклињем вас пред Господом да
прочитате ову посланицу свој браћи.

28 Милост Господа нашега Исуса
Христа с вама!

Друга посланица Солуњанима
Светла нада Христовог повратка

Увод

1 *Од* Павла, Силвана и Тимотеја,
цркви у Солуну, која је у Богу, Оцу
нашем, и Господу Исусу Христу:

2 Милост вам и мир од Бога Оца и
Господа Исуса Христа.

Захваљивање и молитва

3 Дужни смо, браћо, да увек
захваљујемо за вас, што је и право, јер
ваша вера буја, а ваша се међусобна
љубав увећава.

4 Ми сами се, по црквама
Божијим, поносимо вама због ваше
стрпљивости и вере коју сте показали
у прогонствима и невољама које
подносите.

5 *Оне су* доказ да је Божији суд
праведан, те да ћете, сходно томе,
бити удостојени Божијег Царства за
које и трпите.

6 А будући да је Бог праведан, он ће
узвратити муку онима који вас муче,

7 а вама патницима, заједно са
нама, даће починак. То ће се
догодити када се Господ Исус буде
појавио на небесима са својим
моћним анђелима,

8 са огњем пламтећим, да казни
оне који не познају Бога и оне што
нису послушни Радосној вести о
Господу нашем Исусу.

9 Они ће бити кажњени
вечном пропашћу, удаљени од
лица Господњег и од његове
величанствене силе,

10 кад он дође у онај дан да прими
славу и дивљење од свог светог
народа, од свих који верују. Ви
ћете тада бити са њима, јер сте
поверовали у поруку коју смо вам ми
навестили.

11 Зато се увек молимо за вас, да
вас наш Бог удостоји његовог позива –
да својом силом употпуни сваку вашу
спремност на добро и ваше дело вере.

12 Ви ћете тако прославити име
нашег Господа Исуса, а он ће
прославити вас, по милости нашег
Бога и Господа нашег Исуса Христа.

2

О другом Христовом доласку и антихристу

1 А што се тиче доласка нашег
Господа Исуса Христа и нашег
сабирања око њега, молимо вас,
браћо,

2 не дајте да вас ко поколеба у
мишљењу или да вас узнемири, ни
духом, ни поруком, нити тобоже
нашом посланицом, говорећи да је
дан Господњи већ дошао.

3 Не дајте да вас заведу ни на који
начин, јер *дан Господњи неће доћи* док
прво не наступи велики отпад од
вере, и не појави се човек безакоња,
син пропасти.

4 Он се супротставља свему што
се назива „богом“ или светињом, и
поставља се изнад тога. Он ће чак
сести и у Божији храм и издавати се
за Бога.

5 Зар се не сећате да сам вам ово
говорио још док сам био код вас?

6 Сада знате шта га задржава да се
појави док не дође његово време.

7 Тајна безакоња, наиме, већ
делује, али он ће се појавити тек
кад буде уклоњен онај који га сада
задржава.

8 Тада ће се појавити човек
безакоња, кога ће Господ Исус убити
дахом својих уста и уништити
појавом свог доласка.

9 Појава *безаконика*, заснована
на сатанском деловању, биће
пропраћена сваковрсним лажним
знацима и чудима,

10 и сваком врстом неправде која
обмањује оне који пропадају, зато
што нису прихватили љубав према
истини да би били спасени.

11 Зато их Бог препушта деловању
заблуде да би поверавали лажи,

12 те да би били осуђени сви који
нису поверовали у истину, него су
уживали у неправедности.

Изабрани сте за спасење

13 А ми смо дужни да стално захваљујемо Богу за вас, од Господа вољена браћо, јер вас је Бог
од почетка изабрао за спасење,
посветивши *вас деловањем* Духа и
вером у истину.
14 Он вас је позвао Радосном вешћу
коју смо вам ми проповедали, да
имате удела у слави нашег Господа
Исуса Христа.
15 Стога, браћо, чврсто стојте
и држите се онога што смо вам
предали, било усменим казивањем,
било нашом посланицом.
16 А сам Господ наш, Исус Христос
и Бог, наш Отац, који нас је толико
заволео, и који нам је по својој
милости дао вечну утеху и добру
наду,
17 нека утеши ваша срца и утврди
вас у сваком добром делу и речи.

Живети у светлу Христовог повратка

3

Захтев за молитву

1 И на крају, браћо, молите се
за нас, да би се реч Господња брзо
ширила и прослављала, баш као и код
вас.
2 Исто тако, молите се да се
избавимо од опаких и злих људи, јер
немају сви вере.
3 Али Господ је веран; он ће вас
учврстити и сачувати од Злога.
4 А ми смо уверени у Господу да
чините оно што смо вам наложили и
да ћете то и даље чинити.
5 А Господ нека усмери ваша
срца ка Божијој љубави и Христовој
постојаности.
6 Налажемо вам, браћо, у име
Господа Исуса Христа, да се клоните
сваког брата који беспосличари и не
следи учење које сте примили од нас.
7 Ви, наиме, сами знате да треба да
се угледате на нас, јер нисмо никад
беспосличарили када смо били међу
вама,
8 нити смо икад јели нечији хлеб
бадава, него смо мукотрпно радили
дан и ноћ да не бисмо били на терету
никоме од вас.
9 И то не због тога што не бисмо
имали права на то, већ да бисмо вам
дали лични пример, да се угледате на
нас.
10 Док смо још били код вас, дали
смо вам ову заповест: „Онај који неће
да ради, нека и не једе!“
11 Чули смо, наиме, да неки од
вас живе неуредно; ништа не раде,
него беспосличаре и мешају се у туђе
послове.
12 Таквима заповедамо и
заклињемо их у *име* Господа Исуса
Христа: нека мирно раде и једу свој
хлеб.
13 А вама, браћо, нека не дојади
чинити добро.
14 Ако неко неће да се покори
овоме што износимо у посланици,
држите га на оку. Немојте се са њим
дружити, да би се постидео.
15 Ипак, не сматрајте га
непријатељем, него га саветујте као
брата.

Завршни поздрав и благослов

16 Нека вам сам Господ мира да мир
у свако време и у сваком погледу.
Господ са свима вама!
17 Ја Павле, исписујем поздрав
својом руком, што је знак
распознавања у свакој мојој
посланици. Тако ја пишем.
18 Милост Господа нашега Исуса
Христа са свима вама! Амин.

Прва посланица Тимотеју
Упутства о исправном веровању

Увод и поздрав

1 *Од* Павла, апостола Христа Исуса,
по наредби Бога, нашега Спаситеља,
и Христа Исуса, наше наде,
2 Тимотеју, *мом* правом сину у вери,
милост, милосрђе и мир од Бога Оца и Христа Исуса, Господа нашега.

Упозорење против лажних учења

3 Пре него што сам отишао у Македонију,
молио сам те да останеш у Ефесу,
да наредиш некима да не поучавају нека друга учења,
4 и да се не заносе бајкама и бескрајним родословљима.
Такве ствари више узрокују расправе,
него што откривају Божији наум који се упознаје вером.
5 Сврха ове наредбе је да побуди љубав која долази из чиста срца,
добре савести, и искрене вере.
6 Неки су се удаљили од овога, и изгубили се у јаловим расправама.
7 Они хоће да буду учитељи Закона,
а не разумеју ни шта говоре ни шта тврде.
8 Ми знамо да је Закон добар ако се примењује како треба.
9 Знамо и то да Закон није уведен за праведника,
него за прекршиоце Закона и непокорне, безбожнике и грешнике,
за несвете и богохулнике,
за оцеубице и матероубице, за убице,
10 блуднике, педерасте, трговце робљем, лажљивце, кривоклетнике
и друге који се противе здравом учењу.
11 Ово учење се темељи на славној Радосној вести,
коју ми је наш благословени Бог поверио *да проповедам*.

Захвалност за Божију милост

12 Захваљујем Христу Исусу, нашем Господу,
који ме је оснажио,
и поверио ми службу сматрајући ме вредним тога,
13 иако сам некада био богохулник,
прогонитељ *Цркве* и насилник.
Али *Бог* ми се смиловао, јер сам то учинио у незнању и неверовању.
14 Наш Господ је пребогато излио своју милост на мене
и испунио ме вером и љубављу Христа Исуса.
15 Поуздана је реч и вредна да је свако прихвати:
Исус Христос је дошао на свет да спасе грешнике, од којих сам први ја.
16 А мени се Бог смиловао, да на мени првом Христос Исус покаже сву стрпљивост,
као пример за све оне који треба да поверују у њега и приме вечни живот.
17 А вечном Цару, једином, непролазном и невидљивом Богу
нека је част и слава од сад и довека. Амин.
18 Поверавам ти ову наредбу, Тимотеју, дете *моје*,
сагласно пророштвима која су раније била изречена о теби.
Будеш ли их следио, водићеш добар рат,
19 држећи се вере и чисте савести.
Ово су неки одбацили и доживели бродолом своје вере.
20 Међу таквима су Именеј и Александар,
које сам предао Сатани да науче да не хуле.

Упутства за цркву

2

1 Пре свега, молим вас да се прошње, молитве, молбе и захваљивања приносе за све људе;
2 за цареве, и за све који су на власти,
да проживимо тих и спокојан живот у сваковрсној побожности и честитости.
3 Ово је добро и угодно Богу, нашем Спаситељу,
4 који хоће да се сви људи спасу, и да упознају истину.
5 Јер један је Бог, и један је посредник између Бога и људи –
човек Исус Христос.
6 Он је дао свој живот као откуп за све људе,
што је било посведочено у право време.
7 Зато ме је Бог поставио за весника и апостола,
као и за учитеља многобожаца у вери и истини.
Не лажем, него говорим истину!

8 Желим, дакле, да се посвећени људи свуда моле, подижући руке без
гнева и расправе.
9 Такође, жене нека се узорно
облаче, красећи се чедношћу и
разборитошћу, а не плетеницама,
златом, бисерјем или раскошном
одећом.
10 Уместо тога, нека чине добра
дела, као што приличи женама које
исповедају побожност.
11 Жене нека се поучавају у тишини
и потпуној покорности.
12 Такође им не допуштам да
поучавају, нити да владају над
мужем, него да буду мирне.
13 Јер је прво створен Адам, па онда
Ева.
14 И није Адам тај који је био
преварен; Ева је била преварена, те је
преступила *Божију заповест*.
15 Ипак, спашће се* рађањем деце,
ако смерно остану у вери, љубави и
посвећењу.

3

Надгледници

1 Ово је истина: ако неко жели
да буде надгледник, добру службу
жели.
2 Надгледник, наиме треба да
буде беспрекоран, ожењен једном
женом, трезвен, разборит, поштован,
гостољубив, кадар да поучава.
3 Он не сме да буде пијаница или
насилник, него благ, не свађалица, и
не похлепан на новац.
4 Такође треба да добро управља
својом породицом, и да има
послушну децу која га у потпуности
поштују.
5 Јер ако неко не зна да управља
својим домом, како ће се бринути о
Цркви Божијој?
6 *Надгледник* не сме да буде
новообраћеник, да се не би узохолио,
те пао под Божију осуду, као ђаво.
7 Уз то треба да буде поштован и од
људи изван *Цркве*, да се не осрамоти
те упадне у ђаволску замку.

Ђакони

8 Исто тако и ђакони треба да буду
честити, а не дволични, не који су
склони опијању, не грамзиви.
9 Они треба да чистом савешћу
следе веру коју је *Бог* открио.
10 *Ђаконе* најпре треба проверити,
па тек онда, ако се покажу
беспрекорнима, поверити им
службу.
11 *Њихове* жене такође треба да
буду честите, а не склоне оговарању,
трезвене, у свему верне.
12 Ђакони треба да имају само
једну жену, и да добро управљају
својом децом и породицом.
13 Наиме, они који добро обављају
ђаконску службу, стичу себи добар
углед, и прилику да слободно говоре
о својој вери у Христа Исуса.
14 Пишем ти ово у нади да ћу
ускоро доћи к теби.
15 Али ако окасним, ти знаш како
треба да се владаш у Божијем дому,
који је Црква живога Бога, стуб и
упориште истине.
16 Несумњиво, тајна побожности је
велика:

Он* се појави у телу,
Духом се показа праведним,
анђели га видеше,
народима би проповедан.
Људи у њега повероваше,
и у славу би вазнет.

4

Упозорење против лажних учитеља

1 Дух изричито говори да ће у
последња времена неки одступити
од вере, и повести се за духовима
преваре и за учењима злих духова.
2 Ова учења шире лицемерни
лажљивци, чија је савест отупела.
3 Они забрањују ступање у брак,
и говоре да се треба уздржавати од
јелâ, која је Бог створио да их са
захвалношћу узимају они који верују
и познају истину.

* **2:15** Реч коју је апостол Павле употребио овде највероватније значи да ће жена бити сачувана, то јест, да јој рађање деце неће наудити. * **3:16** У многим манускриптима стоји *Бог.*

4 Наиме, све што је Бог створио
добро је, и ништа што се узима са
захвалношћу не треба одбацивати,
5 јер се уз Божију реч и молитву
посвећује *Богу*.

Добар слуга Исуса Христа

6 Ако овоме будеш поучавао браћу
и сестре, бићеш добар слуга Христа
Исуса, храњен речима вере и доброг
учења за којим си пошао.
7 Клони се безбожних и бапских
прича. Вежбај се у побожности.
8 Јер телесно вежбање доноси малу
корист, а побожност је добра за све,
јер у себи носи обећање и за садашњи
и за будући живот.
9 Ова порука је истинита и вредна
да је сви прихвате.
10 Због овога се трудимо и боримо,
јер смо се поуздали у живога Бога,
који је Спаситељ свих људи, нарочито
оних верујућих.
11 Ово заповедај и научавај.
12 Нека те нико не презире због
твоје младости, него буди узор
вернима у говору, владању, љубави,
вери, и чистоти.
13 Док не дођем, посвети се читању,
саветовању и поучавању.
14 Не занемарују милосни дар који
си добио по пророштву, након што су
старешине положиле руке на тебе.
15 Ово упражњавај, томе се
посвети, да би твој напредак постао
свима очигледан.
16 Пази на самога себе и на
поучавање, јер чинећи ово, спашћеш
и себе и оне који те слушају.

5

Примерено опхођење

1 Старца не грди, него га моли
као *свога* оца. Према младићима се
опходи као са браћом,
2 према старицама као са мајкама,
а према девојкама као са сестрама – у
потпуној чистоти.

О удовицама

3 Удовице поштуј, нарочито ако су
без игде икога.
4 Ако удовица има децу или
унуке, нека их учи да своју
побожност најпре покажу према
својој породици, и да се одуже
родитељима старајући се за њих. Ово
је угодно Богу.
5 Права удовица, без иког свог,
јесте она која је своју наду положила у
Бога, те данонoћно устрајава у својим
молитвама и прошњама.
6 А она која се одала лагодном
животу, мртва је, *иако изгледа као да је*
жива.
7 Ово им наложи, да буду без мане.
8 А ако се неко не стара о својима,
нарочито укућанима, одрекао се вере
и гори је од неверника.
9 У удовички списак нека се не
уноси удовица млађа од шездесет
година, која је била жена једном
мужу.
10 Она мора да буде позната
по добрим делима, да је подигла
децу, да је била гостољубива, да је
светима прала ноге, да је помагала
невољницима, укратко, да је предано
чинила сваку врсту добрих дела.
11 Млађе удовице не уноси у
списак, јер кад их обузме телесна
страст, желе да се удају, па се
одвраћају од Христа.
12 Тако на себе навлаче осуду, јер
су погазиле обећање које су му раније
дале.
13 А уједно, пошто немају посла,
науче се да иду около по кућама, па
оговарају и плету се у туђе ствари,
причајући што не треба.
14 Зато хоћу да се млађе удовице
удају, да рађају децу, да се брину
за свој дом, да не дају повода
непријатељу да *нас* вређа.
15 Неке су се, наиме, већ
застраниле и пошле за Сатаном.
16 Али ако која верница има
удовице *у кући*, нека се стара о њима,
да се црква не би оптеретила, и да
би могла да се стара о онима које су
потпуно саме.

Дужности старешина

17 Старешинама које добро
обављају своју службу треба

указивати част и плаћати их, нарочито онима који се труде око проповедања и поучавања.

18 Јер Писмо каже: „Не завезуј уста волу кад врше“ и „Раднику треба дати његову плату.“

19 Не слушај тужбе против старешине, сем ако су потврђене изјавом двојице или тројице сведока.

20 Оне који греше укоравај пред свима, да би се остали бојали.

21 Заклињем те пред Богом и Христом Исусом и изабраним анђелима да слушаш ова упутства, без предрасуда. Такође, ништа не чини из пристрасности.

22 Не жури да положиш руке на кога, нити учествуј у гресима других; држи себе чистим.

23 Не пиј више само воду, него узимај и мало вина због стомачних тегоба и твојих честих слабости.

24 Греси неких људи су очевидни, и воде их на суд *Божији*. А има и оних чији ће се греси открити касније.

25 Такође су и добра дела видљива, а и када нису, не могу се сакрити.

6

1 Нека они који су под јармом ропства, сматрају своје господаре достојнима сваког поштовања, да се не би ружно говорило о Божијем имену и о нашем учењу.

2 А они који имају верујуће господаре, нека их не цене мање зато што су им браћа у вери. Напротив, нека им још боље служе утолико ревносније, јер су они који имају користи од њихове службе верујући и вољени. То поучавај и напомињи.

3 А ако неко поучава нешто друго, и не слаже се са истинитим речима Господа нашег Исуса Христа, које су у складу са богоугодним животом,

4 тај је уображен и ништа не зна. Такав пати од болесне жеље да се расправља и свађа, што распирује завист, свађу, вређање, злобно подозрење;

5 то су свадљиви људи поквареног ума и лишени истине, који мисле да је побожност средство добити.

6 Побожност је, свакако, велика добит, ако је човек задовољан оним што има.

7 Ми, наиме, ништа нисмо донели на свет, па ништа са њега не можемо ни понети.

8 Зато, ако имамо храну и одећу, будимо тиме задовољни.

9 А они који хоће да буду богати, упадају у искушења, те их многе неразумне и штетне жеље уводе у клопку. Те жеље одвлаче људе у пропаст и уништење.

10 Јер похлепа за новцем корен је сваког зла. Неки су јој се предали, па одлутали од вере, и тако причинили себи много јадâ.

11 А ти, човече Божији, избегавај све то! Иди за праведношћу, побожношћу, вером, љубављу, стрпљивошћу, благошћу.

12 Бори се у доброј битки вере, досегни вечни живот на који те је *Бог* позвао када си примерно исповедио своју веру пред многим сведоцима.

13 Налажем ти пред Богом, који свему даје живот, и Христом Исусом, који је сведочећи пред Понтијем Пилатом дао добро исповедање,

14 да држиш ову заповест без мане и беспрекорно до Дана када ће се појавити наш Господ Исус Христос.

15 Ово ће у своје време остварити блажени и једини Владар, Цар над царевима и Господар над господарима.

16 Он је једини бесмртан и борави у неприступачној светлости. Њега ниједан човек није видео, нити га може видети; њему нека је част и вечна сила. Амин.

17 Онима који су богати на овом свету заповедај: да се не узносе и не поуздају у несигурно богатство, него у Бога који нам све изобилно даје на уживање;

18 да чине добро; да буду богати добрим делима, дарежљиви, и спремни да деле.

19 Овако ће прикупити себи благо које ће бити чврст темељ за будућност, да задрже прави живот.

20 Тимотеју, чувај добро које ти је поверено, клони се световних

испразних разговора и противречних
тврдњи тобожњег „знања.“
21 Неки су се томе приволели и
тако отпали од вере.
Милост *нека је* са вама.

Друга посланица Тимотеју

Темељи хришћанске службе

1 *Од* Павла, апостола Христа
Исуса по Божијој вољи, у складу са
обећањем живота који је у Христу
Исусу,
2 Тимотеју, вољеном детету,
милост, милосрђе и мир од Бога Оца
и Христа Исуса, Господа нашега.
3 Захвалан сам Богу, којему, као и
моји преци, служим чистом савешћу,
док те се непрестано, спомињем у
својим молитвама дан и ноћ.
4 Када се сетим твојих суза,
пожелим да те видим, па да се
испуним радошћу.
5 Сећам се твоје искрене вере, оне
вере која је прво заживела у твојој
баки Лоиди, а онда и у твојој мајци
Евникији, а уверен сам да је и у теби.

Павле подстиче Тимотеја да одважно проповеда Радосну вест

6 Због тога те подсећам да
распламсаш дар који ти је Бог дао
након што сам положио руке на тебе.
7 Јер Бог нам није дао Духа *који
нас чини* плашљивим, него *Духа
који нас испуњава* силом, љубављу и
разборитошћу.
8 Не стиди се да сведочиш за нашега
Господа, ни мене, његовога сужња,
него ми се придружи у страдању за
Радосну вест, ослањајући се на силу
Божију.
9 Он нас је спасао и позвао на живот
светости, не по нашим делима, него
по своме науму и милости, која нам
је дата у Христу Исусу пре почетка
времена.
10 *Та милост* се сада објавила
доласком нашег Спаситеља Христа
Исуса, који је уништио смрт и обасјао
нас животом и нераспадљивошћу
посредством Радосне вести.
11 А мене је Бог поставио за
проповедника, апостола, и учитеља.
12 Због тога и трпим све ово. Ипак,
не стидим се, јер знам у кога сам се
поуздао, а уверен сам да је он у стању
да сачува оно што ми је поверено до
онога Дана.
13 Чврсто се држи здравих речи
које си чуо од мене, узимајући их као
узор, те остани у вери и љубави која
је у Христу Исусу.
14 Чувај добро завештање које ти
је поверено посредством Духа Светог
који пребива у нама.
15 А знаш да су се сви у *Малој* Азији
окренули од мене; међу њима су и
Фигел и Ермоген.
16 Нека Господ покаже милосрђе
Онисифоровом дому, јер ме је много
пута окрепио и није се постидео
мојих окова.
17 Штавише, када је дошао у Рим,
он ме је брижљиво потражио и нашао
ме.
18 Нека му Господ искаже своје
милосрђе у онај дан. А и ти врло
добро знаш колико је он учинио за
мене у Ефесу.

2

1 А ти, сине мој, јачај у милости
која је у Христу Исусу.
2 Учење које си чуо од мене
пред многим сведоцима, повери
поузданим људима, који ће бити у
стању да поуче друге.
3 Поднеси свој део патње као добар
војник Христа Исуса.
4 Ниједан војник који хоће да угоди
своме претпостављеном, не уплиће
се у световне ствари.
5 Такмичар не добија венац ако се
није такмичио по правилима.
6 Земљорадник који се труди треба
први да окуси од приноса.
7 Размишљај о томе што ти
говорим, јер ће ти Господ дати
разумевање у свему.
8 Сећај се Исуса Христа који је
васкрсао из мртвих, који је од
Давидовог потомства, што је у складу
са Радосном вешћу коју проповедам.
9 Због те Радосне вести се и
злопатим у оковима као неки
злочинац. Ипак, Божија реч није
окована.
10 Због тога све подносим ради
изабраних, да они дођу до спасења с

вечном славом посредством Христа Исуса.

11 Поуздана је реч:
Ако смо с њим умрли,
с њим ћемо и живети,
12 ако истрајемо,
с њим ћемо и царевати,
ако га се одрекнемо,
он ће се одрећи нас,
13 ако смо ми неверни,
он остаје веран,
јер не може да порекне самог себе.

14 Подсећај их на ово, заклињући их пред Богом да се не препиру око значења речи, јер то ничему не користи, а води у пропаст оне који слушају.

15 Потруди се да се пред Богом покажеш достојним, као радник који не мора да се стиди, и као онај који исправно тумачи реч истине.

16 Клони се безбожних и бесмислених разговора, јер они који се упуштају у њих, све дубље тону у безбожност.

17 Њихов говор је као рак-рана која изједа *тело*. Међу таквима су Именеј и Филит,

18 који су се удаљили од истине говорећи да се васкрсење већ догодило, рушећи тако веру других.

19 Али чврст је темељ који је Бог поставио и он се неће пољуљати. На њему је написано ово: „Господ зна који су његови“, и: „Нека одступи од неправде свако ко призива име Господње.“

20 Али, у једној великој кући нема само златних и сребрних посуда, него и дрвених и земљаних; једне су за свечане прилике, а друге за свакодневну употребу.

21 Онај који очисти себе од поменутих ствари, биће посуда за свечане прилике, посвећена и корисна *своме* Господару, спремна за свако добро дело.

22 Бежи од младалачких жеља! Тежи за праведношћу, вером, љубављу и миром, заједно са онима који из чиста срца призивају Господа.

23 Клони се глупих и бесмислених расправа, знајући да рађају свађе.

24 Наиме, слуга Господњи не сме да се упушта у свађе, него да буде благ према свима, способан да поучи, трпељив.

25 Противнике нека кори с благошћу, не би ли им Бог дао да се покају и упознају истину,

26 да дођу к себи и избаве се из замке ђавола, који их је заробио да чине његову вољу.

3

Одлике људи у последњим временима

1 Ово знај: у последњим данима настаће тешка времена.

2 Људи ће, наиме, постати саможиви, среброљупци, хвалисави, надмени, хулници, непослушни родитељима, незахвални, несвети,

3 безосећајни, непомирљиви, оговарачи, необуздани, сурови, мрзитељи добра,

4 издајници, лакомислени, надувени, који више воле задовољства него Бога.

5 Они имају обличје побожности, али су се одрекли њене силе. Клони се таквих!

6 Међу овима су и они што се увлаче у куће и лове лаковерне жене оптерећене гресима и свладане различитим пожудама.

7 Оне увек уче, али никако не могу да дођу до познања истине.

8 И као што су се Јаније и Јамврије супротставили Мојсију, тако се и ови људи супротстављају истини. Њихов ум је изопачен, а њихова вера безвредна.

9 Али они више неће напредовати, јер ће њихово безумље постати свима очигледно.

Последња упутства

10 А ти си верно следио моје учење, начин живота, залагање, веру, стрпљивост, љубав, постојаност,

11 прогонства, страдања, која су ме задесила у Антиохији, у Иконијуму, Листри. Каква ли сам само прогонства поднео! А, ето, Господ ме је од свих избавио.

12 Сви који хоће да живе побожним
животом у Христу Исусу биће
прогоњени.
13 А зли људи и варалице постајаће
све гори и гори, варајући друге и
варајући себе.
14 Но, ти се држи онога што си
научио и у шта си уверен, будући да
знаш од кога си се научио.
15 Ти, наиме, од малена познајеш
Света писма, која ти могу дати
мудрост која води к спасењу
посредством вере у Христа Исуса.
16 Све Писмо је богонадахнуто,
те корисно за поуку, за саветовање,
за поправљање, за одгајање у
праведности,
17 тако да човек Божији буде
врстан, спреман за свако добро дело.

4

1 Заклињем те пред Богом и
Христом Исусом, који ће судити
живима и мртвима, и његовим
доласком, и његовим Царством:
2 проповедај реч, устрај и кад је
згода и кад је незгода, опомени,
укори и охрабри с пуно стрпљења и
поуке.
3 Јер, доћи ће време када људи
неће подносити здраво учење, него
ће сходно својим жељама окупљати
око себе учитеље да им голицају уши,
4 те одбијати да слушају истину
окрећући се бајкама.
5 А ти буди трезвен у свему,
поднеси патњу, изврши дужност
проповедника Радосне вести, довршти
потпуно своју службу.
6 Јер ја се већ изливам као жртва
изливница, и време мог одласка се
примакло.
7 Добру сам битку изборио, трку
сам довршио, веру сам сачувао.
8 Осим тога, већ ми је приправљен
венац праведности, којим ће ме
наградити Господ, праведни судија,
и не само мене, него и све оне који с
љубављу чезну да се он појави.

Лична упутства

9 Потруди се да ми дођеш брзо.
10 Димас ме је, наиме, напустио,
јер му је омилео овај свет, па је
отишао у Солун. Крискент је отишао
у Галатију, Тит у Далмацију;
11 само је Лука остао код мене.
Марка поведи са собом, јер ми је
користан у служби.
12 Тихика сам послао у Ефес.
13 Кад дођеш, донеси ми огртач
који сам оставио у Троади код Карпа,
и књиге, нарочито пергаменте.
14 Александар ковач нанео ми је
много зла. Вратиће му Господ по
његовим делима.
15 Чувај га се, јер се веома противио
нашим речима.
16 Приликом моје прве одбране,
нико се није нашао уз мене, него су
ме сви напустили. Нека им се то не
урачуна!
17 Али Господ је био уз мене и
оснажио ме, да би се преко мене
порука у целости објавила и да би је
сви народи чули. Тако сам се избавио
из лављих чељусти.
18 Господ ће ме избавити од свих
злих дела и безбедно ме довести у
своје небеско Царство. Њему нека је
слава од сад и довека, амин.

Поздрави и благослов

19 Поздрави Прискилу и Акилу и
Онисифоров дом.

20 Ераст је остао у Коринту, а
Трофима сам оставио у Милиту јер је
био болестан.
21 Потруди се да дођеш пре зиме.

Поздрављају те Евул, Пуд, Лин,
Клаудије, и сва браћа.

22 *Нека је* Господ са твојим духом.
Милост с вама!

Посланица Титу

Увод

1 *Од* Павла, слуге Божијег и
апостола Исуса Христа.
Бог ме је изабрао да подстакнем
веру изабраника Божијих и њихово
знање о истини која је у сагласности
са побожношћу,
2 која се темељи на нади у вечни
живот. Бог који не лаже обећао је овај
живот пре почетка времена,
3 а у своје време објавио своју
реч кроз службу проповедања која
ми је поверена наредбом нашег
Спаситеља, Бога.
4 Титу, *мом* правом детету у
заједничкој вери. Милост *ти* и мир
од Бога Оца и Христа Исуса, нашег
Спаситеља.

Титова служба на Криту

5 Оставио сам те на Криту да
уредиш што је недовршено, и да
поставиш старешине по градовима,
према упутствима која сам ти дао.
6 *Старешина* треба да је
беспрекоран, једне жене муж, да има
верујућу децу, којој се не приговара
да су раскалашна и непослушна.
7 Јер будући да надгледник врши
службу управљања коју му је поверио
Бог, он треба да је беспрекоран, а не
саможив, ни раздражљив, ни склон
пићу, ни насилник, нити лаком на
непоштен добитак.
8 Напротив, он треба да је
гостољубив, да воли добро, да
је разуман, праведан, посвећен,
уздржљив.
9 Он треба да се чврсто држи
поуздане поруке *нашег* учења, да
буде у стању да опомиње са здравим
учењем, и да уверава оне који се
противе учењу.
10 Има, наиме, много непослушних,
који говоре бесмислице, те заводе
друге, нарочито они од обрезаних.
11 Овима треба запушити уста,
јер уносе пометњу у целе породице
учећи што не треба, све зарад
непоштеног добитка.
12 Један од њих, њихов сопствени
пророк, рече: „Крићани су вазда
лажљивци, зле звери, и лењи
трбуси.“
13 Ова изјава је истинита. Због тога
их строго опомињи да буду здрави у
вери,
14 да не обраћају пажњу на
јудејске приче и заповести људи који
одбацују истину.
15 Чистима је све чисто, а
опогањенима и неверним ништа
није чисто, него су им ум и савест
опогањени.
16 Они исповедају да познају Бога,
али га се својим делима одричу.
Они су гнусни и непослушни људи,
неспособни за било какво добро дело.

2

Живот у складу са учењем

1 А ти говори оно што је у складу са
здравим учењем:
2 да старци буду трезвени, честити,
разумни, здрави у вери, љубави, и
стрпљивости.
3 Старице такође нека се понашају
како то приличи посвећеним
женама: да не оговарају, да се не
одају многом вину, него да поучавају
што је добро.
4 Онда нека саветују младе жене
како да воле своје мужеве и своју
децу,
5 да буду разумне, чисте,
добре домаћице, покорне својим
мужевима, да се реч Божија не би
ружила.
6 Такође опомињи и младиће да
буду разумни.
7 У свему се покажи примером
чинећи добра дела, буди искрен и
озбиљан у учењу *које излажеш*.
8 Нека твоје речи буду здраве и без
приговора, да се противник застиди
немајући шта лоше да каже о нама.
9 Робови да се у свему покоравају
својим господарима, да им угађају,
да им не противрече
10 и не поткрадају их, него да
се у свему покажу одданима и
добрима, тако да у свему красе учење
Спаситеља, нашег Бога.

11 Јер Бог је открио своју милост
ради спасења свих људи.
12 Она нас одгаја да одбацимо
безбожност и световне жеље, те
да живимо разумно, праведно и
побожно у овом свету,
13 очекујући блажену наду и
славно појављивање нашега великога
Бога и Спаситеља Исуса Христа.
14 Он је дао себе за нас да нас
откупи од сваког безакоња и да за
себе очисти изабрани народ који
предано чини добро.
15 Ово говори и напомињи,
користећи пуно право да кориш.
Нико нека те не презире.

3

Дужности верујућих

1 Подсећај их да се покоравају
владарима и властима, да буду
послушни, и спремни на свако добро
дело.
2 *Такође их подсећај* да ни о коме
не говоре ружно, да се не свађају, да
буду трпељиви, да показују благост
према свим људима.
3 Јер и ми смо некада били
неразумни, непослушни, заведени,
робови сваковрсних жеља и пожуда
сваке врсте, проводећи живот у злоби
и зависти, омрзнути и мрзећи једни
друге.
4 А када је наш Спаситељ
Бог показао своју доброту и
човекољубље,
5 он нас је и спасао, али не на
основу праведних дела која смо
ми учинили, него на основу свога
милосрђа, тако што нас је опрао
водом новог рођења и обновио нас
Светим Духом.
6 Њега је Бог богато излио на
нас посредством Исуса Христа, нашег
Спаситеља,
7 да бисмо, пошто нас је учинио
праведнима пред собом, примили у
посед вечни живот коме се надамо.
8 Ово је истинита реч, и зато желим
да то устрајно напомињеш, тако да
се они који су поверовали Богу труде
да чине добра дела и да у томе
предњаче. Ово је добро и корисно
људима.
9 Избегавај бесмислене расправе и
родословља, као и свађе и препирке
око Закона, јер су бескорисне и
безвредне.
10 А кривоверца након другог
упозорења искључи,
11 знајући да је изопачен и да
греши. Такав је самог себе осудио.

Завршне поруке и поздрав

12 Кад ти пошаљем Артема или
Тихика, потруди се да дођеш к мени
у Никопољ, јер сам одлучио да тамо
проведем зиму.
13 Зину правника и Аполоса
брижљиво опреми за пут, да ни у
чему не оскудевају.
14 А наши нека се уче да предњаче
у добрим делима где за то постоји
потреба, да не би били бесплодни.
15 Поздрављају те сви који су овде
са мном. Поздрави све који нас воле
у вери. Милост *нека је* са свима вама.

Посланица Филимону

1 *Од* Павла, сужња ради Христа
Исуса, и *од* брата Тимотеја, нашем
сараднику, вољеном Филимону,
2 сестри Апфији, и нашем саборцу
Архипу, као и целој цркви која се
окупља у твоме дому.

3 Милост вам и мир од Бога, Оца
нашега, и Господа Исуса Христа.

4 Увек захваљујем своме Богу кад те
спомињем у својим молитвама.
5 Слушам, наиме, о твојој љубави
коју имаш према целом Божијем
народу и о твојој вери у Господа
Исуса.
6 *Молим се* да твоје учешће у
заједничкој вери постане делотворно
кроз дубље разумевање сваког
благослова који имамо у нашем
заједништву с Христом.
7 Имао сам, наиме, много радости
и утехе од твоје љубави, брате, што си
окрепио срца светих.

Павлова молба за Онисима

8 Стога, имам пуну слободу у
Христу да ти заповедим шта си дужан
да чиниш.
9 Али зато што те волим радије ћу
те молити, такав какав сам, старац
Павле, а сада и сужањ ради Христа.
10 Молим те за моје дете Онисима,
коме сам постао духовни отац у
тамновању.
11 Он ти је некад био некористан,
али сада је и теби и мени постао
користан*.
12 Шаљем ти га натраг, њега, срце
моје.
13 Хтео сам да га задржим код себе
да ми уместо тебе послужи за време
мог тамновања ради Радосне вести.
14 Ипак, нисам ништа хтео да
чиним без твога пристанка, да твоје
добро дело не буде од морања, него
од добре воље.
15 Јер можда је баш зато и био
одвојен од тебе на кратко, да би га
добио заувек,
16 али не више као роба, него много
више од роба, као вољеног брата.
Он је и мени нарочито драг, али је
теби дражи, и као човек и као брат у
Господу.
17 Према томе, ако ме сматраш за
друга, прихвати га као мене самог.
18 Ако те је оштетио или ти нешто
дугује, то стави на мој рачун.
19 Ја, Павле, лично потписујем: ја
ћу платити; да не помињем да и себе
самог дугујеш мени.
20 Да, брате, хајде да од тебе имам
какве користи ради Господа; окрепи
моје срце у Христу.
21 Ово сам ти написао уздајући
се у твоју послушност, јер знам да
ћеш учинити и више од онога што
тражим.
22 Уједно ми припреми гостинску
собу, јер се надам да ћу вам
посредством ваших молитава бити
дарован.

23 Поздравља те Епафрас који је са
мном сужањ ради Христа Исуса,
24 и моји сарадници Марко,
Аристарх, Димас и Лука.

25 Милост Господа нашег Исуса
Христа са вашим духом.

* **1:11** Име *Онисим* значи *користан*. Павле је употребио игру речи да нагласи како је одбегли роб постао користан кад је прихватио Христа.

Посланица Јеврејима
Христос је узвишенији од анђела

1 Бог је много пута и на много
начина говорио нашим прецима
преко пророка,
2 али у ове последње дане
проговорио нам је преко Сина, кога
је одредио за власника свега, чијим
посредством је и свет створио.
3 Он је одсјај *Божије* славе, и верни
одраз његовога бића, он који све
одржава силом своје речи. Па пошто
изврши очишћење греха, седе у небу
с десне стране *Бога* величанственога.
4 Тако постаде толико моћнији од
анђела, колико му Бог даде име
узвишеније од њиховог.
5 Зар је коме од анђела икад рекао:
„Ти си Син мој,
данас си се мени родио“,
и поново:
„Ја ћу му бити Отац,
а он ће ми бити Син“?
6 А затим, кад је слао Прворођенца на
свет, рече:
„Нека му се поклоне сви анђели
Божији.“
7 За анђеле, пак, каже:
„Он своје анђеле чини ветровима*,
и своје слуге огњеним
пламеновима.“
8 А за Сина каже:
„Твој је престо, Боже, у веке векова!
Жезло је правде жезло твога
царства.
9 Волиш правду, а мрзиш неправду.
Зато те је Бог, твој Бог,
помазао уљем радости,
више него твоје другове.“
10 Такође *каже*:
„Ти си, Господе, у почетку утемељио
земљу,
и небеса су дело твојих руку.
11 Она ће пропасти, али ти ћеш
остати,
и све ће се исхабати као
изношена одећа.
12 Сложићеш их као огртач,
измениће се као одећа.
А ти си *увек* исти,
веку твоме *нигде* краја нема.“
13 И коме је од анђела икад рекао:
„Седи мени с моје десне стране,
док душмане не положим твоје,
за твоје ноге постоље да буду“?
14 Нису ли сви *анђели* – духови
послати од Бога да служе онима који
треба да приме у посед спасење?

2

Велико спасење

1 Утолико ревносније треба да
пазимо на оно што смо чули, да не
залутамо.
2 Јер ако се порука која је
дата посредством анђела показала
поузданом, те ако су они који је
нису следили примили заслужену
казну за сваки преступ и сваку
непослушност,
3 како ћемо избећи *казну* ми ако
занемаримо толико спасење? Господ
је први проповедао то спасење, а
нама су га потврдили они који су га
слушали.
4 Бог га је потврдио знацима и
чудима и деловањем различитих
сила, те раздељивањем Духа Светога
по својој вољи.
5 Бог, наиме, није анђелима
покорио будући свет о коме
говоримо.
6 Неко је изјавио негде *у Писму*:
„Шта је човек да га се сећаш,
шта ли син човечији да бринеш
за њега?
7 Ти си га мало мањим од анђела
учинио,
славом и чашћу њега си овенчао,
8 њему под ноге све си покорио.“
А то да му је све покорено, значи
да није остало ништа што би му се
супротстављало. Ипак, сада још увек
не видимо да му је све покорено,
9 али зато видимо Исуса, који је за
кратко био учињен мањим од анђела,
овенчаног славом и чашћу због смрти
коју је претрпео, како би Божијом
милошћу искусио смрт за све.
10 Јер, приличило је *Богу*,
посредством кога и ради кога
све постоји, да патњама учини

* **1:7** *Ветровима* или *духовима.*

савршеним зачетника њиховог спасења, како би многу децу увео у славу.

11 Наиме, и *Исус* који чини људе светима, и они које он чини светима, сви имају истог *Оца*. Зато се не стиди да их назове браћом

12 кад каже:

„Навестићу твоје име браћи својој,
хвалићу те усред збора.“

13 И поново:

„Ја ћу се поуздати у њега.“

И још:

„Ево мене и деце коју ми је дао Бог.“

14 А пошто деца деле заједничку крв и тело, тако је и он постао као они, да смрћу уништи онога који има власт над смрћу, то јест ђавола,

15 те да избави оне који целог свог живота робују страху од смрти.

16 Јер, јасно је да он није дошао да помогне анђелима, него Аврахамовом потомству.

17 Требало је, наиме, да у свему постане сличан својој браћи, да би био милосрдни и верни Првосвештеник који служи пред Богом за њих, како би окајао грехе народа.

18 Па пошто је и сам прошао кроз искушење док је патио, у стању је да помогне онима који пролазе кроз искушење.

Исус је узвишенији од Мојсија

3

1 Стога, света браћо, који сте судеоници у небеском позиву, обратите пажњу на Исуса, Апостола и Првосвештеника вере коју исповедамо.

2 Он је био веран *Богу* који га је поставио у службу, као што је и Мојсије био веран *Богу* који га је поставио над целим домом својим.

3 Ипак, *Исус* заслужује већу част него Мојсије, као што и градитељ заслужује већу част од куће коју је саградио.

4 Наиме, свака кућа има градитеља, али Бог је све саградио.

5 Мојсије је био веран у *Божијем* дому као слуга, да би сведочио о стварима које ће се тек објавити.

6 Али Христос има управу над домом *Божијим* у својству Сина. А његов дом смо ми, ако смело одржимо поуздање у наду којом се поносимо.

7 Зато, као што Дух Свети каже:

„Данас, кад глас његов чујете,
8 тврда срца не будите,

као кад се дигла буна,
у пустињи у дан кушања.

9 Оци ваши *мене* су кушали и изазивали,
иако су дела моја гледали четрдесет лета.

10 Тада планух гневом на онај нараштај
и рекох: ’Верности нема у њима никакве,
путеве моје они не познају.’

11 У гневу сам се тада заклео:
’Неће они ући у мој починак.’“

12 Браћо, пазите да коме од вас срце не постане зло и неверно, па да се окрене од живога Бога.

13 Зато бодрите један другог свакога дана, док год се каже „данас“, да кога од вас не заведе грех, те му отврдне срце.

14 Ми смо, наиме, судеоници Христови, само ако до краја чврсто одржимо оно првобитно поуздање у Бога.

15 Као што *Писмо* каже:

„Данас, кад глас његов чујете,
тврда срца не будите,
као кад се дигла буна.“

16 Ко су ти што су чули *Божији глас*, а ипак се побунили? Нису ли то сви они које је Мојсије извео из Египта?

17 И на кога ли се гневио, ако не на оне који су сагрешили, чија су тела попадала по пустињи?

18 Коме другом се заклео да неће ући у починак, ако не онима који су били непокорни?

19 Тако видимо да нису могли да уђу *у починак* због своје невере.

4

1 Пазимо, дакле, да се, док још траје
обећање о уласку у његов починак, не
нађе да га је неко од вас пропустио.
2 Наиме, и нама је објављена
Радосна вест као и њима, али њима
порука није била на корист, јер нису
вером били здружени са онима који
су је послушали.
3 У починак, наиме, улазимо ми
који смо поверовали, као што је *Бог*
рекао:
„У гневу сам се тада заклео:
'Неће они ући у мој починак.'“
Бог је ово изрекао, иако су његова дела
била довршена још од постанка света.
4 Јер, негде је речено о седмом дану
овако: „И почину Бог у седми дан од
свих својих дела.“
5 А овде је опет речено: „Неће они ући
у мој починак.“
6 А пошто остаје да неки уђу у
починак, и пошто они који су први
чули Радосну вест нису ушли због
своје непокорности,
7 *Бог* опет одређује један дан, једно
„данас“, када након много времена
говори преко Давида, као што је
речено:
„Данас, кад глас његов чујете,
тврда срца не будите.“
8 Јер, да их је Исус *Навин* довео до
починка, не би *Бог* након тога говорио
о једном другом дану.
9 Према томе, суботњи починак
остаје Божијем народу.
10 Наиме, ко уђе у *Божији* починак,
починуо је од својих дела, као што је
Бог починуо од својих.
11 Стога, не штедимо труда да уђемо
у тај починак да не би ко пао као они
због непокорности.
12 Јер је реч Божија жива и
делотворна, оштрија од сваког мача
с две оштрице. Она дубоко засеца, те
сеже до споја душе и тела, зглобова
и мождине, па суди мислима и
намерама срца.
13 Нема, наиме, створења које
се може сакрити од *Бога*. Све
је откривено и јасно ономе коме
морамо положити рачун.

Христос – наш Првосвештеник

14 Будући да имамо великог
Првосвештеника који је узишао на
небеса, Исуса, Сина Божијег, држимо
се чврсто онога што исповедамо.
15 Јер, ми имамо Првосвештеника
који је у стању да саосећа са нашим
слабостима, будући да је прошао кроз
сва искушења као и ми, али није
сагрешио.
16 Стога, приступајмо с поуздањем
престолу милостивога *Бога* да
примимо милосрђе и нађемо милост
у час кад нам затреба помоћ.

5

1 Јер сваки Првосвештеник који се
бира између људи, поставља се да
заступа *људе* пред Богом, да приноси
дарове и жртве за грехе.
2 Он може да буде обзиран
према онима који су у незнању и
заблуди, зато што је и сам подложан
слабостима.
3 Због тога он мора да приноси
жртве за грехе како за народ, тако и
за себе.
4 Ту част нико не може да присвоји
за себе, него га Бог позива у ту
службу, као што је то био случај са
Ароном.
5 Тако ни Христос није сам себи дао
част да буде Првосвештеник, већ га је
поставио онај који му је рекао:
„Ти си Син мој,
данас си се мени родио.“
6 Тако и на другом месту каже:
„Ти си довека свештеник
по реду Мелхиседековом.“
7 Он је за време свог земаљског
живота уз гласни вапај и сузе, принео
молитве и прошње *Богу* који га је
могао спасти од смрти. И пошто је
био покоран, Бог га је услишио.
8 Иако је био Син, кроз патње се
научио да буде послушан.
9 Па постигавши савршенство,
постао је зачетник вечног спасења
свима који су му послушни,
10 те га Бог прогласи Првосвештеником
по реду Мелхиседековом.

Укор примаоцима поруке

11 Има још много тешко
објашњивих ствари о којима треба

да говоримо, али сте постали лењи да слушате.

12 И уместо да сте до сада већ учитељи, поново вас треба поучавати основама Божије поруке. Још увек вам је потребно млеко, а не чврста храна!

13 Свако, наиме, ко се храни млеком, не сналази се добро у учењу о праведности, јер је дете.

14 Чврста храна је за оне зреле, чија су чула навиком извежбана да разликују зло и добро.

6

1 Зато оставимо за сада почетно учење о Христу и окренимо се зрелијем учењу, не враћајући се на основе: покајање од мртвих дела, вера у Бога,

2 учење о крштењима, полагање руку, васкрсење из мртвих и вечни суд.

3 И о томе ћемо говорити ако да Бог.

4 Има, наиме, оних који су једном били просветљени. Али иако су искусили небески дар примивши Духа Светог,

5 иако су искусили да је реч Божија добра, иако су искусили силе будућег света,

6 ипак су напустили веру. Такве је немогуће поново довести до покајања, јер они тиме изнова разапињу Сина Божијег и јавно га изврћу ругли.

7 Земља, наиме, која упија воду од честих киша које падају на њу и рађа род који је на корист онима за које се обрађује, прима благослов од Бога.

8 А *земља* која рађа трње и коров ништа не вреди. Таква се ближи проклетству и завршава у огњу.

9 Ипак, вољени, премда говоримо овако, уверени смо да ствари стоје боље у вашем случају, и да вам предстоји спасење.

10 Јер Бог није неправедан; он неће заборавити ваше дело и љубав коју сте показали у његово име, служећи верујућима, као што им још увек служите.

11 Желимо, наиме, да свако од вас покаже ревност до краја да би се испунило оно чему се надате.

12 Тако нећете постати лењи, него ћете следити пример оних који кроз веру и стрпљивост примају у посед оно што је Бог обећао.

Поузданост Божијег обећања

13 Када је Бог дао обећање Аврахаму, дао га је уз заклетву. Но, пошто није имао ни у кога већег да се закуне, заклео се самим собом,

14 рекавши: „Обилно ћу те благословити и силно те умножити.“

15 *Аврахам* је био стрпљив, и тако примио оно што му је Бог обећао.

16 Јер људи се заклињу оним што је веће, па заклетвом потврђују оно што тврде и тако окончавају расправу.

17 Тако је и Бог, желећи да у већој мери покаже примаоцима обећања непроменљивост своје одлуке, потврдио обећање заклетвом.

18 То је учинио да бисмо посредством ових двају непроменљивих чињеница, у којима се Бог не може преварити, имали силну утеху ми који смо нашли уточиште, те да бисмо се чврсто држали наде која је пред нама.

19 Ову *наду* имамо као чврсто и поуздано сидро душе. Она нас води иза *храмске* завесе,

20 где је Исус ушао да нас заступа поставши вечни Првосвештеник по реду Мелхиседековом.

7

Христос је Првосвештеник по Мелхиседековом реду

1 Наиме, овај Мелхиседек, салимски цар, био је свештеник Бога Свевишњега. Он је изашао у сусрет Аврахаму који се враћао након своје победе над краљевима, и благословио га,

2 а Аврахам му је дао десетак од свега. (*Мелхиседек* у преводу значи прво „цар праведности“, а цар Салима значи „цар мира“.)

3 О његовом оцу и његовој мајци, као и о његовим прецима, *не зна се*

ништа. Такође се *не зна* ни кад се родио ни кад је умро, али пошто је сличан Сину Божијем, остаје заувек свештеник.

4 Погледајте само колико је велики онај коме је наш родоначелник, Аврахам, дао десетак од најбољег плена.

5 Додуше, Закон налаже да и Левијеви потомци који обављају свештеничку службу узимају десетак од народа, то јест, од своје браће, иако и они воде порекло од Аврахама.

6 *Мелхиседек* није био *Левијев* потомак, али је добио десетак од Аврахама и затим га благословио, њега коме су дата обећања.

7 Неоспорно је да већи благосиља мањег.

8 У првом случају, десетак добијају свештеници који су смртни људи, а у другом *Мелхиседек* за кога се тврди да је жив.

9 И могло би се рећи да је Левије, који иначе узима десетак, у ствари дао десетак преко Аврахама,

10 зато што је још увек био у телу свога праоца када му је Мелхиседек изашао у сусрет.

11 Ако је, дакле, савршенство постигнуто посредством левитског свештенства, будући да је народ под њим добио Закон, зар би још постојала потреба да се појави свештеник по реду Мелхиседековом, уместо по реду који се назива по Арону?

12 Наиме, где се мења свештенство, тамо се мења и Закон.

13 А *Исус*, за кога је ово речено, припада другом племену – од кога нико није служио код жртвеника.

14 Јасно је, наиме, да наш Господ потиче из Јудиног племена о коме Мојсије није ништа рекао када је говорио о свештенству.

15 Ово постаје још очигледније појавом другог свештеника који је сличан Мелхиседеку.

16 Он је постао свештеник не на основу одредбе која се темељи на закону природног наслеђа, већ на сили неуништивог живота.

17 Јер *Писмо* сведочи о њему:
„Ти си довека свештеник
по реду Мелхиседековом.“

18 Укинута је, наиме, стара заповест јер је била слаба и бескорисна.

19 А пошто Закон није ништа усавршио, уведена је боља нада којом приступамо Богу.

20 Ово је *Бог* потврдио уз заклетву, док свештеници улазе у службу без заклетве.

21 Али он је постао *свештеник* уз заклетву *Бога* који му је рекао:
„Господ је дао заклетву
и неће је повући:
’Ти си довека свештеник.’“

22 Самим тим је и Исус постао јамац бољег савеза.

23 Уз то, многи су престали да буду свештеници, јер их је смрт прекинула у служби.

24 Али пошто *Христос* остаје довека, његово свештенство никада не пролази.

25 Он може у потпуности да спасе оне који његовим посредством приступају Богу, јер заувек живи да их заступа *пред Богом*.

26 Јер овакав нам је Првосвештеник и био потребан – свет, безазлен, неокаљан, одељен од грешника, и узвишенији од небеса.

27 Он не мора као Првосвештеници да приноси жртве за грехе сваки дан, прво за себе, а онда за народ. Ово је учинио једном за свагда приневши себе на жртву.

28 Закон, наиме, поставља за Првосвештенике људе који су склони слабостима, а реч заклетве, која је дошла после Закона, поставља Сина који је заувек учињен савршеним.

Нови савез надвисује Стари савез

8

1 Главно у овом излагању јесте: имамо Првосвештеника који је сео с десне стране престола Божијег величанства на небесима.

2 Он је службеник Светиње и правог Шатора који је поставио Господ, а не човек.

3 А пошто се сваки Првосвештеник поставља да приноси дарове и

жртве, било је неопходно да и овај Првосвештеник има шта да принесе.

4 Заиста, да је на земљи, он не би ни био свештеник, зато што има свештеника који по Закону приносе дарове.

5 Они служе у светињи која је тек слика и сенка небеске *Светиње*. Јер када је Шатор требало подигнути, Мојсије је добио строга упутства. *Бог му* је рекао: „Гледај да све направиш према нацрту који ти је показан на гори.“

6 А сада је *Христос* добио узвишенију службу од њихове, пошто је и савез, чији је он посредник, бољи, будући да је утемељен на бољим обећањима.

7 Да је, наиме, први *савез* био беспрекоран, не би било потребно тражити други.

8 Јер *Бог*, корећи свој народ, каже:
„Ево долазе дани – говори Господ –
када ћу склопити нови савез
с народом израиљским
и с народом Јудиним.
9 То неће бити као кад сам
склопио савез са њиховим оцима,
онога дана кад сам их узео за руку
и извео из Египта.
Али пошто нису били верни моме савезу,
ни ја се нисам обазирао на њих –
говори Господ.
10 Ово је савез који ћу склопити
с народом израиљским након тих дана, говори Господ:
ставићу своје законе у њихов разум,
и уписаћу их у њихова срца.
Ја ћу бити њихов Бог,
а они ће бити мој народ.
11 Тада нико неће поучавати свога сугрђанина
или брата говорећи: ’Упознај Господа’,
јер ће ме познавати сви од малог до великог.
12 Јер смиловаћу се над њиховим неправдама,
и нећу се више сећати њихових греха.“

13 Говорећи о новом *савезу*, *Бог* је прогласио први *савез* застарелим. А оно што застарева, на путу је да ишчезне.

9

Неделотворност старог богослужења

1 Први *савез* је такође имао праведне захтеве за богослужење и сграђену богомољу.

2 Шатор је био уређен тако да је у првом делу стајао свећњак, сто и жртвени хлебови. Тај део се зове „Светиња“.

3 Други део Шатора, иза завесе, зове се „Светиња над светињама“.

4 Ту је стајао кадиони жртвеник од злата и Ковчег савеза, сав опточен златом. У њему је била златна посуда са маном и Аронов штап који је био процветао, и плоче савеза.

5 Над *Ковчегом* су стајали херувими славе, наткриљујући поклопац. О овоме нећемо сада подробно говорити.

6 Пошто је ово уређено овако, свештеници стално улазе у први *део* Шатора да врше богослужење.

7 У други *део Шатора* улази само Првосвештеник, и то једном годишње, с крвљу жртве коју приноси за себе и за грехе народа учињене у незнању.

8 Тиме Свети Дух показује да пут у Светињу над светињама још није отворен, будући да први Шатор још постоји.

9 Ово на сликовит начин говори о садашњем времену, зато што жртвени дарови и жртве које се приносе, не могу савршено очистити савест онога који служи *Богу*,

10 пошто се тичу само телесних праведних захтева, јела, пића, и разних обредних прања, која трају само до времена када ће *Бог* успоставити бољи поредак.

11 А Христос је дошао као Првосвештеник са добрима, те ушао кроз бољи и савршенији Шатор који није сграђен људском руком, то јест, од творевине.

12 Када је, пак, ушао у Светињу над светињама, он није принео крв јарчева и телади, *већ себе*, проливши

сопствену крв, и тако постигао вечно откупљење.
13 Јер, ако крв јарчева и бикова и пепео јунице, којим се шкропе они који су обредно нечисти, посвећује ради телесне чистоће,
14 колико ће више крв Христова, који је посредством вечног Духа принео себе непорочног Богу, очистити нашу савест од мртвих дела, да служимо живоме Богу?
15 Он је посредник Новог савеза да би они који су позвани примили обећање вечног поседа, пошто је поднео смрт ради откупљења од преступа учињених у првом савезу.
16 Наиме, при отварању тестамента*, треба најпре да се потврди да је онај који га је саставио мртав,
17 будући да тестамент постаје важећи тек по *завештаваочевој* смрти. Све док је завештавалац жив, *тестамент* не важи.
18 Зато је и први савез постао пуноважан проливањем крви жртве.
19 Наиме, кад је Мојсије изговорио све заповести целом народу у складу са Законом, узео је крв телади и јарца с водом, скерлетном вуном и исопом, те пошкропио књигу и сав народ.
20 *Онда* је рекао: „Ово је крв савеза који вам је Бог одредио.“
21 Крвљу је такође пошкропио Шатор и све богослужбене посуде.
22 Уистину, по Закону се скоро све чисти крвљу, то јест, без проливања крви нема опроштења.

Христова крв уклања грехе

23 Потребно је, дакле, да се предмети који су начињени по узору на небеске ствари очисте на овај начин, али небеске ствари захтевају боље жртве од ових.
24 Јер, Христос није ушао у рукотворену Светињу, која је тек представа праве *Светиње*, него у сâмо небо, да се сад појави пред Богом за нас.
25 Првосвештеник сваке године улази у светињу и приноси животињску крв. А Христос није ушао тамо да принесе себе више пута,
26 јер би у том случају морао више пута од постанка света да претрпи патњу. Он се појавио сада, на свршетку векова, да својом жртвом уклони грехе једном за свагда.
27 Људима је одређено да једном умру, и да затим изађу на *Божији* суд.
28 Исто тако ће се и Христос, пошто је једном принет да понесе грехе многих, појавити по други пут али не због греха, него да донесе спасење онима који га жељно ишчекују.

10

1 Наиме, пошто је Закон тек сенка будућих добара, а не и сам облик ствари, он не може једним те истим жртвама, које се сваке године изнова приносе, усавршити оне који приступају *Богу*.
2 Ако, дакле, они који су једном очишћени од греха не би више имали осећање кривице за грех, онда се жртве не би више приносиле.
3 Овако, жртве сваке године подсећају на грехе,
4 зато што крв бикова и јараца не може да уклони грехе.
5 Зато улазећи у свет, *Христос* говори:
„Жртве и приносе ниси пожелео,
али си ми *зато* тело приправио;
6 у жртвама свеспалницама
и *жртвама* за грех ниси уживао.
7 Тада рекох: ’Ево, долазим,
да извршим вољу твоју, Боже,
јер је тако написано за мене у свитку.’“
8 Горе каже: „Жртве и приносе ниси пожелео, нити си у свеспалницама и жртвама за грех уживао“ (ово *је рекао иако* се *жртве* приносе по Закону).
9 Онда наставља: „Ево, долазим да извршим твоју вољу.“ Тиме укида прво да би увео друго.
10 А ми смо посвећени тако што је Исус Христос принео своје тело једном за свагда.
11 Сваки свештеник, додуше, свакодневно врши своју службу

* **9:16** У Новом завету се иста реч употребљава за *завет*, или *савез*, и за *тестамент*.

приносећи увек изнова исте жртве,
које никада не могу потпуно уклонити грехе.
12 А *Христос* је једном принео *себе*
за грехе и заувек сео с десне стране
Богу.
13 Он тамо чека све док његови
непријатељи не буду постављени за
постоље његових ногу.
14 Јер, он је једном жртвом заувек
довео до савршенства оне који су
посвећени.
15 А и Свети Дух нам сведочи *о томе*
пошто је рекао:
16 „Ово је савез који ћу склопити са
њима,
након тих дана, говори Господ:
ставићу своје законе у њихова срца,
и уписаћу их у њихов ум,
17 и нећу се више сећати њихових
греха и безакоња.“
18 А кад су греси опроштени, жртве се
више не приносе.

Надмоћност вере

Подстицање на истрајност

19 Према томе, браћо, имамо пуну
слободу да уђемо у *Светињу над*
светињама по крви Исуса,
20 који нам је отворио нови и живи
пут кроз завесу, то јест, *кроз* своје
тело.
21 И *будући да имамо* великог
Свештеника *који служи* над домом
Божијим,
22 приступајмо *Богу* с искреним
срцем и с вером пуном поуздања,
пошто су нам срца очишћена од зле
савести, а тела опрана чистом водом.
23 Стога се чврсто држимо наде коју
исповедамо, јер је веран онај који је
обећао.
24 Усредсредимо се на то да
подстичемо један другога на љубав
и добра дела.
25 Не напуштајмо своју заједницу,
као што неки обичавају, него
охрабрујмо једни друге, тим пре што
и сами видите да се приближава дан
Господњи.
26 Наиме, ако својевољно грешимо
и након што смо примили знање
о истини, нема те жртве *која ће*
уклонити грехе.
27 За такве остаје само страшно
ишчекивање Суда и јаросни огањ који
ће прождрети противнике.
28 Јер, кад неко преступи Мојсијев
Закон, без милости умире на основу
сведочења два или три сведока.
29 А замислите само колико ће
строжу казну примити онај који
презре Сина Божијег и сматра
нечистом крв савеза којом је
посвећен, те увреди Духа милости?
30 Ми, наиме, познајемо онога који
је рекао: „Моја је освета, ја ћу
узвратити“ и: „Господ ће судити
своме народу.“
31 Страшно је пасти у руке живога
Бога!
32 Сећајте се прошлих дана, када
сте, тек просветљени, постојано
поднели многе невоље и патње.
33 С једне стране сте били јавно
изложени вређању и невољама, с
друге сте се и сами придружили
онима с којима се тако поступало.
34 Ви сте, наиме, учествовали у
патњама оних који су утамничени,
и с радошћу прихватали када су вам
отимали имовину, знајући да имате
бољу и трајнију имовину.
35 Зато не губите своје поуздање
које доноси велику награду.
36 Вама је, наиме, потребна
истрајност да чините Божију вољу
како бисте могли да примите оно што
је Бог обећао.
37 „Јер још мало, врло мало,
па ће доћи онај који долази,
и неће закаснити.
38 А мој праведник ће живети од вере,
а ако ли одступи,
моја душа неће уживати у
њему.“
39 А ми нисмо они који одступају
на сопствену пропаст, него они који
верују да сачувају своју душу.

11

1 А вера је остварење онога чему се
надамо, доказ о стварности коју не
видимо.
2 По њој су, наиме, наши преци
добили признање.

3 На основу вере схватамо да је свет уређен Божијом речју, и то тако да је
видљиво постало од невидљивог.
4 На основу своје вере је Авељ
принео угоднију жртву Богу него
Кајин, па је добио признање да је
праведан, јер је Бог прихватио његову
жртву. По својој вери он још увек
говори, иако је мртав.
5 На основу своје вере је Енох био
вазнет, тако да није искусио смрт.
Њега нису нашли, јер га је Бог узео. А
пре него што је био вазнет, дано му је
признање да је угодио Богу.
6 Наиме, без вере је немогуће
угодити *Богу*, јер онај који приступа
Богу треба да верује да он постоји и
да награђује онога који га тражи.
7 На основу своје вере је Ноје био
упућен у још невиђене ствари, па
је са страхопоштовањем саградио
пловило да спасе своје укућане.
Својом вером је осудио свет на
пропаст, те је тако примио од Бога
праведност која се заснива на вери.
8 На основу своје вере је Аврахам
послушао Бога који га је позвао да
оде у крај који је требало да прими у
посед. Отишао је иако није знао куда
да иде.
9 Вером се настанио као странац у
обећаној земљи и живео под шатором
у туђини. Тако су живели и Исак и
Јаков, наследници истог обећања.
10 *Аврахам* је, наиме, очекивао град
који има чврсте темеље, чији је
градитељ и творац Бог.
11 На основу своје вере је Сара,
нероткиња, добила моћ да ствара
потомство, иако више није била
у добу за рађање, јер је сматрала
верним Бога који јој је дао обећање.
12 Тако се од једнога, скоро мртвог
човека, изродило *потомство*, „бројно
као звезде на небу и неизмерно као
песак на морској обали.“
13 Сви су они умрли с вером, не
примивши ствари које је Бог био
обећао. Они су их издалека назрели
и поздравили их, те признали да су
странци и дошљаци на земљи.
14 Наиме, они који тако говоре
показују да траже праву домовину.
15 Уистину, да су мислили на
земљу из које су изашли, они би
нашли прилику да се тамо и врате.
16 Али они сада чезну за бољом
домовином, то јест, оном небеском.
Зато се Бог не стиди да се назове
њиховим Богом, јер је он приправио
град за њих.
17 На основу своје вере је Аврахам,
када га је Бог ставио на кушњу,
принео Исака *на жртву*. *Аврахам*
је принео свога јединца, иако је
прихватио обећања за њега
18 Бог је, наиме рекао: „Преко
Исака ће се твоје потомство
наставити.“
19 Он је био уверен да је Бог у
стању да подигне *Исака* из мртвих, и
такорећи, добио га је натраг.
20 На основу своје вере је Исак
благословио Јакова и Исава у погледу
будућности.
21 На основу своје вере је Јаков,
на самрти, благословио оба сина
Јосифова, па се, ослоњен на свој штап,
дубоко наклонио.
22 На основу своје вере је Јосиф,
на самрти, напоменуо о изласку
Израиљаца *из Египта* и заповедио *да
се том приликом понесу* његове кости.
23 На основу вере својих родитеља
је Мојсије био сакривен три месеца.
Видели су, наиме, да је дете лепо, па
се нису плашили цареве заповеди.
24 На основу своје вере је Мојсије,
када је одрастао, одбио да се назове
„сином фараонове ћерке“.
25 Радије је изабрао да се злопати са
Божијим народом, него да за кратко
ужива у греху.
26 Злопаћење ради Христа сматрао
је већим богатством од свег
египатског блага, јер је очекивао
награду.
27 На основу своје вере је одбацио
Египат и није се уплашио царевог
гнева, јер се држао Невидљивога, као
да га види.
28 На основу своје вере је прославио
Пасху, и уредио да се довраци
попрскају крвљу, да се Погубитељ не
би дотакао прворођенаца.
29 На основу своје вере је прошао
кроз Црвено море као по сувој земљи.

Кад су Египћани покушали исто, подавили су се.

30 На основу вере *Израиљаца* пали су зидови Јерихона, пошто су ови седам дана обилазили око њих.

31 На основу своје вере је Рахава, блудница, примила уходе с миром, па није погинула са онима који су били непослушни *Богу*.

32 И шта још да кажем? Понестало би ми времена када бих почео да говорим о Гедеону, Вараку, Самсону, Јефтају, Давиду, Самуилу и пророцима.

33 Они су вером победили царства, постигли правду, добили што је *Бог* обећао и затворили уста лавовима.

34 Они су угасили разбуктали огањ, избегли оштрици мача, добили снагу у слабости, постали јаки у бољу, туђинске војске натерали у бег,

35 а жене су добиле натраг своју родбину из мртвих. Други су, иако мучени, одбили да буду ослобођени, да би добили боље васкрсење.

36 Други су, опет, доживели поруге и батине, а уз то и окове и тамницу.

37 Неки су били каменовани, престоругани, убијени мачем, потуцали се обучени у овчији кожух и козју кожу, оскудевали, трпели, злопатили се.

38 Они којих свет није био достојан, тумарали су пустињама и горама, и крили се по пећинама и јамама у земљи.

39 Ипак, сви они, који су због своје вере нашли признање *у Светом писму*, нису примили оно *што је Бог* обећао.

40 То је због тога што је Бог предвидео за нас нешто боље, а то је да они, заједно са нама, дођу до савршенства.

12

1 Будући да смо окружени толиким облаком сведока, одбацимо сваки терет и грех који нас спутава, те постојано трчимо трку која нам предстоји.

2 Уприте поглед на Исуса, зачетника и довршитеља *наше* вере! Он је због радости, која му је следовала, презрео срамоту и поднео патње на крсту, те сео с десне стране Божијег престола.

3 Промислите само колико је непријатељство он поднео од стране грешника, да ви не будете обесхрабрени и да не клонете.

4 Још се нисте успротивили до крви у борби против греха.

5 А заборавили сте и охрабрење које вам је упућено као деци:

„Сине мој, не узимај олако Господњи одгој,
и не клони када те он кори,

6 јер Господ кори оног кога воли,
и туче сваког кога прихвата за сина.“

7 Поднесите стога *Божији* одгој, *јер* Бог поступа с вама као са *својом* децом. Какво је, наиме, то дете које отац не одгаја?

8 А ако вас не одгаја, као што се сва деца *одгајају*, онда сте копилад, а не *његова* деца.

9 Дакле, ако смо поштовали своје очеве по телу, који су нас одгајали уз кажњавање, нећемо ли се много више покоравати нашем духовном Оцу да бисмо живели?

10 Наши очеви су нас за кратко време одгајали како им се свидело, а Бог нас одгаја на добро, да учествујемо у његовој светости.

11 Ипак, чини се да свака васпитна мера у овом тренутку доноси више жалости него радости, али касније рађа плод који доноси мир и праведност онима који су одгојени на тај начин.

12 Зато усправите клонуле руке и учврстите клецава колена.

13 Поравнајте стазе за своје стопе, да се слабе ноге не ишчаше, већ да се исцеле.

Служите Богу са страхом и трепетом

14 Настојте да будете у миру са свима, и радите на своме посвећењу, без којег нико неће видети Господа.

15 Гледајте да нико не буде лишен Божије милости, да не изникне какав корен горчине који ће изазвати невоље и заразити многе.

16 Водите рачуна да се међу вама не нађе неки блудник или безбожник,
као Исав, који је за једно јело продао
своје првородство.
17 Ви знате да је након тога хтео
да добије очев благослов, али је
био одбијен, јер му није пружена
прилика да исправи оно што је
учинио, иако ју је са сузама тражио.
18 Ви, наиме, нисте приступили
опипљивој *гори* зажареној од огња,
свој у тами, помрчини и олуји,
19 приликом чега се зачуо звук
трубе и глас који је проговорио.
Народ који је тај глас чуо, молио је да
им се више не говори,
20 јер нису могли да поднесу
заповест: „Ако и звер дотакне гору,
биће засута камењем.“
21 Тај призор је био тако страшан да
је и сам Мојсије рекао: „Уплашен сам
и дрхтим.“
22 Приступили сте, наиме, гори
Сион и граду живога Бога, небеском
Јерусалиму, те хиљадама анђела и
свечаном збору.
23 *Ви сте приступили* Цркви
првенаца чија су *имена* записана на
небу, Богу који је судија свих људи, и
духовима савршених праведника.
24 *Ви сте приступили* посреднику
Новог савеза, Исусу, и шкропљеној
крви која говори речитије од Авељеве
крви.
25 Пазите да не ускратите
послушност ономе који говори! Јер
ако нису избегли *казну* они који
су се оглушили о онога који их
је опомињао на земљи, како ћемо
избећи *казну* ми, ако се одвратимо
од онога који *нас* опомиње с неба?
26 Његов глас је тада потресао
земљу, а сада обећава: „Још једном
ћу уздрмати не само земљу, него и
небо.“
27 А то „још једном“ указује на
уклањање онога што је уздрмано, то
јест, онога што је створено, да остане
оно што се не може уздрмати.
28 И пошто примамо Царство које
се не може уздрмати, захваљујмо
Богу, те му са захвалношћу служимо
да му угодимо, с поштовањем и
страхом.
29 Јер, „Бог твој, огањ је који
спаљује.“

13

Подстицање на предани хришћански живот

1 Братољубље и даље упражњавајте.
2 Гостољубивост не занемарујте,
јер су неки, и не знајући, угостили
анђеле.
3 Сећајте се оних који су у тамници,
као да сте и ви сами утамничени.
Сећајте се злостављаних, јер и сами
пролазите кроз исто.
4 Брак *нека* сви поштују, а
супружници нека буде верни
једно другоме, јер ће Бог судити
блудницима и прељубницима.
5 Клоните се љубави према новцу,
будите задовољни оним што имате,
јер *Бог* је рекао:
„Никада нећу одступити од тебе
нити ћу те оставити.“
6 Зато можемо смело да кажемо:
„Господ је мој помоћник, нећу се
бојати;
шта ми може учинити човек?“
7 Сећајте се својих вођа који
су вам проповедали реч Божију.
Размотрите како су живели и умрли,
те подражавајте њихову веру.
8 Исус Христос је исти јуче, данас и
довека.
9 Пазите да вас не заведу разна
туђа учења. Јачајте срце милошћу
Божијом, јер је то добро, а не
прописима о храни од којих нису
имали користи они који су их се
придржавали.
10 Ми имамо жртвеник са којег
немају права да једу они који врше
службу у Шатору.
11 Наиме, тела животиња, чију
крв Првосвештеник уноси у Светињу
као жртву за грех, спаљују се изван
табора.
12 Стога је и Исус, да би посветио
народ својом крвљу, поднео патњу
изван *градских* капија.
13 Изађимо, стога, к њему изван
табора и понесимо његову срамоту.

14 Јер ми немамо стални град на
земљи, него тражимо онај који је у
будућности.
15 *Христовим* посредством, дакле,
приносимо стално хвалу Богу *као*
своју жртву, то јест, плод усана које
исповедају његово име.
16 Не занемарујте заједништво
и доброчинства, јер такве жртве
угађају Богу.
17 Слушајте своје вође и
покоравајте им се, јер они бдију
над вашим душама као они који
ће полагати рачун за њих. Зато
гледајте да то чине с радошћу, а не
с уздисањем, јер вам то не би било на
корист.
18 Молите се за нас. Ми смо, наиме,
уверени да имамо чисту савест,
будући да настојимо да се у свему
добро владамо.
19 Утолико вас више молим да
чините ово, да бих вам се што брже
вратио.
20 А Бог мира, који је извео из
мртвих великог Пастира оваца,
Господа нашег Исуса, запечативши
вечни савез његовом крвљу,
21 нека вас оспособи за свако добро
дело тако да чините његову вољу, те
да он чини међу вама што је њему
угодно, посредством Исуса Христа,
коме вечна слава од сад и довека.
Амин.

Завршна реч и поздрав

22 Молим вас, браћо, да прихватите
ову реч охрабрења, коју сам укратко
написао.
23 Знајте да је наш брат Тимотеј
ослобођен. Ако ускоро дође,
посетићу вас заједно с њим.
24 Поздравите све ваше вође и све
свете. А вас поздрављају *верујући* из
Италије.
25 Милост *нека је* са свима вама.
Амин.

Посланица Јаковљева

Увод

1 Јаков, слуга Бога и Господа Исуса
Христа, поздравља дванаест племена
Израиљевих расејаних по свету.

Искушења

2 Браћо моја, сматрајте за чисту
радост кад год вас задесе свакојака
искушења,
3 знајући да кушање ваше вере
изграђује истрајност.
4 Истрајност, пак, нека се покаже
савршеном, да бисте ви били
савршени и потпуни и без икаквог
недостатка.
5 Ако коме од вас недостаје
мудрости, нека тражи од Бога
који свима даје великодушно и без
прекора, и он ће му је дати.
6 Само нека тражи са вером, без
икакве сумње, јер онај који сумња
сличан је морском таласу који ветар
подиже и баца.
7 Такав човек нека и не помишља да
ће што примити од Господа,
8 јер је колебљив, те стога
непостојан у свим својим поступцима.
9 Сиромашни брат нека се хвали
својом узвишеношћу,
10 а онај који је богат – својом
понизношћу, јер ће свенути као цвет
у трави.
11 Јер, кад сунце гране са жегом,
трава се суши, а цвет у њој вене, те
му лепота пропада. Тако ће и богати
проћи са својим пословима.
12 Блажен је човек који истрајно
одолева искушењима, јер ће, будући
прекаљен, примити венац живота
који је *Бог* обећао онима који га воле.
13 Када је неко изложен искушењу,
нека не каже: „Бог ме искушава“,
јер Бог се не може искушавати злом,
нити он сам кога искушава.
14 Свако, наиме, подлеже
искушењу тако што га његова
властита зла жеља одвлачи и мами.
15 Зла жеља, затим, будући зачета,
рађа грех, а учињени грех рађа смрт.
16 Не варајте се, браћо моја вољена.
17 Сваки добар дар и савршен
поклон долази нам одозго, од Оца
светлости, који се не мења као сенка.
18 Он нас је по својој вољи родио
речју истине, да будемо први међу
његовим створењима.

Слушање и извршавање

19 А ово знајте, вољена моја браћо:
нека свако буде брз да чује, спор да
одговори, и спор да се разгневи;
20 јер, човеков гнев не постиже
праведност коју Бог тражи.
21 Зато одбаците сву нечистоту
и преосталу злоћу те кротко
прихватите реч усађену у вас, која
може да вас спасе.
22 Не будите они који само слушају
реч и тако себе варају; будите они
који је извршавају.
23 Јер онај који слуша реч, а не
извршава је, сличан је човеку који
посматра своје лице у огледалу;
24 погледао се, наиме, па отишао,
одмах заборављајући како је
изгледао.
25 Али ко се загледа у савршени
Закон слободе, те истраје у њему, и
не буде заборавни слушач, него онај
који га извршава – тај ће бити блажен
у ономе што чини.
26 Ако неко себе сматра побожним,
а не зауздава свој језик, тај вара себе;
његова побожност ништа не вреди.
27 Ово је чиста и неокаљана
побожност коју Бог и Отац прихвата:
заузимати се за сиромашне и
удовице у њиховим неприликама и
чувати себе неокаљаним од света.

2

Упозорење против пристрасности

1 Браћо моја, ви који верујете у
нашег славног Господа Исуса Христа,
не будите пристрасни.
2 Рецимо да на ваш скуп дође човек
са златним прстеном и у скупоценој
одећи, а дође и сиромах у прљавој
одећи.
3 Ви погледате на онога што носи
скупоцену одећу, па му кажете: „Ти
лепо седи овде“, а сиромаху кажете:
„Ти стани тамо, или седи ту доле код
мојих ногу.“

4 Нисте ли тако направили разлику
међу собом и постали судије са
опаким мислима?
5 Чујте, вољена моја браћо! Није ли
Бог изабрао оне који су сиромашни
у свету да буду богати у вери и
наследници Царства које је Бог
обећао онима који га воле?
6 А ви сте презрели сиромаха. Па
нису ли управо богаташи они који вас
тлаче и одвлаче на судове?
7 Не блате ли управо они лепо име
онога по коме се зовете?
8 Ако заиста извршавате царски
Закон према Писму: „Воли ближњега
свога као самога себе“, добро чините.
9 Али ако сте пристрасни,
чините грех и Закон вас кори као
преступнике.
10 Јер ко врши сав Закон, а погреши
само у једном, крив је за све.
11 Јер онај који је рекао: „Не чини
прељубе“, такође је рекао и: „Не
убиј.“ Према томе, ако и не учиниш
прељубу, а убијеш, преступио си
Закон.
12 Говорите и поступајте као они
којима ће се судити Законом који
ослобађа.
13 Јер суд је немилосрдан према
ономе који није исказивао милосрђе;
а милосрђе слави победу над судом!

Вера и дела

14 Каква је корист, браћо моја, ако
неко каже да има веру, а не чини *добра*
дела? Може ли га таква вера спасти?
15 Ако су неки брат и сестра
неодевени и ако оскудевају у
свакодневној храни,
16 а неко од вас им каже: „Желим
вам све најбоље, угрејте се и
наситите!“, а не дате им оно што
је потребно њиховом телу, каква је
корист од тога?
17 Тако и вера, ако није спојена са
делима, сама по себи је мртва.
18 Иначе, неко би могао да каже:
„Ти имаш веру, ја имам дела. Покажи
ми своју веру без дела, а ја ћу ти по
делима показати своју веру.“
19 Ти верујеш да постоји један Бог?
Добро чиниш. Али и зли духови то
верују и дрхте!
20 Хоћеш ли доказ, залудни човече,
да је вера без дела јалова?
21 Зар наш отац Аврахам није био
делима оправдан приневши свога
сина Исака на жртвеник?
22 Видиш ли да је вера сарађивала
са његовим делима, и да је вера по
делима постала потпуна?
23 Тако се испунило Писмо које
каже: „Поверова Аврахам Богу, па
му је то урачунато у праведност“, и
тако би назван Аврахам „пријатељем
Божијим“.
24 Видите да човек не постаје
праведан пред Богом само вером,
него и делима.
25 Исто тако, није ли се и Рахава,
блудница, делима оправдала, тако
што је угостила уходе и затим их
упутила на други пут?
26 Наиме, као што је тело без духа
мртво, тако је и вера без делâ мртва.

3

Зауздавање језика

1 Браћо моја, нека не буде *међу вама*
много учитеља, знајући да ћемо бити
строже суђени.
2 Јер сви ми на много начина
грешимо. Ако ко у речи не греши, тај
је савршен човек, способан да зауздa
цело своје тело.
3 Када коњима стављамо узде у
уста да би нам се покоравали, ми
управљамо целим њиховим телом.
4 Погледајте и лађе: тако су велике
и јаки ветрови их покрећу, а њима
управља врло мало кормило онамо
куда кормилар науми.
5 Тако је и језик мали уд али се
дичи великим делима. Гле, како
мала ватра запали велику шуму!
6 Тако је и језик ватра, свет
неправде међу нашим удовима. Он
погани читаво наше тело и пали
читав животни ток, а пакао га
потпаљује.
7 Све врсте животиња, птица,
гмизаваца и морских животиња дају
се укротити и човек их је укротио,

8 а језик, то немирно зло пуно
смртног отрова, нико не може
укротити.
9 Њим благосиљамо Господа и Оца
и њим проклињемо људе који су
створени по слици Божијој.
10 Из истих уста излази благослов
и проклетство. То тако не треба да
буде, браћо моја.
11 Може ли са истог врела извирати
слатка и горка *вода*?
12 Може ли, браћо моја, смоква
рађати маслине или лоза смокве?
Тако ни слан извор не може дати
слатку воду.

Права мудрост

13 Ко је мудар и разуман међу
вама? Нека добрим живљењем
покаже своја дела у мудрој
кроткости.
14 Али ако у себи носите горку
завист и себично истицање, онда се
немојте поносити и говорити оно
што се противи истини.
15 Таква мудрост не долази одозго,
него је земаљска, људска, од злог
духа је.
16 Јер, где је завист и себично
истицање, онде је неред и свако зло.
17 А мудрост која долази
одозго, пре свега је чиста, затим
миротворна, кротка, прилагодљива,
пуна милосрђа и добрих плодова,
непристрана, нелицемерна.
18 А праведност је плод који ће
убрати они који сеју у миру – они који
чине мир.

4

Против неслоге

1 Одакле ратови, одакле сукоби
међу вама? Зар не потичу од ваших
жудњи које ратују у вашим удовима?
2 Жудите и немате, убијате
и завидите – и не можете да
постигнете, ратујете и сукобљавате
се. Немате, јер не тражите.
3 Тражите, али не добијате, зато
што тражите што је зло: да бисте
утрошили на своје жудње.
4 Прељубници! Зар не знате
да је пријатељство са светом
непријатељство према Богу? Ко,
наиме, хоће да буде пријатељ са
светом, постаје непријатељ Богу.
5 Или сматрате да Писмо без
разлога говори: „Љубоморно чезне
Дух који се настанио у вама“,
6 али даје већу милост. Зато *Писмо*
говори:
„Бог се супротставља охолима,
а понизнима исказује милост.“
7 Стога се покорите Богу, а
супротставите се ђаволу, па ће
побећи од вас.
8 Приближите се Богу и он ће се
приближити вама.
Очистите руке, грешници!
Очистите срца, ви подељене душе!
9 Тугујте над својом бедом и
закукајте! Нека се ваш смех у плач
окрене, а ваша радост у жалост!
10 Понизите се пред Богом, и он ће
вас узвисити.

Не осуђујте један другога

11 Браћо, не оговарајте један
другога. Онај, наиме, ко оговара
брата или га осуђује, против
Закона говори и Закон осуђује. А
ако осуђујеш Закон, онда га не
извршаваш, већ се постављаш као да
си му судија.
12 Само је један Законодавац и
Судија, који може да спасе и погуби.
А ко си ти да осуђујеш ближњега?

Планирање без Бога

13 А сад, ви што говорите: „Данас
или сутра поћи ћемо у тај и тај град.
Тамо ћемо провести годину дана;
трговаћемо и зарадићемо“,
14 а не знате ни шта ће бити сутра.
Шта је ваш живот? Он је као магла
која се за кратко спусти, па се потом
разиђе.
15 Уместо да говорите: „Ако да
Господ да будемо живи, учинићемо
ово или оно.“
16 А ви се још и хвалите својом
надменошћу! Свако такво хвалисање
је зло.
17 Према томе, ко зна да чини
добро, а не чини, грех му је.

5

Опомена богатима

1 Де сад, ви богаташи, заплачите
и закукајте, због невоља које ће вас
задесити.
2 Богатство ваше иструну, одећу
вам мољци изједоше,
3 злато и сребро ваше рђа је
прекрила, рђа њихова против вас ће
сведочити, а огањ прождрети ваша
тела. Благо сте згрнули у последње
дане!
4 Ево! Виче плата радника који
су жели ваше њиве, коју сте им ви
ускратили; вапаји жетелаца допрли
су до ушију Господа над војскама.
5 Живели сте раскошно на земљи
и уживали; утовили сте своја срца за
дан погубљења.
6 Осудили сте и убили праведника,
а он вам се није противио.

Патња и истрајност

7 Стога, браћо, будите стрпљиви,
док Господ не дође. Погледајте како
земљорадник ишчекује драгоцени
род земље, стрпљиво чекајући на
рану и позну кишу.
8 Стога и ви истрајте, учврстите
своја срца, јер се долазак Господњи
приближио.
9 Не гунђајте, браћо, један против
другога да не будете суђени. Гле,
Судија већ стоји на вратима!
10 За пример стрпљивости у
злопаћењу, узмите, браћо, пророке
који су говорили у име Господње.
11 Ево, блаженим називамо оне
који су издржали. Чули сте за
Јовову стрпљивост и видели сте шта
је Господ на крају *учинио*, јер је Господ
веома милостив и милосрдан.
12 Изнад свега, браћо моја, не
заклињите се ни небом, ни земљом,
нити којом другом заклетвом. Ваше
„да“ нека буде „да“, и ваше „не“ –
„не“.

Молитва вере

13 Злопати ли се ко међу вама?
Нека моли. Радује ли се ко? Нека пева
хвалоспев.
14 Болује ли ко међу вама? Нека
позове црквене старешине, а они
нека се моле над њим помазујући га
уљем у име Господње,
15 па ће молитва вере исцелити
болесника; Господ ће га подићи,
и ако је починио грехе биће му
опроштено.
16 Стога исповедајте своје грехе
један другоме, и молите се једни за
друге да будете исцељени. Много
може постићи молитва праведника.
17 Илија је био човек као и ми. Он
се жарко помолио да не буде кише, и
киша није пала на земљу три године
и шест месеци.
18 Онда се поново помолио, и небо
је дало кишу, те је земља донела свој
род.

Враћање заблуделих на прави пут

19 Браћо моја, ако ко од вас одлута
од истине и неко га врати натраг,
20 знајте да ће онај који врати
грешника с кривог пута спасти његов
живот од смрти и покрити мноштво
греха.

Прва Петрова посланица

Изванредни Божији благослови за његов народ

1 Петар, апостол Исуса Христа,
поздравља изабране дошљаке,
расејане по Понту, Галатији,
Кападокији, *Малој* Азији и Витинији,
2 које је Бог Отац изабрао на основу
свог предзнања, посвећењем Духа,
да буду послушни Исусу Христу,
и пошкропљени његовом крвљу:
милост вам и мир у изобиљу.

Животна нада

3 *Нека је* благословен Бог и Отац
Господа нашега Исуса Христа, који
нас је по свом великом милосрђу –
посредством васкрсења Исуса Христа
из мртвих – поново родио за живу
наду,
4 да ћемо примити наследство које
је непропадљиво, неокаљано и које
не вене. Оно се чува на небу за вас,
5 које Божија сила чува
посредством вере за спасење,
спремно да се открије у последње
дане.
6 Ви се овоме радујете, иако сте сад,
кад већ тако треба да буде, накратко
ожалошћени разним невољама које
вас сналазе.
7 Невоље, наиме, доказују
искреност ваше вере, која је
драгоценија од злата. Па и злато,
иако пропадљиво, мора да се испита
ватром. Тако ћете по својој вери
примити хвалу, славу и част, када
се појави Исус Христос.
8 Ви га волите, иако га нисте
видели, и верујете у њега, иако
га сада не видите, те се радујете
неизрецивом и узвишеном радошћу,
9 јер постижете сврху своје вере:
спасење својих душа.
10 Ово спасење су тражили
и испитивали пророци који су
пророковали о милости која је вама
намењена.
11 Они су истраживали када ће се
и како то *спасење* остварити. На то
време је указивао Дух Христов који
је био у њима, унапред најављујући
о Христовим патњама и слави која га
очекује после тога.
12 Њима је Бог открио да, тиме што
су говорили о овим стварима, нису
служили себи, него вама, којима су
то сада објавили гласници Радосне
вести посредством Светог Духа,
посланог с неба. У ове ствари и
анђели желе да завире.

Позив на свето живљење

13 Зато, нека ваш ум буде спреман,
будите трезни, потпуно се поуздајте
у милост коју ћете добити по
откривењу Исуса Христа.
14 Као послушна деца, не живите
као некада у незнању, када сте били
вођени *разним* жељама.
15 Напротив, владајте се свето као
што је свет *Бог* који вас је позвао.
16 Јер је *у Писму* написано: „Будите
свети, јер ја сам свет.“
17 Па ако зовете Оцем *Бога* који је
непристрасан, и који суди свакога по
његовим делима, проводите време
свог живота у туђини у страху пред
њим.
18 Ви, наиме, знате да од свог
испразног начина живота, који сте
наследили од својих очева, нисте
откупљени пропадљивим сребром
или златом,
19 него драгоценом крвљу Христа,
који је био као јагње без мане и
недостатка.
20 Он је предодређен још пре
стварања света, али се појавио у
последња времена ради вас,
21 који његовим посредством
верујете у Бога. Он је Христа васкрсао
из мртвих и дао му славу, тако да
ваша вера и нада буду усмерене на
Бога.
22 А сада, пошто сте очистили своје
душе послушношћу истини, тако да
имате искрену љубав према својој
браћи по вери, предано волите једни
друге из чиста срца.
23 Наиме, ви сте наново рођени,
али не од пропадљивог семена, него
од непропадљивог, посредством
речи живога Бога који не умире.
24 Јер *Писмо говори*:
„Свако је тело као трава,

и сва му је слава као цвет пољски.
Сахне трава, цвет отпада,
25 али реч Господња остаје довека.“
Та реч је Радосна вест која вам је проповедана.

2

Стена живота и свети народ

1 Одбаците, дакле, све што је зло:
сваку врсту преваре, дволичности,
зависти, и сваковрсне увреде.
2 Као новорођенчад жудите за
духовним млеком, да бисте њиме
узрасли за спасење,
3 ако сте заиста искусили да је
Господ добар.
4 Приступите Исусу – живом
камену, што су људи одбацили, али
који је изабран и драгоцен у Божијим
очима,
5 па се као живо камење уграђујте у
духовни храм. У њему ћете служити
као посвећено свештенство које
посредством Исуса Христа приноси
духовне жртве угодне Богу.
6 Зато је написано у Писму:
„Ево, постављам на Сиону
камен угаони,
камен изабран и драгоцен.
Ко у њега поверује,
неће се постидети.“
7 Вама који верујете, његова
драгоцена вредност служи на корист,
а онима који не верују,
„камен што су зидари одбацили,
постаде камен угаони.“
8 И,
„камен за спотицање
и стена за посртање.“
Они се спотичу, јер се не покоравају
речи, на што су и одређени.
9 А ви сте изабрани род, царско
свештенство, свети народ, народ
који припада Богу, одређен да објави
славна дела онога који вас је из таме
позвао у своју чудесну светлост.
10 Некада нисте били народ,
а сада сте Божији народ, *некада*
нисте уживали милосрђе, а сада сте
примили милосрђе.

Хришћанско владање међу нехришћанима

11 Вољени, молим вас да се као
странци и дошљаци *у овом свету*
клоните телесних жеља које се боре
против душе.
12 Владајте се узорно међу
многобошцима, да би, пошто вас
оптужују као злочинце, видели ваша
добра дела, те прославили Бога на
дан његовог доласка.

Однос према властима

13 Господа ради, покоравајте се
свакој људској установи: било цару
као врховном главару,
14 било намесницима, које он
поставља да кажњавају злочинце, и
да похвале оне који чине добро.
15 Наиме, Божија је воља да,
чинећи добро, ућуткате неупућене
људе који говоре о вама из незнања.
16 Иако сте слободни, не служите
се слободом као изговором за зло.
Напротив, као Божије слуге,
17 свакога уважавајте, братство
волите, Бога се бојте, цара поштујте.
18 Слуге, покоравајте се својим
господарима с пуним поштовањем,
и то не само онима који су добри и
благи, него и суровима.
19 Наиме, хвале је вредно када неко
подноси невоље и трпи неправедно,
свестан да то чини ради Бога.
20 Јер какве части има у томе ако
вас туку за ваше грехе, па због тога
трпите? Али ако трпите чинећи
добро, то је Богу мило.
21 На ово сте позвани, зато што је
и Христос трпео за вас и оставио вам
пример да идете његовим стопама.
22 „А нити је учинио греха,
нити се превара нашла на
његовим устима.“
23 Када су га вређали, он није
узвратио увредом, када је патио
– није ником претио, него је то
препустио *Богу* који праведно суди.
24 Он је на свом телу понео наше грехе
на дрво, да умревши гресима живимо
за праведност. Његовим ранама сте
исцељени.
25 Јер сте лутали као овце, а сада сте
се окренули Пастиру и Чувару својих
душа.

3

Брачни односи

1 Тако и ви, жене, покоравајте се својим мужевима, да би, ако неки не следе *хришћанско* учење, без речи били придобијени понашањем својих жена,
2 када виде чистоту вашег понашања и вашу богобојазност.
3 Нека се ваша лепота не састоји само у изгледу: у плетењу косе, у кићењу златом или облачењу хаљина.
4 Уместо тога, красите се унутрашњом *лепотом* која не пролази, кротким и благим духом, јер је то драгоцено пред Богом.
5 Јер, тако су се некада побожне жене, које су се поуздавале у Бога, красиле покорношћу својим мужевима.
6 Тако је и Сара била покорна Аврахаму, називајући га „господарем“. Ви сте сада њене ћерке, ако чините добро и не дозволите да вас ишта застраши.
7 На исти начин и ви, мужеви, узмите у обзир да су ваше жене са којима живите слабији пол. Исказујте им част, јер су оне, заједно са вама, наследнице дара живота. Чините то да би ваше молитве биле неометане.

Хришћанске врлине

8 На крају, будите исте мисли, имајте саосећање једни за друге, исказујте братску љубав, будите љубазни и понизни.
9 Не враћајте зло за зло, или увреду за увреду, него благосиљајте, јер сте на ово позвани, да бисте добили благослов *од Бога*.
10 Јер *Писмо каже*:
„Ко жели да ужива живот
и да добре дане види,
од зла говора нека се уздржи,
и нек му усне не говоре лажи.
11 Зла нека се клони, а добро нека чини,
нека тражи мир и за њим нека иде.
12 Јер очи Господње мотре на праведне,
и уши његове молитву им чују,
а на зликовце мршти му се лице.“
13 Јер ко ће вам наудити ако ревносно чините добро?
14 Наиме, блажени сте ако трпите за праведност. Не дајте да вас уплаше нити збуне.
15 Славите Христа као светог Господа у својим срцима. Будите увек спремни да дате одговор сваком ко затражи од вас да му објасните разлог ваше наде.
16 Али чините то с благошћу и поштовањем. Нека вам савест буде чиста, да се они који изврћу руглу ваше добро хришћанско владање, осрамоте у оном за шта вас клевећу.
17 Наиме, боље је и страдати чинећи добро, ако је то Божија воља, него ли чинећи зло.
18 Јер је Христос једном за свагда претрпео за грешнике, праведник за неправеднике, да нас доведе к Богу. Тело су му убили, али је *Божијим* Духом био оживљен.
19 Духом је такође сишао у тамницу да проповеда духовима,
20 који су некада, у Нојево време, били непослушни *Богу*. Бог је стрпљиво чекао да се они покају докле год се градило пловило у коме се неколицина, то јест, осам душа спасло кроз воду,
21 која је пралик крштења, које вас сада спасава. Крштење није уклањање телесне нечистоће, него молитва Богу за чисту савест, а заснива се на васкрсењу Исуса Христа.
22 Он је отишао на небо и сео с десне стране Богу, где су му потчињени анђели, небеске власти и силе.

4

Захтеви новог живота

1 Пошто је, дакле, Христос пропатио телом, и ви се наоружајте истом мишљу. Наиме, ко је пропатио телом престао је да греши.
2 Зато проведите преостало време свог живота у телу по Божијој вољи, а не у удовољавању људским жељама.
3 Јер довољно је да сте некада живели као многобошци: у разврату, пожуди, пијанчењу,

оргијама, теревенкама, и ужасном
идолопоклонству.
4 Њима је чудно што и ви са
њима не хрлите у исту бујицу
раскалашности, па вас зато вређају.
5 Зато ће дати рачун ономе ко је
спреман да суди живима и мртвима.
6 Наиме, Радосна вест је и
објављена мртвима, да би, пошто су
као и сви људи осуђени на телесну
смрт, могли да живе духом као што и
сам Бог живи.

Служите једни другима!

7 Приближио се крај свега. Будите
прибрани и будни, да бисте могли да
се молите.
8 Изнад свега, одржавајте међу
собом трајну љубав, јер љубав
покрива мноштво греха.
9 Негујте узајамну гостољубивост
која је лишена гунђања.
10 Као добри управитељи
разноврсних Божијих дарова,
служите једни другима даром који
је свако од вас, милошћу Божијом,
примио.
11 Ко проповеда, нека то чини као
да проповеда саме речи Божије. Ко
служи, нека то чини снагом коју даје
Бог, тако да се у свему прослави Бог
кроз Исуса Христа. Њему припада
слава и сила од сад и довека. Амин.

Учествовање у Христовим патњама

12 Вољени *моји*, не чудите се
огњеним невољама које вас сналазе
да вас кушају. То што вам се догађа
није ништа чудно.
13 Уместо тога, радујте се што
учествујете у Христовим патњама, да
бисте клицали од радости када се
открије његова слава.
14 Блажени сте ако вас вређају ради
Христа, јер Дух славе, Божији *Дух*,
почива на вама.
15 Нико од вас да не страда као
убица, лопов, злочинац, или као
човек који се плете у туђа посла.
16 Али ако неко *трпи* зато што је
хришћанин, нека се не стиди тога,
него нека слави Бога што носи то име.
17 Јер, дошло је време за Суд који
ће започети од Божијег дома. А
ако *Суд* почиње од нас, какав тек
крај очекује оне који су непослушни
Божијој Радосној вести?
18 Јер *Писмо каже*:
„Ако се праведник једва спасава,
шта ће бити с безбожником и
грешником?“
19 Стога, нека они који по Божијој
вољи трпе, повере своје душе верном
Створитељу чинећи добра дела.

5

Однос пастира према цркви

1 Оне који су старешине међу вама
молим ја, који сам и сам старешина и
сведок Христових мука, те учесник у
слави која треба да се открије,
2 да напасате Божије стадо које
вам је поверено. Али не чините то
присилно, него драговољно, како је
Богу по вољи, и не из користољубља,
него из одушевљења.
3 Не понашајте се деспотски према
онима који су вам поверени, него
будите примери стаду.
4 А кад се појави врховни Пастир,
примићете славни венац који не
вене.
5 Тако и ви, младићи, покоравајте
се старешинама. А сви се заодените
понизношћу, да служите једни
другима, јер:
„Бог се супротставља охолима,
а понизнима исказује милост.“
6 Стога се понизите под моћну руку
Божију, да вас узвиси у право време.
7 Пребаците сву своју бригу на њега,
јер се он брине за вас.
8 Будите трезвени, бдите, *јер*
ваш непријатељ, ђаво, обилази
као ричући лав и тражи кога да
прождере.
9 Будите чврсти у вери, те му се
одуприте, знајући да и ваша браћа по
вери широм света пролазе кроз исте
патње.
10 А Бог, милостив у свему, који
вас је по Христу Исусу позвао у
вечну славу, он ће вас, након ваше
кратке патње усаврши, учврстити,
оснажити и утемељити.
11 Његова је сила довека. Амин.

Закључак и поздрав

12 Написао сам вам ово кратко
писмо уз помоћ Силвана, кога
сматрам верним братом, да вас
опоменем и потврдим да је ово права
милост Божија. Ње се држите.
13 Поздравља вас црква у Вавилону,
која је заједно са вама изабрана *од*
Бога, и мој син Марко.
14 Поздравите једни друге
пољупцем љубави.
Мир са свима вама који сте у
Христу.

Друга Петрова посланица

1 Симон Петар, слуга и апостол
Исуса Христа, поздравља оне који
су праведношћу нашега Бога и
Спаситеља Исуса Христа, примили
исту драгоцену веру као и ми.

2 Милост вам и мир у изобиљу
познањем Бога и Исуса, Господа
нашега.

Живот достојан Божијег позива

3 Његова божанска сила дала нам
је све што је потребно за живот
у побожности, кроз познање онога
који нас је позвао својом славом и
добротом.

4 Тиме нам је даровао драгоцена
и велика обећања да помоћу њих
умакнемо поквареним жељама
које владају у свету, те постанемо
учесници у божанској природи.

5 Зато уложите сав труд да своју
веру удружите са добротом, доброту
са знањем,

6 знање са уздржљивошћу,
уздржљивост са постојаношћу,
постојаност са побожношћу,

7 са побожношћу братољубље, а са
братољубљем љубав.

8 Јер ако поседујете ове *врлине* и
развијате их, нећете бити беспослени
и неплодни у познању Господа нашег
Исуса Христа.

9 А ко тих *врлина* нема, тај је слеп и
кратковид, јер је заборавио да је био
очишћен од својих прећашњих греха.

10 Зато, браћо, уложите труда да
својим животом потврдите да вас
је Бог позвао и изабрао; ако тако
чините, никада нећете посрнути.

11 Тако ће вам се, наиме,
великодушно обезбедити сигуран
улазак у вечно Царство Господа
нашега и Спаситеља Исуса Христа.

12 Зато ћу настојати да вас увек
подсећам на све то, иако ви то већ
знате и утврђени сте у истини коју
сте примили.

13 Сматрам исправним да вас, док
сам још у овом телу, будим својим
подсећањем.

14 Знам, наиме, да ћу убрзо
одложити овај мој шатор, као што
ми је то обзнанио наш Господ Исус
Христос.

15 Зато ћу се нештедимице трудити
да се ви и после мог одласка сећате
ових ствари.

Поузданост апостолског сведочанства

16 Јер, ми вам нисмо обзнанили
силу и долазак Господа нашег
Исуса Христа служећи се мудро
смишљеним причама, него на основу
тога што смо били сведоци његовог
величанства.

17 Јер када је примио част и славу
од Бога Оца, зачуо се глас *Бога који је*
величанствен у својој слави: „Ово је
Син мој вољени, који ми је по вољи!“

18 Ми смо чули да је тај глас дошао
с неба кад смо били с њим на Светој
гори.

19 По томе знамо да је порука
пророка поуздана. Добро је што
се те поруке пажљиво држите, као
светиљке која светли у мраку, док
не сване дан и звезда Даница не
засветли у вашим срцима.

20 А пре свега знајте да се ниједно
пророштво Писма не може тумачити
самовољно.

21 Наиме, ниједно пророштво
није потекло од људске воље, него
су Духом Светим покренути људи
говорили од Бога.

2

Лажних учитеља се треба чувати

1 Наиме, међу народом било је и
лажних пророка, као што ће и међу
вама бити лажних учитеља, који ће
уносити погубна учења и порицати
Господара који их је откупио. Тако ће
на себе навући брзу пропаст.

2 Ипак, многи ће се повести за
њиховом раскалашношћу, па ће се
због њих зло говорити о Путу истине.

3 Вођени похлепом, они ће вас
обмањивати својим измишљотинама
и искоришћавати вас. Њихова осуда
је одавно на снази, и њихова пропаст
неуморно чека.

4 Јер Бог није поштедео ни анђеле
који су сагрешили, него их је оковане
бацио у мрачно Подземље, где су
предати да се чувају за Суд.
5 Бог није поштедео ни стари
свет, него је сручио потоп на
безбожне људе, али је спасао Ноја,
проповедника праведности, уз
седморо њих.
6 Тако је и градове Содому и Гомору
осудио на пропаст и уништио их
огњем, учинивши их примером за
остале безбожнике.
7 Ипак, избавио је праведног Лота
којег је мучио развратни живот
разузданих људи.
8 Живећи међу њима, његова
праведна душа је патила, док је дан
за даном гледао и слушао њихова
безаконичка дела.
9 Господ, дакле, зна како да
побожне избави од искушења, и
да неправедне држи под казном за
Судњи дан,
10 посебно оне који се поводе за
прљавим страстима тела и презиру
господство.

То су дрски и уображени људи који
се не устежу од вређања славних.
11 Па чак ни анђели, иако већи по
сили и снази, не износе увредљиве
оптужбе против њих пред Господом.
12 Ти људи су као неразумне
животиње, бића која живе по нагону
природе, рођена за лов и убијање, јер
не знају кога вређају. Стога ће као
животиње и бити истребљени,
13 сносећи казну за своју
неправедност. Они чине разврат
усред бела дана и налазе уживање
у томе. Погани су и бестидници!
Уживају у својим обманама, банчећи
на вашим гозбама.
14 Очи су им пуне прељубе,
незасите греха. Они лове колебљиве
душе. Срце им је извежбано
похлепом. *Божија* клетва лежи на
њима!
15 Застранили су, напустивши
прави пут, те кренули путем Валама,
сина Веорова, којем је омилела плата
за неправедно дело.
16 Међутим, био је укорен за
свој преступ; немушта магарица
је проговорила људским гласом и
спречила пророкову лудост.
17 Они су као пресахли извори и
као облаци гоњени олујом. За њих је
припремљена најцрња тама.
18 Они, наиме, високопарним
језиком проповедају бесмислице,
те телесним страстима и пороцима
маме оне који су тек побегли од оних
који живе у заблуди.
19 Обећавају им слободу, а сами су
робови покварености. Наиме, свако
је роб онога чиме је свладан.
20 Јер, ако се они који су побегли од
покварености овог света упознавши
Господа нашег и Спаситеља Исуса
Христа, поново уплићу у њих и
подлежу им, њихово последње стање
постаје горе него претходно.
21 За њих би било боље да никад
нису ни упознали пут праведности,
него што су се, упознавши га,
одвратили од свете заповести која им
је предата.
22 Њима се догодило оно што каже
истинита пословица: „Вратио се
пас на своју бљувотину“ и „окупана
свиња враћа се у блато да се ваља.“

3

Нада за хришћане у (духовном) развоју

1 Вољени *моји*, ово је већ друга
посланица коју вам пишем. У њима
својим подсећањем будим ваш здрав
разум,
2 да бисте се сетили речи које су
свети пророци говорили, и заповести
нашега Господа и Спаситеља које су
вам апостоли предали.
3 Пре свега, треба да знате да ће
се у последња времена појавити
подругљивци који ће живети по
сопственим жељама. Они ће се
ругати
4 и говорити: „Није ли он обећао да
ће се вратити? Па где је онда? Јер и
наши преци су помрли, а све је исто
од како је свет створен.“
5 Они свесно занемарују да су у
давна времена небеса била створена
по речи Божијој, и да се по истој речи
земља појавила из воде, те опстоји
помоћу воде,

6 а водом је и тадашњи свет био
поплављен и уништен.
7 А садашње небо и земља су
истом Божијом речју остављени
за уништење. Они се чувају за
Судњи дан када ће безбожници бити
уништени.
8 Али не губите из вида, вољени
моји, да је за Господа један дан као
хиљаду година, а хиљаду година као
један дан.
9 Господ не одлаже да испуни
обећање, како неки мисле, него је
стрпљив према вама, јер не жели да
ико пропадне, него да се сви покају.
10 Јер дан Господњи ће доћи као
лопов, и тада ће небеса са силном
буком нестати, и небеске силе бити
огњем уништене, а земља са свим
што је на њој бити опустошена.
11 Будући да ће се све ово догодити
на овакав начин, како тек свето и
праведно морате да живите ви,
12 који очекујете и пожурујете
долазак Дана Божијег, када ће се
небеса у пламену распасти и небеске
силе зажарене растопити.
13 А ми по Божијем обећању
очекујемо нова небеса и нову земљу,
где праведност пребива.

Завршне опомене

14 Стога, вољени *моји*, не штедите
труда да се нађете неокаљани и
беспрекорни пред *Богом* и да будете у
миру *са њим*.
15 Сматрајте да је ваше спасење у
Господњем стрпљењу, као што вам је
и наш вољени брат Павле по даној му
мудрости писао.
16 Он о томе говори у свим својим
посланицама. У њима има неких
тешко разумљивих ствари, које
неупућени и непостојани наопако
тумаче. Они то чине и са осталим
местима у Писму, на своју сопствену
пропаст.
17 Према томе, вољени моји, пошто
сте унапред упозорени, чувајте се да
вас не заведе заблуда безаконика, те
да изгубите постојаност.
18 Растите, стога, у милости и
познању Господа нашег и Спаситеља
Исуса Христа. Њему *нека је* слава сада
и до Дана вечности. Амин.

Прва посланица Јованова

Реч живота

1 Оно што је било од почетка, што
смо чули, што смо својим очима
видели, што смо посматрали и
својим рукама опипали, то је о њему,
Речи живота.
2 Он, живот, показао се видљивим;
ми смо га видели, па сведочимо и
објављујемо вам њега, вечни живот
који је био са Оцем и нама се објавио.
3 Што смо видели и чули, то
објављујемо и вама, да и ви имате
заједништво са нама. А наше
заједништво је са Оцем и са Сином
његовим, Исусом Христом.
4 Ово пишемо да наша радост буде
потпуна.

Бог је светлост

5 Ово је вест коју смо чули од њега
и јављамо је вама: Бог је светлост и у
њему нема никакве таме.
6 Ако кажемо да имамо
заједништво са њим, а живимо у
тами, тада лажемо, и не поступамо
по истини.
7 Али, ако живимо у светлости
као што је сам Бог у светлости, тада
имамо заједништво један са другим,
и крв његовог Сина Исуса чисти нас
од свакога греха.
8 Ако кажемо да немамо греха,
сами себе варамо и истине нема у
нама.
9 Ако му, пак, признајемо своје
грехе, он је веран и праведан:
опростиће нам грехе и очистиће нас
од сваке неправде.
10 Ако кажемо да нисмо згрешили,
правимо га лажљивцем и његове
речи нема у нама.

2

1 Дечице моја, ово вам пишем
да не згрешите. Али ако ко и
згреши, имамо Помагача-Утешитеља
пред Оцем, Исуса Христа праведника.
2 Он је жртва принета ради
опроштења наших греха, и не само
наших, већ и ради *греха* целога света.
3 А да смо га упознали, знамо
по томе што се држимо његових
заповести.
4 Ко год каже да га познаје, а не
држи се његових заповести, тај је
лажљивац и у њему нема истине.
5 А ко се држи његове речи, у њему
је љубав *према* Богу заиста дошла до
савршенства. По томе знамо да смо у
њему.
6 Ко говори да је у њему, дужан је
да живи онако како је он живео.

Нова заповест

7 Вољени моји, не пишем вам неку
нову заповест, него стару заповест
коју сте имали од почетка. Та стара
заповест је порука коју сте чули.
8 Но, ипак вам пишем нову
заповест, која се испуњава у њему и
у вама. Јер, тама пролази, а истинита
светлост већ светли.
9 Ако неко каже да је у светлости, а
мрзи свога брата, и даље је у тами.
10 Ко воли свог брата остаје у
светлости, те није узрок његовом
посртању.
11 Међутим, ко мрзи свога брата,
у тами је и по тами се креће, и не
зна куда иде, јер му је тама заслепела
очи.

Одвајање од грешног света

12 Ово вам пишем, дечице,
јер су вам греси опроштени ради
његовог имена.
13 Пишем вам, очеви,
јер сте упознали онога који је од
почетка.
Пишем вам, младићи,
јер сте победили Злога.

14 Написао сам вама, децо,
јер сте упознали Оца,
Написао сам вама, очеви,
јер сте упознали онога који је од
почетка.
Написао сам вама, младићи, зато што
сте јаки,
и зато што Божија реч живи у
вама,
и зато што сте победили Злога.
15 Немојте волети свет нити оно
што је у свету. Ако неко воли свет, у
њему нема љубави *према* Оцу.
16 Наиме, све што је у свету:
пожуда тела, пожуда очију и охолост

због иметка, не потиче од Оца него од света.
17 Јер, свет и пожуда за светом пролазе, а ко врши вољу Божију живи заувек.

Упозорење против лажних учитеља

18 Дечице, последња су времена, и као што сте чули, долази антихрист. Многи антихристи су се већ појавили, и по томе знамо да су последња времена.
19 Међу нама су били али нису били наши. Јер да су били наши са нама би и остали. Ипак, требало је да се покаже да нису сви наши.
20 Али вас је помазао Свети, тако да сви имате знање.
21 Написао сам вам ово не зато што не познајете истину, већ зато што је познајете; ви, наиме, знате да ни једна лаж не потиче од истине.
22 Ко је лажљивац ако не онај који тврди да Исус није Христос? Онај који пориче Оца и Сина јесте антихрист.
23 Ко пориче Сина, нема ни Оца, а ко признаје Сина, има и Оца.
24 Нека оно што сте чули од почетка остане у вама. Ако у вама остане оно што сте чули од почетка, остаћете у Сину и Оцу.
25 А оно што је Христос обећао да ће нам дати јесте вечни живот.
26 Ово сам вам написао о онима који вас заводе.
27 Али ви сте примили помазање* од њега, које остаје у вама, па није потребно да вас ко поучава. Наиме, његов Дух учи вас свему, и то је истина, а не лаж. Стога, како вас је Дух поучио, тако и останите у Христу.
28 Да, дечице моја, останите сада у њему, да бисте имали поуздање када се он појави, те да се не постидимо приликом његовог доласка.
29 Ако знате да је он праведан, знате и да је свако ко чини правду од Бога рођен.

3

Деца Божија

1 Погледајте колику нам је љубав Отац даровао: толику да се зовемо Божијом децом, као што и јесмо. Свет не зна ко смо ми, јер није упознао њега.
2 Вољени *моји*, сад смо деца Божија, а шта ћемо постати то нам још није откривено. Међутим, знамо да ћемо када се он појави бити њему слични, јер ћемо га видети онаквог какав заиста јесте.
3 И свако ко полаже ову наду у њега, чисти себе као што је он сам чист.

4 Свако ко чини грех крши Закон, јер грех је безакоње.
5 Ви знате да се Христос појавио да уклони грехе и да је он без греха.
6 Нико ко остаје у њему не живи у греху, а ко живи у греху није га ни видео ни упознао.

7 Дечице, не дајте да вас ко заведе. Свако ко чини правду, праведан је, као што је сам Христос праведан.
8 Ко живи у греху, од ђавола је, јер ђаво греши од почетка. Син Божији је дошао због овога: да уништи дела ђаволска.
9 Нико ко је од Бога рођен не живи у греху, зато што његово семе пребива у њему. Он не може да живи у греху, јер је рођен од Бога.
10 По овоме се препознају Божија деца и ђаволља деца: ко год не чини правду и не воли свога брата, не припада Богу.

Волите један другога

11 Ово је, наиме, порука коју сте чули од почетка: „Волите једни друге!“
12 Не будите као Кајин који је припадао Зломе, па је убио свога брата. И зашто га је убио? Зато што су његова дела била зла, а дела његовог брата праведна.
13 Не чудите се, браћо, ако вас свет мрзи.
14 Ми знамо да смо прешли из смрти у живот по томе што волимо браћу. Ко не воли, и даље је у смрти.

* **2:27** Помазање се у посланици односи на Духа Светог.

15 Свако ко мрзи свог брата, јесте
братоубица, а ви знате да ни један
убица нема вечни живот у себи.
16 Љубав смо познали по томе што
је *Христос* положио свој живот за нас.
Тако смо и ми дужни да положимо
своје животе за браћу.
17 Ако неко живи у благостању
и види свога брата како оскудева,
па остане равнодушан према њему,
може ли у себи имати љубав према
Богу?
18 Дечице, немојмо волети само
речју и језиком, већ делом и
истином.
19 По томе ћемо знати да
припадамо истини, па ћемо умирити
нашу савест пред Богом,
20 ако нас савест у било чему
осуђује. Јер, Бог је већи од наше
савести и он зна све.
21 Вољени *моји*, ако нас савест не
осуђује, тада имамо поуздање пред
Богом,
22 па што год затражимо од њега то
и добијамо, јер се његових заповести
држимо и чинимо оно што је њему
угодно.
23 Ово је његова заповест: да
верујемо у његовога Сина Исуса
Христа и да волимо један другога
онако како нам је заповедио.
24 Ко држи његове заповести остаје
у Богу, и Бог остаје у њему. А по
овоме знамо да је он у нама: по Духу
којег нам је даровао.

4

Духове треба проверавати

1 Вољени *моји*, не верујте сваком
духу, него проверавајте духове
долазе ли од Бога, јер је много
лажних пророка изашло у свет.
2 По овоме се познаје *онај који има*
Божијег Духа: свако ко исповеда да је
Исус Христос дошао у телу, долази од
Бога,
3 а сваки дух који не признаје Исуса
не долази од Бога. Тај има духа
антихристовог, за којега сте чули да
ће доћи, и већ сада је у свету.
4 Дечице, ви сте од Бога и већ сте
надвладали такве. Наиме, моћнији је
онај који је у вама, него онај који је у
свету.
5 Они су од света, па зато говоре оно
што од света потиче, и свет их слуша.
6 Али ми смо од Бога. Ко познаје
Бога, нас слуша, а ко није од Бога,
не слуша нас. По томе препознајемо
Духа истине и духа заблуде.

Бог је љубав

7 Вољени *моји*, волимо једни друге,
јер љубав долази од Бога. Свако ко
воли, од Бога је рођен и познаје Бога.
8 Ко не воли, није познао Бога, јер
Бог је љубав.
9 Бог је показао своју љубав према
нама тако што је послао у свет свога
јединорођенога Сина да бисмо ми
имали живот његовим посредством.
10 Ово је љубав: нисмо ми заволели
Бога, него је Бог заволео нас и
послао свога Сина да буде жртва за
опроштење наших греха.
11 Вољени моји, ако нас је Бог
толико заволео и ми смо дужни да
волимо једни друге.
12 Бога нико никада није видео, али
ако волимо једни друге, Бог остаје у
нама, те љубав његова у нама бива
савршена.
13 По овоме знамо да остајемо у
њему и он у нама: дао нам је свога
Духа.
14 А ми смо видели да је Отац
послао Сина *да буде* Спаситељ света.
15 Ко исповеди да је Исус Син
Божији, Бог остаје у њему и он у Богу.
16 И ми смо упознали љубав коју
Бог има према нама и поверовали у
њу.

Бог је љубав и ко живи у љубави,
Бог остаје у њему и он у Богу.
17 Љубав је међу нама дошла
до савршенства, да бисмо имали
поуздање на Судњи дан. Јер, какав
је он, такви смо и ми на овом свету.
18 У љубави нема страха. Савршена
љубав изгони страх, јер страх
претпоставља казну. Ко год страхује,
није дошао до савршенства у љубави.
19 Ми волимо, јер је он први
заволео нас.
20 Ако неко каже: „Волим Бога!“, а
мрзи свога брата, лажљивац је. Ко не

воли свога брата којега види, не може волети ни Бога којега не види.

21 Ову заповест имамо од њега: ко воли Бога, да воли и свога брата.

5

Победоносна вера у Христа

1 Свако ко верује да је Исус Христос, рођен је од Бога, и свако ко воли Оца, воли и оног који је рођен од њега.

2 А да смо деца Божија, знамо по томе што волимо Бога и држимо се његових заповести.

3 Љубав према Богу значи ово: држати његове заповести. Његове заповести нису тешке,

4 јер сви који су рођени од Бога побеђују свет. А ово је средство наше победе: наша вера.

5 Ко побеђује свет, ако не онај који верује да је Исус Син Божији?

6 Он, Исус Христос, је онај који је дошао водом и крвљу. Не само водом, него водом и крвљу. А сам Дух сведочи о овоме, јер Дух је истина.

7 Тако, имамо три сведока:

8 Духа, воду и крв; а ово троје се слажу.

9 Ако верујемо људском сведочанству, *знајмо да* је Божије сведочанство веће. Ово је Божије сведочанство којим је Бог потврдио свога Сина:

10 ко верује у Сина Божијега има ово сведочанство у свом *срцу*, а ко не верује Богу, прави од њега лажљивца, јер није поверовао сведочанству којим је Бог потврдио свога Сина.

11 Ово је сведочанство: Бог нам је дао живот вечни и овај живот је у његовом Сину.

12 Ко има Сина има живот, а ко нема Сина Божијег, нема живота.

Вечни живот

13 Ово сам написао вама који верујете у Сина Божијег, да знате да имате вечни живот.

14 Ово је поуздање које имамо у њега: он нас слуша штогод да затражимо по његовој вољи.

15 А ако знамо да нас слуша што год затражимо, онда знамо да већ имамо оно што смо тражили од њега.

Рођени од Бога не остаје у греху

16 Ако неко види свога брата да чини грех који не води у смрт, нека моли за њега и Бог ће му дати живот. То је за оне који не чине смртни грех. Међутим, постоји грех који води у смрт. За такав *грех* не кажем да се моли.

17 Свака је неправда грех, али постоји грех који не води у смрт.

18 Знамо да свако ко је од Бога рођен не живи грешно, јер га онај који је рођен од Бога чува, и Зли га се не дотиче.

19 Ми знамо да смо од Бога, а да је сав свет у *власти* Злога.

20 Али знамо да је Син Божији дошао и дао нам разум да упознамо Истинитога. А ми смо у Истинитом – у његовом Сину Исусу Христу. Он је истински Бог и вечни живот.

21 Дечице, чувајте се идола!

Друга посланица Јованова

Уводни поздрав

1 *Од* старешине изабраној госпођи
и њеној деци, коју у истини волим.
И не само ја, него и они који познају
истину,
2 због истине која живи у нама и
биће са нама довека.
3 Милост, милосрђе *и* мир од Бога
Оца и Исуса Христа, Очева Сина, биће
са нама у истини и љубави.

Живот у истини и љубави

4 Веома сам се обрадовао што сам
међу твојом децом нашао оне који
живе у истини, управо онако како
смо примили заповест од Оца.
5 А сада те молим, госпођо: волимо
једни друге. Ово ти не пишем као
неку нову заповест, него *заповест* коју
смо имали од почетка.
6 А ово је љубав: да живимо по
његовим заповестима. А заповест
је она коју сте чули од почетка: да
живите у љубави.
7 Јер многе су се варалице појавиле
у свету, који говоре да Исус Христос
није дошао у телу. Ко год тако говори,
он је варалица и антихрист.
8 Пазите да не изгубите оно око
чега смо се ми трудили, него да
примите пуну плату.
9 Ко не остаје у Христовом учењу,
већ се удаљава од њега, нема Бога. Ко
остаје у његовом учењу, он има и Оца
и Сина.
10 Ако неко дође к вама, а не доноси
вам ово учење, не примајте га у своју
кућу, нити га поздрављајте.
11 Свако ко га поздравља, постаје
саучесник у његовим злим делима.

Завршне речи

12 Имам још много тога да вам
саопштим, али то нећу учинити
папиром и мастилом. Надам се
да ћу доћи к вама и да ћу усмено
разговарати са вама, да се наша
радост употпуни.
13 Поздрављају те деца твоје
изабране сестре.

Трећа посланица Јованова

Уводни поздрав

1 Од старешине, вољеном Гају, кога
истински волим.
2 Вољени *мој*, молим се да ти у
свему буде добро, и да те здравље
служи, као што је твојој души добро.

Похвала за доброчинства

3 Веома сам се обрадовао када су
нека браћа дошла и потврдила ми
да си веран истини, као што увек и
живиш по њој.
4 За мене нема веће радости од оне
када чујем да моја деца по истини
живе.
5 Вољени *мој*, верно поступаш у
ономе што чиниш за браћу, чак и за
оне који су странци.
6 Они су посведочили пред црквом
о твојој љубави. Добро ћеш учинити
ако их опремљене пошаљеш на пут
како је достојно Бога.
7 Јер они су ради *његовог* имена
кренули на пут, и не примају ништа
од незнабожаца.
8 Према томе, ми смо дужни да
прихватамо такве људе, да бисмо
били сарадници истине.

Диотрефова жеља за влашћу

9 Писао сам нешто и цркви, али нас
не прима Диотреф, који хоће да буде
први међу њима.
10 Зато ћу га, када будем дошао,
подсетити на оно што чини, те како
нас клевеће злобним речима. И то
му није довољно; шта више, он не
прима браћу, те брани онима који би
то хтели и искључује их из цркве.
11 Вољени *мој*, не угледај се на зло,
него на добро. Ко добро чини, од Бога
је, а ко чини зло, *никада* није видео
Бога.
12 Што се тиче Димитрија, за њега
су сви дали добро сведочанство, па
и сама истина сведочи похвално о
њему. И ми сведочимо, па знаш да је
наше сведочанство истинито.

Завршни поздрав

13 Много тога бих имао да ти
саопштим, али то нећу учинити
пером и мастилом,
14 но се надам да ћу те ускоро
видети, па ћемо усмено разговарати.

15 Мир са тобом! Поздрављају те
пријатељи. И ти поздрави пријатеље,
сваког поименце.

Посланица Јудина

1 Јуда, слуга Исуса Христа, а брат
Јаковљев, поздравља вас, изабране,
који живите у љубави Бога Оца, и под
заштитом Исуса Христа.
2 *Имајте* обиље милосрђа, мира и
љубави.
3 Вољени *моји*, иако сам са великим
жаром хтео да вам пишем о нашем
заједничком спасењу, осетио сам
потребу да вас својим писањем
охрабрим да се борите за веру која
је једном заувек предата светима.
4 Јер ушуњали су се међу *вас* неки
људи, који су давно одређени за
суд. Они су безбожници који милост
нашега Бога изврћу у разузданост
и поричу јединог Господара, нашег
Господа Исуса Христа.
5 Желим да вас подсетим, иако
знате све ово, да је Господ избавио
свој народ из Египта, а затим уништио
оне који нису веровали.
6 А анђеле који се нису држали свог
поретка, него су напустили место
свога боравишта, Бог чува у вечним
оковима под мраком за велики дан
када ће бити осуђени.
7 Тако и Содома и Гомора, заједно
са околним градовима који су се на
исти начин одавали блуду и жудели
за телом другачије врсте, стоје као
пример, трпећи казну у вечном огњу.
8 Упркос томе, ти што сањају
виђења, на исти начин каљају своје
тело, презиру господство, и вређају
славне *анђеле*.
9 А чак се ни арханђел Михаило,
док се у свађи са ђаволом препирао
око Мојсијевог тела, није усудио да
изнесе погрдан суд против њега, него
је рекао: „Нека те Господ укори!“
10 Али ови људи вређају оно што не
разумеју; а оно што знају нагонски,
попут неразумних животиња, управо
је оно што их води у пропаст.
11 Тешко њима! Они су пошли
Кајиновим путем, и због новца упали
у заблуду као Валам, и дигли буну као
Корej. Зато ће тако и изгинути.
12 Они су као љаге на вашим
заједничким обедима; бестидно се
госте са вама, а воде бригу само за
себе. Они су као безводни облаци
гоњени ветровима; *као* стабла у позну
јесен, бесплодна, двапут усахла и из
корена ишчупана.
13 И као што бесни морски таласи
избацују пену, тако они износе своја
срамотна дела. Они су *као* лутајуће
звезде којима је припремљена мркла
тама за вечност.
14 О овима је пророковао Енох,
седми од Адама, рекавши:
„Ево, долази Господ са хиљадама
својих светих,
15 да суди свима и да осуди све
безбожнике
за сва безбожна дела која су учинили,
и за све дрске речи
које су безбожни грешници изрекли
против њега.“
16 Ти људи увек гунђају и жале се
на судбину; они живе по сопственим
жељама, размећу се речима и из
користи ласкају људима.
17 Вољени *моји*, сетите се речи које
су прорекли апостоли нашег Господа
Исуса Христа.
18 Они су вам рекли да ће
се у последња времена појавити
подругљивци који ће живети по
својим безбожним жељама.
19 То су они што праве раздоре,
телесним чулима вођени људи који
немају Духа.

Подстицај на међусобну љубав

20 А ви, вољени *моји*, изграђујте се
на темељима ваше најсветије вере,
молећи се у Духу Светом.
21 Држите се Божије љубави док
чекате милосрђе нашег Господа
Исуса Христа, које води у вечни
живот.
22 Према онима који се колебају
будите милосрдни.
23 Друге избављајте истржући их
из огња. Будите милосрдни према
таквима уз опрез, али мрзите и саму
одећу окаљану телом.
24 А ономе који је у стању да
вас сачува од пада и доведе вас
беспрекорне и радосне у своју славну
присутност,

25 јединоме Богу Спаситељу нашем
посредством Исуса Христа, Господа
нашег, припада слава, величанство,
сила и власт од прошлости, сада и
заувек. Амин.

Откривење Јованово

Увод

1 *Ово је* откривење *које је обзнанио*
Исус Христос. Бог му је дао ово
откривење да покаже својим слугама
шта се мора ускоро догодити. То је
обзнанио преко свог анђела којег је
послао своме слузи Јовану,
2 који је у својству сведока пренео
реч Божију и поруку Исуса Христа,
све што је видео.
3 Благо ономе који чита речи овог
пророштва, и благо ономе који слуша
и врши оно што је у њему записано,
јер време се приближило!

Поздрав црквама у Малој Азији

4 Јован *поздравља* седам цркава у
Малој Азији:

Милост вам и мир од онога који
јесте, који је био, и који ће доћи, и
од седам духова који су пред његовим
престолом,
5 и од Исуса Христа, верног
сведока, Првог који је устао из
мртвих, и Владара над царевима
земаљским.
Ономе који нас воли и који нас је
својом крвљу опрао од наших греха,
6 и учинио нас царством
свештеника *које служи* Богу и Оцу
његовом, њему слава и сила од сад
и довека. Амин.
7 Ево, он долази на облацима
и гледаће га свако око,
и они који су га проболи,
па ће закукати због њега сви
народи земаљски.
Да, Амин.
8 „Ја сам Алфа и Омега – говори
Господ Бог – Сведржитељ, онај који
јесте, који је био, и који ће доћи!“

Јованово виђење на Патмосу

9 Ја, Јован, ваш брат и судеоник
у невољама, Царству и постојаном
подношењу ради Исуса, нађох се
на острву које се зове Патмос, због
проповедања речи Божије и поруке о
Исусу.
10 У дан Господњи, Дух ме обузе, и
ја зачух снажан глас иза себе, сличан
звуку трубе,
11 како говори: „Запиши оно што
видиш и пошаљи у седам цркава:
у Ефес, Смирну, Пергам, Тијатиру,
Сард, Филаделфију и Лаодикију.“
12 Кад сам се окренуо да видим
чији је то глас, угледао сам седам
златних свећњака,
13 и усред свећњака некога „као
син човечији.“ Био је обучен у дугу
одежду и опасан златним појасем око
прсију.
14 Коса на његовој глави била је
бела као вуна, или као снег, а његове
очи као ужарени огањ.
15 Ноге су му биле као блистава
бронза каљена у пећи, а његов глас
као хук многих вода.
16 У својој десној руци држао је
седам звезда, а из његових уста је
излазио мач оштар с обе стране. Лице
му је сијало као кад сунце сија пуном
снагом.
17 Кад сам га видео, пао сам пред
његове ноге као мртав. Али он
положи своју десницу на мене и рече:
„Не бој се! Ја сам Први и Последњи.
18 Ја сам Живи! Био сам мртав, али,
ево, живим од сад и довека, и имам
кључеве од смрти и од Света мртвих.
19 Напиши, дакле, што си видео, о
садашњим збивањима и о ономе што
ће се догодити после тога.
20 Ово је значење тајне о седам
звезда које си видео у мојој десници
и седам златних свећњака: седам
звезда су анђели седам цркава, а
седам свећњака су седам цркава.

2

Цркви у Ефесу

1 Анђелу цркве у Ефесу напиши:
’Ово говори онај који држи седам
звезда у својој десници и хода међу
седам златних свећњака.
2 Знам твоја дела, твој труд, и
твоју постојаност, те да не можеш
да поднесеш зле људе. Ти си
искушао оне који себе називају
апостолима, а у ствари то нису, и
открио си да су лажљивци.

3 Знам и то да си постојан и да
си много поднео ради мене, а да ниси
поклекнуо.
4 Ипак, имам нешто против тебе:
изгубио си ону жарку љубав коју си
имао у почетку.
5 Сети се, дакле, какав си био
пре него што си пао, покај се и
чини дела која си чинио у почетку.
У противном, доћи ћу к теби и
уклонићу твој свећњак с његовог
места, ако се не покајеш.
6 Ипак, ово чиниш *добро*: мрзиш
дела николаита која и ја мрзим.
7 Ко има уши, нека слуша шта
Дух говори црквама! А победнику
ћу дати да једе плод од дрвета
живота, које је у Божијем рају.'

Цркви у Смирни

8 Анђелу цркве у Смирни напиши:

'Ово говори Први и Последњи,
који је био мртав, али је оживео.

9 Знам твоју невољу и
сиромаштво. Ипак, ти си богат!
Знам и за увреде које су ти нанели
они који себе називају Јеврејима,
али то нису; они су Сатанина
синагога.
10 Не бој се онога што треба да
претрпиш. Ево, ђаво ће неке од вас
бацити у тамницу да вас куша, и
бићете десет дана у невољи. Буди
веран до смрти, па ћу ти дати венац
живота.
11 Ко има уши, нека слуша шта
Дух говори црквама! Победнику
друга смрт неће наудити.'

Цркви у Пергаму

12 Анђелу цркве у Пергаму напиши:

'Ово говори онај који држи мач
оштар са обе стране.

13 Знам да живиш тамо где је
престо Сатанин. Ипак, ти си ми
веран и ниси се одрекао вере у
мене ни у дане када је мој верни
сведок Антипа био убијен код вас –
где Сатана пребива.

14 Али имам нешто мало против
тебе. Наиме, имаш тамо неке који
држе учење Валама, који је поучио
Валака да наведе на грех народ
Израиљев, да једу храну жртвовану
идолима и да се одају блуду.
15 Тако и ти имаш такве који
држе учење николаита.
16 Покај се, дакле, јер ако нећеш,
доћи ћу ти ускоро, па ћу заратити с
њима мачем својих уста.
17 Ко има уши, нека слуша шта
Дух говори црквама! Победнику ћу
дати скривену ману и бели камен.
На камену је уписано ново име,
које не зна нико сем онога који га
прима.'

Цркви у Тијатири

18 Анђелу цркве у Тијатири
напиши:

'Ово говори Син Божији, који
има очи као ужарени огањ, а ноге
као блистава бронза.

19 Знам твоја дела, *твоју* љубав,
твоју веру, *твоју* службу и твоју
постојаност. Знам и да твоја
садашња дела надмашују она
пређашња.
20 Али имам нешто против
тебе: допушташ, наиме, жени по
имену Језавеља, која себе назива
пророчицом, да учи и заводи моје
слуге да се одају блуду и да једу
месо жртвовано идолима.
21 Дао сам јој неко време да се
покаје, али она неће да се покаје за
своје блудничење.
22 Ево, бацићу је на постељу, а
оне који блудниче са њом у велику
невољу, ако се не покају за своја дела.
23 А њену децу изручићу смрти,
па ће све цркве знати да сам ја онај
који испитује бубреге* и срца. Ја ћу
свакоме од вас платити.
24 А вама осталима у Тијатири,
који не следите ово учење и
који, по вашим речима, нисте
упознали сатанске дубине, кажем:
не намећем вам додатно бреме.

* **2:23** Бубрези као средиште људских осећања, људске личности.

25 Само држите чврсто оно што
имате, док ја не дођем.
26 А победнику, ономе који до
краја чини што сам заповедио,
даћу власт над народима,
27 да влада над њима гвозденим
жезлом, и да их разбија као земљано
посуђе.
28 Ту власт сам примио од свога
Оца. И још ћу му дати звезду Даницу.
29 Ко има уши, нека слуша шта
Дух говори црквама!'

3

Цркви у Сарду

1 Анђелу цркве у Сарду напиши:

'Ово говори онај који има седам
Божијих духова и седам звезда.

Знам твоја дела. Називају те
живим, а у ствари си мртав!
2 Пробуди се и учврсти остале
који су на умору. Нисам, наиме,
нашао да су твоја дела савршена пред
мојим Богом.
3 Сети се онога што си примио и
чуо. Држи се тога и покај се. А ако
не будеш будан, доћи ћу као лопов, па
нећеш знати у који ћу час доћи к теби.
4 Ипак, имаш неколико њих у
Сарду који нису окаљали своју
одећу; они ће ходити са мном
обучени у бело, јер су достојни.
5 Победника ћу обући у белу
одежду и нећу избрисати његово име
из Књиге живота, него ћу изјавити да
ми припада пред мојим Оцем и пред
његовим анђелима.
6 Ко има уши, нека слуша шта
Дух говори црквама!'

Цркви у Филаделфији

7 Анђелу цркве у Филаделфији
напиши:

'Ово говори Свети, Истинити,
који има кључ Давидов. Што он
отвори, нико не може да затвори,
и што затвори, нико не може да
отвори.

8 Знам твоја дела. Ево, отворио
сам врата пред тобом која нико
не може да затвори. Јер, премда
имаш мало силе, ипак си одржао
моје учење и ниси се одрекао мога
имена.
9 Ево, довешћу неке из Сатанине
синагоге који за себе говоре да су
Јевреји, а у ствари лажу, јер то нису.
Ја ћу учинити да дођу к теби и да се
поклоне пред твојим ногама, па ће
разумети да те волим.
10 А пошто си постојано одржао
што сам ти заповедио, сачуваћу те од
часа искушења који ће доћи на сав
свет, да искуша становнике земље.
11 Ево, долазим ускоро. Држи
чврсто оно што имаш, да нико не
узме твој венац!
12 Победника ћу учинити стубом
у храму свога Бога, те никада неће
изаћи из њега. Написаћу на њему
име свога Бога и име града Бога свога,
новог Јерусалима, који силази са неба
од мог Бога, и моје ново име.
13 Ко има уши, нека слуша шта
Дух говори црквама!'

Цркви у Лаодикији

14 Анђелу цркве у Лаодикији
напиши:

'Ово говори Амин, Верни и
Истинити сведок, узрок свему што
је Бог створио.

15 Знам твоја дела. Ти ниси ни
хладан ни врућ. Да си бар хладан
или врућ!
16 Али пошто си млак, ни врућ ни
хладан, избљуваћу те из својих уста.
17 Ти, наиме, говориш: „Богат
сам и пребогат; ништа ми не треба!",
а не знаш да си јадан и бедан,
сиромашан, слеп и го.
18 Зато ти саветујем да купиш од
мене злата жеженог да се обогатиш,
и белу одећу да се обучеш, да се
не покаже твоја голотиња, па да
се осрамотиш, и лековиту маст да
намажеш очи, те да прогледаш.
19 Ја корим и кажњавам оне које
волим. Стога, буди ревностан и
покај се.
20 Ево, стојим пред вратима и
куцам; ко чује мој глас и отвори

врата, ући ћу к њему и вечерати с њим, и он са мном.
21 Победнику ћу дати да седне са
мном на мој престо, као што сам и
ја победио и сео са својим Оцем на
његов престо.
22 Ко има уши, нека слуша шта
Дух говори црквама!'"

4

Виђење Божије славе

1 Након тога сам видео: гле, отворена врата на небу. Глас сличан звуку трубе који сам раније чуо кад је говорио са мном, рече ми: „Попни се овамо и показаћу ти шта треба да се догоди после овога."
2 Истог трена ме Дух обузе, те угледах на небу престо и некога како седи на њему.
3 Тај што је седео на престолу био је као драги камен, као јаспис и сард, а око престола је била дуга боје смарагда.
4 Престо је окруживало двадесет четири престола на којима су седеле двадесет четири старешине обучене у бело, са златним крунама на својим главама.
5 Из престола су избијале муње; чули су се гласови и грмљавина. Испред престола горело је седам буктиња, а то су седам Божијих духова.
6 Испред престола је још било нешто као стаклено море, слично кристалу.
У средини, око престола, стајала су четири бића пуна очију спреда и страга.
7 Прво биће било је слично лаву, друго је било слично телету, треће је имало људски лик, а четврто је било слично орлу у лету.
8 Свако од четири бића имало је по шест крила, пуних очију са спољне и унутрашње стране. Они и дан и ноћ без престанка говоре:
„Свет, свет, свет
је Господ Бог, Сведржитељ,
који је био, који јесте и који ће доћи."
9 А кад су бића дала част, славу и захвалност ономе који је седео на престолу, који живи од сад и довека,
10 падоше *ничице* двадесет четири старешине пред оним који је седео на престолу, па се поклонише ономе који живи од сад и довека. Своје круне ставише пред престо, говорећи:
11 „Достојан си, Господе, Боже наш,
да примиш славу, част и силу,
јер ти си створио све,
и твојом је вољом настало и било
створено."

5

Свитак запечаћен са седам печата и Јагње

1 Затим сам у десници онога што је седео на престолу видео свитак, исписан изнутра и споља. Био је запечаћен са седам печата.
2 Тада сам видео моћног анђела како објављује снажним гласом: „Ко је достојан да отвори свитак и да отпечати његове печате?"
3 И нико на небу, на земљи и под земљом није могао да отвори свитак и да погледа у њега.
4 Горко заплаках што се нико није нашао достојним да отвори свитак и да погледа у њега.
5 Један од старешина ми рече: „Не плачи! Ево, победио је Лав из Јудина племена, Корен Давидов; он је у стању да отвори свитак и његових седам печата."
6 Потом сам видео Јагње сред престола, и око њега четири бића и старешине. Изгледало је као заклано. Имало је седам рогова и седам очију, а то су седам Божијих духова послатих по свој земљи.
7 *Јагње* је пришло ономе што седи на престолу и узело свитак из његове деснице.
8 А када је узело свитак, четири бића и двадесет четири старешине падоше *ничице* пред Јагњетом. Сваки од њих је имао китару и златне зделе, пуне тамјана, а то су молитве светих.
9 Они су певали нову песму:
„Достојан си да узмеш свитак,
и отвориш његове печате,
јер си био заклан,
те си својом крвљу откупио Богу
људе

из сваког племена и језика,
народа и народности.
10 Ти си их учинио царством
свештеника Богу нашему,
и они ће владати над земљом!“
11 Тада сам око престола видео
мноштво анђела. Чуо сам њихове
гласове, и гласове бића и старешина.
Анђели, којих је било на хиљаде и
милионе,
12 клицали су снажним гласом:
„Достојно је Јагње, које је било
заклано,
да прими моћ и богатство,
мудрост и силу,
славу, част и благослов.“
13 Онда сам чуо сва жива бића на
небу, на земљи, под земљом и све
што живи у мору и на њему, како
говоре:
„Ономе који седи на престолу и
Јагњету,
припада благослов и част, слава
и власт од сад и довека!“
14 А четири бића рекоше: „Амин!“,
а старешине падоше *ничице* и
поклонише се.

6

Отварање седам печата

1 Затим сам видео да је Јагње
отворило један од седам печата.
Чуо сам једно од четири бића како
громким гласом говори: „Дођи!“
2 Погледам, а оно бели коњ.
Онај који је седео на њему имао је
стрељачки лук. Њему је дат венац, те
он *као* победник оде да победи.
3 Кад је Јагње отворило други
печат, чуо сам друго биће како
говори: „Дођи!“
4 Појави се други, риђи коњ. Онај
који је седео на њему добио је власт
да узме мир са земље, да се људи
покољу међу собом. Њему је дат
велики мач.
5 Кад је Јагње отворило трећи
печат, чуо сам треће биће како
говори: „Дођи!“ Погледам, а оно коњ
вранац. Онај који је седео на њему
држао је вагу у својој руци.
6 Тада сам чуо неки глас који као
да је допирао између четири бића.
Глас је говорио: „Мера пшенице
за сребрњак, а три мере јечма за
сребрњак. А уљу и вину немој да
нашкодиш.“
7 Кад је Јагње отворило четврти
печат, чуо сам глас четвртог бића
како говори: „Дођи!“
8 Погледам, а оно коњ зеленко.
Ономе што је седео на њему име је
„Смрт“, и за њим иде Свет мртвих.
Њима је дата власт над четвртином
земље да убијају мачем, глађу,
заразом, и дивљим животињама.
9 Кад је Јагње отворило пети печат,
видео сам под жртвеником душе
закланих због проповедања Божије
речи и устрајног сведочења.
10 Они повикаше снажним гласом:
„О, свети и истинити Господару,
колико ће још проћи док не осудиш
људе на земљи и извршиш освету над
онима који су пролили нашу крв?“
11 Свакоме од њих је дата бела
одећа, те им је речено да се стрпе
на кратко, док се не испуни број
њихових сарадника у служби и
браће, који треба да буду побијени
као и они.
12 Видео сам кад је Јагње отворило
шести печат. Тада настаде велики
земљотрес; сунце је поцрнело као
жалобна одећа, а месец постао *црвен*
као крв.
13 Звезде падоше с неба на земљу,
као недозреле смокве кад попадају с
дрвета, заљуљане јаким ветром.
14 Небо се расцепи као поцепана
књига, а свака планина и острво
покренуше се са свог места.
15 А цареви земаљски, великаши,
заповедници, богаташи и моћници,
те сваки роб и слободњак,
посакриваше се по пећинама и по
процепима планинских стена.
16 Они рекоше планинама и
стенама: „Падните на нас и сакријте
нас од лица оног који седи на
престолу и од гнева Јагњетовог.
17 Јер дошао је велики дан њиховог
гнева, и ко може да опстане?“

7

Седам труба

1 Након тога, видео сам четири
анђела како стоје на четири угла

земље и задржавају четири ветра на
земљи, да ниједан ветар не дува ни
на земљу, ни на море, нити на икакво
дрво.
2 Затим сам видео другог анђела
који је долазио с истока. Са собом је
имао печат живога Бога. Он довикну
снажним гласом оној четворици
анђела којима је дата власт да науде
земљи и мору:
3 „Не удите земљи, ни мору, нити
дрвећу, док не запечатимо чела слугу
нашега Бога!“
4 Онда сам чуо број запечаћених.
Било их је стотину четрдесет четири
хиљаде из сваког племена народа
Израиљевог:
5 из Јудиног племена дванаест
хиљада,
из Рувимовог племена дванаест
хиљада,
из Гадовог племена дванаест
хиљада,
6 из Асировог племена дванаест
хиљада,
из Нефталимовог племена
дванаест хиљада,
из Манасијиног племена дванаест
хиљада,
7 из Симеуновог племена дванаест
хиљада,
из Левијевог племена дванаест
хиљада,
из Исахаровог племена дванаест
хиљада,
8 из Завулоновог племена дванаест
хиљада,
из Јосифовог племена дванаест
хиљада, и
из Венијаминовог племена
дванаест хиљада.

Непрегледно мноштво народа

9 Затим сам видео мноштво људи,
које нико није могао да изброји. Било
их је од сваке народности, племена,
народа и језика. Стајали су пред
престолом и пред Јагњетом обучени
у белу одећу и са палмама у својим
рукама.
10 Они громко ускликнуше:
„Спасење припада нашем Богу
који седи на престолу и
Јагњету!“
11 А сви анђели, старешине и четири
бића који су стајали око престола,
падоше ничице на земљу пред
престолом, па се поклонише Богу,
12 говорећи:
„Амин! Благослов и слава,
мудрост и захвалност,
част, сила и снага,
припадају нашем Богу, од сад и
довека.
Амин!“
13 Тада ме један од старешина
упита: „*Знаш ли* ко су ови у белој
одећи и одакле долазе?“
14 Ја му одговорим: „То ти знаш,
господару мој.“
Он ми рече: „То су они што су
прошли кроз велике невоље. Они
су опрали своју одећу и избелили је
Јагњетовом крвљу.
15 Зато стоје пред Божијим
престолом и данонoћно служе Богу
у његовом храму. А онај који седи на
престолу настаниће се међу њима.
16 Они никад више неће бити
гладни ни жедни, и неће их пећи
сунце, нити икаква жега,
17 јер ће Јагње, које је насред
престола, бити њихов Пастир. Оно
ће их водити на изворе воде живота,
а Бог ће обрисати сваку сузу са
њихових очију.“

8

Отварање седмог печата

1 Кад је Јагње отворило седми
печат, настаде тишина на небу око
пола сата.
2 Затим сам видео седам анђела
који стоје пред Богом; њима је било
дато седам труба.
3 Дошао је други анђео са златном
кадионицом и стао код жртвеника.
Њему је било дато много тамјана да
га с молитвама светих принесе на
златни жртвеник код престола.
4 Дим од тамјана из кадионице у
анђеловој руци подиже се к Богу,
заједно са молитвама светих.
5 Онда је анђео узео кадионицу,
напунио је ватром са жртвеника и
изручио је на земљу, након чега
насташе громови, грмљавина, муње
и земљотрес.

Одјекивање седам труба

6 Оних седам анђела са седам труба
припремише се да затрубе.
7 Кад је затрубио први анђео, град и
ватра помешани с крвљу беху бачени
на земљу, па трећина земље, трећина
дрвећа и трећина траве изгореше.
8 Кад је затрубио други анђео,
нешто као огромна планина ужарена
од огња, би бачена у море, те се
трећина мора претвори у крв.
9 Трећина живих бића у мору
изгибе, а трећина бродова пропаде.
10 Кад је затрубио трећи анђео, с
неба паде велика звезда, горећи као
буктиња. Звезда је пала на трећину
река и извора.
11 Тој звезди је име „Пелен“.
Трећина вода постала је горка од
ње, тако да многи људи помреше од
горчине вода.
12 Кад је затрубио четврти анђео,
нешто удари трећину сунца, трећину
месеца и трећину звезда, тако да су за
трећину потамнели. Тако су и дан и
ноћ остали без трећине сјаја.
13 Онда сам спазио орла како
лети посред неба и чуо како говори
јаким гласом: „Тешко, тешко, тешко
становницима земље кад се огласи
звук преосталих труба оне тројице
анђела који ће затрубити!“

9

1 Кад је затрубио пети анђео, видео
сам звезду која је пала с неба на
земљу. Звезди је дат кључ од ждрела
бездана.
2 Ждрело бездана се отвори, и из
њега покуља дим, као дим из велике
пећи, тако да су се сунце и ваздух
помрачили од дима из бездана.
3 Из дима изађоше на земљу
скакавци; њима је дата моћ
земаљских шкорпија.
4 Било им је речено да не нашкоде
трави на земљи, ни зеленилу, нити
икаквом дрвету, него само људима
који на својим челима немају Божији
печат.
5 Међутим, није им било
дозвољено да их убијају, него само да
их муче током пет месеци. Њихово
мучење слично је мучењу од убода
шкорпије.
6 У те дане, људи ће тражити смрт,
али је неће наћи; желеће да умру, али
ће смрт бежати од њих.
7 Скакавци су изгледом били
слични коњима опремљеним за бој.
На главама су имали нешто слично
златним крунама. Лица су им била
људска,
8 коса им је била женска, а зуби као
у лава.
9 На себи су имали оклопе као
од гвожђа, а шум њихових крила
био је као тутњава бојних кола са
мноштвом коња који хрле у бој.
10 На реповима су имали жалац као
у шкорпије, и у њима моћ да науде
људима током пет месеци.
11 Они имају над собом цара,
анђела бездана, који се на јеврејском
језику зове *Авадон*, а на грчком
Аполион.*
12 Прва невоља прође; ево, долазе
још друге две за њом.
13 Кад је затрубио шести анђео,
чуо сам један глас који је долазио из
четири рога на златном жртвенику
који стоји пред Богом.
14 Глас рече шестом анђелу с
трубом: „Одреши четири анђела који
су свезани на великој реци Еуфрат.“
15 И одрешише се четири анђела
који су били спремни за тај час, дан,
месец и годину, да побију трећину
човечанства.
16 Чуо сам да је број те војске био
две стотине милиона коњаника.
17 А коњи и њихови коњаници, које
сам видео у виђењу, изгледали су
овако: коњаници су имали на себи
оклопе ватрене, плаветне и сумпорне
боје; главе коња биле су као главе
лавова, а из њихових уста излазили
су огањ, дим и сумпор.
18 Од ове три пошасти – огња,
дима и сумпора – које су излазили
из њихових уста, погибе трећина
човечанства.
19 Моћ ових коња била је у
њиховим устима и у њиховим
реповима. Наиме, њихови репови

* **9:11** *Авадон* и *Аполион* значе *Уништитељ*.

били су слични змијским главама
помоћу којих могу да науде.
20 Али остали људи који нису
изгинули од ових пошасти, нису се
покајали због идола које су начинили
својим рукама. Они нису престали да
се клањају злим духовима и идолима
од злата, сребра, бронзе, камена и
дрвета, који не могу ни да виде, ни да
чују, нити да ходају.
21 Нису се покајали ни за своја
убиства, ни за своја врачања, ни
за своје блудничење, нити за своје
крађе.

10

Анђео са књижицом

1 Затим сам видео још једног
моћног анђела како силази са неба.
Био је обавијен облаком, а око своје
главе имао је дугу. Лице му је било
као сунце, а његове ноге као ватрени
стубови.
2 У својој руци је имао отворену
књижицу. Тада је стао десном ногом
на море, а левом на земљу,
3 и повикао веома гласно, као
кад риче лав. Кад је повикао,
проговорише седам громова кроз
грмљавину.
4 А кад су громови проговорили,
хтео сам да пишем, али сам зачуо
глас са неба: „Остави скривеним то
што је рекло седам громова; то не
записуј!“
5 А анђео кога сам видео да стоји
на мору и на земљи, подиже своју
десницу према небу,
6 па се закле оним што живи од сад
и довека, оним који је створио небо
и што је на њему, земљу и што је на
њој, и море и што је у њему, говорећи:
„Неће бити одлагања!
7 Него у дан кад затруби седми
анђео, Бог ће привести крају свој
тајни наум, који је објавио својим
слугама, пророцима.“
8 Затим сам чуо глас са неба који
ми је поново рекао: „Иди и узми
отворену књигу из руке анђела који
стоји на мору и на земљи!“
9 Отишао сам к анђелу и рекао му
да ми да књижицу. А он ми рече:
„Узми и поједи је; биће ти горка
трбуху, али ће ти у устима бити
слатка.“
10 Узео сам књижицу из анђелове
руке и прогутао је. Била ми је слатка
у устима, а горка у трбуху.
11 Онда ми рекоше: „Треба
поново да пророкујеш о многим
народностима, народима, језицима
и царевима.“

11

Два сведока

1 Затим ми је дата трска слична
штапу, те ми је речено: „Устани и
измери храм Божији и жртвеник, те
изброј оне што се клањају у њему.“
2 А спољашње двориште храма
изостави, не мери га, јер је дато
многобошцима, који ће газити
светим градом четрдесет два месеца.
3 А ја ћу послати двојицу својих
сведока, да у кострети пророкују
хиљаду две стотине шездесет дана.
4 Они су две маслине и два
свећњака који стоје пред Господарем
земље.
5 А ако ко покуша да им науди, огањ
излази из њихових уста и прождире
њихове непријатеље. Ако неко хоће
да им науди, мора овако да погине.
6 Они имају моћ да затворе небо
да не пада киша док пророкују, као
и моћ да воду претворе у крв и да
ударе земљу свакојаким пошастима,
кад год то зажеле.
7 А кад заврше своје сведочанство,
Звер која излази из бездана заратиће
против њих, па ће их победити и
убити.
8 Њихова телеса лежаће на тргу
великог града, који се у духовном
смислу зове „Содома“ и „Египат“, где
је и њихов Господ био разапет.
9 Људи из разних народа, племена,
језика, и народности гледаће њихова
телеса три и по дана, и неће
дозволити да се њихова телеса
сахране у гроб.
10 А становници земље ликоваће
над њима и славити, те слати дарове
једни другима, јер су та два пророка
намучила становнике земље.

11 Али након три и по дана, Бог
удахну дух живота у њих, те они
стадоше на своје ноге, па велики
страх обузе оне који су ово гледали.
12 Тада зачуше снажан глас са неба
како им говори: „Узнесите се овамо!“
Они се узнеше на облаку у небо, док
су их њихови непријатељи гледали.
13 У тај час настаде велики
земљотрес, те сруши десети део града
и усмрти седам хиљада људи. Остали
се уплашише, па прославише Бога
небеског.
14 Друга невоља прође, ево, убрзо
долази трећа.
15 Кад је седми анђео затрубио,
одјекнуше снажни гласови на небу,
који су говорили:
„Царство света постаде Царство
нашег Господа
и његовог Христа.
Он ће владати од сад и довека.“
16 А двадесет четири старешине које
седе на својим престолима пред
Богом, падоше ничице на земљу и
поклонише се Богу,
17 говорећи:
„Захваљујемо ти, Господе,
Боже, Сведржитељу,
који јеси и који си био,
што си узео своју велику силу и
зацарио се.
18 Побеснеше народи,
али твој гнев дође,
и време да судиш мртвима.
Дође време да наградиш твоје слуге,
пророке,
твој народ, и оне што ти се
клањају,
мале и велике,
а да уништиш оне што
упропашћују земљу.“
19 Затим се отворио Божији храм
на небу, и у њему се показао Ковчег
његовог савеза. Тада ударише муње,
тутњава, громови, потрес и велики
град.

12

Жена и црвена Аждаја

1 Појави се велики знак на небу:
жена одевена у сунце; месец је био
под њеним ногама, а на њеној глави
био је венац од дванаест звезда.
2 Била је трудна и викала од
порођајних болова и мука.
3 Затим се појави други знак на
небу: огромна црвена Аждаја са
седам глава и десет рогова, и са седам
круна на својим главама.
4 Својим репом она повуче трећину
звезда са неба и баци их на земљу.
Затим стаде пред жену која је требало
да роди, да прождере њено дете – кад
роди.
5 Жена је родила мушко дете, које
ће владати свим народима гвозденом
палицом. Али дете би узето к Богу и
његовом престолу.
6 Жена побегне у пустињу, у
склониште које је Бог припремио за
њу, да се брину за њу хиљаду две
стотине шездесет дана.
7 Онда настане рат на небу:
Михаило са својим анђелима зарати
против Аждаје. Аждаја са својим
анђелима ступи у рат,
8 али су били поражени, те им
више није било места на небесима.
9 Велика Аждаја је била збачена *са
неба*. Он је она Стара змија, која се
зове „Ђаво“ и „Сатана“, која доводи
у заблуду сав свет. И Аждаја и њени
анђели с њом били су бачени на
земљу.
10 Затим сам чуо снажан глас на
небу како говори:
„Сад је наступило спасење, сила и
Царство нашега Бога
и власт његовог Христа!
Јер збачен је оптужитељ наше браће,
који их оптужује пред нашим
Богом дан и ноћ.
11 Али они су га победили Јагњетовом
крвљу
и речју свога сведочанства;
и уместо љубави према животу,
изабрали су смрт!
12 Радујте се, стога,
небеса и ви што живите на
њима!
Али тешко земљи и мору,
јер је ђаво с великим гневом
сишао к вама,
знајући да му је остало још мало
времена.“

13 Кад је Аждаја видела да је бачена
на земљу, поче да прогања жену која
је родила мушко дете.
14 Њој су дата два крила великог
орла да одлети у пустињу, у своје
склониште, где ће бити збринута и
заштићена од змије три и по године.
15 Змија из својих уста избаци за
женом реку воде да је однесе,
16 али жени притече у помоћ
земља, која отвори своје ждрело и
попи реку што је Аждаја избаци из
својих уста.
17 Аждаја се разбесни на жену,
па оде да зарати на њено остало
потомство, на оне који врше Божије
заповести и држе сведочанство за
Исуса.
18 Аждаја стаде на обалу мора.

13

1 Затим сам видео како из мора
излази Звер. Имала је десет рогова
и седам глава. На роговима је имала
десет круна, а на њеним главама су
била исписана богохулна имена.
2 Звер коју сам видео била је слична
леопарду, с ногама као у медведа,
а устима као у лава. Аждаја јој је
дала своју силу, свој престо, и велику
власт.
3 Једна од њених глава изгледала је
као смртно рањена, али је та смртна
рана зацелила. Сва се земља дивила
и следила Звер,
4 па су се сви поклонили Аждаји,
јер је дала власт Звери. Људи су се
поклонили и Звери, говорећи: „Ко
је као Звер, и ко може ратовати с
њом?!“
5 Звери је било дозвољено да
говори дрско и богохулно четрдесет
два месеца.
6 Тада је почела да проклиње Бога,
његово име, и његов Шатор, као и оне
који живе на небу.
7 Уз то јој је било дозвољено да
зарати против светих и да их победи,
и да има власт над сваким племеном,
народом, језиком и народности.
8 Сви становници земље
поклониће се Звери, свако чије име
није уписано у Књигу живота Јагњета
које је заклано пре постанка света.
9 Ко има уши, нека слуша!
10 Треба ли ко да иде у прогонство,
у прогонство ће отићи,
треба ли ко да буде убијен мачем,
мачем ће бити убијен.
У том се огледа постојаност и вера
светих.
11 Затим сам видео да једна друга
Звер излази из земље. Имала је два
рога као јагње, али је говорила као
Аждаја.
12 Та Звер је извршавала власт
прве Звери у њеном присуству. Она
је учинила да се земља и њени
становници поклоне првој Звери
којој је била зацелила смртна рана.
13 Та *Звер* је чинила велике знаке,
бацајући чак и ватру с неба на земљу
пред људе,
14 те је завела становнике земље,
служећи се моћи која јој је дата
да чини знаке у присуству Звери.
Она је говорила становницима земље
да начине кип Звери којој је мачем
задата рана, али је преживела.
15 *Друга Звер* је добила моћ да
удахне живот у кип прве Звери, тако
да кип може да говори и погуби оне
који му се не поклоне.
16 Она је присилила све – мале
и велике, богате и сиромашне,
слободне и робове, да им се утисне
жиг на десну руку или на чело,
17 тако да нико није могао ни да
продаје ни да купује, осим оног који
је на себи имао жиг са именом Звери
или с бројем њеног имена.
18 Ово захтева мудрост. Ко је
проницљив, нека докучи значење
броја Звери, јер тај број представља
човека. Број Звери је шест стотина
шездесет шест.

14

Јагње и његов народ

1 Затим сам видео Јагње како стоји
на брду Сион, и са њим стотину
четрдесет четири хиљаде, на чијим је
челима било написано његово име и
име његовога Оца.
2 Зачуо сам глас са неба сличан
хуку многих река и одјеку јаког
грома. Глас је био сличан мелодији

коју изводе свирачи харфе на својим харфама.

3 Тих стотину четрдесет четири хиљаде певало је нову песму пред престолом, пред четири бића, и пред старешинама. Ту песму нико није могао да научи, осим њих, откупљених са земље.

4 Они су очували себе чистима, не узимајући себи жена; то су, наиме, девствености. Они следе Јагње куд год оно иде. Они су откупљени од остатка човечанства као првина која припада Богу и Јагњету.

5 Лаж никад нису изустили; они су непорочни.

Час Божијег суда

6 Затим сам видео другог анђела како лети посред неба са вечном Радосном вешћу да је објави становницима земље: свакој народности, племену, језику и народу.

7 Говорио је снажним гласом: „Бојте се Бога и дајте му славу, јер дошао је час његовог суда. Зато се поклоните Створитељу неба и земље, мора и водених извора.“

8 Други анђео дође за њим и рече: „Паде, паде, велики Вавилон, јер је жестоким вином свога блудничења напојио све народе.“

9 За њима је дошао трећи анђео и проговорио снажним гласом: „Ко год се клања Звери и њеном кипу, те прима жиг на своје чело или на своју руку,

10 и сам ће пити вино Божијега гнева које је неразблажено наточено у чашу његовога гнева, па ће бити мучен у огњу и сумпору пред светим анђелима и пред Јагњетом.

11 А дим од њиховог мучења дизаће се од сад и довека. Ти који се клањају Звери и њеном кипу и примају жиг са њеним именом, неће имати починка ни дању ни ноћу.“

12 Ово захтева постојаност светих, који држи Божије заповести и веру у Исуса.

13 Тада сам чуо глас са неба како говори: „Напиши: благо онима који од сада умиру ради Господа! Да, говори Дух, они ће се одморити од свог мукотрпног рада, јер њихова дела сведоче за њих.“

Земаљска жетва

14 Тада сам погледао, и гле, бели облак. На облаку је седео неко „као син човечији“, са златним венцем на глави и са оштрим српом у својој руци.

15 Тада неки други анђео изађе из храма вичући громким гласом ономе што је седео на облаку: „Узми срп и жањи, јер је дошло време за жетву, дозрео је усев на земљи.“

16 Онај што је седео на облаку баци свој срп на земљу и земља би пожњевена.

17 Из небеског храма изађе други анђео који је такође са собом носио оштар срп.

18 Други, опет, анђео, који је имао власт над ватром, дође од жртвеника и повика громким гласом ономе са оштрим српом: „Замахни својим оштрим српом, па обери грожђе са земаљског чокота, јер је грожђе сазрело!“

19 Анђео баци свој срп на земљу, обере земаљски чокот, а грожђе стави у велику мужару Божијег гнева.

20 Грожђе у мужари би изгажено изван града, те из мужаре потече крв коњима до узда, неких хиљаду шест стотина стадија* унаоколо.

15

Последњих седам пошасти

1 Затим сам видео други велики и чудесни знак на небу: седам анђела са седам последњих зала, јер се са њима завршава Божији гнев.

2 Видео сам и нешто налик мору од стакла, помешаном с огњем, и тамо оне који су победили Звер, њен кип и број њеног имена. Стајали су покрај мора од стакла са китарама *које им је* Бог *дао*.

3 Певали су песму Мојсија, слуге Божијег, и Јагњетову песму:

„Велика су и чудесна твоја дела,
Господе Боже, Сведржитељу;

* **14:20** Око 300 km.

праведни су и истинити твоји
путеви,
Царе народа.
4 Ко се не би бојао тебе
и славио име твоје, Господе?
Јер *ти си* једини свет.
Зато ће сви народи доћи *к теби*
и поклонити се пред тобом,
јер се показаше твоја праведна
дела!“
5 После овога сам видео да се
отворио храм на небу, то јест, Шатор
сведочанства.
6 Из храма изађоше седам анђела са
седам зала, обучени у чист и светао
лан, и опасани златним појасевима
око прсију.
7 А једно од четири жива бића даде
седморици анђела седам златних
здела испуњених гневом Бога који
живи од сад и довека.
8 Тада се храм испуни димом од
Божије славе и од његове силе, тако
да нико није могао ући у храм док се
нису завршила седам зала седморице
анђела.

16

1 Онда сам чуо снажан глас
из храма како говори седморици
анђела: „Идите и излијте седам здела
Божијег гнева на земљу!“
2 Први *анђео* оде и изли своју зделу
на земљу. Тада избише болни и
злоћудни чиреви на људима који
су имали жиг Звери и који су се
клањали њеном кипу.
3 Други *анђео* изли своју зделу у
море, те се оно претвори у крв као у
мртваца, те угину свако живо биће у
мору.
4 Трећи *анђео* изли своју зделу на
реке и на водене изворе, те се и они
претворише у крв.
5 Онда сам чуо анђела *задуженог за*
воде како говори:
„Праведан си ти који јеси и који си
био,
Свети, што си овако пресудио.
6 Они су пролили крв светих и
пророка,
и зато си им дао крв да пију;
то су заслужили!“
7 Тада сам чуо жртвеник како говори:
„Да, Господе Боже, Сведржитељу,
истинити и праведни су твоји
судови!“
8 Четврти *анђео* изли своју зделу на
сунце, коме је дата моћ да пали људе
ватром.
9 Паљени великом јаром, људи су
проклињали име Бога који има власт
над овим злима. Ипак, нису се
покајали и дали му славу.
10 Пети *анђео* изли своју зделу на
престо Звери. Његово царство утону
у таму, а људи од муке почеше да
гризу своје језике,
11 и да проклињу Бога небеског
због својих мука и чирева. Ипак, нису
се покајали за своја дела.
12 Шести *анђео* изли своју зделу
на велику реку Еуфрат. Његова
вода пресахну, припремајући пут за
цареве који долазе са истока.
13 Онда сам видео како из уста
Аждаје, из уста Звери и из уста
лажног пророка излазе три нечиста
духа, који су личили на жабе.
14 То су зли духови који чине
знаке. Они иду к царевима света да
их окупе на рат за велики дан Бога
Сведржитеља.
15 „Ево, долазим као лопов! Блажен
је онај који бдије и чува своју
одећу! Такав, наиме, неће ићи го,
и неће се јавно осрамотити.“
16 Они окупише цареве на место које
се на јеврејском зове „*Армагедон*“.
17 Седми *анђео* изли своју зделу
у ваздух. Тада се из храма,
са престола, зачу громки глас,
говорећи: „Свршено је!“
18 Уто севну муње, проломи се
грмљавина и прасну громови, те
настане велики земљотрес каквог
није било откада је људи на земљи.
Био је то земљотрес огромних
размера.
19 Велики град расцепи се на три
дела, а градови народа се распадоше.
Бог се сетио великог Вавилона, те му
даде чашу вина свога јаросног гнева.
20 Сва острва ишчезнуше, а од гора
не оста ни трага.
21 Тада се на људе сручи огроман
град са неба, и сваки је тежио по

* **16:21** Око 34 kg.

талант*. Људи су проклињали Бога
због зла од града, јер је ово зло било
веома велико.

17

Кажњавање Вавилона – велике блуднице

1 Затим ми је један од оних анђела
са седам зделa пришао и рекао ми:
„Дођи, показаћу ти како ће бити
кажњена велика Блудница која седи
на многим водама.
2 С њом су земаљски цареви
блудничили, а становници земље се
напили вином њеног блудничења.“
3 Тада ме је *Божији* Дух обузео,
па ме је *анђео* одвео у пустињу.
Тамо сам видео жену где седи
на скерлетној Звери, покривеној
богохулним именима, са седам глава
и десет рогова.
4 Жена је била обучена у порфиру
и скерлет, и окићена златом, драгим
камењем и бисерима. У својој руци
је имала златну чашу пуну гадости и
нечистоте свога блуда.
5 На челу јој је било написано име с
тајним значењем:

велики вавилон,
мајка свих блудница
и земаљских гадости.

6 Видео сам да се та жена опија крвљу
светих, и крвљу оних који исповедају
веру у Исуса.
Силно сам се зачудио видевши ово
велико чудо.
7 А анђео ми рече: „Зашто си се
зачудио? Ја ћу ти рећи шта значи
тајна ове жене коју носи Звер са седам
глава и десет рогова.
8 Звер коју си видео, која је била,
али више није, поново ће изаћи
из бездана и отићи у пропаст. А
становници земље, чија имена нису
уписана у Књизи живота од постанка
света, дивиће се гледајући Звер, која
је била, а више није, али која ће доћи.
9 Овде треба имати памети с
мудрошћу. Седам глава, седам су
брда на којима жена седи. То су
такође седам царева.
10 Пет њих је већ пало, а један је још
ту. Други још није дошао, а када дође,
неће задуго остати.
11 А Звер која је била, али више
није, јесте осми цар. Она је међу
седморицом царева, и зато иде у
пропаст.
12 И десет рогова које си видео,
десет су царева, који се још нису
зацарили, али ће добити власт да
владају са Звери само за један сат.
13 Намера им је иста: да предају
своју силу и власт Звери.
14 Они ће ратовати против Јагњета,
али ће их Јагње победити, јер је оно
Господар над господарима и Цар над
царевима. Са њим ће бити његови
позвани, изабрани и верни.“
15 *Анђео* настави: „Воде које си
видео, на којима Блудница седи, то су
народи, људи, народности и језици.
16 Видео си и десет рогова и
Звер. Они ће мрзети Блудницу,
опустошиће је и оставити голу,
појести њено месо и спалити је.
17 Јер Бог је ставио мисао у њихова
срца да остваре његов наум: да
удружени у једној намери предају
своја царства Звери, док се не испуне
Божије речи.
18 А жена коју си видео, то је
велики град који влада над царевима
земаљским.“

18

Пад Вавилона

1 После овога сам видео другог
анђела како силази са неба са
великом влашћу. Његова слава
обасјала је целу земљу.
2 Тада *анђео* повика јаким гласом:
„Паде, паде, велики Вавилон,
и постаде пребивалиште злих
духова
и склониште свих нечистих духова,
склониште свим нечистим
птицама
и свим нечистим и мрским
зверима.
3 Јер сви су се народи напојили
жестоким вином њеног
блудничења.
Цареви света с њом су блудничили,
а светски се трговци обогатили
од њене силне раскоши!“
4 Затим сам чуо други глас са неба
како говори:

„Народе мој, изађи из тог *града*,
да не будете учесници у његовим гресима,
и да вас не снађу његова зла.
5 Јер греси се њени нагомилаше до неба,
и Бог се сетио њених неправди.
6 Вратите јој истом мером,
вратите јој двоструко више за њена дела;
улијте јој у чашу двоструку меру оног
што је замешала *другима*.
7 Задајте јој муке и жалости
онолико колико је себи дала славе и раскоши!
Јер она говори у своме срцу:
'Седим *на престолу* као царица,
нисам удовица и жалости нећу искусити.'
8 Зато ће се у један дан сручити на њу
сва ова зла:
смрт, жалост и глад.
И прождреће је ватра,
јер је силан Господ Бог који јој суди.“

9 За њом ће плакати и нарицати сви цареви света који су с њом блудничили и уживали у њеној раскоши, када виде дим и њу сву у пламену.

10 Преплашени њеним мукама, стајаће издалека и говорити:

„Јао, јао, велики граде Вавилоне, силни граде,
јер у један час наста твој суд!“

11 А светски ће трговци плакати и нарицати за њом, јер нико више не купује њихову робу:

12 злато, сребро, драго камење, бисере, танани лан, порфиру, свилу, скерлет, разна мирисна дрвета, сваковрсне посуде од слоноваче, предмете начињене од скупоценог дрвета, бронзе, гвожђа и мрамора;

13 цимет, балзам, миомирис, мирисава уља, тамјан, вино, уље, бело брашно, пшеницу, стоку, овце и коње, кола, робове и људске душе.

14 Остала си без воћа за којим си чезнула, сва твоја раскош и сјај пропали су и више их нећеш повратити.

15 Трговци који су овим трговали и обогатили се од ње, стајаће издалека обузети страхом због њених мука, плачући и наричући.

16 Говориће:

„Јао, јао, велики граде,
који си се облачио у лан, порфиру и скерлет,
и китио се златом, драгим камењем и бисерима!
17 У један час опусте толико богатство!“

И сви кормилари, сви морнари и морепловци, стајали су издалека.

18 Видевши дим који се подиже из града у пожару, јадиковали су и говорили: „Који је град био као овај велики град?“

19 Они посуше прашину на своје главе јадикујући и плачући:

„Јао, јао, велики граде!
Од његовог изобиља се обогатише
сви који су имали бродове на мору,
а у један је час опустео.

20 Весели се над њим, небо!
Веселите се над њим, ви свети, апостоли и пророци,
јер га је Бог казнио *због оног што је учинио* вама!“

21 Тада је један моћни анђео подигао камен, велик као млински, и бацио га у море, говорећи:

„Овако ће бити бачен велики град Вавилон
и неће га више бити.
22 Музика китариста, музичара, флаутиста и трубача
неће се више чути у теби,
нити ће се који уметник више наћи у теби,
а ни звук млина се неће више чути.
23 Светлост светиљке
неће више засјати у теби,
нити ће се глас младожење и невесте икад чути у теби,
зато што су твоји трговци били светски моћници,
и зато што је твоје врачање довело у заблуду све народе.
24 Уз то се у теби пролила крв пророка и светих,
и свих оних који су убијени на земљи.“

19

1 После овога сам чуо нешто као
громки глас мноштва народа на небу
како говори:
„Алилуја!
Спасење, слава и сила припада
нашем Богу.
2 Јер истинити су и праведни Божији
судови,
зато што је осудио велику
Блудницу
која је кварила земљу својим блудом,
и зато што је на њој извршио
одмазду
због крви његових слугу коју је
пролила.“
3 *Народ* рече по други пут:
„Алилуја!
Дим са њеног *згаришта* диже се од сад
и довека!“
4 Тада двадесет четири старешине
падоше ничице, па се поклонише
Богу који седи на престолу, говорећи:
„Амин, алилуја!“
5 Уто се зачу глас с неба:
„Славите Бога нашег,
све слуге његове,
ви који га се бојите,
мали и велики!“
6 Поново сам чуо глас мноштва
народа и нешто као хук многих река
и као прасак јаког грома, како говоре:
„Алилуја!
Јер зацарио се Господ Бог наш,
Сведржитељ.
7 Радујмо се и кличимо
и дајмо му славу,
јер дошло је време свадбе Јагњетове;
спремила се његова Невеста.
8 Њој би дан чист и светао лан
да се у њега обуче.“
(Лан, то су праведна дела светих.)

9 *Анђео* ми рече: „Напиши: благо
онима који су позвани на свадбену
гозбу Јагњетову!“ Још ми рече: „Ово
су истините Божије речи.“
10 Ја падох ничице пред његове
ноге да му се поклоним, али он ми
рече: „Не чини то! Слуга сам, као
и ти и твоја браћа која објављују
поруку о Исусу. Богу се поклони!
Јер сведочанство о Исусу – то је дух
пророштва.“

Јахач на белом коњу

11 Онда сам видео отворено небо, а
тамо, бели коњ. Онај који га јаше зове
се „Верни и Истинити“; он по правди
суди и ратује.
12 Очи су му огањ што сажиже, а на
глави су му многе круне. На њему је
написано име, које нико не зна осим
њега.
13 Обучен је у одећу натопљену
крвљу, а његово име је Реч Божија.
14 Војске небеске су га пратиле,
јашући на коњима обученим у белу и
чисту тканину од лана.
15 Из његових уста излази оштар
мач, којим ће посећи народе. Он
ће владати над њима гвозденом
палицом и газити у мужари јаросног
гнева Бога, Сведржитеља.
16 На својој одећи и на своме бедру
написано му је име:
цар над царевима и господар над
господарима.
17 Затим сам видео једног анђела
како стоји на сунцу. Он довикну
веома гласно свим птицама које лете
посред неба: „Дођите, окупите се на
велику Божију гозбу,
18 да једете месо царева,
заповедника и моћника, и месо
коња и њихових коњаника, те месо
слободних и робова, месо малих и
великих!“
19 Онда сам видео Звер и земаљске
цареве са њиховим војскама,
окупљене да зарате са оним што
седи на белом коњу и са његовим
војскама.
20 Звер је била заробљена, а са
њом и лажни пророк, који је чинио
знаке у њено име, којима је завео
оне што примају жиг Звери и клањају
се њеном кипу. Обоје су били живи
бачени у огњено језеро које гори
сумпором.
21 Остале је мачем погубио онај
што седи на коњу, онај из чијих
уста излази оштар мач. Све птице
наситише се њиховог меса.

20

Хиљадугодишње царство

1 Затим сам видео анђела како
силази са неба. Овај је имао кључ од
бездана и велики ланац у својој руци.
2 Он ухвати Аждају, Стару змију,
која је ђаво и Сатана, и окова је на
хиљаду година.
3 Онда је баци у бездан, закључа је
и запечати, тако да не заводи више
народе, док се не наврши хиљаду
година. После овога она има да буде
одрешена на кратко време.
4 Онда сам видео престоле. Онима
што су седели на њима дана је власт
да суде. Видео сам и душе оних
којима су одрубљене главе, јер су
сведочили за Исуса и због Божије
речи, и оне који се нису поклонили
Звери, ни њеном кипу; оне који нису
примили жиг на своју руку и на своје
чело. Ови су оживели и владали са
Христом хиљаду година.
5 (Остали мртви нису оживели, док
се није навршило хиљаду година.) То
је прво васкрсење.
6 Блажени су и свети они који
учествују у првом васкрсењу. Смрт
над њима нема власт. Они ће бити
свештеници Божији и Христови и
владати са њим хиљаду година.

Ђаволов коначни пораз

7 А кад се наврши хиљаду година,
Сатана ће бити пуштен из своје
тамнице,
8 па ће изаћи да заведе народе
на све четири стране света, Гога и
Магога, и да их окупи на бој. Они су
бројни као песак на морској обали.
9 Успеше се они на зараван у
земљи, па опколише табор Божијег
народа и њихов вољени град, али
сиђе ватра с неба, па их прождре.
10 А ђаво, који их је доводио у
заблуду, био је бачен у огњено и
сумпорно језеро, где су Звер и лажни
пророк. Тамо ће бити мучени дању и
ноћу од сад и довека.

Коначни суд

11 Затим сам видео велики бели
престо и оног који седи на њему. Од
његовог лица побегоше и земља и
небо; не оста од њих ни трага.
12 Онда сам видео мртве, велике
и мале, како стоје пред престолом.
Отворише се књиге. Онда је једна
друга књига била отворена, Књига
живота, те су мртви били суђени по
својим делима, према ономе што је
записано у књигама.
13 Море изведе своје мртве који су
били у њему, а Смрт и Свет мртвих
изведоше мртве који су били у њима,
па је свако био осуђен по својим
делима.
14 Тада су Смрт и Свет мртвих
били бачени у огњено језеро. Огњено
језеро – то је друга смрт.
15 Чије се име не нађе записано у
Књизи живота, тај би бачен у огњено
језеро.

21

Ново небо и нова земља

1 Онда сам видео ново небо и нову
земљу. Прво небо и прва земља су
нестали, а и море је ишчезло.
2 Видео сам и свети град, Нови
Јерусалим, како се спушта са неба
од Бога, опремљен као невеста
украшена за свога мужа.
3 Уто сам чуо снажан глас са
престола како говори: „Ево Шатора
Божијег међу људима! Он ће
пребивати са њима, а они ће бити
његов народ, и сам Бог ће бити међу
њима!“
4 Он ће обрисати сваку сузу с
њихових очију, јер смрти више неће
бити. Неће више бити ни туге, ни
плача, ни бола, јер је прошло оно што
је било некада.
5 А онај што је седео на престолу
рече: „Ево, све чиним ново!“ Још
рече: „Напиши: ’Ове речи су
поуздане и истините.’“
6 Онда рече: „Сврши се! Ја сам
Алфа и Омега, Почетак и Свршетак.
Жедноме ћу дати да забадава пије с
извора воде живота.
7 Победник ће ово примити у
посед. Ја ћу му бити Бог, а он ће ми
бити син.
8 А кукавице, неверни, изопачени,
убице, блудници, врачари,
идолопоклоници, и сви лажљивци,
примиће своју плату у језеру које

пламти огњем и сумпором. То је
друга смрт.“

Нови Јерусалим

9 Затим је дошао један од седам
анђела, који су имали седам зделa
напуњених са седам последњих зала,
и рекао ми: „Дођи, показаћу ти
невесту, жену Јагњетову.“
10 Тада ме је Дух *Божији* обузео,
па ме је *анђео* одвео на велику и
високу планину, и показао ми свети
град Јерусалим како силази са неба
од Бога.
11 Божија слава је зрачила из њега,
блистајући кристалним сјајем као
драги камен јаспис.
12 Окруживао га је велики и високи
зид са дванаест врата. Пред вратима
је стајало дванаест анђела, а на
вратима је било написано дванаест
имена; то су имена дванаест племена
Израиљевих.
13 Град је имао троја врата на
источној страни, троја врата на
северној страни, троја врата на јужној
страни и троја врата на западној
страни.
14 Зид је почивао на дванаест
темеља, на којима су била написана
имена дванаест Јагњетових апостола.
15 А онај што је говорио са мном
имао је мерни штап од злата, да
измери град, његова врата и зид.
16 Град се простирао у облику
четвороугаоника, једнаке дужине и
ширине. *Анђео* је измерио град
мерним штапом: био је дугачак
дванаест хиљада стадија*; толика му
је била и ширина и висина.
17 Измерио је и градски зид:
дебљина му је била стотину
четрдесет четири лакта.† Анђео се
користио људском мером.
18 Зид је био сграђен од јасписа, а
град је био сав од чистог злата – као
од чистог кристала.
19 Темељи градског зида били
су украшени сваковрсним драгим
камењем: први темељ је био од
јасписа, други од сафира, трећи од
халкидона, четврти од смарагда,
20 пети од сардоникса, шести од
сарда, седми од хрисолита, осми од
вирила, девети од топаза, десети од
хрисопраса, једанаести од јакинта,
дванаести од аметиста.
21 А дванаест врата, дванаест су
бисера; свака врата била су од једног
бисера. Градски трг је био сав
од чистог злата – као од чистог
кристала.
22 У граду нисам видео храм.
Наиме, сам Господ Бог, Сведржитељ,
и Јагње, његов су храм.
23 Граду нису потребни ни сунце
ни месец да му светле, јер га је
обасјала Божија слава, а Јагње је
његова светиљка.
24 Народи ће ходати у његовој
светлости, а земаљски цареви
доносиће у њега своје богатство.
25 Његова врата неће се затварати
дању, и тамо ноћи неће ни бити.
26 Раскош и богатство народа биће
донесени у њега.
27 Међутим, у њега неће ући ништа
што је нечисто, нити ико ко чини што
је гадно и неистинито, већ само они
који су уписани у Јагњетовој Књизи
живота.

22

1 *Анђео* ми је, затим, показао реку
воде живота, бистру као кристал,
која извире из престола Божијег и
Јагњетовог
2 и протиче кроз главну улицу
града. На обе стране реке
стајало је дрво живота које рађа
дванаестоструки род, један род
месечно. Лишће овог дрвета је за
исцељење народима.
3 Тамо неће бити никаквог
проклетства. У граду ће бити Божији
и Јагњетов престо, а његове ће му се
слуге клањати.
4 Они ће гледати његово лице,
и његово име биће на њиховим
челима.
5 Ноћи више неће бити, а неће им
више требати ни светлости сунчеве
ни месечеве, јер ће им сам Господ Бог
светлити, а они ће владати од сад и
довека.

* **21:16** 2.200 km. † **21:17** 72 m.

6 *Анђео* ми рече: „Ове речи су
поуздане и истините. Господ Бог,
који надахњује пророке, послао је
свог анђела да покаже својим слугама
шта мора да се догоди ускоро.

7 Ево, долазим убрзо! Благо оном
који држи пророчке речи ове књиге.“

8 Ја, Јован, чуо сам и видео *све* ово.
Кад сам *све то* чуо и видео, пао сам
ничице пред ноге анђела који ми је
све то показао, да му се поклоним.
9 Али он ми рече: „Не чини то!
Слуга сам као и ти и твоја браћа
пророци који држе речи ове књиге.
Богу се поклони!“
10 Још ми рече: „Немој да
запечатиш пророчке речи ове књиге,
јер се време приближило.
11 Неправедник нека и даље чини
неправду, нечисти нека се и даље
каља, а ко је праведан нека и даље
чини што је праведно, и ко је свет
нека се и даље посвећује.“

12 „Ево, долазим убрзо, и носим
плату са собом, да платим свакоме по
његовим делима.
13 Ја сам Алфа и Омега, Први и
Последњи, Почетак и Свршетак.
14 Благо онима који перу своју
одећу, јер ће добити право да
приступе дрвету живота и уђу на
градска врата.
15 А напољу су пси, врачари,
блудници, убице и идолопоклоници
и сви који воле и чине лаж.

16 Ја, Исус, послао сам свога анђела
да вам објави ову поруку за цркве. Ја
сам Корен и Потомак Давидов, сјајна
звезда Даница.“

17 Дух и невеста кажу: „Дођи!“ И ко
слуша ово, нека каже: „Дођи!“ Ко год
је жедан нека дође; ко хоће, нека узме
воду живота забадава.
18 Упозоравам сваког ко слуша
пророчке речи ове књиге: дода ли
им ко нешто, томе ће Бог додати зла
записана у овој књизи.
19 А одузме ли ко нешто од речи
ове пророчке књиге, Бог ће одузети
његов део од дрвета живота и од
светог града, о којима је написано у
овој књизи.
20 Онај који преноси ово
сведочанство, каже: „Да, долазим
убрзо!“
Амин! Дођи, Господе Исусе!
21 Милост Господа Исуса *нека буде*
са свима. Амин.

Псалми
Књига Прва

1

Псалми 1–41

1 Блажен човек који не следи савет опаких,
не стоји на грешничком путу,
нити седа у друштво ругача,
2 већ ужива у Закону Господњем,
дан и ноћ му о Закону мисли.
3 Он је као дрво усађено крај поточних вода,
које род свој даје када му је време,
а лишће му никада не вене.
Све што ради, на добро му иде.

4 Нису такви опаки!
Они су као плева што је ветар носи.
5 Зато опаки неће опстати на суду,
ни грешници на збору праведних.

6 Јер зна Господ пут праведника,
а пут опаких води у пропаст.

Псалам 2

1 Зашто ли се буне народи,
шта то људи узалуд смишљају?
2 Цареви се света прикупљају,
кнезови се с њима саветују,
да навале сложно на Господа
и на његовог Помазаника*:
3 „Збацимо са себе окове њихове,
стргнимо са себе свезе њихове!“

4 Смеје се онај што на небесима столује,
Господ се то њима подругује.
5 Он им онда у гневу проговара,
јарошћу их својом ужасава:
6 „Цара свога ја сам поставио,
на Сиону, светој гори својој.“
7 Објавићу одлуку Господњу.
Он ми рече:
„Ти си Син мој,
данас си се мени родио.
8 Тражи од мене, и даћу ти у наследство пуке,
и крајеве земаљске да ти буду имовина.
9 Сломићеш их гвозденом палицом,
разбићеш их као посуду од глине.“

10 Зато, цареви, будите разумни,
примите наук, владари земаљски!
11 Служите Господу у страху,
с трепетом се радујте.
12 Волите Сина, да му гнев не плане,
па да пропаднете на свом путу,
јер гнев његов за трен ока плане.
Благо сваком ко у њему уточиште тражи!

Псалам 3

Псалам Давидов, кад је бежао пред својим сином Авесаломом.

1 Господе, колико ли је мојих противника,
колико ли је оних што устају на мене!
2 Много је оних што о мени кажу:
„Нема њему спасења од Бога.“
Села
*

3 А ти, Господе, штит си око мене,
славо моја, ти ми главу дижеш!
4 Гласом својим призивам Господа,
одговара он ми с горе своје свете.
Села

5 Ја лежем и спавам, и опет се будим,
јер Он, Господ, пружа ми ослонац.
6 Не бојим се ни хиљада људи,
што одасвуд надиру на мене.

7 Устани, Господе,
спаси ме, мој Боже;
све душмане моје удари у браду,
опакима све зубе поломи.

8 Спасење припада Господу,
твој благослов на твом је народу.
Села

---

* **Псалам 2:2** Превод грчке именице *Христос, према Дал 4,26, где је овај део Псалма наведен.* * **Псалам 3:2** Јеврејски музички појам несигурног значења који се у Септуагинти преводи као *прекид, пауза.*

Псалам 4

Хоровођи, уз жичане инструменте. Давидов псалам.

1 Одговори кад те зовнем, Боже, моја правдо,
у мојој тескоби, дај ми да одахнем,
смилуј ми се, почуј ми молитву.

2 Докле ће, о, људски синови,
слава моја бити у срамоти?
Докле ћете волети испразност,
докле ћете ићи за преваром?
Села
3 Знајте, верне је Господ одвојио за себе,
Господ слуша кад год га позовем.

4 Гневите се, али не грешите,
на постељи срцем размишљајте, утихните.
Села
5 Принесите жртве праведне,
у Господа се уздајте.

6 Многи кажу: „Ко ће нам показати срећу?“
Обасјај нас, Господе, светлом свога лица!
7 Ти си ми весељем испунио срце,
више га има од њиховог жита,
и од младога вина њиховог.

8 Ја спокојно лежем,
спокојно и спавам,
јер ти сам, Господе,
дајеш ми спокоја.
Села

Псалам 5

Хоровођи, уз фруле: Давидов псалам.

1 О, Господе, почуј моје речи,
и размотри уздисаје моје.
2 Чуј мој вапај, царе мој и Боже,
јер теби своју управљам молитву.

3 Јутром, Господе, ти глас ми чујеш,
јутром теби приносим молитву,
нетремице пазим, ишчекујем.
4 Јер ти ниси Бог коме злочин прија,
зло не може твојим гостом бити.
5 Охоли ти на очи не могу изаћи,
мрзиш све што чине неправду.
6 Ти затиреш оне што говоре лажи,
крвожедне и подмукле Господ не подноси.
7 А ја ћу у Дом твој доћи,
по обилном твоме смиловању,
пред твојим ћу светим Домом бити,
у страху се теби поклонити.

8 Својом ме правдом води, Господе,
због мрзитеља који ми заседу спремају;
пут свој поравнај преда мном.
9 Истине им нема на уснама,
срце им је испуњено злобом,
гроб отворен грло је њихово,
а језик им ласка превртљиво.
10 О, Боже, кривим их прогласи,
сплетке њихове нек их упропасте.
За грехе их многе изагнај,
јер на тебе они устадоше.
11 Нека се радују сви што у теби уточиште траже,
нека се довека веселе које ти заклањаш,
нека кличу они који име твоје љубе.

12 Јер ти, Господе, благосиљаш праведног,
милошћу га као штитом заклањаш.

Псалам 6

Хоровођи, уз жичане инструменте. За дубоке гласове. Псалам Давидов.

1 Не карај ме, Господе, у своме гневу,
у срџби ме својој не кажњавај.
2 Смилуј ми се, Господе, јер сам клонуо,
исцели ме, Господе, кости ми се тресу.
3 Душа ми је врло устрептала,
докле, Господе, докле ћеш чекати?

4 Окрени се, Господе, избави ми душу,
спаси мене због милости своје.
5 Јер, мртав човек тебе не спомиње,
ко ће те из Света мртвих* прослављати?

6 Од јецања сасвим сам клонуо;

* **Псалам 6:5** У изворном тексту *Шеол*, или *подземље*, где пребивају душе умрлих.

сву ноћ лежај ја плачем натапам,
и свој кревет сузама обливам.
7 Око моје од муке се гаси,
ишчезава због свих мојих душмана.

8 Одбијте од мене, сви преступници,
јер чуо је Господ глас мог вапаја.
9 Чуо је Господ моју молбу,
Господ прима моју молитву.
10 Нек се осрамоте сви моји душмани,
нек великој смутњи подлегну,
нек се одмах повуку у сраму.

Псалам 7

Тужбалица Давидова, коју је испевао Господу због речи Хуша, Венијаминовца.
1 Господе, Боже мој,
у теби је моје уточиште,
спаси ме, избави,
од свих који ме гоне,
2 да ми душу као лав не раздеру,
растргну ме, а спаса ни од кога.

3 Господе, Боже мој, ако сам ово учинио,
ако сам руке своје неправдом окаљао,
4 ако сам пријатељу злом узвратио,
а противника без разлога пљачкао,
5 нека ме непријатељ гони и сустигне,
нека живот мој на земљу згази,
а славу моју у прашину баци.
Села

6 У свом гневу устани, Господе,
дигни се на бес мојих душмана,
пробуди се, у помоћ ми дођи,
јер ти си свој суд заказао.
7 Нека се збор народа скупи око тебе,
па над њима владај са висина.
8 Господ суди народима,
суди ми, Господе, по праведности
и непорочности мојој.
9 Бог је праведан,
он испитује и срца и нутрину;
нека дође крај злу опаких,
а праведнога ти учврсти.
10 Бог је мој штит,
он спасава исправног у срцу.
11 Бог је праведни судија,
сваког дана Бог гнев свој излива.
12 А за оног ко се не покаје,
он ће свој мач наоштрити,
и лук свој запети, уперити;
13 таквом спрема оружје смртно,
стреле своје прави запаљиве.

14 Ето, опаки је злом бременит,
зачиње невољу, а рађа превару.
15 Копа јаму, издуби је,
и пада у јаму коју је начинио.
16 Невоља његова нека му се на главу врати,
насиље његово нека му на теме падне.

17 Хвалићу Господа ради његове праведности,
славићу песмом име Господа Свевишњег!

Псалам 8

Хоровођи, „Радосница“. Псалам Давидов.
1 О, Господе, наш Боже,
како је узвишено име твоје по свој земљи!
Ти си хвалу себи
дао на небесима.
2 Са усана деце и дојенчади,
ти си себи моћ подигао
ради својих непријатеља;
да ућуткаш душманина и осветника.
3 Кад погледам твоја небеса,
које твоји прсти начинише,
месец и звезде које ти постави...
4 Шта је човек да га се сећаш,
шта ли син човечији да бринеш за њега?

5 Ти си га мало мањим од Бога учинио,
славом и чашћу њега си овенчао,
6 дела руку својих у власт си му дао,
њему под ноге све си покорио:
7 све овце и говеда,
и звериње пољско,
8 птице небеске, и рибе морске,
што пливају морским стазама.

9 О, Господе, наш Боже,
како је узвишено име твоје по свој земљи!

Псалам 9

За хоровођу, по напеву „Смрт сина“. Псалам Давидов.

1 Славићу Господа свим срцем својим,
причаћу о свим твојим чудесима.
2 Веселићу се, теби ћу клицати,
твоме ћу имену певати, Свевишњи.

3 Кад се моји непријатељи повуку у бегу,
нека се саплету и пропадну пред тобом.
4 Јер ти си одбранио моје право и суд,
сео си на престо да судиш по правди.
5 Укорио си народе, уништио опаке,
затро си им име у веке векова.
6 Докрајчен је душманин,
у рушевинама је довека,
градове си му истребио,
спомен на њих избрисао.

7 Али Господ столује до века,
престо је свој поставио да суди,
8 и свету ће судити по правди,
једнако ће судити народима.
9 Господ је заклон угњетеном,
заклон у време невоље.
10 Нека се уздају у тебе они који твоје име знају,
јер ти, Господе, не остављаш оне што те траже.

11 Певајте Господу, који столује на Сиону!
Причајте народима о делима његовим!
12 Јер онај што се свети за проливену крв,
он памти, не заборавља вапај понизних.

13 Смилуј ми се, о, Господе,
види како ме кињење мрзитељи моји
– ти што ме извлачиш из врата смрти –
14 да бих навештао сва славна дела твоја
на дверима ћерке сионске,
и тамо се радовао твојему спасењу.

15 Народи јаму ископаше, ал’ у њу сами упадоше,
нога им се ухвати у мрежу коју сакрише.
16 Господ је себе учинио знаним,
он поступа по праву,
а опаки се хвата у замку своје руке.
Мисли
. Села
17 Нека се опаки врате у Свет мртвих,
сви народи који Бога заборављају,
18 јер убоги неће увек бити заборављен,
нити пропасти нада понизних.

19 Устани, Господе,
нека човек не надвлада,
нека се суди народима пред тобом.
20 Утерај им страх у кости, Господе,
нека знају пуци да су *само* људи.
Села

Псалам 10

1 Зашто, Господе, стојиш далеко?
Што се скриваш у време невоље?

2 Опаки, надмени, љуто гони убогог,
у сплетке га хвата које је исплео.
3 Јер опаки се хвали жудњама свог срца,
похлепни проклиње, презире Господа.
4 У својој га охолости он не тражи,
нема Бога ни у једној мисли својој.
5 Тај увек успева на својим стазама,
на судове твоје он с висока гледа,
и својим се душманима руга.
6 Он у срцу каже:
„Ништа мене неће уздрмати,
зло ме никад задесити неће.“

7 Уста су му пуна клетве, лажи и увреде,
а мука и невоља под језиком његовим.
8 У дворишту вреба из заседе,
из потаје убија невинога,
из скровишта мотри немоћнога.
9 Као лав он вреба у шипражју,
у заседи чека да улови убогога;
у своју га мрежу хвата и одвлачи.
10 Беспомоћне ломи и обара,
они му у канџе допадају.

11 Он говори у срцу:
„Бог заборавља, скрива лице,
никада он то неће видети.“

12 Устани, Господе,
дигни своју руку, Боже,
понизне немој заборавити!
13 Зашто опаки да презире Бога,
зашто да у свом срцу каже:
„Ти ме нећеш за то питати“?
14 Али, ти то ипак видиш,
јер посматраш муку и невољу,
да ствар узмеш у своје руке.
Немоћни се ослања на тебе,
сиротоме ти си помоћник.
15 Сломи руку опакоме, зломе,
па кад тражиш његову опакост,
ни трага од ње да не нађеш.

16 Господ је цар у веке векова,
нестаће народи са његове земље.
17 Ти, Господе, чујеш чежњу понизних,
храбриш их, ухо своје приклањаш,
18 да даш право сиротоме и угњетеном,
да човек на земљи не задаје више страх.

Псалам 11

Хоровођи. Давидов.
1 Уточиште је мени у Господу.
Зашто онда мени говорите:
„Као птица у гору утеци!
2 Јер, гле, опаки лук свој натежу,
на тетиву стрелу постављају,
да поштене из мрака гађају.
3 Када се темељи распадају,
шта праведник може да учини?“

4 Господ је у свом светом храму,
Господњи је престо на небесима,
очима он помно посматра,
он прониче потомке људи.
5 Праведнога испитује Господ,
али душа његова мрзи онога,
ко је опак и воли насиље.
6 На опаког он ће сручити
ужарено угљевље и сумпор;
пламенови огњеног вихора,
то је део њихов, то им је у чаши.

7 Јер праведан је Господ,
праведност он воли,
поштени ће гледати му лице.

Псалам 12

Хоровођи: према Шемииту. Псалам Давидов.
1 Спасавај, Господе,
јер нестаде верни,
ишчезнуше побожни
међу потомцима људи.
2 Свако вара свога ближњега,
усне њихове говоре ласкаво,
а у срцу другачије мисле.

3 Нек затре Господ усне превртљиве,
нек истреби језик хвалисави.
4 „Наш је језик, наша снага“ – кажу,
„усне су нам наша узданица.
Ко ће онда да влада над нама?“

5 „Ради сиромаха што су потлачени,
и убогога што стење под муком,
ја ћу сад устати – говори Господ –
спасење му дати за којим уздише.“
6 Речи Господње чисте су речи,
сребро каљено у пећи од глине,
седам пута оне су топљене.

7 Ти ћеш их, о, Господе, сачувати,
заувек нас штитити од тог нараштаја.
8 Опаки се неспутано шире унаоколо,
кад се зло велича међу потомцима људи.

Псалам 13

Хоровођи. Псалам Давидов.
1 Докле више, докле, о, Господе?
Зар ћеш ме ти ваздан заборављати?
Докле ћеш од мене своје лице крити?
2 Докле више да се питам у души,
и сваки дан у срцу тугујем?
Докле ће душманин да буде нада мном?

3 Погледај, услиши ме, Господе,
Боже мој, очи ми просветли,
да у сан смртни ја не утонем,
4 да не каже непријатељ:
„Ја сам га надјачао“,
и противници не ликују нада мном.

5 А ја ћу се у твоју милост уздати,
твоме се спасењу у срцу радовати.
6 Певаћу Господу, јер ми је био добростив.

Псалам 14

За хоровођу. Давидов псалам.
1 Безумник у свом срцу каже:
„Нема Бога!“
Дела су им опака и гадна,
нема никога да чини добро.

2 Господ с неба гледа потомке људи,
да види има ли разумнога,
таквога који тражи Бога.
3 *Од Бога* се сви одвратише,
покварени сви постадоше;
нема тога који чини добро,
таквога ниједнога нема.

4 Зар не знају сви ти зликовци,
да мој народ као хлеб прождиру,
а ни самог Господа не призивају?
5 Ту ће њих страх силни спопасти,
јер је Бог с родом праведничким.
6 Ругате се оном што убоги мисли,
али уточиште је њему у Господу.

7 Ко ће са Сиона дати спасење Израиљу?
Када Господ врати свој народ изгнани,
радоваће се Јаков,
веселиће се Израиљ.

Псалам 15

Псалам Давидов.
1 Ко то сме, о, Господе,
да пребива у твом шатору,
и да живи на светој гори твојој?

2 Онај који хода беспрекорно,
и чини што правда захтева;
ко из срца говори истину,
3 и свој језик чува од пакости;
ко свом ближњем не чини зла,
нити оцрњује свога ближњега;
4 ко с презиром гледа на опаке,
а поштује оне што се боје Господа;
ко своју заклетву не пориче
макар му то и на зло изашло;
5 ко не позајмљује новац с каматом,
нити прима мито против невиног.
Ко то чини, неће се пољуљати довека.

Псалам 16

Давидова песма поуздања у Бога.
1 Чувај ме, о, Боже,
јер у теби је уточиште моје.

2 Кажем Господу:
„Ти си мој Господ,
без тебе ми нема добра.“
3 Узвишени су свети у земљи,
у њима ми је сва милина.
4 Многе муке стижу оне,
што за *другим боговима* хрле.
Зато нећу њима крвне жртве лити,
нити ће ми усне призивати им име.

5 Господ ми је баштина, моја чаша;
ти чврсто држиш мој део.
6 Земља ми је дана на пријатном месту;
како ли је дивна моја баштина!
7 Благосиљам Господа који ме саветује,
и у ноћно доба опомиње ме нутрина.
8 Господ ми је увек пред очима.
Пошто ми је он са десне стране,
ништа мене уздрмати неће.

9 Зато ми је срце усхићено,
а биће моје томе се радује;
цело моје тело почива спокојно,
10 што ми душу нећеш препустити Свету мртвих,
нити дати да твој верни трули.
11 Стазу живота ти си ми открио,
пун радости пред тобом ћу бити.
Вечне су дивоте у твојој десници!

Псалам 17

Давидова молитва.
1 Чуј, Господе, праведности ради,
окрени се к моме вапају,
пригни ухо мојој молитви,
јер на мојим уснама нема преваре.
2 Нек ми суд с твога лица дође;
твоје очи честитост нек виде.

3 Ти си мени испитао срце,

дошао ми ноћу у посету,
мисли си ми огњем искушао,
али ништа тамо ниси нашао;
а ја реших да устима не згрешим.
4 По чему ће човек да поступа?
Према речи са твојих усана,
ја се чувам стаза насилника.
5 Одржи ми стопе на својим стазама,
да се моје ноге не оклизну.

6 Призивам те, Боже, јер ми одговараш,
пригни ухо к мени, почуј моје речи.
7 Покажи милост своју чудесну,
ти што десницом својом избављаш оне,
који траже уточиште од својих злотвора.
8 Чувај ме као зеницу свог ока,
под сенку ме својих крила склони,
9 од опаких који ме нападају,
од душмана што ме опкољују.

10 *Срце* им је постало бездушно*,
а уста им говоре узносито.
11 Они мене гоне, опкољују,
а очи им пажљиво гледају,
како да ме на тло оборе.
12 Као лав су што жуди да растргне,
као млади лав што вреба из потаје.

13 Устани на њих, Господе,
баци их на колена,
мачем ме својим избави од опаког!
14 *Избави ме* својом руком, Господе,
од људи којима је део овај свет пролазни;
нека им трбух пуни оно
што си злима наменио;
сити ће им бити и синови,
и за потомство ће им још остати.

15 А ја ћу у праведности лице твоје видети,
кад се пробудим твога ћу се лика наситити.

Псалам 18

Давид је испевао Господу речи ове песме онога дана када га је Господ избавио из руку свих његових непријатеља и из Саулове руке. Рекао је:

1 Волим те, Господе, моја снаго.

2 Господе, стено моја,
тврђаво моја, избавитељу мој.
Мој Бог је мени стена,
где заклон налазим.
Штите мој, роже мог спасења,
заклоне мој, уточиште моје!

3 Призваћу Господа славе предостојног,
и он ће ме спасти од мојих душмана.
4 Смртна су се ужад сплела око мене,
ужаснут сам разорним рекама.
5 Ужад су ме Света мртвих опколила,
смрт ме вреба са својим замкама.

6 У невољи завапих Господу,
и повиках ка Богу својему.
Из свог храма глас је мој чуо,
мој вапај стиже до њега,
до његових ушију.
7 Тад се земља уздрма, затресе,
задрхташе темељи планина,
стресоше се због његовог гнева.
8 Дим се диже њему из ноздрва,
огањ пламти из његових уста,
жар угљени из њега избија.
9 Он небеса пресави и сиђе,
под ногама густа му је тама.
10 Херувима узјаха, полете,
и заплови на крилима ветра.
11 Од таме начини око себе шатор,
сеницу за себе од тамних вода
и од облака тамних.
12 Од сјаја пред њим прођоше облаци,
пљушти град и угаљ ужарени.
13 Тада Господ загрме с небеса,
разлеже се глас Свевишњега,
град и угаљ ужарени.
14 Стреле своје одапе и душмане расу,
бљесну муњама, у пометњу их баци.
15 Кад си Господе почео да караш,
кад ти дах из ноздрва плану,
долине се водне показаше,
открише се темељи света.

16 Руку пружи са висина, дохвати ме,

* **Псалам 17:10** Или: *Својим салом су опточени* – слика отврдлог срца у коме нема сажаљења.

из вода ме моћних извуче,
17 од моћног ме избави душмана,
и од оних јачих што ме мрзе.
18 Навалише на мене у дан моје муке,
али Господ ми је био ослонац.
19 Изведе ме на пространо место,
избави ме јер сам му по вољи.

20 Господ ми по правди мојој плати,
награди ми чистоћу руку мојих,
21 јер путеве Господње сачувах;
Богу своме ја нисам скривио.
22 Судови његови сви су ми пред очима,
од одредби његових одвратио се нисам.
23 Пред њим сам ја био беспрекоран,
сачувао сам себе од кривице,
24 по правди ме је мојој Господ наградио,
руке су ми недужне пред његовим очима.

25 Ти вернима исказујеш верност,
беспрекорнима узвраћаш поштењем.
26 С чистима ти поступаш чисто,
а с опакима поступаш лукаво.
27 Ти избављаш кротак народ,
а обараш поглед узносити.
28 Јер ти, Господе, светиљку ми палиш,
мој Бог моју таму расветљује.
29 Јер са тобом ја разбијам чету,
с Богом мојим прескачем зидине.

30 Пут је Божији беспрекоран,
реч је Господња у ватри прекаљена;
штит је свима што у њему уточиште траже.
31 Јер ко је Бог осим Господа?
Ко је стена осим нашег Бога?
32 Он је Бог који ме снагом опрема,
он пут мој чини беспрекорним.
33 Даде ми ноге хитре ко у кошуте,
постави ме чврсто на висине.
34 Руке моје учи војевању,
да лук бронзани натежем мишицама.
35 Ти ми дајеш штит спасења свога,
десница ме твоја подупире,
твој одазив чини ме великим.
36 Шириш тло под кораком мојим,
да ми ноге не би посрнуле.

37 Душмане своје гоним и сустижем,
не враћам се док их не докрајчим.
38 Разбијам их и не могу устати,
и падају под моје ноге.
39 Ти ме опремаш снагом за битку,
и обараш пода мном моје противнике.
40 Ти учини да душмани моји
реп свој подвију преда мном,
да мрзитеље своје искореним.
41 Завапише, али им спаса нема ниоткуда;
Господу *завапише*, али он им не одговара.
42 Измрвих их као прах пред ветар,
избацих их као блато са улица.
43 Ти си ме избавио од сукоба с народом,
и поставио ме за главу пуцима.
Народ који нисам знао,
тај ми народ служи.
44 Туђинци ми ласкају,
чим ме чују, они ме слушају.
45 Туђинци губе срчаност,
из својих тврђава излазе дрхћући.

46 Живео Господ! Благословена била стена моја!
Узвишен био Бог мога спасења!
47 То је Бог што ме освећује,
он мени покорава народе;
48 избавља ме од мојих душмана.
Над мојим си ме мрзитељима узвисио,
избавио ме од човека насилног.
49 Зато ћу те хвалити, Господе, међу пуцима,
твоје ћу име песмом прослављати.

50 Велико спасење даје своме цару;
исказује милост помазанику своме, Давиду,
и његовом потомству довека.

Псалам 19

Хоровођи. Псалам Давидов.
1 Небеса причају о слави Божијој,
небо објављује дело руку његових.
2 Један дан другом дану јавља,
а ноћ ноћи преноси сазнање.

3 Нема говора, нема ни језика,
где се глас њихов није зачуо.
4 Глас је целом одјекнуо земљом,
речи су им до накрај света стигле.
Сунцу је на небу шатор разапео,
5 па оно као женик из собе излази,
весело као јунак што трчи по путу.
6 Излазак му је на једном крају неба,
а ход му је до његовог краја;
нема скривања од његове јаре.

7 Закон је Господњи беспрекоран – обнавља душу,
поуздано је сведочанство Господње – умудрује лаковерног.
8 Праведне су одлуке Господње – веселе срце;
без мане су судови Господњи – просветљују очи.
9 Чист је страх Господњи – траје довека;
истинити су судови Господњи – праведни су сви заједно.

10 Пожељнији од злата, злата жеженог,
слађи су од меда што тече из саћа.
11 Њима се твој слуга опомиње,
ко њих чува велику награду прима.
12 Ко ће разазнати своје погрешке?
Очисти ме и од оних скривених.
13 И од вољних греха чувај слугу свога;
не дозволи да овладају мноме.
Тада ћу ја бити без кривице,
и недужан за велики преступ.

14 Нека речи мојих уста и мисли мога срца,
теби буду угодне, Господе, стено моја, откупитељу мој.

Псалам 20

Хоровођи. Псалам Давидов.
1 Нека те Господ услиши у дан невоље,
нека те име Бога Јаковљевог штити.
2 Нека ти пошаље помоћ из Светиње,
са Сиона нека те подупре.
3 Нека се сети свих твојих приноса,
и свеспалницу твоју нека прими.
Села
4 Нека ти да што ти срце *хоће*,
и сваку замисао твоју нека испуни.
5 А ми ћемо клицати ради твог спасења,
и у име Бога нашега дизати заставе.

Нека Господ испуни све твоје молбе.

6 Сада знам да Господ спасава свога помазаника,
и услишава га са свог светог неба,
силним спасењем своје деснице.
7 Једни се хвале колима, други коњима,
а ми именом Господа, Бога нашега.
8 Они посрћу и падају,
ми се дижемо и стојимо.
9 Господе, спаси цара,
услиши нас кад те призовемо!

Псалам 21

Хоровођи. Псалам Давидов.
1 Господе, по твојој се снази цар весели,
како се много радује твоме спасењу!

2 Дао си му што му срце жели,
прошњу његову ниси одбио.
Села
3 Јер сусрео си га добрим благословима,
на главу му ставио круну од сувога злата.
4 Живот је од тебе тражио и живот си му дао;
дуге дане заувек и довека.
5 Велика је твоја слава у твоме спасењу,
подарио си му сјај и величанство,
6 Јер ти му подари благослове довека,
дао му да се весели у радости твог лица.
7 Јер цар се узда у Господа,
и милошћу се Свевишњега неће уздрмати.

8 Рука ће ти наћи све твоје душмане,
десница ти наћи оне што те мрзе.

9 Учинићеш да буду као пећ огњена
кад се појавиш,
Господ ће их прогутати у своме
гневу,
огањ прождраће их.
10 Истребићеш им потомке са земље,
и семе њихово међу потомцима
људи.
11 Јер зло су наумили против тебе,
заверу сковаше, ал' неће им
успети,
12 јер ти ћеш их у бег натерати,
кад им стрелу упериш у лице.

13 Узвиси се, Господе, у својој сили!
А ми ћемо певати и славити
твоју снагу.

Псалам 22

Хоровођи, по напеву кошута у зори.
Давидов псалам.
1 Боже мој, Боже мој, зашто си ме
оставио?!
Далеко си од мога спасења,
и од речи вапаја мојега.
2 Боже мој, вапим дању, а ти не
одговараш;
ноћу, али нема ми одмора.

3 А ти си онај Свети,
престо ти је на хвалама
Израиљевим.
4 У тебе су се наши преци уздали,
уздали се и ти их избави.
5 Теби су вапили и избављени били,
у тебе се уздали и нису се
осрамотили.

6 А ја сам црв, а не човек,
ругло људима, презир народа.
7 Ко год ме види, тај ми се руга,
цере ми се и машу главама:
8 „У Господа се уздао, нека га он
избави,
кад у њему радост налази.“

9 Јер ти си ме извукао из утробе
мајчине,
на грудима мајке дао ми
починак.
10 Теби сам предан од мајчина крила,
од утробе мајчине ти си Бог мој.

11 Не удаљуј се од мене,
јер невоља је близу,
а помоћника нема.

12 Окружише ме многи бикови,
бикови ме васански опколише.
13 На мене су чељуст раширили,
као лав што раздире и риче.
14 Попут воде живот ми истиче,
све су ми се кости разглавиле,
срце ми је ко восак постало,
и топи се у мојим грудима.
15 Снага ми се као цреп сасуши,
језик ми је уз непце прионуо;
у смртни си ме прах ставио.

16 Јер пси су ме, ево, опколили,
окружила ме чета зликоваца,
руке су ми и ноге пробили.
17 Све кости своје избројати могу,
а они ме гледају и зуре у мене.
18 Моје хаљине деле међу собом,
коцку бацају за моју одећу.

19 Не удаљуј се од мене, Господе,
снаго моја, пожури ми у помоћ,
20 душу моју избави од мача,
и мој живот од канџи паса.
21 Избави ме од лавље чељусти,
и од рогова биволових!

22 А ја ћу причати о твом имену браћи
својој,
хвалићу те усред збора.
23 Хвалите Господа, ви што га се
бојите,
славите га, све семе Јаковљево,
сав род Израиљев, нек од њега
стрепи!
24 Јер патњу угњетеног није презрео,
нити му је постала одвратна,
није своје лице сакрио од њега,
него му је вапај услишио.

25 О теби ћу певати на великом збору,
испунићу завете своје пред
онима који га се боје.
26 Понизни ће јести и бити сити,
хвалиће Господа који га траже.
Нека срца ваша живе довека!

27 Сетиће се и вратити Господу,
сви крајеви земаљски,
пашће ничице пред тобом
сва племена народа.
28 Јер Господње је Царство,

он влада над народима.

29 Њему ће се клањати сви богати
и сити на земљи,
пред њим ће клекнути сви који у прах силазе,
којима се живот угасио.
30 Потомство њему ће служити,
причаће о Господу будућем нараштају,
31 доћи ће и објавити праведност његову
народу који се још није родио,
да је он то учинио.

Псалам 23

Псалам Давидов.
1 Господ је мени Пастир,
ни у чему ја не оскудевам.
2 На зеленој паши одмара ме,
води ме на воде починка.
3 Душу моју опоравља,
води ме стазама праведности,
ради свог имена.
4 Па да и долином смртне сене ходам,
нећу се бојати зла, јер си ти са мном;
штап твој и палица твоја дају ми утеху.

5 Ти простиреш сто преда мном
у присуству мојих душмана,
намазао си уљем главу моју,
и чаша се моја прелива.
6 Да, доброта и милост твоја
пратиће ме у све дане живота мога
и ја ћу становати у Дому Господњем
у данима многим.

Псалам 24

Псалам Давидов.
1 Господу припада земља и све што је на њој,
свет и сви који живе на њему.
2 Јер он га је утемељио на морима,
на водама га основао.

3 Ко ће да се успне на гору Господњу?
Ко ће да стане на свето место његово?
4 Онај коме су руке недужне,
човек који има срце без мане,
чија душа не следи испразност,
и који се не заклиње лажно.
5 Он ће пожњети благослов од Господа,
и праведност од Бога, свог Спаситеља.
6 Такав је нараштај оних који га траже,
који траже лице твоје, *Боже* Јаковљев.
Села

7 Дигните, о, врата, своје надвратнике,
дигните се, двери вечне,
да уђе Цар славе.
8 Ко је тај Цар славе?
Господ јак и јуначан,
Господ силан у бою.
9 Дигните, о, врата, своје надвратнике,
дигните се, двери вечне,
да уђе Цар славе.
10 Ко је тај Цар славе?
Господ над војскама,
он је тај Цар славе.
Села

Псалам 25

Давидов.
1 К теби, Господе, уздижем душу своју,
2 у тебе се поуздајем, мој Боже,
не дај да се осрамотим;
не дај да душмани моји ликују нада мном.
3 Неће се стидети ни један од оних
који у тебе наду своју полажу;
стидеће се они
који своју веру крше без разлога.

4 Објави ми, Господе, своје путеве,
научи ме својим стазама.
5 Води ме својом истином, учи ме,
јер ти си мој Бог, мој Спаситељ,
теби се надам поваздан.
6 Сети се, Господе, милосрђа
и милости своје, јер су од вечности.
7 Не сећај се греха моје младости,
ни мојих преступа;
сећај ме се по милости својој,
ради своје доброте, Господе.

8 Господ је добар и праведан,
зато показује пут грешницима.
9 Он води понизне по правди,
и учи понизне своме путу.

10 Све стазе Господње милост су и истина,
онима што чувају савез његов и прописе.
11 Опрости ми кривицу, јер је велика,
ради свога имена, Господе.

12 Ко је човек што се боји Господа?
Он ће га упутити на пут, који он изабра за њега.
13 Душа ће му почивати у добру,
а семе му наследити земљу.
14 Присан је Господ с онима
који га се боје,
њима свој савез обзнањује.
15 Стално очи упирем ка Господу,
јер ми ноге из мреже извлачи.

16 Окрени се к мени, смилуј ми се,
јер сам усамљен и јадан.
17 Множе се муке срца мога;
извуци ме из мојих невоља.
18 Погледај на моју муку и патњу,
и опрости све грехе моје.
19 Погледај колико је душмана мојих,
који мене мрзе из дубине душе.

20 Чувај моју душу, избави ме,
не дај да се постидим,
јер у теби нађох уточиште.
21 Нека ме недужност и поштење чувају,
јер сам своју наду ставио у тебе.

22 Откупи, Боже, Израиљ,
од свих његових невоља.

Псалам 26

Давидов.
1 Оправдај ме, Господе,
јер сам живео у недужности,
у Господа сам се поуздао,
поколебао се нисам.
2 Истражи ме, Господе, искушај ме,
испитај ми и нутрину и срце.
3 Ход свој управљам по твојој истини,
јер ми је твоја милост пред очима.

4 Ја не седим с лажљивцима,
с лицемерима се ја не дружим.
5 Ја мрзим збор зликоваца,
с опакима нећу ни да седнем.
6 Руке перем у својој невиности,
и идем око твог жртвеника, Господе,
7 да гласно уздигнем глас хвалоспева,
и другима причам о свим твојим чудима.

8 Волим, Господе, Пребивалиште твоје,
место у коме пребива твоја слава.
9 Не погуби моју душу с грешницима,
ни мој живот с људима крволочним;
10 на рукама је њима безакоње,
а десница пуна им је мита.
11 А ја ћу ходати у недужности;
откупи ме, смилуј ми се!

12 Моја нога стоји на равном месту:
на зборовима благосиљаћу Господа.

Псалам 27

Давидов.
1 Господ ми је светлост и спасење,
кога да се бојим?
Господ је моја тврђава,
од кога да страхујем?

2 Кад на мене навале опаки
да ми тело ждеру,
моји противници и душмани,
они се спотичу и падају.
3 Па да и војска крене против мене,
моје се срце неће уплашити.
Да се и рат поведе против мене,
и тада ћу бити пун поуздања.

4 Једно тражим од Господа
и за тиме жудим:
да пребивам у Дому Господњем
кроз све дане свог живота;
да посматрам лепоту Господњу,
и савет потражим у његовом Дому.
5 Јер он ме склања под сеницу своју
у дан невоље,
скрива ме у скровишту свог шатора,
на стену ме подиже.

6 Узвисила се сада моја глава
изнад мојих душмана око мене:
у његовом шатору жртве ћу хвале принети,
певаћу Господу, песмом га славити.

7 Чуј, Господе, глас мој,
смилуј ми се, услиши ме!
8 Моје ме срце упућује к теби:
„Тражи лице моје.“
Твоје лице тражим, Господе.
9 Не крij своје лице од мене,
не изручи гневу слугу свога,
ти си увек био моја помоћ,
не напуштај ме, не остављај ме,
Боже спасења мога.
10 Ако ме напусте и отац и мајка,
Господ ће ме примити.
11 Учи ме, Господе, своме путу,
равном ме стазом води,
ради мрзитеља мојих.
12 Не предај ме вољи мога противника,
јер лажни сведоци устају на мене,
који одишу насиљем.

13 Ја верујем да ћу видети доброту Господњу
у земљи живих.
14 Чекај на Господа:
буди јак и одважна срца,
и чекај на Господа.

Псалам 28

Давидов.
1 К теби, Господе, вапим, стено моја,
не буди глув према мени,
да неуслишен не будем
као они што у раку силазе.
2 Почуј глас мога преклињања
кад завапим к теби,
кад подигнем руке своје
к твом најсветијем месту.

3 Не одведи ме с опакима,
с онима који чине безакоње.
Они причају благо с ближњима својим,
а у срцу злоба им почива.
4 Врати им по делима њиховим,
и по њиховим злим поступцима.
Плати им по делима руку њихових,
ти им врати што су заслужили.

5 Пошто не маре за дела Господња,
нити за дела руку његових,
срушиће их, подићи их неће.

6 Нека је благословен Господ,
јер је чуо глас мога преклињања.
7 Господ је моја снага и мој штит,
у њега се поуздаје моје срце.
Он ми је помогао, па ми кличе срце,
својом песмом даваћу му хвале.

8 Господ је снага свом народу,
тврђава спасења свом помазанику.
9 Спаси свој народ! Благослови своје наследство!
Напасај га и носи заувек!

Псалам 29

Псалам Давидов.
1 Дајте славу Господу, синови Божији,
дајте Господу славу и силу,
2 дајте Господу славу имена његовог,
клањајте се Господу у величанству светиње његове.

3 Глас је Господњи над водама,
он то тутњи, он, Бог славе,
он, Господ, над многим водама.
4 Глас је Господњи силан,
глас је Господњи величанствен.
5 Глас Господњи ломи кедрове,
Господ ломи кедрове ливанске.
6 Од њега поскакују као теле,
а Ливан и Сирјон* као биволче.
7 Глас Господњи сипа муње огњене,
8 глас Господњи потреса пустињу,
тресе Господ пустињу кадиску.
9 Од гласа Господњег кошуте се младе,
шумама он скида кору са стабала,
а у Дому његовом сви говоре „Слава!“

10 Господ столује над потопом,
Господ столује као Цар довека.
11 Господ даје силу свом народу,
Господ миром благосиља свој народ.

Псалам 30

Псалам Давидов. Песма за посвећење храма.
1 Узвисујем те, Господе, јер си ме подигао,
ниси дао да се душмани нада мном радују.
2 Теби завапих, Господе, Боже мој,

* **Псалам 29:6** Друго име горе Ермон, види 5. Мој 3,9.

и ти си ме исцелио.
3 Господе, из Света мртвих ти си ме извео,
мољу си душу спасао од раке.

4 Запојте Господу, верни његови,
хвалите га, спомињите светост његову.
5 Јер гнев његов траје за трен,
а читав живот милост његова.
Вече доноси плач,
а јутро клицање.

6 У свом спокојству рекао сам себи:
„Никада ме ништа неће уздрмати.“
7 Милошћу си ме својом, Господе,
учврстио као моћну гору;
кад си лице своје сакрио,
свега ме је страх обузео.

8 К теби вапим, Господе,
од свога Бога тражим милост.
9 „Каква корист од моје смрти,
ако сиђем у раку?
Хоће ли те прах прослављати?
Зар ће прах о твојој верности да прича?
10 Почуј, Господе, смилуј ми се,
буди моја помоћ, о, Господе!“

11 Мој си плач окренуо у коло,
скинуо си с мене рухо жалости,
и у рухо ме радости обукао.
12 Зато те душа моја слави без престанка.
О, Господе, Боже мој, хвалићу те вечно!

Псалам 31

За хоровођу. Псалам Давидов.
1 У теби је уточиште моје, Господе;
о, да се никад не постидим;
избави ме по својој праведности.
2 Пригни ухо своје к мени,
брзо ме избави,
буди ми стена, уточиште,
јака тврђава за моје спасење.
3 Ти си моја стена и тврђава,
ради свог имена води ме, усмеравај.
4 Извуци ме из мреже коју ми поставише,
јер ти си моја тврђава.
5 У твоје руке предајем свој дух,
откупи ме, Господе, верни Боже.

6 Мрзим служитеље безвредних идола;
поуздајем се једино у Господа.
7 Клицаћу и радоваћу се по твојој милости,
јер ти си видео моју муку;
ти си знао тескобу моје душе.
8 Ниси ме дао у руке душманину,
него си ми ноге поставио на пространо место.

9 Смилуј ми се, Господе, јер сам у невољи,
моје око од жалости копни,
вене моја душа и нутрина.
10 Живот ми се троши у жалости,
у јецању одмичу године,
снага ме издаје због моје неправде,
и кости се моје распадају.
11 Поруга постадох због свих својих душмана:
суседима терет, а знанцима страшило;
беже од мене кад ме виде на улици.
12 Падох у заборав, као да сам умро,
постао сам као разбијени суд.
13 Јер ја чујем клевете многих,
ужас ме је опколио одасвуд.
А они се удружују против мене,
кују заверу да ми живот узму.

14 Али ја се у тебе уздам, Господе,
и кажем: „Ти си Бог мој.“
15 Време је моје у руци твојој;
избави ме из руку душмана,
и од оних који ме прогоне.
16 Нека лице твоје обасја слугу твога,
милошћу ме својом избави.
17 Не дај да се постидим, Господе,
јер теби завапих;
нека се опаки постиде,
у Свету мртвих нек умукну.
18 Нека умукну уста лажљива,
која против праведника говоре
обесно, охоло и презриво.

19 Како је обилна доброта твоја,
коју чуваш за оне који те се боје;
исказујеш је пред потомцима људи,

онима што у теби уточиште
нађу.
20 Ти их скриваш у заклону свог лица,
од завера које људи кују,
заклањаш их под своју сеницу,
од језика који оптужују.

21 Благословен био Господ,
јер ми исказа дивну милост
своју,
кад сам био у граду под опсадом.
22 Тада рекох узнемирен:
„Одбачен сам од твог погледа.“
Али ти си чуо глас мога преклињања,
када сам завапио к теби.

23 Волите Господа, сви верни његови,
Господ чува оне који верују,
а охолима плаћа пуном мером.
24 Будите јаки и храбра срца,
сви ви што се надате Господу!

Псалам 32

Давидов. Поучна песма.
1 Благо ономе коме је опроштен
преступ,
коме је покривен грех.
2 Благо човеку коме Господ не
урачунава грех
и у чијем духу нема преваре.

3 Хтедох да прећутим, ал’ кости ми
усахнуше,
јер дан читави у вапају сам
проводио.
4 Јер дању и ноћу
рука ме је твоја тешко
притискала,
снага ми је сахнула
као на летњој жези.
Села

5 Тада признах теби грех свој,
и преступ свој нисам крио.
Рекох: „Признаћу Господу своје
преступе.“
И ти си ми преступ греха
опростио.
Села

6 Зато нека ти се сваки верни моли
у времену кад се можеш наћи;
чак и потоп да јурне на њега,
силне воде сустићи га неће.
7 Ти си мени уточиште,
чувај ме од невоље;
ти ме заогрћеш радошћу
избављења.
Села

8 „Ја ћу те умудрити и поучити
којим путем ти ваља кренути;
савет ћу ти дати и над тобом
бдети.
9 Не будите као коњ или мазга без
разума,
који се кроте вођицама и уздом,
иначе ти неће прићи близу.“
10 Многи јади сналазе опакога,
а оног ко се узда у Господа
окружује милост.

11 Радујте се у Господу,
веселите се, ви праведни,
кличите, ви с честитим срцем!

Псалам 33

1 Ускликните у Господу, праведни,
славити га приличи поштенима.
2 Хвалите Господа харфом,
свирајте му на лири од десет
струна,
3 Певајте му нову песму,
свирајте складно уз клицање.

4 Јер права је реч Господња,
доследан је он у сваком делу
своме.
5 Он воли праведност и правду,
пуна је земља милости
Господње.

6 Речју Господњом небеса су
створена,
и дахом уста његових сва војска
њихова.
7 Он сабире воде морске као гомилу,
дубине он ставља у складишта.
8 Цела земља нек се боји Господа,
нек стрепе пред њим сви
житељи света.
9 Јер он рече, и све постаде,
он нареди, и све се створи.

10 Господ разбија намере пуцима,
и ремети науме народима.
11 Намера Господња остаје довека,
мисли срца његовог од колена до
колена.

12 Благо народу коме је Бог Господ,

народу који изабра себи за
баштину.
13 Господ посматра са небеса,
он све људе види.
14 Из свог боравишта
он мотри све житеље земље,
15 он обликује срце њихово,
он прониче сва њихова дела.

16 Не спасава цара војска многобројна,
силна снага не избавља јунака.
17 Залудно је у коњу тражити
спасење,
велика сила неће га избавити.
18 Око је Господње над онима што га
се боје,
над онима који очекују милост
његову,
19 да им душу од смрти избави,
живот им сачува у време глади.

20 Наша душа чека на Господа;
он је наша помоћ, штит наш.
21 У њему се срце наше радује,
јер се уздамо у свето име његово.
22 Нека милост твоја буде над нама,
Господе,
јер смо наду своју положили у
тебе.

Псалам 34

Давидов. Када се Давид претварао да је луд пред Авимелехом. Овај га је, затим, отерао, па је Давид отишао.

1 Благосиљаћу Господа непрестано,
стално ће га усне моје хвалити.
2 Хвалиће се Господом моја душа;
нека чују понизни, нека се
радују.
3 Величајте са мном Господа,
заједно му узвисујмо име.

4 Тражио сам Господа, и он ми
одговори,
од свих ме је страхова избавио.
5 Ведри су они који гледају у њега,
лице се њихово неће постидети.
6 Кад је овај сиромах вапио, Господ га
је чуо,
и од свих га је невоља избавио.
7 Анђео Господњи табором окружује
оне који га се боје; избавља их.
8 Искусите и видите да је Господ
добар,
благо човеку што у њему
уточиште нађе.
9 Бојте се Господа, ви свети његови,
јер нема оскудице за оне који га
се боје.
10 И млади лавови трпе и гладују,
али онима што траже Господа,
њима добра никаквог не мањка.
11 Дођите, о, децо, и чујте ме,
богобојазности ћу вас поучити.
12 Који човек воли живот?
Ко жели да добре дане види?
13 Нек се твој језик од зла уздржи,
нек ти усне не говоре лажи,
14 зла се клони, а добро чини,
тражи мир и за њим ти иди.

15 Очи Господње мотре на праведне,
и уши његове вапај им чују.
16 Лице се Господње мршти на
зликовце,
да са земље помен им истреби.

17 Господ чује кад праведни завапе,
од свих невоља он их избавља.
18 Близу је Господ онима са
сломљеним срцем,
он спасава оне са клонулим
духом.

19 Многа зла сналазе праведника,
али Господ га избавља од свих.
20 Он чува све кости његове,
ниједна му се неће поломити.

21 Зло ће убити опакога,
а који мрзе праведника биће
окривљени.
22 Господ откупљује живот својих
слугу;
неће бити крив нико ко у њему
уточиште нађе.

Псалам 35

Давидов.
1 Осуди, Господе, моје тужиоце,
и војуј против мојих нападача.
2 Узми оружје и штит,
устани, помози ми!
3 Потегни копље дуго и кратко,
против оних који ме прогоне.
Реци мојој души:

„Ја сам ти спасење!“

4 Нек се постиде и осрамоте
они који ми о глави раде,
нек се повуку у срамоти
они што ми зло смишљају.
5 Нек буду као плева на ветру,
тако нек их Анђео Господњи гони,
6 нек је таман и клизав пут њихов,
кад их гони Анђео Господњи.

7 Без повода ми разапеше мрежу,
без разлога ми ископаше јаму.
8 Нек их снађе пропаст изненада,
нек се ухвате у мрежу коју су сакрили,
нек у њу падну на своју пропаст.
9 А моја ће се душа радовати у Господу,
веселиће се у његовом спасењу.
10 Све ће моје кости говорити:
„Ко је као ти, о, Господе?
Ти избављаш сиромаха од моћнијег од њега,
сиромаха и убогога од онога што га пљачка.“

11 Иступају окрутни сведоци,
питају ме за оно што не знам.
12 За добро ми злом плаћају,
душу моју у беду гурају.
13 А кад су они били у болести,
у кострет сам се због њих облачио,
душу своју постом сам мучио,
а молитва ми се у крило враћала.
14 Као за другом или братом,
шетао сам горе-доле;
као кад се жали за мајком,
тако сам се у жалости свио.
15 А кад ја посрнем, они се радују,
скупљају се против мене бедници,
они које не знам раздиру ме непрестано.
16 Као безбожни злобно се ругају,
и зубима својим шкргућу на мене.

17 Докле ћеш то гледати, Господе?
Спаси ме од њихових напада,
и мој живот од младих лавова.
18 Хвалићу те у великом збору,
славићу те међу многим народом.
19 Не дај да се веселе нада мном
подмукли моји душмани,
да не намигују очима
они што ме без разлога мрзе.
20 Они не говоре о миру,
већ смишљају преваре
против мирних у земљи.
21 Уста своја разјапљују на мене,
и говоре: „Ево! Ево! Својим смо то очима видели!“

22 Ти видиш то, Господе, не ћути!
Не удаљуј се, Господе, од мене.
23 Пробуди се, устани, ради мога права,
мој спор одбрани, Боже мој, Господе.
24 Оправдај ме, Господе, мој Боже, по праведности својој,
не дај да се они радују нада мном.
25 Не дај да у срцу они кажу: „Ето, то смо хтели!“
Да не кажу: „Прогутали смо га!“

26 Нек се постиде и осрамоте
они што се невољи мојој радују;
нек стид и срам покрије оне,
који себе уздижу нада мном.
27 Нека кличу и радују се они,
којима је мило моје оправдање;
нека они говоре стално:
„Велик је Господ!
Мио му је напредак слуге његовог.“

28 Језик ће ми причати о праведности твојој,
поваздан ћу прослављати тебе.

Псалам 36

Хоровођи. Слуге Господњег Давида.
1 Преступ проговара из срца опаког,
за страх Божији очи му не знају.

2 Јер он ласка себи
и очима својим не налази своју кривицу да би је мрзео.
3 Злобне су и заводљиве речи његових уста,
престао је да показује мудрост, да чини добро.
4 Он злобу смишља на постељи својој,

предао се путу неваљалом,
зла се не одриче.

5 О, Господе, милост ти је до небеса,
а верност ти је до облака.
6 Праведност је твоја попут горе Божије,
а твоја је правда дубина голема.
Ти, Господе, чуваш и људе и звери.
7 Како је скупоцена милост твоја, Боже,
потомци људи у сенци крила твојих уточиште налазе.
8 Сите се изобиљем твога Дома,
напајаш их реком твојих добара.
9 Јер у теби је врело живота,
у твом светлу ми видимо светло.

10 Милост своју пружи онима који те познају,
и праведност своју онима срца честитога.
11 Нога поносита нек ми не прилази,
рука зликоваца нек ме не протера.
12 Ено, падоше они који раде злобно,
срушени су и дићи се неће моћи.

Псалам 37

Давидов.
1 Не жести се због злотвора,
не завиди оним што неправду чине.
2 Јер ће попут траве брзо да увену,
ко зелено биље осушиће се.

3 У Господа се уздај и чини добро,
пребивај на земљи и верношћу напасај се.
4 Радуј се у Господу
и даће ти по жељама срца твога.

5 Господу препусти пут свој,
поуздај се у њега и он ће учинити:
6 праведност ће твоју попут светла да изведе,
и правду твоју попут поднева.

7 Умири се пред Господом,
ишчекуј га са стрпљењем;
не жести се на онога што му добро иде на његовом путу,
на човека који сплиће сплетке.
8 Од јарости суздржи се
и гнева се окани;
не жести се,
то само зло доноси.
9 Јер, зликовце ће истребити,
а земљу ће наследити они што Господа очекују.

10 Још само мало,
и зликовца више неће бити;
помно ћеш да гледаш по његовом месту,
а њега неће бити.
11 Понизни ће наследити земљу,
радоваће се због обиља мира.

12 Зликовац сплеткари против праведника,
и зубима својим шкргуће на њега.
13 А Господ му се смеје,
јер види да дан његов стиже.

14 Зликовци су мач исукали,
лук су свој натегнули;
да оборе сиромаха и убогог,
да закољу људе праведних путева.
15 Срце ће им мач пробости,
њихов лук ће бити сломљен.

16 Боље је и мало праведниково
него благо зликоваца многих.
17 Јер, снага ће зликоваца бити поломљена,
а праведне Господ потпомаже.

18 Господу су знани дани беспрекорних,
наследство њихово остаје довека.
19 У времену лошем неће се стидети,
и сити ће бити у данима глади.

20 А зликовци ће пропасти;
душмани Господњи биће као пашњаци најбољи –
окончаће, у диму ће окончати.

21 Зликовац позајмљује и не враћа,
а праведник је дарежљив и даје.
22 Јер, они које он благослови,
наследиће земљу;
а које он прокуне,
биће истребљени.

23 Од Господа су човекови кораци,
и на путу његовом он ужива.
24 Па ако и падне, он одбачен неће бити,
јер му Господ руку држи.
25 Био сам млад, сада сам стар,
и нисам видео праведника напуштеног,
ни његове потомке да просјаче хлеба.
26 Дарежљив је поваздан, позајмљује,
потомство му је блажено.

27 Од зла се одврати, чини добро
и живећеш довека.
28 Јер Господ воли правду и своје верне неће напустити,
довека ће бити сачувани;
а потомци зликоваца биће истребљени.
29 Праведни ће земљу да наследе,
пребиваће на њој трајно.

30 Мудрост зборе уста праведнога
и језик му објављује правду.
31 У срцу му је Закон Бога његовога,
кораци му се не клизају.

32 Зликовац праведника вреба
и настоји да га убије.
33 Али његовој га руци Господ препустити неће;
када му се суди, осудити га неће.

34 Чекај на Господа,
пута се његовога држи;
да те узвиси, да наследиш земљу
и гледаш када се зликовци буду истребили.

35 Видео сам зликовца бездушног,
грана се као домаће стабло зелено.
36 Али прошао је; погледао сам,
а њега нема;
потражио сам га,
и нисам га пронашао.

37 Посматрај онога без мане, гледај у честитога;
јер будућност припада миротворцу.
38 Сви ће преступници бити разорени,
истребљење је будућност зликоваца.

39 Од Господа је спасење праведних,
у време невоље он им је тврђава.
40 Господ им помаже,
он их избавља;
од зликоваца избавља их,
спасава их јер у њему уточиште траже.

Псалам 38

Псалам Давидов. За сећање.
1 Не карај ме у гневу свом, Господе,
не кажњавај у јарости својој,
2 јер твоје су се стреле заболе у мене,
и твоја ме је рука притиснула.
3 На мом телу здравог места нема од твоје срџбе,
ради мог греха кости ми немају починка.
4 Јер моје ме неправде преплавише,
навалише се на мене као терет претешки.

5 Моје ране смрде, гноје се
због моје лудости,
6 погнуо сам се, сасвим се згурио,
па поваздан ходам у жалости.
7 Јер бедра су моја пуна бола љутог,
на телу ми здравог места нема.
8 Потпуно сам укочен и сломљен,
урлам јер ми срце стење.

9 О, Господе, знана ти је свака жеља моја,
уздисање моје није ти скривено.
10 Срце моје силно удара,
снага ме моја напушта,
нема више светла у мојим очима.
11 Пријатељи и ближњи моји
одступају од мене због болести моје,
па и они који су ми род рођени,
и они од мене стоје далеко.
12 Они што ми о глави раде,
они мени замке постављају;
ти што хоће мени да науде,
такви мени прете уништењем,
па поваздан смишљају подлости.

13 А ја сам као глув и не чујем ништа,
као нем сам који не отвара уста.
14 Постао сам као човек који не чује,

и као онај чија уста немају
одговор.
15 Јер на тебе ја чекам, Господе,
ти одговори, Господе, мој Боже.
16 Ја рекох: „Не дај да се радују нада
мном,
да ликују нада мном кад ми нога
посрне.“

17 Јер мој пад већ се примакао,
бол мој стално је преда мном.
18 Ја признајем своје безакоње,
забринут сам због свог греха.
19 А душмани моји пуни су живота,
моћни су и бројни они што ме
неправедно мрзе.
20 Они који узвраћају зло за добро
оптужују ме што следим добро.

21 Не остављај ме, Господе,
не удаљуј се од мене, Боже мој!
22 Пожури ми у помоћ, Господе,
Спаситељу мој!

Псалам 39

Хоровођи, за Једутуна. Псалам Давидов.
1 Зарекох се: „Пазићу на пут свој да не
згрешим језиком,
држаћу узде на устима, све док је
опаки преда мном.“
2 Занемех, заћутах, чак ни што је
добро не рекох,
али бол мој само жешћи поста.
3 Запалило се срце у мени,
у мислима мојим плануо је огањ,
те ја проговорих својим језиком:

4 „Објави ми, Господе, мој свршетак
и колика је дужина мојих дана,
да бих знао како сам пролазан.
5 Ето, дао си ми дане не дуже од
педља,
и век је мој као ништа пред
тобом;
сваки човек, наизглед сигуран,
тек је дашак.
Села

6 Баш као сенка човек пролази;
узалуд се кида и скупља
богатство,
а не зна ко ће га побрати.

7 Чему сада да се надам, Господе?
Моја нада је у теби.
8 Избави ме од свих мојих преступа,
не дај да будем на подсмех
безумнику.
9 Ја сам нем, не отварам уста,
јер ти си то сам учинио.
10 Уклони свој бич од мене,
изгибох од силине руке твоје!
11 Кад опоменама караш човека због
греха,
као мољац растачеш што му је
најдраже;
да, сваки човек је тек дашак.
Села

12 Послушај, Господе, моју молитву и
чуј мој вапај,
не оглуши се о моје сузе,
јер као дошљак код тебе
пребивам, као сви преци моји.
13 Одврати свој поглед од мене, да
одахнем,
пре него што одем и не буде ме
више.“

Псалам 40

За хоровођу. Псалам Давидов.
1 Стрпљиво сам чекао на Господа,
и он се пригнуо и чуо ми вапај.
2 Подигао ме је из јаме очаја,
из глиба блатњавог,
ноге ми је поставио на стену,
и учврстио кораке моје.
3 У уста ми је ставио нову песму,
хвалоспев Богу нашем.
Многи ће то видети, бојати се,
и поуздати се у Господа.

4 Благо човеку који се узда у Господа,
а не окреће се охолима,
или онима што иду за превараом.
5 Многа си своја чудеса учинио за нас,
Господе, Боже мој,
и науми су твоји за нас
неизбројиви.
А ја ћу јављати, говорити о њима,
којима нема броја.

6 Жртве и приносе ниси пожелео,
али си ми зато уши отворио.
У жртвама свеспалницама
и жртвама за грех ниси уживао.
7 Тада рекох: „Ево, долазим,

јер је тако написано за мене у
свитку.
8 Желим да извршим вољу твоју,
Боже мој;
Закон је твој у мом срцу.“

9 Објављујем праведност у великом
збору,
устима својим то не браним,
Господе,
и ти то знаш.
10 Праведност твоју не кријем у срцу,
већ говорим о верности и
спасењу твоме,
не скривам милост и истину твоју од
великог збора.

11 Господе, не ускраћуј ми милосрђе
твоје;
нека ме милост и верност твоја
штите довека.
12 Јер окружише ме невоље
небројене,
безакоња ме моја сустигоше,
видети не могу.
Бројни су као коса на мојој глави,
па ме срце моје издаје.
13 Нека ти је мило, Господе, да ме
избавиш!
У помоћ ми пожури, Господе!

14 Нека се постиде заједно, нека се
осрамоте
они што ми о глави раде да је
смакну;
нека се повуку у срамоти, нека буду
понижени
ти што им је мила невоља моја.
15 Нека се запање над срамотом
својом,
ти што ми довикују: „Аха! Аха!“
16 Нек ликују и нек се радују у теби
сви који те траже;
нека увек говоре они што спасење
твоје воле:
„Велик је Господ!“

17 А ја сам сиромах и убог,
нека Господ мисли на мене.
Ти си ми помоћник и избавитељ.
О, мој Боже, не оклевај!

Псалам 41

За хоровођу. Псалам Давидов.
1 Благо оном који мисли на сиромаха,
Господ га избавља у дан невоље.
2 Господ га чува и држи у животу,
он ће га благословити у земљи,
неће га изручити жељи душмана
његових.
3 Господ ће га крепити на постељи
боли;
ти ћеш га од болести опоравити
на лежају.

4 Рекох: „Господе, смилуј ми се,
исцели ми душу, јер сам ти
згрешио.“
5 Непријатељи злурадо говоре о
мени:
„Када ће умрети? Када ће му се
име затрти?“
6 Кад ми ко у посету дође, говори
којешта,
а у срцу скупља пакост;
кад изађе онда јавно каже.

7 Заједно против мене шапућу сви
што ме мрзе,
несрећу ми предвиђају:
8 „Кобна га је болест ударила;
легао је и дићи се више неће.“
9 Па и ближњи мој коме сам веровао,
онај који са мном једе, окрену се
против мене.

10 А ти, Господе, смилуј ми се,
подигни ме, да им вратим мило
за драго.
11 По овоме знам да сам ти угодан,
јер мој непријатељ не ликује
нада мном.
12 У моме ме поштењу подржи,
пред своје ме лице постави
довека.

13 Благословен да је Господ, Бог
Израиљев,
од века и до века. Амин. Амин.

Књига Друга

42

Псалми 42-72

За хоровођу. Поучна песма синова Корејевих.
1 Као што кошута чезне за потоцима,
тако душа моја чезне за тобом,
Боже.
2 Жедна ми је душа Бога, Бога живога.

Када ћу доћи и пред Богом се
појавити?
3 Сузе су ми храна и дању и ноћу,
док ми поваздан говоре: „Где ти
је Бог твој?“
4 Душа ми вене кад се сетим како сам
ходио с многима,
предводећи их к Дому Божијем
уз клицање и хвалоспеве,
с мноштвом које слави празник.

5 Што си ми клонула, душо моја,
и што уздишеш у мени?
Богу се надај, јер опет ћу га славити,
Спаситеља мог, Бога мог.

6 Клонула је душа у мени,
зато те спомињем из краја
јорданског,
и с Ермона, на гори Мисару.
7 Дубина дубину дозива хуком
слапова твојих,
све бујице и таласи твоји
прећоше преко мене.

8 Дању Господ шаље своју милост,
а ноћу је песма његова са мном –
молитва Богу живота мог.

9 Рећи ћу Богу: „Стено моја, зашто си
ме заборавио?
Зашто жалим под тлаком
непријатеља свог?“
10 Кости ми се ломе од ругања
душмана мојих,
док ми поваздан говоре: „Где ти
је Бог твој?“

11 Што си ми клонула, душо моја,
што уздишеш у мени?
Богу се надај, јер опет ћу га славити,
Спаситеља и Бога свог.

Псалам 43

1 Досуди ми правду, Боже,
одбрани мој спор од безбожног
света,
избави ме од човека подлог и
неправедног.
2 Јер ти си Бог мој, тврђава моја.
Зашто си ме одбацио?
Зашто идем около у жалости
под тлаком непријатеља мога?
3 Пошаљи светлост и истину твоју да
ме воде,
да ме доведу на свету гору твоју,
и до места где ти пребиваш.
4 Приступићу тада к жртвенику
Божијем,
к Богу радости и ужитка свог;
да те харфом хвалим, Боже, Боже
мој.

5 Зашто си ми клонула, душо моја,
зашто уздишеш у мени?
Богу се надај, јер опет ћу га славити,
Спаситеља и Бога свог.

Псалам 44

За хоровођу. Поучна песма синова
Корејевих.
1 О, Боже, својим смо ушима чули,
наши нам преци рекоше,
за дело које ти учини у дане њихове,
у дане прадавне.
2 Својом си руком изгнао народе, а
њих посадио,
пуке си разбио, а њих умножио.
3 Нису они земљу мачем освојили,
нити их је рука њихова
избавила,
него твоја рука десница,
и светло твога лица, јер си их
заволео.

4 Ти си мој цар, Боже!
Нареди, и Јаков ће бити спасен.
5 С тобом пробадамо душмане своје,
у име твоје газимо непријатеље
своје.
6 Јер ја се не уздам у лук свој,
мач мој мене не спасава.
7 Јер ти нас избави од наших
душмана,
ти осрамоти наше мрзитеље.
8 Богом смо се хвалили поваздан,
име твоје славили поваздан.

9 Но, ти си нас одбацио и понизио,
и не идеш у бој с војском нашом.
10 Чиниш да се повлачимо пред
душманином,
да нас пљачкају наши мрзитељи.
11 Изручио си нас као овце за клање,
расејао нас међу народе.
12 Продао си свој народ у бесцење,
а од продаје се ниси обогатио.

13 Учинио си нас руглом нашим
суседима,

на подсмех смо и ругање онима
око нас.
14 Учинио си нас ругалицом међу
народима,
машу главом народи над нама.
15 Срамота је моја стално преда мном,
стид ми је лице покрио
16 од гласа ругача и подсмевача,
пред душманином, осветником.

17 Све нас то снађе, ал' нисмо те
заборавили,
а ни савез твој нисмо
изневерили.
18 Срце нам се није одвратило,
нити су нам стопе с твог пута
скренуле,
19 кад си нас разбио у крају
шакалском,
и у смртну нас таму завио.

20 Ако заборавимо име Бога нашега,
и раширимо руке према туђем
богу,
21 неће ли Бог то открити,
кад познаје тајне срца?
22 Јер због тебе нас убијају свагда,
сматрају нас овцама за клање.

23 Пробуди се, зашто спаваш,
Господе?
Устани, не одбацуј нас довека!
24 Зашто кријеш своје лице?
Зашто заборављаш муку и
потлаченост нашу?

25 Јер душа наша лежи у прашини,
стомак нам се прилепио уз
земљу.
26 Устани, помози нам,
откупи нас због милости своје!

Псалам 45

За хоровођу, по напеву „Љиљани“,
синова Корејевих. Поука. Песма
љубави.

1 Из срца ми теку речи умилне,
цару управљам своје стихове;
језик је мој писаљка хитрога
писара.

2 Ти си лепши од свих потомака људи,
с твојих уста милост се прелива,
јер Бог те је благословио довека.

3 Уз бок припаши мач свој, јуначе,
у сјају и величанству своме.
4 Изјаши победнички у величанству
своме,
за истину, кроткост и
праведност;
нек десница твоја страшна дела
покаже.
5 Нек стреле твоје зашиљене
пробију срце царевих душмана,
и народи нек падају под ноге
твоје.
6 Твој је престо, Боже, у веке векова!
Жезло је правде жезло твога
царства.
7 Волиш правду, а мрзиш неправду.
Зато те је Бог, твој Бог,
помазао уљем радости,
више него твоје другове;
8 Сва ти одећа мирише на смирну,
алоју и касију,
из дворова од слоноваче харфом
те веселе.
9 Ћерке царске твоје су дворкиње,
с десна ти царица стоји у
офирском злату.

10 Послушај, ћерко, погледај, добро
слушај,
заборави народ свој и дом оца
свог.
11 Кад цар пожели лепоту твоју,
поклони му се, јер он је господар
твој.
12 Ћерка тирска доћи ће ти с даром,
богати људи тражиће твоју
наклоност.
13 Сва славна, ћерка царева *чека* у
соби,
у хаљини златом извезеној,
14 да је украшену доведу пред цара,
Девице је прате, другарице њене,
да и њих доведу пред тебе.
15 Доводе их радосно, с весељем,
те ступају у цареве дворе.

16 Твоји синови заузеће место очева
твојих,
поставићеш их за кнезове по свој
земљи.

17 Име ћу ти овековечити кроз сва
поколења;
зато ће те народи славити у веке
векова.

Псалам 46

Хоровођи. За потомке Корејеве. Песма за високе гласове.

1 Бог нам је уточиште и сила,
трајни помоћник у невољи.
2 Не бојмо се, зато, кад се земља љуља,
кад се горе руше у дубине мора.
3 Ма, нек буче и пене се његове воде,
нек се горе тресу од његове силе.
Села

4 Тече река и њене притоке,
граду Божијем радост доносе,
светом месту где Свевишњи живи.
5 Бог је усред њега, помаћи се неће,
Бог ће му помоћи у сам освит јутра.
6 Буне се народи, пропадају царства,
кад глас повиси земља се раствара.

7 С нама је Господ над војскама,
Бог Јаковљев наша је тврђава.
Села

8 Дођите, размотрите дела Господња,
који пустош по земљи оставља.
9 Он прекида ратове до на крај земље,
лук крши, копље прелама,
бојна кола огњу изручује.
10 Утихните и знајте да сам ја Бог,
узвишен међу народима,
узвишен на земљи.

11 С нама је Господ над војскама,
Бог Јаковљев наша је тврђава.
Села

Псалам 47

Хоровођи. Псалам потомака Корејевих.

1 Сви народи, запљескајте длановима;
кличите Богу веселим узвиком!

2 Јер је страшан Свевишњи Господ,
цар велики над свом земљом.
3 Он нам је покорио народе
и људе под ноге наше.
4 Наследство је за нас одабрао,
понос за Јакова кога воли.
Села

5 Подиже се Бог уз поклик;
Господ, уз звук трубе.
6 Певајте славопоје Богу,
певајте славопоје;
певајте славопоје цару нашем,
певајте славопоје.
7 Јер, Бог је цар целе земље;
певајте песму поучну.

8 Бог влада над народима,
Бог столује на престолу свом светом.
9 Племићи народа се окупљају,
са народом Бога Аврахамовог;
Божији су штитови земље
и он је преузвишен.

Псалам 48

Песма. Псалам потомака Корејевих.

1 Велик је Господ,
многе хвале вредан,
у граду Бога нашег,
на његовој светој гори.

2 Прелепа је њена висина,
радост је целе земље;
гора Сион, на ивицама севера,
град је великог цара.
3 Бог је у утврђењима својим,
за заклон је себе обзнанио.

4 Јер, гле, цареви су окупљени,
заједно напредују.
5 И кад су га видели, запањише се,
ужаснуше се и умакоше.
6 Трепет их је тамо обузео
и бол као породиљу.
7 Ветром са истока
скршио си лађе тарсиске.

8 Као што смо чули,
тако смо и видели
у граду Господа над војскама,
у граду Бога нашега,
Бога који га је довека основао.
Села

9 Боже, усред Дома твога размишљамо
о милости твојој.
10 Попут твог имена, Боже,
слава ти прелази крајеве земље,
десница ти обилује праведношћу.
11 Гора Сион нека се радује,
нека се веселе Јудина насеља
због твојих прописа.

12 Обиђите Сион,
око њега корачајте,

куле му пребројте;
13 проверите његове зидине,
утврђења му прегледајте,
да поколењу новом
о томе причате.

14 Јер, ово је Бог,
наш Бог у веке векова;
он нас води и до смрти!

Псалам 49

Хоровођи. Потомака Корејевих. Псалам.
1 Чујте ово, о, сви народи;
послушајте, сви житељи света;
2 потомци људи, потомци човекови;
богати и сиромаси.
3 Моја ће уста објавити мудрост
и размишљање срца мога биће разборито.
4 Ухо своје приклонићу пословици,
загонетку своју изложићу уз харфу.

5 Од злих дана зашто да страхујем,
кад кривица зликовачка опколи ме;
6 баш оних што се у имање своје уздају,
и обиљем се свог богатства хвале?
7 Не може човек брата свог да откупи,
не може за њега Богу накнаду да плати.
8 Елем, висок је откуп за његов живот;
довека је неизмирив
9 да би довека живео
и гроба не би видео.
10 Јер човек види да мудар умире;
да и безумник и онај без памети пропадају,
да другима имања своја остављају.
11 У себи мисле да им домови довека остају,
и њихова места од поколења до поколења;
именом својим земље називају.

12 Тек, човек ни у раскоши не истрајава,
већ је попут стоке што угине.

13 То је пут њихов – лудило –
али и оних што након њих
уживају у њиховим говорима.
Села
14 Попут оваца одређени су за Свет мртвих,
смрт ће их напасати.
Праведни ће јутром владати над њима.
Лик ће им прогутати Свет мртвих,
далеко од њиховог дома.
15 Зацело ће Бог душу моју да откупи
из руку Света мртвих,
јер он ће ме прихватити.
Села
16 Не плаши се кад се било ко богати,
када расте слава дома његовога.
17 Јер кад умре, понети ништа неће;
слава његова за њим неће сићи.
18 А он себе у животу благосиља –
и људи те хвале кад си себи добро учинио –
19 али ће поћи поколењу својих предака,
где довека светло видети неће.

20 Човек у раскоши, а без разума
је попут стоке што угине.

Псалам 50

Псалам Асафов.
1 Господ, Бог Свевишњи, говори,
дозива земљу од изласка сунца
па до његовог заласка.
2 Од Сиона, савршено лепог,
Бог је заблистао.
3 Долази наш Бог и ћутати неће;
пред њим пламен гута,
око њега бучи непогода.
4 Он с висина позива небеса,
а и земљу, да суди свом народу:
5 „Окупите ми мој верни народ
што уз жртву савез са мном склопи.“
6 Небеса јављају његову праведност;
јер је сам Бог судија.
Села

7 „Чуј, мој народе, говорићу,
о, Израиљу, против тебе сведочићу;
ја сам Бог, твој Бог јесам.
8 Не корим те због твојих жртава
и твојих свеспалница што су стално преда мном.
9 Не примам бика из твоје штале
и јарце из твојих стада.

10 Јер моја је свака шумска животиња,
стока са хиљаду гора.
11 Свака горска птица мени је позната,
припада ми што по пољу миче.
12 Да огладним, не бих теби казао;
јер су моји и свет и шта га испуњава.
13 Једем ли ја месо бикова
и пијем ли крв јараца?

14 Жртвуј Богу захвалницу,
испуни Свевишњем завете своје;
15 позови ме у дану невоље;
избавићу те, а ти ћеш ме прославити.“
16 А зликовцу говори Бог:
„Зашто прописе моје рецитујеш
и мој савез узимаш у уста?
17 Ти, који мрзиш укор,
и моје си речи одбацио од себе.
18 Кад видиш лопова, с њим под руку идеш,
ортачиш с прељубницима.
19 Злу препушташ уста своја,
језик ти се с клеветом уплео.
20 Седиш и оцрњујеш брата свога,
сина мајке своје оговараш.
21 Такве ствари си чинио,
а ја сам ћутао;
замишљао си ме себи равним;
а ја ћу те укорити,
случај свој ти редом предочити.

22 Размислите о овоме,
ви што Бога заборављате;
или ћу вас растргнути,
и неће бити избавитеља.
23 Мене слави ко жртвује захвалницу;
ко се пута држи
показаћу му Божије спасење.“

Псалам 51

Хоровођи. Давидов Псалам, када му је, након посете Витсавеји, дошао пророк Натан.

1 По милости својој, Боже,
смилуј ми се;
по големом милосрђу своме,
обриши ми преступе.
2 Од кривице моје опери ме сасвим
и од греха мога очисти ме.

3 Преступа сам својих свестан,
преда мном је грех мој непрестано.
4 Теби, теби самом згрешио сам;
у очима твојим зло сам учинио.
Зато си праведан када проговориш,
и чист када судиш.
5 Гле, у кривици сам се и родио
и у греху зачела ме моја мајка.
6 Гле, мила ти је истина у срцу;
у нутрини учиш ме мудрости.

7 Очисти ме изопом да чист будем;
опери ме да од снега бељи будем.
8 Весеље и радост ми дај да слушам;
нек се обрадују кости које си смрскао.
9 Сакриј лице своје од греха мојих,
све кривице моје ти очисти.

10 Чисто срце створи мени, Боже;
у нутрини мојој постојан дух обнови.
11 Од себе ме не одбацуј
и од мене не узимај свога Духа Светог.
12 Радост свог спасења обнови у мени,
и духом вољним ти мене ободри.

13 Твојим путевима научићу преступнике
и грешници теби ће се вратити.
14 Од крвопролића ме ослободи,
Боже, Боже Спаситељу мој;
и клицаће мој језик о праведности твојој.
15 Господе, усне ми отвори;
и уста ће моја славу твоју да јављају.
16 Јер ти жртву не желиш, јер ја бих је принео;
не мили ти се свеспалница.
17 Богу је жртва дух потрешен;
потрешено и скрхано срце ти не презри, Боже.

18 Наклоношћу својом чини добро Сиону;
сазидај зидине Јерусалиму.
19 Тада ћеш се зажелети праведних жртава,
свеспалнице и паљених жртава;
тада ће ти на жртвенику принети бикове.

Псалам 52

Хоровођи. Давидова поучна песма, када је Доик Едомац дошао и дојавио Саулу, рекавши му: „Давид је отишао у Ахимелекову кућу.“

1 Што се хвалиш злобом, силниче?
Милост је Божија од јутра до сутра.
2 Разарања ти смишља језик
попут бритве оштар,
о, превртљивче!
3 Ти зло волиш више него добро,
и лаж више него право да говориш.
Села
4 Ти волиш све речи прождрљиве,
о, језиче обмањиви!

5 Али тебе ће Бог довека оборити;
зграбиће те, од шатора отргнути;
из земље живих ишчупаће те.
Села
6 И видеће то праведници и бојаће се,
па ће му се смејати:
7 „Гле човека што Бога није узео за тврђаву,
рушитеља силног,
што се поуздао у обиље свога блага!“

8 А ја сам као зелена маслина
у Дому Божијем;
у милост се Божију уздам
од века до века.
9 Хвалићу те у веке векова
за дела твоја;
надаћу се имену твоме
јер је добро пред твојим вернима.

Псалам 53

Хоровођи. Жалосно. Давидова поучна песма.

1 Безумник у свом срцу каже:
„Нема Бога!“
Дела су им опака и гадна,
нема никога да чини добро.

2 Бог с неба гледа потомке људи,
да види има ли разумнога,
таквога који тражи Бога.
3 *Од Бога* се сви одвратише,
покварени сви постадоше;
нема тога који чини добро,
таквога ниједнога нема.

4 Зар не знају ти зликовци,
да мој народ као хлеб прождиру,
а ни самог Бога не призивају?

5 Ту ће њих страх силни спопасти,
када страха и не буде било.
Јер, Бог ће расејати кости
оног који те опседа.
Осрамотићеш их,
јер Бог их је одбацио.

6 Ко ће са Сиона дати спасење Израиљу?
Када Бог врати свој народ изгнани,
радоваће се Јаков,
веселиће се Израиљ.

Псалам 54

Хоровођи, уз жичане инструменте. Давидова поучна песма, када су Зифејци дошли Саулу и рекли: „Не крије ли се Давид код нас?“

1 Боже, именом ме својим спаси
и снагом ме својом ти одбрани.
2 Боже, чуј молитву моју;
речи уста мојих послушај.

3 Јер, против мене устају туђинци;
моју душу траже бездушници;
они Бога немају пред собом.
Села

4 Гле, Бог ми је помоћник;
Господ је међу онима што ми душу подупиру.

5 Вратило се зло мрзитељу моме;
ти их сатри у верности својој.

6 Радо ћу ти жртвовати;
хвалићу име твоје, Господе,
јер је добро.
7 Јер оно ме је избавило из сваке невоље
и око ми победнички гледа противнике моје.

Псалам 55

Хоровођи, уз жичане инструменте. Давидова поучна песма.

1 Послушај, Боже, молитву моју;
од моје се молбе не сакривај.
2 Добро ме почуј и услиши ме.

Неспокојан сам и сметен у жалопојци
својој;
3 од гласа противника,
због притиска зликовца,
јер навалише на мене невољу
и у гневу замрзеше ме.

4 У мени је срце моје устрептало
и смртни ужас на мене је пао.
5 Страх и стрепња дошли су на мене,
језа ме је опхрвала.
6 Говорим: „Ко ће ми дати крила
голубице?
Ја бих да одлетим и скрасим се.
7 Баш далеко ја бих одлетео,
скрасио се у пустињи.
Села
8 Похитаћу у склониште своје,
због ветра што ковитла и због
олује.“

9 Смети их, Господе,
језик им расцепи;
јер видим насиље
и сукоб у граду.
10 Дан и ноћ зидине му обилазе,
у њему су злоба и страдање.
11 У њему је разарање,
с тргова му не нестају тлачење и
превара.

12 Јер није непријатељ тај који ме
вређа –
ја бих то претрпео;
ни онај што ме мрзи није тај који ми
чини шта велико –
од њега бих се ја сакрио;
13 већ ти – човек мени раван –
пријатељ мој блиски који ме
познаје;
14 са ким сам се радо саветовао,
у Дом Божији ишао у мноштву.

15 Смрт нека их заскочи;
у Свет мртвих нека живи оду,
јер је зло тамо где бораве,
у њима самима.

16 Ја ћу Бога да зазовем
и Господ ће да ме спасе.
17 Јадаћу се, уздисаћу увече, ујутро и
у подне;
и он мој глас чуће.
18 Откупиће у миру душу моју
из боја против мене,
јер је много оних
што ми се противе.
19 Чуће Бог,
понизиће их онај што столује од
давнина;
Села
оне што се не мењају
и који се Бога не боје.

20 Своју руку диже на оне с којима је
у миру,
свој савез раскида.
21 Уста су му мека као масло,
а рат му је у срцу;
речи су му од уља мекше,
а ипак су мачеви исукани.
22 На Господа товар свој пребаци
и он ће те подржати;
праведнику неће дати
никад да се затетура.
23 А ти ћеш их, Боже, оборити у
ждрело, у јаму;
крволоци и варалице ни
половину својих дана
доживети неће.

А ја се у тебе уздам.

Псалам 56

Хоровођи. Према напеву: „Нема голубица у даљини.“ Давидова песма поуздања у Бога, када су га Филистејци ухватили у Гату.

1 Смилуј ми се, Боже,
јер ме човек гази;
од јутра до сутра нападач ме
угњетава.
2 Газе ме мрзитељи моји од јутра до
сутра;
јер много је нападача против
мене, Узвишени.

3 У дан бојазни ја ћу у тебе да се уздам.
4 У Бога, чију реч ја славим,
у Бога се уздам;
нећу да се плашим.
Шта ми може пуки смртник?

5 Од јутра до сутра речи ми изврћу,
погубно је све што против мене
смисле.
6 Започињу свађе, скривају се,
на кораке ми пазе док ми душу
вребају.

7 Зар им од кривице има избављења?
У гневу обори народе, Боже.

8 Потуцања моја изброј,
у мешину своју сузе моје стави;
нису ли оне у књизи твојој?
9 Онда ће моји противници да се врате,
устукнуће кад зазовем;
знам то, јер је Бог уз мене.

10 У Бога, чију реч ја славим;
у Господа, чију реч ја славим;
11 у Бога се уздам;
нећу да се плашим.
Шта ми може пуки смртник?

12 На мени су, Боже, завети твоји;
принећу ти захвалнице,
13 јер си душу моју од смрти избавио,
кораке моје од спотицања;
да ходам пред Богом
у светлу живота.

Псалам 57

Хоровођи. Давидов напев: „Не погуби.“ Песма поуздања у Бога, када је пред Саулом побегао у пећину.

1 Смилуј ми се, Боже, смилуј ми се,
јер у теби душа моја уточиште тражи;
и у сени твојих крила уточиште тражим
док невоље прођу.

2 Вапим Богу Свевишњему,
Богу који ми све чини.
3 Посегнуће са небеса, спашће ме;
прекориће тог који ме гази;
Села
послаће Бог милост своју и верност своју.

4 Душа ми је међу лавовима,
лежим међу прождрљивцима;
потомцима људи зуба ко копља и стреле,
језика као мача оштрог.

5 Нека си узвишен врх небеса, Боже;
слава твоја нек је над свом земљом.

6 Нози мојој спремили су мрежу,
душа ми се повила;
испред мене јаму ископаше
и у њу сами упадоше.
Села

7 Срце ми је вољно, Боже,
срце ми је вољно, да ти певам,
и да ти свирам!
8 Пробуди се, биће моје;
будите се, о, лиро и харфо,
ја бих зору да пробудим.

9 О, Господе, хвалићу те међу народима,
славићу те међу туђинцима.
10 Јер велика је милост твоја; до небеса,
и до облака сеже верност твоја.

11 Нека си узвишен врх небеса, Боже;
слава твоја нек је над свом земљом.

Псалам 58

Хоровођи. Давидов напев: „Не погуби.“ Песма поуздања у Бога.

1 Зар ћутањем праведност јављате?
Судите ли подједнако потомцима људи?

2 Штавише, смишљате неправду да је чините;
рукама својим насиље земљом размеравате.

3 Застранише зликовци од мајчиног крила,
залуташе говорници лажи од стомака.
4 Њихов отров наликује змијском отрову;
попут кобриног је, што је глува, затвореног ува;
5 што не чује глас шаптача,
врачара вештог у бацању врачки.

6 Зубе им, Боже, у устима поломи;
Господе, чељусти лавићима скрши.
7 Нек испаре попут вода што отичу својим путем;
стреле своје нек одапну као да су поломљене.
8 Нек исцуре попут пужа који пузи,
нек су попут мртворођенчета што не види сунца.

9 Пре него ти лонци осете потпалу од трња –
сировог ил’ свелог –
биће развејано.
10 А праведник ће се радовати кад види освету;
ноге ће опрати у крви зликовца.
11 И казаће свако:
„Праведнику стварно плод припада.
Стварно има Бога који суди земљи.“

Псалам 59

Хоровођи. Давидов напев: „Не погуби.“ Песма поуздања у Бога, када је Саул послао људе да мотре на Давидову кућу и убију га.

1 Боже мој, ослободи ме од противника мојих;
склони ме од оних што се дижу против мене.
2 Од злотвора ме ослободи,
од крволока ме спаси.

3 Јер, ено, из потаје вребају ми живот;
моћници против мене покрећу невољу,
али не због преступа,
не због греха мога, Господе.
4 Без кривице моје они јуре, спремају се.
Подигни се, сусретни ме и примети!
5 А ти, Господе, Боже над војскама,
Боже Израиљев,
пробуди се да све народе казниш;
не смилуј се ниједном злотвору злобном.
Села

6 Увече се враћају,
попут псета реже
и шуњају око града.
7 Ено, устима брбљају,
а мачеви им на уснама,
јер *говоре*: „Ко још слуша?“
8 А ти им се, о, Господе, смејеш;
ти се ругаш свим тим народима.

9 Ти си моја снага, тебе ишчекујем;
јер Бог је мој заклон.
10 Бог милости ће ме срести,
даће ми Бог да ликујем
над мрзитељима својим.
11 Не убиј их,
да мој народ заборавио не би;
снагом својом распрши их и обори,
Господе, штите наш.
12 За грехе својих уста
и реч усана својих,
нека буду ухваћени у своме поносу,
због клетве и лажи што износе.
13 Сатри их у гневу,
сатри да их нема,
па да народ схвати да Бог влада
у Јакову до крајева земље.
Села

14 Увече се враћају,
попут псета реже
и шуњају око града.
15 Распршени лутају за јелом,
ноћ пробдеју ако нису сити.
16 А ја ћу да певам о твојој сили,
веселићу се јутром због милости твоје;
јер си мој заклон,
уточиште у дану невоље.

17 Сило моја, славопој ти певам;
јер Бог је мој заклон,
Бог милости моје.

Псалам 60

Хоровођи. Према „Љиљанима“. Сведочења. Давидова песма поуздања у Бога. За поуку: када се борио против Арам-Нахарајима и Арам-Сове и када се Јоав вратио, па у Сланој долини побио дванаест хиљада Едомаца.

1 Одбацио си нас, Боже,
срушио нас, разгневио се.
Опорави нас!
2 Ти си земљу уздрмао,
расцепао си је;
раселине њене споји
јер је уздрмана.
3 Пустио си да твој народ види страхоту,
приморао да пијемо вино што опија.
4 Заставу си богобојазнима дао
да се због истине* развије.
Села

* **Псалам 60:4** Или: *због лука.*

5 Десницом нас својом спаси, услиши нас,
па да твоји миљеници избављени буду.
6 У свом Светилишту Бог је објавио:
„Заклицаћу, поделићу Сихем,
премерићу долину Сокота.
7 Мој је Галад, мој је Манасија;
Јефрем ми је кацига на глави,
а Јуда ми царско жезло.
8 Моав ми је корито за прање,
на Едом сам бацио сандалу;
Филистејо, због мене ускликни!“

9 Ко ће мене да отпрати у град утврђени?
А на Едом ко ће ме повести?
10 Нећеш ли ти, о, Боже,
који си нас одбацио,
па с војскама нашим, Боже,
више не корачаш?
11 Помоћ дај нам испред противника,
узалуд је људско избављење.
12 Силно ћемо ступати са Богом,
изгазиће наше противнике!

Псалам 61

Хоровођи на жичаним инструментима. Давидов.
1 Боже, чуј мој вапај;
молитву ми добро почуј.

2 Ја те зовем са крајева земље
док ми срце клоне;
поведи ме на стену од мене вишу.
3 Јер ти си ми уточиште,
моћна кула испред противника.

4 У шатору твоме
довека бих да пребивам,
уточиште да ми буде
заклон твојих крила.
Села
5 Јер ти си, Боже, чуо завете моје;
дао си ми наследство оних који стрепе од имена твога.

6 Цару дане на дане надодај,
година његових нека буде од нараштаја до нараштаја.
7 Нека га има довека пред Богом,
одреди му и милост и верност, нека га чувају.
8 Имену ћу твоме зато славопој да певам довека;
да испуним завете своје дан за даном.

Псалам 62

Хоровођи. За Једутуна. Псалам Давидов.
1 Само у Богу душа моја почива,
од њега је спасење моје.
2 Само он је стена моја и спасење моје;
заклон мој, ништа мене неће уздрмати.

3 Докле ћете се обрушавати на човека?
Побиће вас, све вас,
попут зида накривљеног
и ограде полегнуте.
4 Зацело, договорише се
са висина његових да га оборе.
Они воле лаж,
па устима својим благосиљају,
а нутрином својом проклињу.
Села

5 Само се у Богу смири, душо моја,
јер је од њега надање моје.
6 Само он је стена моја
и спасење моје;
заклон мој,
мене неће уздрмати.
7 Од Бога је спасење моје
и слава моја;
стена снаге моје,
уточиште моје је у Богу.
8 У њега се уздај увек, народе;
пред њим срце своје изливајте,
Бог је наше уточиште.
Села

9 Само су дах потомци људи,
лаж су потомци човекови;
на теразијама мерени заједно
они су од даха лакши.
10 Не уздајте се у отимачину
и у грабеж ташту наду не стављајте;
а богатство када се умножи,
срцем се за њега не везујте.

11 Бог је једно објавио,
а две ствари ја сам чуо:
да је сила једино Божија,
12 да је милост једино Господња;
јер, ти узвраћаш човеку

по делу његовом.

Псалам 63

Псалам Давидов. Када је био у јудејској пустињи.

1 Боже, мој Бог ти си
и ја тебе тражим.
Моја је душа тебе жедна,
тело је моје тебе жељно,
у земљи сувој,
огољеној и безводној.

2 Заиста, у Светињи сам те видео,
гледао ти и силу и славу.
3 Милост је твоја боља од живота,
усне моје величаће тебе.
4 Зато ћу те благосиљати кроз живот свој,
у име ћу твоје подизати руке своје.
5 Сита ће ми бити душа
ко од сала и обиља;
са весељем на уснама
уста моја прослављаће те.

6 На постељи својој сетим те се,
о стражама ноћним размишљам о теби.
7 Јер си ти помоћ моја
у сенци крила твојих ја се веселим.
8 Уз тебе ми је душа прионула,
десница ме твоја подржава.

9 А они жуде да ми душу упропасте,
они ће отићи у дубине земље.
10 Биће предани мачу,
биће храна лисицама.

11 А цар ће се у Богу веселити,
хвалиће се свако ко се њиме закуне,
јер ће се затворити уста онима што говоре лажи.

Псалам 64

Хоровођи. Псалам Давидов.

1 Чуј, о, Боже, глас мој, жалопојку моју;
од страхоте противника живот ми сачувај.

2 Заклони ме од сплетки злотвора,
од халабуке починитеља злобе.
3 Језике своје попут мача они оштре,
одапињу стреле своје – речи заједљиве –
4 да из скривених места
гађају човека без мане;
и наједном гађају га
и страха немају.

5 Соколе се међу собом на зле ствари,
договарају се да прикрију клопке,
па говоре: „Ко ће да их види?“
6 Сплићу неправду:
„Смислили смо! Сплетка је сплетена.“
Дубоки су човекова нутрина и срце.

7 Али Бог ће их стрелом гађати
и наједном рањени ће бити.
8 О свој језик саплеће се,
задрхтаће свако ко их гледа;
9 препашће се сав род људски,
објавиће дело Божије
и његово дело разматраће.

10 Радоваће се праведник у Господу,
у њему ће уточиште наћи,
па ће се хвалити свако срца честитога.

Псалам 65

Хоровођи. Псалам Давидов. Песма.

1 Боже, на Сиону те хвала очекује,
теби дани завет испуњен ће бити.
2 Теби, што чујеш молитву,
сваки човек стиже.
3 Кривице ме надвладаше,
ти опрости преступе нам наше.
4 Како је блажен изабраник, онај ког привучеш,
што пребива у твојим двориштима.
Сити били од добара Дома твога,
од твог светог храма.

5 Чудесним и праведним делима си нас услишио,
Боже спасења нашег,
поуздање свих крајева земље
и мора далеких.
6 Ти си снагом својом основао горе,
силом си се опасао.
7 Ти стишаваш хук мора,

хук таласа њихових
и вреву народа.
8 Преплашише се од чудеса твојих
становници свих крајева;
и јутро и вече од радости кличу.

9 Земљом пролазиш и натапаш је;
изобилно ти је гиздаш потоцима
Божијим пуним воде;
за жито се њено бринеш.
Ето, то си тако уредио.
10 Бразде јој натапаш,
орање јој поравнаваш;
пљусковима омекшаваш
и њен урод благосиљаш.
11 Годину си окрунио уродом својим,
стазе твоје кипе изобиљем.
12 Бујају пашњаци пустињски,
весељем се брда опасују.
13 Стадима се облаче пашњаци,
долине се огрћу пшеницом,
па певају, па још ускликују.

Псалам 66

Хоровођи. Псалам. Песма.
1 Кличи Богу, земљо сва!
2 Певајте слави његовог имена;
славу му и хвалу дајте.
3 Реците Богу: „Како су страшна дела
твоја!
Због велике силе твоје
пред тобом пузе твоји
противници.
4 Сва ти се земља клања;
славопој певају теби,
славопој певају имену твоме.“
Села

5 Дођите и видите дела Божија,
страшна дела према потомцима
људи.
6 Он од мора чини суву земљу,
па су воде прегазили ногом;
хајде да се тамо радујемо њему.
7 Снагом својом он довека влада;
његове очи на народе мотре,
па душмани нек се не уздижу.
Села

8 Благосиљај нашег Бога, народе,
нек се чује глас хвале о њему;
9 о њему који нам живот у душу стави
и не даде ногама нашим да
посрну.
10 Опробао си нас, Боже,
претопио нас као сребро што се
топи.
11 У мрежу си нас довео,
терет си нам на бедра ставио.
12 Пустио си да нам човек врат зајаше,
прошли смо и кроз ватру и кроз
воду,
али си нас довео до изобиља.

13 Ући ћу са свеспалницама у Дом
твој;
испунићу што сам ти се
заветовао,
14 што су усне моје изустиле,
и што су ми уста у невољи мојој
рекла.
15 Принећу ти товну стоку
на свеспалницу са кадом овнова;
принећу ти и јунце и јарце.
Села

16 Дођите и слушајте,
ви који се Бога бојите,
рећи ћу вам шта је души мојој
учинио.
17 Њему сам вапио устима својим,
мој га је језик уздизао.
18 Да сам злобу у свом срцу пазио,
не би ме Господ услишио.
19 Заиста је Господ чуо,
на зов молитве моје се осврнуо.
20 Благословен да је Бог
што молитву моју није уклонио,
а ни милост своју од мене.

Псалам 67

Хоровођи, уз жичане инструменте.
Псалам. Песма.
1 Смиловао нам се Бог и благословио
нас,
лицем својим обасјао нас;
Села
2 да би се на земљи знало за пут твој,
за спасење твоје у свим
народима.

3 Нек те хвале народи, о, Боже,
нек те хвале сви народи.
4 Нека се радују и нек се веселе људи,
јер праведно судиш народима
и водиш људе на земљи.
Села
5 Нек те хвале народи, о, Боже,
нек те хвале сви народи.

6 Земља рађа својим плодовима;

благословио нас Бог, Бог наш.
7 Благословио нас Бог
да би га се бојали сви крајеви земље.

Псалам 68

Хоровођи. Давидов. Псалам. Песма.
1 Нека Бог устане,
нека се разиђу његови душмани!
Нека се разбеже пред њим они што га мрзе!
2 Развеј их попут дима развејаног;
нек пропадну зликовци пред Богом
као восак истопљен у ватри.
3 А праведни нека се радују,
нек пред Богом кличу,
нек ликују у весељу.

4 Певајте Богу,
певајте славопој његовом имену;
уздигните оног што на облацима јаше.
Његово је име Господ,
ускликните пред њим.
5 Отац сирочади и судија удовица –
то је Бог у свом светом Пребивалишту.
6 Бог усамљенима даје да у кући живе,
заточене води благостању,
а бунтовници боравиће у спарушеној земљи.

7 Боже, кад си ишао испред свог народа,
када си ступао пустињом,
Села
8 земља се тресла, небеса су пљуштала,
пред Богом, Богом синајским,
пред Богом, Богом Израиљевим.
9 Боже, обиље си кише послао наследству своме;
уморно је оно било, а ти си га ојачао.
10 Живаљ твој се онде настанио,
снабдеваш убогог добрима својим, Боже.

11 Господ објављује,
а жена што носе вести велико је мноштво.
12 Цареви и војске беже ли беже,
а лепотица куће плен раздељује.
13 Ако и легнеш између торова,
ти си голубица крила обложених сребром,
и перја светлуцаво златног.
14 Кад Свемоћни распрши цареве у земљи,
паде снег на Салмону.

15 Гора Божија васанска је гора,
гора с врховима васанска је гора.
16 Зашто завидно гледате, о, горе,
врхове горе коју Бог жели за боравиште своје;
где ће Господ зацело довека да пребива?
17 Божијих је кола на хиљаде,
на многе хиљаде;
а Господ је међу њима,
на Синају, у светости.
18 Ти се попе на висину,
поведе робље силно,
прими дарове од људи,
па чак и од бунтовника;
да пребиваш тамо,
Господе Боже.

19 Благословен да је Господ,
што терете наше дан за даном носи,
Бог нашег спасења.
Села
20 Бог наш Бог је дела спасоносних,
од Господа Бога избављење је од смрти.
21 Зацело ће Бог разбити главу својих противника,
и космато теме оног који живи у својим гресима.
22 Господ каже: „Са Васана вратићу их,
из дубина мора вратићу их,
23 па да ти нога гаца у крви
и језик твојих паса добије свој део од твојих противника.“

24 Видеше поворке твоје, Боже;
поворке Бога мога, мога цара ка Светињи.
25 Напред су ишли певачи, потом свирачи,
а у средини су девојке ударале даире.
26 Благосиљајте у зборовима Бога Господа,
ви са врела Израиљева!

27 Ено, млади Венијамин предводи их,
главари Јуде са мноштвом,
главари Завулона и главари Нефталима.

28 Твој Бог снагу ти је одредио;
покажи снагу своју, Боже, што си за нас деловао.
29 Због твог Дома у Јерусалиму
цареви ће ти дарове доносити.
30 Запрети зверима у трсци,
крду бикова међу теладима народа;
па нек се понизе и донесу комаде сребра,
а он ће расути народе што у рату уживају.
31 Дођи ће изасланици из Египта,
Куш журно пружа руке своје Богу.

32 О, царства земаљска, певајте Богу;
певајте славопој Господу;
Села
33 ономе што јаше небом, древним небесима!
Ено, он тутњи гласом својим, гласом силним.
34 Препознајте силу Божију над Израиљем,
величанство његово
и његову силу у небесима.
35 Ти си страшан, Боже, у Светилишту своме;
Бог Израиљев сам даје силу и снагу народу.

Благословен да је Бог!

Псалам 69

Хоровођи. Напев: „Љиљани“. Давидов
1 Спаси ме, о, Боже,
дођоше до грла воде!
2 Потонуо сам у блато дубоко,
а нигде ослонца;
доспео сам у воде дубоке,
бујица ме захватила.
3 Клонуо сам зовући те,
промуче ми грло;
очи су ми усахнуле
чекајући Бога мога.
4 Бројнији су ти што ме без разлога мрзе
од косе на глави мојој,
ти моћници што би да ме збришу,
безразложни противници.
Враћам, а украо нисам.

5 Лудост моју ти познајеш, Боже;
греси моји скривени ти нису.

6 Нека се због мене не постиде они
који у тебе наду своју полажу,
Господе, Боже над војскама.
Нека се због мене не осрамоте они
који те траже,
Боже Израиљев.
7 Јер ја због тебе трпим презир,
лице моје прекрила је брука.
8 Браћи својој незнанац постадох,
туђинац сам деци моје мајке.
9 Изједа ме ревност за твој Дом.
Увреде оних који тебе вређају,
пале су на мене.
10 Плакао сам и постио,
и то ми је на презир било.
11 За одећу себи кострет огрнух,
и постадох ругло за њих.
12 О мени причају они што седе на градским вратима
и певају песме пијанице.

13 А ја се само теби молим, о, Господе,
у време повољно;
Боже, услиши ме по обилном твоме смиловању,
по верности свог спасења.
14 Из блата ме ослободи,
не дај да потонем;
ослободи ме од оних што ме мрзе,
од дубоких вода.
15 Бујица воде нек ме не захвати,
нек ме не прогута дубина
и ждрело њено нада мном не затвори се.

16 Услиши ме, Господе,
јер је добра милост твоја;
по големом милосрђу своме
на мене се осврни.
17 Лице своје од свог слуге не сакривај,
јер сам на мукама;
похитај, услиши ме.
18 Приђи ближе души мојој, откупи је;
ради мојих противника, избави ме.

19 Ти знаш да сам презрен, осрамоћен
и обрукан;
пред тобом су сви душмани моји.
20 Презир ми је срце сломио,
разболех се;
жудео сам за утехом –
никог ниоткуда;
за утешитељима –
нашао их нисам.
21 Пелен су ми у храну ставили,
сирће су ми жедном дали да пијем.

22 Нек им сто постане замка,
одмазда и клопка;
23 нек им очи потамне, да не виде,
и леђа им се заувек погрбе.
24 Срџбу своју на њих излиј,
јарка љутња твоја нека их сустигне.
25 Табор нек им опустоши;
не живео нико у њиховим шаторима.
26 Јер они гоне оне што си ударио
и јављају јаде оних које си ранио.
27 Кривицу им на кривицу додај,
да не уђу у праведност твоју.
28 Избрисани били из Књиге живота,
да са праведнима не буду записани.

29 А ја сам сиромах, у боловима сам;
спасење твоје, Боже, нека ме заштити.

30 Име Божије песмом ћу да славим,
величаћу га хвалоспевом.
31 То ће бити Господу милије од вола
и од бика, рогатог папкара.
32 Видеће то понизни,
радоваће се;
ви, што Бога тражите,
нек вам срце буде живо.
33 Јер убоге Господ чује,
не презире заточене своје.

34 Нек га славе небеса, земља, мора
и све што се у њима креће.
35 Јер Сион ће Бог да спасе,
сазидаће јудејске градове;
и они ће их запосести
и живеће тамо.
36 И потомци његових слуга
то ће да наследе,
и они што име његово воле
боравиће тамо.

Псалам 70

Хоровођи. Давидов. За спомен.

1 Боже, избави ме! У помоћ ми пожури, Господе!

2 Нека се постиде,
нека се осрамоте ти што ми о глави раде.
Нека се повуку у срамоти,
нека буду понижени ти што им је мила невоља моја.
3 Нек устукну због срамоте своје
ти што довикују: „Аха! Аха!“
4 Нек ликују и нек се радују у теби
сви који те траже;
нека увек говоре они што спасење
твоје воле:
„Велик је Бог!“

5 А ја сам сиромах и убог,
Боже, пожури к мени.
Ти си моја помоћ и мој избавитељ.
О, Господе, не оклевај!

Псалам 71

1 У теби је уточиште моје, Господе;
о, да се никад не постидим.
2 Ослободи ме по својој праведности
и избави ме,
пригни ухо своје к мени и спаси ме.
3 Буди ми стена пребивалишта
којој увек долазим;
спасење моје ти си заповедио,
јер си моја стена и тврђава.
4 Избави ме, Боже мој, из руке зликовачке,
од руке преступника и окрутнога.

5 Јер, ти си моја нада, о, Боже Господе,
поуздање си ми од младости моје.
6 На тебе се ослањам од утробе,
из крила мајке моје си ме извукао;
славићу те непрестано.
7 Попут знака постао сам многима,
а ти си ми уточиште јако.
8 Уста си ми славом својом испунио

и красотом својом од јутра до
сутра.

9 Не одбаци ме у доба старости,
кад ми снага клоне не заборави
ме.
10 Јер о мени говоре противници
моји,
они што ми живот вребају
заједно се саветују.
11 Кажу: „Бог је њега оставио!
Гоните га, ухватите,
јер избавитеља нема!“
12 Боже, од мене се не удаљуј!
О, мој Боже, пожури ми у помоћ!
13 Нека се постиде и нека пропадну
тужитељи моје душе;
и презир и брука нек покрију
оне који ми о глави раде.

14 А ја ћу увек да се надам,
све више и више славићу те.

15 Уста ће моја о праведности твојој
да говоре,
о делима твог спасења од јутра
до сутра,
јер им броја не знам.
16 У моћним делима Бога Господа ја
ћу доћи,
твоју праведност ћу спомињати,
само твоју.
17 Од младости моје, Боже, ти си ме
учио;
и чудеса твоја досад јављао сам.
18 Чак и када остарим и оседим,
Боже, не остављај ме,
док ти силу не објавим наштају
новом;
силу твоју сваком што долази.

19 Праведност је твоја, Боже, до
висина,
велика си дела учинио;
ко је попут тебе, Боже?
20 Ти – дао си да гледам многе невоље
и муке –
ти ћеш ми опет обновити живот;
из дубина земље подићеш ме
опет.
21 Ти ојачај достојанство моје
и поново утеши ме.

22 И ја ћу харфом да те хвалим
због верности твоје;
Боже мој, свираћу ти на лири,
Светитељу Израиљев.
23 Клицаће радосно усне моје,
јер ћу ти свирати,
и душа моја што си је откупио.
24 И мој ће језик од јутра до сутра
причати о твојој праведности;
јер ће се постидети, јер ће се
осрамотити
ти што ми о глави раде.

Псалам 72

Соломону.
1 О, Боже, прописе своје цару подај
и праведност своју сину
царевоме!
2 Нек народу твоме он праведно суди
и сиромасима према прописима.

3 Нека горе народу мир донесу
и брда праведност.
4 Он ће сиромасима да суди,
деци убогих победу даће
и скршиће тлачитеља.
5 Бојаће те се људи док је сунца и
месеца,
од рода до рода.
6 Спустиће се као киша на кошену
траву
и попут пљускова натапаће
земљу.
7 У његовим данима процветаће
праведник
и обиље мира док месеца буде
било.

8 Владаће од мора до мора
и од реке до крајева где земља
престаје.
9 Клекнуће пред њим пустињска
племена,
противници његови лизаће
прашину.
10 Принеће му принос
цареви тарсиски и острвски;
цареви Саве и Севе
данак ће да дају.
11 Поклониће му се сви цареви,
сви народи служиће му.

12 Јер он ће да избави убогог што за
помоћ вапи,
и сиромаха без помоћи
ниоткуда.

13 Поштедеће слабог и убогог,
животе убогих спасти.
14 Од тлачења и насиља живот њихов откупиће,
очима његовим крв њихова драгоцена ће бити.

15 Жив нек буде!
Нек му дају од злата савскога;
нека стално за њега се моле,
од јутра до сутра благосиљају га.
16 Нек пшеницом обилује земља,
нек се род његов повија на врху гора, као на Ливану;
нек процвета народ из градова
ко трава земаљска.
17 Његово име нек буде довека,
нека траје докле је и сунца.

Нек у њему сви народи благослове се
и блаженим нек га називају.

18 Благословен био Господ Бог, Бог Израиља,
он једини чудеса чини.
19 И благословено довека било његово славно име,
нек сву земљу слава му испуни.
Амин! Амин!

20 Довршише се молитве Давида, сина Јесејевог.

Књига Трећа

73

Псалми 73-89

Псалам Асафов.

1 Зацело је Бог добар Израиљу,
и онима чије срце је без мане.

2 Што се мене тиче, замало ми ноге
нису зашле с пута;
кораци се моји скоро исклизаше.
3 Јер сам завидео бахатима
гледајући благостање зликоваца.

4 Ето, стрепњу од смрти немају,
тело им је задригло.
5 Људске муке не познају,
не страдају са људима.
6 Надменост је зато њима као огрлица,
огрће их одећа насиља.
7 Од дебљине очи своје избечише,
зло им срце за границу не зна.
8 Исмевају се, говоре злобно
и насиљем прете поносито.
9 Њихова су уста окренута небесима,
а њихов језик земљом шета.
10 Зато им се њихов народ враћа
и обиље воде испијају.
11 И говоре: „Како би Бог знао?
Постоји ли знање Свевишњега?“

12 Гле, такви су зликовци:
спокојни довека
и богатство гомилају!

13 Зацело сам узалуд своје срце
чистим очувао,
своје руке невиношћу очистио!
14 Од јутра до сутра ојађен сам био,
јутра су ми доносила казну.

15 А да сам казао да ћу и ја тако да причам,
изневерио бих нараштај твоје деце.
16 Размишљао сам да разазнам ово,
и очима мојим то је мучно било;
17 док нисам ушао у Божије Светилиште,
и схватио њихов свршетак.

18 Зацело их стављаш на клизаво место,
обараш их у руине.
19 Како су опустошени, у трену су окончали
и наглом страхотом докрајчени!
20 Они су попут сна када се неко пробуди.
О, Господе, када се пробудиш,
лик њихов презрећеш.

21 Када огорчено беше срце моје
и нутрина моја беше прободена,
22 без памети и без знања сам био,
пред тобом сам био животиња.

23 Ипак сам ја са тобом стално,
ти ми држиш десну руку.
24 Саветом ме својим водиш,
напослетку ћеш ме у славу узети.
25 Кога ја имам на небесима?
Поред тебе на земљи ми ништа мило није.
26 Нека ми окопне и тело и срце,

Бог је довека стена мога срца
и баштина моја.

27 Гле, ено пропашће они од тебе далеки,
ти сатиреш сваког ко ти је неверан.
28 Што се мене тиче,
добра ми је Божија близина.
У Господу Богу себи начинићу уточиште
и сва дела твоја објавићу.

Псалам 74

Асафова поучна песма.

1 Зашто си нас, о, Боже, одбацио довека?
Зашто да се јарост твоја пуши на стадо твоје паше?
2 Присети се своје заједнице што си је од давнина стекао,
племена свога наследства које си откупио –
горе Сион на којој си пребивао.
3 Кораке своје окрени ка руинама вечним,
свему чему је наудио противник у Светињи.

4 Душмани твоји ричу усред твог места састанка,
поставише заставе своје за знакове.
5 Познати су као човек
што секиру на шипражје диже;
6 и онда секиром и полугама
све резбарије ломи.
7 Светилиште твоје до тла спалише,
опоганише Пребивалиште имена твог.
8 У срцу су своме рекли: „Хајде да их сасвим потлачимо!“
Спалили су сва Божија места састанка у земљи.

9 А наше знакове видели нисмо,
ни пророка још нема,
и никога с нама ко би знао – докле?
10 Докле ће се, о, Боже, ругати душманин?
Хоће ли противник довека твоје име да презире?
11 Зашто руку своју, баш своју десницу, повлачиш?
Из недара својих извуци је и сатри их!

12 А Бог цар мој је од давнина,
посред земље спасоносна дела чини.

13 Силом својом ти си море разделио,
у водама смрскао си главе морским неманима.
14 Левијатану си главе раздробио,
народима уз обалу за храну си га дао.
15 Ти си дао да набуја и врело и поток,
ти си непресушне пресушио реке.
16 Твој је дан, баш као и ноћ;
ти си поставио и месец и сунце.
17 Ти си земљи одредио сваку међу;
и лето и зиму начинио ти си.

18 Сети се тог противника који те презире, Господе,
и безумних што презиру ти име.
19 Не дај звери живот голубице своје,
довека не заборави на живот својих сиромаха.
20 Погледај на савез,
јер се мрачни крајеви земље напунише местима насиља.
21 Не дај угњетеном да се понижен врати,
нека име твоје славе и сиромах и убоги.
22 Устани, о, Боже, свој случај одбрани!
Сети се презира безумног према теби од јутра до сутра.
23 Не заборави глас душмана својих,
поклич што се непрестано диже,
оних што се против тебе буне.

Псалам 75

Хоровођи. Напев: „Не погуби“. Псалам Асафов. Песма.

1 Хвалимо те, Боже,
хвалимо те, јер нам је име твоје блиско;
чудеса твоја спомиње народ.

2 „Ја одређујем заказано време,
ја подједнако судим.
3 Растапа се земља и сав њезин живаљ,
а ја стубове њене постављам.

Села

4 Бахатима кажем:
’Немојте се бахатити’;
и зликовцима:
’Рог свој не дижите.
5 Рог свој у висине не дижите,
дрско не причајте.’“

6 Јер уздизање не долази ни са запада,
ни са истока, ни из пустиње;
7 већ је Бог судија:
једног руши, једног диже.
8 Ено, чаша је у Господњој руци
и вино пуно зачина се пени.
И излиће из ње, и заиста ће пити,
до талога искапиће је сви
земаљски зликовци.

9 О томе ћу довека да јављам,
певаћу похвале Богу Јаковљевом!
10 „Све рогове зликовачке ја ћу да
изломим,
а рогови праведника уздигнути
биће.“

Псалам 76

Хоровођи, уз жичане инструменте. Асафов псалам. Песма.
1 Бог је познат у Јуди,
име му је узвишено у Израиљу!
2 Салим му је конак,
на Сиону му стан.
3 Тамо је сломио стрелу запаљену,
штит и мач и справе ратничке.
Села

4 Ти блисташ,
славнији си од тих брда са
пленом.
5 Људи храброг срца су оплењени,
позаспаше;
јаки људи,
ал’ ни руку да подигну.
6 Заспаше довека од поклича твога,
о, Боже Јаковљев, и коњ и
коњаник!

7 Ти! Ти си страшан!
Кад се гневиш, ко пред тобом
може да опстане?
8 Са небеса ти суд јављаш.
Земља се преплаши, онеми,
9 кад устаје Бог да суди
и да спасе све понизне на земљи.
Села
10 Прослављаш се и људским гневом,
опасујеш се преживелима од
гнева.

11 Заветујте се и завете извршите
Господу, своме Богу;
сви који су око њега,
нек Страшноме дар донесу!
12 Владарима он дух обара,
од њега стрепе цареви
земаљски!

Псалам 77

Хоровођи. За Једутуна од Асафа. Псалам.
1 Глас свој Богу дижем,
гласом својим вапим Богу и он
ме услиши!
2 У дану невоље своје Господа сам
тражио,
руке неуморно ноћу сам пружао.
Али душа моја неће утеху!

3 Спомињем Бога и јецам,
јадам се, а дух ми малакше.
Села
4 Капке очне не даш ми да склопим!
Немиран сам, да причам не
могу.
5 Мислим на минуле дане
и године давне.
6 Ноћу се сећам своје песме
па срцем својим размишљам
и духом својим испитујем.

7 Одбацује ли Господ довека?
Зар се неће опет приклонити?
8 Је ли му љубав довека ишчезла?
Је ли пропало обећање дано
нараштају сваком?
9 Зар је Бог заборавио да се смилује
или је милосрђе своје у свом
гневу угушио?
Села

10 Рекао сам: „Ово је моја рана –
десница Свевишњег више није
иста!“*
11 Спомињем дела Господња,
чуда твоја од старина памтим.
12 На сва дела твоја мислим,
разматрам то што си учинио!

* **Псалам 77:10** Овај стих може и овако да се преведе: *И за овим жалим: за годинама када је десница Господња била испружена.*

13 О, Боже, у Светињи је пут твој!
Који је бог велик попут Бога нашег?!
14 Ти си Бог што чудеса чиниш,
силу своју обзнањујеш међу народима.
15 Свој си народ откупио снагом својом,
синове Јакова и Јосифа.
Села

16 Кад те воде угледаше, Боже,
кад те воде угледаше,
скупише се, а дубине узбуркаше.
17 Облаци се провалише кишом,
из облака грмљавина дође
и севнуше твоје муње.
18 Пролом твога грома беше у вихору,
муње светом засветлише,
а земља се дрмала и тресла.
19 По мору је стаза твоја прошла,
прошао си немирним водама,
а стопама твојим трага нема.

20 Водио си свој народ ко стадо,
Мојсијевом и Ароновом руком.

Псалам 78

Асафова поучна песма.

1 О, народе мој, послушај поуку моју
и речима мојих уста ухо приклоните!
2 Мој говор биће у причи,
објавићу загонетке од давнина.
3 Оно што смо чули, оно што смо научили
и што су нам стари наши испричали;
4 то нећемо да кријемо од њихове деце.
Објавићемо новом нараштају хвале Господње,
његову силу и чудеса која је учинио.
5 Он је у Јакову учврстио сведочанство,
Израиљу је дао Закон
и заповедио нашим прецима
да их предају својим потомцима,
6 да би нови нараштај знао,
деца што ће се родити,
па кад одрасту да то пренесу деци својој;
7 да се у Бога поуздају,
да дела Божија не заборављају
и заповести његове да извршавају.
8 Да не буду ко њихови стари,
нараштај бунтовни,
непослушно поколење несталнога срца
и духа коју није веран Богу.

9 Јефремовци су били луковима наоружани
али су побегли на дан боја!
10 Нису одржали савез са Богом,
одбили су да поступе по његовом Закону.
11 Заборавили су његова дела,
чудеса његова која им је показао.
12 А он је пред њиховим прецима учинио чудо,
у египатској земљи, у области Соан.
13 Море је разделио и провео их,
воде је усправио да су попут зида.
14 Дању их је водио облаком
и светлошћу ватре целе ноћи.
15 Стене је у пустињи расцепио,
обилно их напојио као из дубина.
16 Брзаке им је извео из раселине стене,
учинио да им воде као реке теку.

17 А они су му упорно грешили,
пркосили Свевишњем у пустињи;
18 у срцима кушали су Бога,
извољевали тражећи храну.
19 Приговарали су Богу и рекли:
„Кадар ли је Бог да у пустињи простре трпезу?!
20 Јесте, стену је ударио,
потекла је вода и потоци се разлили.
Али кадар ли је да нам да и храну,
да свој народ месом снабде?“
21 Зато се Господ разјарио када је то чуо,
па је пожар плануо на Јакова
и гнев је букнуо на Израиљ;
22 јер у Бога веровали нису,
нису се поуздали да ће да их спасе.
23 И он је заповедио облацима
и отворио одгоре врата небеска,

24 да их запљусне мана,
даде им жито са неба да једу.
25 И сви су јели хлеб моћника,
обиље хране им је послао.
26 Довео је источни ветар са небеса,
донео је јужни ветар снагом својом.
27 Месом их је ко прашином засуо
и крилатим птицама као морским песком.
28 Дао је да падају по њиховом табору,
око њихових шатора.
29 И они су јели, најели се до ситости,
јер он им је дао како су жудели.
30 Али још их жудња није прошла
и још им је храна у устима била,
31 када се гнев Божији дигао на њих.
И он поби њихове најјаче
и обори младиће Израиља.

32 И поред тога опет су грешили,
нису веровали његовим чудима.
33 Узалудне дане им је прекратио
и невољом наглом њихове године.
34 А кад их је убијао, тражили су га
и враћали се, за Богом чезнули.
35 Тада би се присетили да им је Бог био стена,
Бог Свевишњи њихов Откупитељ!
36 Али би га устима варали
и лагали језицима својим.
37 Срцем му нису били одани,
нису били верни његовом савезу.
38 Ипак, он се смиловао,
кривицу им опраштао
и није их уништио.
Упорно је суспрезао гнев свој,
љутњу своју није подстицао.
39 Сећао се да су тело,
да су дах што испарава
и што се не враћа.

40 А како су се често бунили у пустињи
и жалостили га у пустари!
41 Упорно су искушавали Бога,
вређали су Светитеља Израиљевог.
42 Нису се сећали његове руке
и дана када их је откупио од тлачитеља,
43 када је у Египту знакове своје извео
и чудеса своја у области Соан.
44 Реке је њихове у крв претворио,
а њихови се потоци нису могли пити.
45 На њих је послао комарце, да их уједају,
жабе да их упропасте.
46 Усеве њихове даде гусеницама
и скакавцима сав труд њихов.
47 Градом им је стукао винограде,
а смокве сланом.
48 Стоку им је граду изложио
и њихова говеда муњама.
49 Послао је на њих врелину свог гнева,
срџбу и јарост,
невољу и чету анђела пропасти.
50 Свом је гневу стазу припремио
и живот им од смрти поштедео није,
живот им је помору предао.
51 Побио је све првенце у Египту,
прве од мушких у шаторима Хамовим.
52 Свој је народ извео ко овце,
водио их попут стада кроз пустињу.
53 Водио их је сигурно и плашили се нису,
а њихове душмане је преплавило море.
54 Тада их је довео на своје свето тло,
на ову гору, освојену његовом десницом.
55 Пред њима је отерао народе,
доделио им је размерено наследство
и настанио племена Израиља
по њиховим шаторима.

56 Али они су поново искушавали
и бунили се против Бога Свевишњега,
прописе његови нису држали.
57 Окренули су се, изневерили попут очева својих,
издали су као лук сломљени.
58 Изазивали су га својим жртвеним бреговима,
чинили га љубоморним својим идолима.
59 Бог је то чуо, разјарио се
и сасвим одбацио Израиљ,
60 па је напустио Пребивалиште у Силому,

стан који је подигао међу људима.
61 Тако је ропству препустио снагу своју
и своју красоту рукама душмана.
62 И народ је свој он предао мачу
јер се разјарио на своје наследство.
63 Његове младиће прождрала је ватра,
па су му девице ко уседелице.
64 Од мача су му свештеници пали,
а удовице их ожалиле нису.

65 Пробуди се тада Господ ко да је спавао,
као јунак којега је савладало вино!
66 Душмане је своје назад одвукао
и довека их осрамотио.
67 Јосифов је шатор одбацио,
племе Јефремово није изабрао,
68 већ је изабрао Јудино племе
и гору Сион коју заволи!
69 И ту је подигао Светилиште своје,
високо ко небо,
попут земље довека га учврстио.
70 Изабрао је свог слугу Давида,
узео га је од стада оваца.
71 Довео га је од оваца дојилица да напаса Јакова, његов народ
и Израиљ, његово наследство.
72 И он им је Пастир био по честитости свога срца,
водио их је својим умешним рукама.

Псалам 79

Псалам Асафов.
1 О, Боже, туђинци су дошли у наследство твоје!
Опоганили су Дом твоје светости,
Јерусалим учинили рушевином!
2 Мртва тела твојих слугу
као храну птицама небеским су дали
и зверима земаљским тела твојих верних.
3 Крв њихову излили су око Јерусалима
као да је вода, и нико их сахранио није.
4 Својим комшијама постали смо ругло,
на подсмех смо и на презир својој околини.

5 Докле ћеш се гневити, Господе? До када?
Зар ће довека да гори пламен љубоморе твоје?
6 Јарост своју излиј на туђинце што те не познају
и на царства која твоје име не призивају!
7 Јер они су прождрали Јакова
и насеље му уништили.

8 Не памти нам прећашње кривице!
Похитај!
Милосрђем својим пресретни нас
јер смо у великој беди!
9 Помози нам, о, Боже спасења нашега!
Избави нас ради свог имена славног!
Опрости нам грехе наше због имена свога!
10 Зашто да туђинци кажу:
„Где је њихов Бог?“

Дај да нам очи виде освету међу народима
због проливене крви слугу твојих.
11 Нек пред тебе допре јецај заточених,
па великом снагом својом спаси на смрт осуђене.
12 Освети се седмоструко по недрима комшијама нашим
презиром њиховим којим су те, Господе, презрели!
13 А ми, твој народ и стадо твоје паше,
у векове хвалићемо тебе!
Славу твоју јавићемо
сваком нараштају!

Псалам 80

Хоровођи. Према „Љиљанима“. Сведочења. Псалам Асафов.
1 О, Пастиру Израиља, чуј нас!
Ти што Јосифа си водио ко стадо!
Заблистај ти, што седиш над херувимима!
2 Устани у сили својој пред Јефремом, Венијамином и Манасијом.

Дођи и избави нас.

3 Обнови нас, о, Боже!
Озари лице своје
да бисмо се избавили.

4 О, Господе, Боже над војскама,
до када ћеш срдит бити,
а твој ти се народ моли?
5 Сузним хлебом ти их храниш,
сузама из чанка појиш.
6 Од нас си направио раздор међу комшијама нашим,
међу собом шегаче се душмани са нама.

7 О, Боже над војскама, поврати нас!
Озари лице своје
да бисмо се избавили.

8 Чокот си из Египта искоренио
и народе отерао да би га усадио.
9 Пред њиме си раскрчио и он се укоренио,
свуд по земљи пружио је жиле.
10 Хлад је његов брда засенио,
а лозама Божије кедрове.
11 До мора су се гранале његове лозе,
изданци његови све до Еуфрата.

12 Зашто си му срушио ограде
да га бере свако ко пролази путем?
13 Ровари га дивљи вепар,
глође га све што се по пољу миче.
14 Боже над војскама, молимо те, врати се!
Са небеса погледај и види,
побрини се за чокот овај;
15 за корен што си га десницом својом усадио
и младице што си себи ојачао.

16 Ето, сажежен је ватром и посечен,
они гину од прекорног лица твога.
17 Нека рука твоја буде над човеком деснице твоје,
над потомком људи којега си себи ојачао.
18 Тада се од тебе више одвратити нећемо.
Ти нас оживи, ми име твоје призивамо!
19 Обнови нас Господе, Боже над војскама!
Озари лице своје
да бисмо се избавили.

Псалам 81

Хоровођи. Радосница. Асафова.

1 Радујте се Богу, снази нашој!
Кличите Богу Јаковљевом!
2 Песму запевајте, даире дајте,
лиру и харфу умилну.

3 О младини у рог задувајте,
у дан празника нашег када је пун месец.
4 Јер такав је пропис Израиљу
и заповест Јаковљевог Бога.
5 Он је Јосифу дао то сведочанство
када је кренуо против египатске земље.

Слушао сам језик незнан што казује:

6 „С плећа сам му уклонио терет
и из руку узео кошару.
7 Вапио си у невољи и ја сам те избавио,
одазвао сам ти се из грома и мрака;
искушао на водама Мериве.
Села
8 Послушај ме, мој народе, ја те опомињем!
О, Израиљу, када би ме послушао;
9 међу вама не би било другог бога
и не би се ти клањао богу туђинскоме.
10 Ја сам Господ, Бог твој,
који сам те извео из земље египатске.
Отвори широм уста своја
и ја ћу да их напуним!

11 Али мој народ није послушао глас мој,
Израиљ ми се покорио није.
12 И ја сам их препустио самовољи њиховога срца,
живели су како су желели.

13 О, кад би ме послушао народ мој
и путеве моје Израиљ следио!
14 Ја бих брзо савладао њихове душмане,

на њихове злотворе бих руку
своју подигао.
15 Пузали би пред њим они што Господа мрзе
и такво би стање за њих трајало довека.
16 А ја бих да их храним најбољом пшеницом,
из камена ситићу их медом.“

Псалам 82

Псалам Асафов.

1 Бог је стао у Божијем збору,
па сад суди међу боговима:

2 „Докле ћете судити нечасно
и држати страну злотворима?
Села
3 Заступајте право убогога и сиротога,
оправдајте сиромаха и невољника.
4 Спасавајте слабог и тлаченог,
избавите их из руке зликоваца.

5 Али нису знали, нису разумели;
у тами су посртали
и темеље земљи задрмали.

6 Ја рекох: ’Богови сте,
сви сте деца Свевишњега!’
7 Ипак ћете помрети ко људи,
пропашћете ко и главар сваки.“

8 Устани, Боже, и суди земљи,
јер сви су народи наследство твоје!

Псалам 83

Песма. Псалам Асафов.

1 О, Боже, немој да заћутиш!
Не онеми,
немој да мирујеш, о Боже!
2 Гле, ено их буче твоји душмани,
главу дижу они што те мрзе!
3 Сплетке кују против твог народа
и заверу праве твоме штићенику.
4 Рекли су: „Дођите, дајте да их сатремо као народ,
да се име Израиља више не спомене!“

5 Ено, сви су сложни у замисли
да против тебе савез склопе:
6 шатори Едома и Исмаила,
Моава и Агарина;
7 Гевала, Амона и Амалика,
Филистејци с житељима Тира.
8 Још им је и Асирија пришла,
пристала ко војска уз децу Лотову.
Села

9 Учини им као Мадијану и као Сисери,
као Јавину на потоку Кисону!
10 Били су потрвени код Ен-Дора,
претворени у ђубриво за њиву.
11 С племићима им поступи као с Оривом и Зивом,
а са кнезовима њиховим као са Зевејем и Салманом.
12 Јер они говоре:
„Заузмимо Божије пашњаке!“

13 О, мој Боже, претвори их у клупко корова,
у плеву на ветру!
14 Ко кад ватра шуму пали
и ко кад пламен горе жари,
15 тако их потерај вихором својим,
ужасни их својом олујом.
16 Бешчашћем им лице покриј,
па нек вапе за именом твојим, о, Господе!

17 Нек се стиде и смету довека!
Нек пропадну срамећи се!
18 Па нека се зна – име ти је Господ –
над земљом си целом ти једини Свевишњи!

Псалам 84

Хоровођи. Радосница потомака Корејевих. Псалам.

1 О, Господе над војскама,
дивно ли је боравиште твоје!
2 Чезне ми и копни душа
за двориштем Господњим!
Срце ми и тело кличу живом Богу!
3 Крај твојих жртвеника –
о, Господе над војскама,
Царе мој и Боже мој –
птица дом свој нађе
и ластавица гнездо своје,
у које птиће своје стави.
4 Како су блажени они што бораве у твом Дому,

они што те славе без престанка.
Села

5 Како је блажен човек коме је у теби снага,
онај чије срце жели к теби да путује.
6 Они што пролазе сузном долином
чине је изворoм,
благослове јој рана киша носи.
7 Путују, и све су силнији,
док се свако не покаже Богу на Сиону.

8 О, Господе, Боже над војскама, чуј молитву моју!
Пригни ухо, о, Јаковљев Боже!
9 Штит наш погледај, о, Боже,
и запази лице свог помазаника.

10 Јер бољи је и један дан у твојим двориштима
него хиљаду других;
боље и да стојим на прагу Дома Бога мога,
него да боравим у шаторима злога.
11 Јер Господ Бог је и сунце и штит,
Господ даје и наклоност и част.
Не узима добро беспрекорним људима.

12 О, Господе над војскама,
благо сваком ко се у тебе поузда!

Псалам 85

Хоровођи. Потомака Корејевих. Псалам.
1 Ти си, Господе, благонаклон земљи својој;
Јакову си срећу повратио;
2 свом народу кривицу опростио,
све њихове грехе си покрио.
Села
3 Сву си срџбу своју утихнуо
и згаснуо јару свога гнева.

4 Обнови нас, Боже нашега спасења
и не буди на нас више гневан.
5 Хоћеш ли довека да се гневиш на нас,
срџбу своју да пренесеш
с нараштаја на нараштај?
6 Нећеш ли нам опет доћи и оживети нас,
па да ти се радује твој народ?
7 Милост своју покажи нам, о, Господе!
Своје нам спасење ти подари!

8 Послушаћу шта год да ми Господ Бог објави.
Јер, он најављује мир народу своме,
својим вернима;
ал' на лудост нек се не враћају.
9 Заиста је његово спасење близу богобојазнима,
кад ће слава нашу земљу да настани.

10 Срећу се милост и истина,
правда и мир љубе се!
11 Из земље истина буја,
а правда с небеса доле гледа.
12 Још ће Господ добра дати,
нашој земљи даће њеног рода.
13 Правда пред њим иде
и стазу спрема по корацима његовим.

Псалам 86

Давидова молитва.
1 Своје ухо пригни, о, Господе!
Услиши ме, јер сиромах
и невољник ја сам.
2 Душу моју ти сачувај, јер сам веран;
свога слугу спаси,
јер ти си мој Бог у кога се уздам.
3 Смилуј ми се, о, Господе,
јер ти вапим од јутра до сутра!
4 Разгали душу слуге свога,
јер ја теби, о, Господе, душу своју дижем.

5 Ти си добар, Господе;
вољан си да прашташ,
милошћу си богат
за све што те призивају.
6 О, Господе, чуј молитву моју!
Поклони пажњу гласу мога преклињања.
7 Ја ћу тебе звати у дану моје невоље
јер ти ћеш се одазвати.

8 Нема, Господе, никог попут тебе међу боговима,
не постоје дела као што су твоја.
9 Сви народи које си створио ће доћи,

пред тобом се поклонити, Господе,
име твоје прославити.
10 Јер ти си велик,
чудеса ти твориш,
ти си Бог једини.

11 Научи ме своме путу, Господе,
да поступам по истини твојој,
да се срцем целим
твог имена бојим.
12 И ја ћу да те хвалим, Господе, мој Боже,
срцем својим целим!
Довека ћу да величам име твоје.
13 Јер велика је милост твоја према мени,
јер си душу моју избавио
из најдубљег Света мртвих.

14 Боже, против мене устају охоли;
моју душу траже бездушници;
они тебе немају пред собом.
15 А ти си, Господе, Бог милостив и милосрдан,
спор на срџбу, богат милошћу и истином.
16 На мене се осврни,
милостив ми буди;
своју снагу подај слузи своме,
спаси сина слушкиње своје.
17 На мени покажи знак доброте,
па нек виде они што ме мрзе;
нека се застиде тебе, о, Господе,
јер си ми помогао и утешио ме.

Псалам 87

Потомака Корејевих. Псалам. Песма.
1 На светим је горама његов темељ.
2 Господ воли врата Сиона
више од свих Јаковљевих пребивалишта.

3 Славне се ствари говоре о теби,
о, граде Божији!
Села
4 „Спомињаћу и Вавилон и Раву
са онима који ме познају;
ено, онде су Филистеја и Тир са Кушом,
’А овај је овде рођен.’“
5 А Сиону ће рећи:
„Тај и тај се у њему родио;
Свевишњи је њега основао.“
6 Уписаће Господ у књигу пописа народа:
„Овај се родио овде!“
Села

7 А певачи и играчи кажу:
„У теби су сви извори моји!“

Псалам 88

Песма. Псалам. Потомака Корејевих. Хоровођи. Жалосно. Пева се наизменично. Поучна песма Емана Езраита.
1 О, Господе, Боже мог спасења,
и дању и ноћу ја пред тобом вапим!
2 Нек пред тебе дође молитва моја,
моме преклињању ти ухо приклони!

3 Душа ми је препуна очаја,
Свету мртвих живот ми све ближи.
4 У друштву сам оних што иду у раку,
ја сам као човек који снаге нема;
5 положен сам међу мртве,
попут мртвих што леже у гробу,
као они које више не спомињеш
и што су далеко од твоје помоћи.

6 Ти си ме положио у најдубљу раку,
у тамне дубине.
7 Срџба твоја на мене је легла
и плаве ме сви таласи твоји.
Села
8 Од мене си одвојио пријатеље моје,
гадним си ме њима учинио;
сада сам спутан, напоље не могу!
9 Очи су ми усахле од беде.

Призивам те сваког дана,
о, Господе, теби ширим руке своје!
10 Зар ћеш чуда за мртве да чиниш?
Хоће ли покојни устати да те славе?
Села
11 Да ли се у гробу твоја милост разглашава,
и верност твоја у трулежу мртвих?
12 Па зар се у тами зна за чуда твоја,
за праведност твоју у земљи заборава?

13 А ја тебе, о, Господе, призивам у помоћ;
молитва се моја јутром подиже до тебе.
14 Господе, зашто ме одбацујеш?
Зашто своје лице од мене сакриваш?

15 Ојађен сам, од младости близу смрти;
очајан сам, натоварен ужасима твојим.
16 Срџба твоја ме је прегазила,
страхоте ме твоје уништиле.
17 Окружише ме попут воде повазdан,
наваљују једнодушно на ме.
18 Вољене и блиске од мене си уклонио
и ја сада другујем са тамом.

Псалам 89

Поучна песма Етан Езраита.

1 О милости Господњој ја довека певам;
устима својим верност твоју разглашавам
нараштају сваком!
2 Јер рекао сам: „Довека је милост чврста,
верност ти је постављена у небеса.“
3 А ти: „Савез сам склопио са изабраником својим,
заклео се свом слузи Давиду:
4 ’Потомство ћу твоје довека да учврстим,
твој ће престо да потраје кроз поколење свако!’“
Села

5 О, Господе, небеса славе чудеса твоја
и твоју верност у збору светих!
6 Јер ко је тај на небу да је Господу налик,
да је као Господ међу синовима Божијим?
7 Бог је величанствен на сабору светих,
страшнији је од свих што га окружују.
8 Господе, Боже над војскама,
ко је попут тебе моћан Господ?
Верношћу си својом обавијен.
9 Ти управљаш морем поноситим,
ти му спушташ таласе немирне.
10 Скршио си Раву као да је заклан,
душмане си своје растерао силом руке своје.
11 Твоја су небеса, баш као и земља;
свет и оно што га чини ти си поставио.
12 Југ и север ти си начинио,
и Тавор и Ермон твом имену кличу.
13 Мишица је твоја јака, рука ти је моћна,
десница је твоја подигнута.

14 Твог престола темељи су праведност и правда;
милост и истина иду испред твога лица.
15 Благо народу коме је клицање знано,
који живи у светлости лица твога, о, Господе!
16 Имену се твоме они повазdан радују,
праведношћу твојом они се уздижу.
17 Јер ти си слава њихове јакости,
наклоношћу твојом наш се рог* уздиже.
18 Јер наш је штит од Господа,
наш је цар од Светитеља Израиљевог.

19 Тада си у виђењу говорио
свом верном народу и рекао:
„Своју помоћ дао сам јунаку,
изабраног из народа дигох.
20 Нашао сам Давида, слугу свога,
уљем својим светим помазао сам га.
21 На њему ће моја рука да почива,
мишица ће моја да га јача.
22 Неће га варати непријатељ,
неће му наудити неправедник.
23 Изломићу пред њим душмане његове,
и потући оне што га мрзе.
24 Моја верност и милост моја биће са њим,
у моје ће се име подићи рог његов.
25 Његову ћу руку дигнути на море
и на реке десницу његову.

* **Псалам 89:17** Рог је симбол, метафора војне снаге, достојанства.

26 А он ће ме звати: 'Оче мој, Боже мој,
Стено мог спасења!'
27 А ја ћу га поставити за
прворођеног,
за најузвишенијег међу
царевима земље.
28 Довека ћу му очувати милост своју
и свој ћу савез да учврстим са
њим.
29 Довека ћу да учврстим потомство
његово,
престо његов биће док је дана
небу.

30 А ако синови његови мој Закон
напусте
и не живе по мојим уредбама;
31 ако прекрше одредбе моје
и заповести моје не држе;
32 казнићу им преступе шибом
и кривицу ударцима.
33 Али милост своју никад нећу да им
узмем,
верност своју нећу да порекнем.
34 Нећу да погазим свој савез,
нећу да порекнем оно што
устима обећао сам.
35 Једном сам се заклео Давиду
светошћу својом
и порећи нећу!
36 Потомство ће његово довека да
траје
и преда мном попут сунца
престо његов;
37 као месец заувек ће потрајати,
попут неба сведок верни.“
Села

38 А сада си га свргнуо, згрозио се
и разјарио на свог помазаника;
39 Порекао си савез са слугом својим,
у прашини му круну оскрнавио.
40 Зарушио си му све зидине
и утврђења му у руине
претворио.
41 Харају га сви што путем прођу,
комшијама својим постао је
ругло.
42 Дигао си десницу душмана
његових,
крвника његовог ти чиниш
веселим.
43 Још си му оштрицу мача отупио,
у боју му помогао ниси.
44 Његов сјај си окончао,
срушио му престо у прашину.
45 Скратио си дане младости његове
и загрнуо га срамотом.
Села

46 О, Господе, докле ћеш се крити?
Довека ти срџба као ватра букти?
47 Присети се дужине мог живота.
Зар узалуд створио си све
потомке људи?
48 Ко је човек који је живео, а да смрти
угледао није?
Из руку Света мртвих ко је живот
избавио?
Села
49 О, Господе, где су твоја милосрђа
давна
којима си се у верности својој
заклео Давиду?
50 Сети се, о, Господе, срамоћења
својих слугу,
која носим у недрима од народа
многих!
51 Господе, њима су нас срамотили
противници твоји;
њима су срамотили кораке твог
помазаника.

52 Благословен довека да је Господ!
Амин! Амин!

Књига Четврта

90

Псалми 90-106

Молитва Мојсија, човека Божијега.

1 О, Господе, ти си нама био
пребивалиште
кроз сва поколења!
2 Пре рођења планина,
пре него си саздао земљу и свет,
од века до века, ти си Бог.

3 Ти смртника враћаш у прашину
и говориш: „Вратите се, о,
потомци људи!“
4 Јер је у твојим очима хиљаду година
попут минулог, јучерашњег дана
и попут смене ноћне straже.
5 Односиш их ко бујица, попут сна су,
јутром су ко трава изникнули;
6 ујутро цветају и расту,
а увече суше се и вену.

7 Тако и ми нестајемо у твом гневу
и твоја нас срџба престрављује!

8 Наше си кривице пред себе ставио,
наше тајне лицем својим обасјао.
9 Тако су минули дани наши сви у твоме гневу,
попут даха године су наше испариле.
10 У нашем је веку седамдесет лета,
осамдесет лета ако смо у снази;
њихово најбоље – тегоба и мука –
брзо прођу и ми одлетимо.
11 Ко је упознао силу твога гнева?
Колико си страшан, толико си срдит.
12 Научи нас да бројимо своје дане тако,
да бисмо срце мудро задобили!

13 О, Господе, окрени се! Докле више?
Смилуј се на своје слуге.
14 Милошћу нас својом ујутро нахрани;
да кличемо, да се веселимо кроз све своје дане!
15 Обрадуј нас за све оне дане кад си нас тлачио,
за године гледане недаће.
16 Нек слугама твојим прикаже се дело твоје
и њиховој деци величанство твоје!

17 Нек наклоност Господа, Бога нашег, почива на нама.
Шта радили у томе успели!
Шта радили у томе успели!

Псалам 91

1 У заклону Свевишњег ко пребива,
у сенци Свемоћног тај почива!
2 Господу ћу рећи:
„Мој заклоне и тврђаво моја!
Мој Боже у кога се уздам.“

3 Јер он ће те избавити
из птичарске омче
и помора кобног.
4 Својим перјем покриће те,
сакрићеш се под његова крила;
штит и бедем истина је његова.
5 Страхоте ноћне нећеш се плашити,
а ни стреле која дању лети;
6 ни помора што се мраком шуња,
ни заразе што коси у подне.
7 Поред тебе хиљада ће пасти,
теби здесна и десет хиљада,
а теби се приближити неће!
8 Само ћеш рођеним очима да гледаш,
над опаким видећеш освету.

9 Зато што си у Господу, у уточишту моме,
у Свевишњем пребивалиште себи нашао
10 зло те задесити неће,
и ни близу твог шатора пошаст прићи неће.
11 Јер он ће заповедити својим анђелима
да те чувају на свим твојим путевима.
12 Они ће те понети на својим рукама,
да ногом не би о камен запео.
13 Изгазићеш и лава и змију,
прегазићеш лавића и гују.

14 „Избавићу га јер ми је привржен;
на висину, у заклон га стављам,
јер познаје моје име.
15 Он ће мене звати, а ја ћу му се одазвати;
бићу са њим у невољи да га спасем
и учиним часним.
16 Животом дугим ћу га наситити,
даћу му да види избављење моје.“

Псалам 92

Псалам. Песма за дан суботњи.
1 Баш је добро хвалити Господа,
твом имену певати, Свевишњи;
2 милост твоју ујутру јављати,
сваке ноћи верност твоју;
3 лиром са десет струна
и харфином мелодијом!

4 Јер ти си ме, о, Господе,
обрадово делом својим;
кличем труду руку твојих.
5 Како су велика дела твоја, о, Господе!
Како су дубоки науми твоји.
6 Човек без памети не зна
и безумник ово не разуме;
7 Кад зликовци ничу као трава
и кад сваки злотвор цвета,
то је да би заувек пропали!

8 А ти си довека узвишен, о, Господе!

9 О, Господе, ено твојих душмана;
ено твојих душмана, гину,
и сви што злобно раде биће одувани.
10 Ти си мој рог уздигао као у бивола,
помазан сам свежим уљем.
11 Очима гледам по зидинама мојим
оне што се против мене дижу;
ушима својим слушам злотворе.

12 Као палма грана се праведник,
као кедар расте на Ливану!
13 Посађени у Дому Господњем
цветаће у двориштима Бога нашег.
14 Биће плодоносни и када остаре,
једри и зелени биће;
15 и јављаће: праведан је Господ, стена моја,
неправде у њему нема!

Псалам 93

1 Господ влада величанством заодевен!
Загрнут је и опасан Господ снагом;
а свет је утврђен, непомичан.
2 Утврђен је од давнина престо твој,
а и ти си од искона.

3 Реке дижу, о, Господе,
реке дижу своју хуку;
реке дижу своју буку.
4 И од хуке вода многих,
и од силних таласа морских,
силнији је Господ узвишени.

5 Прописи су твоји чврсти, поуздани;
Доликује светост твоме Дому, Господе,
кроз дане многе.

Псалам 94

1 О, Боже освете!
Севни, Господе, Боже осветниче!
2 Устани, судијо земље,
па узврати бахатима истом мером.
3 Докле ће зликовци, о, Господе,
докле ће зликовци да ликују?

4 Брбљивци су, бахати хвалисавци
сви ти што опако раде.
5 Они сатиру твој народ, Господе,
и наследство твоје тлаче.
6 Убијају удовицу, дошљака
и сирочад кољу.
7 И још кажу: „Господ не види,
не опажа Бог Јаковљев!“

8 Размислите, ви свирепи људи! Будале!
Кад ћете се опаметити?
9 Не чује ли онај што је творац уха?
Не види ли онај што је творац ока?
10 Зар народе он да не кори?
Зар да не покара онај који људе знању учи?
11 Господ зна да су мисли човекове безвредне.

12 Благо ономе кога ти учиш, Господе,
кога поучаваш о Закону своме;
13 да буде спокојан у данима патње,
док се за зликовца јама не ископа.
14 Јер Господ не оставља свој народ
и наследства свога он се не одриче.
15 Јер праведност се суду враћа
и следе је сва срца честита.

16 Ко ће мене да заступа против зликоваца?
Ко ће против злочинаца уз мене да стане?
17 Да ми Господ није био помоћ,
убрзо би душа моја у гробу ћутала.
18 Када кажем – „Моја нога клеца!“ –
нек ме твоја милост окрепи, Господе!
19 Када су у мени самом многобројне бриге,
утехе ми твоје разгаљују душу.

20 Зар окрутни владари да ти буду савезници,
и они који крше заповести?
21 Уроту праве против душе праведника,
крв невиних осуде ко криву.
22 Господ ми је заклон на висини!
Мој је Бог стена уточишта!
23 Он ће њима да узврати за злобу њихову,
збрисаће их због зала њихових;
збрисаће их, Господ, Бог наш.

Псалам 95

1 Дођите! Кличимо Господу!
Ускликнимо Стени нашега спасења!
2 Дођимо пред њега с похвалама,
у песмама кличимо му!

3 Јер Господ је велик Бог,
цар је велик над свим боговима.
4 У његовој су руци дубине земаљске,
његови су врхови планина.
5 Његово је море, он га је створио;
руке су му копно начиниле.

6 Дођите да ничице попадамо!
Хајде да се поклонимо и клекнемо
пред Господом, Саздатељем нашим!
7 Јер он је наш Бог,
а ми народ његове испаше,
стадо које води.

Данас кад глас његов чујете:
8 „Тврда срца не будите као на Мериви,
у пустињи у дан Масе*.
9 Оци ваши *мене* су кушали,
изазивали ме, иако су дела моја гледали.
10 Четрдесет лета сам се гнушао оног нараштаја и рекох:
'Верности нема у њима никакве,
путеве моје они не познају.'
11 У гневу сам се тада заклео:
'Неће они ући у мој починак.'“

Псалам 96

1 Певајте Господу нову песму!
Певај Господу, сва земљо!
2 Певајте Господу и име му благосиљајте;
дан за даном навешћујте његово спасење.
3 Објавите му славу међу пуцима,
његова чудеса међу свим народима.

4 Јер велик је Господ, много хвале вредан;
страшнији од свих богова.
5 Јер ништавни су сви богови народа,
али Господ је саздао небеса.
6 Пред њим су слава и величанство,
сила и лепота у његовом Светилишту.

7 Дајте Господу, племена народна,
дајте Господу славу и силу,
8 дајте Господу славу ради његовог имена,
донесите му принос, дођите у његова дворишта,
9 клањајте се Господу сјајном у светости,
дрхти пред њим, сва земљо!
10 Говорите међу народима: „Господ влада!
Чврсто стоји свет, неће се пољуљати.
Он праведно суди народима.“

11 Нека се радују небеса, нека се весели земља,
Нека хучи море и све што је у њему,
12 нек се радује поље и све што је на њему.
Тада ће певати шумско дрвеће
13 пред Господом, јер он долази да суди земљи.
Он ће да суди свету по правди,
народима по верности својој.

Псалам 97

1 Господ влада! Нека се радује земља,
нека се радују острва многа!
2 Окружен је облацима, густом тамом;
на праведности и на праву престо му почива.
3 Пред њим огањ сукља,
на све стране пали његове душмане.
4 Његове муње блеште светом,
а земља задрхти када то угледа.
5 Као восак топе се планине пред Господом,
пред Господарем земље целе.
6 Праведност његову небеса јављају
и славу његову сви народи виде.

7 Нека се постиде све слуге кипова,
сви који се идолима хвале;
о, божанства разна, њему се клањајте!

* **Псалам 95:8** Према 2. Мој 17,7*Маса* и *Мерива* су места чија имена, *свађа* и *искушавање* имају сликовито значење.

8 Сион чује па се радује;
веселе се Јудина насеља
због судова твојих, Господе.
9 Јер, Господе, ти си Свевишњи све земље;
неизмерно узвишен си над свим божанствима!
10 О, ви што Господа волите, зло замрзите!
Он је чувар душе својих верних;
он отима душу њину из зликовачких руку.
11 По праведнику расипа се светло
и весеље у срца честитих!
12 Праведници, радујте се у Господу!
Захваљујте му,
светост његову спомињите!

Псалам 98

Псалам.
1 Певајте Господу нову песму,
јер је чудеса учинио!
Десница му донесе победу
и мишица његова света.
2 Спасење је своје Господ обзнанио,
наочиглед народа је објавио праведност своју.
3 Сетио се своје милости
и своје верности према дому Израиљевом,
и сви су крајеви земље
видели спасење Бога нашег.

4 Ускликни Господу, земљо сва!
Подвикујте, запевајте и засвирајте!
5 Засвирајте Господу уз харфу;
и уз харфу, и уз звуке песме.
6 Уз трубе, уз јеку рогова
ускликните пред царем Господом!

7 Нека хучи море и све што је у њему,
свет и његови становници.
8 Нек рукама запљескају реке,
с њима горе нек радосно кличу
9 пред Господом;
јер долази да суди земљи,
да поштено суди свету
и људима по правди.

Псалам 99

1 Господ влада –
нек народи дрхте!
Над херувимима он седи –
нек се земља тресе!
2 Велики је Господ на Сиону,
узвишен је над свим народима.
3 Велико ти име нека славе,
јер је страшно –
он је свет!

4 Моћан је цар који воли правду;
Јакову си учврстио подједнако
и правду и праведност,
ти си то учинио.
5 Уздижите Господа, Бога нашег!
Поклоните се пред подножјем његових ногу,
јер је он свет.

6 Мојсије и Арон, свештеници његови;
Самуило, један од оних што су му се молили,
звали су Господа
и он их је услишио.
7 У стубу од облака им је говорио,
а они су држали прописе
и уредбе које им је дао.

8 О, Господе, Боже наш,
ти си их услишио!
Био си им Бог који опрашта
али и онај што кажњава њихова злодела.
9 Уздижите Господа, Бога нашег!
Поклоните се на његовој светој гори,
јер наш Господ, Бог је свети.

Псалам 100

Псалам захвалности.
1 Кличи Господу, земљо сва!
2 Радо Господу служите,
прићите му певајући!
3 Знајте: Господ је Бог, он нас је саздао
и њему припадамо;
ми смо његов народ
и стадо његове испаше.

4 Са хвалама улазите на врата његова
и с песмама у његова дворишта;
хвалите га,
име му славите.
5 Јер је добар Господ,
јер је милост његова довека
и веран је нараштају сваком!

Псалам 101

Давидов Псалам.
1 О милости и о правди певам!
Ја теби, Господе, певам похвале.

2 Предаћу се путу беспрекорном!
Када ћеш ми доћи?

У чистоти срца свога
живећу у свом дому.
3 Ствари гнусне
не стављам пред очи своје;
отпадничке ствари мрзим,
на њих не пристајем!
4 Ништа немам с подлацима
и за зло нећу да знам.

5 Ко свог ближњег иза леђа оцрњује,
ја тога сатирем;
ко је пркосног погледа и надменог срца,
ја тога не трпим.

6 Моје су очи на вернима у земљи
да би са мном боравили;
нек ми служи онај
који иде путем беспрекорним.

7 У мом дому места
нема за препредењака,
пред очима мојим лажов
потрајати неће.

8 Из јутра у јутро сатирем
све неверне *из* земље,
све злотворе истребљујем
из Господњег града.

Псалам 102

Молитва ојађеног човека пред Господом, кад излива своју муку.

1 О, Господе, чуј молитву моју
и мој вапај нек до тебе дође!
2 Своје лице не скривај од мене у дану невоље,
ухо своје пригни мени;
ти пожури,
услиши ме у дан кад те зовем.

3 Моји дани нестају у диму,
попут пећи кости ми спечене.
4 Срце је моје као трава кошена, увела,
па ни хлеб се не сетим да једем.
5 Од јецања мога силног
кожа ми се слепила за кости.
6 На пустињску буљину личим
и на ћука с рушевина пустих!
7 Будан лежим,
постао сам птица што самује на крову.
8 Поваздан ми се ругају душмани,
именом мојим проклињу они што ме руже.
9 Пепео једем као да је хлеб;
то што пијем са сузама мешам,
10 због твог гнева и љутине твоје;
јер си ме подигао, па онда бацио.
11 Као сенка бледе дани моји,
ја сам као трава спарушена.

12 А ти си, Господе, довека! Ти трајеш,
спомињеш се кроз нараштај сваки.
13 Ти устајеш да Сиону се смилујеш,
јер је време да га помилујеш,
јер је дошло време одређено.
14 Јер слуге твоје воле му зидине,
жао им је његових руина.
15 Дрхтаће народи од имена Господњег
и од твоје славе сви цареви земаљски;
16 јер ће Господ да изгради Сион
и објави се у његовој слави;
17 када чује молитву јадника
њихове вапаје презрети неће.

18 Нек се то запише за нараштај нови,
за народ саздан да Господа слави!
19 Јер ће с висине светости своје гледати Господ,
с небеса ће земљу да погледа;
20 чуће ропац заточених
и од смрти спасти осуђенике;
21 да објави са Сиона име Господње
и хвалу своју у Јерусалиму;
22 када се заједно окупе народи,
и царства да Господу служе.

23 Сред живота снагу ми је одузео
и дане ми прекратио!
24 Рекао сам:
„Не узми ме усред мојих дана
кад већ живиш од рода до рода!
25 Ти си у почетку утемељио земљу,
и небеса су дело твојих руку.
26 Она ће пропасти, али ти ћеш остати,
и све ће се исхабати као изношена одећа,
изменићеш их као одећу и проћи ће.
27 А ти си *увек* исти,

веку твоме *нигде* краја нема.
28 Синови твојих слугу живеће
и потомци њихови пред тобом
спокојни ће бити.“

Псалам 103

Давидов.
1 Благосиљај, душо моја, Господа
и име му свето све што је у мени!
2 Благосиљај, душо моја, Господа,
не заборави сва доброчинства
његова!
3 Он ти кривице све твоје опрашта
и лечи ти све болести твоје;
4 од пропасти спасава ти живот,
овенчава милошћу и милосрђем;
5 живот ти добротом храни,
младост ти је свежа ко у орла.

6 Господ чини оно што је право,
пресуђује у корист тлачених.

7 Путеве је своје открио Мојсију,
дела своја деци Израиља.
8 Милостив и милосрдан је Господ,
дуготрпљив, богат милосрђем.
9 Не тужи *нас* без престанка,
довека се он не гневи.
10 По гресима нашим он нам не
узвраћа,
не плаћа нам према кривицама.
11 Јер колико је небо над земљом
високо,
толика је над богобојазнима
милост његова.
12 Колико је исток од запада далеко,
толико је преступе наше од нас
удаљио.

13 Као кад се отац на децу сажали,
сажали се Господ богобојазнима.
14 Јер он зна како смо грађени
и сећа се да смо тек прашина.
15 Попут траве човекови су дани,
попут цвета на ливади што
цвета;
16 ветар задува и већ је нестао,
више га се и не сећа место где је
био.
17 А милост је Господња одувек
и заувек на богобојазнима
и праведност његова на
њиховим потомцима;
18 на онима који држе његов савез,
који памте његове прописе и
извршавају их.

19 Господ је на небесима поставио
свој престо
и над свим царством својим
влада.

20 Благосиљајте Господа, анђели
његови,
јаки и снажни,
који чините по његовој речи
и слушате његове наредбе!
21 Благосиљајте Господа, све војске
његове,
слуге његове, што чините како
му је драго!
22 Благосиљате Господа, сва дела
његова,
где год да је место у коме он
влада!

Благосиљај, душо моја, Господа!

Псалам 104

1 Благосиљај, душо моја, Господа!

О, Господе, о, мој Боже, ти си од свих
већи;
оденут си и сјајем и славом!

2 Светлошћу је као плаштом заогрнут,
као шатор простиреш небеса.
3 Греде горњих одаја својих у
воде полаже,
облаке у кочије своје преже,
на крилима ветра језди.
4 Он своје анђеле чини ветровима,
и своје слуге огњеним
пламеновима.

5 Он је земљу поставио на њене
темеље,
у веке векова неће се помаћи.
6 Дубинама си је покрио као
покривачем,
а воде су јој биле над горама.
7 Повлаче се од прекора твога,
одтекле су од тутњаве грома
твога –
8 када су се горе дигле и долине
слегле –
тамо где си им и одредио место;
9 не прелазе међу што си им ставио,
вратити се неће да земљу
прекрију.

10 Ти изворе шаљеш долинама
да потеку међу планинама.
11 Они поје сваку пољску зверку
и жеђ гасе дивљим магарцима.
12 Небеске се птице крај њих гнезде
и певају у растињу.
13 Из горњих одаја својих натапаш горе
и земља је пуна плода дела твојих.
14 Ти чиниш да за стоку трава расте,
биље што га човек обрађује,
да би земља уродила хлебом;
15 и вино што човеку разгаљује срце,
уље што лице озари
и хлеб што храни човеку срце.
16 Господња су стабла наливена,
кедрови што их је усадио на Ливану;
17 на њима се птице гнезде,
у чемпресима рода им се скуђи.
18 На високим горама живе дивокозе,
а камењари даманима уточиште дају.

19 Он је месец начинио да се мери време,
а и сунце зна када да зађе.
20 Ти спушташ таму и ноћ бива,
па измиле све шумске живуљке.
21 Лавови за пленом ричу
тражећи од Бога за себе храну.
22 Кад сунце заруди
они се окупе у јазбини својој и лежу.
23 А човек иде за послом својим
и ради до вечери.

24 О, Господе, како је много дела твојих!
Свако си од њих учинио мудро
и твојих је створења пуна земља!
25 Ено мора, великог и широких обала,
врве од безбројних створења,
животиња малих и великих;
26 По њему бродови броде
и Левијатан* кога си начинио у њему игра.
27 Сви они чекају тебе
да им на време даш оно што једу.
28 Ти им дајеш
и они то сакупе;
ти отвараш руку своју
и они су сити добра.
29 Кад сакријеш лице своје
они се препадну;
кад им узмеш дах, они скапавају
и поново иду у прашину.
30 Кад им пошаљеш свој дах они настају;
ти обнављаш лице земље.

31 Нек довека буде слава Господња!
Нек делима својим радује се Господ!
32 Он у земљу гледа и она се тресе;
он дотиче горе и оне се диме.

33 Кроз свој живот певаћу Господу,
док ме има Бога мога прослављаћу!
34 Угодне му биле мисли моје,
а ја ћу да се радујем у Господу.
35 Нек грешници нестану са земље
и злобника нека више нема!

Благосиљај, душо моја, Господа!

Славите Господа!

Псалам 105

1 Хвалите Господа, призивајте му име,
објавите његова дела међу народима.
2 Певајте му, славите га песмом,
говорите о свим његовим чудесима.
3 Хвалите се светим именом његовим,
нек се радују срца оних који траже Господа.
4 Тражите Господа и његову снагу,
тражите свагда лице његово.

5 Памтите чудеса која је учинио,
чуда и судове уста његових.
6 О, семе Аврахамово, слуго његов,
децо Јаковљева, изабраници његови!
7 Он је Господ, Бог наш,
судови су његови по свој земљи.

8 Он се сећа увек његовог савеза,

* **Псалам 104:26** Не зна се тачно значење ове речи. Преводи се као *кит, крокодил*, или *морска неман.*

речи што је заповеди за хиљаду нараштаја,
9 који је склопио са Аврахамом,
и којим се заклео Исаку,
10 за уредбу га је поставио Јакову,
Израиљу за вечни савез,
11 говорећи: „Теби ћу дати земљу хананску,
као део вашега наследства.“

12 Док их је још било мало,
тек шачица дошљака у земљи,
13 лутајући од народа до народа,
од једног царства до другог,
14 није дао ником да их тлачи,
ради њих је кажњавао цареве:
15 „Не дирајте моје помазанике,
мојим пророцима злобу не чините!“

16 Он је глад призвао на земљу,
укинуо свако снабдевање хлебом.
17 Човека је послао пред њима,
Јосифа, проданог у робље.
18 Ноге су му спутали ланцима,
а врат су му оковали гвожђем;
19 све до часа кад се испунила реч о њему,
реч Господња га је прокушала.
20 Цар је заповедио да га пусте,
владар народа га је ослободио.
21 Поставио га је за господара куће,
за управитеља свих својих добара;
22 да по својој вољи води му главаре,
старешине му мудро саветује.

23 Тако је Израиљ дошао у Египат;
Јаков, дошљак у Хамовој земљи.
24 И он је веома умножио свој народ,
бројнији су били од својих душмана.
25 Окренуо им је срце да замрзе његов народ,
да му се на слуге пакосно окоме.
26 Послао је Мојсија, свог слугу,
и Арона, свог изабраника.
27 И они су пред њима приказали његове знакове
и чудеса по Хамовој земљи.
28 Спустио је таму на њу, помрачио је,
и они* нису били непослушни његовој речи.
29 Воде им је у крв претворио
и рибе им поморио.
30 Земља им је врвела од жаба,
чак и одаје њихових царева.
31 Заповедио је, па су обади и комарци
навалили на све њихове крајеве.
32 Град им је као кишу дао
и пламене муње по њиховој земљи.
33 Лозе им је и смокве сломио,
скршио им стабла по њиховом крају.
34 Заповедио је, па су грунули
безбројни скакавци и гусенице.
35 Обрстили су све биље њихове земље,
појели им летину са поља.
36 Побио је све првенце њихове земље,
први плод све њихове мужевности.
37 Извео их је са сребром и златом,
међу његовим племенима није било посрнулих.
38 Египат је одахнуо када су изашли,
јер их је од њих спопала страхота.

39 Облак је као заклон разастро
и пламен да ноћу светли.
40 Молили су га и он им доведе препелице,
хлебом с неба их насити.
41 Отворио је стену и воде прокуљаше,
потекле су као поток у земљи сувој.

42 Јер се сетио свог светог обећања Аврахаму,
слузи своме.
43 Извео је свој народ у радости,
уз клицање своје изабране.
44 Дао им је земље туђинске,
запосели су труд народа;
45 да би се држали његових прописа
и законе његове слушали.

Славите Господа!

* **Псалам 105:28** Према стиху 26, јасно је да се ради о Мојсију и Арону.

Псалам 106

1 Славите Господа!

Хвалите Господа јер је добар,
јер је милост његова довека.

2 Ко ће да искаже силна Господња дела,
да му сву славу разгласи?
3 Благо онима што се држе правде,
онима што увек поступају праведно.

4 Сети ме се, о, Господе,
када си милостив свом народу;
у спасењу своме
и мене се сети;
5 да видим напредак твојих изабраних,
да се радујем у радости народа твога
и хвалим се са твојим наследством.

6 Згрешили смо као преци наши;
учинили смо неправду,
скривили смо!
7 Наши преци у Египту нису разумели чудеса твоја,
нису спомињали твоју велику милост,
па су се побунили крај мора,
крај Црвеног мора.
8 А он их је избавио зарад свог имена,
да би силу своју показао.
9 Запретио је Црвеном мору
и оно је пресушило,
па их је водио дубинама
као по пустињи.
10 Спасао их је од руке мрзитеља,
откупио из руке душмана.
11 И воде су преплавиле њихове крвнике,
нико од њих преостао није.
12 Тада су поверовали његовим речима
и певали му хвалоспеве.

13 Али брзо су му дела заборавили,
на савет његов чекали нису.
14 У пустињи их спопаде жудња,
у пустари су искушавали Бога.
15 И он је дао како су тражили,
али им је душе разболео.
16 У табору су завидели Мојсију и Арону,
свецу Господњем.
17 На то се земља распукла,
прогутала је Датана
и затрпала Авиронову дружину.
18 Букнула је ватра у дружини,
сукнуо је пламен на злобнике.
19 На Хориву излили су теле,
клањали се ливеном идолу;
20 заменули су Славу своју
за лик вола који пасе траву!
21 Заборавили су Бога, свог избавитеља,
који је у Египту велика учинио дела;
22 чудеса у Хамовој земљи
и страхоте на Црвеном мору.
23 Рекао је да би их истребио,
да његов изабраник Мојсије
није стао пред њега у процеп,
и одвратио његов разорни гнев.

24 Презрели су земљу милу
и нису веровали његовој речи.
25 Гунђали су у својим шаторима
и глас Господњи слушали нису.
26 А он им се заклео
да ће их побити у пустињи;
27 да ће им побити децу међу народима
и раселити по земљама.

28 Али они су се приклонили Вал-Фегору
и јели жртве за мртве.
29 Својим су га поступцима на гнев изазвали
па је пошаст букнула међу њима.
30 Али устао је Финес да посредује
и пошаст је стала.
31 То му се урачунало као праведност
кроз сва поколења, довека.
32 Гневили су га и на водама Мериве,
па је и Мојсије због њих настрадао;
33 јер су му дух раздражили
па је непромишљено говорио уснама својим.

34 Нису истребили народе
за које им је Господ заповедио.
35 Помешали су се с народима,
навикнули на њихова дела.
36 Служили су њиховим идолима

и они су им постали замка.
37 Жртвовали су своје синове
и своје ћерке злодусима.
38 Проливали су невину крв,
крв својих синова и својих ћерки
које су жртвовали идолима Ханана;
крвљу су опоганили земљу.
39 Оскрнавили су се делима својим,
одали се блуду поступцима
својим.

40 Тада је плануо гнев Господњи на
његов народ,
згадило му се његово наследство.
41 Предавао их је у руке народа
па су над њима владали они што
их мрзе;
42 тлачили их њихови душмани,
понизили под њиховом влашћу.
43 Много пута их је избављао,
али су били бунтовних намера,
па су пропадали у својим
кривицама.
44 Али он би их погледао у њиховој
муци,
чуо би им преклињање;
45 па се због њих подсетио свог савеза
и сажалио по великој милости
својој.
46 Чак је учинио да им се смилују
сви тлачитељи њихови.

47 Спаси нас, Господе, Боже наш,
скупи нас од народа,
да хвалимо твоје свето име,
да се дичимо твојом славом.

48 Благословен да је Господ, Бог
Израиљев,
од века до века.
И сав народ нека каже:
„Амин.“

Славите Господа!

Књига Пета

107

Псалми 107-150

1 Хвалите Господа јер је добар,
јер је милост његова довека!

2 Нек говоре тако они што их је Господ
откупио,
они откупљени из руке
душмана;
3 које је окупио из земаља истока и
запада,
са севера и с мора.

4 Тек, тумарали су по пустињи,
по беспућу и нису нашли место
да се скрасе.
5 А били су и гладни и жедни,
душу своју да испусте.
6 Господу су завапили у чемеру своме
и он их је избавио од њихових
мука!
7 Равним путем их је повео
да се скрасе, да се скуће.
8 Нек Господа они хвале за његову
милост,
за чудеса над потомцима људи!
9 Јер он пои грло жедном,
добрим сити душу гладном.

10 Чаме у мраку, у тами;
оковани и бедом и гвожђем;
11 јер Божијим речима пркосе,
презрели су савет Свевишњега.
12 А он им је патњом срца понизио;
срљали су, а помоћи ниоткуда.
13 Господу су завапили у чемеру
своме
и он их је спасао од њихових
мука!
14 Извео их је из мрака, из таме,
окове им поломио.
15 Нек Господа они хвале за његову
милост,
за чудеса над потомцима људи!
16 Јер је он разбио бронзана врата,
изломио гвоздене вратнице.

17 Побудалише због својих
преступничких путева,
мучише се због својих кривица.
18 Души им се сва храна згадила
и до самих врата смрти су
пристигли.
19 Господу су завапили у чемеру
своме
и он их је спасао од њихових
мука!
20 Реч своју им је послао, па су
оздравили;
из рака њихових их је извукао.
21 Нек Господа они хвале за његову
милост,
за чудеса над потомцима људи!
22 Нек жртвују жртве захвалнице;

нек му дела објављују, нека кличу!

23 Они што су морем бродовима пловили,
што су трговали на великим водама;
24 они су видели дела Господња,
његова чудеса у дубини;
25 када је заповедио, ветру наредио
да таласе мора олује подигне.
26 И они се дижу до небеса,
ломе се до дубина,
па им се душа топи од зебње.
27 Љуљају се, тетурају ко пијани,
нестаје им сва вештина.
28 Господу су завапили у чемеру своме
и он их је извео из њихових мука!
29 Олују је умирио
и таласи мора утихнуше.
30 А када се стишају, поморци се радују;
он их води до жељене луке.
31 Нек Господа они хвале за његову милост,
за чудеса над потомцима људи!
32 Нека га уздижу на народном сабору
и нека га славе у старешинском збору!

33 Он претвара реке у пустињу,
врела воде у тло спарушено;
34 плодну земљу у слатину
због зла оних који на њој живе.
35 Од пустиње он језеро чини,
од земље пусте водене изворе.
36 Ту је гладне населио
и они су град подигли;
37 поља су засејали, винограде посадили
и они обиље плодова рађају.
38 И он их је благословио
па су се веома умножили;
ни стока им се проредила није.

39 Али због тлачења, невоље и јада
они се проредише, погурише.
40 Он излива презир на племиће,
пушта да тумарају пустаром беспутном;
41 док убогог уздиже, од невоље склања,
попут стада његов пород множи.
42 Виде то праведни па се радују,
а сви неправедни затварају своја уста.

43 Ко је мудар? Тај нек ово памти,
у Господњу милост нек прониче!

Псалам 108

Песма. Псалам Давидов.
1 Срце ми је вољно, Боже,
да ти певам,
да ти свирам бићем својим!
2 Будите се, о, лиро и харфо,
ја бих зору да пробудим.
3 О, Господе, хвалићу те међу народима,
славићу те међу туђинцима.
4 Јер је велика милост твоја, поврх је небеса;
до облака сеже верност твоја.
5 Нека си узвишен врх небеса, Боже;
слава твоја нек је над свом земљом.

6 Десницом нас својом спаси, услиши нас,
па да твоји миљеници избављени буду.
7 У свом Светилишту Бог је објавио:
„Заклицаћу, поделићу Сихем,
премерићу долину Сокота.
8 Мој је Галад, мој је Манасија;
Јефрем ми је кацига на глави,
а Јуда ми царско жезло.
9 Моав ми је корито за прање,
на Едом сам бацио сандалу,
ускликнућу поврх Филистеје!“

10 Ко ће мене да отпрати у град утврђени?
А на Едом ко ће ме повести?
11 Нећеш ли ти, о, Боже,
који си нас одбацио,
па с војскама нашим, Боже,
више не корачаш?
12 Помоћ дај нам испред противника,
узалуд је људско избављење.
13 Силно ћемо ступати са Богом,
изгазиће наше противнике!

Псалам 109

Хоровођи. Псалам Давидов.
1 О, Боже слављења мојега,

немој да зањутиш!
2 Ено, уста злобна и уста пакосна
на мене су разјапљена;
клевећу ме језиком лажљивим.
3 Окружили су ме речима мржње,
без разлога напали ме.
4 Тужбама ми узвраћају љубав,
али ја се предајем молитви.
5 На добро ми узвраћају злобом
и мржњу ми враћају за љубав.

6 Против таквог постави зликовца,
тужитеља, нек му стоји с десна!
7 Када му се суди, кривац нека буде;
нека му се и молитва у грех
преокрене!
8 Нек му дани буду малобројни,
нека се његова служба да
другоме.
9 Нек му деца сирочад постану
и жена му удовица!
10 Нека му се деца потуцају, нека
просе;
нека моле када оду из својих
руина!
11 Нек му плени зајмодавац све што је
његово,
нека му туђинац имање
опљачка!
12 Немао никога да му се смилује,
сирочад му немала никога који
би их пожалио!
13 Нека му се семе затре,
име им се избрисало у колену
другом!
14 Нек се памте кривице његових
предака пред Господом,
грех мајке његове нек се не
избрише!
15 Нека буду трајно пред Господом,
а он са земље нек им збрише
спомен!

16 Јер се није сетио милост да искаже,
већ је кињио сиромаха,
невољника,
убијао очајника.
17 Волео је клетву,
па нека га стигне;
благослов му није био мио,
па нека је далеко од њега.
18 Ко оделом у клетву се облачио,
па нек се она као вода у њега
улије
и као уље у његове кости.
19 Нек му она буде ко огртач у кога се
замотава,
као појас који стално опасује!
20 Нека тако Господ плати мојим
тужитељима
и онима што о мени говоре
злобно!

21 А ти, о, Господе Боже,
чини са мном како доликује
твом имену;
избави ме јер је милост твоја
добра.
22 Ево, и сиромах и невољник ја сам,
прободено срце је у мени.
23 Бледим као сенка издужена,
одуван сам ко скакавац.
24 Од поста ми колена клецају;
тело ми је мршаво, без сала.
25 Постао сам ругло за њих,
одмахују главом кад ме виде.

26 О, Господе, помози ми!
Спаси мене, о, мој Боже, по
милости својој!
27 Нека знају људи да је ово рука твоја;
да си то ти, о, Господе, учинио.
28 Они нека куну а ти благосиљај;
а када се дигну нека се застиде,
а твој ће се слуга радовати.
29 Нека се тужитељи моји у бруку
обуку,
срамотом својом нека се покрију
ко плаштом.

30 Хвалићу Господа на сав глас!
Славићу га усред мноштва;
31 јер је убогоме стао с десне стране
да га спасе од оних што му души
пресуђују!

Псалам 110

Псалам Давидов.
1 Рече Господ Господу моме:

„Седи мени с моје десне стране,
док душмане не положим твоје,
за твоје ноге постоље да буду.

2 Жезло снаге твоје пружа Господ са
Сиона:
Сред душмана својих владај!
3 Твој ће ти се народ радо дати у дану
твог похода;

у сјају славе, у цику зоре
младићи су твоји као роса.“

4 Господ је дао заклетву
и неће је повући:
„Ти си довека свештеник
по реду Мелхиседековом.

5 Господ ти је с десне стране
и цареве ломи у дану свог гнева.
6 Он народима суди, све је пуно лешева;
широм поља он главе разбија.
7 Он из потока крај пута пије
и због тога диже главу.“

Псалам 111

1 Славите Господа!

Хвалићу Господа целим срцем својим,
на сабору праведника и у заједници!

2 Велика су дела Господња,
жељан их је свако ко ужива у њима.
3 Величанствено и славно дело је његово,
праведност његова трајаће довека.
4 Чудеса је своја учинио да се памте,
милосрдан је и милостив Господ.
5 Храну даје богобојазнима,
свог савеза довека се сећа.

6 Свом народу јавио је силу дела својих,
дајући им наследство народа.
7 Веродостојна су и праведна дела његових руку,
сви његови прописи су поуздани;
8 постављени од века до века,
учињени истинито и праведно.
9 За свој народ откуп је послао
и свој савез вечно поставио;
име му је и свето и страшно.

10 Мудрост отпочиње богобојазношћу.
Баш су разборити сви који тако чине*
и слава им траје за век века.

Псалам 112

1 Славите Господа!

Благо човеку што се Господа боји
и у заповестима његовим радо ужива.

2 Моћно ће му потомство бити по земљи,
нараштај ће праведника благословен бити.
3 У кући му благо и иметак,
праведност му постојана вавек.
4 Светло и у тами сија праведнима,
милосрднима, милостивима и правичнима.
5 Сажаљив је добар човек, позајмљује,
праведно се у послу опходи.

6 Тај се никад уздрмати неће,
сећање на праведника трајаће довека.
7 Он не стрепи пред лошим вестима,
поузданог срца у Господа се узда.
8 Прибраног је срца, не страхује
док не заликује над душманима својим.
9 Он нештедимице дели,
даје сиротињи,
праведност његова остаје довека;
рог ће му се у части уздићи.

10 Видеће то злотвор, озлојадиће се,
шкрипаће зубима и гришће се;
пропашће жудња злотвора!

Псалам 113

1 Славите Господа!

О, славите, слуге Господње,
славите име Господње!
2 Нек име Господње прослављано буде
од сад па довека!
3 Од изласка сунца па до његовог заласка,
прослављано било име Господње!

4 Над свим народима узвишен је Господ,
слава му је врх небеса.

* **Псалам 111:10** Они који држе савез и богобојазни су, према контексту овог и претходног стиха.

5 Ко је као Господ, Бог наш,
што столује у висини;
6 што се сагне да погледа
и по небу и по земљи?

7 Сиромаха диже из прашине,
из буњишта диже убогога;
8 да га посади с племићима,
с племићима његовог народа.
9 Од нероткиње у кући
чини срећну мајку деце.

Славите Господа!

Псалам 114

1 Када је из Египта изашао Израиљ,
дом Јаковљев из народа
туђинског језика,
2 Јуда је постао његово Светилиште
и Израиљ царство његово.

3 Видело то море, па устукну,
а и Јордан потече уназад.
4 Ко овнови поскакаше горе
и брежуљци попут јагњаца.

5 Море, што си утекло?
Јордане, што си уназад потекао?
6 Горе, што скачете ко овнови
и ви, брежуљци, попут јагњаца?

7 Пред Господом потресе се, земљо,
пред Јаковљевим Богом;
8 што претвара стену у језеро,
кремен-камен у свој извор воде.

Псалам 115

1 Немој нама, о, Господе, немој нама,
већ имену своме славу подај,
због милости своје и истине
своје!

2 Зашто народи да говоре:
„Тај Бог њихов, где је?“
3 А Бог наш је на небесима
и он чини све што му се прохте!
4 Сребро су и злато њихови идоли,
људских руку дело.
5 Са устима – а неми,
са очима – а слепи;
6 са ушима – а глуви
и са носем који не мирише;
7 са рукама које не пипају,
са ногама које се не крећу
и са грлом што ни глас да пусти.
8 Такви ће да буду ти што су их
начинили,
сви који се у њих поуздају!

9 Израиљу, у Господа се уздај!
Он им је помоћник, он им је
штит!
10 Доме Аронов, у Господа се уздај!
Он им је помоћник, он им је
заштитник!
11 Ви што стрепите од Господа,
у Господа се уздајте!
Он им је помоћник, он им је
заштитник!

12 Сетио се и нас Господ!
Нек нас благослови,
нека благослови дом Израиљев;
нека благослови дом Аронов!
13 Благословиће оне што стрепе од
Господа,
како мале тако и велике.

14 Умножио вас Господ,
и вас и децу вашу!
15 Благословио вас Господ,
Саздатељ небеса и земље!

16 Небеса су Господња небеса,
а земљу је дао потомцима људи.
17 Преминули не славе Господа,
ни сви што у покој иду;
18 а ми Господа славимо
сада и довека!

Славите Господа!

Псалам 116

1 Ја волим Господа, јер је чуо мој глас
и преклињања моја;
2 пригнуо је ухо своје к мени
и докле живим ја ћу да му
вапим!

3 Смртна су се ужад сплела око мене
и замка Света мртвих спопала
ме;
снађоше ме и мука и чемер.
4 Али име сам Господње звао:
„О, Господе, преклињем те,
избави ми душу!“

5 Милостив је и праведан Господ,
наш је Бог милосрдан!

6 Господ брани простодушне,
јер када сам био лаковеран, он
me је спасао.

7 Ти се опет смири, душо моја,
јер ти Господ обилно узврати!
8 Да, ти си душу моју од смрти спасао,
око моје од плакања,
ногу моју од спотицања.
9 У земљи живих
пред Господом ја ћу ићи.

10 Поверовао сам, макар и говорим:
„Ојађен сам јако!“
11 А рекао сам брзоплето:
„Сваки човек је лажљивац!“

12 Чиме Господу да узвратим
за све његово добро према мени?

13 Чашу ћу спасења да подигнем,
Господње ћу име да призовем!
14 Завете своје извршићу Господу
пред целим његовим народом.

15 Скупоцена је у очима Господњим
смрт његових верних.
16 О, Господе, ја сам слуга твој!
Твој сам слуга, син твоје
слушкиње,
са мене си расково окове!

17 Принећу ти жртву захвалницу
и призваћу ја име Господње!
18 Завете своје извршићу Господу
пред целим његовим народом;
19 у двориштима Дома Господњег,
усред тебе, о, Јерусалиме.

Славите Господа!

Псалам 117

1 Сви пуци, славите Господа,
величајте га, сви народи!
2 Јер му је моћна милост према нама
и довека истина је Господња!

Славите Господа!

Псалам 118

1 Хвалите Господа јер је добар,
јер је милост његова довека!

2 Нек Израиљ каже:
„Јер је милост његова довека!“
3 Нека дом Аронов каже:
„Јер је милост његова довека!“
4 Нека кажу они који стрепе од
Господа:
„Јер је милост његова довека!“

5 У тескоби Господа сам звао;
чуо ме је Господ,
извео ме на пространо место.
6 Господ је на мојој страни, нећу се
бојати;
шта ми може учинити човек?
7 Господ је на мојој страни,
међу мојим помагачима;
ја ћу само да ликујем
над онима што ме мрзе.

8 Боље је у Господу уточиште наћи,
него у човеку ослонац пронаћи.
9 Боље је у Господу уточиште наћи,
него у племићима ослонац
пронаћи.
10 Сви народи опколише мене,
али сам их потиснуо у име
Господње.
11 Опколише ме, баш ме окружише,
али сам их потиснуо у име
Господње.
12 Прекрише ме као пчеле,
ал’ згасnуше ко пламен у трњу,
јер баш сам их потиснуо у име
Господње.
13 Дивље су ме гурнули да паднем,
али ми је Господ помогао.
14 Господ је моја сила и песма,
он ми је спасење!

15 Повик клицања и спасења
у шатору је праведника,
силна је на делу десница Господња.
16 Подигла се десница Господња!
Силна је на делу десница
Господња!
17 Ја умрети нећу, живећу
дела Господња да објавим.
18 А корио ме је Господ, баш ме је
корио;
али смрти предао ме није.
19 Врата праведности отворите мени,
да кроз њих прођем и хвалим
Господа!
20 То су врата Господња,
праведни ће кроз њих проћи.

21 Хвалићу те, јер си ми се одазвао,
јер си мени Спаситељ постао!

22 Камен што су зидари одбацили,
постаде камен угаони.
23 Од Господа ово беше
и то је дивно у нашим очима.
24 Ово је дан саздан од Господа;
радујмо се и кличимо у њему!

25 О, Господе, вапимо ти, спаси!
О, Господе, вапимо ти, успех дај нам!

26 Благословен онај који долази у име Господње!
Благосиљамо вас из Дома Господњег!
27 Господ је Бог,
нас је обасјао.
Жртву празничну конопцима завежите
за рогове жртвеника.

28 Бог мој ти си, тебе ћу да хвалим;
о, мој Боже, тебе да величам!

29 Хвалите Господа јер је добар,
јер је милост његова довека!

Псалам 119

א *Алеф*

1 Благо људима беспрекорног пута,
по Господњем Закону што живе.
2 Благо онима што се држе његових прописа,
што га траже целим срцем;
3 и неправду што не чине,
према стазама његовим што живе.
4 Своје си нам одредбе ти дао
да би их се предано држали.
5 О, када би моје стазе постојане биле,
да се твојих уредаба држим!
6 Ја се онда застидео не би,
све заповести твоје кад бих разматрао.
7 Честитог ћу срца хвалу теби дати,
кад правила праведности твоје будем научио.
8 Држаћу се твојих уредаба,
а ти мене сасвим не напуштај!

ב *Бет*

9 Како младић чистим пут свој да одржи?
Држећи се речи твоје.
10 Тебе тражим целим срцем својим,
не дај ми да лутам од твојих заповести.
11 Твоју реч сам у срце сакрио
да ти не бих сагрешио.
12 О, Господе, благословен ти си!
Поучи ме својим уредбама.
13 Уснама ја својим објављујем
сва правила уста твојих.
14 Радујем се путу прописа твојих
као да је сваковрсно благо.
15 На одредбе твоје мислим,
на путеве твоје пазим.
16 Уживам у уредбама твојим,
забораву реч ти не дам.

ג *Гимел*

17 Слузи своме благонаклон буди,
па да живим и реч твоју држим.
18 Очи ми отвори, па да гледам
у чудеса твојега Закона.
19 Ја сам дошљак на земљи,
заповести своје не скривај од мене.
20 Сатире се душа моја,
јер за правилима твојим стално жуди.
21 Ти бахате прекореваш, проклети су они
који застранише од заповести твојих.
22 Скини с мене ругања и презир,
јер се твојих прописа ја држим.
23 И главари заседају, против мене се договарају;
а твој слуга размишља о твојим уредбама.
24 Да, прописи су твоји
уживања моја, саветници моји.

ד *Далет*

25 Душа ми се с прашином слепила,
по својој ме речи ти оживи.
26 Путеве сам своје изложио и ти си ме услишио,
поучи ме својим уредбама.
27 Дај да схватим пут твојих одредби,
па да твоја чудеса разматрам.
28 Од туге ми душа јеца,
по својој ме речи ти оснажи.
29 Пут заблуде уклони од мене,
свој ми Закон милостиво даруј.
30 Пут верности ја сам одабрао,
правила сам твоја пригрлио.

31 Уз прописе твоје ја пријањам;
о, Господе, не дај да се осрамотим.
32 Путем твојих заповести хитам,
јер ми за њих срце шириш.

ה *Хе*

33 О, Господе, поучи ме путу својих уредаба,
да бих га се до краја држао.
34 Проницљивост дај ми,
да твој Закон испуњавам
па да га се целим срцем држим.
35 Дај да идем стазом заповести твојих,
јер је у њој моје уживање.
36 Прописима твојим срце ми приклони,
а не нечасној добити.
37 Очи моје ти окрени да пролазност не гледају,
на свом путу живот ми подари.
38 Слузи своме реч своју испуни,
ону што си дао богобојазноме.
39 Одагнај од мене презир од кога страхујем,
јер су твоја правила ваљана.
40 Гле, за твојим одредбама чезнем,
оживи ме праведношћу својом!

ו *Вав*

41 О, Господе, милост твоја нек на мене дође,
спасење твоје што си обећао;
42 па да могу подругљивцу нешто да узвратим,
јер ја се у твоју реч поуздам.
43 Не остављај уста моја сасвим без истине,
јер на твоја правила ја чекам;
44 па твој Закон истрајно да држим,
све од века па до века;
45 и да живим у пространој земљи,
јер твоје одредбе ја тражим;
46 да сведочим ја прописе твоје,
пред царевима да се не постидим;
47 уживаћу у заповестима твојим,
јер их волим;
48 подићи ћу руке своје ка заповестима твојим, јер их волим;
уредбе ћу твоје да разматрам.

ז *Зајин*

49 Сети се речи твоје за слугу твога
којом си ми ти улио наду.
50 Она ми је у јаду утеха,
јер реч твоја живот мени чува.
51 Силно ми се ругају бахати,
а ја од твога Закона не скрећем.
52 На правила твоја давна мислим, Господе,
и њима се тешим!
53 Спопада ме пламен срдње због злобника,
оних што твој Закон напуштају.
54 Уредбе су твоје песме моје
у кући скитње моје.
55 О, Господе, име твоје спомињем у ноћи,
да се држим ја твога Закона!
56 И ово је моја обавеза:
да се држим твојих одредаба.

ח *Хет*

57 Ја имам Господа,
одлучан сам да реч твоју држим.
58 Преклињем те целим срцем својим,
милостиво дај ми што си обећао.
59 Путеве своје испитујем,
прописима твојим кораке усмеравам своје.
60 Журим, не оклевам
да заповести твоје држим.
61 Обмоташе ме ужад зликовачка,
али Закон твој не заборављам.
62 Усред ноћи подижем се да ти захваљујем
због твојих праведних судова.
63 Пријатељ сам богобојазних,
оних што ти одредбе чувају.
64 О, Господе, милости је твоје пуна земља!
Поучи ме својим уредбама.

ט *Тет*

65 О, Господе, чиниш добро слузи твоме,
како си и обећао!
66 Научи ме да добро судим и схватам,
јер заповестима твојим верујем.
67 Лутао сам пре страдања свога,
а сада се држим твоје речи.
68 Ти си добар, доброчинитељ си;
поучи ме уредбама својим.
69 Лажима ме блате осиони,
а ја се свим срцем одредаба твојих држим.
70 Срце им је задригло, скорело,
а ја у твом Закону уживам.

71 Корисно је кад се мучим
да бих твоје уредбе схватио.
72 Бољи ми је Закон што си објавио
од хиљада златника и сребрњака.

י *Јод*

73 Твоје су ме руке сачиниле, створиле ме;
разборитост дај ми да научим заповести твоје.
74 Нека ме виде богобојазни,
па нека се обрадују,
јер се твојој речи надам.
75 Господе, знам да су судови твоји праведни,
да ме кориш јер ме волиш.
76 Милост твоја нека ме утеши,
као што си обећао своме слузи.
77 Нека ми дође милосрђе твоје, да оживим,
јер је Закон твој мени уживање.
78 Осиони нека се постиде за клевету
којом ме клевећу,
а ја мислим на одредбе твоје.
79 Богобојазни нека ми приступе,
они који знају за твоје прописе.
80 Нек ми срце беспрекорно буде
према твојим уредбама,
тако да се не застидим.

כ *Каф*

81 Душа моја копни за твојим спасењем,
јер реч твоју ишчекујем.
82 Очи моје сахну да ми се обратиш,
говорим: „Када ћеш ме утешити?“
83 Постао сам ко мешина надимљена,
уредбе твоје не дам забораву.
84 Колико је дана слузи твом остало?
Кад ћеш суду да приведеш моје тлачитеље?
85 Бахати ми ископаше јаме,
ти што нису по Закону твоме.
86 Свака ти је заповест истина,
помози ми јер ме гоне заблудама.
87 Скоро су ме са земље збрисали,
а ја твоје одредбе не одбацујем.
88 Милошћу ме својом живога сачувај
да одржим твојих уста сведочанство.

ל *Ламед*

89 О, Господе, вечна је реч твоја,
на небесима је учвршћена!
90 Од рода до рода је верност твоја,
ти си земљу основао и она је постојана.
91 По одлукама твојим и данас стоји,
јер теби служи све што постоји.
92 Да ми твој Закон утеха није био,
пропао бих у невољи својој.
93 Довека памтим одредбе твоје,
јер ме оне у животу држе.
94 Ја припадам теби, спаси ме,
јер одредбе твоје тражим!
95 Зликовци вребају да ме убију,
а ја прописе твоје пажљиво разматрам.
96 Свему савршеном видео сам краја,
ал’ ширини твоје заповести краја нема.

מ *Мем*

97 Како волим Закон твој!
Од јутра до сутра размишљам о њему.
98 Заповест ме твоја мудријим чини
од душмана мојих,
јер довека припада ми.
99 Боље расуђујем од свих својих учитеља,
јер размишљам о прописима твојим.
100 Од стараца умнији сам,
јер разматрам одредбе твоје.
101 Од сваке зле стазе чувам стопе своје
да бих реч твоју могао да држим.
102 Од правила твојих ја се не окрећем
јер си ти сам мене поучио.
103 Како је слатка реч твоја непцу моме,
од меда је *слађа* устима мојим!
104 Разборит сам од одредаба твојих
и зато мрзим сваку лажну стазу.

נ *Нун*

105 Мојој нози твоја реч је лампа
и светло за моју стазу.
106 Заклео сам се, обавезујем се:
држаћу се твојих праведних судова.
107 Много сам страдао, Господе,
по својој ме речи ти оживи.
108 Добровољну жртву уста мојих прими, молим те, Господе;
поучи ме твојим правилима.
109 Глава моја стално је у торби

али Закон твој не заборављам.
110 Злотвори ми клопку постављају
али ја не скрећем с твојих одредаба.
111 Довека сам наследио прописе твоје,
јер су они радост моме срцу.
112 Предао сам срце своје да уредбе
твоје извршава,
за векове и до краја.

ס *Самех*

113 Мрзим људе срца подељеног,
а твој Закон волим.
114 Уточиште, штит мој ти си,
ја се твојој речи надам.
115 Одлазите од мене, злочинци,
да бих свога Бога заповести
испуњавао!
116 Подржи ме као што си обећао, па
да живим;
срамоти ме не препусти због
надања мога.
117 Окрепи ме, па да спасен будем
и да трајно тежим уредбама
твојим.
118 Ти се гнушаш свих што застране од
уредаба твојих,
јер је узалудна њихова обмана.
119 Као згуру скинуо си све злобнике
земаљске
и зато волим прописе твоје.
120 Тело ми се јежи јер од тебе
стрепим,
судови ме твоји плаше.

ע *Ајин*

121 Ја поступам право и праведно,
тлачитељима мојим не остављај
мене!
122 Буди јамац за добро свом слузи,
да ме горди не би тлачили.
123 Очи су ми усахнуле за твојим
спасењем
и за речју праведности твоје.
124 Твоме слузи ти учини по милости
својој,
поучи ме уредбама својим.
125 Твој сам слуга, просветљење дај
ми
па да твоје прописе разумем.
126 Јесте време да делује Господ,
твој су Закон прекршили!
127 Зато више волим заповести твоје
него злато, више него суво злато.
128 Зато одобравам одредбе твоје,
сваку и о свему,
и презирем сваку стазу лажи.

פ *Пе*

129 Чудесни су твоји прописи,
зато их се душа моја придржава.
130 Објашњење твојих речи
просветљује,
промућурност даје лаковернима.
131 Зинуо сам, дахћем,
јер сам жељан заповести твојих.
132 На мене се осврни, смилуј ми се,
ко што често чиниш оним што ти
име воле.
133 Речју својом кораке ми води,
не дај било којем греху да нада
мном влада.
134 Откупи ме од тлачитеља људи
да одредби твојих могу да се
држим.
135 Нек слугу твога обасја лице твоје,
уредбама својим поучи ме!
136 Потоци суза из мојих очију теку
јер се Закона твога не држе људи.

צ *Цаде*

137 О, Господе, ти праведан јеси
и пресуде твоје исправне су!
138 Прописи твоји што си заповедио,
праведни су и сасвим су верни.
139 Ревност моја изједа ме
јер душмани су моји твоје речи
заборавили.
140 Твоја реч је сасвим проверена
и воли је слуга твој!
141 Незнатан сам и омрзнут ја сам,
одредбе ти не дам забораву.
142 Правда твоја је правда довека
и истина твој је Закон.
143 Снашли су ме невоља и мука,
али уживам у заповестима
твојим.
144 Прописи твоји довека су
праведни,
да жив будем подари ми разум.

ק *Коф*

145 Од свег срца вапим! Господе,
услиши ме,
да уредбе твоје држим!
146 Теби вапим да ме спасеш,
да прописе твоје држим.
147 Пре зоре се дижем и за помоћ
вапим,
јер се твојој речи надам.

148 Још пре смене ноћне straже очи
моје бдију,
да о твојој речи мислим.
149 О, Господе, по милости својој глас
мој саслушај,
живот ми сачувај по својој
одлуци.
150 Примичу се они што злобу
смишљају,
они што су од твог Закона
далеко.
151 А ти си, о, Господе, близу
и истина су све заповести твоје!
152 Одавно сам научио из твојих
прописа
да си их довека учврстио.

ר *Реш*

153 Погледај на моју муку па ме
ослободи,
јер твој Закон забораву не дам.
154 За мој случај се заузми, откупи ме,
речју својом живот ми сачувај.
155 А спасење је далеко од злобника,
јер уредбе твоје они и не траже.
156 О, Господе, големо је милосрђе
твоје,
живот ми сачувај по својој
одлуци.
157 Бројни су прогонитељи моји и
душмани моји,
али ја не скрећем од прописа
твојих.
158 Гади ми се кад гледам неверне,
што не маре за реч твоју.
159 Види како одредбе ти волим!
О, Господе, по милости својој
живот ми сачувај!
160 Сва је твоја реч истина,
довека ти свака пресуда
праведна.

ש *Шин и Син*

161 Безразложно гоне ме главари,
ал' од речи твоје стрепи срце
моје.
162 Због речи твоје радујем се
као онај који плен велики
стекне.
163 Мрзим лаж, презирем је,
а твој Закон волим.
164 Седам пута на дан ја те славим
због твојих праведних одлука.
165 Обиље је мира на онима што ти
Закон воле,
за њих нема спотицања.
166 О, Господе, спасу твом се надам;
извршавам твоје заповести.
167 Прописа се твојих држи душа моја,
ја их неизмерно волим.
168 Одредаба твојих и прописа твојих
ја се држим,
јер сви су моји путеви пред
тобом.

ת *Тав*

169 О, Господе, плач мој нека ти је
близак!
По речи ми својој просветљење
подај.
170 Моја молба нек пред тебе дође,
по свом обећању ти мене избави.
171 Нек се слива славопој са мојих
усана,
јер ме својим уредбама учиш.
172 Нек реч твоју мој језик запева,
јер су праведне све заповести
твоје.
173 Нек ти рука у помоћ ми стигне,
јер сам твоје одредбе одабрао.
174 О, Господе, за спасењем твојим
чезнем
и у твоме Закону уживам!
175 Нека ми је душа жива да би те
славила,
судови твоји нека ми помогну.
176 Попут овце ја сам залутао; а ти
слугу свога тражи,
јер заповести твоје не дам
забораву.

Псалам 120

Песма поклоничка.
1 У невољи Господа сам звао
и он ми се одазвао.
2 О, Господе, избави ми душу
од лажљивих усана
и језика превртљивог!

3 Шта ли ће се теби дати,
шта ће ти се надодати,
о, језиче превртљиви?
4 Јунакове оштре стреле
са смрекином жеравицом!

5 Јао мени!
Ја сам дошљак код Месеха,
у кедарским шаторима живим.
6 Предуго сам боравио
са онима што мир мрзе.
7 Ја сам миру предан,

али чим бих да говорим,
они би да зарате.

Псалам 121

Песма поклоничка.
1 Своје очи ка горама дижем.
Одакле ће мени помоћ доћи?
2 *Доћи ће* ми помоћ од Господа,
Саздатеља небеса и земље!

3 Нози твојој да посрне не да,
твој заштитник задремати неће.
4 Гле, не дрема и не спава
заштитник Израиља!

5 Господ је заштитник твој!
Господ ти је сенка с твоје десне стране.
6 Неће ти шкодити ни сунце по дану
ни месец по ноћи.

7 Од свакога зла Господ ће те заштитити,
заштитиће душу твоју.
8 Господ ће те заштитити када будеш одлазио
и кад будеш долазио,
од сада па довека!

Псалам 122

Песма поклоничка. Давидова.
1 Обрадовао сам се када су ми рекли:
„Идемо у Дом Господњи!“
2 Ево нас, стојимо на вратима твојим,
о, Јерусалиме!

3 Јерусалим, град подигнут,
постојан и складан.
4 Племена се у њега успињу,
Господња племена
према пропису за Израиљ,
да хвалоспев дају Господњем имену.
5 Јер престоли суда су постављени тамо,
престоли дома Давидовог.

6 Молите се за мир Јерусалима!
Они што те воле нека напредују!
7 Нека буде мира међу твојим зидинама,
благостања међу твојим дворовима!
8 Ради браће моје, пријатеља мојих,
кажем: „Мир у теби био!“
9 Ради Дома Господа, Бога нашег,
твоје добро тражим!

Псалам 123

Песма поклоничка.
1 Очи своје ја подижем теби,
који седиш на небесима!
2 Гле, као што су очи слугу
на рукама њихових газда;
као што су слушкињине очи
на рукама њене газдарице;
тако су и наше очи
на Господу Богу нашем,
док се на нас не сажали.

3 Сажали се, о, Господе,
сажали се на нас,
јер презира смо сити!
4 Душа наша довољно је сита
ругања бахатих
и презира осионих људи!

Псалам 124

Песма поклоничка. Давидова.
1 „Да Господ са нама није био“ –
нек Израиљ каже –
2 „да Господ са нама није био,
када су се људи на нас дигли;
3 тада би нас живе прогутали,
кад су својим гневом успламтели на нас;
4 тада би нас бујице однеле,
брзак би нам преплавио душе;
5 тада би нам махнитале воде
преплавиле душе.

6 Господ нек је благословен
што нас није ко плен дао њиховим зубима!
7 Душа се наша избавила
као птица из ловчеве замке;
замка је пукла
и ми смо се избавили.
8 Наша помоћ име је Господа,
Саздатеља небеса и земље!“

Псалам 125

Песма поклоничка.
1 Они што се у Господа уздају,
јесу као гора Сион – постојана,
довека се помакнути не да!
2 Попут гора што Јерусалим окружују,
тако је и Господ око свог народа,
све од сада па за вечност целу.

3 Уистину, неће жезло злочинаца
владати
над земљом што припада
праведнима;
да праведни руке своје не би
неправди пружали.

4 О, Господе, добро чини добрима
и онима честитога срца!
5 А оне што на своје криве стазе
скрећу,
Господ ће одагнати са
злотворима.

Мир Израиљу!

Псалам 126

Песма поклоничка.
1 Кад је Господ прогнанике на Сион
враћао,
било нам је као да сањамо!
2 Уста су нам праскала од смеха,
језик нам је клицао
када се међу народима причало:
„Њима је Господ велико дело
учинио!“
3 Господ нам је велико дело учинио
и како смо само раздрагани
били!

4 О, Господе, срећу нашу ти поврати
ко брзаке на испуцалу земљу!
5 Они који са сузама сеју,
жању са клицањем.
6 Плачући иде човек
и зобницу са семеном носи,
али ће се вратити сигурно,
и клицаће, своје снопље
док буде носио!

Псалам 127

Песма поклоничка. Соломонова.
1 Ако Господ не подиже кућу,
узалуд се на њој градитељи
муче;
ако Господ над градом не бдије,
узалуд је над њим стражар
будан.
2 Узалудно је и вама да се рано
подижете,
да касно лежете
и једете хлеб са муком стечен,
јер он сан свом миљенику даје.

3 Гле, синови су поклон од Господа,
плод утробе је награда!
4 Слични су стрелама у руци ратника,
баш су такви у младости рођени
синови.
5 Благо човеку
који њима тоболац свој напуни!
Такви се црвенети неће
кад се буду с душманима
на вратима града расправљали!

Псалам 128

Песма поклоничка.
1 Благо сваком што се Господа боји,
оном који путеве му следи!
2 Зато ћеш јести плод својих руку;
благо теби, добро нек ти буде!
3 Жена ће ти бити као лоза
плодоносна
усред куће твоје,
синови ти као изданци маслине
око твога стола!
4 Гле! Тако ће бити благословен човек
што се Господа боји!

5 Нек те са Сиона благослови Господ,
па да сваког дана свог живота
гледаш благостање Јерусалима;
6 па да гледаш децу деце своје.
Мир Израиљу!

Псалам 129

Песма поклоничка.
1 „Много су ме тлачили још од како
млад сам био“ –
нек каже Израиљ –
2 „Много су ме тлачили још од како
млад сам био,
а ипак ме нису надвладали.
3 Преко мојих леђа су орали орачи
своје дуге бразде.
4 Праведан је Господ,
пресекао је конопце злотвора!“

5 Нек се стиде, нек устукну
сви што Сион мрзе.
6 Нек су као трава по крововима,
која свене пре него се почупа;
7 која жетеоцу руку не испуни,
ни наручје оном који снопље
веже.
8 А ни пролазници нек не кажу:
„Благословени од Господа да сте!
Благосиљамо вас у Господње
име!“

Псалам 130

Песма поклоничка.
1 О, Господе, из дубина ја тебе
призивам!
2 О, Господе, чуј глас мој,
ухо своје пригни
позиву преклињања мојих!

3 О, Господе, будеш ли кривице
задржавао,
ко би онда опстао, Господе?
4 Али у теби је опраштање
да би те се бојали.

5 Господа ја ишчекујем,
ишчекује душа моја;
његовој се речи надам.
6 Душа моја Господа ишчекује
више но стражари јутро,
више но стражари јутро.

7 О, Израиљу, Господу се надај!
Јер милостив је Господ,
откупљује пребогато.
8 Баш он ће да откупи Израиљ
од свих његових кривица.

Псалам 131

Песма поклоничка. Давидова.
1 О, Господе, не горди се срце моје!
Очи моје нису узносите.
Не пружам се за великим,
ни за нечим мени недосежним.
2 Ево, душу сам смирио и утишао
као одојче код мајке своје,
као одојче у мени је душа моја.

3 О, Израиљу, Господу се надај
од сад па довека!

Псалам 132

Песма поклоничка.
1 О, Господе, Давида се сети
и свих мука његових;
2 како се Господу заклео
и заветовао Силном Јаковљевом:
3 „У шатор дома свога нећу ући,
на постељу кревета свог нећу
лећи;
4 очима сна нећу дати,
ни капцима да се спусте;
5 док не нађем место за Господа,
Пребивалиште Силном Јаковљевом!“

6 Гле! Ми смо за то у Ефрати чули,
у пољима јаримским нашли смо
га.
7 Пођимо у Пребивалиште његово!
Поклонимо се код подножја
његових ногу!
8 Уздигни се, о, Господе, на место свог
починка;
ти и Ковчег Силе твоје!
9 Свештеници нек огрну правду,
твоји верни нек радосно кличу.

10 Због Давида, слуге свога,
не окрећи се од лица свог
помазаника.

11 Давиду се истински заклео Господ
и пореће неће:
„Једног од твојих потомака
поставићу на твој престо.
12 Ако синови твоји буду држали мој
савез
и прописе моје, што ћу их учити,
и синови ће њихови довека седети
на престолу твоме.“

13 Да, Господ је Сион изабрао,
за Пребивалиште своје пожелео
га је:
14 „Довека је ово место мог починка,
ту ћу да боравим јер сам тако
пожелео.
15 Шта му треба, даћу изобилно;
убоге му нахранићу хлебом.
16 У спасење ћу му обући свештенике,
верни ће му подцикивати,
клицати.

17 Даћу да Давиду рог моћи узрасте,
светиљку ћу да поставим за свог
помазаника.
18 У срамоту ја завићу душмане
његове,
а на њему његова ће круна да
заблиста!“

Псалам 133

Песма поклоничка. Давидова.
1 Гле! Како је добро, каква је милина
када су браћа заједно и сложно!

2 Ко на глави добро уље,
које се на браду слива,
на Аронову браду;
што се слива на порубе одеће
његове;

3 као роса са Ермона,
која роси на сионске горе;
тамо где је Господ одредио
благослов живота вечног.

Псалам 134

Песма поклоничка.
1 Сад Господа благосиљајте, све слуге Господње,
ви што ноћу стојите у Дому Господњем!
2 Ка Светилишту руке своје подигните
и Господа благосиљајте!

3 Са Сиона те благословио Господ,
Саздатељ небеса и земље!

Псалам 135

1 Славите Господа!

Славите име Господње!
Славите, о, слуге Господње;
2 ви што стојите у Господњем Дому,
у двориштима Дома Бога нашег!

3 Славите Господа јер је добар Господ.
Песмом му прослављајте име,
јер је мило.
4 Јер, Јакова је себи изабрао,
Израиља за своју драгоцену својину.

5 Заиста, ја знам да је велик Господ,
наш је Господ већи од свих божанстава.
6 Све што хоће, то Господ и чини –
на небесима и на земљи,
у морима и у свим дубинама.
7 Он подиже облаке с краја земље,
киши муње даје
и изводи ветар из својих ризница.

8 Он је побио првенце у Египту,
како људе, тако животиње.
9 Послао је знакове и чудеса усред тебе, Египте,
на фараона и све његове слуге.
10 Побио је народе многе,
погубио је цареве силне –
11 Сихона, аморејског цара;
Ога, васанскога цара
и сва царства у Ханану.
12 Њихову је земљу дао у наследство,
у наследство за свој народ, за Израиљ.

13 О, Господе, вечито је име твоје!
О, Господе, спомињеш се кроз нараштај сваки!
14 Господ ће судити* своме народу,
на своје ће се слуге сажалити.

15 Сребро су и злато идоли народа,
људских руку дело.
16 Са устима – а неми,
са очима – а слепи;
17 са ушима – а глуви,
у устима им нема даха.
18 Такви ће да буду ти што су их начинили,
сви који се у њих поуздају!

19 Благосиљај Господа, о, доме Израиљев!
Благосиљај Господа, о, доме Аронов!
20 Благосиљај Господа, о, доме Левијев!
Благосиљајте Господа, о, сви што стрепите од Господа!
21 Благословен нек је са Сиона Господ,
у Јерусалиму што пребива!

Славите Господа!

Псалам 136

1 Хвалите Господа јер је добар,
јер је милост његова довека.
2 Хвалите Бога над боговима,
јер је милост његова довека.
3 Хвалите Господара над господарима,
јер је милост његова довека;

4 оног што ко нико чудеса велика чини,
јер је милост његова довека;
5 оног што умешно начини небеса,
јер је милост његова довека;
6 оног што је земљу разастро на водама,
јер је милост његова довека;
7 оног што начини велика светлећа тела,
јер је милост његова довека:
8 сунце да управља даном,

* **Псалам 135:14** Ово је суд на коме Бог брани, оправдава.

јер је милост његова довека;
9 месец и звезде да управљају ноћу;
јер је милост његова довека;

10 оног што је побио првенце Египта,
јер је милост његова довека;
11 и из њега извео Израиља,
јер је милост његова довека;
12 моћном руком и испруженом мишицом,
јер је милост његова довека;

13 оног што је разделио Црвено море напола,
јер је милост његова довека;
14 и кроз њега провео Израиља,
јер је милост његова довека;
15 и сручио фараона и његову војску у Црвено море,
јер је милост његова довека;

16 оног што је свој народ по пустињи водио,
јер је милост његова довека;

17 оног што је погубио цареве велике,
јер је милост његова довека;
18 и побио цареве силне,
јер је милост његова довека:
19 Сихона, аморејског цара,
јер је милост његова довека;
20 и Ога, васанскога цара,
јер је милост његова довека;
21 и њихову је земљу дао у наследство,
јер је милост његова довека;
22 у наследство за свог слугу, за Израиља,
јер је милост његова довека;

23 онога што нас се понижених сетио,
јер је милост његова довека;
24 и од душмана нас избавио наших,
јер је милост његова довека;
25 оног који даје храну створењу сваком,
јер је милост његова довека.

26 Хвалите Бога небеског,
јер је милост његова довека!

Псалам 137

1 Седели смо тамо, поред река Вавилона
и плакали кад би се сетили Сиона.
2 О тамошње смо врбе
повешали харфе своје,
3 јер су наши тлачитељи од нас захтевали песму;
мучитељи наши да се веселимо:
„Певајте нам песму о Сиону!“

4 Како да певамо Господњу песму
у туђинској земљи?
5 О, Јерусалиме, ако бих тебе заборавио,
заборављена била и десница моја!
6 Језик ми се за непце слепио
ако те се не сетио,
ако се не радовао Јерусалиму
више него и најбољем своме!

7 О, Господе, сети се Едомаца
што су на дан пада Јерусалима говорили:
„Разваљујте! Разваљујте га до темеља!“
8 О, ћерко вавилонска,
што ћеш бити разорена!
Благо оном који ти узврати истом мером,
онако како си чинила нама.
9 Благо оном ко ти нејач зграби
и о стену смрска!

Псалам 138

Давидов.
1 Хвалићу те од свег срца,
пред боговима певаћу ти славопоје!
2 Клањаћу се у Дому светости твоје;
хвалићу име твоје за милост твоју и истину твоју;
за обећање твоје, за реч твоју
што је изнад свег имена свога диже.
3 На дан када сам вапио, ти си ме услишио;
смелост си ми дао, душу ојачао.

4 Нек те хвале, о, Господе, сви цареви земље,
када чују речи твојих уста!
5 Опеваће путеве Господње,
јер је слава Господња велика.

6 Узвишен је Господ али гледа пониженог,
а бахатог надалеко препознаје.

7 Макар се и нашао усред невоље,
живот ћеш ми сачувати;
на бес мога противника испружићеш
руку своју,
спашће мене десна рука твоја!
8 Господ ће ме осветити!
О, Господе, милост твоја је
довека;
дела својих руку не напуштај!

Псалам 139

Хоровођи. Давидов Псалам.
1 О, Господе, ти ме проничеш
и теби сам познат!
2 Знаш ме и кад седим и кад стојим,
познајеш ми мисли издалека.
3 Посматраш ме док ходам, док
лежим,
и свестан си свих мојих путева.
4 Елем, још ми речи на језику нема,
а ти, ето, о, Господе, познајеш
баш сваку!
5 Обухваташ ме и спреда и страга,
руку своју на мене полажеш.
6 Чудесно ми је то сазнање, узвишено,
немоћан сам да га схватим!

7 Од твог Духа где да одем?
Од твог лица куда да побегнем?
8 Дигнем ли се до небеса – ти си тамо;
спустим ли се у Свет мртвих – и
тамо си!
9 Винем ли се зориним крилима
и преселим на крај мора;
10 и тамо ме рука твоја води,
придржава ме десница твоја.
11 Све и да кажем –
„Тама ће ме свакако прекрити,
светло око мене ко ноћ ће
постати“ –
12 од тебе ме ни тама не скрива
и ноћ попут дана сија,
јер и тама ти је као светло!

13 Да, ти си ми нутрину створио,
саткао ме у утроби мајке моје!
14 Хвалићу те што сам такав саздан,
запањујуће диван,
што су ти дела чудесна;
а душа је моја тога добро свесна.
15 Моје кости теби нису сакривене
биле,
док сам био стваран на тајноме
месту;
док сам био обликован у дубини
земље.
16 Очи су ме твоје ко заметак гледале;
у твојој су књизи записани дани
моји одређени,
а да још ни један од њих постојао
није!
17 И како су ми драгоцене твоје
мисли, Боже!
Како их је много кад се збroје!
18 Да их бројим,
више их је него песка;
а када се пробудим,
још увек сам са тобом.

19 О, Боже, кад би хтео зликовца да
смакнеш!
Одлазите од мене, крвници!
20 Они против тебе сплеткаре,
лажи о теби шире твоји
противници.
21 О, Господе, зар да не мрзим те што
тебе мрзе?
Богобораца се гнушам!
22 Мржњом крајњом ја их мрзим!
Душмани су они моји!

23 Проникни ме, о, Боже! Срце ми
упознај,
окушај ме, забринуте мисли
моје сазнај!
24 Види да ли идем путем застрањења
и води ме путем из давнина.

Псалам 140

Хоровођи. Давидов Псалам.
1 О, Господе, избави ме од човека
злобног,
од човека насилника ти мене
заштити;
2 оног што му срце злобу смишља,
оних што поваздан започињу
свађе.
3 Попут змије оштре језик,
отров им је змијски под уснама.
Села

4 Заштити ме, о, Господе,
од шака поквареног,
од човека насилника ти мене
заштити
и од оних што би да ме са ногу
помету.
5 Охоли су ми замку и омче сакрили,
крај пута ми мрежу раширили

и клопке ставили.
Села

6 Господу говорим: „Бог мој ти си!“
О, Господе, пригни ухо гласу
мојих преклињања!
7 О, Господе Боже, сило мог спасења,
у дан ратни главу моју покриј.
8 О, Господе, не дај злобном по
жељама;
злу намеру му не оствари, да се
не охоли.
Села

9 Ено глава оних што ме окружују!
Зло усана њихових нек се на њих
сручи!
10 Нека на њих падне жар угљени;
у ватру нека их гурне,
у раке, и нек се не дигну!
11 Нека се клеветник не укорени на
земљи;
насилника нека злоба лови,
нека га надвлада.

12 А ја знам да ће Господ суд донети
сиромаху
и правду за убогога!
13 Нек праведни хвале твоје име!
Честити ће пред тобом живети!

Псалам 141

Псалам Давидов.
1 О, Господе, теби вапим: брзо мени
дођи,
глас ми почуј када те дозивам!
2 Молитва моја нек пред тобом као
тамјан буде,
моје руке подигнуте ко вечерњи
принос.

3 О, Господе, пред уста ми стражу
стави,
чувај врата усана мојих!
4 Моме срцу не дај злој речи да
скрене,
да се предам злоби са злобним
људима;
не дај да се сладим сластима
њиховим.

5 Нек праведник милошћу удара ме;
нек ме кори, нек ми глава не
одбије уље одабрано;
још увек се молим
против злих дела злотвора.
6 Низ литицу бацише их њихове
судије
што су чуле речи моје,
јер су милозвучне.
7 Ко кад неко оре и по земљи рије,
расуте су кости наше све до
ждрела Света мртвих.

8 А ја теби, о, Господе Боже,
очи своје дижем;
ти си моје уточиште,
душу моју не сатири!
9 Чувај ме, да ме не зграби замка
што су ми је поставили
и клопке злочинаца.
10 У мреже своје нек падну злобници,
а ја нек их прођем!

Псалам 142

Давидова поучна песма, кад је био у пећини. Молитва.
1 Гласом својим ја Господу вапим,
гласом својим ја Господа за
милост преклињем.
2 Жалопојку своју пред њега изливам,
муку своју њему образлажем.

3 Када дух ми на измаку беше,
ти си знао стазу моју;
пут којим сам ишао,
на коме су ми замку поставили.
4 Удесно погледај па види
да нико на ме не обраћа пажњу;
мени више уточишта нема,
нема никог да за мене мари.

5 О, Господе, теби вапим! Говорим ти:
„Уточиште моје ти си
и наследство моје у земљи
живих!“

6 Јецај мој пажљиво почуј,
јер сам јадан преко сваке мере;
од тлачитеља ме ослободи,
јер за мене су прејаки.
7 Душу моју из тамнице вади
па да хвалим име твоје;
па нека ме окруже праведни,
јер си мени благонаклон био!

Псалам 143

Псалам Давидов.
1 О, Господе, чуј молитву моју
и послушај преклињања моја!
Услиши ме по верности,

по праведности својој.
2 Са слугом својим немој на суд ићи,
јер пред тобом нема живог,
а да је праведан.
3 Јер душманин душу моју гони,
живог ме о земљу ломи;
тера ме да живим по мрачним местима,
као оне што су одавно покојни.
4 Клонуо је дух мој у мени,
срце ми је уцвељено у грудима!
5 Прохујалих дана присећам се,
уносим се у сва твоја дела
и разматрам дело твојих руку.
6 Руке своје к теби ширим,
душа моја те је жедна
као земља сува.
Села
7 Пожури се, услиши ме!
О, Господе, дух мој копни!
Лице своје од мене не скривај,
да не будем попут оних што иду у раку.
8 Кад је јутро објави ми своју милост,
јер у тебе уздајем се;
објави ми пут којим ћу поћи
јер је моја душа тебе жељна.
9 О, Господе, избави ме од душмана мојих!
К теби бежим да се скријем.
10 Поучи ме да по твојој вољи чиним,
јер Бог мој ти си;
ти си доброг духа,
поведи ме где је земља равна.

11 О, Господе, због имена свога
сачувај ме живог!
Праведношћу својом душу моју
од невоље спаси.
12 По милости својој
затри противнике моје;
искорени све душмане душе моје,
јер ја сам твој слуга!

Псалам 144

Давидов.
1 Благословен да је Господ, стена моја,
што ми руке за рат
и прсте за борбу увежбава;
2 милосрђе моје и тврђава моја;
моје уточиште и мој избавитељ;
мој штит, онај у коме уточиште налазим
и који ми мој народ покорава.

3 О, Господе, шта је човек да за њега мариш
и људски потомак да се са њим бавиш?
4 Човек тек је даху налик
и дани му бледе као сенка.

5 О, Господе, небеса своја спусти, па да сиђеш
и дотакнеш брда да се пуше!
6 Засевај мућом,
нека се распрше!
Стреле своје баци,
нека се разбеже!
7 Са висина руке пружи,
избави ме;
извади ме из бујица
и из руку деце туђинаца;
8 оних што устима својим обмањују
и десницом својом заклињу се лажно.

9 О, Боже, певаћу ти нову песму,
на лири са десет струна ја свираћу теби;
10 теби који царевима избављење дајеш;
који Давида, слугу свога,
спасаваш од мача опакога.

11 Ослободи ме, избави ме
из руке деце туђинаца,
оних што устима својим обмањују
и десницом својом заклињу се лажно.

12 Тад синови наши нека буду
као стабло горостасно у младости својој;
наше ћерке нека буду
попут шара стубова палате.
13 Амбари ће наши бити пуни
разноврсног рода;
хиљаде ће ојагњити овце наше,
и десет хиљада по пашњацима нашим.
14 Волови ће теглити, неће бити разарања,
неће бити бежаније
и вриска се неће чути
по трговима нашим.

15 Благо народу коме тако буде!

Благо народу коме Бог је Господ!

Псалам 145

Давидова похвална песма.

1 О, мој Боже, о, царе, величаћу тебе,
имене твоје благосиљаћу у веке
векова!
2 Сваког дана благосиљаћу те,
име ћу ти прослављати у веке
векова.

3 Велики је Господ, предостојан славе,
величанства недокучивога.
4 Поколење поколењу твоја дела
разглашава,
обзнањује силу твоју.
5 О красоти славе величанства твога,
о стварима чудним твојим ја ћу
да размишљам*.
6 Говориће људи о снази твојих
страшних дела,
а и ја ћу да сведочим о твом
величанству.
7 Казиваће сећање о твојој великој
доброти,
клицаће радосно о праведности
твојој.

8 Милосрдан и милостив је Господ,
спор на срџбу и богат милошћу!

9 Свакоме је Господ добар,
милосрдан свим својим делима.
10 О, Господе, славиће те свако дело
твоје;
твоји верни благосиљаће те!
11 О слави твога царства говориће,
о снази твојој сведочиће;
12 дела ће му силна објавити људима,
и славну красоту његовога
царства.
13 Царство свих времена јесте царство
твоје,
твоја владавина за све нараштаје.

14 Господ је ослонац за све који падну,
узданица за све понижене.
15 Тебе очекују баш свачије очи
и ти им дајеш храну кад је томе
време.
16 Руку своју ти отвараш
и ситиш жељу сваког живог
бића.

17 На свим путевима својим праведан
је Господ
и веран је у сваком подухвату.
18 Господ је близак свима што га
призивају,
свима што га у истини зову.
19 Испуњава чежњу богобојазнима,
спасава их када чује како вапе.
20 Господ брани све који га воле,
а злотворе све ће да разори.

21 Господу ће уста моја ускликнути
славопоје!
Нек све живо благосиља то свето
му име,
у веке векова!

Псалам 146

1 Славите Господа!

Душо моја, прослављај Господа!

2 Господа ћу прослављати докле
живим,
док ме има Богу своме певаћу
похвале!
3 Не уздајте се у владаре, у човеков
изданак,
јер у њему избављења нема.
4 Напусти га дух његов, у земљу се
враћа
и тог дана пропадне му што је
наумио.
5 Благо оном ком помаже Бог
Јаковљев;
оном што се Господу, Богу нада!

6 Он је створио небо, земљу
и море и све што је у њима;
он истине довека се држи.
7 Потлаченим он праведно узвраћа
и гладнима храну даје;
Господ ослобађа утамничене.
8 Господ слепима очи отвара,
Господ подиже понижене,
Господ воли праведнике.
9 Господ штити придошлице,
олакшава сирочету и удовици,
а пут зликовцима осујећује.

* **Псалам 145:5** Овај глагол, ова мисао се може превести и овако: *ја ћу да говорим.*

10 Довека владаће Господ,
твој Бог, Сионе, кроз нараштај сваки!

Славите Господа!

Псалам 147

1 Славите Господа!

Баш је добро Богу нашем запевати славопоје;
баш је мило прикладно славити.

2 Господ гради Јерусалим
и окупља изгнане Израиљце.
3 Он лечи срца уцвељених
и ране им превија.
4 Звезде он пребројава
и сваку од њих поименце зове.
5 Велик је наш Господ и силе големе,
његова је мудрост безгранична.
6 Господ диже понизне,
а зликовце до земље срозава.

7 Запевајте хвалоспев Господу!
Запевајте славопој на харфи Богу нашем!

8 Он је небо застро облацима,
за земљу се кишом постарао,
дао трави да расте по горју.
9 Он зверима храну даје кад затреба,
и гавранчићима када му загракћу.

10 Не задивљује се снагом коња,
не одушевљава се бедрима јунака.
11 Господу су мили ти што га се боје,
они што се надају милости његовој!

12 О, Јерусалиме, величај Господа!
О, Сионе, слави Бога свога!

13 Јер он је ојачао крила врата твојих,
благословио је децу твоју у теби.
14 Земљи твојој он мир доноси
и сити те пшеницом најбољом.

15 Реч одлуке своје он пошаље земљи,
и реч му већ хита, не застаје.
16 Он снег даје као да је вуна,
разбацује иње ко да је пепео.
17 Град свој баца као да су мрве
и мраз његов ко може да трпи?
18 Реч пошаље своју, па их онда топи;
ветром својим дуне и потеку воде.

19 Јакову је речи своје објавио
и Израиљу уредбе своје и своја правила.
20 А то није урадио ниједном народу,
правила његова нису им позната.

Славите Господа!

Псалам 148

1 Славите Господа!

Славите Господа са небеса,
славите га на висинама!
2 О, анђели сви његови, славите га,
славите га, све војске његове!
3 Славите га, сунце и месече,
славите га, све блиставе звезде!
4 Славите га, небеса највиша,
и ви, воде врх небеса!

5 Нек Господње име славе,
јер он заповеди и они посташе.
6 За сву вечност њих је поставио,
уредбу је дао која проћи неће.

7 Ви са земље славите Господа –
немани морске и дубино свака;
8 громе и граде, снеже и магло,
олујо што реч његову остварујеш;
9 горе и сва брда, свако стабло родно
и сви кедрови;
10 звери и сва стоко,
гмизавци и птице крилате;
11 земаљски цареви и сви људи,
главари и владари земље;
12 младићи, а и девојке;
стари са младима!

13 Нек Господње име славе,
јер само је његово име узвишено;
величанство му је и над земљом
и над небесима!
14 Свом народу он ће рог уздићи –
славу сваког који му је веран –
народу израиљском, народу њему блиском.

Славите Господа!

Псалам 149

1 Славите Господа!

Нову песму запевајте Господу
и његове хвалоспеве у збору верника.

2 Нек Израиљ радује се своме Створитељу!
Нека кличе своме Цару народ са Сиона!
3 Нек му име славе играјући коло,
нек му засвирају на бубњу и лири.
4 Јер Господу је његов народ мио,
он понизне овенчава спасењем.
5 Нека народ верни ликује у части!
Нека кличу са лежаја својих!

6 У грлима нек им буду хвалоспеви Божији,
у рукама им мач с обе стране оштар;
7 да се освете народима
и донесу казну туђинцима;
8 да ланцима цареве им свежу
и окују гвожђем њихове племиће;
9 да на њима изврше записану пресуду,
што је на част свих његових верних.

Славите Господа!

Псалам 150

1 Славите Господа!

Славите Бога у Светилишту његовом,
славите га под небеским сводом силе његове!
2 Славите га због његових силних дела,
славите га због његове силне величине!
3 Славите га уз јеку труба,
славите га и лиром и харфом!
4 Славите га и бубњем и колом,
славите га струнама и свиралама!
5 Славите га цимбалима громким,
славите га цимбалима звонким!

6 Нек Господа слави све што дише!

Славите Господа!